

İSTİSMAR EDİLEN KAVRAMLAR

Alâeddin PALEVÎ

İSTİSMAR EDİLEN KAVRAMLAR

Alâeddin PALEVÎ

HUTBETÜ'L HACE

Hamd Allah'a özgüdür. Ona hamd eder, O'ndan yardım ister ve O'ndan bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden, yaptıklarımızın kötülüklerinden O'na sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptarsa onu doğru yola sevk edecek biri bulunmaz. Allah'tan başka hiçbir hak ilahın olmadığına, Onun tek olduğuna ve ortağı bulunmadığına şahitlikte bulunur, Hz. Muhammed (s.a.v)'in O'nün kulu ve Rasulü olduğuna tanıklık ederiz. Allah'u Teâlâ şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sizler kesinlikle miislüman olarak ölün." (3, Âli İmran /102)

"Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan yaratan, ondan eşini vücuda getiren ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize karşı gelmekten sakının. Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah'tan korkun. Rahimlerin haklarına saygısızlıktan da sakının. Şu bir gerçek ki Allah Rakib'dir, sizin üzerinizde sürekli titiz birgözetleyicidir." (4, Nisa/1)

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sağlam söz söyleyin ki Allah amellerinizi hayra ve barışa yarayışlı kılsın, günahlarınızı affetsin. Allah'a ve O'nun resulüne itaat eden, büyük bir başarı elde etmiştir." (33, Ahzab /70-71)

Emma Ba'du:

En doğru söz, Allah'ın kelamı ve en doğru yol, Muhammed (s.a.v)'in rehberlik ettiği yoldur. Yoldan saptıran en şerli şeyler, bidatlerdir. Dine sonradan eklenen her şey bidattir. Her bidat sapıklıktır ve her sapıklık da azabı gerektirir.

İKİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ

Kavram ve ıstılahların insan hayatında önemli bir yeri vardır. İnsanların fikirsel ve inançsal boyutta birbirleriyle anlaşabilmelerinin kapısıdır kavramlar. Düşüncelerimizin ve dünya görüşümüzün kalıba dökülmüş ifadeleridir. Onlarla konuşur onlarla anlarız.

Kavramları anlamak ve onları yerli yerinde kullanmak insandaki iç dengenin korunmasını sağlar. Onlar üzerinde ortak anlayışa ulaşmak, kişiler ve toplumlar arasındaki barışı çoğaltır, zenginleştirir. Kavram kargaşası zihinsel ve toplumsal gevşemelere ve çalkantılara yol açar. Kavram kargaşası eğer dini tanımada, onu anlamada ve ifade etmede olursa sıkıntının boyutları daha da büyük olur. Allah'ın dinini yanlış anlamak, eksik tanımak onu eksik yaşamaya sebep olur. Bunun da zararları sayılamayacak kadar çoktur. Bu kavramlar hele birde dinin temel ve esasıyla ilgili ise o zaman bunun meydana getireceği zarar daha da fazla olacaktır.

"Bu gün yaşadığımız topraklar üzerinde İslam'a vurulan en büyük darbe nedir?" diye bir sora sorulsa buna hiç duraksamadan "Kavramlara farklı manalar yüklenerek insanları uyutmaktır" diye cevap verebiliriz.

Gerçektende bu gün insanlar dinlerinin temeli olan kavramlardan habersizdirler. Öyle hale gelmiştir ki, sayesinde dine girdikleri "Lâ ilâhe illallah" kavramım bile daha tanımamakta, bu kelimenin kendilerinden ne istediğini, neleri kabul neleri reddetmeleri gerektiğini bümemekteler. "İlah" denilince sadece "yaratıcı" manasını anlamakta, "Rab" kavramına "var eden zat" anlamı yüklemekte, İslam'ı da sadece abdest ve namazdan müteşekkıl bir din olarak değerlendirmektedirler. Bu sorun İslam'ın diğır temel kavramları için de geçerlidir. Örneğın "Veli" denilince "hava da uçan, denizde yürüyen ve kendisinden olağanüstü şeylerin sadır olduğu zat", "Küfür" denilince yalnızca "Allah'ı inkâr etmek" akla gelmektedir.

Hatta durum o kadar vahim bir boyuta gelmiştir ki, Allah'ın dinini hâkim kılmak için canını veren manasına gelen "şehit" kavramı maalesef İslam'ı yok etmek için uğraşan, Allah'ın dini ile uzaktan yakından alakası olmayan, İslam düşmanı kişilere verilir hale gelmiştir. Bu kavram kargaşası sonucunda -üzülerek belirtmeliyim ki- Allah'ın dinini yok etmek isteyenler toplum nazarında kahraman ilan edilirken O'nun dinini savunan Müslümanlar ise aşırı, bölücü veya marjinal olarak değerlendirilmekte ya da buna benzer bazı isimlerle toplumdan silinmeye çalışılmaktadırlar. Bu hatalı inanışın birçok nedeni olmakla beraber başı çeken en önemli etkeni, kavramları "objektif" bir şekilde bilmemektir. Bu bilmemenin bize getirdiği en önemli zarar birbirimizi anlayamamamız ve bunun neticesinde de birbirimize düşman olmamızdır.

İşte bundan dolayı kavramları doğru bilmenin hayatımızda çok önemli bir yeri vardır. Eğer kavramlar olduğu şekliyle bilinmezse o zaman birimizin "beyaz" dediğine öbürü "kara" diyecek, kimimizin "hak" olarak nitelediğini diğeri "batıl" olmakla suçlayacaktır. Böylesi bir hata bizleri -üstte de belirttiğimiz gibi- bir birimize düşman kesilmeye sevk edecek ve hak etmediğimiz vasıfları birbirimize yakıştırmaya neden olacaktır.

Bu nedenle kendisini Allah'ın dininin bir eri olarak gören her insanın en azından dinin temel kavramlarını bilmesi ve bu kavramların yönlendirdiği şekilde hayatım şekillendirmesi kaçınılmazdır.

Kavramların kesinlikle vahiy eksenli anlaşılması gerekmektedir. Vahye dayalı olmayan bir aklın anlamlandırdığı kavram ya da kavramların o aklın sahibini saptırması kaçınılmazdır. Örnek vermek gerekirse, adam "kâr" ve "zarar" kavramlarına vahyin perspektifinden bakmadığı için haram yollarla elde ettiği kazancı "kâr", sadaka, zekât, infak ve tasadduk gibi yardım olarak verilen, aslında malın artmasında en önemli rolü oynayan bazı amelleri de "zarar" olarak nitelendirebilmektedir. Yine çocuğuna iyi bir istikbal hazırlamak isteyen baba "istikbal" kavramına "dünyayı alabildiğine

elde etme" manası yüklediğinden dolayı aslında çocuğunun gerçek "istikbalini" yok etmektedir. Bu hüsrânın altında yatan en büyük etken yine kavramlara vahyin penceresinden bakmamaktır.

İşte, hayatımızdaki kavramların içini eğer Allah ve Rasûlü doldurmazsa o zaman kendi hevâmızdan kaynaklanan bilgilerimiz bu kavramların içini dolduracak ve sonuçta ortaya bir yığın yanlış anlamlı kavramlar çıkacaktır. Bu yanlışın önüne geçmek için yapacağımız bir tek şey vardır; kavramlarımızın içini Allah ve Rasûlünün muradına göre doldurmak. Bu olmadan hayatımızda yer etmiş kavramların doğru anlaşılması asla mümkün değildir.

Türkiye ortamında içi boşaltılmış kavramları inceleyen kitap sayısı çok azdır. İşte biz bu eksikliğin bir kısmını giderebilme adına istismar edilen bazı kavramları vahiy ekseninde yeniden ele almaya çalıştık. İstismar edilen kavramların tamamını ele aldığımız söylenemez; ama en azından insanları bilinçlendirecek oranda tahrif edilen kavramların birçoğuna değinmeye çalıştık.

Kitabımızın bir önceki baskısında bazı önemli kavramları ele almamıştık. Bu baskıda inşallah bu eksikliği gidererek tam 11 kavram daha ilave ettik ve Allah'ın izni keremi ile okuyucuya faydalı olmaya çalıştık.

Rabbim bu çalışmayı önce bize sonra da tüm ümmete faydalı kılsın. Âmin.

Alaeddin PALEVİ
05.01.2011

BİRİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ

Muvahhid Müslümanları cahiliyye karanlığından kurtararak, ilim ve İslâm nuruyla nurlandıran yüce Rabbimize sonsuz hamd ve senalar olsun.

Vahyi esasları kusursuz bir şekilde tüm nesillere ve çağlara haykıran, birçok eziyet ve meşakkate rağmen yılmadan, usanmadan mübarek davasını anlatan iman ehlinin ebedi komutanı Muhammed'e (s.a.v), ehl-i beytine, sahabilerine ve O'nun menheci üzere hareket eden tüm mücahidlere salât ve selam olsun.

Malum olduğu üzere, asrımızda İslâm âlemini, tarihte eşi ve benzeri görülmemiş bir riddet kuşatmıştır. Resûlullah'ın (s.a.v) vefatından sonra değişik bölgelerde ve zamanlarda irtidat hareketi ile karşılaşmıştır. Bazı Arap kabilelerinin irtidatı, Müseylemetu'l Kezzab ve arkadaşlarının yalancı peygamberlik iddiaları, İspanya'nın haçlı ordularının saldırılarına maruz kalması, Tatarların Bağdat ve Şam'ı işgal ederek iki milyon mustazafı şehid etmeleri bunlardan sadece birkaç örnektir.

Fakat bu irtidatiann hiçbirisi genel olarak tüm insanlığı kuşatmayıp daha çok belirli toplum ve şahıslarla sınırlı kalmıştır. Ancak asrımızın irtidatı öyle bir hale gelmiştir ki; sınır tanımaz bir şekilde tüm İslâm âlemini kuşatmıştır. Artık yeryüzünün bütününde beşeri kanunlar hâkim olmuş, insanlar hayatlarını beşeri kanunlar göre tanzim etmeye başlamışlar, okullarda bu kanun ve yasalar öğretilir olmuştur. Siyaset, sosyal, ekonomik, eğitim gibi hayatın tüm alanlarından Allah'ın indirdiği hükümler dışlanmış, rafa kaldırılmış, buna karşı insan ürünü kanun ve yasalar söz sahibi olmuştur. İnsanların yaşamlarında artık Allah'ın kitabının bir defter kadar değeri kalmamıştır.

İlim ehli olarak bilinenlerin birçoğu Mürcie akidesini benimsemişler, bunun neticesinde de beşeri sistemlere hem kendileri destek vererek itaat etmişler, hem de toplumları bu şekilde yaşamaya yönlendirmişler. Buna karşılık ise aynı çevre tarafından ehl-i tevhid Müslümanlar tekfirci, aşırı, radikal olarak isimlendirilmişler. Toplumun geneli ise haktan habersiz yaşamaktadır. Bunlar hak ile batılı bütünüyle birbirine karıştırmışlar, demokrasiyi dahi İslâm olarak isimlendirerek büyük bir cehalet bataklığına saplanmışlardır.

Hâkim otoriter düzenin sahipleri bu cehaletten istifade ederek bir taraftan tuğyanlarını sürdürürken, diğer taraftan da bu cehaleti kendi batıl düzenlerinin binasını sağlamlaştırmak için harç olarak kullanmaktadırlar. İşte böyle bir atmosfer içerisinde elinizdeki kitabı şu üç sebepten dolayı kaleme aldım:

1-İçinde yaşadığımız toplumu, istismar edilmiş ve yanlış anlaşılmış kavramlar hakkında aydınlatmak. Çünkü sahih İslâm'ın anlaşılabilmesi için kavramların büyük bir önemi vardır. Bir bina nasıl ki tuğlalardan yapılıyorsa, İslâm'da kavramların sahih bir şekilde anlaşılmasından meydana gelmektedir. Şayet bu kavramlar iyi bilinmezse dosdoğru bir İslâm binasının kurulması söz konusu değildir.

İşte içinde yaşadığımız toplumun bugün içinde bulunduğu bataklığın en temel sebebi, Kur'anî kavranılan hakıyla bilmemesidir. Bugün öyle bir hale gelinmiştir ki, insanlar tevhid kelimesi La İlahe İllallah'ı "Allah'tan başka bir ilâh yoktur. Sadece Allah vardır", tâğutu şeytan şeklinde anlamaktadırlar. Bu insanlara "İslâm nedir?" diye sorulduğunda, "kişi ile Allah arasındaki vicdani bir bağ" olarak ya da "namaz, oruç, hac ve zekât" olarak tanımlamaktadırlar. Fertlerin ve toplumların zihinlerinde artık bütünüyle sahih kavramlar yok olmuş, İslâmî kavramların sahih anlamları yerini bütünüyle hatalı ve yanlış bir anlama bırakmıştır.

İşte böyle bir cehaletin oluşması yeryüzündeki bütün tâğutların asıl hedefidir. Allah'ın dinine karşı hiç durmadan mücadele eden şeytanın dostları bu yaptıklarıyla dine karşı bir din çıkararak,

Allah'ın dinini yeryüzünden bütünüyle silip yok etmeyi hedeflemektedirler. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, güçleri yeterse, sizi dininizden döndürmek için sizinle savaşmaktan hiçbir zaman geri durmazlar. Sizden de her kim, dininden döner ve kâfir olarak can verirse artık onların bütün amelleri, dünyada ve ahirette boşa gitmiştir. İşte onlar, cehennemliklerdir. Onlar orada ebedi olarak kalacaklardır." (2, Bakara/217)

Bilinmesi gerekir ki, İslâmî kavramları hakkıyla bilmeyen bir kişinin Kur'an'ı gereği gibi anlaması kesinlikle mümkün değildir. Kur'an'ı anlamaktan yoksun kişi ise tevhidsiz yaşamaya mahkûmdur ki bunun sonucu ise Allahu Teâlâ'nın hazırladığı cennet nimetinden mahrum kalmaktır.

2-Bu kitabı kaleme almamdaki ikinci sebep ise, dinde âtil, imanda batıl kişi ve kurumların hilelerini, tahriflerini ortaya çıkarmaktır. Zira âlimler peygamberlerin varisleridir. Bu ise, âlimlerin peygamberlerin getirdiği vahyi mesajları hakkıyla öğrenip yılmadan, usanmadan, tahrifçilerin tahrifine, cahillerin teviline karşı korumaktır. Aksi takdirde veraset diye bir şeyden bahsetmek mümkün değildir. Zira peygamberlerin miras olarak bıraktıkları bir malı ve mülkleri yoktur. Sahih bir hadiste şöyle buyrulmaktadır:

"Her neslin adil kişileri bu ilmi yüklenirler. Onu ifratçıların tahrifinden, batıl ehlinin hilelerinden, cahillerin tevilinden korurlar."

Bunun için, her müminin ve özellikle de ilim ehli kimselerin İslâm'ın hudutlarını korumak için çalışmaları, Allah'ın dininin yılmaz bekçileri olmaları vazgeçilmez bir görevleridir ki; bu çalışmanın Allah yolunda bir cihad olduğu unutulmamalıdır.

3-Bu kitabı kaleme almamın diğer bir sebebi ise, Allah'ın rızasına mazhar olmaktır. Zira mücadele verip riske girmeden, zorluklara karşı göğüs germeden, Allah, peygamber ve cihad sevgisini her şeyden üstün tutmadan cenneti düşünmek abesle iştigaldir. Çünkü Allah'ın cennetinin bedeli büyüktür. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Yoksa siz, kendinizden önce gelip geçenlerin hali (uğradıkları sıkıntılar) başınıza gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluklar, öyle sıkıntılar dokundu ve öyle sarsıldılar ki, hatta peygamber ve beraberinde iman edenler: 'Allah'ın yardımı ne zaman?' derlerdi. Bak işte! Gerçekten Allah'ın yardımı yakındır." (2, Bakara/214)

İLÂH KAVRAMI

"Bil ki Allah'tan başka ilah yoktur." (47, Muhammed/19)

Lügatte ilâh kelimesi "elihe" fiilinden gelmekte olup, ısınmak, alışmak, korktuğu bir iş başına gelmek, aşkısı tarafından korunmak, aşırı sevgiden dolayı yönelmek, düşkün olmak, kulluk etmek, hicaplanmak, örtünmek, gizlenmek gibi mânâlara gelmektedir.¹

İlah kelimesi, "elehe, yelihu, ilheten" mastarından gelir. İbadet etmek demektir. Fial vezninden meful olup, mabud demektir."²

"Ulûhiyet/ilahlık Allah'ın bir vasfıdır. Yani, ibadetin ve itaatin her çeşidi Allah'a mahsustur. Zira o kâinatı yaratmıştır. O halde ibadet ve yasama hakkı da ona mahsustur. İlah kelimesi Kur'an'da 96 yerde yalın halde geçmektedir. 17 yerde ise çeşitli zamirlerle birlikte muzaaf olarak, 2 yerde tesniye 33 yerde de cemi olarak geçmiştir."³

Ulûhiyet Tevhidi: Âlimler Ulûhiyet tevhidini şöyle tarif etmişlerdir: "Tüm ibadet çeşitlerinde Allah'ı birlemektir."⁴

Yani ibadet ve itaatler bütünüyle Allah'a aittir. Ki bu anlamda tevhid kelimesi La İlahe İllallah'ın ta kendisidir. Zira La İlahe İllallah demek, tüm sahte egemenleri ve ilâhları reddedip, ibadet ve itaatleri bütünüyle Allah'a yöneltmektir. İmam Bakıllani şöyle demektedir: "Allah'tan başka ilâh yoktur. O'ndan başka hiç kimse ibadete ve itaate layık değildir."⁵

Aslen ilâh kavramı "yaratan, yoktan var eden" anlamlarına gelmeyip mâbud, yani "itaat edilen, emirlerine uyulan, egemen" demektir. Kendisine itaat edilen ilâh ibadette ve itaatte hak sahibi Allah da olabilir, ya da Allah'tan başka egemenliğini ilan eden sahte ilâhlarda olabilir. Zira Allah ve ilâh lafızları arasında büyük fark vardır. Allah ismi, bizleri ve tüm kâinatı yoktan var eden yüce Mevla'ya has

¹ Mevdudi, Kur'ana Göre Dört Terim, sy: 11

² Cevheri, Sıhah

³ Suat Yıldırım, 180

⁴ İbn-i Batın, er-Risale

⁵ el-İnsaf, 49

olan bir isim iken, ilâh kelimesi hem Allah için hem de sahte ilâhlar için kullanılan umumi bir lafızdır. Kur'an'ı Kerim'de ilâh kelimesi bu iki anlama da gelmektedir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah ile birlikte başka bir ilâha yalvarma!" (28, Kasas/88)

Bu ayette ilâh kelimesi her iki anlamda da kullanılmıştır. Yani bir taraftan ibadete ve itaate hak sahibi tek ilâh yani Allah diğer taraftan da kendisine ibadet ve itaat edilen sahte ilâhlar anlamına gelmektedir.

İçinde bulunduğumuz toplumda Allah'ın nizamı olan İslâm'ın hükümlerinin kaldırılmasıyla birlikte İslâm zaafa uğramıştır. Özellikle toplum içerisinde âlim ya da din adamı kisvesine bürünmüş kimselerin gerek cehaletleri sonucu gerekse bilerek tahrifleri sonucu birçok kavram asıl anlamından çok uzaklaşmıştır. İlah kavramı da bunlardan bir tanesidir. Bugün La İlahe İllallah denildiği zaman insanların anladığı Allah'tan başka bir yaratıcı, öldüren ve diriltiren bir tanrının olmadığıdır. İster istemez bu şekilde bir tahrif Kur'an'ın sahih bir şekilde anlaşılmasının da önüne geçmiştir. Bunun en belirgin örneğini Firavunun ilâhlık ve rabblik iddialarında görmekteyiz.

"Firavun: 'Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir ilâh tanımıyorum'(dedi),.." (28, Kasas/38)

"(Firavun) Derhal (adamlarını) topladı ve (onlara) bağırdı: Ben, sizin en yüce Rabbinizim! dedi." (79, Naziat/23-24)

Kur'anî kavramların asıl anlamlarından uzaklaşılmasının neticesinde bugün birçok sözde âlim ve hoca efendiler Firavun'un bu iddiasını şu şekilde değerlendirmişlerdir: "Firavun bu sözünde resmen kendisinin yaratıcı olduğunu söylemiştir." Hatta bu şekilde bir açıklama tefsir kitaplarına kadar girmiştir.

İşte bu yazılış anlama toplumun daha önce yaşayan, Kur'an'da örnekleri verilen firavunları tanıyamamasına, bunun neticesinde de günümüzün firavunlarından bihaber olmalarına vesile olmuştur. Son dönemde Allah'ın kanunlarını iptal edip yerine kendi kanunlarını icra eden firavunlardan habersiz kalınmıştır. Çünkü bu hatalı anlayış

firavunun yaratıcılık iddiasında olduğunu düşündürmüştür ve günümüzde hiç kimse de böyle bir iddiada bulunmamaktadır. O halde günümüzün idarecileri geçmişte yaşayan firavunlardan çok uzaktadırlar!!! Hem günümüzün yöneticileri her ne kadar Allah'ın şeraitini iptal ederek kendi kanunlarıyla insanları sevk ve idare etseler dahi namaz kılıp, oruç tutmaktalar ve La İlahe İllallah demektedirler!!!

Ancak ne varki Kur'anî kavramlar bugün hakkıyla bilinseydi böyle hatalı bir anlayışa gidilmeyecekti. Bakınız Kasas Suresi'nin 28. ayetine dair Allâme Fahrüddin Razi şöyle demektedir:

"Firavun kendisinin ilâh olduğunu söylemektedir. Bu hususa gelince, bil ki, bununla kastedilen, Firavun, kendisinin göklerin, yerin, denizlerin, dağların ve insanların zatlarını ve sıfatlarını yarattığını iddia etmemiştir. Çünkü bunun imkânsız olduğunu bilmek için pek zeki olmaya gerek yok. Dolayısıyla bu hususta şüphe etmek, aklının noksanlığına delil olur. İlah ise, ibadet edilendir. O halde Firavun, bir yaratıcının olmadığını ileri sürerek, insanların mükellefiyetlerinin, sadece meliklerine itaat etmeleri ve onun emirlerini dinlemeleri olduğunu söylüyor. İşte Firavun'un ulûhiyyet iddiası ile kastedilen, çoğu kimsenin sandığı gibi, onun, göklerin ve yerin yaratıcısı olduğunu iddia etmesi değil, mâbûd olduğunu iddia edişidir. Biz, özellikle, Tâhâ sûresinde, **'Siz ikinizin Rabbi kim, Ey Musa?'** (20, Tâha, 49) ayetinin tefsirinde, Firavun'un Allah'ı bildiğini ve bu sözü, kavminin cahil ve ahmaklarına yutturmak için söylediğini anlatmıştık."⁶

Yine aynı şekilde Naziat Suresinde Firavun'un rabblik iddiasını Fah'rüddin er-Razi şöyle tefsir etmektedir:

"Firavun'un bu sözünün anlamı şudur: Hiç kimse üzerinde benden başkasına ait bir emir ve yasak koyma hakkı yoktur."⁷

Aynı ayetin tefsirinde Alusi ise şöyle demektedir: "Firavun topladığı kalabalığın içinde kalkıp hitap etmek suretiyle bir nutuk

⁶ Tefsiru'l-Kebir, 12/253

⁷ Tefsiru'l-Kebir, 22/476

çekerek o büyük lafı etmiş, **böylece kendisini halkı yönetenlerin hepsinden üstün tutmuştur.**"⁸

Mevdudi Kasas Suresi'nin 28. ayetinin tefsirinde şöyle demektedir:

"Firavun bununla kavminin, yer ve göklerin yaratıcısı olduğunu kastetmiyordu, kastetmiş de olamazdı. Çünkü böyle bir şey ancak bir deli tarafından ortaya atılabilirdi. Bununla birlikte o, kendisinden başka ilâhların olmadığını da kastetmiyordu. Zira Mısırlılar birçok tanrıya ibadet etmekteydiler ve bizzat Firavun, Güneş Tanrısı'nın hulûl ettiği şahıs haline getirilmişti. Kur'an-ı Kerim bizzat Firavun'un birçok tanrıya ibadet ettiğine tanıklık etmektedir:

"Firavun kauminin ileri gelenleri, şöyle dedi: Musa ve takipçilerini, ülkede karışıklık çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını geçersiz kılsınlar diye mi ülkede serbest bırakacaksın?" (7, A'raf/127)

Dolayısıyla Firavun kendisi için "ilâh" kelimesini kullanırken bunu zaruri olarak yaratıcı ve hakiki ulûhiyet sahibi anlamında değil, tartışmasız yüce iktidar sahibi anlamında kullanmıştı. Demek istediği şuydu: **"Bu Mısır Ülkesi'nin sahibi benim. Tüm emir ve yasakların teşrii menbaı ancak ben kabul edilebilirim. Benden başka hiç kimse emir vermeye yetkili değildir. Musa da kim oluyor? Kim bu âlemin rabbinin delegesi sıfatıyla karşıma çıkıp da, kendisi hükümdar, ben tâbi imişim gibi bana emirler tebliğ eden adam?"** Saray erkânına dönerek onlara: **"Ey kavmim! Mısır'ın krallığı bana ait değil mi? Bu altımdan akan ırmaklar benim değil mi?"** (43, Zuhruf/51) diye sorması bundandır. Ve Musa'ya tekrar tekrar:

"Bu ülkeyi ele geçiresiniz diye bizi atalarımızın dininden vazgeçirmeye mi geldiniz?" (10, Yunus/78),

"Ey Musa, büyücülüğünün kuvvetiyle bizi ülkemizden sürmeye mi geldin?" (20, Taha/57) ve

⁸ Alusi, Ruhu'l-Meani, 15/38

"Onun dininizi değiştireceğinden yahut ÷lkede karışıklığa sebep olacağından korkuyorum." (40, M÷min/26) şeklinde sorular sorması bundandı...

Eęer mesele bu açıdan ele alınırsa, apaçık hale gelecektir ki, Firavun'un durumu peygamberler tarafından getirilen ilāhī kanundan bağımsız olarak siyasī ve hukuki hākimiyet iddiasında bulunan devletlerin durumundan hiç de farklı değildir. Bu devletler kanun koyucu, emir ve yasakları belirleyici olarak ister bir kralı gōrs÷nler, isterse millet iradesini ÷lkenin, Allah'ın koyup peygamberlerin tebliğ ettiği kanun ile değil de kendi kanunlarıyla yōnetilmesi durumuna dūřt÷kleri s÷rece, Firavun'un durumuyla kendilerinin ki arasında hiçbir fark yok demektir. Ancak bir fark vardır ki, o da cahil halkın Firavun'u lānetleyip bu devletleri yasal olarak tasdik etmesidir. Hakikati anlayan kimse yalnızca kelime ve istilāhlara değil, ruha ve mānāya bakacaktır. Firavun "ilāh" kelimesini kendisi için kullanmıştır, ancak bu devletler "hākimiyet" kelimesini de aynı anlamda kullanmaktadırlar."⁹

Elmalılı Hamdi Yazır ise ayette geçen bu ilāhlık ve rabblik iddiasını şu şekilde tefsir etmektedir:

"Bōylece Firavun hukuk ve hukuk koyuculuğu kendi yaparmış, ne isterse o olurmuş, h÷km÷n÷ ve idaresini bozacak bir ÷st makam yokmuş gibi gōsteriyor. Bu sebepten insanlar onun idaresine boyun eğmekten başka bir şey tanımasınlar."¹⁰

Yukarıda yazdığımız ayetlerden ve bu ayetlere ilişkin m÷fessirlerin yorumundan da açıkça anlaşılmaktadır ki; "kim kendi hevasına gōre yasama veya kanun koyma yetkisine sahip olduğunu iddia ederse, ancak ilāhlık iddiasında bulunmuştur. Her ne kadar dili ile bōyle bir iddiada bulunmasa da fiili olarak ilāhlık yetkisine yeltenmiş olur. Bilinmelidir ki; hākimiyet yetkisini kendi ÷zerinde gōrerek ilāhlık iddiasında bulunanlar ister halktan bir tabaka, ister halkın hepsi, ister bir parti ya da partiyi organize eden bir grup,

⁹ Tefhimu'l-Kur'an, 4/448

¹⁰ M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 6/87

isterse de bir kurul veya tek bir, fert olsun değişmez. Bu iddia (kanun ve yasa çıkarma iddiasının parlamenterlerin elinde olduğu iddiası) Allah'ın kanun koyma yetkisine yeltenmektir ve şıktır. Sahibini dinden çıkarır ve tâğut hükmüne sokar."¹¹

Bilinmelidir ki, ebedi hayat kaynağımız olan Kur'an-ı Kerim hiçbir zaman öncelikle ateistleri ve mülhidleri muhatap almamıştır. Ancak bir işaretle ateistlere ve mülhidlere cevap vermiştir. Çünkü Allah'ın varlığını kabul etmek fitrîdir. "Bundan dolayı Kur'an öncelikle asıl muhatap olarak Allah'ın varlığını, yaratıcılığını bildiği halde O'na şirk koşanları, Allah'a layık olmadığı şeyleri nispet edenleri ya da Allah'a ait sıfatları Allah'tan alarak insanlara verenleri yani müşrikleri muhatap tutmuştur. Kur'an öncelike böyle sapık inanışları tashih etmek ve düzeltmek için indirilmiştir. Allah'ın varlığını ispat etmek için değil... Zira tüm ehli küfür Allah'ın varlığını ve birliğini, yaratıcılığını zaten ikrar ve kabul etmektedirler. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"Eğer sen onlara kendilerini kimin yarattığını sorsan elbette: 'Allah' derler. O halde nasıl haktan çevriliyorlar?" (43, Zuhruf/87)

Hız. Âdem'den Hız. Muhammed'e (s.a.v) kadar tüm nebi ve resûller insanlara Allah'ın ilâhlığa müstehak tek mâbud olduğu gerçeğini tebliğ etmişlerdir. Zira insanlar bütünüyle fitratlarını bozmadıkları takdirde Allah'ın varlığını genel olarak inkâr etmezler. Ancak müşrik toplumlar genellikle Allah ile beraber başka ilâhlara yönelmişlerdir. Kimileri melekleri, kimileri cinleri, kimileri taş ve beton yığınlarını, kimileri de günümüzde olduğu gibi birbirlerini ilâh edinmişlerdir. Özellikle bugün Allah'tan başka ilâhlar edinmek, insanların Allah'ın kitabını bir kenara atmaları ve daru'n-nedvelerinde kendi kafalarından uydurdıkları yasalarla toplumları yöneltmeleri, buna karşılık cahil halk kitlelerinin de bu sahte rabblere itaat etmeleri şeklinde karşımıza çıkmaktadır. İşte bu resmen Allah'ı bırakıp kulların kullara ibadet etmesi yani insanın insanı ilâh olarak tayin etmesidir.

¹¹ Abdullah Azzam, Hakimiyyet, Mefhumu, sy: 5-6

Bu hususu mükemmel özetlemesi bakımından Abdullah Azzam'm şu satırlarına burada yer vermek istiyorum. Abdullah Azzam insanların Allah'ı bırakarak birbirilerini rabb ve ilâh edinmelerine dair şöyle demektedir:

"Hicretin dokuzuncu yılında meydana gelen en önemli hadiselerden biri de Arapların cömertlikte örnek şahsiyet kabul ettikleri Hatem'in oğlu Adiy'in Müslüman olmasıdır. Adiy, kavminin lideri ve hristiyan dinini kabul etmiş biriydi. Bacısı Sefane esir düştükten sonra Resûlullah'a gelmişti. Sefane ise esirliği sırasında Resûlullah'a kendisini tanıtmış ve şunları söylemişti: 'Ben kavminin lideri olan, açları doyuran, çıplakları giydiren bir insanın kızıyım.' Resûlullah da onun azad edilmesini emretmiş ve şöyle buyurmuştur:

'Kavminin arasında azizken zelil olmuş, zenginken fakir olmuş, âlim olduğu halde cahiller arasında kalmış olan insanlara acıyın ve onlara merhamet edin.'

Hicri dokuzuncu yüzyılın önemli hadiselerinden biri saydığımız Adiy bin Hatem'in Müslüman olma meselesine dönelim. Adiy'nin bacısı Sefane serbest bırakıldıktan sonra kardeşi Adiy'e gitmişti. Ona, Resûlullah'ın ahlakını ve İslâm'ı sevdirmişti. Bunun üzerine Adiy Resûlullah'a gelip Müslüman olmuştu. Adiy'in göğsünde haç bulunuyordu. Resûlullah ona; "bu putu at" deyince o da onu atmıştı. Resûlullah Adiy'in önünde **"O ehl-i kitap hahamlarını ve papazlarını, ve Meryem oğlu İsa'yı Allah'ın dışında rabbler edindiler"** (9, Tevbe/31) ayetini okuyunca Adiy buna şaşırılmış ve şöyle demişti: "Ey Allah'ın Resûlü, biz onlara ibadet etmedik ki onları rabbler edinmiş olalım." Adiy ibadetin belli bir kâhine veya rahibe yahut papaza namaz kılma olduğunu zannediyordu. Fakat Resûlullah Rabb edinmenin sadece bu olmadığını beyan ederek buyurdu ki: "Evet, siz onları rabbler edindiniz. Onların size Allah'ın haram kıldıklarını helal ve helal kıldıklarını da haram kılmalarım kabul ettiniz. Onlara itaatte bulundunuz. İşte bunları rabb edinmek budur" diye ızahatta bulundu.

Aslında ibadetin mânâlarından biri de verilen emirlere itaattir. Bu nedenle yöneticilerin Allah'ın haram kıldığı şeyleri helal kılma veya Allah'ın helal kıldığı şeyleri haram kılma içeriğindeki emirlerine itaat edenler Allah'a değil bu yöneticilere tapmış olurlar. Allah'ın indirdiği dışında kanun ve hüküm koyan yöneticilere itaat etmek ve ona razı olmaksâ kâfirlıktır, kişiyi dinden çıkarır. Zira bütün âlimlerin ittıfakı ile Allah'ın indirdiği dışında herhangi bir yasa koymak küfürdür, kişiyi dinden çıkarır, İslâm'dan koparır. Bu hususta İbn Teymiye şunu söylemiştir:

"Kim yabancı bir kadına bakmanın helal olduğunu söylerse âlimlerin icma ile o kimse kâfir olmuştur. Yine kim ekmeğın haram olduğuna karar verirse yine bu icma ile o kimse kâfir olmuştur."

Bu hususta şer'i bir kural vardır. Kim haramı helal sayarsa o kâfir olur. Yine kim helali haram sayarsa o da kâfir olur. Bu üzerinde ittıfak edilen bir kuraldır. Şimdi bir yönetici gelir de içki satılması için Müslümanlara meyhaneye açılmasına ruhsat verirse bu kâfirlıktır, kişiyi dinden çıkarır. Yine bir yönetici gelir de "bize göre ceza kanununun filan maddesinde hırsızlık yapanın cezası iki ay hapistir" veya benzeri şeyler söylerse bu kâfirlıktır. Kişiyi dinden çıkarır. Çünkü aziz ve celil olan Allah "Hırsızlık eden erkek ve kadının yaptıklarının karşılığı ve Allah tarafından bir ceza olarak ellerini kesin" buyurmuştur. Allah Teâlâ böyle buyurmuşken yöneticinin gelip; "Siz bunları iki ay veya şu kadar zaman hapsedin" demesi yeni bir din icad etmesidir. Bu da kişiyi dinden çıkarır.

Ben size yukarıdaki hükümleri açıklayan başka örnekler vereyim: Mesela, bir yönetici, yeni bir kanun çıkarsa ve: "Oruç Şevval ayında tutulacaktır, Ramazan ayında değil" dese, çıkardığı bu kanunıyla onun hükmü ne olur? Kâfir midir? Değil midir?

Evet, o kimse bu kanunıyla kâfir olmuştur. İslâm milletinın dışına çıkmıştır.

Yine başka bir yönetici de: "Ülkemizde akşam namazı dört rekât kılınacaktır" dese hükmü ne olur? Kâfir olur mu, olmaz mı?

Tüm İslâm âlimlerinin ittifakıyla o kimse kâfir olur. Ancak insanlar hırsızlık cezasının hükmünün değiştirmenin küfür olacağını ve kişiyi İslâm milletinden çıkaracağını anlayamamışlardır. Evet, neden akşam namazını üç rekâtken değiştirip dört rekât yapan, Allah'ın indirdiğinden başka bir şeriat koyduğu için kâfir oluyor da, hırsızın cezasını kol kesmeden değiştirip belli bir süre hapsedmeye çeviren, Allah'ın indirdiği şeriatı değiştirmekle kâfir olmuyor? Bu da küfürdür, diğeri de küfürdür.

Allah'ın nizamını bırakıp beşeri kanunları tatbik etme musibeti, İslâm ümmetine ilk defa Tatarların Bağdat'ı H. 656'da işgali ile başladı. Hulâgû'nun, Cengiz Han'ın kendi halkına uygulanması için çıkarmış olduğu "el-Yasak" "kral siyaseti" diye isimlendirilen Cengiz Han kanunnamelerini Müslümanlara uygulamak istemesi üzerine İslâm uleması karşı çıkar ve âlimlerden biri Yasak' diye isimlendirilen bu kanun kitabını eline alarak Müslüman halka:

"Bu kitap ne oluyor?" diye seslenir, onlar da;

"Cengiz Han'ın kanunları Yasak'dır" derler. Bu cevap üzerine o âlim:

"Kim bu kitapla hükmederse kâfir olur, kim bu kitabın kanunlarıyla yargılanmak isterse kâfir olur" der. Hulâgû ise; günümüz yöneticülerinden daha akıllı davranır ve bir mahkeme Yasak'ın kanunlarıyla, bir mahkeme de Kur'an'la hükmetmek üzere iki ayrı mahkeme kurar. Böylece Kur'an ve Sünnetin hükümleri ile yargılanmak isteyenler Müslümanların mahkemesine, Yasak'la (Cengiz Han'ın kanunlarıyla) yargılanmak isteyenler de Yasak'ın mahkemesine giderlerdi. Fakat kim Yasak'ın mahkemelerine girerken görülürse o kimsenin kâfirliğine hüküm verilirdi. Fakat şu anki musibet ve çağımızın Cengiz Han kanunları ise İslâm aleminin çoğunda tatbik edilen Napolyon Bonapart'ın kod haline getirdiği kanunları ve diğer insanların yaptığı kanunlardır. Mesela biz Suriye'de üniversitenin Şeriat Fakültesinde, şeriatın yanında beşeri kanunları da okuyorduk. Suriye'de uygulanan kanunlar, Mısır kanunlarından alınmıştır. Mısır kanunları da harfiyen Fransız kanunlarından tercüme

edilmiştir ve Ürdün'de bu kanunları tatbik etmek istediklerinde, harf harf bu kanunları nakletmiştir. Allah bu Ürdünlülerin gözlerini o kadar kör etmiştir ki kanunun sonunda "Bu kanun filan gün ve tarihte Suriye'de çıkarılmıştır" dediler. Ürdün, "Amman'da çıkarılmıştır" demeyi dahi beceremedi.

Hukuk ve kanun meselesi gerçekten çok önemlidir. Allah'ın indirdiği hükümlerin dışında yeni kanun ve hukuk sistemleri tesbit etmek küfürdür. İslâm'dan çıkmaktır. En azından her Müslümanın görevi bu tür beşeri sistem ve kanunları kalbiyle de olsa kabullenmeyip rıza göstermeyerek reddetmesidir.

Ben, bu meseleyi çok araştırdım. Allah'ın indirdiği hükümlerin dışında teşri -hukuk sistemi ve kanunların tesbiti- meselesi gerçekten beni çok meşgul etti. Çünkü ben Mısır'da doktora tezi hazırlarken Enver Sedat'ın döneminde hapisneden Müslümanlar çıktılar. Bunlar bu mesele hususunda farklı görüşler taşıyorlardı. Bunlardan bir kısmı; tüm insanları tekfir (küfürle itham) ediyor, diğer bir kısmı; Müslüman veya kâfir olduklarına dair herhangi bir hüküm vermekten kaçınıyor, üçüncü bir kısım ise "La ilâhe illallah Muhammedun Resûlullah" diyen bütün insanların Müslüman olduklarını söylüyorlardı.

Evet, millet meclisine gelelim, parlamentoya gelelim. Parlamenterlere Arapça "nüvvab" denir. Bu kelimenin vekil mânâsına gelen "naib"in mi yoksa musibet mânâsına gelen "naibe"nin mi çoğulu olduğunu bilemiyoruz. Çünkü bunların çoğu vekil değil, musibet!.

Meclisteki mületvekillerinin İslâm kanunlarına ters düşen hiçbir kanunu, ister aslî, ister ferî meselelerde olsun onaylamaya hakları yoktur. Şayet kadın-erkek eşitliği gibi İslâm'a ters düşen herhangi bir kanuna muvafakat ederlerse, İslâm dininden çıkarlar. İslâm'a muhalif olan en basit meselede bile milletvekilinin karşı çıkması gerekir. Şayet karşı çıkmazsa o İslâm'a ters olan meseleye razı olursa ve onu imzalarsa işte bu davranışı İslâm'dan çıkmaktır. Çünkü millet meclisi yasama meclisidir, kanun koyma yeridir. Allah'ın

kanununu bertaraf edip yerine yeni kanun koymak, uluhiyyet makamına gölge düşürmeye kalkışmaktır."¹²

Evet, bu şekilde ortaya çıkan sapık inanışları düzeltmek için Kur'an her fırsatta Allah'ın tek bir ilâh ve mabud olduğunu vurgulamaktadır. Allah'tan başka ilâhları ise reddetmektedir. Hem Allah'a iman ettiğini iddia edip hem de bu sahte ilâhlara yasama ve teşri yetkisini vermek ise Allah'tan başka ilâh edinmenin en açık halidir ve şirkdir. Bakınız Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"Onların çoğu şirk koşmadan Allah'a iman etmezler (imanlarına az çok bir şirk karıştırırlar)." (12, Yusuf/106)

İbni Abbas'ın azadlısı İkrime bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir: "Şayet onlara kendilerini kimin yarattığını sorarsan cevap olarak "Allah" derler. İşte bu onların imanıdır. Bu imânâ rağmen Allah'tan başkalarına ibadet ve itaat ederler. Bu da onların yaptığı şirkleridir."¹³

Gerçekten günümüzde bu durum çok net bir şekilde görülmektedir. İnsanlar bir taraftan Allah'a inanırlar ve bu inançlarının gereği olarak namaz kılıp oruç tutarlar; diğer taraftan ise Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen beşeri sistemlere itaat ve ibadet ederler. İşte bu insanların birçoğu ayette de belirtildiği gibi Allah'a şirk koşarak iman etmelerinin açık belirtisidir.

¹² Cihad Dersleri, 1/483

¹³ İbni Cerir et-Taberi, Camiu'l Beyan, 8/13

RABB KAVRAMI

"Onlar benim düşmanımdır. Yalnız âlemlerin Rabbi (benim dostumdur). Beni yaratan ve bana yol gösteren O'dur. Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur. Beni öldürecek, sonra diriltecek O'dur. Ceza günü hatamı bağışlayacağını umduğum da O'dur. Rabbım, bana hüküm (yüksek bilgi, olgun hareket) ver ve beni salihler (zümresin)e kat." (26, Şuarâ/77-83)

Rabb kelimesi Arapça bir kelime olup, Kur'an'da Allah lafzından sonra en çok kullanılan isimdir; 970 defa zikredilir. Lugavi olarak "terbiye etmek, ıslah etmek, mutlak otoriteye sahip olmak, efendisi olmak, sorumluluğunu yüklenmek, başkanlık yapmak, malik ve sahip olmak, sözü dinlenmek, itaat edilmek, üstünlüğü ve otoritesi kabul edilmek" gibi anlamlara gelir.

Dini bir terim olarak rabb kelimesi "bütün âlemi yaratan, malik ve sahip olan, terbiyenin bütün gereklerine malik ve her şeye sahip olan Allah" anlamına gelmektedir. Allah'ın isimlerindendir. Rabb, sadece terbiye eden (mürebbî) anlamında olmayıp, yardım etmek, yol göstermek, tasarruf etmek, korumak, her şeye hâkim olmak, emretmek ve yasaklamak, sakındırmak gibi terbiyenin bütün gereklerine sahip olabilmeyi de ifade etmektedir. Bunun için rabb denilince, sadece terbiye ve malik olma durumları değil; her şeye sahip olan ebedi ve sonsuz kudret sahibi Allah anlaşılmalıdır. Bu özelliğinden dolayı rabb kelimesi, Allah'tan başka varlıklar için, bir şeye izafe edilmeden tek olarak kullanılamaz.

Rabb kelimesi Kur'an-ı Kerim'de gerek lügat anlamıyla gerekse terim anlamıyla birçok ayette karşımıza çıkmaktadır:

Kefil, Kefalet Sahibi: **"Onlar benim düşmanımdır. Yalnız Âlemlerin rabbı (benim dostumdur). Beni yaratan ve bana yol gösteren O'dur. Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur. Beni**

öldürecek, sonra diriltecek O'dur. Ceza günü hatamı bağışlayacağını umduğum da O'dur. Rabbim, bana hüküm (yüksek bilgi, olgun hareket) ver ve beni salihler (zümresin)e kat." (26, Şuarâ/77-83)

Terbiye Eden, Efendi: "Evinde bulunduğu kadın onu kendine çağırır, kapıları sıkı sıkı kapadı ve "gelsene" dedi. Yusuf: "Günah işlemekten Allah'a sığınırım, O, benim efendimdir; bana iyi baktı. Haksızlık yapanlar şüphesiz başarıya ulaşamazlar." dedi." (12, Yusuf/23)

Egemen Güç, Otorite Sahibi: "Sizin en üstün rabbiniz benim" (79, Naziat/24)

"Onlar, Allah'dan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden de münezzehtir." (9, Tevbe/31).

Rububiyet Tevhidi: Rububiyet tevhidi, genel olarak Allah'tan başka bir rabb olmadığına inanmak ve Allah'ı rabbliğinde tevhid etmektir. İbni Kayyim el-Cevziyye rububiyet tevhidini "yaratma ve hâkimiyetin ancak Allah'a mahsus oluşu" şeklinde tanımlamaktadır.¹⁴ Levamihu'l Envar'da Rububiyet tevhidi ile ilgili olarak şunlar geçmektedir: "Rububiyet tevhidi demek, yaratan, rızık veren, dirilten, öldüren, yok eden sadece Allah'tır. Ondan başkası değildir."¹⁵

Tevhidi rububiyeti şu şekilde özetlemek mümkündür: Allah'tan başka yaratan, rızık veren, varlıkları sevk ve idare eden bir rabb yoktur. Çünkü O her şeyi yaratmıştır ve O'ndan başka da yarattıkları üzerinde bir emir sahibi yoktur.

Bu konuda önemli husus şudur ki, genel olarak müşrikler Allahu Teâlâ'ya rububiyet noktasında şirk koşmamaktadırlar. Zira onlar da Allahu Teâlâ'nın âlemlerin yaratıcısı olduğunu biliyorlardı.

¹⁴ Medaricu's-Salikiyn

¹⁵ Levamihu'l-Envar, 1/128

Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Eğer sen onlara, gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan elbette: "Onları çok güçlü ve herşeyi bilen Allah yarattı, derler"** (43, Zuhruf/9)

Cahiliyye ehlinin büyük bir çoğunluğu Allah'ın varlığına inanan kimselerden oluşmaktadır. Cahiliye ehli, yaratılış konusunda Allah'ın ortağı olmadığına ve kadere, ahiret gününe, o günde ceza ve mükafaat verileceğine inanırlar, insanların kulluk yapmakla mükellef olduklarını, yaptıkları amellerden sorgulanacaklarını, hayır yapmışlarsa hayır, şer yapmışlarsa şer ile cezalandıracaklarını bilirlerdi. Melekleri "Hameletu'l-Arş", "Hafeze" ve "Mukarrabbin" olmak üzere kısımlara ayırıyorlardı. Kulların Allah'a karşı ibadet etmekle mükellef oldukları inançlarına binaen abdest ve gusül alırlar ve namaz kılarlardı. Ebu Zerr ve Kıs bin Said el-Eyadi'nin cahiliyye döneminde namaz kıldıkları sabittir. Güneşin doğuşundan batışına kadar oruç tutuyorlardı. Aşure günlerinde oruç tutmak adetleriydi. Zekât verip, itikâfa girerlerdi. Hatta Hz. Ömer'in (radiyallahu anhu) cahiliyye döneminde nezir yaptığı itikâfı hakkında nasıl bir tutum sergileyeceğine dair bir soru sormuştur. Misafirperverlik yapıp, fakirlere sahip çıkarlar, sılayı rahimde (akraba ziyaretlerinde) bulunurlardı.

Hz. Aişe (radiyallahu anha) anlatıyor: "Dedim ki: Ey Allah'ın Resûlü, İbnu Cüd'an câhiliye devrinde sıla-i rahimde bulunur, fakirlere yedirirdi. O bundan fayda görecekti mi? Resulullah (s.a.v) şu cevabı verdi: (Hayır) iyilikleri ona bir faydası olmayacaktır. Çünkü o bir gün bile 'Ya Rabbi kıyamet günü günahlarımı bağışla' dememiştir."¹⁶

Cahiliyye Arapları hac ibadetini yerine getirirler, haram ayların hürmetine inanırlardı. Kisas yaparlar, diyet verirlerdi. Zina ve hırsızlık gibi suçlara gereken cezaları uygularlardı. Hatta hırsızlık yapanların ellerini kesiyorlardı. Kişinin kendi annesiyle, kızıyla, halasıyla, teyzesiyle evlenmesini haram görüyorlardı. Üç talakla boşanıyorlar, ihrama girip hac ve umre ibadetini yaptıktan sonra Safa ile Merve arasında yedi kere say yapıyorlardı. Ölülerini yıkayıp

¹⁶ Müslim, İman 365, (214)

kefenliyorlar, üzerlerine cenaze namazı kılıp öyle defnediyorlardı. Misvak kullanıyorlar, koltuk altı ve diğer temizliklerini yerine getiriyorlar, Hz. İbrahim'in sünnetini ihya etme adına çocuklarını sünnet ettiriyorlardı.¹⁷

Resûlullah (s.a.v) Mekkeli müşrikleri Hz. İbrahim'in dinine davet ettiğinde onlar kendilerinin Hz. İbrahim'in dini üzerinde olduklarını iddia ediyorlar, ibadet ettikleri putlarına yaratma ve emir noktasında bir pay ayırmıyorlar fakat Allah'a yaklaşmak amacıyla putlarına ibadet ettiklerini söylüyorlardı:

"Biz onlara (putlara) ancak bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz." (39 Zümer/3)

Bununla beraber Mekkeli müşrikler, yetki ve otoriteyi Allah'a tahsis etmiyorlar, kendi heva ve heveslerinden uydurdukları kanunlarla, toplumlarını yönetmeye kalkışıyorlardı. Bu açıdan bakıldığında Mekkeli müşriklerin çağımızın müşrikleri ile bir farklarının olmadığı aşikârdır. Zira Mekkeli müşrikler de günümüzün laikleri gibi Allah'ın varlığına ve birliğine inanıyorlar; ancak bu inanışla beraber yaşam biçimlerine, devlet yönetimlerine Allah'ı karıştırmıyorlardı. Mekkeli müşrikler de Hz. İbrahim'in dinine tabi olduklarını iddia ediyorlar bununla beraber bugün Hz. Muhammed'e (s.a.v) iman ettiğini iddia eden laikler gibi onlarda muvahhid Müslümanlara karşı savaş açıyorlardı. Yine çağımızın laikleri gibi onlar da bir takım ameli ibadetlerde bulunuyorlardı. Günümüzün laik ve demokratları da bir taraftan kendileri bazı ibadet türlerini yerine getirirlerken sistemlerine zarar vermediği sürece toplumlarının da birçok ibadeti yerine getirmesine izin verirler. Fakat her iki müşrik taifesi de yetki ve otoriteyi Allah'tan gaspederek, kendilerinin tekeline alma bakımından ortaktırlar. Cahiliyye döneminin müşrikleri ile günümüzün laikleri bu açıdan fikir, itikad ve düşünce bazında bütünüyle aynı konumdadırlar. Sadece isimleri farklıdır. Onların ismi müşriktir. Bunların ismi ise laik ve demokrattır. Malum olduğu üzere

¹⁷ Geniş bilgi için bkz. Ebu Fetih eş-Şehristani, Mevsuat'l-Milel ve Nihal sy.240, Veliyyullah Dehlevi, Hucetullah'il-Balîğa, 1/360

isim müsemmayı değiştirmez. Dolayısıyla günümüzün laik demokratlarına çağdaş müşrikler demek, kanunlarını icra ettikleri parlamentolarına çağdaş daru'n-nedve demek yerinde olacaktır.

Aslen tarih boyunca gelip geçmiş müşrik ve mürtedler sağlıklı bir şekilde tanınmazsa, günümüzün müşrik ve mürtedlerini tanımak mümkün olmayacak, bunun doğal neticesinde ise küfür ve iman denizleri de birbirine karışacaktır.

şunu belirtmek isterim ki, tarihin akışıyla beraber birçok İslâmî kavram tahrife uğradığı gibi rabb kavramı da bu süreçte büyük bir tahrife uğramış, gerçek ve asli anlamını zihinlerden tamamıyla yitirmiştir. Bugün rabb denildiğı zaman, insanların zihninde adeta hiçbir şey oluşmamakta, sadece rabbimiz Allah'tır şeklinde içeriğı bütünöyle boş cümleler sarf edilmektedirler. Bunun doğal neticesinde ise hayatlarının her alanında Allah'tan başka rabbler edinirler, ancak bunun farkına dahi varmazlar.

Bilinmelidir ki, rabb kavramının Kur'an da karşımıza çıkan en önemli anlamlarından bir tanesi yönetici, emir ve otorite sahibi demektir. Naziat Suresi'nde geçtiğı üzere Firavun'un rabblik iddiası da tamamen bu yöndedir.¹⁸

"(Firavun dedi ki:) **Ben sizin en yüce rabbinizim.**" (79, Naziat/24)

Said Havva bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir: "Anlaşıldığı üzere o toplumda Firavunla beraber ibadet edilen birçok put varmış. Fakat Firavun kendisini onlardan daha üstün görmekte ve böylece egemenliğin Allah'a mahsus olduğunu kabullenmemiştir."¹⁹

Hatırlanacağı üzere ilâh kavramını açıklarken değindiğimiz üzere tarih boyunca küfürde haddi aşan hiçbir kimse genel olarak kendisinin âlemlerin rabbi, yaratıcısı ve terbiye edicisi olduğunu iddia etmeye kalkışmamıştır. İnsanlık tarihinde hemen hemen hiçbir Allah'ın kulu Allah olduğı iddiasını ortaya atmamıştır. Zira herhangi birisi çıkıp insanlara rabbleri ve yaratıcıları olduğunu iddia etse idi o

¹⁸ Bu konuda geniş açıklama ilah kavramına bakınız.

¹⁹ el-Esasü fi't-Tefsir

zaman herkes tarafından reddedilecekti. Çünkü böyle bir iddianın kesinlikle kabul görmesi söz konusu bile değildir. Çünkü böyle bir iddia sahibine insanlar direk olarak itiraz ederler ve "Sen de bizim gibi bir insansın. Sen de bizim gibi bir anne ve babadan doğmasın. Adın bizim adımız gibidir" diyerek iddia sahibim reddederler hatta onunla dalga bile geçerlerdi. Bununla beraber gerek Firavun'un gerekse Firavun'dan önce ve sonra yaşayan tüm Firavunların bu noktada temel iddiaları yönetim, otorite ve idare noktasındadır. Bakınız Kasas Suresi'nin 28. ayetine dair Allame Fahrüddin er-Razi şöyle demektedir:

"Firavun kendisinin ilâh olduğunu söylemektedir. Bu hususa gelince, bil ki, bununla kastedilen, Firavun, kendisinin göklerin, yerin, denizlerin, dağların ve insanların zatlarını ve sıfatlarını yarattığını iddia etmemiştir. Çünkü bunun imkânsız olduğunu bilmek için pek zeki olmaya gerek yok. Dolayısıyla bu hususta şüphe etmek, aklının noksanlığına delil olur. İlah ise, ibadet edilendir. O halde Firavun, bir yaratıcının olmadığını ileri sürerek, insanların mükellefiyetlerinin, sadece meliklerine itaat etmeleri ve onun emirlerini dinlemeleri olduğunu söylüyor. İşte Firavun'un ulûhiyyet iddiası ile kastedilen, çoğu kimsenin sandığı gibi, onun, göklerin ve yerin yaratıcısı olduğunu iddia etmesi değil, mâbûd olduğunu iddia edişidir. Biz, özellikle, Tâhâ sûresinde, **"Siz ikinizin Rabbi kim, Ey Musa?"** (Tâhâ, 49) ayetinin tefsirinde, Firavun'un Allah'ı bildiğini ve bu sözü, kavminin cahil ve ahmaklarına yutturmak için söylediğini anlatmıştık."²⁰

Yine aynı şekilde Naziat Suresi'nde Firavun'un rabblik iddiasını Fahrüddin er-Razi şöyle tefsir etmektedir: "Firavun'un bu sözünün anlamı şudur: Hiç kimsenin halkım üzerinde benden başka bir emir ve yasak koyma hakkı yoktur."²¹

İşte bugün en büyük sorun bu noktada oluşmaktadır. İçinde yaşadığımız toplum Kur'anı kavramlardan ve geçmiş dönemde yaşayan Firavun ve Nemrut'lardan habersiz olduğu için günümüz

²⁰ Tefsir-i Kebir, 12/253

²¹ Tefsir-i Kebir, 22/476

Firavun ve Nemrut'larını tanıyamamaktadır. Bu cehalete binaen tarih boyunca hiçbir Firavun'un Allah olduğu yönünde bir iddiası olmamasına karşılık günümüzde toplum içerisinde hoca ve âlim geçinen kimseler Firavunları halka bütünüyle yanlış tanıtmışlar, firavunların sanki her şeyin yaratıcısı olduklarını iddia ettiklerini insanlara anlatmışlardır. Bu tavırlarıyla da Firavunluğun ve Nemrutluğun kapısını kapatmışlardır.

Burada diğer bir husus ise şudur: Kur'an'a baktığımızda Firavun'un sadece iki kere ilâhlık ve rabblik iddia ettiğini görmekteyiz. Bunlardan ilki Kasas Suresi'nde ikincisi ise Naziat Suresi'ndedir. Bununla beraber günümüzün Firavunları sabah akşam rabblik iddiasındadırlar. Beşeri kanunların hâkim olduğu parlamentolarında gece gündüz kanun çıkarmaları, televizyon karşısına geçerek halkı, toplumu en iyi kendileri nin idare edebileceklerini iddia etmeleri apaçık olarak rabblik iddiasından başka bir şey değildir.

Bilinmelidir ki, geçmişte yaşamış Firavunlar mertçe ortaya çıkıp düzenlerini, düşünce sistemlerini, otoritelerini sürdürmek için iddialarını ortaya koyuyorlardı ve dinî esasları istismar etmiyorlardı. Buna karşılık günümüz Firavunları toplum içinde hâkimiyetlerini ve otoritelerini korumak için böyle bir iddia da bulunmuyor, bulunamıyorlar. Zira bugün hangi idareci ortaya çıkıp sizin en iyi rabbiniz benim derse toplum tarafından bütünüyle dışlanır. Bunu çok iyi bilen muasır Firavunlar böyle bir iddiada bulunmayıp, kendilerini Müslüman olarak isimlendirmektedirler.

Yazımıza başlarken de belirttiğimiz gibi rabb kavramı Kur'an'ın en önemli kavramlarından bir tanesidir. Hatta "Allah" kelimesinden sonra Kur'an'da en çok tekrarlanan kelime rabb kelimesidir. Allahu Teâlâ kitabına **"Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a mahsustur"** (1, Fatiha/1) diyerek başlarken, **"Ben insanların rabbine sığınırım"** (104, Nas/1) diyerek bitirmekte, girişte ve bitişte rabb kavramını zikretmektedir. Bununla beraber Kur'an'ın ilk inen ayetinde de rabb kavramı karşımıza çıkmaktadır: **"Yaratan rabbinin adıyla oku!"** (96, Alak/1)

Rabb kavramının Kur'an'da bu kadar çokça zikredilmesinin üzerinde gerçekten durmak gerekir. İşin aslı tekrarın hikmetini ve sırrını ancak Allahu Teâlâ bilmektedir. Ancak bununla beraber dünya gezegeninde insanların çoğunun hadlerini aşarak rabblik iddiasında bulunmaları bu kavramın neden bu kadar önemli olduğunu ve çokça zikredildiğini bizlere göstermektedir. Allahu Teâlâ insanların genelde hadlerini aşarak yönetme ve idare etmede söz sahibi olacaklarını, kendilerini otorite kabul edeceklerini, buna paralel olarak kendi kafalarından uydurdukları kanunlarla insanları sevk ve idare etmeye çalışacaklarını ve böyle rabblik iddiasında bulunacaklarını bildiği için kitabında devamlı surette bizlere kendi rabbliğini hatırlatmaktadır. Diğer bir ifadeyle Allahu Teâlâ bizlere devamlı surette şöyle seslenmektedir: "Ey kullarım! Sizin gerçek rabbiniz, kanun koyucunuz, idare ediciniz, otorite sahibiniz ancak ve ancak benim. Sakın ola ki, Bana ait bu vasıfları kendi üzerinizde görerek rabblik iddiasında bulunmaya kalkışmayın ve yine bana ait bu vasıfları kendiniz gibi bir beşere tahsis ederek benden başkasını rabb edinmeyin."

Şu noktayı iyiden iyiye düşünmek gerekmektedir: Allahu Teâlâ âlem-i ervahta tüm insanları toplayıp şöyle seslenmiştir: **"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?"** (9, Araf/172) Buna karşılık tüm insanlar "pekâlâ Rabbimizsin, şahidiz" diyerek Allah'tan başka hiçbir rabb, otorite sahibi, kanun koyucu edinmeyeceklerine söz vermişlerdir. Allahu Teâlâ bu sözleri yeterli görmeyip, sözlerin amele dönüşmesi için insanoğlunu okul mesabesinde olan dünya gezegenine imtihan etmek için göndermiştir. Acaba insanoğlu verdiği sözde duracak imdir? Yoksa sözüne muhalif hareket mi sergileyecektir? Malum olduğu üzere okul mesabesinde olan dünyaya, talebe olarak gönderilen insana, okuması için kitap, kitabı öğrenmesi için de öğretmen gerekmektedir. İşte Allahu Teâlâ insanoğluna okuması için kitabını indirmiş, kitabını öğretmesi için de peygamberlerini göndermiştir.

Okulun bitiminde, yani insanoğlunun ölümüyle birlikte sınav başlayacak, müfettiş mesabesinde olan münker ve nekir gelecek ve

talebeye ilk olarak "rabbin kim" sorusunu yönelteceklerdir. Yani "Ey insanoğlu! Sen Rabbine ruhlar âleminde söz vermiştin. O sözünde sadık kaldın mı kalmadın mı? Sen dünya gezegeninde yaşarken Allah'tan başka bir rabb, bir idareci, bir yönetici, emir ve yasak koyan, kanun ve hüküm çıkaran edindin mi yoksa hayatının bütün alanında sadece Allah'ın indirdiklerini, Allah'ın kanun ve yasalarını mı tek hüküm olarak kabul ettin?"

Dikkat edürse insanoğluna ruhlar âleminde yöneltlen ilk soru ile kişinin ölümü neticesinde münker ve nekir meleklerinin kendisine yönelteceği soru aynıdır. Şayet kişi İslâm üzere bir hayat sergilemişse şöyle cevap verebilecektir: "Bizleri yaratan, tüm evreni var eden, yetiştiren, kanunlarıyla sevk ve idare eden, yüce Mevladır." Ama insanoğlu dünyada yaşarken Allah'tan başka rabbler edinmiş ise, Allah'tan başka kanun koyuculara, yasa vaaz edicilere diğer bir ifade ile sahte rabblere itaat etmiş ise işte o zaman münker ve nekir meleklerinin sorusuna cevap dahi veremeyecektir.

Deylemi, Enes'ten merfu olarak şöyle rivayet etmektedir: "Kişi ölüp kabrine konulduğu zaman münker ve nekir melekleri gelerek kendisine 'rabbin kim' diye soracaklar. Şayet o kişi Müslüman ise 'Rabbim Allah'tır' diyecek ve kendisine kabri genişletilecektir. Şayet kâfir ise 'ben bilmiyorum' diyecektir. Böylece melekler ellerindekilerle ona vurmaya başlayacaklardır. Ta ki kabri alevler basacaktır. Kabir öyle daralacaktır ki, kişinin kaburga kemikleri birbirine geçecektir."²²

²² Şerhu Sudur li Suyuti, 50

İBADET KAVRAMI

"Ben insanları ve cinleri ancak Bana ibadet etsinler diye yarattım." (5, Zariyat/56)

İbadet kelimesi, "abede" fiilinin mastarı olup "itaat etmek, boyun eğmek, tevazu göstermek, bağlanmak ve hizmet etmek" anlamlarına gelir. İbadet kelimesinin türediği "abd" kökü, şu anlamlara gelir:

a-Hürün karşıtı olan köle,

b-Boyun eğmek ve itaat etmek,

c-Kulluk etmek, ilâh tanımak, tapmak,

d-Bir şeye bağlanıp, ondan ayrılmamak. Bu açıklamalardan ânaşılacağı üzere ibadet kelimesinin ifade ettiği esas mânâlar: "Kişinin yüksek ve üstün birine karşı baş eğmesi, itaat etmesi, kendi hürriyetinden feragat ederek onun karşısında her türlü isyanı terk etmesi, tam bir bağlılıkla ona boyun eğmesidir." İşte bu durum, kulluk ve itaattir. İbadet, itaat etmenin bir çeşididir. Bu itaata müstahak olan da, hiç şüphesiz gerçek ma'bud olan Allah'tır. Çok ibadet edene âbid; kendisine ibadet edilene de ma'bud denir.

Dinî bir terim olarak ibadetin genel anlamdaki tanımı şudur: "Yapılması sevap olan, Allah'a yakınlık ifade eden, yalnız O'nun emirlerini yerine getirmiş olmak ve rızasını kazanmak niyetiyle yapılan, her türlü harekete ibadet denir."²³

Kur'anî kavramların içerisinde en önemhlerinden bir tanesi de hiç şüphesiz ibadet kavramıdır. Zira ancak ve ancak Allah'a ibadet etmek insanın temelde yaratılış gayesidir. Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ben insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (51, Zariyat/56)

²³ İbadet kavramı hakkında daha geniş bilgi için Ebu'l-Alâ el'Mevdudî'nin "Kur'an'a Göre Dört Terim" isimli eserine müracaat ediniz.

Bu önemine binaen ibadet kavramı Kur'an'ı Kerim'de isim, fiil ve mastar şeklinde 256 defa geçmektedir. Bununla beraber ne üzücüdür ki, ibadet kavramı da tahrif edilen, içi boşaltılan kavramlar kervanına katılmıştır.

Özellikle Mürcie akidesinin günümüzde yaygınlaşmasından sonra ibadet denilince ilk akla gelen namaz, oruç, hacc gibi fiili ibadet türleri akla gelmekte, ibadet kavramı oldukça sınırlı bir alanda tutulmaktadır. Hâlbuki Kur'an'ı Kerim'de ibadet kavramının en önemli içeriklerinden bir tanesi de hiç şüphesiz itaat etmek, tevazu göstermek ve boyun eğmektir. Kur'an'ı Kerim'de ibadet kelimesinin itaat kelimesi ile eş anlamlı kullanıldığı birçok ayet vardır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey Âdem oğulları, Ben size şeytana ibadet etmeyin, o size açık bir düşmandır, diye and vermedim mi?" (36, Yasin Suresi/60)

Bu ayette Allahu Teâlâ, dünyada şeytana ibadet yani itaat eden, şeytanın yolundan gidip ona tâbi olan kimselere seslenmektedir. Bu ayete ilişkin Ebu'l-Ala el'Mevdudi "Kur'an'a Göre Dört Terim" isimli muhteşem eserinde şöyle demektedir:

"Açıktır görülen şudur ki: Hiç kimse bu dünyada şeytanı ilâh tanımaz. Bilakis, bütün gücüyle ona lanet eder ve onu kendisinden uzaklaştırmaya gayret eder. Bunun için Allahu Teâlâ'nın kıyamet gününde insanoğluna yükleyeceği suç, dünya hayatında şeytana ibadet etmeleri değil, onun emrine itaat etmeleri, hükmüne tabii olmaları ve gösterdiği yollara da süratle koşmaları olacaktır."²⁴

Bu ayetin tefsirinde İbni Kesir şöyle demektedir:

"Bu ifade şeytana tâbi olan insanoğlundan kâfir olanlara şiddetli bir seslenmedir. Hâlbuki şeytan insanoğluna karşı çok açık bir düşmandır."²⁵

Yine Kurtubi bu ayette geçen **"ibadet etmeyin..."** nehiy ifadesini çok açık bir şekilde itaat ile ilişkilendirmiştir:

²⁴ Kur'an'a Göre Dört Terim, sy: 87

²⁵ İbni Kesir Tefsiri, 12/6762

"-Ey âdemoğulları! Şeytana ibadet etmeyin- Yani bana isyanı gerektiren hususlarda ona itaat etmeyin."²⁶

Bu konuda diğer bir ayet ise, Mü'minun Suresi'nde geçmektedir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Onun için: 'Biz, kavimleri bize ibadet ederken, bizim gibi bu iki insana inanır mıyız?' dediler." (23, Mü'minun Suresi/47)

Bilindiği üzere Firavun İsrailoğullarına karşı büyük bir zulümle muamale ediyordu. Allahu Teâlâ Firavun'un İsrailoğullarına karşı bu zulmüne dair şöyle buyurmaktadır:

"Hem hatırlayın ki, bir zaman sizi Firavun'un ailesinden kurtardık. Size azabın en kötüsünü reva görüyor, oğullarınızı boğazlıyor ve kızlarınızı sağ bırakıyorlardı. Ve bunda size Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı." (Bakara Suresi: 2/49)

Bu şartlar altında İsrailoğulları'nın Firavun'a karşı sevgi beslemeleri, ona kıyam ve secde etme şeklinde bir ibadet sunmalarını düşünmek mümkün değildir. Bilakis burada Firavun'un **"...kavimleri bize ibadet ederken..."** sözü, İsrailoğullarının isteyerek ya da istemeyerek itaatini ifade etmektedir. Nitekim İmam Taberi bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir:

"Biz kavimleri bize ibadet ederken..". Yani itaat ediyorlar, Firavun'a karşı zillet gösteriyorlar, emrini harfiyen yerine getiriyorlar, ona boyun eğiyorlar. Araplar arasında hükümdara itaat eden herkes hakkında 'hükümdarın kulu' sözü kullanılır."²⁷

İtaat kavramı hakkında bu kısa bilgiden sonra diyebiliriz ki, Allah'a ibadet ancak ve ancak O'nun indirdiği hükümlere itaat etmekle mümkündür. Fertlerin ve toplumların, sosyal hayatlarında Allah'ın indirdiği hüküm ve yasalara itaat etmeleri O'na ibadet etmelerinin apaçık bir göstergesidir. Bununla beraber yeryüzünün neresinde olursa olsun fertler ya da toplumlar Allah'ın indirdiği kanun ve

²⁶ el-Camiu Li Ahkam, 14/437

²⁷ Taberi Tefsiri, 18/19, Bu ifade Mevdudi'nin "Kur'an'a Göre Dört Terim" isimli eserinden alınmıştır. Sy: 86

yasaları terk ederek, parlamentolarda vaaz edilmiş beşer ürünü kanun ve yasalara itaat ederlerse bu da yine apaçık bir şekilde Allah'tan başkasına, kulların kendileri gibi kullara ibadet etmelerinin en açık göstergesidir. Bu zikrettiklerimizin en önemli delili ise Allahu Teâlâ'nın şu ayetidir:

"(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarım); (Hristiyanlar) da rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i (İsa'yı) rabbler edindiler. Hâlbuki onlara ancak tek ilâha kulluk etmeleri emrolundu. O'ndan başka tanrı yoktur. O, bunların ortak koştukları şeylerden uzaktır." (Tevbe Suresi: 9/31)

Bu ayette Allahu Teâlâ ehl-i kitabın din adamlarını rabb edin-diklerini bildirmektedir. Bilindiği gibi kitap ehli putperest bir topluluk olmayıp, Allah'tan başkasına secde etme, kurban kesme gibi fiili bir ibadet eylemi yöneltmemektedirler. Aynı şekilde din adamlarının gökyüzünü ve yeryüzünü yarattıklarına, semadan su indirdiklerine inanmamaktadırlar. O halde burada şöyle bir sora gündeme gelmektedir: Acaba kitap ehli olan kimseler din adamlarını nasıl rabb edindiler? Diğer bir ifadeyle hangi fiillerinden dolayı, Allahu Teâlâ onları böyle büyük bir suçla suçlamaktadır? Bu konuda en net bilgi bize hiç şüphesiz Resûlullah (s.a.v)'dan gelmektedir. İbni Kesir bu ayetin tefsirinde şunları kaydetmiştir:

İmam Ahmed, Tirmizi ve İbni Cerir'in muhtelif kanallardan olmak üzere Adıyy b. Hatem (r.a)'den rivayetlerine göre Allah Resûlü'nün daveti ona ulaştığı zaman O Şam'a kaçmıştı. Adıyy, cahiliye devrinde Hristiyan olmuştu. Kız kardeşi ve kavminden bir grup esir edildiler. Sonra Allah Resûlü kız kardeşine ihsanda bulundu ve ona hediyeler verdi. O da kardeşine dönerek onu İslâm'a ve Allah Resûlü'nün yanına gelmeye teşvik etti. Adıyy Medine'ye geldi. Kabilesi Tayy içinde reis olup, babası Hatem Et'Tai, cömertliği ile bilinen birisi idi. İnsanlar onun geldiğini haber verdiler. Adıyy, boynunda gümüşten bir haç olduğu halde Allah Resûlü'nün yanına girdi. Allah Resûlü "Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini rabbler edindiler" ayetini okudu. Adıyy b. Hatem der ki: Ben: "Onlar, din adamlarına

ibadet etmediler" dedim. Resûlullah buna karşılık: "Evet, onlar onlara helali haram kıldılar, haramı da helal kıldılar. Onlarda kendilerine uydular. İşte onların onlara ibadeti budur." dedi.

Huzeyfe, İbni Abbas ve başkaları "Muhakkak ki, Yahudi ve Hnstiyanlar din adamlarının helal ve haram kıldıkları şeylerde onlara tâbi olmuşlardır" demişlerdi. Süddi ise: "Onlar insanları nasihatçi kabul ettiler, Allah'ın kitabını ise terk edip arkalarına attılar." demiştir.²⁸

İbni Teymiyye Ebu'l-Bahteri'den bu ayet hakkında şu sözü rivayet etmektedir:

"Onlar din adamlarına namaz kılmadılar. Şayet din adamları onlara rûkû ve secde etme şeklinde kendilerine ibadet etmelerini emretseydi ehl-i kitap din adamlarına bu noktada itaat etmezlerdi. Ancak Allahu Teâlâ'nın haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını da haram tanımaları hususunda kendilerine itaat edilmelerini emrettiler, onlar da bu emre itaat ettiler. İşte onların din adamlarını rabb edinmeleri bu şekilde olmuştur."²⁹

Begavi, bu ayetin tefsirinde ehl-i kitabın, haham ve rahiplerine secde ve rûkû şeklinde bir ibadetlerinin olmadığını söyleyenlere şöyle cevap vermektedir:

"Onlar Allah'a karşı gelerek din adamlarının helal gördüklerini helal, haram gördüklerini haram kabul ederek onlara itaat ettiler. İşte böylece rabb edindiler."³⁰

Kurtubi şöyle demektedir: "Bu buyruk ile ilgili Mean'il-Kur'an'a dair eser yazanlar derler ki: Onlar âlimlerin ve rahiplerinize her hususta itaat ettiklerinden dolayı onları rabbler konumuna çıkardılar."³¹

Yine aynı ayetle ilgili Seyyid Kutub şöyle demektedir:

²⁸ İbni Kesir Tefsiri, 7/3456

²⁹ İbni Teymiye Külliyyatı 7/76

³⁰ Bagavi Tefsiri, 3/285

³¹ El'CamiuLi Ahkâm, 8/198

"Çünkü onlar dini emirlerini âlim ve rahiplerinden alıyorlar, onlardan aldıkları emirlere itaat ediyorlar ve tâbi oluyorlar. İbadet ve itikat bir tarafa böyle bir fiil bile failini müşrik yapmaya kâfidir. Allah'a ortak koşmak, sadece yasama hakkını Allah'tan başkasına vermekle de tahakkuk eder. Böyle bir fiil sahibini müşrik yapmaya kâfidir."³²

Yine Seyyid Kutub bir başka yerde şöyle demektedir:

"Dilleri ile Allah'tan başka ilâh olmadığını ve Muhammed'in (s.a.v) Allah'ın kulu ve resûlü" olduğunu söyleyip ferdi davranışlarda, arınma, evlenme, boşanma ve miras gibi konularda Allah'ın vahyine tâbi oldukları için kendilerini Müslüman diye isimlendirenler, bununla beraber bunun dışındaki konularda Allah'ın kitabına göre şekillenmemiş kanun ve nizamla itaat edenler... Allah kitabında izin vermediği halde Allah'ın kitabına muhalif olan yasalara ve kanunlara itaat edenler... İsteyerek veya istemeyerek bu çağdaş putlarının kendilerinden istedikleri görevleri yerine getirme noktasında tüm değerlerini feda edenler.... Bu kutsal değerleri ile çağdaş tâğutların istekleri çeliştiği zaman Allah'ın emirlerini kulak arkası yapıp bu çağdaş tâğutların emirlerini yerine getirenler... Evet, kendilerini Müslüman ve Allah'ın dinine mensup zannedip de tüm bu fiilleri yapanlar, kafalarını yastıklarından kaldırıp bir an önce uyanmak ve ne kadar büyük bir şirk bataklığının içinde olduklarını görmek zorundadırlar.

Şirk ve müşriklik, rabblik noktasında Allah'tan başka bir Rabbin yaratan, rızık veren, öldüren vb. varlığına inanmakla ortaya çıkmaz. Allah ile beraber veya Allah'ın dışında başka rabb'lerin hâkimiyetine inanmak da şirkin en bariz örneklerindendir.

O halde yeryüzünün doğusunda ve batısında yaşayan tüm insanlar, yaşantılarında yetkiyi kime verdiklerine, kime uyduklarına, kime itaat edip, kime boyun eğdiklerine, kimin emrine uyup sözünü dinlediklerine bir baksınlar... Şayet tüm bu konularda sadece Allah'a itaat ediyorlarsa Allah'ın kendisinden razı olduğu dine, İslâm'a mensupturlar. Yok, şayet bu konularda Allah'tan başkasına tâbi

³² Fi Zilali'l-Kur'an, 7/264

oluyorlarsa Allah korusun onlar tâbi oldukları tâğutların dinine mensupturlar."³³

İslâm Şehidi Abdullah Azzam bu konuda şöyle demektedir:

"Bilinmelidir ki; ibadet kanunlar, yasalar, haramlar ve helallerden meydana gelmektedir. Bu kanun ve yasalar şayet Allah'tan alınırsa o zaman ibadet Allah için yapılmış demektir. Şayet bu yasalar beşer tarafından düzenlenmiş ise ubudiyyet yani ibadet beşeredir. Veleve ki insanlar namaz kılsalar, oruç tutsalar ve dini vecibelerini yerine getirse de dahi... Bu çok açık ve kesin olan konudur. İçinde tereddüt yoktur. Tüm âlimler şu konuda ittifak etmişlerdir: Kim ki haramı helal yaparsa kâfir olur ve yine kim ki helali haram yaparsa yine kâfir olur."³⁴

İbadet kavramının itaat kavramı ile doğrudan ilgisini bu şekilde açıkladıktan sonra burada ibadetin kısımları üzerinde de bilgi vermemiz yerinde olacaktır. Genel olarak İslâm âlimleri ibadet kavramını üç kısma ayırmışlardır.

1-Kalbi İbadet: Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed (s.a.v)'in Allah'ın kulu ve resûlü olduğuna kalben inanmak, Allah'a tevekkül etmek ve buna benzer ibadet türleri kalbi ibadet kısmına girmektedir.

2-Kavli İbadet: Kavli ibadet dil ile yapılan bir ibadet çeşididir. Tevhid kelimesini ikrar etmek, zikir, teşbih, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak gibi dil ile yapılan bütün ibadet çeşitleri kavli ibadet kısmına girmektedir.

3-Ameli İbadet: Ameli ibadet ise, fiillerle yapılan ibadet çeşididir. Namaz kılmak, zekât vermek, oruç tutmak, hacca gitmek, Allah'ın indirdiği kanun ve yasalara göre hayatı tanzim etmek, beşer ürünü kanun ve yasaları reddetmek gibi tüm fiili ibadetler ameli ibadet kısmına girmektedir.

Son olarak üzerinde durmak istediğimiz konu ise, ibadetin kabul şartlarıdır. İslâm âlimleri ibadetin kabul olunabilmesi için iki

³³ Fi Zilali'l-Kur'an, 9/89

³⁴ Abdullah Azzam, Hakimiyet, Mefhumi, sy: 10

şart öne sürmüşlerdir: Bu iki şart ihlâs ve ittibadır. Yani bir ibadetin Allah katında kabul edilebilmesi için öncelikle yapılan o fiilin ancak ve ancak Allah rızası için yapılması gerekmektedir. Yapılan ibadette kesinlikle Allah'tan başkasının rızası aranmamalı, nam salmak, şöhret kazanmak ya da riya ve gösteriş için ibadet yapılmamalıdır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Oysa onlar, (Hanifler) İslâm'a bağlanarak dini yalnız Allah'a has kılarak O'na kulluk etmek, namazı kılmak ve zekâtı vermekle emrolunmuşlardı. Dosdoğru olan din de budur." (98 Beyyine/5)

Bununla beraber yapılan bu ibadet Allah'ın kitabına ve Resûlü'nün sünnetine uygun olmalıdır. Zira Allah'ın kitabına ve Resûlü'nün sünnetine uygun olmayan her iş bid'at olup reddedilmiştir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"De ki; Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." (3 Al-i İmran/31)

Yine aynı konuda Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

"Kim bizim emrimize uymayan bir iş yaparsa, o iş kendisinden reddedilmiştir."³⁵

Şunu iyi bilmemiz gerekir ki, ibadet sahih bir akidenin gıdasıdır. Akidesiz ve ibadetsiz bir toplumun hayvan sürülerinden bir farkı yoktur. Susuz kalmış bir ağaç nasıl kurumaya mahkûm ise, akidesiz ve ibadetsiz bir toplumda yok olmaya mahkûmdur. Zira ibadet kişiyi yaratılış gayesi gereği asli kimliğine döndürür. Bunun için bizlere düşen ibadet kavramını en sahih anlamıyla öğrenip, Allah'ın istediği şekilde, O'na layıkıyla ibadet etmemizdir. Fertlerin ve toplumların kurtuluşu ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

³⁵ Müttefekun Aleyh

ŞİRK KAVRAMI

"Andolsun ki, sana da, senden öncekilere de şu vahyedildi: Yemin ederim ki, eğer şirk koşarsan bütün çalışmaların boşa gider ve mutlaka kendine yazık edenlerden olursun." (39, Zümer/65)

Şirk kelimesi, "şerike" fiilinden masdardır. "Şirk" ve aynı kökten gelen şirket, müşareket, sözlükte "mülk ve saltanatda ortak olmak" demektir. Aynı kökten gelen 'eşreke' fiili, "ortak koşmak, ortak olmak" anlamına gelir."Ortak koşana ise "müşrik" denir.

İstilahta ise şirk, Allah'a zatında, sıfatlarında ya da fiillerinde denk tutmak, ortak koşmaktır. Allah'tan başka bir ilâh tanımak, ibadetlerini Allah'tan başkasına yöneltmek, Allah'ın sıfatlarını inkâr etmek ya da Allah'a ait olan sıfatları ve yetkileri Allah'tan başkasına vermek şirktir.

Kur'an'ın ifadesine göre şirk zulümlerin en büyüğüdür. Zira Allah'a şirk koşan bir kimse öncelikle Yaradanına karşı haddini aşmış ve zulmetmiştir. Bakınız Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Lokman, oğluna öğüt vererek: 'Ey oğulcuğum, Allah'a eş koşma. Doğrusu O'na eş koşmak büyük haksızlıktır, zulümdür' demişti." (31/Lokman, 13)

Şirk aynı zamanda günahların en büyüğüdür. Zira Allahu Teâlâ şirk hariç dilerse kişinin bütün günahlarını affedebileceğini ancak şirki asla affetmeyeceğini söylemektedir:

"Şüphesiz Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında dilediğini bağışlar. Allah'a ortak koşan, muhakkak ki, derin bir sapıklığa düşmüştür." (4, Nisa/116)

Ebû Zer'in (r.a) rivâyet ettiğine göre Peygamberimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Cebrail bana gelerek ümmetinden kim Allah'a herhangi bir şeyi şirk koşmadan ölürse cennete girer müjdesini verdi.

Ben, (hayretle) 'zina ve hırsızlık yapsa da mı?' diye sordum. 'Evet, hırsızlık etse de, zina yapsa da' cevabını verdi. Ben tekrar: 'Yani hırsızlık etse, zina yapsa da mı?' dedim. 'Evet, bunları yapsa da (Cennete girecektir)' buyurdu. Ben aynı soruyu dördüncü defa sorunca; 'Ebû Zerr'in burnu sürtülse de cennete girecektir' buyurdu."³⁶

Bununla beraber şirk kişinin dünyada hayır olarak yaptığı bütün amellerini boşa çıkaran bir fiildir. Şirk koşan bir kimse, ne kadar çok salih amellerde bulunsa da, ne kadar çok ibadet etse de yapmış olduğu amellerin Allah katında hiçbir geçerliliği olmayacaktır. Bakınız Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"Andolsun ki, sana da, senden öncekilere de şu vahyedildi: Yemin ederim ki, eğer şirk koşarsan bütün çalışmaların boşa gider ve mutlaka kendine yazık edenlerden olursun." (39, Zümer/65)

İbni Teymiye şirki iki kısma ayırarak şöyle açıklar:

1-Ulûhiyette Şirk: Kişinin ibadetinde, sevgisinde, korkusunda, ümidinde ve sığınmasında, Allah'a ortak koşmasıdır. Bu tevbe edilmedikçe Allah'ın bağışlamayacağı bir şeydir. Resûlullah'ın Arap müşrikleri ile savaşması da bu sebeptendir. Çünkü onlar ulûhiyette Allah'a şirk koşmuşlardır. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlardan kimi de Allah'tan başka şeyleri O'na eş tutuyorlar da onları, Allah'ı sever gibi seviyorlar. Oysanman edenlerin Allah sevgisi daha kuvvetlidir. O zulmedenler, azabı görecekları zaman bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının gerçekten çok şiddetli bulunduğunu keşke anlasalardı!" (2 Bakara/165)

"İyi bil ki, halis din ancak Allah'ındır. O'ndan başka birtakım dostlar' tutanlar da şöyle demektedirler: 'Biz onlara sadece bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz.'

³⁶ Müttefekun Aleyh

Şüphe yok ki Allah, onların aralarında ihtilaf edip durdukları şeyde hükmünü verecektir. Herhalde yalancı ve nankör olan kimseyi Allah doğru yola çıkarmaz." (39 Zümer/3)

Resûlullah (s.a.v) Husayn'a "kaç ilâha tapıyorsun?" deyince o "altı tanesi yerde bir tanesi de gökte olmak üzere yedi ilâha tapıyorum" diye cevap verdi. Resûlullah (s.a.v): "İsteyerek ve korkarak taptığın hangisidir?" deyince o "gökte olandır" karşılığını verdi.³⁷

2-Rubûbiyet Şirki: Allah hükümler ve müdebbir, veren ve alan, zarar ve fayda veren, alçaltan ve yücelten, her türlü eksiklikten münezze olan rabbdir. Her kim veren ve alanın, zarar ve fayda verenin, yükselten ve alçaltanın Allah'tan başkası olduğuna inanırsa Allah'ın rubûbiyetine şirk koşmuş olur. Fakat kişi bu şirkten kurtulmak isterse örnek olarak kendisine ilk verenin kim olduğunu düşünsün. Verdiği nimetlerden dolayı O'na şükretsin. Kendisine kimin iyilik yaptığını, düşünsün ve buna karşılık versin. Nitekim Resûlullah (s.a.v), "Her kim size iyilik yaparsa onu mükâfatlandırın. Verecek bir mükâfat bulamadığınız zaman onun için dua edin. Göreceksiniz ki, onu mükâfatlandırmışınızdır" buyurmaktadır.³⁸

Nimetlerin hepsi yüce Allah'ındır. O şöyle buyurmaktadır:

"Sizde nimet namına ne varsa hep Allah'tandır. Sonra size sıkıntı dokununca Allah'a feryad edersiniz." (16 Nahl/53)

İbni Teymiye, bu iki çeşit şirkten başka gizli şirk olarak adlandırdığı üçüncü bir şirkten daha bahseder ve onu şöyle tanımlar:

"Gizli şirke gelince, bu hemen hemen hiç kimsenin kurtulamadığı bir şeydir. Allah ile beraber başkasını sevmek gibi... Şayet kişinin Allah'ı sevmesi peygamberleri, salihleri ve salih amelleri sevmesi gibiyse bunun konuyla bir alâkası yoktur. Çünkü bu Allah sevgisinin hakikatine işaret eder. Zira sevginin hakikati, O'nun sevdiğini sevmek, O'nun sevmediğini de sevmemektir. Her kimin sevgisi gerçek ise sevdiğine muhalefet etmez. Çünkü muhalefet

³⁷ Tirmizi, Daavat, 36

³⁸ Nesai, Zekat 72, Ebu Davud, Zekat 38

sevgiliye bağılılığın eksikliğindendir. Allahu Teâlâ'nın şu sözü buna işaret etmektedir:

"De ki, siz gerçekten Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve suçlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok esirgeyici ve bağışlayıcıdır." (3 Ali İmran/31)

Gizli şirk ise; kişinin Allah'tan korkmakla beraber başkalarından da korkması ve bu korkunun orantılı olarak çoğalıp azalmasıdır. Gizli şirk ümmet içinde karıncanın yürüyüşünden daha gizlidir. Bu şirkten kurtulmanın yolu da Allah'a karşı ihlâslı olmaktır. İhlâs ise ancak zühdden sonra gerçekleşir. Zühd ise takvasız olmaz. Takva ise, emir ve nehiylere hakkıyla uymaktır."³⁹

Bazı İslâm âlimleri şirkin kısımlarını şöyle izah etmişlerdir:

Şirku'l-İstiklal: Birbirinden bağımsız ayrı ayrı işleri gören iki ilâhın varlığını kabul etmektir. Mecusilerin iyilik tanrısı ve kötülük tanrısı olarak yaptıkları ayırım bunun en güzel örneğidir.

Şirku't-Takrib: Bu, Allah'a kendilerini yaklaştıracaklarını zannederek bir takım putlara ibadet etmektir. Cahiliye döneminde Arapların Allahu Teâlâ'ya iman edip ancak putlara ibadet ederek kendilerinin Allah'a yaklaşacaklarını sanmaları bu tarifte kullandır.

Şirku't-Taklid: Bu atalarının izinden gitmek suretiyle Allah'tan başkasına ibadet edenleri isimlendirmek için kullanılır.⁴⁰

İslâm âlimlerinin şirk kavramını bu şekilde bölümlendirmeleriyle birlikte şirk çok değişik şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Bugün yaşadığımız çağda şirkin en bariz ve en görünen örneği hâkimiyet noktasındadır. Hâkimiyet şirki, kişinin Allah'ın indirdiği ile hükmetmemesi, Allah'ın indirdiği kanunları bırakıp yeni kanun ve yasalar çıkarması, Allah'tan başka ya da Allah ile beraber mutlak bir kanun koyucunun varlığına inanması, Allah'ın kitabını bırakıp tâğutların kanunlarıyla hükmolunmayı istemesidir. Yine Allah ve Resûlü'nün hükmünden razı olmamak, Allah'ın haranı kıldığı şeyleri helal saymak, Allah'ın helal kıldığı şeyleri ise haram saymak

³⁹ İbni Teymiye Külliyyatı 1/164

⁴⁰ Yusuf Kerimoğlu, Kelimeler ve Kavramlar

hâkimiyet şirkinin en belirgin örneklerindendir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa onların birtakım şirk koştukları ortakları mı var ki, Allah'ın izin vermediği şeyleri, dinden kendilerine teşri ettiler (bir şariat/dinî kural kıldılar)." (42, Şûrâ/21)

"Hüküm, yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan din işte budur; ancak insanların çoğu bilmezler." (12, Yûsuf/40)

"O, kendi hükümlerine kimseyi ortak etmez." (18, Kehf/26)

"Hayır, Rabbihe andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam mânâsıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." (4/Nisâ, 65)

Yine şirkin bir diğer çeşidi," kişinin mü'minleri bırakıp kâfirleri dost edinmesi, mü'minlere karşı müşriklere yardımda bulunmasıdır ki, bu da kişiyi İslâm'dan çıkarıp müşriklerden kılmaktadır. Zira veli ve dost edinmek sevgi, güven ve yardım bekleme duygularının bir araya gelmesinden oluşur. Allah, Kur'an'da velî, dost ve yardımcı olarak kendisinin yeterli olduğunu belirtir:

"Allah sizin düşmanlarınızı sizden daha iyi bilir. Velî (gerçek bir dost) olarak Allah yeter, bir yardımcı olarak da Allah kâfidir." (4, Nisâ:45)

İnsan için Allah'tan başka gerçekte anlamda dost ve yardımcı yoktur.

"Gerçek şu ki, göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; diriltir ve öldürür. Sizin Allah'tan başka velîruş ve yardımcınız yoktur." (9, Tevbe/116)

Kâfirleri dost tanıyıp, Müslümanları sevmemek ise apaçık bir şirktir:

"Ey iman edenler! Yahudilerle, Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. İçinizden kim onları dost edinirse, o da onlardandır." (5, Mâide/51)

"Ey iman edenler! Sizden önce Kitap verilenlerden dininizi oyuncak ve eğlence yerine tutanları ve kâfirleri dost edinmeyin. Eğer gerçek müminlerden iseniz Allah'tan korkun." (5, Mâide/57)

Bugün karşılaştığımız diğer bir şirk çeşidi ise, Allah'a yakınlaşma umuduyla Allah'ın yaratıklarım vesile ve vasıta edinmektir. Kişilerin Allah'a daha yakın olma maksadıyla, Allah'tan başkalarına yönelmeleri, onlara dua etmeleri, kendileri ile Allah arasında başkalarını vasıta tayin etmeleri, dileklerini ve isteklerini Allah'a değil de bu vasıtalara yöneltmeleri bugün karşılaştığımız bariz şirk çeşitlerindendir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Dikkat et, hâlis din Allah'ındır. O'nu bırakıp kendilerine birtakım dostlar edinenler, 'onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz' derler." (39, Zümer/3)

"Onlar Allah'ı bırakıp kendilerine ne zarar ne de fayda verebilecek şeylere tapıyorlar ve 'bunlar, Allah: katında bizim şefaathçılarımızdır' diyorlar. De ki: Siz Allah'a göklerde ve yerde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Hâşâ! O, onların şirk/ortak koştukları her şeyden uzak ve yücedir." (10, Yûnus/18)

Diğer bir şirk çeşidi ise ibadet şekillerinden herhangi birisini Allah'tan başkasına yapmaktır. Allah'tan başkasına secde etmek, Allah'tan başkası adına kurban kesmek, Allah'tan başkasına duâ etmek gibi fiiller tevhidi bozan şirk amellerindendir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"De ki, şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah içindir." (6, En'âm/162)

"Ancak Sana ibâdet/kulluk eder, ancak Senden yardım ister, medet umarız (Ey Allah'ım!)" (1/Fâtîha/5)

"Allah ile beraber başka bir ilâha yalvarıp yakarma, sonra azaba uğratılanlardan olursun." (26, Şuârâ/213)

"Allah'tan başkasına (yalvarıp) duâ edenden daha sapık kim vardır? Yalyardıkları o kimseler kıyâmet gününe kadar

onlara cevap veremezler ve onların duâlarından habersizdirler."
(46, Ahkaf/5)

Bilinmelidir ki şirkin çeşitleri yukarıda bahsettiğimiz şeylerle sınırlı değildir. Ancak biz burada çağımızda karşılaştığımız en bariz şirk çeşitlerini vermeye çalıştık. Bu saydığımız büyük şirk çeşitlerinin dışında bir de küçük şirk vardır ki, şirkin bu çeşidi büyük günahlardan daha büyüktür; ancak sahibini ebedi olarak cehennemlik yapan bir şirk değildir. Riya, yani rızâsı için yapılması gereken bir ibâdeti Allah'tan başkası için yapmak, Allah'tan başkası adına yemin etmek, zarardan uzaklaştırmak için manevî sığınak olarak Allah'ın dışında bir şey kabul etmek adına nazar boncuğu gibi şeyler takmak gibi fiiller küçük şirkin örneklerindendir. Şirk kavramım Seyyid Kutub'un şu mükemmel yorumu ile noktalamak istiyorum. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Onların çoğu Allah'a ortak koşmaksızın O'na inanmazlar." (12, Yusuf/106)

Bu ayetin tefsirinde Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"Olayları, olguları ya da kişileri değerlendirirken, yeryüzü kökenli değer ölçütlerini benimseyerek Allah'a ortak koşarlar! Yarar da zarar da Allah'ın elinde olmasına rağmen, bunları sadece sebeplere bağlayarak bir tür determinizmle O'na, Allah'a ortak koşarlar! Tek bir olan Allah'ın şeriatını temel almamış bir yönetici ya da yönlendiriciye itaat ederek; Allah'ın gücü dışında bir güce boyun eğmek suretiyle O'na ortak koşarlar! Allah'ın dışında, O'nun kullarından birine umut bağlamakla Allah'a ortak koşarlar! Aslında diğer insanların bir tür beğenisini kazanabilmek amacıyla kendilerini feda ederek Allah'a ortak koşarlar! Bir yarar sağlamak ya da bir zararı bertaraf etmek için cihada katıldıklarında, Allah'tan başkasının rızasını gözeterek Allah'a ortak koşarlar! İbadet sırasında Allah'ın yanısıra, başkalarının da hoşnutluğunu kazanmaya çalışarak Allah'a ortak koşarlar! Bu nedenledir ki Peygamberimiz: 'İçinizdeki şirk, karıncanın ayak seslerinden bile sessizdir!' buyurmuştur.

Hadislerde bu gizli şirke ilişkili, başka örnekler de yer almaktadır: Tirmîzî'nin, İbn Ömer'den aktardığına göre, Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

'Allah'tan başkasının adına üstüne yemin eden, Allah'a ortak koşmuştur!'

İmam Ahmed, Ebu Davud ve diğer hadis imamlarının, İbn Mesud'dan aktardıklarına göre Peygamberimiz: 'Büyücülük ve muskacılık, şirktir!' buyurmuştur.

İmam Âhmed'in 'Müsned' adlı eserinde, Ukbe bin Amir'den aktardığına göre, Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

"Muska ya da nazarlık taşıyan, Allah'a ortak koşmuştur!"

Ebu Hureyre'den de şu şekilde bir hadis aktarılır: "Resûlullah - salât ve selâm üzerine olsun- şöyle dedi: Allah buyuruyor ki: 'Ben ortaklara en muhtaç olmayan, en uluyum. Kim işlediği herhangi bir amelde başkasını Bana ortak koşarsa, onun Bana koştuğu ortakla başbaşa bırakırım.'"

İmam Ahmed, Ebu Said bin Ebi Fedale'den şu hadisi aktarır: Resûlullah'ın -salât ve selâm üzerine olsun- şöyle dediğini duydum:

"Hakkında en ufak bir kuşkuya yer bulunmayan kıyamet gününde Allah, ilk insandan son insana varana dek herkesi bir araya topladığında bir münâdî 'Allah için yaptığı bir işte O'na ortak koşmuş kimse varsa, yaptığıнын karşılığını gitsin o ortak koştuğundan istesin! Çünkü Allah, ortaklara en muhtaç olmayan en uludur..." diye seslenecektir.

Yine İmam Ahmed, Mahmud bin Lebid'den şöyle bir hadis aktarmaktadır:

"Resûlullah -salât ve selâm üzerine olsun- "Sizin adınıza en çok korktuğum, küçük şirktir" buyurdular. Çevresindekiler bunun üzerine: "Ey Allah'ın elçisi! Küçük şirk nedir?" diye sordular. O da buna cevap olarak dedi ki: "Riyâdır! Kıyamet gününde insanlar yaptıklarıyla birlikte huzura geldiklerinde Allah onlara: Hadi şimdi dünyadayken kendilerine riya yapıp gösterişte bulunduğunuz

kimselerin yanına gidin! Bakalım onlar size yaptıklarınızın mükâfatını verebilecekler mi!" buyuracaktır."

İnananların kendilerini kollayıp imanlarını koruyabilmeleri için sürekli dikkatli olmaları gereken gizli şirk işte budur.

Bir de gözle görülür apaçık şirk vardır. Bu da yaşama ilişkin herhangi bir meselede Allah dışında herhangi bir kimseye boyun eğilmesidir! Allah'ın şeriatı dışında bir şeriatla yargılanmayı kabul etmektir! -Bunun şirk olduğu tartışma götürmeyecek denli kesindir!- Allah'ın belirlemediği bütününü insanların çıkardığı bayramları ya da törenleri benimsemek vb. biçimde herhangi bir geleneği kabullenmektir! Allah'ı bırakacak, Allah'ın buyruğuyla çelişecek bir kıyafet modelini benimsemektir!..

Bu tür konularda, kulların Rabbinin apaçık buyruğunu bir yana bırakarak, kulların çıkardıkları yaygın sosyal bir geleneği benimsemesi ve kabullenmesi söz konusu olduğundan, yanlış hareket etme suretiyle işlenen, günah sınırlarının da ötesine geçmektedir... Zira böyle bir durumda söz konusu eylem, günah değil, düpedüz şirktir! Neden diye sorulacak olursa, bu tür bir eylem, Allah'ın buyruğunun tam tersine, Allah dışında bir otoriteye boyun eğmenin göstergesidir! Bu açıdan söz konusu türden bir eylem, oldukça korkunç ve tehlikeli bir iştir."⁴¹

⁴¹ Fi Zilali'l-Kur'an

İSLÂM KAVRAMI

"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa ondan asla kabul edilmeyecek ve o ahirette de zarar edenlerden olacaktır." (3, Âl-i İmrân/85)

"İslâm" kelimesinin kökü "silm" mastarından gelmektedir. "Selime", sulh (barış) anlamına gelir. Aynı kökten türeyen 'selm, silm, selâm' gibi kelimeler de barış anlamını verirler. Yine aynı kökü paylaşan "selem", barış yapmak, anlaşmak, peşin para ile veresiye mal almak demektir. 'Esleme', barış yaptı, sulha girdi ve barışın şartlarına uydu anlamlarına gelir. 'Selime' fiili aynı zamanda; boyun eğmek, itaat etmek anlamlarına da gelir.

"el-İslâm" kelimesi, Kur'ân-ı Kerim'de 6 âyette geçer. "İslâm" ve "müslim" kelimeleri, çekimleriyle birlikte Kur'an'da toplam 50 yerde kullandır. İslâm ve müslim kavramlarının kökü olan "silm" kelimesi ve türevleri ise, toplam 157 yerde geçer.

Terim olarak İslâm kavramı, Allah tarafından peygamberler aracılığıyla insanlara bildirilen, dünyada ve âhirette insanları mutluluğa ulaştıracak hayat şekli, itikadı ve amel bir nizamdır.⁴²

İslâm kelimesi içerik itibarıyla barış ve güven içerisinde olmak, boyun eğerek itaat etmek ve kabullenmek, teslim olmak, bağlanmak, ihlas ve samimiyet gibi unsurları ihtiva etmektedir. Hasan el-Benna terim olarak İslâm'ı barındırdığı anlamlarla birlikte şu şekilde tarif etmektedir:

"İslâm, doğru akîde ve ibadet olduğu gibi aynı zamanda devlet ve vatandır, hükümet ve ümmettir, ahlak ve kuvvettir, rahmet ve adalettir, kültür ve kanundur, ilim ve hükümdür, madde ve servettir, cihad ve davadır, ordu ve fikirdir."⁴³

⁴² Ali Tantavi, Fetvalar

⁴³ Mecmuatu'r-Resail

İslâm, bütün peygamberlere gönderilen semâvî (İlâhî) dinin adıdır. Çünkü İlâhî vahyin kaynağı birdir ve o da Allah'tır. Allah'ın 'İslâm' adını verdiği bu ilâhî din, Hz. Muhammed (s.a.v) ile olgunluğa ulaşmış, bütün hükümler açısından tamamlanmış, bütün ilkeleri Peygamber tarafından açıklanmış bir hidâyet yoludur. Allah katında geçerli din, yalnızca İslâm'dır. Bu dine inananlara 'Müslüman' adını, Allah vermiştir. Geçmiş peygamberler de Müslümandı, onlara inanan insanlar da. O peygamberler de insanları yalnızca İslâm'a dâvet ettiler.

İslâm'ı din olarak seçen ve ona tâbi olan kimseye Müslüman denilir. Müslüman, Allah'a itaat eden, boyun eğen, bağlanan, kendini Allah'a veren, ihlâsî bir şekilde Allah'a yönelen ve hakkıyla Müslüman olan kişidir.

Kur'an'ı Kerim'de islâm Kelimesi

"Doğrusu Allah katında din, İslâm 'dır." (3, Âl-i İmrân/19)

"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa ondan asla kabul edilmeyecek ve o ahir ette de zarar edenlerden olacaktır." (3, Âl-i İmrân/85)

"Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım. Size din olarak İslâmı beğendim." (5, Mâide/3)

"Allah kimi hidayete erdirmek isterse, onun gönlünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse, sanki göğsü yükseliyormuş gibi, göğsünü dar ve sıkıntılı yapar. Allah, inanmayanları işte böyle pislik içinde bırakır." (6, En'âm/125)

"Allah, kimin bağrım İslâm'a açmış ise işte o, Rabbinden bir nur üzerinde değil midir? Artık Allah'ın zikri hususunda kalpleri katılaşmış olanların vay haline! İşte bunlar, apaçık bir sapıklık içindedirler." (39, Zümer/22)

"İslâm'a davet olunduğu halde Allah üzerine yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Allah zalim toplumu doğru yola iletmez." (61, Saff/7)

Hadisi Şeriflerde İslâm Kelimesi

"İslâm, beş esas üzerine binâ edilmiştir (kurulmuştur). Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed (s.a.v)'in O'nun kulu ve resûlü olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Beyt'i (Kâbe'yi) hacctmek ve Ramazan orucunu tutmak."⁴⁴

"Sizden biri içiyle dışıyla Müslüman olursa, yaptığı her bir hayır, en az on inşinden yedi yüz misline kadar sevabıyla yazılır. İşlediği her bir günah da sadece misliyle yazdır. Bu hal, Allah'a kavuşuncaya kadar böyle devam eder."⁴⁵

"Her çocuk, İslâm (Allah'ı tanıma ve O'na teslim olma) yaratılışı üzere doğar."⁴⁶

"İslâm garip olarak başladı, tekrar başladığı gibi garip hale dönecektir. Gariplere ne mutlu!"⁴⁷

İslâm Dininin Hükümleri

Allahu Teâlâ'nın razı olduğu dinin yani İslâm'ın hükümlerini genel olarak dört kısımda inceleyebiliriz:

1-İtikadî Hükümler: Kişilerin dinde zorunlu olarak kabul etmesi ve boyun eğmesi gereken hükümlerdir. Bu hükümlerden herhangi bir tanesini -inkar eden kişi dinden çıkmıştır ve böyle bir kimsenin Müslüman olarak isimlendirilmesi söz konusu değildir.

2-Ameli Hükümler: Allahu Teâlâ'nın insanoğlundan yapılmasını ve uzak durulmasını emrettiği ameller İslâm'ın ameli hükümleridir.

3-Ahlaki hükümler: Hal ve hareketleri, davranışları, İslâmî ve insanî ilişkileri açıklayan hükümlere ahlâk denir. Bunlar, ahlâkın güzelleşmesine ve vicdanın terbiyesine ait bulunan hükümlerdir. Kötü söz ve yalan söylememe, kendisi için istediğini başkası için de isteme... gibi.

⁴⁴ Buhârî, İman 1; Müslim, İman 22, Nesai, İman 13, Tirmizi, İman 3

⁴⁵ Buhârî, İman 31; Müslim, İman 205, hadis no: 129

⁴⁶ Müslim, Kader 25

⁴⁷ Müslim, İman 232, Hadis no: 145, Tirmizi, İman 13, Hadis no:2631

4-Hukukî Hükümler: Bunlar genel olarak muamelat ile ilgili hükümlerdir. Özellikle devlet yönetimini, toplum idaresini ve ekonomik durumları içeren konuları, evlenme, boşanma, miras dağıtımı, ticarî ve siyasî işleri, kısaca İslâm devletinin kanun ve kurallarını belirleyen bütün hükümlerdir.

İslâm Dininin Özellikleri

1-Rabbanilik: İslâm dininin en temel ve belirgin özelliği Allahu Tealâ tarafından gönderilmiş olmasıdır. Diğer bir ifade ile İslâm ilâhi bir dindir. Bütün kanun ve hükümleri, emir ve yasakları bizzat Allahu Tealâ tarafından belirlenmiştir.

Bu özelliği ile İslâm demokrasi, komünizm, emperyalizm gibi diğer beşeri dinlerden farklıdır. Zira bu saydığımız dinler rabb esaslı değil, insan esaslıdır. Beşeri dinlerde asli olan, kanun ve hükümlerin emir ve yasakların, insanlar tarafından belirlenmesidir.

2-Fitrîlik: İslâm dininin diğer bir özelliği ilâhi olmakla beraber insanlara gönderilmiş bir dindir ve bütünüyle insanoğlunun yaratılışına uygundur. İslâm insana büyük önem vermiş ve onun yaratılışına uygun hükümler koymuştur. İnşam ıslaha, çalışmaya ve gelişmeye sevkeder.

Bu özelliği itibarıyla da İslâm diğer beşeri dinlerden farklılık arz etmektedir. Zira beşeri dinlerde asli olan insan olmayıp sadece küçük ve azınlık bir topluluğun menfâatleridir.

3-Evrensellik: İslâm evrensel bir dindir. Sadece belirli bir tarihe ve belirli bir coğrafyaya has hükümler koymamıştır. Getirmiş olduğu prensipler bütün zamânâ, bütün dünyaya, bütün insanlığa yöneliktir. İnsan hayatının beşikten mezara tüm aşamalarını ve hayatın tüm alanlarını tanzim eder.

Bu özelliği itibarıyla da İslâm beşeri dinlerden farklıdır. Zira beşeri dinler sadetle belirli bir çağa ve belirli bir insan topluluğuna yönelikken İslâm'ın hükümleri belirttiğimiz gibi tüm zamanlarda tüm insanlara yöneliktir.

4-Hürriyet: İslâm dini insanoğluna hürriyetini teslim eden, onu kendisi gibi insanların kulluk ve köleliğinden kurtaran yegâne nizamdır. Diğer tüm beşeri sistemlerde insanlar yine kendileri gibi insanlara kulluk ve kölelik yaparlarken, İslâm insanı bu zilletten kurtarmış ve insanın sadece yaratıcısına, Âlemlerin Rabbine kulluk ve kölelik yapmasını sağlamıştır. Bakınız Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"De ki: Ey kitap ehli! Sizinle bizim aramızda ortak olan bir söze geliniz. Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim, O'na hiçbir şeyi eş tutmayalım ve Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın. Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, deyin ki: "Şahit olun biz Müslümanlar ız." (3, Aliİmran/64)

Bu ayetin açıklamasına dair Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"İslâm insanları, kullara kulluktan kurtaran tam bir özgürlüktür. İslâm nizamı da diğer düzenler arasında özgürlük hareketini gerçekleştiren biricik düzendir. İnsanlar, yeryüzü kaynaklı düzenlerin hepsinde birbirini Allah'a rağmen rabbler edinirler. Bu birbirini rabb edinme olayı en katı dikta rejimlerinde göze çarptığı gibi, en ileri demokrasilerde de ortaya çıkmaktadır. İlahlığın en başta gelen özelliği, insanları kendisine taptırma ve kurumlarını, sistemlerini yasalarını, kanunlarını, değer yargılarını ve ilkelerini benimsetmedir. Bu, yeryüzü kaynaklı bütün düzenlerde şu veya bu şekilde birtakım insanların tekeline girmiştir. Şu veya bu konumda insanlardan bir topluluğa havale edilmiştir. Geniş halk kitlelerinin kendisinin belirlediği yasalara, değer yargılarına, ilkelerine ve düşüncelerine boyun eğdiği bu topluluk yeryüzü ilâhlarıdır. İnsanların ilâhlık ve rubûbiyet özelliklerini kendilerinde görmelerine izin vermeleri ve Allah'a rağmen birbirlerini rabbler edinmelerinin tipik örneğidir bu. İnsanlar, bu ilâhları böyle kabul etmekle, onlara secde etmeseler de, önünde eğilmeseler de Allah'a rağmen onlara kulluk etmiş olurlar. Zira kulluk Allah'tan başkasına yönelme imkânı olmayan bir ibadettir. İşte ancak İslâm nizamında insan bu boyunduruktan kurtulur. Özgürlüğe kavuşur. Düşüncelerini,

düzenlerini, yaşam biçimlerini, yasalarını, kanunlarını, değer yargılarını ve ükelerini yalnız Allah'tan alan bir özgürlüğe kavuşur. Bu konuda onun konumu diğer tüm insanların konumu gibidir. O ve diğer bütün insanlarla eşit konumdadır. Hepsi aynı düzeydedir. Hepsi Allah'ın emrindedir. Allah'a rağmen birbirlerini rabbler edinmezler. İşte bu anlamıyla İslâm, Allah katında kabul gören tek dindir. Ve tüm peygamberlerin Allah katından getirmiş olduğu din budur. Allah, peygamberleri bu din ile gönderdi ki, insanları kullara kulluktan kurtarıp Allah'a kul etsinler. Kulların zulmünden Allah'ın adaletine kavuştursunlar... Bundan yüz çeviren Allah'ın şehadetine göre Müslüman olmamıştır... Meseleyi çarptıranlar istediği kadar çarptırsın... Saptıranlar istediği kadar saptırmaya çalışsın."⁴⁸

5-İnsana Önem Vermesi: İslâm dini insanoğluna gönderilmesi hasebiyle ona büyük önem vermektedir. Bundan dolayı İslâm dininin bütün hükümleri şu beş esası korumak için gönderilmiştir: Din emniyeti, nefis (can) emniyeti, akıl emniyeti, nesil emniyeti ve mal emniyetidir. İslâm dininin hükümlerinin gözettiği asıl maksatlar işte bu beş esastır. İslâm öncelikle insanın din hakkını ve dini yaşama hürriyetini güvence altına alır. Daha sonra ise haksız yere bir kimsenin bir, başkasının canına kast etmesini yasaklamış, haksız yere adam öldürenlere kısas cezası uygulayarak can emniyetini, diğer bir ifadeyle, insanın yaşama hakkını temin etmiştir. Bununla beraber akla zarar veren alkol ve uyuşturucu maddelerini yasaklayarak, bunları kullananlara ağır cezalar getirmiş ve insanın akıl emniyetini sağlamıştır. Nesil emniyeti için her türlü gayri meşru ilişkiyi yasaklamış, zina edenlere recm ya da had cezası gibi ağır cezalar öngörmüş ve böylece nesil emniyetini sağlamıştır. Bir kimsenin bir başkasının malını haksız yere almasının önüne geçmiş, hırsızlığı yasaklayarak hırsıza el kesme gibi ağır bir ceza vermiş ve bu şekilde de insanoğlunun mal emniyetini sağlamıştır.

6-Akla ve İlme Önem Vermesi: İslâm, vahiy dini olmasıyla birlikte, akla da büyük önem verir. Akla hitap eder, akıllıyı sorumlu

⁴⁸ Fi Zilali'l-Kur'an

tutar. Bilime de üstün değer vermiş, ilim öğrenmenin her Müslümânâ farz olduğunu bildirmiş, çalışma, öğrenme ve düşünce gibi konulara gereken önemi vermiştir. Yalnız unutmamak lâzımdır ki, İslâm akılcı değildir; akıllıların dinidir.

Bu saydıklarımız İslâm dininin elbette tüm özellikleri değildir. Biz burada özellikle İslâm dinini diğer beşeri dinlerden ayrı ve üstün olan özelliklerini yazmaya gayret ettik. Zira bugün bazı çevreler İslâm dininin 15 asır önce Arap toplumuna inmiş bir din olduğunu, bu yüzden bugün itibarıyla insanlığa verebileceği bir şeylerin olmadığını iddia etmektedirler. Özellikle günümüzde demokrasi dininin ve laikliğin yeryüzünün doğusunda ve batısında hakim olmasından sonra insanlar bu beşeri dinlere temayül etmişlerdir.

Öncelikle bilinmesi gerekir ki yukarıda da belirttiğimiz üzere İslâm dini insana insanlığını, onur ve haysiyetini kazandıran tek ve yegâne dindir. İslâm dininin en temel ve belirgin özelliği kullan kendileri gibi kullara kulluktan kurtarıp, göklerin ve yeryüzünün Rabbine kulluk ve kölelik ettirmesidir. İslâm dininde fertler sadece ama sadece yaratıcılarının köleleridir. Üzerinde hiçbir tartışmanın ve ihtilafın olmadığı gerçek şudur ki; beşer esaslı dinlerde ve özellikle demokrasilerde egemenlik yani hâkimiyet hakkı tamamen insanların tekelindedir. Yani insanın üzerinde egemen güç yine insandır. Ancak İslâm dininde tek ve yegâne egemen, kanun ve hüküm koyan Allahu Teâlâ'dır. Yani İslâmî bir toplumda insanlar ancak yaratıcıları tarafından yönetilmektedirler.

Beşeri dinler insanı yine kendi gibi insanlara kulluk ettirmekle beraber insana hiçbir değer vermemişlerdir. Bugün yeryüzünde yaşayan insan topluluklarına baktığımız zaman bunu çok açık bir şekilde görmekteyiz. Zira bugün hemen hemen yeryüzünün tamamında İslâmın hâkimiyeti terk edüerek beşer esaslı dinlerin hâkimiyeti kabul görmüştür.

Beşeri dinler ve özellikle de bugün insanlann kendisini bütünüyle yöneldikleri laiklik ve demokrasi dini insanlığın sevk ve

idaresi için getirmiş olduğu prensiplerle insanlığa ancak sefalet ve rezaletten başka bir şey verememiştir.

Beşeri dinlerin ve de özellikle demokrasinin temel prensiplerinden bir tanesi hiç şüphesiz temel hak ve hürriyetlerdir. İşte bu düşünce ve yaşam biçimi bugün insanlığın başma bela olan en korkunç musibetlerden bir tanesidir. Toplumlara tanınan bu şekilde sınırsız hak ve özgürlükler, insanın hayvanlardan daha aşağı bir seviyeye düşmesine neden olmuştur. Yine bununla beraber demokrasinin getirdiğı diğer bir esas olan mülk edinme hürriyeti fertlere istediğı yoldan hiçbir kayıt ve kurala bağh kalmaksızın mülk ve servet edinme ve malım istediğı şekilde kullanma hakkı tanımıştır. Böylece kişiler dilediğı gibi kazanma, dilediğı gibi harcama salahiyetine sahip olup, faizcilik, vurgunculuk, tefecilik yaparak, kumar oynayarak, içki içip zina yaparak, istedikleri yoldan kazanabilir, kazandıklarını da istedikleri bir şekilde harcamayabilirler. Bir kadının kendisini satarak para kazanması, kazandığı parayı da faiz ile çoğaltması demokrasinin sağladığı temel hak ve özgürlüklerdendir. Devletin, fertlerin ekonomik faaliyetlerine müdahalesi söz konusu değildir. Devletin görevi sadece kendi hakkım aldıktan sonra fertlerin mallarına bekçilik yapmaktır. İşte beşeri dinlerdeki bu düşünce yapısı dünya malını tek hedef haline getirmiş, Kişilerin mallarını diledikleri gibi kullanma özgürlüğüyle de kazanmanın ardında gerçekleşebilecek her türlü sosyal hedef ve bağh kopartmıştır. Fakir ve ihtiyaç sahibi kimselerin, zenginlerin malında hiçbir hakları yoktur. Bunun doğal sonucu olarak da insanlar mal ve mülk sahibi zenginler ve açlık içerisinde yaşayan fakirler olmak üzere iki tabakadan oluşmaktadır.

Beşeri dinlerin tâbilerine sağladığı diğer bir özgürlük hakkı kişilik özgürlüğüdür ki bu hususta durum çok daha vahim, mide bulandırıcı ve tiksindiricidir. Şahsi hürriyet düşüncesi, beşeri dinlerin hâkim olduğı toplumları hayvanlardan daha düşük bir hale getirmiştir.

"Onlar hayvanlar gibidirler. Hatta seviyece daha da aşağı..." (25 Furkan/44)

Şahsi özgürlük düşüncesi, kişinin her türlü bağdan kurtulma özgürlüğüdür. İnsana yaşantısında dilediği gibi hareket etme imkanı tanır. Ne devletin, ne bir başkasının, insanın kendi hayatıyla ilgili kararlarına müdahale etmesi söz konusu değildir. Bir kadın kendini satmak istiyorsa bu onun özgürlüğüdür ve en tabii hakkıdır. Devlet ona yasal yollardan kendini satması için genelevler açarak imkânlar dahi sunar. Kişiler eşcinsel olmak istiyorsa bunda tam anlamı ile hak sahibidirler ve devletleri onları koruma adına "eşcinselleri koruma kanunu" bile çıkarır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'ın indirdiği esaslara dayanmayan beşeri dinlerdeki şahsi özgürlük düşüncesi insanı hayvanlardan daha aşağı bir konuma getirmiştir. Şahsi hürriyet kapsamında zina, homoseksüellik, çıplaklık toplumlarda yaygınlık kazanmıştır. En aşağı ve en çirkin ilişkiler insanların gözü önünde yapılmaya başlamış, daha da kötüsü herkes bu tip sapık ilişkileri normal bir tavırla karşılamıştır. Kanunla garanti altına alınmış şahsi özgürlük, her türlü cinsel sapıklığı beraberinde getirmiştir. Bu, kanunların hiçbir şekilde müdahale edemeyeceği son derece özel bir meseledir. Kanun ancak tek bir durumda buna karışır. O da tecavüzdür. Çünkü tecavüz anlaşılarak değil zorla yapılmaktadır. Ama herhangi bir ilişki anlaşılarak oluyorsa ne kanunun, ne toplumun ne de insanların buna müdahalesi mümkün değildir. Bu ister normal bir ilişki olsun, isterse de ters bir ilişki (erkeğin erkekle ya da kadının kadınla ilişkisi) fark etmez. Bu ilişkiye giren tarafları ilgilendirir. Başkalarını değil...

Bundan sonra artık evler, lokaller, kulüpler, ormanlar, parklar her çeşit cinselliğin yapıldığı mekânlardır. Bunların hepsi kanunun koruduğu, fesatla dolup taştan birer genelevlerdir."⁴⁹

"Şahsi özgürlük düşüncesinden sonra, sapık ve garip cinsel ilişkiler bu aşağı yuvarlanmış toplumları doldurmuştur. Erkeklerin kendi aralarında ilişkileri, hayvanlarla ilişkiler, aynı anda birkaç erkekle birkaç kadın arasında yaşanan ilişkiler çoğalmıştır. Buna

⁴⁹ Muhammed Kutub, Mezahibu Fikriye Muasıra, sy:216

benzer ilişkiler hayvanların ahırlarında dahi bulunmamaktadır. Amerikan gazetelerinin birinde bir istatistik yayınlandı. Bu istatistiğe göre; Amerika'da eşcinsel ilişkilerin yasal olarak tanınmasını ve normal evli kişilere tanınan yasal hakların kendilerine de tanınmasını isteyen 25 milyon kişi vardır. Yine aynı istatistiğe göre; Amerika'da yaşayan bir milyon kişinin kendi annesi, kızı, kız kardeşi ve yakın akrabası ile cinsel ilişki kurmaya davet edildikleri söylenmektedir. Bu özgürlükler şayet bir şeye işaret ediyorsa, bunlar ancak, demokrasinin bozukluğunun ne kadar büyük olduğuna, çürüklüğüne ve pis kokusuna işaret etmektedir."⁵⁰

İşte tüm bunlar Allah'ın dinini küçük gören, Müslümanları ise gericilikle suçlayan sözde çağdaşların yüzüne vurulacak en güzel örneklerdir.

Beşeri dinlerin ve özellikle de demokrasi ve laikliğin insanoğlunu düşürdüğü bu kokuşmuşluğa karşı İslâm dini, kendi müntesiplerine yani Müslümanlara bu tip özgürlükleri bütünüyle yasaklamıştır. Fert Müslüman olmakla bütün hürriyetini Allahu Teâlâ'ya adanmış, adı gereği kendini Allah'a teslim etmiş, sadece O'nun kölesi olmuştur. Efendisinin izni ve rızası olmadan hiçbir söz söyleyemez, fiilde bulunamaz. Bütün hayatı biricik efendisi, göklerin ve yerin tek sahibi Allahu Teâlâ tarafından kayıt altına alınmış, daha açık bir ifade ile kişi Müslüman olmakla bu temel ilkeyi, peşinen kabul etmiş demektir. İslâm aynı şekilde kazanandan malından tasarrufunda da çok ciddi sınırlamalar getirmiştir. Hiç kimsenin, dünya malını kendine ait kılarak dilediği gibi harcama hakkı ve yetkisi yoktur. Bu noktada İslâm öncelikle israfı haram kılmış, saçıp savurmayı yasaklamıştır. Kişinin malı ile haram yollara tevessül etmesi kesinlikle haramdır. Bununla beraber İslâm zekât, sadaka ve infak müesseseleri ile zenginlerin mallarında fakirler için bir hak tanımıştır. İslâm'da mal ve mülk sahibi olmak hiçbir zaman asıl amaç olmayıp sadece birer araçtır. Dünya malının sahibi hiçbir zaman fertler değildir. Fertler

⁵⁰ Mahmud Şakir eş-Şerif, Demokrasinin Hakikati, sy: 17

bu noktada sadece birer emanetçi konumundadırlar. Onun esas sahibi ise Allahu Teâlâ'nın kendisidir.

Şahsi hürriyet noktasında da durum aynıdır. İslâm dini Müslümanlara hiçbir zaman ve hiçbir şekilde kendi istediğince ve arzusuna göre yasama hakkı tanımaz. Kul din olarak, yaşam tarzı olarak Allah'ın koymuş olduğu kurallara sıkı sıkıya bağlı kalmak zorundadır. Kulun bütün hayatına Allah'ın hükümleri yön vermelidir. Bundan dolayıdır ki; Müslüman bir fert istediği kimseyi dost, istediği kimseyi de düşman edinemez. Çünkü Allahu Teâlâ kâfirleri dost edinmeyi haram kılmış, buna karşılık mü'minleri dost ve veli edinmeyi emretmiştir. Müslüman bir fert dilini Allahu Tealâ yalan, gıybet, dedikodu, koğuculuk ve iftira etmeyi yasaklamış, buna karşılık hayır konuşmayı, zikir, dua, teşbih ve davet ile iştigal etmeyi emretmiştir. Müslüman bir fert gününü istediği gibi değerlendiremez. Zira en azından namaz vakitlerinde Allah'a ibadet etmekle mükelleftir. Bununla birlikte boş şeylerle, faydasız amellerle uğraşmak yasaklanmıştır. Bu ve buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür. Özgürlükler noktasında temel prensip konunun giriş bölümünde de söylediğimiz gibi, kulun Müslüman olmakla bütün iradesini Allah'a teslim etmesidir.

Her Müslümanın Allah'ın emir ve nehiyelerine mutlak surette bağlı kalması vaciptir. Kul Müslüman olmakla, düşünce yapısını, itikadi oluşumunu, yaşam şeklini Allah'ın istediği şekilde yönlendirme noktasında Allah'a söz vermiştir. Ve bu sözüne de bağlı kalmak boynunun borcudur.

Demokratik sistemin ortaya koymuş olduğu temel hak ve özgürlükler düşüncesinin insanlığın başına ne büyük bir felaket getirmesi, insanı insan olmaktan çıkarıp hayvanlardan daha aşağı bir seviyeye düşürmesine karşılık İslâm dininin getirmiş olduğu inanç ve fikir hürriyeti noktasındaki sınırlamalar toplum içerisinde her türlü sapık fikir ve görüşlerin yer etmesine, insanların sapkınlık ihtiva eden düşünce yapılarına kapılarak hayatlarına yanlış yön tayin etmelerine engel olmuştur. Bu şekilde bağlılarının akıl emniyetlerini muhafaza

etmiştir. Yine daha önce söylediğimiz gibi alkol ve uyuşturucu maddelerinin kullanılmasını yasaklayarak ve bunları kullananlara büyük cezalar vererek insanoğlunun akıl emniyetini sağlamıştır. Yine aynı şekilde mülk edinme hürriyetine getirmiş olduğu sınırlamalarla, toplumun zenginler ve ihtiyaç sahibi fakirler olmak üzere iki tabakaya bölünmesine engel olmuş, faiz, kumar, şans oyunları, vurgunculuk, tefecilik gibi şeytanın amellerini yasaklayarak fertlerin fertlere zulmetmesine imkân vermemiştir. Zekât, sadaka ve infak gibi emirleri ile bir taraftan mal sahiplerinin kazandıkları servette başkalarının da hakları olduğunu onlara hatırlatmış, diğer taraftan ise bu şekilde ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını gidererek demokratik toplumlarda olduğu gibi inşam bir dilim kuru ekmeğe muhtaç etmemiştir. Yine bununla beraber bu tip emirlerle ile topluma sorumluluk bilinci vermiş, bunun doğal neticesinde toplum içinde şefkat, merhamet duyguları hep hâkim olmuştur.

Burada İslâm dininin birkaç ana prensibini anlatan, gerek demokratik toplumlarda gerekse diğer cahili toplumlarda kesinlikle görmeye alışkın olmadığımız toplumsal bağa ilişkin Resûlullah'ın (s.a.v) hadislerinden alıntılar sunmak istiyorum.

Abdullah b. Mesud'dan (r.a) rivayetle Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Müslüman'a sövmek fık, onunla savaşmak küfürdür."

Ebu. Musa El-Ensari'den (r.a) rivayetle Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Müslüman, Müslüman'ın elinden ve dilinden selamette olduğu kimsedir."

Enes b. Malik'ten (r.a) rivayetle Resûlullah (s.a.v) söyle buyurmuştur: "Hiç biriniz kendisi için arzu ettiğini kardeşi için arzu etmedikçe iman etmiş olmaz."

Yine Enes b. Malik'ten (r.a) rivayetle Resûlullah (s.a.v) söyle buyurmuştur: "Ey Müslümanlar! Zandan sakınınız. Çünkü zan sözlerin en yalanıdır. Birbirinizin eksildiğini görmeye çalışmayınız. Özel ve mahrem hayatınızı araştırmayınız. Bir de alamayacağınız bir malı alıcıyı zarara sokmak için artırmayınız. Birbirinize haset etmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! Birbirinize kardeş olunuz."

Ebu Musa Abdullah bin Kays'dan (r.a) rivayetle Resûlullah'm (s.a.v): "Müminler bir duvarı oluşturan tuğlalar gibidirler. Birbirini sımsıkı tutarlar" buyurduğu ve bunu söylerken parmaklarını birbirine geçirip kenetlediği rivayet edilmiştir.

İşte İslâm toplumunun temel özellikleri. İnsanların birbirlerine kardeş oldukları, sımsıkı, sıcacık bağlar kurarak kardeşlik örneği sergiledikleri bir toplum. Kardeşlerin hepsi birbirine karşı emin ve güvendedir. Hiçbir fert eliyle ve diliyle kardeşine zarar veremez. Müslüman fert kendi nefsi için ne hayır düüyorsa, kardeşi içinde onu ister ve kendi nefsinin koruduğu kötülüklerden kardeşini de korur. Onu hakir görmez. Ona küfretmez ve onunla savaşmaz. Düşmanlık yapmasını gerektiren bir durum olsa dahi haddi aşmaz. İşte İslâm, getirmiş olduğu bu prensiplerle tarihte eşi ve benzeri görülmemiş bir nesil meydana getirmiştir. Hiçbir cahili düzen ve sistemin oluşturamadığı bir toplum... Allah'tan böyle örnek bir neslin oluşmasında bizlerin yâr ve yardımcısı olmasını diliyorum.

Şahsi hürriyetler meselesine gelince, bu kısma kadar yazdıklarımızdan da anlaşılmıştır ki; İslâm fertlerin hayvanlar gibi istedikleri şekilde yaşamalarına mani olarak insanı en üstün bir seviyeye çıkarmıştır. Getirmiş olduğu yasaklar, insana onurunu kazandırmıştır. Zinayı, homoseksüelliği haram kılarak nesli ve ırzı korumuştur. Bundan dolayı İslâm toplumunda etini satan kadınların iğrençliğini görmek mümkün değildir. Sarhoşluk verici şeyleri yasaklayarak insanın aklını ve nefsinin korumuştur. İslâm toplumunda gençleri bu yüzden böyle aşağılık bir çöplükte görmek asla mümkün olmaz.

Bu örnekleri burada sayfalarca çoğaltmak mümkündür. Ey okuyucu! Şayet sen İslâm'ın prensiplerinin toplum üzerindeki etkilerini görmek istiyorsan, bundan yaklaşık 15 asır öncesine git ve Mekke cahiliyesine bak. Daha sonra 23 yıl gibi kısa bir zamanda meydana gelen, Seyyid Kutub'un ifadesiyle "Örnek Kur'an nesline" bak. Bu, meseleyi anlamanda sana kâfi gelecektir.

Konuya son vermeden önce burada bazı cahiller tarafından ortaya atılan bir şüpheye dikkat çekmek istiyorum. Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

"İslâm beş esas üzerine kurulmuştur. Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın kulu ve resûlü olduğuna şahitlik etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Kabe'yi hacctemek ve ramazan orucunu tutmaktır."⁵¹

Bugün bazı çevreler bu hadisi delil olarak öne sürerek İslâm'ın sadece hadiste geçen namaz, oruç, hac ve zekât ibadetlerinden ibaret olduğunu söylemektedirler. Bu gerçekten çok hatalı bir anlayıştır. Zira Resûlullah (s.a.v) birçok hadisinde bir şeyin önemini vurgulamak için, küllî bir şeyi cüz ile tarif etmiştir. Bunun en belirgin örneği "Hac arafattır" hadisidir. Zira malum olduğu üzere Hac ibadeti sadece arafatta vakfede durmaktan müteşekkil değildir. Ancak bununla birlikte hac ibadetinin en önemli unsuru arafattır.

İşte aynı bu şekilde bu hadiste de Resûlullah (s.a.v) İslâm'ın bu beş şartının ehemmiyetini vurgulamaktadır. Elbette İslâm sadece bu beş şarttan ibaret değildir. Ancak bununla birlikte hadiste geçen bu şartlar İslâm'ın en önemli şartlarıdır. Bakınız bu hadisin açıklamasında İbni Recep el-Hanbelî şöyle demektedir:

"Hadiste anlatılmak istenilen şudur: İslâm bir binadır ve bu beş esas da binayı ayakta tutan temel direklerdir. Bunlar olmadan bina ayakta duramaz. İslâm'ın geriye kalan özellikleri ise binayı tamamlayıcı unsurlardır. Bunlardan birisi eksik olduğu takdirde bina ayakta duramayabilir, ancak bu temel esasların eksikliği ile bina ayakta kalmaz. Bunların eksikliği ile İslâm binasının çökmesi kuşku götürmez bir gerçektir."⁵²

Konumuzu Hz. İbrahim ile Hz. İsmail'in şu dualarıyla bitirmek istiyorum:

"Ey bizim Rabbimiz, hem bizim ikimizi yalnız Senin için boyun eğen Müslümanlar kıl, hem de soyumuzdan yalnız Senin

⁵¹ Müttefekun Aleyh

⁵² Camiu'l-Ulumi ve'l Hikem

için boyun eğeri Müslüman bir ümmet meydana getir ve bize ibadetimizin yollarını göster, tevbemize rahmetle karşılık ver. Hiç şüphesiz Tevvâb Sensin, Rahîm Sensin." (2, Bakara/128)

DİN KAVRAMI

"Hiç şüphesiz Allah katında din ancak İslâm'dır." (3, Ali İmran/19)

Bugün Allahu Teâlâ'nın bildirdiği içeriğini bütünüyle kaybetmiş ve anlam olarak çok dar bir alana hapsedilmiş kavramlardan bir tanesi de din kavramıdır. Konuya başlamadan önce din kavramı hakkında cehaletin ne boyutlara ulaştığını gözler önüne sermesi açısından başımdan geçen şu kısa hikâyeyi anlatmak isterim. Bir gün Şam'da Çeçenistan müftüsü ile ders yaparken kendisine "din nedir?" Sorusunu yönelttim. Bana "din kişi ile Allah arasında bir inançtır" cevabını verdi. Bunun üzerine ben müftünün kendisine din kavramı hakkında biraz açıklamalarda bulundum. Ancak müftü benim sözlerime pek itibar etmeyip, sözlerimi kendi kafamdan uydurduğumu düşündü. Bu kısa konuşmadan sonra biz derse başladık. İbni Hacer el-Heytemi'nin "Tuhfetu'l-Muhtaç" isimli eserini okuyorduk. Allah'ın lütfudur ki, tam okuduğumuz bölüm din kavramı üzerine açıklamalarda bulunuyordu ve bu açıklamalar benim müftüye anlattığım ile örtüşüyordu. Bunun üzerine müftü hayrete kapıldı. Zira din kavramı hakkında ilk defa böyle bir açıklama ile karşılaşılıyordu.

Üzülerek belirtmekte fayda görüyorum ki, bugün din kavramı bütünüyle asli anlamım yitirmiş ve fertlerin ya dâ toplumların zihninde hiçbir şey ifade etmez olmuştur. İnsanlara "din nedir?" sorusunu yönelttiğinizde; "kişi ile Allah arasındaki bağıdır", "namaz, zekat ve oruç gibi ibadetlerin adıdır" gibi çok kısır ve yanlış cevaplar verirler. Bir müftünün dahi din kavramından habersiz olduğu dünyada avam halkın din kavramı hakkında hiçbir şey bilmemesi, ister istemez bizlere şu hadisi hatırlatmaktadır:

"İslâm garip olarak başladı ve tekrar o garipliğe dönecektir. Ne mutlu o gariplere."

Bu girişten sonra din kavramı hakkında Kur'an ve sünnet ölçüsüne göre din kavramı hakkında izahta bulunmaya başlayabiliriz:

Din kelimesi Kur'an'ı Kerim'de şu dört anlamda kullanılmıştır:

1-Üstünlük, egemenlik, itaat, emir, itaate zorlamak, köle ve kişiyi itaatkâr olacak şekilde zorlayıcı bir kuvvet kullanarak kökleştirip itaat ettirmek. Yüce egemenlik, sahibinden gelen üstünlük ve galibiyet. Bu anlamları ile din kelimesi her türlü tezellül ve boyun eğiş mânâsını taşımaktadır.⁵³

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

"Akıllı kimse odur ki nefsine hâkim olup onu zelil kılar ve ölümden sonrası için çalışır."⁵⁴ Burada "hâkim olmak, zelil kılmak" tabiri hadisin Arapça metninde din kelimesinin kendisinden türetildiği "da'ne" ibaresi ile ifade edilmiştir.

2-Birine itaat etmek, kölelik yapmak, onun hizmetine girmek, uşağı olmak, onun hâkimiyeti ve otoritesi altında zilleti ve boyun eğmeyi kabullenmek, hizmetkârlık yapmak.⁵⁵ Nitekim Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

"Okun yaydan çıkışı gibi dinden çıkacaklar."⁵⁶

Bu hadisi haricilerle ilgili olarak yorumlayan hadis alimleri dinden çıkmak terimi ile onların devlet reisine itaatten kaçacaklarını belirtmişlerdir. "Dinden maksat itaattir. Yani Hariciler farz olan imama itaatten kaçıyorlar ve ondan tamamen uzaklaşıyorlar."⁵⁷

3-Ceza, mükafat, muhakeme, hesap, muhasebe, yargılama.⁵⁸ Bunun için **deyyan** kelimesi mahkemedeki hakim ve kadı anlamlarına gelmektedir.

⁵³ İbnul Faris, Mekayisü'l-Luga, 2/319

⁵⁴ Tirmizi 3/105, İbni Mace 2/565

⁵⁵ Kur'an'a Göre Dört Terim, sy: 100

⁵⁶ Buhari, 12/238, Müslim 3/109-117

⁵⁷ İbni Esir, en-Nihaye, 2/41-42

⁵⁸ Mevdudi, a.g.e, sy: 101

4- Şariat, kanun, yol, mezhep, millet, adet. Suçlular için öngörülen cezalar, kanunlar, uyulan yol.⁵⁹

Bilimelidir ki aslen bütün dinleri hak din ve batıl dinler olmak üzere iki gurupta inceleyebiliriz. Batıl dinler gerek semavi bir asla sahip olup, sonradan tahrife uğramış; gerekse de hiçbir semavi asla sahip olmayan bütün sistemleri kapsamaktadır. Hak din ise, hiçbir tahrife uğramadan son Peygamber Hz. Muhammed'e (s.a.v) indirilen kanun, nizam ve sistemin adıdır.

İslâm âlimleri hak dini şu şekilde tarif etmektedirler: "Din, akıl sahibi kimseleri zorlamadan kendi isteğiyle dünya ve ahiret maslahatına sevk eden bir ilâhi kanundur."

Yani din hiçbir zaman -laik kafalıların anlattığı gibi- kişi ile Allah arasında bir vicdan işi olmayıp, hayatın tüm alanını kapsayan Rabbani bir nizamdır. Diğer bir ifadeyle din Allah ile kul ve Allah ile devlet arasında davranışları, emir ve nehiyleri belirleyen semavi bir mesajdır. Bundan dolayıdır ki, yasama ve teşri hakkını Allah'tan gaspeden, yönetim sisteminden Allah'ın indirdiği Kur'an'ı uzaklaştıran bir sistem hak din üzerinde olmayıp bilakis batı bir din üzerindedir. Zira hak din kesinlikle parçalanma ve bölünme kabul etmez. Hak din İslâm'a göre Allahu Teâlâ fertten topluma, yönetimden idareye kadar her alanda tek söz sahibidir. O emreder ve O yasaklar. Hak dinde yani İslâm'da, Allah'ın indirdiği hükümlerin dışında hiçbir hükmün zerre kadar geçerliliği yoktur. Çünkü bütün mahlûkatı Allah yaratmıştır ve yaratıklarının maslahatını en iyi bilen yine Allahu Teâlâ'dır. Bundan dolayı vahyini indirmiş, kanunlar koymuş ve tüm insanlardan indirdiği kanunlara diğer bir ifadeyle dine tâbi olmalarını istemiştir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"İyi biliniz ki yaratma ve emir O'nundur. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir." (7, Araf/54)

"Hayır! Rabbine andolsun ki iş bildikleri gibi değil, onlar aralarında çıkan çekişmeli işlerde seni hakem yapıp sonra da senin verdiğin hükme karşı içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın,

⁵⁹ Mevdudi, a.g.e, sy: 102

tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olamazlar." (4, Nisa/65)

Din Kelimesinin Kur'an'ı Kerim'de Kullanılışı

Bu kavram Kur'an'ı Kerim'de bazen birinci veya ikinci anlamıyla, bazen üçüncü anlamıyla, bazen dördüncü anlamıyla, bazen de bu dört anlamıyla bir arada kullanılmıştır. Biz burada bu anlamlarla ilgili ayetleri ve bu ayetlerle alâkalı tefsir âlimlerinin görüşlerini aktarmaya çalışacağız.

Birinci ve İkinci Anlamıyla İle Din Kelimesi

"Hiç şüphesiz Allah katında din ancak İslâm'dır." (3, Ali İmran/19)

"Peki, onlar Allah'ın dininden başka bir din mi arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde her ne varsa istese de istemese de O'na teslim olmuştur. Ve O'na döndürülmektedirler." (3, Ali İmran/83)

"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa asla ondan kabul edilmez. O ahirette de kayba uğrayanlardandır." (3, Ali İmran/ 85)

"Allahu Tealâ burada kendi nazarında arzu edilen doğru hayat nizamının Allah'a itaat ve kulluk esasına dayalı bir nizam olduğunu açıklıyor. Allah'tan başka bir otoriteye itaat üzerine kurulan diğer nizamlara gelince, onlar Allah katında makbul değildir. Zaten bu nizamların tabiatları icabı makbul olma imkânları da yoktur. Çünkü bu insanın Allah'ın kulu, kölesi ve O'nun mülkünde ancak bir raiyye oluşundandır. Bunun için insanın Allah'tan başka bir otoriteye veya Allah'ın dışında bir varlığa tâbi olması kabul edilemeyecek bir durumdur."⁶⁰

"Yüce Allah'ın -muhakkak ki Allah katında din İslâm'dır- buyruğundaki din kelimesi itaat ve millet anlamındadır. İslâm ise iman ve itaatler anlamındadır."⁶¹

⁶⁰ Mevdudi, a.g.e, sy: 110

⁶¹ Kurtubi, el-Camiu Li Ahkam, 4/144

"O İslâm ki, kuru bir iddiadan ibaret değildir, sadece bir sembol değildir, sadece dil ile söylenen bir sözcük değildir, hatta kalbin huzur içinde kapsamına aldığı bir düşünce de değildir. Bireylerin kendi başlarına namazda, oruçta ve hacda yerine getirdiği birtakım dini görevler hiç değildir. Hayır... Allah'ın insanlar için kendisinden başka hiçbir dini kabul etmediği İslâm bu değildir... Burada sözü edilen İslâm teslim olmakla gerçekleşen İslâm'dır... İtaat ve bağlılıkla gerçekleşen İslâm'dır. Kulların aralarında Allah'ın kitabını hakem tayin etmekle gerçekleşen İslâm'dır."⁶²

"Yoksa onlar Allah'ın dininden başka bir din mi arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde bulunanların tümü ister-istemez O'na teslim olmuşlardır ve O'nun huzuruna döndürülecektir." (3, Ali İmran/83)

"İslâm'ın bu şekilde belirtilmesi ayrı bir anlam taşımaktadır. Açıktır ki evrensel olan İslâm emre boyun eğiş, düzene uyma ve yasaya itaattir. Buradan da yüce Allah'ın yardımı her fırsatta İslâm'ın anlamını ve gerçeğini" belirtmesiyle ortaya çıkmaktadır. Ta ki böylece hiç kimse İslâm'ı, dille söylenen bir söz, pratik etkileriyle Allah'ın yoluna bir teslimiyet ve hayat realitesinde bu yolu gerçekleştirme eylemleri anlamına gelmeyen, sadece kalpte yer etmiş bir tasdikten ibaret sanmasın. Bu gerçekten önemli bir uyarıdır. İnce, sağlam ve kapsamlı açıklamaya geçmeden önce ona yer vermektedir:

"Kim İslâm'dan başka bir din arasa o din ondan kabul edilmez ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olur." (3, Ali İmran/85)

Bu birbirini izleyen ayetler varken İslâm'ın gerçeğini saptırmaya yol yoktur. Ayetleri eğip-bükerek ve onları anlamlarından saptırarak, İslâm Allah'ın tanımladığından başka bir tarzda anlatılamaz. Bu, evrenin boyun eğdiği İslâm'dır. Evren Allah'ın belirlediği ve idare ettiği nizama boyun eğerek bu İslâm'a uymaktadır.

Öyleyse anlamım ve gereğini yerine getirmeden, "Allah'tan başka ilâh yoktur" şهادetine tam anlamıyla tâbi olmadan kelime-i

⁶² Seyyid Kutup, Fi Zilali'l-Kur'an 2/56-57

şehadeti söylemek asla İslâm olmayacaktır. Şehadetin anlamı ve gerçeği, ilâhlığı ve hâkimiyeti "Bir'e" indirgemek, kulluk ve yönelişte birliği sağlamaktır. "Muhammed Allah'ın elçisidir" şehadetinin anlamı ve gereği olmadan da İslâm olmaz. Bu şıkkın mânâsı ve hakikati O'nun, ilâhından hayat için getirdiği sisteme bağlılık, Allah'ın gönderdiği yasaya uymak, kullara getirdiği kitabı hakem kabul etmektir.

Dini motifler, şekli ibadetler ya da dualar veya zikirler yahut ahlaki bir eğitim veya bir yol gösterme İslâm olmayacaktır. Bunlarla beraber pratik etkileri Allah'a bağlı bir hayat sisteminde somut olarak görülmelidir. İbadetler, dini motifler, dualar, zikirlerle kalpler O'na yöneltilmelidir. Kalpler O'nun korkusundan titremeli uslanıp, doğru yola girmelidir.

İşte Allah'ın istediği şekliyle İslâm budur. Herhangi bir nesil tarafından beşeri arzuların doğrultusunda şekillendirilen "İslâm'a" itibar edümez! İslâm'ın açıklarını kollayan İslâm düşmanları ve onların ajanlarının arzularına göre biçimlenen din, gerçek İslâm'dan uzaktır."⁶³

Üçüncü Anlamı ile Din Kelimesi

"Hamd Âlemlerin Rabhi, Rahman, Rahim ve din gününün (ceza ve mükâfat gününün) Malik'i olan Allah'adır." (1, Fatiha/1-3)

"Dini yalan sayanı gördün mü ?" (107, Maun/1)

"Burada din en mutlak ve en esaslı mefhumu olan ceza mânâsındadır. Yani insanların yaptığı iyilik ve kötülük karşılığında Hak Teâlâ'nın iyiliğe güzel sevap ile mükâfat, kötülüğe kötü azarlama ile ceza vereceğini bildirmesidir."⁶⁴

"O size vaad edilen elbette doğrudur. Ve din (ceza ve mükâfat) günü mutlaka olacaktır." (51, Zariyat/56)

" O halde artık sana dini ne yalanlatabilir?" (95, Tin/7)

⁶³ Seyyid Kutub, a.g.e, sy: 2/122

⁶⁴ M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 9/253

"Din; ceza ve sorumluluktur. İnsanların amellerinin karşılığıdır. İyiliğe çalışanlara iyilikle mükâfat, kötülüğe çalışanlara kötülükle ceza muhakkak olacak, herkes ettiğini bulacaktır."⁶⁵

Dördüncü Anlamı ile Din Kelimesi

Kur'an'ı Kerim'deki din kavramlarının farklı anlamları hakkında kısaca bilgi verdikten sonra yüce Allah'ın izni ile bu kavramın en önemli anlamlarından birini açıklamaya çalışacağız.

Yazımızın giriş bölümünde de belirttiğimiz gibi din kelimesinin ifade ettiği anlamlardan bir tanesi de, şeriat, yol, kanun, mezhep, âdet, suçlular için öngörülen cezadır. Din kelimesi bu anlamı ile en çarpıcı şekilde Yusuf Suresinin 76. ayetinde karşımıza çıkmaktadır.

"...İşte Biz Yusuf a böyle bir plana başvurmayı ilham ettik. Yoksa o kralın dinine göre kardeşini alıkoyamazdı."

Yusuf Suresi'nde geçen bu kıssanın ayrıntılarının konumuz dışında olması nedeniyle burada bu ayrıntılardan söz etmeyeceğiz. Bizim için burada önemli nokta ise Hz. Yusuf zamanında o beldenin yönetimini elinde bulunduran "kralın ceza hukukunun" Allah'ın kitabında "kralın dini" olarak tanımlanmasıdır.

"Yüce Allah'ın 'kralın dinine göre' buyruğundan din kelimesi İbni Abbas'tan nakledildiğine göre 'onun egemenlik hükümlerine göre' demektir. İbni İsa'ya göre ise 'âdetlerine' göre demektir. Mücahid 'hükümdarın hükmüne göre' diye açıklamıştır."⁶⁶

"Burada din kelimesinin mânâsı dikkat çekicidir. Belli ki bundan maksat o zaman Mısır ülkesinde yürürlükte olan şeriat ve de özellikle ceza hukukudur."⁶⁷

"Dahhak ve başkalarının söylediğine göre, Mısır hükümdarının hükmüne (dinine) göre kardeşini alma hakkı yoktu."⁶⁸

⁶⁵ M. Hamdi Yazır, a.g.e, 7/253

⁶⁶ Kurtubi, el-Camiu Li'Ahkam, 9/359

⁶⁷ M. Hamdi Yazır, a.g.e, 5/78

⁶⁸ İbni Kesir Tefsiri: 8/4120

"Yusuf (a.s) Allahu Teâlâ'nın kendisine öğretmiş olduğu bu tedbirle kardeşi Bünyamin'i yanında alıkoyma imkânı bulmuştur. Zira o zamanın kanunlarına (dinine) göre kardeşini yanında alıkoyma imkânı yoktu."⁶⁹

"Allahu Tealâ -yoksa o kralın dinine göre kardeşini ahkoyamayacaktı- buyurmuştur. Kralın hırsızlıkla ilgili kanunu (dini) onun dövülmesi ve çaldığının iki mislini ödemeye mecbur tutulması şeklinde idi. Bunun için Hz. Yusuf kralın dinine veya kanununa göre kardeşini ahkoyamayacaktı."⁷⁰

"Burada, kralın yasaları denirken, 'yasalar' ayetin orjinalinde 'din' sözcüğüyle ifade edilmektedir. Böylece bu ayette, 'dinin' hangi anlamları içerdiği özenle ve kesinkes belirlenmiş bulunuyor. Bu ayette 'din' sözcüğü kralın koyduğu sistem ve yasaları ifade etmek için kullanılmıştır

Din sözcüğünün Kur'an'daki bu apaçık anlamını, yirminci yüzyılın cahiliyye ortamında tüm insanlar unutmuş görünmektedir. Cahiliyye yanlıları da, kendilerini Müslüman olarak niteleyen bazı kimselerde bu gerçekten tümüyle habersiz durumdadırlar.

Bu tipler 'din' dediklerinde, sadece inanç ve ibadet esaslarını anlıyorlar... Ve bir kimse Allah'ın birliğine, peygamberi Hz. Muhammed'e (s.a.v), meleklerine, kitaplarına, diğer peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, iyiliğin de kötülüğün de Allah'tan olduğuna inandığını söyleyip belirli ibadetleri de yerine getiriyorsa onu hemen 'Allah'ın dinine' girmiş bir kimse olarak kabul ediyorlar!... Oysa buradaki ayette kralın koyduğu sistem ve yasalar, 'dinu'l-melik (kralın dini)' biçiminde ifade edilerek, 'dinin' anlamı kesinlikle belirlenmiş bulunuyor. Dolayısıyla 'Allah'ın dini' denildiğinde, yüce Allah'ın koyduğu sistem, şeriat ve yasalar anlaşılmalıdır.

Bu sözcüğün anlamı o dini daraltılıp yozlaştırılmıştır ki, cahiliyye sistemleri altındaki kitleler artık 'din' denildiğinde, inanç ve ibadet esasları dışında hiçbir şey anlamıyor!... Oysa Hz. Adem'den

⁶⁹ Tefsiri Taberi, 5/43

⁷⁰ Fahreddin Er-Razi, Tefsir-i Kebir, 13/301

tutun da Hz. Muhammed'e -salat ve selam üzerine olsun- varana dek 'dinin' hiçbir zaman için böylesine kısır bir anlam ifade etmesi asla söz konusu olmamıştır.

Tarih boyunca '**din**' hep şu anlamda kullanılmıştır: Allah'ın koyduğu hükümleri benimseyip O'nun dışındaki kimselerin koydukları hükümleri reddederek sadece yüce Allah'a boyun eğmek... Yeryüzünde de göklerde de O'nun ilâhlığını benimsemek... O'nun insanların biricik ve tek Rabbi olduğunu kabul etmek... Yani sadece O'nun egemenliğini, hükümlerini, otoritesini ve buyruklarını benimsemek. Nitekim 'Allah'ın dininde' olanlar ile 'kralın dininde' olanlar arasındaki yolların ayrılış noktası da bu konuydu. Birinci gruptaki insanlar, sadece Allah'ın sistemine, şeriatine ve yasalarına boyun eğiyorlardı. İkinci gruptakiler ise kralın koyduğu sistem ve yasalara boyun eğiyorlardı. Ya da inanç ve ibadet konularında Yüce Allah'tan başka kimselere boyun eğdiklerinden, sonuçta yüce Allah'a ortak koşmakla müşrik durumuna düşüyorlardı. Bu; dinin son derece açık, İslâm inancının son derece net olan bir hükmüdür."⁷¹

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz sopa vurun; Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah dini (ceza hukukunu) tatbik hususunda sizi sakın acıma duygusu kaplamasın! Mü'minlerden bir grup da onlara uygulanan cezaya şahit olsun."** (24, Nur/ 2)

"Yoksa onların, Allah'ın dinde izin vermediği şeyi kendilerine şeriat (kanun) kılacak ortakları mı vardır? Eğer azabın ertelenmesine dair kesin yargı sözü olmasaydı, aralarında hemen hüküm verilir, işleri bitirilirdi. Gerçekten zalimler için acı bir azap vardır." (42, Şura/21)

"Bütün bu ayetlerdeki din kelimesinin anlamı; insanın bağlı bulunduğu kanun, sınır, şeriat (hukuk düzeni), yol, fikir ve ameli düzendir. İster bir kanuna isterse de bir düzene olsun eğer kişi bunlara ilâhi otoriteye dayalı olduklarından dolayı uymakta ise, bu durumda o kişi şüphesiz Allah'ın dini üzerindedir. Şayet bu otorite

⁷¹ Seyyid Kutub, a.g.e, 6/303-304

meliklerden birinin otoritesi ise kişi melikin dini üzere demektir. Eğer bu otorite şeyhler ve ruhban sınıfının otoritesi ise kişi onların dini üzerinde demektir. Sözün kısası eğer bir kimse herhangi bir şahsı en üstün dayanak, hükmünü de nihai hüküm kabul eder ve onun çizdiği yola aynıyla tâbi olarak istekleri doğrultusunda hareket ederse şüphesiz ki bunu yapan kişi onun dinine, yoluna girmiş demektir."⁷²

Tüm bu alıntılardan sonra üzerinde duracağımız asıl nokta şurasıdır: Acaba bugün yaşadığımız coğrafya üzerinde hüküm süren din, Allah'ın dini midir? Yoksa insanların dini midir? Daha açık bir ifade ile bugün bu topraklar üzerinde Allah'ın hükmü, şeriatı, ceza hukuku mu geçerlidir? Yoksa insanların hükmü, şeriatı, ceza hukuku mu geçerlidir? Kendilerini Müslüman ve dindar olarak isimlendiren milyonlar Allah'ın hükmüne ve şeriatine mi tabi olmakta? Yoksa Kemalist Demokratik dinin kurallarına ve ceza hukukuna mı tâbi olmaktadır?

Bilinen bir gerçektir ki bugün içinde yaşadığımız coğrafya da demokratik bir din anlayışı hüküm sürmekte ve kabul görmektedir. İşin ilginç yanı ise bugün kendilerini Müslüman olarak isimlendiren milyonlar Allah'ın indirdiklerini bir yana bırakarak, demokratik dinin kurallarına ve ceza hukukuna göre yaşam sürmektedirler. İşte her üç-beş yılda bir seçim adı altında sandık başına giderek yeni ilâhlar tayin etme girişimi demokratik dine ve onun kurallarına olan sıkı bir bağlılıktan kaynaklanmaktadır. İslâm bir dindir ve hak dindir. Yüce Allah'ın kendisinden razı olduğu tek dindir. Demokrasi de bir dindir. Sınırları insanlar tarafından belirlenmiş ve yüce Allah'ın kendisinden asla razı olmayacağı bir dindir. İslâm dini **"hâkimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır"** (12, Yusuf/40) derken; demokratik din: "hakimiyet kayıtsız şartsız mületindir" der. İslâm dini, faizi haram ilan edip **"Faizcilik yapanların Allah'a ve Resûlü'ne savaş açan çok günahkâr kafirler olduklarını, ebediyyen cehennemde kalacaklarını"** (2, Bakara/ 275-279) ilan ederken, demokratik din, ekonomisini faiz üzerine bina etmiştir. İslâm dini zinayı en büyük

⁷² Mevdudi, a.g.e, sy:107

günahlardan sayıp **"Faillerinin ebedi cehennemde kalacaklarını, hor ve hakir olarak azaplarının kat kat olacağını"** (25, Furkan/69) ortaya koyarken, demokratik din zina müesseselerini teşvik etmiş, genelevler, bar ve pavyonlar açarak zinaya meşruiyet kazandırmış, zina reklamı yapan gazete, dergi, radyo, TV gibi basın organlarını maddi ve kanuni olarak desteklemiştir. İslâm dini **"İçkiyi, kumarı, dikili taşları ve fal oklarını haram saymış, bunların şeytanın pisliği olduğunu ilan edip bunlardan kaçınılması gerektiğini ve kurtuluşun böyle sağlanacağını"** (5, Maide/90) söylerken, demokratik din tekel bakanlığı yoluyla içkiyi serbest bırakmış, kumarın her türlüşünü şirin göstermeye çalışmış, ülkenin her karışına beton ve taştan putlar diktirmiştir. İslâm dini **"Örtünmeyi emrederken"** (24, Nur/30); demokratik din örtünmeye karşı savaş açmış, okullarını ve işyerlerini çıplaklar kampına çevirmiştir. İslâm dini, evrensel ve çağlar üstü olduğunu söylerken, demokratik din İslâm'a hakaret ederek 1400 yıl öncesinin hükümleri olduğunu söylemektedir. İslâm dini, doğruyu Allah'ın belirleyeceğini, çoğunluğun insanı saptıracağını ortaya koyarken, demokratik din akılsız, deli, cahil de olsa çoğunluğu esas alır. Demokratik din İslâm'ın bir vicdan meselesi olduğunu söyleyip diyanet şebekesi yoluyla onu vicdanlara hapsetmiştir. İki din arasında daha sayılamayacak nice zıtlıklar, karşıtlıklar ve düşmanlıklar vardır.

Tüm bu anlatılanlardan sonra Müslüman olma derdi içinde olan insanlara çağrımız ise, demokratik dinin kurallarını hayatlarından atmaları, demokratik dinin gereklerine zerre kadar itibar göstermemeleridir. Sadece ve sadece Allah'ın indirdiklerine tâbi olmaları, Allah'ın indirdiklerinin gayrısından yüz çevirmeleridir. Aksi bir davranış ise iki dinlilik; yani şirk olacak ve sahibini ise müşrik hükmüne sokacaktır.

Allah'ın kitabında din kavramının muhtevası bu şekilde apaçık karşımızda dururken 21. yüzyılın cahiliyyesinde ise bu kavram tüm diğer kavramlar gibi anlamım yitirmiş ve içi tamamen boşaltılmıştır. Etrafımıza şöyle bir baktığımızda din denilince akla

hemen birtakım şekillerden ibaret ibadetler gelmektedir. İnsanlar bir taraftan Allah'ın dinine mensup olduklarını söylerler, bir taraftan da Allah'ın kitabından kaynaklanmayan yasa ve kurallara bağlı kalırlar. Kendilerinin Müslüman olduklarını söylemelerine rağmen Allah'tan gayrisinin sistem ve kurallarına tâbi olurlar. Şekli ibadetler noktasında hayatlarına vahiyle yön verirlerken, hayatla ilgili muamelelerinde demokratik dinin kitabını ön plana çıkarırlar. Dilleri ile "Lailâhe illallah" deyip ferdi davranışlarda, namaz, oruç, hac gibi konularda Allah'ın vahyine tâbi oldukları için kendilerini Müslüman diye isimlendirenler bununla beraber bunun dışındaki konularda Allah'ın vahyine göre şekillenmemiş kanun ve nizamla itaat edenler... Allah'ın şeriatında izin vermediği halde Allah'ın şeriatına karşı olan yasalara tabii olanlar... İsteyerek veya istemeyerek bu çağdaş dinlerin kendilerinden istedikleri görevleri yerine getirme konusunda (her üç-beş yılda bir onlara olan imanlarını sandık başında oylarıyla tazelemek gibi) tüm değerlerini feda edenler... Allah'ın istekleri ile çağdaş dinlerinin istekleri çeliştiği zaman Allah'ın emirlerini kulak ardı edip putlarının emirlerini yerine getirenler... Evet, kendilerini Müslüman ve Allah'ın dinine mensup zannedip de tüm bu fiilleri yapanlar kafalarını yastıklarından kaldırıp bir an önce uyanmak ve ne kadar büyük bir şirk bataklığının içinde olduklarını görmek zorundadırlar.

Bilinmesi gerekir ki insan hangi sisteme göre davranışlarını düzenliyorsa o sisteme mensup olur ve o dinin (sistemin) sahibini ilâh edinir. Şayet fertler sadece Allah'ın sistemine tâbi iseler/hayatlarının her alanında Allahu Tealâ'nın hükmüne boyun eğiyorlarsa, onlar Allah'ın dinindedirler. Aksi ise küfür ve şirkten başka bir şey değildir.

Burada son olarak değinmek istediğim husus şudur: Genel olarak tarih boyunca ve özellikle asrımızda tâğutlar tarafından kullanılan en iğrenç metotlardan bir tanesi de dine karşı din metodudur. Tâğutlar ve onların yardımcıları devamlı surette batıl dinlere adalet şapkasını giydirerek hakkı batıl ile karıştırmışlar, batılı hak olarak sunmaya çalışmışlardır. Bağdat'ı işgal edip, İslâm

topraklarını ele geçiren Cengizhan'ın oğlu Hulâgu'nun yaptığı gibi günümüz firavunları da kendileri tarafından icat edilmiş sistemleri hak din olarak insanlara göstermişler, Müslümanları da aşırı, gerici ve yobaz olarak isimlendirmişlerdir. Sadece bununla kalmayıp kiraladıkları müftü ve vaizlerle kurdukları teşkilat vasıtasıyla batı dinlerini insanlara Allah'ın dini olarak sunmaktadırlar. Böylece bir taraftan Allah'ın dinini tahrif ederlerken diğer taraftan da kendi batıl düzenlerini güçlendirmektedirler.

Özellikle asrımızın davetçilerinin en çok dikkat etmeleri gereken husus budur. Bilinmelidir ki, tarih boyunca bütün nebi ve peygamberlerin mücadeleleri öncelikle içinde yaşadıkları toplumun hâkim dinini reddetmek, bu dinin batıl olduğunu insanlara açıklamak devamında da Allah'ın dinini ikame etmek için uğraş vermek şeklinde cereyan etmiştir. Ve yine bilinmelidir ki, nebi ve peygamberlere karşı ilk mücadele batıl dinin sahiplerinden gelmiştir. O halde bütün İslâm davetçilerine düşen ilk görev, öncelikle yaşadığımız şu zamanda insanlara hak din olarak sunulmaya çalışılan batıl dinleri açığa çıkarmak, bunların Allah'ın kendisinden razı olduğu hak din olmadığını anlatmak ve devamında da fertlere ve toplumlara Allah'ın dinini en anlaşılır şekliyle öğretmektir. Ancak böyle bir çalışma ile Rabbimizin rızasını kazanmamız mümkün olacaktır.

SİYASET KAVRAMI

"Sizi apaçık olan, gecesi gündüz gibi bir yolüzerinde bıraktım. Bu yoldan ancak helake gidenler sapacaktır. Sizden kim bundan sonra yaşarsa birçok ihtilaf görecektir, size düşen benim ve benden sonraki halifelerin sünnetlerine uymaktır. Siz onlara temessül edin ve azı dışlarınızla onlara sarılın."⁷³

Siyaset kelimesi, 'sase' fiilinden bir masdardır. "Vali toplumda siyaset yaptı" denilirken, valinin iyiliği emrettiği, kötülüklerden de nehyettiği söylenmektedir.⁷⁴ Bahru'r-Rekaik'te "Siyaset: halkı dünya ve ahirette kurtaracak yollara irşad etmektir, toplum içinde adap ve maslahatları gözetmek için konulan kanunlardır" denilirken İbni Abidin de buna benzer bir tarif yaparak "siyaset, insanları dünya ve ahirette kurtuluş yollarına irşad etmek maksadıyla onların salâhı ve menfaatleri için çalışmaktır" demiştir.

Siyaset kavramlını irşad mânâsında olduğu şu hadiste geçmektedir: Ebu Hazin, Ebu Hureyre'nin Resûlullah'tan (s.a.v) şöyle işittiğini rivayet etmiştir: "İsrailoğullarının peygamberleri onları irşad ederlerdi. Bir peygamber ölseydi başka bir peygamber yerine geçerdi. Ancak benden sonra peygamber yoktur. Çok halifeler olacaktır." Sahabiler "Bize ne emredersiniz ya Resûlullah?" diye sorduklarında Resûlullah şöyle cevap vermiştir: "Beyatinizi yerine getirin. Allah onların yaptıklarını onlara sorar."⁷⁵

Bilinmelidir ki, İslâm'da siyaset, insanların Kur'an ve sünnetin belirlediği ölçüler içerisinde sevk ve idare edilmesidir. Yani idare sahiplerinin Allah'ın vahyi ile hükmederek toplumlarını kurtuluşa, her türlü iyiliğe sevketmeleri ve bütün fesad yollarını kapatarak insanları kötülüklerden men etmeleridir.

⁷³ Müslim

⁷⁴ Kamus

⁷⁵ Buhari-Müslim

İslâm'da siyasetin temel ükesi hiç şüphesizdir ki, idare sahiplerinin ancak ve ancak Allah'ın kitabı ve Resûlullah'ın sünneti ile hükmetmeleridir. Zira insanların maslahatını esas alan ve onlar için bütün fesat kapılarını kapatan tek kaynak Allah'ın vahyidir. Nitekim bu hususta Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

"Sizi apaçık olan, gecesi gündüz gibi bir yol üzerinde bıraktım. Bu yoldan ancak helake gidenler sapacaktır. Sizden kim bundan sonra yaşarsa birçok ihtilaf görecektir, size düşen benim ve benden sonraki halifelerin sünnetlerine uymaktır. Siz onlara temessül edin ve azı dışlarınızla onlara sarı⁷⁶lın."

Allah'ın vahyine dayanması itibarıyla İslâm'da siyaset adaletin ta kendisidir. Toplum içerisinde adaleti tesis etmesi, bütün hayır kapılarını açarak, her türlü şer yollarını kapatması suretiyle de İslâm siyasetinin ayrı bir önemi vardır. Bu önemine binaen âlimler "ilimlerin en şerefli siyaset ilmidir" demişlerdir.

Bazı İslâm âlimleri siyaseti üçe bölmüşlerdir. Şayet siyaset İslâmın kanunlarına göre yapılırsa buna adalet siyaseti denilir. Şayet siyasetçiler İslâmı tatbik ederlerken zulüm yaparlarsa buna zulüm siyaseti denilir. Şayet siyasetçiler beşeri kanunlara göre toplumu idare ederlerse buna da şirk siyaseti denilir.

Üzülerek belirtmek istiyorum ki, birçok İslâmî kavramın önemini yitirdiği, istismara uğradığı gibi siyaset kavramı da toplum içinde asli anlamından çok uzaklaştırılmıştır. Zira bugün siyaset denünce ilk akla gelen yalan söylemek, insanları güzel sözlerle kandırmak anlaşılmaktadır. Bununla beraber siyaset kavramı İslâmî bir kavram olmaktan bütünüyle çıkarılmıştır. Her hangi bir Müslümanın "Allah'ın indirdiği ile hükmetmek vaciptir. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler kâfirdirler. Allah'ın indirdiği esaslara dayanmayan her beşeri sistem şeytani bir sistemdir" sözüne karşılık insanların hemen "siyaset yapma" diyerek onu susturmaya çalışmaları, içinde yaşadığımız toplumda siyaset kavramının ne şekilde tahrif edildiğini göstermektedir. Hatta bu konuda ileri gidenler

⁷⁶ Müslim

"dini siyasete alet etme, sen ibadetini yap, Allah'a dua et ve siyaseti ehline bırak" gibi sözlerle tamamen laik bir anlayış sergilemektedirler. Bu anlayışın en çarpıcı görüntüsü ise, devamlı surette dillerde dolaşan "Cami ibadet yeridir. Siyaset yeri değildir" söylemidir. Ve üzülererek belirtiyorum ki, bugün bu zihniyetin en belirgin temsilcileri Diyanet İşleri Teşkilatı ve onun müftü ve vaizleridir.

Bilinmelidir ki, din ile siyasetin birbirinden ayrılması, dinî, ilkelerin yönetimden uzaklaştırılması düşüncesi 1789'da gerçekleşen Fransız İhtilali'nden sonra ortaya çıkmış bir düşünce tarzıdır. Kiliselerin Allah'ın adıyla konuşmaları, kendileri dışında hiç kimseye söz hakkı tanımamaları, kendi düşüncelerine muhalif görüşler ortaya atan mütefekkilere ve filozoflara hayat hakkı tanımamaları, dinin siyasetten, devlet idaresinden bütünüyle uzaklaştırılmasına sebep olmuştur. Bu atmosferde, büyük bir tepki sonucu olarak meydana gelen halk ayaklanması neticesinde din adına ne varsa reddedilerek laiklik tesis edilmiştir.

Laiklik sadece Avrupa'da yaygınlaşmakla kalmamış, laikler kendi düşünce sistemlerini İslâm âleminde de meşrulaştırmaya çalışmışlar ve bugün itibarıyla bu çalışmalarında da büyük bir oranda başarılı olmuşlardır.

Avrupalılar bu çalışmalarının ilk semeresini 1924 yılında hilafetin kaldırılması ve bütünüyle laik bir anlayışa sahip T.C'nin kurulmasıyla almışlardır. T.C'nin laik bir anlayış üzerine kurulmasından sonra yer yer halk tepkisi olmuştur. Bu tepkiyi durdurmak içinse Diyanet Teşkilatı kurulmuştur.

Diyanet Teşkilatı, kendisine yükletilen, dini vicdanlara hapsedme görevini, hiç şüphesiz, laikliğin esaslarına ve prensiplerine uygun bir şekilde yerine getirmiş ve halen hiç aksatmadan bu görevini yerine getirmektedir. Daha ilk göreve başlayacakları zaman 657. maddedeki şu yemini ikrar ederek göreve başlarlar:

"Türkiye Cumhuriyeti anayasasına, Atatürk ilke ve inkılâplarına, anayasada ifadesi bulunan Türk müliyetçiliğine, sadakatle bağlı kalacağıma, Türkiye Cumhuriyeti'nin kanunlarına

milletin hizmetinde olarak tarafsız ve eşitlik ükesine bağlı kalarak uygulayacağıma, Türk mületinin milli ahlâkını, manevi ve kültürel değerlerini koruyup bunları geliştirmek için çalışacağıma, insan haklarına ve anayasanın temel ükelerine dayanan milli, demokratik, laik bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarımı bilerek, bunları davranış halinde göstereceğime namus ve şerefim üzerine and içerim."

Bunun içindir ki Diyanet Teşkilatı İslâmi esaslardan birçoğunu örtbas etmiş, gizlemiş, birçoğunu da çaptırarak asıl anlamlarından saptırmıştır. Yani Diyanet İşleri Teşkilatı, Yüce Allah'ın dinini, kiraladığı müftü, vaiz ve namaz kıldırma memurları vasıtasıyla açıkça katletmiştir. Bunun için toplumun muvahhid Müslümanları, bu teşkilata "cinayet işleri teşkilatı" adını vermiş, bu teşkilatın atadığı namaz memuru, müftü ve vaizlere itibar etmemiştir.

Laik sistem tarafından kurulan Diyanet İşleri Teşkilatı, felsefesine uygun Müşteri, ücret karşılığında, müftü, vaiz ve namaz kıldırma memuru olarak kiralamış, bunlara görevlerini bûdirerek halkın önüne çıkartmıştır. Bu görevlüler de kendileri ne verilen görev gereği, Kur'an'ın bütününü Arapça okudukları halde, bir kısmını gizleyerek diğer kısımlarının anlamlarını halka ulaştırmaya çalışmışlardır. Yani bu görevliler Kur'an'ı gerçeklerin bir kısmını aldıkları ücret karşılığında bile bile gizlemişler, halka ulaştırmamışlardır.

İşte bu yönlü çalışmaların bir sonucu olarak devamlı surette siyasetin İslâm'da olmadığı, siyasetin bir devlet işi olup tamamen dinin siyasetten soyutlanması gerektiği toplum tarafından kabul görmüş ve âlim bilinen kimseler tarafından dile getirilmesiyle de bugün siyaset kavramının istismara ve tahrife uğramasına sebep olmuştur. Bu konuda Kur'an'ı gerçekler ve İslâm âlimlerinin apaçık beyanları karşımızda dururken laik sistemin eski müftülerinden olan A. Hamdi Akseki, bütün bu gerçekleri gizleyerek şu şekilde sözler sarf edebilmektedir:

"Din bir devlet işi değil, bir vicdan işidir. Nerede devlet, fertlerin din işleriyle meşgul olmuş ve bunu nizamlamaya kalkmış ise orada bir huzursuzluk başlamıştır. Çünkü öyle yerlerde zamanla din siyasete, netice itibari ile de şahsi menfaate alet edilmiş, taassub hâkim olmuş, İslâm dininin esas vasıflarından biri olan şefkat ve müsamaha ortadan silinerek, yerini zulüm ve ceburruta bırakmıştır."⁷⁷

Aslında bu zavallıların bilmedikleri ya da bilmemezlikten geldikleri nokta İslâm dininin Hristiyanlıktan farklı oluşudur. Zira İslâm, hem dindir, hem devlettir, hem ibadet hem de siyasettir. İslâm, dünya ve ahiret işlerini kendi bünyesinde toplayan ve bu ikisini birbirinden ayırmayan bir dindir. İslâm'ın devlet işlerinden, siyasetten uzaklaştırılması onu kolsuz kanatsız bırakmaktan başka bir şey değildir.

Sonuç olarak, siyaset İslâm'ın bizzat içindendir ve kendisindendir. Devlet işlerinin halkın maslahatı için yürütülmesi ve bunun için Allah'ın indirdiği esaslardan zerre kadar taviz vermeden insanlara hükmedilmesi İslâm dininin en belirgin özelliklerindendir.

⁷⁷ İslam fitri, tabii, umumi bir dindir, 1/576

DEMOKRASİ KAVRAMI

"Dikkat edin! Hem yaratmak, hem de emretmek sadece O'na mahsustur." (7, Araf 754)

Aslı kendi dilimize ait olmayan bir kelimenin anlamını tespit edebilmek için en uygun ilmi metot, o kelimenin ortaya çıktığı ilk yerdeki aslama dönmemizdir. Böylece hiç kimse kelimelere ve kavramlara keyfi anlamlar verme cüretine kalkışmasın.

Demokrasi kelimesi aslen Yunanca bir kelime olup, 'Demos' yâni halk kelimesi ile 'Kratos', otorite, yönetim, idare kehmelerinin birleşmesinden meydana gelmektedir. Bu iki kelimedenden ise, halkın yönetimi, halkın idaresi, halkın otoritesi ve egemenliği anlamına gelen demokrasi kelimesi türemiştir.

Bilindiği üzere Fransız İhtilali'ne kadar Batı dünyasında halkın üzerinde tek egemen güç, Kliseler ve rahiplerdi. Batılı idareciler arkalarına aldıkları kilise desteği ile kendilerinin yeryüzünde Allah'ın birer vekilleri olduklarını iddia ediyorlardı. Bu iddia ile insanların ağızlarını kapatıyorlar, onların üzerlerinde tam anlamıyla tahakküm kurarak, büyük bir zulümle zulmediyorlardı. İnsanların mallarına, topraklarına, kadınlarına ve evlatlarına göz dikerek onları bütün değerlerden yoksun bırakıyorlardı.

Elbetteki bu zulüm bir müddet soma büyük bir tepkiye neden oldu ve yönetim ile halk arasında çatışmalar ve hatta savaşlar başladı. İşte tam bu noktada filozoflar ve düşünürler kendileri nce insanlar için en ideal yönetim sistemini belirleme adına işe koyuldular ve insanların yönetimi için kendisine demokratik düzen denilen bir sistemi ortaya attılar. İşte demokrasinin ük ortaya çıkışı kısaca bu şekilde gerçekleşmiştir.

Demokratik Sistemin Temel Özellikleri

Demokratik sistemin kendine has birtakım özellikleri mevcuttur ki, bunlar olmadan demokrasiden bahsetmek mümkün değildir. Bu temel özelliklerden en meşhurları şunlardır:

1- Halkın Egemenliği

2- Temel Hak ve Özgürlüklerin Kabulü

Bu iki husus demokrasinin belli başlı en belirgin özellikleri arasındadır. Halkın otoritesine dayanmayan bir demokrasiden söz etmek mümkün olmadığı gibi, belli başlı temel hak ve özgürlükleri ihtiva etmeyen bir demokrasiden bahsetmek de mümkün değildir.

Egemenlik Kavramı ve Demokrasilerde Egemenlik Hakkı

Egemenlik kavramının çıkış menşei olarak birçok görüşler ileri sürülse de, genel olarak kabul edilen nokta, bu kelimenin Fransa menşeli olup 'Souveraitane' kelimesinin eş anlamı olduğu yönündedir. Anlam olarak ise, "kendisinden daha üstün bir otoritenin olmadığı en yüksek sulta" demektir.

Egemenlik kelimesinin dilimizdeki⁷⁸ karşılığı "Ha-Ke-Me" olup lügatte; "bilgi, ince anlayış, men etme, mani olma, bütünüyle kontrol altına alma" anlamlarına gelmektedir.

Kavram olarak ise egemenlik, "yasama, üşküeri düzenleme, emretme, nehyetme, Kur'an'ı anlamıyla helal ve haram sınırlarını belirleme noktasında kendisinden başka hiçbir yüksek otoritenin bulunmadığı sulta, yetki" anlamına gelmektedir.

Üzerinde hiçbir tartışmanın ve ihtilafın olmadığı gerçek şudur ki; demokrasilerde egemenlik yani hâkimiyet hakkı tamamen halka ait olmak zorundadır. Demokratik sistemlerde (onların iddialarına göre) irade tamamen halkın elinde olup, halk iradesini dilediği şekilde büfiü yürütür. Halkın üzerinde hiçbir sulta ve güç yoktur. Halk kendi

⁷⁸ Yani Arapçada

kendisinin efendisi olup kendi idaresinin ipi yine kendi elindedir. Kendi otoritesi dışında da başka hiçbir otorite karşısında sorumlu değildir. Halk, egemenliğe sahip olması itibarıyla, seçtiği vekiller vasıtasıyla yasa ve kanunlar yapar, otoritenin kaynağı olması itibarı ile de kendisi tarafından seçilen ve tayin edilen idarecüler eliyle kanunların düzenlenmesini ve uygulanmasını sağlar. Bu anlamda yasama, yürütme ve yargı halkın egemenliği ve otoritesi altındadır. Devleti meydana getirme, yöneticüeri seçme, kanun ve yasalar çıkarma noktasında her fert diğer fertlerin haklarına sahiptir. Kanunların ve yasaların çıkarılması ve uygulanması açısından doğrudan demokrasilerde olduğu gibi halkın biraraya toplanması mümkün olmadığı için, halk bu noktada yetkisini yasama heyetini oluşturarak vekillere devreder. İşte bu vekillerin oluşturduğu yapıya parlamento adı verilir. Demokratik sistemlerde parlamento genel iradeyi temsil eder ve otoritesini kendisini seçen halktan alır.

İslâm'da Egemenlik Hakkı

Burada demokrasilerde egemenlik anlayışım belirttikten sonra, İslâm'da egemenlik hakkı üzerinde durmakta fayda vardır. Nasıl ki, demokrasilerde egemenlik, hâkimiyet hakkının beşere ait olduğu noktasında hiçbir ihtilaf, şek ve şüphe yok ise, İslâm'da da bu yetkinin ancak ve ancak Allahu Teâlâ'ya ait olduğu hususunda hiçbir şek ve şüphe olmayıp, tüm ümmet arasında ittifak vardır. İslâm'da en yüksek otorite, kendisinden başka hiçbir otoritenin bulunmadığı tek sulta sahibi Allahu Teâlâ'nın bizzat kendisidir. O'nun hükmünü bozacak hiçbir merci, O'nun sözünün üzerinde hiçbir söz sahibi yoktur. Bu tevhid kelimesine şahitlik eden her Müslüman'ın zihninde güneş gibi açık bir meseledir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Hüküm ancak Allah'a aittir." (12, Yusuf Suresi /40)

Ayetin bu üslubu, Arap edebi sanatının hasr üslubu ile gelmektedir. Burada hüküm ancak Allah'a hasredilmiştir. Yani ondan başka hiçbir hüküm, yetki ve otorite sahibi yoktur. Aynı üslup Yusuf Suresi'nin, 67. ayetinde, Yakup (a.s)'ın diliyle oğullarına vasiyeti

esnasında zikredilmektedir. Yine En'am Suresi'nin 57. ayetinde Muhammed'in (s.a.v) müşriklerle mücadelesinde zikredümekte olup, Allahu Teâlâ, Resûlüne müşriklere hitaben **"Hüküm ancak Allah'ındır."** demesini emretmiştir. Buna çok yakın "Lehu'l-hukm" şeklinde bir ifade ile egemenlik, yani hâkimiyet yetkisini ancak Allahu Teâlâ'ya tahsis eden birçok ayet mevcuttur.

Diğer taraftan Allahu Teâlâ yaratmanın sadece kendisine ait olduğu gibi emretmenin, yani kullan üzerinde yegâne söz sahipliğinin de kendisine ait olduğunu şu şekilde bildirmektedir:

"Dikkat edin! Hem yaratmak, hem de emretmek sadece O'na mahsustur." (7, Araf Suresi /54)

Allahu Teâlâ, hükmün ve otoritenin tek sahibi olması dolayısıyla, kullar arasında ancak kendi hükümleri ile hükmedilmesini emretmekte, buna karşılık Allah'ın hükümleriyle hükmetmeyenlerin kâfirler, zalimler ve fasıklar olduğunu bildirmektedir:

"Onlar arasında Allah'ın indirdiği ile hükmet." (5, Maide Suresi /49)

"Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenler, kâfirlerin, zalimlerin ve fasıkların ta kendileridir." (5, Maide Suresi 744-45-47)

Allahu Teâlâ, kulların arasında meydana gelebilecek bütün ihtilaflara dair yetkinin sadece kendisine ait olduğunu bildirmiş, hakkında ihtilafa düşülen bütün meselelerde O'nun hakemliğini tanımayı emretmiştir:

"Eğer bir şey hakkında ihtilafa düşerseniz, onun çözümünü Allah'a ve Resulüne götürün." (4, Nisa Suresi /59)

"Hakkında ihtilafa düştüğünüz bir şeyin hükmü Allah'a aittir." (42, Şura Suresi/10)

Bununla beraber Allahu Teâlâ, ihtilafların ve anlaşmazlıklara çözümünü Allah'tan başkasının hükümlerine götüren kimselerin iman iddialarını ise reddetmektedir:

"Sana indirdiğimize ve senden önce indirdiklerimize iman ettiğini iddia edenleri görmedin mi? Tâğuta muhakeme olmak

istiyorlar. Ancak onun hükmünü inkâr etmekle emir olunmuşlardı. Şeytan, onları derin bir sapıklığa düşürmek istemektedir." (4, Nisa Suresi/60)

Ve nihai olarak Allahu Teâlâ hükmüne hiç kimseyi ortak tanımadığını beyan ederek, kendi hükmü dışında kalan bütün hükümleri cahiliyye hükümleri ya da tâğutun otoritesi olarak isimlendirmiştir.

"0 hiçbir kimseyi hükmünde ortak kabul etmez." (18, Kehf Suresi /26)

"Onlar cahiliyyenin hükmünü mü istiyorlar? Gerçekten inanan bir topluluk için Allah'tan daha iyi hüküm veren kim vardır?" (5, Maide Suresi /50)

Demokrasinin Gerçek İsmi

Demokratlar halkın egemenliğine dayalı bir idare sistemine demokrasi ismini vermişlerdir. Elbette ki bu, kendi düşünce yapılan içinde doğru bir isimlendirme olarak kabul edilebilir. Ancak İslâm kimliğine sahip olan bir fert için asıl olan husus eşyaya ve kavramlara dair Allah'ın isimlendirmesinin önemidir. Ve bu noktada Allahu Teâlâ, yukarıda vermiş olduğumuz ayetlerde de görüleceği üzere kendi hükmü ve otoritesine dayanmayan tüm sistemleri, yönetimleri ve hükümleri Cahiliye hükümleri, tâğutun hükümleri olarak isimlendirmektedir. Demokrasinin Allah'ın hükmü, Allah'ın sultanı olmadığı, bilakis beşerin sultanı, otoritesi ve hükmü olması hasebiyle her ne kadar demokratlar buna demokrasi ismini verseler de, bizler için demokrasinin gerçek ismi tâğutun hükmü ya da cahiliye hükümleridir.

Burada hayret edilmesi gereken diğer bir nokta ise, kendini bümez cahillerin dillerine doladıkları 'Demokrat Müslüman', 'İslâm Demokrasisi', 'Demokrasi İslâm'dandır' gibi cümlelerdir. Öncelikle gerçekten habisi bir kelime olan demokrasi ile İslâm kelimesini birleştirmeleri çok büyük bir çirkinliktir. Bununla beraber demokrasinin gerçek ismini öğrendikten soma yukarıda kullanılan

cümlelerin gerçek içeriği de belirmektedir. 'Tâğuti Müslüman', 'Cahili Müslüman', 'İslâm Tâğutlûğu ya da Cahiliyyesi', 'İslâm'ın Cahili Yönetim Şekli'... Herhangi bir Müslümanın bütün bunları kabul etmesi nasıl mümkün olur? Ya da aklı başında, ne dediğini bilen bir kimsenin bu tip şeyleri diline dolayıp durması mümkün müdür?

Demokrasinin Egemenlik Anlayışına Karşı İslâmi Tavır

Demokrasilerde beşerin egemenliği ve sultanı esas temel kabul edürken, İslâm'da ise egemenlik ve sulta sadece Allahu Teâlâ'ya aittir. Ve bu noktada İslâm ile demokrasi temel esasları itibarı ile birbirine muhalif iki ayrı dini temsül etmektedirler.

İslâm dini otorite ve yasamayı âlemlerin tek sahibi olan Allahu Teâlâ'ya verdiği için tevhid temeline dayanmaktadır. Buna karşılık demokrasi ise yetki ve otorite noktasında teklik esasına değil çoğunluğun prensibine bağlı kaldığı için şirk temeline dayanmaktadır. Bu açıdan demokrasinin tevhid dini ile hiçbir ilgisi yoktur ve o bütünyle şirk dinidir. Her Müslüman için Allah'ı razı etmenin yegâne yolu ise, O'nu birlemek ve şirkten kaçınmaktır. Zira şirk bütün amelleri iptal etmekle birlikte Allahu Teâlâ tarafından asla bağışlanması mümkün olmayan bir suçtur.

"Doğrusu Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz." (4, Nisa Suresi /48)

"Andolsun sana ve senden önceliklere Allah'a şirk koşarsan bütün amellerin boşa gider ve hüsrana uğrayanlardan olursun" diye vahyolundu." (39, Zümer Suresi/65)

Allahu Teâlâ, otoritenin ve yetkinin sadece kendisine ait olduğunu belirtirken diğer taraftan da kendi otoritesine dayanmayan tüm hükümleri tâğutun hükümleri olarak isimlendirmiş ve kullarından tâğutiara ve otoritelerine karşı açıkça red ve inkâr cephesinde yer almalarını istemiştir. Allahu Teâlâ, imanın ve İslâm'ın ilk şartı olarak tâğutun reddedilmesi gerekliliğini bildirmiş, buna

karşılık tâğutların otoritelerine meyleden kimselerin iman iddialarını yalanlamıştır.

"Artık kim tâğutu inkâr eder ve Allah'a iman ederse kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa tutunmuştur. Allah iştir ve bilir." (2, Bakara Suresi/256)

"Sana indirdiğimiz ve senden önce indirdiklerimize iman ettiğini iddia edenleri görmedin mi? Tâğuta muhakeme olmak istiyorlar. Hâlbuki onu inkâr etmekle emrolunmuşlardı. Şeytan onları derin bir sapıklığa düşürmek istemektedir." (4, Nisa Suresi /60)

Demokratik düzen otorite ve yetkisini Allah'a değil de beşere dayandığı için tâğuti bir düzen ya da tâğutun hükmüdür. Ve bu noktada Müslüman bir kimsenin tavrı, hayatının bütününde tâğuti bir düzen ve tâğutun hükmü olan demokrasiyi inkâr etmek, onun otoritesini tanımamak, demokrasinin savunucularına, dostlarına ve yardımcılara karşı açık bir şekilde buğz, kin, öfke beslemek ve düşmanlık göstermek şeklinde olmalıdır. Tâğuti bir düzen olması sebebiyle demokrasinin Müslümanlar üzerinde hiçbir meşru velayet hakkı yoktur. Diyarlarında ve memleketlerinde Allah'ın hükümlerinin terk edilip, demokratik sistemin hükümlerinin yükseldiği zaman Müslümanların İslâm sisteminin hükümlerinin yükseltilmesi ve beşeri hükümlerin giderilmesi için büyük bir mücadele vermeleri boyunlarının borcudur.⁷⁹

Burada son olarak tüm Müslüman kardeşlerime önemli bir hususu hatırlatmak isterim. Demokrasi daha işin başında halkın egemenliği olarak tanımlanmaktadır. Demokraside iki temel unsur "Egemenlik halkındır" ve "Halk otoritelerin kaynağıdır" düşüncesidir. Halk olmadığı zaman demokrasinin varlığı düşünülemediği gibi, halkın egemenliği olmadan da demokrasinin yaşaması mümkün değildir. Zira daha işin başında demokrasi kelime anlamıyla dahi

⁷⁹ Bu konuya dair İmamü'l Haremeyn el-Cuveyni'nin, Çıyasul Umam Fi İltiyasi'z Zulam isimli kitabında, Müslümanların meşru bir yöneticileri olmadığı zaman yapmaları gerekenlere dair yazmış olduğu uzunca bölümü tavsiye ederim.

insanın otoritesi olduğu için, insanların olmadığı bir yerde demokrasiden bahsedilemez. Bunun için demokratik memleketlerde belirli dönemlerde seçimler yapılarak, halkların özellikle seçime katılmaları sağlanır, seçime katılan kişilerin sayısının çokluğu ile de övünülür. Bu hususta, seçimlere katılarak yetkiyi temsil heyetine vermeden demokrasinin yaşaması imkân dâhilinde değildir. Demokrasi ancak insan vasıtasıyla yaşayabilen bir dindir.

Ey din kardeşim! Sen hiçbir zaman demokrasinin yaşaması için araç olma. Halkın egemenliğini parlamenterlere devrettiği seçimlere katılma ki, Allah'ı hakkıyla tevhid edebilesin. Şayet aksi bir tutum sergilersen, bir taraftan otoritenin ve yetkinin tek kaynağı olarak kendi şahsını görmüş olursun ki, bu senin kendini Allahu Teâlâ'nın yerine koyulandır. Diğer taraftan ise, elinde bulundurduğunu iddia ettiğin egemenliği, temsil heyetine vermekle de onları Allahu Teâlâ'nın yerine koymuş olursun. Yine bununla beraber Allahu Teâlâ'nın dininden başka bir dine, şirk ve küfür mezhebi olan demokrasiye güç ve kuvvet vermiş, onun yaşaması için gayret göstermiş olursun. Bu senin Allah'ın tevhid dini ile amel etmemen, buna karşılık birçok ilâhların dini olan demokrasi ile amel etmendir. Sen böyle bir hareketle kendin için Allah'ın dininden başka bir din edinmiş olursun. İşte o zaman, hiçbir dost, hiçbir yardımcı bulamazsın. Allah hepimizi bundan korusun. Allahumme âmin.

Burada konuyu son olarak Pakistan Cemaati İslâmi'nin lideri Ebu'l-Ala el-Mevdudi'nin şu sözleriyle kapatmak istiyorum. O şöyle demektedir:

"Demokrasi insanın ilâhlaştırılması, kitlelerin egemenliğidir. Demokraside yasama halkındır. Halk parlamentoda milletvekillerinin çoğunluğu ile temsil edilir. Parlamentonun yaptığı kanunlar bütün halk için bağlayıcıdır. Bu nedenle demokrasi, Allah'a şirk koşmaktır ve açık bir küfürdür. Çünkü Allah'ın yasama hakkını alıp insanlara vermektedir. Hâlbuki Allahu Teâlâ **'Hüküm ancak Allah'ındır. O size ancak kendisine ibadet etmenizi emretti.'** (12, Yusuf Suresi /40) buyurmaktadır. Parlamento kararlarının Allah'ın adıyla değil de

insanların adıyla çıkmış olması, demokrasinin küfrünü göstermeye yeterlidir. Demokratlar bu yaptıklarıyla halkı Allahu Teâlâ'nın yerine koymaktadırlar. Bu nedenle demokrasi, Allah'ı bırakıp insanları ilâhlaştırmanın bir şeklidir. Allahu Teâlâ, **"Allah'ı bırakıpda kimimiz kimimizi rabbler edinmeyelim"** (3, Ali İmran Suresi /64) buyruğu ile onu haram kılmıştır."⁸⁰

LAİKLİK KAVRAMI

"Allah, adaleti ayakta tutarak şu hususu açıklamıştır ki, kendisinden başka ilâh yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de mutlak ve hikmet sahibi Allah'tan başka ilâh yoktur." (3, Al-i İmran/18)

Laiklik, "secularizm" kelimesinin tercümesidir. Laiklerin laiklik tarifi şöyledir: "Laiklik; toplumsal bir hareket olup, insanların ahirete verdiği ihtimamdan döndürölüp dünya hayatına yönlendirilmesidir." Bu tarife göre, bir kimsenin laik olduğunu söylemesi diğer bir ifadeyle dinsiz olduğunu söylemesi demektir. Zira laiklik resmen dini devletten ayırmaktır. Başka bir deyimle dini hayat nizamından tamamen uzaklaştırmaktır.

Laiklerin bir kısmı şöyle iddia ederler: "Laiklik din düşmanlığı demek değildir, ancak dini hayat, ekonomi, sosyal ve siyasi vs. alanlardan uzaklaştırmaktır, kişi ve kişileri inançlarıyla başbaşa bırakmak ve herkese hürriyet ve serbestlik tanımadır. Laikliğin sosyal hayatla alakası olmadığı müddetçe dine saygısı sonsuzdur. Mesela: Kişilerin namazına, orucuna, zekâtına, haccma karışmaz, kişi istediği kadar namaz kılabilir, camiler açıktır. Hatta camii imamının maaşı dahi laik devlet tarafından karşılanır. Kişi isterse senenin tümünü oruçla geçirebilir, isterse her sene hacca gidebilir."

⁸⁰ el-İsiam ve'l Medeniyetü'l-Hadise, sy:33

Biz de deriz ki; İslâm dinini siyasi ve sosyal alanından uzaklaştırmak demek, İslâm'ı yok etmek demektir. Nasıl ki, balık sudan çıktığında ölmeye mahkûm ise İslâm'ın da devlet nizamından ayrılması ölümü demektir. Çünkü İslâm'ın gelişinin nedeni adaleti ve eşitliği sağlamaktır. Bunlar da devletin gücü olmazsa sağlanması mümkün değildir. Dolayısıyla laiklik fikri Allah'ın dini olan İslâm'ı ortadan kaldırmak için yapılan bir tuzaktır. Hatta araştırmacılar diyorlar ki, dini devletten ayırma fikrini ilk ortaya atan Yahudilerin Saduki grubudur. Onların Saduki olarak anılmasının sebebi ise Avrupa'da yaşayan Yahudi çocuklarının Hristiyanlaşmaması içindir.

Bakınız Yahudi mütefekkeri Musa Mendels şöyle demektedir: "Dine bakmaksızın ırkçılığa yönelmemiz gerekir, dinden yüzünü çevirmek tüm Avrupa vatandaşları üzerine gereken bir görevdir."

Laiklerin, "namaz, oruç, hac, zekât gibi ibadetler laik düzende serbesttir" sözlerine karşı biz deriz ki, İslâm dininde tüm ibadetlerin şartları vardır. Namazın şartı namaz kılan kişiyi tüm münker ve kötülüklerden alıkoymasıdır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Sana vahyedilen Kitabı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki namaz hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı bilir." (29, Ankebut/45)

Bilindiği üzere şartın yokluğu meşrutun yokluğu demektir. Yani şayet namaz kişiyi kötülükten alıkoymazsa o namazın spordan farkı kalmaz, Allah böyle namazı kabul etmez. Ve yine bilindiği üzere kötülüklerin en büyüğü Allah'ın şeraitini devlet sisteminden ayıran laikliktir. Bundan da anlaşılacağı üzere namaz kılmak laikliği ortadan kaldırmak demektir/Aksi takdirde namaz sayılmaz. Zira namaz demek Allah'a boyun eğip düşmanlarına karşı başkaldırmaktır.

Aslen her ideoloji kendine göre bir din kurma peşindedir, tabii ki o din onların egemenliğine karışmaz, suya sabuna dokunmaz. Hatta şu anda dünyanın her yerinde namaz, oruç gibi ibadetler serbesttir, ancak o ibadet ki egemenlerin egemenliğine engel teşkil ederse o ibadet yasaklanır, sahibi terörist diye ilan edilir. Hulasa Allah (c.c)

tâğutların egemenliğini reddeden bir ibadet ister, laikler ise suya sabuna dokunmayan bir ibadet ister. Tabii ki bu da mümkün değildir. Zira İslâm dini ile öteki ideolojiler gece gündüz gibidirler. Nasıl ki gece geldiğinde gündüz kaybolmalıdır, hakeza gündüz geldiğinde gece gitmeye mecburdur.

Fakat şuna da dikkat edelim laik kafaların şu anda cami açmaları, namazı serbest bırakmaları kendilerine göre imam yetiştirip maaş vermelerinin arkasında büyük planlar yatmaktadır. Zira laikliğin Türkiye'ye ilk gelişinde camiler ahıra çevrilmişti. Daha sonra baktılar ki, bu böyle devam etmiyor, düzenlerini tehlikeye sokuyor, hatta her yerden Şeyh Saidler, Erbilli Şeyh Esedler, İskilipli Atıf Hocalar başkaldırdılar ve bu ortamı gören laikler hemen toparlandılar devleti güçlendirecek imamlar yetiştirdiler. Diyanet adında teşkilatı kurdular, kendileri ne zarar vermeyen namazı serbest bıraktılar ve böylece küfrü ve şirki İslâm yağıyla yağlayıp topluma yutturdular. 'Ben de Yazdım' kitabının sahibi cumhurbaşkanı şöyle der: "Şayet Adnan Menderes camileri ahırlıktan çıkartmayıp namazı serbest yapmasaydı laik düzen tehlikeye girerdi." Komünistlerin dergilerinin birinde şöyle bir yazı okumuştum: "Türkiye'de yapılan her cami malum düzenin ömrünün birkaç sene fazlalaşmasına sebep olur." Üzülerek söylüyorum komünist bir insan bu düzenin dinle ticaret ettiğini bilir de, ben Müslümanım diyenler halen "camiler açıktır, namaz serbesttir daha ne istiyorsunuz?" derler.

Dini Devletten Ayırmanın Sebepleri

1-Kilise ehlinin ilim ve ulemaya karşı çıkması: Kilisenin ilkesine zıd düşen tüm ilmi araştırmalar reddedilirdi, araştırma yapana türlü işkenceler yapılırdı. Mesela; Kurdanu, Branu kilisenin ilkesine ters bazı şeyleri söyledi, onu aldılar altı sene hapse attılar, baktılar fikirlerinden vazgeçmiyor 1600 senesinde onu yaktılar. Sonra Galile geldi, dünyanın döndüğünü iddia etti, mahkeme onu hapse gönderip çok zor şartları öne sürdü. Galile bu şartları görünce tevbesini ilan edip fikrinden vazgeçti ve mahkeme başkanının önünde eğilip şöyle

dedi: "Ben Galile. Yetmiş yaşına gelmiş bir insanım. Önünüzde rükûa geçip mukaddes kitaba el basıyorum, dünya döner diyeni lanet ediyorum." İşte bu şekilde birçok fikir adamı fırında yakıldı. Bunun sebebi ise fikirlerinin kilisenin ilkesine ters düşmesiydi.

2-Dini ilkeler kilise ehlinin elinde olup, istediğini vaftiz edip istediğini günahkâr göstermesi, cenneti parselleştirip satması, dinin bazı ayinlerden oluşması, din adına istismarın zirveye çıkması dinin devletten ayrılmasında önemli etkindir. Bir defasında Avrupa'da çalışan bir işçi bana şöyle demişti: Ben çoğu zaman İslâm âleminde yapılan din istismarından bahsediyordum, bir gün fabrika sahibi beni çağırıp şöyle dedi: Sizde olan din istismarı bizde olanın çeyreği dahi olamaz, size bir vakıa anlatayım:

"Bir kadının kocası ölmüş. Kadın da zenginmiş, kalkıp papazın yanına gidip şöyle demiş: 'Benim kocam her pisliği yapan birisiydi, şimdi ise öldü. Muhakkak cehenneme girecektir. Onu nasıl cehennemden kurtarırısın?' Papaz, 'av kapının önüne geldi' düşüncesiyle: 'Efendim kocanızı cehennemden kurtarmak için çok paraya ihtiyaç var. Bir meleği zebaniye göndereceğiz ve kocanı kurtaracağız' demiş. Kadıncağz: 'Ne kadar lazım' deyince papaz; 'En azından 100 bin mark gerekir' demiş. Kadıncağz 100 bin markı getirmiş ve papaza vermiş. Ertesi gün papaza 'ne yaptınız papaz efendi' demiş. Papaz, 'senin için olmasaydı ben bu kadar zorluğa girmezdim. Zira cehennem deyip geçme. Ben tüm parayı zebanilere dağıttım, çok da yalvardım kocam göbeğine kadar cehennemden çıkartabildik' demiş. Kadıncağz; 'Göbeğinden aşağısı cehennemin içinde midir? Ne yapacağız şimdi!' demiş. Papaz; 'Bir yüz bin daha getirmen gerekir' cevabım vermiş. Kadın malım satar, yüz bin mark daha getirir ve ertesi gün 'ne yaptınız?' diye sorunca, papaz; "bu gece, sabaha kadar çalıştım zebanilere para dağıttım zorla dizlerine kadar çıkarabildik. Allah şahittir ki sen olmasaydın kesinlikle böyle tehlikeli işe girmezdim' der. Kadıncağz; 'dizlerinden aşağısı halen cehennemde midir? Ne yapacağız?' diye sorunca papaz; 'bir yüz bin marka daha ihtiyacımız vardır' der. Kadın tüm varlığını satıp getirir ve

öteki gün gelip 'ne yaptınız?' diye sorar. Papaz; 'sabaha kadar ter içinde kaldım tüm parayı dağıttım en sonunda kocanın saçından tutup cennetin ortasına attım, Allah'a şükürler olsun İd başardım' der. Kadın; 'Bu bir yalandır. Benim kocamın saçı yok, kocam kel idi, sen nasıl onun saçından tutuyorsun? Bundan dolayı biliyorum ki bu yalandır' der."

3-İncillerin çoğalması, hurafelerle dolup taşması, toplumun Hristiyanlıktan soğumasına sebep olmuştur. Hatta İncillerin sayısı 104'e kadar çıktı. Fakat bir toplantı neticesinde 4'e indirilmiştir.

4-İncillerde toplumun ihtiyacını karşılayacak kanunların olmaması. Bundan dolayı beşer ürünü ideolojilere başvurdular.

5-Daima fakir fukara adına toplumdan mallar toplanır ve bu mallar fakirlere verilmezdi. Tüm toplanan mallar kilise ehlinin cebine girerdi ve bir taraftan da vergi adı altında mal toplarlardı. Böylece toplumun en zengini onlar oldular. Böyle çeşitli sebeplerle toplumu istismar ediyorlardı. Bu hak gören toplum ve ıslahatçılar kilise ehlinin Allah adıyla verdikleri hükümlerden kurtulmak için çalışmaya başladılar ve neticede dini devletten ayırma fikri olan laiklik çıktı. Avrupa'nın kalkınma noktası o andan itibaren başladı. Velhasıl dinlerini terkettiler ve ekonomide illerleyip sanayide kalkındılar. Fakat İslâm âleminde, İslâm'ın güzelliklerinden bihaber olan bazı öğrenciler Avrupa'ya gidip o fikirlerden etkilenip döndüler ve şöyle sandılar: Şayet biz de Avrupalılar gibi dinimizi terkedersek, dinimizi hayat alanından uzaklaşırsak biz de onlar gibi kalkınırız. İlerlemenin tek engelinin İslâm dini olduğunu zannettiler. Fakat bu köle ruhlular şunu bilmediler ki, İslâm dini ilme çok önem verip öğrenmeye teşvik eden bir dindir. Mesela şu ayetlere bakınız:

"De ki: Rabbim ilmimi arttır."

"De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür." (39, Zümer/9)

İslâm, ilmi öğrenen ve öğreteni çokça övmektedir. Hatta ilim ehline zekat dahi verilir ve toplumu ilmiyle ihya etsinler. Bakın Rabbimiz ne güzel buyuruyor:

"Allah, adaleti ayakta tutarak şu hususu açıklamıştır ki, kendisinden başka ilâh yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de mutlak ve hikmet sahibi Allah'tan başka ilâh yoktur." (3, Al-i İmran/18)

Allah Resûlü (s.a.v) ilim ehlini överek şöyle buyurmaktadır:

"Muhakkak Allah, melekler, gök ve yerin ehli, hatta karıncalar, hatta balıklar insanlara hayrı öğretenin üzerine salât getirirler."⁸¹

İmam Hasan el-Basri şu sözlerle ilim ehlini övmektedir: "Şayet alimler olmazsa insanlar hayvanlar gibi olurlar."

Zaten bu ümmetin kitabı "oku" emriyle başlar. Öyle bir kitap ki, tamamen kör taklide karşıdır. Her konuda delilini getirin deyip Müslümanları ilme ve tahkike çağırır. Böyle bir din nasıl Hristiyanlığa benzer, bu ilim dinini lahuti bir dine kıyaslamak açık bir iftiradır.

Bir de İslâm'ın mübarek kaynağı olan Kur'an-ı Kerim Allah tarafından koruma altındadır. Hiçbir zaman tahrif edilmemiş ve tahrif edilemez de. Nasıl olur da böyle bir kitap kilisenin tahrif edilmiş İnciline kıyas yapılır? Hâlbuki insaflı Hristiyanlar da incillerinin tahrif edildiğini kabullenirler. Zira İncilin aslı İbranicedir, onu Yunancaya çeviren mütercim dahi bilinmiyor.

Bir de Allah'ın kitabı olan Kur'an-ı Kerim tüm insanların ihtiyacını karşılayacak biçimde kanunları haizdir. Tüm zaman ve mekânlarda bütün çağlar ve asırlarda tatbikata elverişlidir. İnsaflı Avrupa âlimleri de bunu kabullenirler.

Bir de İslâm'da din adamları diye bir kavram yoktur. Zira İslâm'da müslüman din adamıdır. İslâm dini teokrazi dini değildir. Bazı grupların güdümünde olan bir din değildir. Âlim denilen kesimi Kur'an ve sünnete tâbi oldukları müddetçe severler, aksi takdirde dinsiz şeytan gözüyle bakarlar. İslâm'da istibdad ve diktatörlük yoktur, aksine şûrâ vardır. Hatta Kur'an'da Şûrâ diye bir sure dahi mevcuttur. İslâm güneşinin ışığını görmeyen yarasalar Allah'ın kanunu ile beşer ürünü olan kanununu birbirine kıyaslarlar. Rabbimiz Kur'an'da bunlar hakkında şöyle der:

⁸¹ Tirmizi

"Zulmedenler hangi inkılap ile döndürüleceklerini yakında bileceklerdir."

Zira bunların kıyaslan rehberleri olan şeytanın, Hz. Adem'e secde yapmadığı zamanki kıyasına benzer.

Aslen laikler iki kılıfa bürünmüşlerdir: Bazdan kendini güzel gösterip "dine hürmetimiz var" derler. Bazıları da dini tamamen ortadan kaldırıp süpürmek isterler. Bugün yaptıkları gibi.

Laiklerin birinci kısmım çağdaş münafıklar diye adlandırabilirsiniz. Bu laikler tüm kısımlarıyla bir yerde birleşirler:

Din vicdanla aynı değerdedir, kişi ve Allah arasında olan bir bağlantıdır, hayatla hiçbir alakası yoktur ve tüm ehl-i iman gericidir, geri kalmalarının tek nedeni İslâm'dır.

Laikliğin Çıkışı

Laiklik denilen ideoloji Batı'nın ürünüdür. "Kayser'in hakkını Kayser'e, Allah'ın hakkını Allah'a verin" ilkesine tâbi olarak bu fikir ortaya çıkmıştır. Öyle bir ortamda çıktı ki siyasi alanda kilise tüm dünyaya hâkimdi, yaptığı hurafeleri Allah adıyla yapıyordu, hiçbir zaman yaptıklarından sorulmazdı, fakat herkesi soruşturabilirdi. Papa hâkimiyeti dünyanın çoğu yerinde sabitti. Hatta İmparator "Ferdik" 1177'de Papa'ya karşı boyun eğmeye mecbur kaldı. İmparator 4. Hüneri çıplak ayaklarla kar ve yağmur içinde 1176'da üç gün ardarda Papa'nın evinin önünde günahlarını affetmesi için durdu. Bunlar siyasi alanda olan şeylerdir. Fikri alanda ise düşüncede kiliseye muhalif olana karşı savaş açılmıştı. Öyle bir savaş M 13. asırda 9 milyon insan öldürüldü. Bu ortamı gören ilim ehli Galile, Kabrnikos, Dekart, Rosse gibi felsefeciler harekete geçtiler. 16. asırda Rosse, şöyle bir ilanda bulundu: "Mesih diyor ki; yeryüzünü padişahlar idare eder. Papa farz namazı kılıp, hükmü padişahlara bıraksın." 1789'da Fransız İhtilali çıktı ve din adamlarına mabedlerinize dönün, Mesih'in talimatlarına uyun denildi ve neticede din devletten ayrıldı, din adamları siyasetten çekildiler.

Fakat şunu iyi bilelim ki İslâm nizamının tabiatı Hristiyanlıktan tamamen ayırdır. Biraz evvel anlattığımız gibi İncil tahrif edilmiş, kilise ehli söyledikleri her şeyi heva ve heveslerine göre söyler olmuşlardı. Kuran ise Allah tarafından korunmaktadır, tahrife uğramamıştır. İlim ehli de heva ve hevesine göre hüküm çıkartamaz; İslâm'da alt tabaka, üst tabaka anlayışı yoktur. Müslüman bir hâkim Allah'ın kanunlarından hariç kanun koyamaz. Şayet nefesine göre hareket edip Allah'ın şeriatını bir tarafa atarsa, kendisi kanun koymaya başlarsa ümmetin ittifakıyla azledilir ve küfürle damgalanır. Zira İslâm'da naslara müracaat etmek esastır, nassın olmadığı yerde şûrâ esastır. Kimse kafasına göre hareket edemez. İslâm'da âlimlerin görevi sadece namaz kılıp kıldırmak değildir, insanlara ilim öğretmek, hâkimlere (amirlere) nasihatte bulunup emr-i bü marufu yerine getirmektir, aksi takdirde Allah katında mesuldürler. Kısacası İslâm dini temelden Hristiyanlığa benzemez. Zira İslâm Allah'ın nizamıdır, Hristiyanlık ise kilise ehlinin ürünüdür. İslâm ilme ve âlimlere saygı duyar Hristiyanlık ise fikrine uymayanı fırınlarda yakar. İslâm'da insanları tabakalara ayırma fikri yoktur, Hristiyanlık ise "din adamları" ve "diğerleri" diye insanları ikiye ayırır. İslâm Allah tarafından koruma altına alınıp tahrife uğramamış, Hristiyanlık dini ise tahrife uğramıştır. Biraz evvel söylediğimiz gibi İncil'i İbrance'den Yunanca'ya çeviren mütercim dahi bilinmiyor. Kilisenin getirdiği hurafeler sayılmayacak kadar çoktur. Bunlardan bazıları ise şunlardır: İsrailoğulları'na sünnet olma olayı Hz. İbrahim'den geldiği sabittir. Fakat kilise bu hükmü nesh etmiştir. Hz. İbrahim döneminde birden fazla evlenmek sabittir, fakat kilise bu hükmü kaldırmıştır. Hz. İbrahim döneminde hayvanı kesmeden yemek haramdı, fakat kilise hayvanı kesmeden yemeği helalleştirdi. Hz. İbrahim başta olmak üzere ve tüm peygamberler Allah'ın birliğine ve teklğine inanırlardı, kilise ehli ise teslis inancını ortaya çıkarıp Allah'ın üç olduğuna savundu. Buna benzer hurafeler çoktur. Şunu unutmayalım ki İslâm dini fitrat dinidir, zira fitratı yaratan Allah'tan gelir. Bundan dolayı İslâm tarihine bakan, İslâm'ı kabul etmeyenin hakkına dahi riayet edilmiştir.

Müslümanlar her yerde izzetle yaşamış ve Allah'ın hükmü gölgesinde adaleti yaymışlardır. İlmi, ekonomik, kültürel ve siyasi alanlarda toplumlara çığır açmış ve önderlik yapmışlardır. Hatta Avrupa'nın insaflı fikir adamları şöyle bir itirafta bulunurlar: "Şayet İslâm olmasaydı Avrupa bin sene daha geri kalırdı."

Ömer bin Abdulaziz döneminde Afrika'da zekât alan fakir dahi yoktu. Fakat üzülererek söylüyorum ki, biz Müslümanlar kitabımızı ve sünnetimizi bıraktığımızdan dolayı bu zillet çukuruna düştük, Batı ise bataklığını bırakırken ve kilise ehlini hayat alanından uzaklaştırırken ekonomide ilerledi. Hz. Ömer'in (r.a) o güzel sözü halimize ne kadar uygundur, şöyle ki; "Allah bizleri İslâm'la aziz kıldı. Şayet biz bu dini bırakırsak tekrar zillete düşeriz." Bence bu sözün mahiyeti Arapların ve Türklerin İslâm dönemine ve şu anki dönemine bakılırsa daha güzel anlaşılır. Sırf ekonomide Osmanlı'nın parası son dönemlere göre Amerika parasının kat kat üstündeydi. Fakat şu anki durumu anlatmaya gerek yoktur.

Laikliğin İslâm Âlemine Gelmesi

Malûmunuz laiklik 1789'da Fransız İhtilali'nden sonra tüm Avrupa'da yayıldı. Fakat bu ortamda "hasta adam" denilen Osmanlı Devleti'nin yıkılması için küfür ehli gece gündüz demeden çalışmaktaydılar. Avrupa'da okuyan bazı Müslümanların çocukları İslâm'ın hakikatinden habersiz olduklarından dolayı laiklik fikrinden etkilendiler ve sandılar ki; şayet biz de İslâm'ı bırakırsak ekonomide Avrupa gibi ilerleriz. Bu çocukların vasıtasıyla ve mason ve müsteşriklerin desteğiyle bu laiklik İslâm âlemine getirildi.

1924'te hilafeti kaldırıp laiklik ideolojisini ilk getiren Mustafa Kemal'dir. Mustafa Kemal Filistin'de komutan iken İngiliz ajanlığını kabul edip laikliği yaymaya başlar. İslâm devleti olan Osmanlı'yı kaldırdıktan sonra okullarda tüm eğitimi laikliğe göre verir, okuldaki çocukları laiklikle aşılır ve böylece Müslümanlar, çocuklarını Müslüman olarak gönderirler, çocuklar ise laik olarak dönerlerdi. Başka bir deyimle Müslümanlar ciğeri kediye, kuzuyu kurda teslim

ediyorlardı. Hatta laiklik hayatın tüm alanlarında yayıldı, kanun yapmasından tut, ekonomi ve eğitime kadar her alan laikliğe göre tanzim edilmeye başlandı. Bu laikliği kabul etmeyen Müslümanlar ya zindana, ya da idam veya sürgüne gönderiliyorlardı ve çeşitli iftiralara maruz kalıyorlardı.

Mesela Şeyh Said bu laiklik küfrünü görüp kabul etmediğinden dolayı kemalistler tarafından iftiralara maruz kaldı. Zira bir taraftan Şeyh Said'in hareketine Kürtçü kıyam dediler, bir taraftan İngiliz ajanı dediler başka bir taraftan da 9000 köyü yakıp yıktılar, hâlbuki hakiki İngiliz ajanı M. Kemal'in kendisiydi. İç Anadolu'da ise bu laiklik küfrünü kabul etmeyi deneyen darıboşlarında astılar. Hatta M. Akif Ersoy diyor ki; "Laiklik için kemalistler 600.000 ilim ehlini öldürdüler." Sırf Konya'da 10.000 ilim ehli öldürüldü. 2000 cellât gece gündüz demeden iman ehlini darıboşlarında asıyorlardı. Bu cellâtlardan biri olan Kel Ali bir konuşmasında şöyle der: "Efendim ben gericilerden 5226 kişiyi astım, bunlardan 3600'ü Konyalıdır." Evet, bu sadece tek bir cellâtın yaptıklarıdır, diğerlerini siz düşünün. Bir taraftan da Ağrı şehrinin Geliyızla bölgesinde 1932'de bazı Müslümanlar laiklik küfrünü kabul etmedikleri için, bir rivayette 17.000, başka bir rivayette ise 47.000 mazlum Müslümanları toplayıp çocuk, büyük, kadın, erkek, kız demeden hepsini öldürdüler. Başka bir taraftan da Şeyh Said'e karşı biz de Aleviyiz deyip Alevileri kolladılar ve sonra 1938'de Alevilerin namusuna tecavüz ettiler, Aleviler de onlardan birkaç subay öldürürken Ankara'dan Alevilerin ölüm fermam geldi. 5000 Aleviyi inek keser gibi Tunceli şehrinde Murat suyu üzerinde kestiler, öyle kan aktı ki Murat suyu kıpkırmızı oldu. Bu kesme tek Tunceli'de değil iman ehlinin tüm beldelerinde devam etti. Öyle bir hale dönüştü ki, namaz yasaklandı. Kur'anlar yakıldı, camiler ahıra çevrildi, Arapça harfler kaldırılıp yerine Latin harfler getirildi, toplum tamamen cahilleştirildi. Zira çoban mesabesinde olan âlimler öldürüldü, geri kalan cahil toplum sürü gibi onlara mal oldu, istediklerini onlara yaptırıp laik eğitimden geçirip kendilerine mehmetçik ve eleman yaptılar, ırkçılıkla beslediler, laiklikle kafalarını

doldurdular, "ne mutlu Türk'üm diyene", "bir Türk cihana bedeldir", "Çankaya bize yeter Kâbe Arap'ın olsun", deyip toplumu kazandılar. Tabi ki düzenini meşrulaştırmak için biraz da toplumun inancını istismar ettiler ve kendileri ne göre hoca çiftliğini açıp Diyanet'i kurdular. Bu Diyanet bir taraftan laiklik dine destektir demeye başladı, başka bir taraftan da Tevhid ehlini kötü göstermek için pişmiş fetvalar verdiler. Vesaire zulüm ve sahtekârlığı sayılmayacak kadar çoktur. Biz zulüm denizinden sadece birkaç damlayı söyledik.

Laiklerin Silâhı İftiralardır

Laikler kendi getirdikleri ideolojiyi meşru göstermek için Allah'ın dini olan İslâm'a birçok iftirada bulunurlar. Özellikle Osmanlı Devleti'ni İslâmi olduğundan dolayı kötüleyip alay ederler. En çok önem verdikleri iftiralar şunlardır:

1-İslâm dini çağa uymaz. Zira binlerce sene üzerinden geçmiş çağa göre değişmeyen ükelere sahiptir. Çağdaş 21. asra, uçaklar, elektrikler, uzaylar ve atomlar medeniyetine nasıl olur da bedevi kanunlar uygulansın? Böylesi bir çağda çöl kanunu kesinlikle uygulanmaz. İşte bu sözlerle Allah'ın nizamı olan İslâm'ı Arap çöl kanunları diye değerlendirirler, bir taraftan böyle derler bir taraftan da laiklik İslâm'a hizmettir deyip münafıklık yaparlar.

Cevaben deriz ki; İslâm Allah'ın kanunudur, tüm zaman ve zeminde uygulamaya uygundur. Çünkü hayatın tüm alanlarının ihtiyacını karşılamaktadır. Örneğin, toplumu Allah'a iman etmeye davet edip takva ve yardımlaşmaya çağırır, ta ki kalplerde Allah korkusu yerleşsin, toplum birbirine zulmetmesin. Zira onların ibadetlerine Allah'ın ihtiyacı yoktur, ibadetin meyvesini toplum yer.

"Takva ve iyilik üzerinde birbirinize yardımcı olun." (5, Maide/4)

Bir de İslâm kanunlarının hedefi din, akıl, nefis, mal ve ırz diye beş hayat esaslarını korumaktadır. Hiç bir zaman kimseyi zorla İslâm'a davet etmemiştir. Bakınız Rabbimiz ne diyor:

"Dinde zorlama yoktur." (2, Bakara/256)

Akla çok önem verip akı götüren içki vs. şeyleri haram kılmıştır:

"Ey iman edenler! İçki, kumar, dikili taşlar (putlar) ve fal okları şeytan işi birer pisliktir. Bunlardan kaçının ki, kurtuluşa eresiniz." (5, Maide/go)

Nefsi muhafaza etmek için kısas uygular:

"Kıyasda hayat vardır."

Malı muhafaza etmek için hırsızın elini kesmeyi emretmiştir:

"Hırsız erkek ve kadının elini kesin."

İrzu korumak için zinayı haram kılmıştır:

"Zinaya yaklaşmayın."

Fakat laikliğe gelince kim onların kanunlarını kabul etmez ise ya zindan ya da sürgün veya idamı boylar. Türkiye'de görüldüğü gibi bilançosunu da az evvel söylemiştik.

Aklı yok eden içkiyi su yerine içerler. Zaten tüm trafik kazaları vs. pislikler hep içkiden dolayıdır. Laikler, biri başkasını öldürürse onu hapse atıp besi hayvanı gibi beslerler, bir kaç ay veya bir kaç sene sonra af çıkartıp serbest bırakırlar, böylece toplumu birbirine kırdırırlar. Çok enteresandır ki kişinin babası ölüyor hiç alakası olmayan devlet başkanı katili affediyor. Hatta maktulden vergi alarak katili beslemektedir. Laikler kanununda hırsızlık yapanı birkaç ay hapse atarlar, sonra bırakırlar, bazen de hırsız bu kapıdan girer öteki kapıdan çıkar. Bu yaptıklarını da adalet diye adlandırırlar.

İrza gelince; laikler her yerde genelevi açmayı, kadın ve erkeğin birbiriyle flört yapmasını büyük şeref görürler, zinanın yapılmasının su içmek gibi caiz görürler, böylece kim kimin neslindendir bilinmez. Öyle bir ortama doğru toplumu sürüklerler ki hayvanlardan farkları kalmaz bir hale gelirler.

İslâm dini her daim adaletle teşvik eder:

"İnsanlar arasında hükmederken adaletle hükmedin." (4, Nisa/29)

Peygamber Efendimiz (s.a.v): "Mazlumun bedduasından sakının. Çünkü onun duası ile Allah arasında perde yoktur" demiştir.

İslâm'da ırkçılık yoktur. Peygamber Efendimiz (s.a.v): "İrkçılığa davet eden bizden değildir" buyurmuştur. İslâm kanunları önünde herkes eşit durumdadır. Peygamber Efendimiz (s.a.v), "Allah'a yemin ederim ki Muhammed'in kızı Fatıma dahi hırsızlık yaparsa elini keserim" buyurmuştur. İslâm'ın güzellikleri saymakla bitmez. Zira İslâm bir güneştir, tüm çağlara ve nesillere, her ne kadar yarasalar görmeseler de.

2-Bir de derler ki; İslâm dini bazı din adamlarının güdümünde olan bir dindir. Bu din adamları İslâm devletini istediği gibi idare ederler, istediklerini görevlendirirler, istediklerini görevden atarlar, devlet kanunlarına kendileri uymazlar, vergi vermezler, cennet ve cehennemin anahtarını ellerine almışlar, istediklerini cennete istediklerini cehenneme gönderirler. Böylece kendilerine toplumdan ayrı özellikler tanımışlardır. Bu tamamen eşitliğe zıttır.

Cevaben deriz ki: İslâm'da din adamı kavramı yoktur. Bu kavram Avrupa'dan İslâm âlemine ithaldir. Zira İslâm'da her Müslüman dinini savunur ve aynı zamanda din adamıdır. Dini meselelerden haberdar olana âlim denilir. Şayet ilmiyle amel ederlerse peygamber varisi de denilir. Tabii ki bunların İslâm katında büyük değeri vardır: Zira Kur'an-ı Kerim, "Hiç bilen ile bilmeyen bir olur mu?" diye sorar. Fakat âlimler kanunlara tâbi olmazlar demeleri açık bir iftiradır. Zira Allah Resûlü (s.a.v) hukuk konusunda şöyle der: "Tüm insanlar tarağın dişleri gibi eşittirler." "Zinaya yaklaşmayın", "Hırsızın elini kesin", vs. hükümleri âlimler yaptığı takdirde hükmü uygulamayın denmez. Aksine bu hükümler herkesi kapsar. Fakat laiklerin söyledikleri onların kanunlarında vardır. Mesela: Sıradan bir vatandaş suç işlerse laikler onu cezalandırır, şayet bir milletvekili aynı suçu işlerse dokunulmazlığı vardır diye karışmazlar. Mületvekilleri vergi vermezler, ev kirası vermezler, makam arabbası, şoförü, korumaları, sekreteri vs. hepsi parasız devlettedir. İslâm devletinin reislerinin hayatını okuyun. Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali vs. ve şu anki laiklerin milletvekilleriyle karşılaştırm ve insafla karar verin.

Şu bir gerçek ki, İslâm kimsenin güdümünde değildir. -Hâkim, emir, âlim, İslâm hukukuna tâbi olduğu müddetçe itaat edilir. Bakın bu hususta Kur'an ne diyor:

"Ey İman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e ve sizden olan ülûlemre (idarecilere) de itaat edin." (4, Nisa/59)

Dikkat edin Allah ve Resûlü'nün itaatinden bahsedilirken "itaat edin" kelimesi tekrarlandı, fakat emir sahibine gelince "itaat edin" kelimesi tekrarlanmadı. Çünkü Allah ve Resûlüne itaat mutlaklıdır, emir sahibine ise şayet Allah ve Resûlüne itaat ederse o zaman itaat edilir. Allah Resulü (s.a.v) sahih bir hadiste şöyle buyuruyor: "Yaratıcıya isyan edene itaat yoktur." Durum böyle iken nasıl "İslâm bazı din adamlarının güdümündedir" denilir? O İslâm'da yüzlerce ayette taklidin haram olduğunu söyler ve her konuda "delilinizi getirin" der. Bakın Lahey Mahkemesi'nin kararı bu hususta ne diyor: "İslâm şeriatı diridir çağa uygundur, genel teşriin kaynağıdır." Laik beyler bakalım buna ne diyecekler!

3-Bir de şöyle derler: İslâm kendine tâbi olmayanın haklarına riayet etmez, vatandaşlık hakkını muhafaza etmez, dünyada onları öldürür, ahirette ise onları cehenneme gönderir. Böyle ilkel devlet fikri bu çağımıza uymaz.

Cevaben deriz ki; İslâm kanunları için müsüm, gayrimüslim fark etmez. Hatta İslâm içkiyle ticareti haram kılmış fakat gayrimüslimlere helal kılmıştır, her kim onların içkilerini dökerse ödemeye mecburdur, şayet kişi Müslümanın içkisini dökerse ödemez, fakat devletin yüce makamını onlara vermez. Zira İslâm kendi ilkelerini korumaya mecburdur, ona inanmayana nasıl bu önemli görev verilir? Zaten tüm beşeri sistemlerde öyle düşünürler.

Mesela; kapitalist bir rejim Müslüman bir kişiyi başa geçirmez, önce yemin ettirip ilkelerini ona kabul ettirir; kabul ettikten sonra o ilkelere göre hayatını tanzim etmeli, aksi takdirde kendini ya idam sehpasında veya zindanda bulur.

Laik Düzende Nasıl Yaşanır?

Gerçekten dini bu şekilde hayat alanından uzaklaştıran, iman ehlini gerici ve yobaz olarak gösteren, İslâm'ın tüm kanunlarına çağdışı deyip kaldıran, laik ve dinsiz devletin altında özgür yaşamak, inancın doğrultusunda hayatım tanzim etmek bir hayli zordur. Zira bu laik kafahlar tek tip, tek fikir, tek ideolojiye tâbi olmayı isterler, onlardan görev alıp memur dahi olsan onların üke ve inkılâplarını kabul etmeden, imzalamadan seni memur olarak kabul etmezler. İmam, polis, öğretmen veya milletvekili vs. ne olursan ol, bu ilkelerin kabulü karşına çıkar. Hâlbuki bu ilkeleri kabul etmek Müslümamn akidesine taban tabana zıttır. Müslüman bu ilkeleri ne kabul edebilir ne de onlara göre hayatım tanzim edebilir.

Şayet onların kanun ve tüzüklerine uyup itaat edersen seni kendi cennetlerine koyup iyi bakarlar, fakat o kanunları reddedip sımsıkı İslâm kanunlarına yapışıp, açıklamaya gayret edersen ya zindana veya hicrete zorlayıp hayat emniyetini kaldırırılar. Kısacası koyun kafalılar bu düzenin egemenliğinde çok iyi geçinirler, fakat Müslüman için böyle bir atmosferde yaşamak büyük bir problemdir. Evet bu problemi tahlil etmek için bizim gibi şirk düzenin altında yaşamış, zorluklar görmüş, hicrete zorlanmış, dövülmüş, kovulmuş ve en sonunda dünyanın doğu ve batısında İslâm bayrağını dalgalandırmış olan sahabe neslinin hayatını iyice gözden geçirelim ve onların şirk düzenine karşı takındıkları tavrı biz de takıalım. Böylece umulur ki bu dünya imtihanını kazanacağız. Fakat kesinlikle şöyle düşünmeyin: "Efendim çağımız değişmiş ortamımız sahabe ortamına benzemez, onların izlediği metodu izleyemeyiz, dolayısıyla onların metodu onları bağlar. Bizim asrımıza uygun bir metot çizmemiz gerek." Zira bu düşünce İslâm'ın temeline zıttır. Çünkü Allah sahabe neslini büyük bir inayetle dava için yetiştirmiş son peygamber, büyük mürşid ve rehber olan Resûlullah'm (s.a.v) gözetiminde yetişen bu eşsiz nesil geleceğin tüm nesillerine örnektir ve bu kıyamete kadar geçeridir. Yani tüm Müslümanlar dava yoluna çıkarken dava

metodunu, mübarek yolun azığını, nerede ne yapılacağını, nasıl kalkıp nasıl oturulacağını bu değerli neslin metoduna göre yapmalı.

Mesela: Mekke döneminde sahabiler sadece tebliğ ile uğraşmışlar, hiçbir olumsuz harekette bulunmamışlar, aksine tüm zulme rağmen hiçbir eylem yapmamışlar, Mekke müşriklerine saldırmamışlardır. Ammar'ın anne babası Sümeyye ve Yasir şehid olurken tüm işkencelere rağmen Allah Resûlü oradan geçerken şöyle der: "Yasir ailesi sabredin." Bazı sahabiler Mekke'deki o büyük işkencelere dayanamayarak; "Müşriklerle savaşmayalım mı ya Resûlullah?" diye sorarlar. Allah Resûlü cevaben: "Biz onlarla savaşmakla emrolunmadık" der. Zaten, eğer Müslümanlar böyle bir atmosferde onlarla savaşmaya girselerdi Müslümanların kökünün kazılması ihtimali büyüktü. Zira Müslümanlar, o sırada çok zayıftılar, müşrikler de son derece güçlü ve kuvvetli idiler ve aynı zamanda meşru devlet hakkına sahiptiler, Müslümanlar ise terörist idiler, devlete karşı çıkan fitneci konumundaydılar. Şayet böyle bir ortamda müşriklerle Müslümanlar savaşsalar, Müslümanların yok olma riski olduğu gibi, herkes meşru devlet hakkına sahip olan müşriklerin haklı olduklarını söylerdi. Bundan dolayıdır ki Rabbimiz bu Mekke merhalesinde şu ayetleri indirmiştir:

"Kendilerine, ellerinizi savaştan çekin, namazı kılın ve zekatı verin denilen kimseleri görmedin mi?" (4, Nisa/ 77)

"Böylece suçluların yolu belli olsun diye ayetleri iyice açıklıyoruz." (6, En'am/55)

Şayet bu merhalede çatışma olsaydı, toplum İslâm'ın hakikatini anlamadığı gibi Müslümanları terörist diye algılardı. Fakat Müslümanlar, izzetli mazlumiyet havası estirdiler, ta ki sonunda onlara galip geldiler. Biraz evvel zikrettiğimiz ayetlerden açıkça anlaşılır ki; Rabbimiz şirk ehline karşılık vermemiz gerektiğini söylüyor. Fakat buna göre gece gündüz durmadan müşriklerin ve düzen başında olan tâğutların tüm yaptıkları küfür ve şirklerini topluma anlatmamız gerekir. Çağdaş mücrimler kimlerdir? Küfürlerini uygulamak için nasıl bir metot uygularlar? Nasıl Allah'ın kitabını

kaldırıp kendilerine göre kanun koyarlar? Nasıl bazen İslâm'ı kullanıp düzenlerini sürdürürler?

Sahabe nesli gece gündüz demeden Mekke müşriklerinin yaptığı zulüm ve şirk çeşitlerini anlatırlardı ve İslâm'ı berrak bir şekilde açıklarlardı. Şirk ve İslâm düzenini birbirine kanştırmazlardı. Hatta müşriklerin Daru'n-Nedve denilen parlamentosuna karşı Daru'l-Erkam parlamentosunu açıp onların tüm kanun ve tüzüklerini redediyorlardı.

Sahabenin parlamentosu her daima müşriklerin parlamentosuyla çatışma içerisindeydi, hiçbir zaman uzlaşmadılar. İlkelerinden taviz vermediler o şirk toplumu içinde hiçbir zaman başlarını eğmeyip hayatlarını onların nizamlarına göre düzenlemiyorlardı, onların ükelerini kabul etmiyorlardı, namazı, orucu, hacı, zekâtı Kur'an'dan öteki kanunları beşeri ideolojiden almıyorlardı.

Mekke'nin şirk devleti bizim deyip sahip çıkmıyorlardı, Mekke'nin şirk ordusunu sahiplenmiyorlardı, müşriklerin parlamentosuna girip ilkelerini kabul etmek için yemin edip beşer kanununa göre hayatlarını düzenlemiyorlardı. Tabii ki bu uzlaşmayı kabul etmeyen o kıymetli nesli, başına gelen her türlü musibet ve belayı sabırla aşıyordu. Zira her kıyamın bir bedeli vardır. Hatta sahabe inancından taviz vermediğinden dolayı Mekke müşrikleri onlara karşı tavır aldı, onlara ambargo uyguladılar. Sahabiler üç sene ağaç yaprakları yediler, fakat yine de ilkelerinden vazgeçmediler. Fakat asrımızın Müslümanları Kemalistlerden daha fazla devletçi, kraldan daha fazla kralcı kesildiler. Vergiden tutun askerliğe kadar tavizsiz bir şekilde itaat ederler, itaat etmeyen bazı Tevhid ehlini vatan haini diye ilan ederler.

Kemalistlerin tüm ilke ve inküâplarını su içeren gibi içerler. Sözde âlimleri "bu ideolojiye itaat etmek gerekir" diye fetva verir. "Hakiki demokrasi ve laiklikten vazgeçmeyin" deyip ikaz ederler. Sonra başörtülü kızların okula girmesi yasaktır denildiğinde "bu düzen bize zulmeder" derler. İster istemez şu misal hatırlatılır: Bir gün birisi

baltayla ağaç kesmeye başlamış. Ağaç, "beni kesme kökümü kurutma" diye baltaya yalvarmış. Balta, "benim sapım sendendir, ben gücümü senden alırım bu gücü sen bana verdin" deyip kesmeye devam etmiş ve ağacın dediklerini dinlememiş.

Bunların konumu ile ağacın konumunu iyi düşünürseniz aynıdır. Daha üzücüsü yaptıkları bu hareketlere ve savundukları fikirlere siyaset deyip meşrulaştırırlar.

Evet şimdi düşünelim Allah (c.c) niçin önceki sahabe nesline yardım edip onları Bizans ve Sasani İmparatorlarından kurtardı, İslâm hürriyetine kavuşturdu. Şu anda Müslüman geçinenlere hiçbir yardımı yoktur, hâlbuki sahabe çok azdı. Bizim ise dünyada sayımız bir buçuk milyarı geçmektedir. Her yerde perişan, her yerde çiğnenen, her yerde kaim içilen, eti yenilen, toplumlar olduk. Acaba neden?

Şunu iyi bilelim ki; İslâm'ı anlamamış çoğu kişi "Mekke döneminde yetişmiş ve dünya tâğutlarına dur diyebilen o değerli neslin metod ve tüzüğü çağımıza uymaz" deyip siyer kitaplarını tarihmiş gibi okumaktalar. Bazıları da şöyle derler: "Efendim sahabe devri genelde ikiye ayrılır: Birincisi: Mekke devri, ikincisi: Medine devridir. Bu devirlerin her biri ayrı özelliklere sahiptir. Mekke devrinde, birfiil cihad yoktur, açık ve net tebliğ vardır. Namaz, oruç, hac ve zekât gibi farzlar da yok. Fakat Medine döneminde bunların hepsi vardır, biz asrımızda hangi devre göre hayatımızı düzenleyeceğimizi bilmiyoruz. Zira asrımızda namaz, oruç, vs. ibadetler farzdır. Mekke dönemine bu yönden benzemez, diğer yönden de Allah'ın hükmü her yerde silinip süpürülmüş, küfür kanunları egemendir, bu yönden bizim asrımız Medine dönemine de benzemez" deyip tereddüt içinde gidip gelirler.

Cevaben deriz ki: Üstad Muhammed Kutup "Keyfe Ned'un Nas" kitabında bu konuyu çok iyi açıklamıştır. Fakat biz burada şunu söyleriz: Her ne kadar oruç, namaz vs. ibadetler konusunda bizim devrimiz Medine dönemine benzese de genel anlamda şu anda davanın gidişatı tamamen Mekke dönemine benzer. Zira İslâm, hayat alanından uzaklaştırıldığı gibi "Müslüman'ım" diyenlerin çoğu İslâm

nedir bilmezler. Çoğu tasavvufçuların yanında İslâm 99 tesbihten ibaret olup, Şeyhten yardım dilemektir. Çoğu selefi geçinenlerin yanında İslâm parmağı sallayıp, paçayı yukarıya kaldırmaktır. Fakat bu iki grup mezardan dua istemek konusunda birbiriyle ihtilaftalar, hâkim olan düzeni kardeş görmekte ittifaktalar.

Toplumun geri kalan ise İslâm'ı sadece beş vakit namazdan ibaret görür. Sözde âlimleri ve hocaları sadece maaş derdindedir. Davetçiyim diyen çoğu kişi "lailâhe illallah" dedikten sonra ne yaparsa yapsın dine zarar vermez diye düşünürler. "Kanun yapan ulûhiyyetini ilân etmiş demektir" dediğin takdirde belaya girersin, sapıklıkla itham edilirsin. Allah Resûlü (s.a.v) ne güzel buyuruyor:

"Bu din garip olarak başlamış ve gelecekte garip olacak."

TÂĞUT KAVRAMI

"Andolsun Biz, her ümmete, Allah'a kulluk edin, tâğûtta kaçının diye peygamber gönderdik. Allah onlardan kimini doğru yola iletti, onlardan kimine de (kendi iradeleri sebebiyle) sapıklık hak oldu. Şimdi yeryüzünde dolaşın da peygamberleri yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün." (2, Bakara/256)

Bugün Kur'anî kavramlar içerisinde kendisinden bütünüyle habersiz kalman ve aynı zamanda büyük bir tahrif ve istismara uğrayan kavramlardan bir tanesi de hiç şüphesiz tâğut kavramıdır. Öyle ki; kendilerini Müslüman olarak isimlendiren insanların büyük bir kısmı tâğut kavramını hayatlarında bir kere dahi olsa hiç duymamışlardır. Çok küçük bir kesim ise, tâğut kavramını duymakla beraber, ya bu kavram hakkında hiçbir bilgiye sahip değiller, ya da az da olsa bu noktada bilgi sahibi olsalar bile bu bilginin pratiğe nasıl aktarılacağı hususunda büyük bir cehalet içerisindeyler. Bu cehaletin doğal bir sonucu olarak, hayatlarının her alanında tâğutlara ibadet etmektedirler. Hâlbuki tâğut kavramı Kur'ani kavramlar içerisinde en önemli kavramlardan bir tanesidir. Çünkü bütün resûllerin getirmiş olduğu tek hak din olan İslâm dininin ilk şartı, tâğutu reddetme şartıdır. Allahu Teâlâ fertlerin ya da toplumların İslâm dairesi içerisine girebilmelerini öncelikle tâğutu reddetme şartına bağlamıştır. Tâğutun reddi olmadan Müslüman ismine sahip olabilmek bu noktada asla mümkün gözükmemektedir. Nitekim Allahu Teâlâ Bakara Suresi'nin 256. ayetinde şöyle buyurmaktadır:

"Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğruluk sapıklıktan iyice ayrılmıştır. O halde kim tâğûtu tanımayıp Allah'a inanırsa, kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir." (2, Bakara/256)

Yine aynı şekilde tâğutu reddetme şartı, tüm resûllerin gönderilme ve kitapların indirilme gayesidir. Tüm resuller öncelikle

Allah'a ibadet etme ve tâğutu reddetme gerekliliğini insanlara tebliğ etmek için gönderilmişlerdir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Andolsun Biz, her ümmete, 'Allah'a kulluk edin, tâğûttan kaçının' diye peygamber gönderdik. Allah onlardan kimini doğru yola iletti, onlardan kimine de (kendi iradeleri sebebiyle) sapıklık hak oldu. Şimdi yeryüzünde dolaşın da peygamberleri yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün." (16, Nahl/36)

Tâğutun her türlüünü reddedebilmek ve halis bir tevhid inancına sahip olabilmek için ise, tâğut kavramının ve özellikle zamanımızın tâğutlarının en iyi şekilde bilinmesi gerekmektedir.

Tâğut kelimesi "tağa" kökünden türetilmiştir. Lügatte "haddini aşmak, azgınlaşmak" anlamına gelmektedir. İsanü'l-Arap'ta tâğut kelimesi hakkında şu bilgiler yer almaktadır:

"Tâğut: Küfürde haddini aşan mânâsına da gelmektedir. Allah'tan başka ibadet edilen her şey tâğuttur. Tâğut, putlardan olabildiği gibi cin ve insanlardan da olabilir."⁸²

İbni Cerir et-Taberi tâğut kelimesi hakkında şöyle demektedir: "Tâğut; Allah'a karşı isyankar olup zorla, zorlama ile veya gönül rızasıyla kendisine tapınılıp mabud tutulan, gerek insan, gerek şeytan, gerek put, gerek dikili taş ve gerekse diğer herhangi bir şey demektir. Bunun tefsirinde şeytan veya sihirbaz yahut kâhin ya da insanların ve cinlerin, inat edip büyüklük taslayanlar veya Allah'a karşı mabut tanınıp buna razı olan Firavun ve Nemrud gibiler veya putlar diye çeşitli rivayetlere rastlanır."⁸³

Müfessirlerden Kurtubi ise bu kavram hakkında şunları söylemektedir: "Tâğutu reddedin demek, şeytan, kâhin, put ve bunlar gibi Allah'tan başka ibadet edilen ve sapıklığa çağırان her şeyi terk edin demektir."⁸⁴

⁸² Lisânu'l-Arap; 15/7

⁸³ Taberi Tefsiri

⁸⁴ Kurtubi, el-Camiu Li'Ahkam, 9/10

Yine tâğut kavramı hakkında Mücahid şunları demektedir: "Tâğut kendisine muhakeme oldukları ve emirlerine itaat ettikleri insan görünümündeki şeytanlardır."⁸⁵

İbni Kayyim el-Cevziyye ise şunları söylemektedir:

"Tâğut; kendisine ibadet edilme, bağlanılma ve itaat edilme noktasında haddini aşan kul demektir. İnsanların tâğutu, Allah ve Resûlü'nün kanunlarıyla hükmetmeyen, Allah'tan başka kendisine muhakeme olunan, ibadet edilen ve Allah'ın emrine dayanmaksızın, Allah'a itaat etmeksizin kendisine tâbi olunanlardır. Bunları düşünür ve insanların durumlarına bakarsan, insanların çoğunun Allah'a değil tâğutlara ibadet ettiğini, Allah ve Resûlü'nün hükümlerine değil tâğutların hükümlerine muhakeme olduklarını, Allah ve Resûlü'ne değil, tâğuta itaat edip tâbi olduklarını görürsün."⁸⁶

Seyyid Kutub ise tâğut kavramı hakkında şunları söylemektedir:

"Tâğut, sağduyuya ters düşen, gerçeği çiğneyen, Allah'ın kulları için. çizdiği sınırı aşan düşünce, sistem ve ideoloji anlamına gelir. Bu düşüncenin, sistemin ve ideolojinin Allah'a inanmaktan, O'nun koyduğu şeriatından kaynaklanan bağlayıcı bir kuralı bulunmaz. İlkelerini yüce Allah'ın direktiflerine dayandırmayan her sosyal sistem, yüce Allah'ın buyruklarından kaynaklanmayan her kurum, her düşünce, her edep kuralı ve her gelenek bu kategoriye girer, bu kavramın kapsamına girer."⁸⁷

Bilinmelidir ki, tâğut Allah'tan başka ibadet edilen her şey olduğuna göre tâğutların sayısını belirli bir şekilde ifade etmek kesinlikle mümkün değildir. Buna karşılık İslâm âlimleri tâğutları şu beş kısımda incelemişlerdir:

1-Şeytan: Tâğutların başı ve en büyüğü, Allah'ın kullarını kıyamete kadar Allah'tan başkasına ibadet ettirmek için nefsine yemin eden şeytandır. Şeytan tüm fitnelerin müsebbibidir ve kişiyi Allah'a

⁸⁵ İbni Kesir Tefsiri: 3/1025

⁸⁶ İbni Kayyim el-Cevziyye, İlamü'l-Muvakkiin: 1/50

⁸⁷ Fi Zilali'l-Kur'an 2/47

ibadetten men etmesi itibarıyla tâğutların başıdır. Şeytan, insanoğlunun ebedi düşmanıdır. Kıyamet gününe kadar insanoğlunu Allah'tan başkasına ibadet ettirmek için bütün güç ve kuvvetini harcar:

"Şeytan dedi ki: '(Öyle ise) beni azdırmânâ karşılık, yemin ederim ki, ben de onları saptırmak için senin dosdoğru yolunun üzerinde elbette oturacağım.' Sonra (pusu kurup) onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım ve sen onların çoğunu şükreden (kimse)ler bulamayacaksın." (7, Araf/16-17)

"İblis: 'Rabbim! Beni azdırmânâ karşılık, andolsun ki yeryüzünde kötülükleri onlara güzel göstereceğim, içlerinde ihlâsa erdirilmiş kulların hariç, onların hepsini azdıracağım' dedi." (35, Hicr/39-40)

Şeytan, insanoğlunu saptırmak ve Allah'a kulluktan ayırıp kullara kulluk yaptırmak için uğraş veren bir lanettir. Ve bunun için yemin etmiştir. Şeytan öncelikle muvahhid kulları küfre davet edip, iman dairesinden çıkarmak ister. Şayet bundan ümitsiz olur, muvahhid bir kulu iman dairesinden çıkaramayacağını anlarsa o zaman "imânâ büyük günahlar zarar vermez" diyerek vesveseleriyle Müslümanı günah bataklığına düşürmek ister. Şayet bu hususta başarılı olamaz ise, küçük günahların ibadetlerle süineceğine dair vesvese vererek kişiyi küçük günahlara itmeye çalışır. Bununla birlikte farz ibadetlerden yoksun bırakmaya, nafil ibadetleri yerine getirtmemeye gayret gösterir ve bu savaş, kıyamete kadar bu şekilde devam eder durur. İşte bundan dolayı Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey insanlar! Bütün yeryüzündeki nimetlerimden helal olmak, temiz olmak şartıyla yiyin. Fakat şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o size belli bir düşmandır." (2, Bakara/168)

2-Allah'ın Şeriatı Dışında Hüküm Koyan: Tâğutların en önde gelenlerinden bir tanesi de Allah'ın indirdiği hükümleri bir kenara bırakarak yasamada bulunanlar, Allah'ın helallerini haram,

haramlarını helal yapanlardır. Bu ister tek kişi olsun, isterse de bir grup, parti ya da devlet olsun fark etmez. Kim Allah'ın indirdiği hükümleri terk ederek yasamada bulunursa haddini aşmış ve tâğutlaşmıştır. Zira teşride bulunmak, kanun ve hüküm çıkarmak ilâhlığın en belirgin vasıflarındandır. Allah'ın indirdiği hükümleri terk ederek yeni kanun ve hükümler çıkaranlar, bu yaptıklarıyla Allahu Teâlâ'nın hakkını gasbederek tâğutlaşmışlardır.

Böyle bir eylem aynı zamanda Yahudi ve Hristiyan âlimlerinin yaptıklarının aynısıdır. Zira onlar da Allah'ın kendileri ne indirmiş olduğu şeriati terk ederek, Allah'ın kendileri için haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını ise haram yapmışlardır. Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

"Onlar, Allah'dan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine Rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden de münezzehtir." (9, Tevbe/31)

İmam Alûsi bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir: "Müfessirlerin çoğundan nakledildiğine göre onlar din adamlarının yaratıcı olduklarına inanmıyorlardı. Bilakis onlara emir ve nehiy konusunda itaat ediyorlardı."

3-Allah'ın İndirdiği ile Hükmetmeyen Hâkim: Allah'ın indirdiği hükümlerden başka bir hükümle hükmeden hâkim de haddini aşarak tâğutlaşmıştır. Böyle bir kimse Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyerek Allah'ın hükmünü terkedip ondan yüz çevirmiş, beşer aklına dayalı cahiliyye kanunları ile hükmetmiş, insanları Allah'ın kulluğundan uzaklaştırıp, kendisine kul/köle yapmıştır. Yeryüzüne kendi egemenliklerini yayararak Allah'ın hükümlerini kaldırmaktadırlar. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kim Allah'ın indirdiği hükümler ile hükmetmezse; İşte onlar kâfirlerin ta kendileridir." (5, Maide/44)

4-Sihirbazlar: Sihirbazlar hakkı gizleyip batılı insanlara güzel göstermektedirler. Aynen Firavun'un sihirbazları gibi. Zira onlar da

Hız. Musa'nın hak davasını batıl göstermek için sihre başvurmışlardı. Bununla beraber sihirbazların yaptığı her büyü şirk ve küfürle doludur. Bundan dolayıdır ki, Rabbimiz kitabında onlardan kendisine sığınmamızı emretmektedir:

"De ki: Ben, ağaran sabahın Rabbine sığınırım, Yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden ve düşümlere üfleyen büyücülerin şerrinden ve hased ettiği zaman hasetçinin şerrinden." (113, Felak/1-5)

5-Kâhinler: Gaybten haber verdiği iddiasıyla insanları kandıran kâhinler de tâğuttur. Bundan dolayıdır ki, Allah Resûlü (s.a.v) "Kim bunlara başvurursa bana nazil olanı inkâr etmiştir" diyerek bizleri ikaz etmektedir.

Bilinmesi gerekir ki, tâğüt kavramının içeriği sadece bu beş kısımdan ibaret değildir. Zira aslen tâğüt yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'tan başka ibadet edilen her şeydir. Buna göre, bazen kişinin nefsinin ve hevasının tâğüt olduğunu görürüz. Şöyle ki, kişinin nefsi her neyi emrederse kişi onu güzel görür ve ona tâbi olursa nefsini tâğütlaştırmış olur. Allah'a isyan konusunda heva ve hevese itaat edilip bağlanıldığında, Allah'ın şeraitine ters düşse bile heva ve hevesin hak gördüğü hak, batıl gördüğü batıl görülerek, eşyalar üzerinde hüküm verici kaynak tayin edildiğinde heva ve heves Allah'tan başka ibadet edilen bir tâğüt olmuş olur. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kendi nefsinin arzusunu kendisine ilâh edineni gördün mü? Ona sen mi vekil olacaksın?" (25, Furkan/43)

"Nefsinin arzusunu ilâh edinen, Allah'ın; (halini) bildiği için saptırdığı ve kulağını ve kalbini mühürlediği, gözüne de perde çektiği kimseyi gördün mü?" (45, Casiye/23)

Bazı durumlarda özellikle demokrasilerde görüldüğü üzere millet iradesi tâğüt olur. Zira demokrasilerde milletin, halkın yetkisi asıldır. Demokrasiye göre; İslâm'a zıt bile olsa çoğunluğun görüşü doğru ve geçerlidir.

Bazı durumlarda vatancılık ve milliyetçilik düşüncesi tâğut olarak karşımıza çıkar. Müliyetçilik düşüncesi ümmet kavramını yok etmesi sebebiyle bütün hak ve hukuku vatan anlayışı üzerine kurmaktadır. Bundan dolayıdır ki, bugün birçok İslâm âlimi "kim kâfir olsun Müslüman olsun insanların hukukunu vatandaşlık anlayışına göre bina ederse kâfir olur" demişlerdir. Çünkü bu düşünce akide bağıni koparmak, yerine başka bir bağ koymaktır ki, bu da İslâm'ın bütününü bertaraf edilmesidir. Asrımızın tâğutlarının milliyetçilik düşüncesini toplum içerisinde yaygınlaştırmaya çalışmalarının altında yatan temel esas da budur. Onlar devamlı surette vatan için mücadele etmeyi, vatan için yaşamayı ve vatan için ölmeyi telkin ederler ki bu da putperestliğin ta kendisidir.

Milliyetçilik anlayışına paralel olarak bazen ırkçılık düşüncesi tâğut olarak karşımıza çıkar. Kişi ırkçılığı kendisi için kabe edinip, onun için mücadele ederse ırkçılığı tâğutlaştırmış olur. Irkçılık düşüncesi kişiyi öyle bir konuma getirir ki, kişi bütün ölçülerini bunun üzerine kurar. Dostluk ve düşmanlık gibi tevhid kelimesinin en önemli esasını akide bağı üzerine değil, ırk bağı üzerine bina eder. İnsanların dinine bakmaksızın kendi ırkından olanların hukukuna riayet ederken, başka ırktan olanların hukukuna riayet etmez ki bu da putperestliğin bir çeşididir.

Bazı durumlarda insanlık (Hümanizm) düşüncesi tâğut olarak karşımıza çıkar. Bu da kişinin Allah'ın şeraitini düşünmeksizin bütün fiillerini insanlığa yöneltmesidir. Hiçbir dini ayrım gözetmeksizin insan olması itibarıyla bütün insanlığı dost edinmek, bütün insanlara eşit davranmak bu düşüncenin dışa yansıyan halidir.

Burada üzülererek belirtmekte fayda görüyorum ki, bazı müfessirlerimizin tâğut kavramını şeytan olarak tefsir etmeleri üzerine günümüzün sathi düşünenleri tâğutun sadece şeytandan ibaret olduğunu zannetmişlerdir. Ve içinde yaşadıkları topluma da böyle anlatmışlardır. Bu düşünce tarzı da ister istemez toplumların, yeryüzünün bütününü kaplayan tâğutlardan habersiz kalmalarına sebep olmuştur. İnsanlar şeytana nefret beslediklerini zannederek

hayatlarının bütününde tâğutlara kulluk ve kölelik etmeye başlamışlar ancak bunun farkına dahi varmamışlardır.

Yazımızın girişinde de belirttiğimiz gibi tâğut kavramı Kur'anî kavramlar içerisinde en çok önem arzeden kavramlardandır. Zira sahîh bir imanın gerçekleşmesi ancak Allahu Teâlâ'nın istediği şekliyle tâğutları inkâr etmekle mümkün olur. Tâğut üzerine yaptığımız tanımlar, zamanımızın tâğutları hakkında verdiğimiz bilgiler, tâğutlara karşı Rabbani tavır üzerine aktardığımız ayetler ve bu ayetlere ilişkin müfessirlerin yorumları bizlere göstermektedir ki;

Tâğut; Allah'tan başka ibadet edilen her şeydir. Şeytandan sonra tâğutların en tehlikelisi ise, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen idari sistemlerdir. Bir kimsenin mü'min olabilmesi için öncelikle "La ilâhe" reddi ile bu tâğutları reddetmesi gerekmektedir. Hayatın hiçbir alanında tâğutlara, Allah'a muhalif bir meselede itaat etmemeli, itaat sözü vermemeli, her 3-5 yılda bir onlara iman tazeleme anlamına gelen oy kullanma fiilinde bulunmamalıdır. Tâğutların mahkemeleri Müslüman olduğunu iddia eden bir fert için asla yetkili bir kurum ve kuruluş değildir. Müslümanlar asla hiçbir işlerinde tâğuti sisteme muhakeme yetkisi vermemelidirler. Zira böyle bir davranış kişiden Müslüman ismini aldığı gibi ona kâfir ve münafık isminin verilmesine sebep olacaktır.

Allah bizlere basiret ve güzel amelde bulunmayı nasip eylesin. Allahumme âmin...

LA İLAHE İLLALLAH KAVRAMI

"Zikirlerin en faziletlisi La İlahe illallah kelimesidir."

Hiç şüphesiz insanoğlunun ilk yaratıldığı günden bugüne kadar Allahu Teâlâ'nın vahyettiği en muazzam ve en mükemmel kelime, tevhid kelimesi La İlahe İllallah'tır. La İlahe İllallah kelimesi, küfür ve imanı, kâfir ve müşriklerle Müslümanları birbirinden ayıran, Allahu Teâlâ'nın mü'minlere ilham ettiği bir takva kelimesidir. Kopmak bümeyen, tutunulacak sağlam bir kulptur. Zikirlerin en faziletlisidir. Nitekim Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

"Zikirlerin en fazüetlisi La İlahe İllallah kelimesidir."⁸⁸

Allahu Teâlâ tevhid için insanı yaratmış, onun için cenneti süslemiş ve onun için cehennemi uzaklaştırmıştır. Cihadı ve savaşı tevhid kelimesi için meşru kılmıştır.

La İlahe İllallah kelimesi öyle bir kelimedir ki, şirk hariç sahibinin bütün günahlarının Allahu Teâlâ tarafından mağfiret olunmasına bir vesiledir. Bir kimse ne kadar salih amel işlerse işlesin tevhid kelimesinden ve onun isteklerinden uzak bir hayat yaşıyorsa bu amellerinin kendisine hiçbir faydası olmayacaktır. Ve bir kimse ne kadar çok günah işlerse işlesin şirkten beri olduğu sürece tevhid kelimesi vesilesiyle mutlaka cennetliklerden olacaktır.

Ubade b. es-Samid (r.a) Resûlullah'ın (s.a.v) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Kim La ilâhe illallaha şehadet edip Allah'ın tek olup ibadette O'na hiçbir ortak olmadığına, Muhammed (s.a.v) 'in O'nun kulu ve Resûlü olduğuna, İsa'nın O'nun kulu, resulü ve O'ndan bir ruh olduğuna, 'ol' kelimesinin Meryem'e yöneltildiğine, cennet ve cehennemin hak olduğuna şehadet ederse, ne yaparsa yapsın Allah onu cennete sokar."⁸⁹

⁸⁸ Tirmizi 3383, İbni Mace 3800

⁸⁹ Muttefekun Aleyh

Utban (r.a) diyor ki: Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Allah (c.c) kendi rızasını isteyerek 'La ilâhe illallah' diyen kimseye cehennemi haram kıldı."⁹⁰

Ebu Said el-Hudri (r.a) şöyle rivayet ediyor: Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Musa (a.s) dedi ki: 'Ya Rabbi! Bana, seni hatırlayıp dua edebileceğim bir şey öğret.' Allah (c.c) şöyle buyurdu: 'Ey Musa! La ilâhe illallah, de.' Musa (a.s) dedi ki: 'Ey Rabbim bütün kulların bunu diyorlar.' Bunun üzerine Allah (c.c) şöyle buyurdu: 'Ey Musa! Yedi gök ve içinde bulunanlar ile yedi yer bir kefeye konsa 'La ilâhe illallah' da bir kefeye konsa 'La ilâhe illallah' ağır gelir.'"⁹¹

Tevhid kelimesi La İlahe İllallah'ın bu derece fazilet ve önemine rağmen bugün içerisinde yaşadığımız şu zamanda akide üzerinde gerçekleşen en büyük sapmalardan bir tanesi yine La İlahe İllallah kelimesi üzerinde olmuştur. Tüm esasların ve kavramların büyük bir cehalet karanlığı içerisinde gerçek anlamlarını tamamen yitirmeleri, ister istemez saf tevhid inancının da zihinlerde ilk günkü berraklığını kaybetmesine sebep olmuştur. Öyle ki inanç dünyasında ve ameli hayatta La İlahe İllallah tevhid kelimesi hiçbir anlam ifade etmemektedir. Artık La İlahe İllallah, sadece dilde tekrar edilen bir kelimeden öteye geçmemektedir. Dilleri ile defalarca La İlahe İllallah diyen ama bu söylemleri ile neleri reddetmeleri gerektiğini ve neleri kabul etmeleri gerektiğini bilmeyen insan toplulukları meydana gelmiş, diğer taraftan da bu bilgisizliği ve cehaleti mazeret kabul eden sözde âlimler ve hoca efendiler türemiştir. Bu cehaletin doğal bir sonucu olarak da bir taraftan Allah'tan başka ilâh olmadığını devamlı surette tekrar etmelerine rağmen, günlük hayatta Allah'tan başka her şeyi ilâh edinen kitleler zuhur etmiştir.

Biz bu yazımızda Allah'ın izni ile bu konu üzerinde hak olan gerçeği Allah'ın kitabı, Resûlullah'ın sünneti ve İslâm âlimlerinin konu üzerindeki tefsirleri ışığında izah etmeye çalışacağız. Acaba La İlahe İllallah ne demektir? La İlahe İllallah kelimesini ikrar eden bir kimseye

⁹⁰ Muttefekun Aleyh

⁹¹ Hâkim ve İbni Hibban rivayet etmişler ve sahih demişlerdir.

bu kelimenin yüklediği yükümlülükler nelerdir? Kul La İlahe derken neleri reddetmeli, İllallah derken neleri kabul etmelidir? Bir kimsenin Müslüman olarak isimlendirilmesi için sadece mücerred bir şekilde La İlahe İllallah demesi yeterli midir, yoksa bu kelimeyi söylemekle birlikte birtakım şartları da yerine getirmesi gerekli midir? İşte bu yazımızda tüm bu sorulara cevap bulmaya çalışacağız. Gayret bizden, takdir ise hiç şüphesiz yüce Allah'tandır.

Tevhid Kelimesi La İlahe İllallah

La İlahe İllallah nefiy (red/inkâr) ve ispat (kabul) olmak üzere iki kısımdan meydana gelmektedir. La İlahe, ilâhlığı canlı cansız ne varsa her şeyden çekip almak, İllallah ise, ulûhiyete (ilâhlığa) ait ne varsa sadece ve sadece Allahu Teâlâ'ya tahsis etmektir. Hiç şüphesiz ki "La İlahe" kelimesinin başında bulunan "La" tevhid ve şirk denizleri arasında bir settir. "La İlahe" demek, kişinin apaçık bir şekilde tüm sahte ilâhları, beşeri kanun ve yasaları, Allah'ın şeriatinden başka kanun ve hüküm koyan sahte ilâhları red ve inkâr ettiğinin apaçık beyanıdır. Diğer bir anlamıyla tevhid kelimesinin ilk kısmı olan "La İlahe" kelimesi, yeryüzünde egemenliğe soyunan sahte rablerin, diğer bir anlamıyla tüm tâğutların inkârıdır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğruluk sapıklıktan iyice ayrılmıştır. O halde kim tâğutu tanımayıp Allah'a inanırsa, kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir." (2 Bakara/256)

Burada kısaca tâğut kavramı hakkında bilgi vermekte fayda vardır:

Arapça bir kelime olan tâğut kelimesi, "teğâ, yetgi, tuğyanen" kelimelerinden türetilmiştir. Lügatte "haddini aşmak, azgınlaşmak" anlamına gelmektedir. Lisanü'l-Arap'ta bu kelime hakkında şu bilgiler yer almaktadır.

"Tâğut; küfürde haddini aşan mânâsına da gelmektedir. Allah'tan başka ibadet edilen her şey tâğuttur. Tâğut, putlardan olabildiği gibi cin ve insanlardan da olabilir."⁹²

İbn-i Cerir Et'Taberi tâğut kelimesi hakkında şöyle demektedir: "Tâğut; Allah'a karşı isyankâr olup zorla veya gönül rızasıyla kendisine tapınılıp mabud tutulan, gerek insan, gerek şeytan, gerek put, gerek dikili taş ve gerekse diğer herhangi bir şey demektir. Bunun tefsirinde şeytan veya sihirbaz, yahut kâhin ya da insanların ve cinlerin, inat edip büyüklük taslayanları veya Allah'a karşı mabut tanınıp buna razı olan Firavun ve Nemrud gibiler veya putlar diye çeşitli rivayetlere rastlanır."⁹³

Müfessirlerden Kurtubi ise bu kavram hakkında şunları söylemektedir: "Tâğutu reddedin demek, şeytan, kâhin, put ve bunlar gibi Allah'tan başka ibadet edilen ve sapıklığa çağırان her şeyi terk edin demektir."⁹⁴

Yine tâğut kavramı hakkında Mücahid şunları demektedir: "Tâğut kendisine muhakeme oldukları ve emirlerine itaat ettikleri insan görünümündeki şeytanlardır."⁹⁵

İbn-i Kayyim El-Cevziyye ise şunları söylemektedir:

"Tâğut; kendisine ibadet edilme, bağlanılma ve itaat edilme noktasında haddini aşan kul demektir. İnsanların tâğutu, Allah ve Resûlü'nün kanunlarıyla hükmetmeyen, Allah'tan başka kendisine muhakeme olunan, ibadet edilen ve Allah'ın emrine dayanmaksızın, Allah'a itaat etmeksizin kendisine tabii olunanlardır. Bunları düşünür ve insanların durumlarına bakarsan, insanların çoğunun Allah'a değil tâğutlara ibadet ettiğini, Allah ve Resûlü'nün hükümlerine değil tâğutların hükümlerine muhakeme olduklarını, Allah ve Resûlüne değil, tâğuta itaat edip tabii olduklarını görürsün."⁹⁶

⁹² Lisanul Arap, 15/7

⁹³ Taberi Tefsiri

⁹⁴ Kurtubi, el-Camiu Li Ahkam, 9/10

⁹⁵ İbni Kesir Tefsiri: 3/1025

⁹⁶ İbni Kayyim el-Cevziyye, İlamü'l-Muvakkiin: 1/50

Bir kimsenin kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa sarılabilmesi için öncelikle La İlahe diyerek tüm sahte ilâhlardan, yalancı rabblardan, yeryüzünde azgınlık yapan tâğutlardan beri olması, onları tamamen inkâr etmesi gerekmektedir.

Tevhid kelimesinin ikinci kısmını ise "İllallah" oluşturmaktadır ki, bu da sadece ve sadece Allah'ın ulûhiyetini kabullenmek, ilâh ve rabb olarak sadece Allah'tan razı olmak, kişinin hayatı ile ilgili bütün hususlarda sadece Allah'a itaat etmesi, O'nun hükmüne teslim olması ve tüm bu hususlarda Allah'a söz vermesi demektir. Bakınız Seyyid Kutub tevhid kelimesi La İlahe İllallah'm mânâsına dair şöyle demektedir:

"İslâm, Allah'tan başka ilâh olmadığına şahitlik etmektir. Allah'tan başka ilâh bulunmadığına şahitlik ise, yüce Allah'ın tek başına evrenin yaratıcısı olduğuna ve orada dilediği gibi tasarrufta bulunduğu, kulların ibadet kastı taşıyan davranışlarını ve hayatla ilgili eylemlerini sadece O'na sunacaklarına, kulların yasalarını sadece ondan edineceklerine, hayatlarına ilişkin konularda tek başına O'nun hükümlerine boyun eğeceklerine inanmakla somutlaşmaktadır. Kim - bu anlamda- Allah'tan başka ilâh bulunmadığına şahitlik etmezse, hiçbir zaman şehadet getirmemiş ve İslâm'a girmemiş demektir. Adı, lâkabı ve soyu ne olursa olsun... Hangi bölgede -bu anlamda- Allah'tan başka ilâh bulunmadığına şahitlik etme gerçeği gerçekleşmezse, o bölge hiçbir zaman Allah'ın dinini din edinmemiş ve asla İslâm'a girmemiş demektir."⁹⁷

Yine İbni Recep el-Hanbelî tevhid kelimesini şöyle tanımlamaktadır: "Kulun La İlahe İllallah demesi, onun için Allah'tan başka ibadete layık bir ilâhın olmamasını gerektirmektedir. İlah ise; kendisine dua edilen, kendisinden istenilen, kendisine tevekkül edilen, umulan, korkulan, sevilen, yüceliğinden sakından, isyan edilmeyen, itaat edilen demektir. Bunlar ilâhlığın özelliklerindendir. Bunların Allah'tan başkasına verilmesi caiz değildir. Her kim ilâhlığın özelliklerinden birisini bir yaratılmışa vererek Allah'a şirk koşarsa La

⁹⁷ Fi Zilali'l-Kur'an, 5/234

ilâhe İllallah sözündeki ihlâsını bozmuş olur ve tevhidini gerçekleştirmemiş olur."⁹⁸

Sonuç olarak bir kimse "La İlahe" diyerek ilâhlığa ait tüm bu hususiyetleri canlı cansız ne varsa her şeyden çekip almalı, "İllallah" diyerek ilâhlığa ait tüm bu hususiyetleri sadece Allahu Teâlâ'ya tahsis etmelidir.

Bilindiği üzere bugün içerisinde yaşadığımız ülkenin idaresi, tamamen beşeri esaslı bir yönetim sistemine sahiptir. İnsanlar yine kendileri gibi insanları belirli zaman aralıklarında kendilerini sevk ve idare etmeleri için meclise vekil olarak göndermekteler, vekiller ise kendilerinden çıkardıkları yasa ve kanunlarla insanları sevk ve idare etmektedirler. Kendi deyimleri ile hâkimiyet kayıtsız ve de şartsız milletin elinde yani insanların tekelindedir. İslâm'a göre ise, hakimiyet ve egemenlik ancak Allah'ındır. İslâm hakimiyet ve otoriteyi sadece Allahu Teâlâ'ya tahsis ederek O'na ibadet etmeyi emretmektedir. Bu noktada fertlere düşen ise La İlahe İllallah diyerek öncelikle T.C.'nin bu parlamenter sistemini reddetmeli, onların çıkarmış olduğu yasa ve kanunlara itaat etmemelidir. Bu parlamentonun çıkardığı kanunları esas alarak hükmeden tâğuti muhakemelere zerre kadar dahi olsa iltimas etmemelidir. Hiçbir probleminde beşer esaslı mahkemelere yetki hakkı tanınamalıdır. Çoğunluğun görüşünü doğru ve hak kabul etme esasma dayanan demokrasi dinini reddetmeli, bunu açıkça ikrar etmelidir. Sadece Allah'a yönelmeli, O'na dayanmalı ve O'na tevekkül etmelidir. Beşeri , sistemlere itaat edenleri, beşeri sistemlerin muhakemelerine tâbi olanları, her üç-beş yılda beşeri sistemlere iman tazeleyen cahilleri dost ve sırdaş edinmemelidir. Tüm bu anlattıklarımızın delili ise La İlahe İllallah tevhid cümlesidir.

La İlahe İllallah kelimesinin onu ikrar eden kimse üzerine yüklediği bir takım sorumluluklar vardır. Bunlar kişinin öncelikle Allahu Teâlâ'yı rubûbiyetinde, ulûhiyetinde, isim ve sıfatlarında birlemesi, ibadetlerim sadece Allahu Teâlâ'ya tahsis etmesi daha sonra

⁹⁸ İbni Receb el-Hanbeli, Kelimetü'l-İhlas, sy:11

da tevhid kelimesinin ahlakıyla ahlaklanmasıdır. Rubûbiyet tevhidi demek, Allah (c.c)'nın bu kâinatı tek başına yarattığına, yarattıklarının sahibi olduğuna, hükmünde takipçisi olmadığına, diriltene, yaşatan ve öldürenin O olduğuna, bütün canlıların rızıklandırıcısı, her şeyin yöneticisi olduğuna, Allah'tan başka hiç kimsenin ve hiçbir şeyin ne kendi nefesine ne de başkasına O'nun izni ve dilemesi olmadıkça zarar ve fayda veremeyeceğine, dualara yalnızca O'nun icabet edeceğine inanmaktır. Allah'ın kaza ve kaderine inanmak da tevhidin kapsamına girer. Burada özellikle hatırlatılması gereken husus şudur: Rubûbiyet tevhidi Müslümanlarla müşrikler arasında kabul bakımından ortak bir tevhiddir. Yani müşriklerde Allah'ın rubûbiyetine inanmaktadırlar. Bundan dolayı sadece Allah'ı rubûbiyet noktasında tevhid etmek, kişinin Müslüman olması için kâfi değildir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"(Resulüm!) De ki: Size gökten ve yerden kim rızık veriyor? Ya da kulaklara ve gözlere kim mâlik (ve hâkim) bulunuyor? Ölüden diriye kim çıkarıyor, diriden ölüye kim çıkarıyor? (Her türlü) işi kim idare ediyor? 'Allah' diyecekler. De ki: Öyle ise (O'na âsi olmaktan) sakınmıyor musunuz?" (10 Yunus/31)

"Andolsun ki onlara: 'Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altında tutan kimdir' diye sorsan, mutlaka, 'Allah' derler. O halde nasıl (haktan) çevrilip döndürülüyorlar? Allah rızık kullarından dilediğine bol bol verir, dilediğine de kısar. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Andolsun ki onlara: - Gökten su indirip onunla ölümünün ardından yeryüzünü canlandıran kimdir?- diye sorsan, mutlaka, -Allah- derler. De ki: (Öyleyse) hamd da Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu (söyledikleri üzerinde) düşünmezler." (29 Ankebut / 61-63)

"Andolsun ki onlara, 'Gökleri ve yeri kim yarattı?' diye sorsan, mutlaka 'Allah...' derler. De ki: (Öyleyse) övgü de yalnız Allah'a mahsustur, ama onların çoğu bilmezler." (31 Lokman Suresi/25)

Bu konu üzerine Şeyh Muhammed Sultan el-Hucendi şöyle demektedir: "Ey Kardeşim bil ki Resûlullah (s.a.v)'in imânâ ve tevhide davet ettiği, savaştığı, öldürdüğü müşrikler Allahu Teâlâ'nın biricik rabb olduğuna, bir olan Allah'tan başka bir yaratanın, rızık verenin, diriltlen ve öldürenin, işleri tanzim edenin olmadığına inanıyorlardı. Dikkat et ki bu mesele gerçekten çok önemli bir meseledir. Bu meselede en önemli şey ise, senin kâfirlerin ve müşriklerin yukarıda izah ettiğimiz Rabb'liğe dair hususları kabul ettiklerini bilmendir. Bu imanları ile beraber onlar Müslüman kabul edilmemiş, bu şekilde iman etmeleri onların canlarını ve mallarını emniyet altına almamıştır. Bunun sebebi ise onların rubûbiyet tevhidini kabul etmelerine binaen, ulûhiyet (ilâhlık) tevhidini kabul etmemeleridir."⁹⁹

Tevhidin diğer bir kısmı ise ulûhiyet tevhididir. Ulûhiyet tevhidi; ibadeti eşi ve benzeri olmayan Allah'a has kılmak, O'na kayıtsız şartsız itaat etmek ve boyun eğmektir. İlâh da kendisine ibadet edilen demektir. Ulûhiyet tevhidi ilâhlığı sadece Allahu Teâlâ'ya has kılmaktır. Tüm sahte ilâhların, yetki ve otorite sahibi olduğunu iddia eden tüm sahte rabblerin yetki ve otoritesini inkâr etmektir. Çünkü hâkim, otorite ve yetki sahibi ancak Allahu Teâlâ'nın bizzat kendisidir. Hüküm ve yasa vaaz eden, helal ve haram sınırlarını tayin eden, insanları sevk ve idare etme yetkisine tek başına sahip yegâne ilâh O'dur. İbadet ancak O'na, itaat ancak O'nun indirdiği hükümlerdir. Hiçbir kulun O'nun indirdiği hükümlerin dışında bir hükme itaat etmesi caiz değildir. Bilakis böyle bir davranış kişinin itaat ettiği hükmün sahibine ibadet etmesi olacak ve sahibini Allah'tan başka ilâh edinen müşrikler seviyesine düşürecektir. Çünkü La İlahe İllallah; Allah'ın düzeniyle çatışan tüm tâğuti sistemleri reddetmek, onlara itaat etmemektir. La İlahe İllallah, kendi heva ve hevesince kanun ve yasa vaaz eden beşeri parlamentoları, onların yasama, yürütme ve yargı organlarının oluşturan meclislerini, kendi küçük beyinlerinin bir ürünü olan anayasalarını, Allah'ın vahyinden kaynaklanmayan beşeri sistemlerin kurallarını tanımamaya dair

⁹⁹ Muhammed Sultan el-Hucendi, Miftahul-Cenneh, sy: 41-42

Allah'a verilmiş bir sözdür. Çünkü La İlahe İllallah, egemenliği, hakimiyeti, insanları sevk ve idare etme yetkisini kullardan alıp sadece ve sadece Allahu Teâlâ'ya vermektir.

İsim ve sıfat tevhidi ise; Allah'ın kendini Kur'an'da vafsettiği, Resûlullah'ın (s.a.v) sahih sünnetlerinde bizlere açıkladığı üzere, bütün noksanlıklardan uzak, yani kemal sıfatlara sahip olduğuna, mahlûkata benzemediğine ve bu sıfatların varlığına iptal etmeksizin inanmaktır.

La İlahe İllallah'ın Şartları

La İlahe İllallah tevhid kelimesi cennetin anahtarıdır. Fertlerin ya da toplumların kurtuluşu ancak bu söze bağlıdır. Ne var ki; La İlahe İllallah sadece mücerred bir şekilde söylenen sözden ibaret değildir. La İlahe İllallah kelimesinin, fertleri ve toplumları kurtuluşa sevk edebilmesi ancak birtakım şartları da beraberinde gerekli kılmaktadır. Nasıl ki; namaz, oruç, hacc... vs. gibi tüm ibadetlerin Allah katında makbul olabilmesi için yine Allah tarafından sınırları kesin bir şekilde bildirilmiş şartlar mevcut ise, La İlahe İllallah kelimesinin de söyleyen kimseye yüklediği yükümlülükler ve şartlar mevcuttur. Bakınız bu konuda Hanbelî âlimlerinden İbni Receb şöyle demektedir:

"La İlahe İllallah'ı söyleyip de ona şehadet etmekten maksat, cehennemden kurtulmayı ve cennete girmeyi gerektiren bir sebep olmasıdır. Bu gereklilik ise söylenen sözün şartlarının hepsinin birarada bulunması ve onu ortadan kaldıracak bir durumun olmaması halinde geçerlidir. Tevhid kelimesini söyleyen kişide bu kelimenin şartlarından bir tanesi eksik olursa yahut da tevhid kelimesini söyleyen kimse bu kelimeyi ortadan kaldıracak bir söz veya amelde bulunursa artık bu tevhid kelimesi, söyleyenin cehennemden kurtulmasını ve cennete girmesini sağlamaz. Bu görüş Hasan ve Vehb bin Münebbih'ten nakledilmiştir. Bu konu hakkında söylenenlerin en güzeli ve en kuvvetlisi bu görüştür."¹⁰⁰

¹⁰⁰ İbni Receb el-Hanbeli, Kelimetü'l-İhlas, sy:7

Başka bir rivayette ise, Vehb bin Münebbih kendisine "La îlahe illallah cennetin anahtarı değil midir?" diye soran bir kimseye şu cevabı vermiştir:

"Elbette öyledir. Ancak o açacak anahtarın dişleri var ise. Bilindiği gibi hiçbir anahtar dişsiz değildir. Şayet sen dişleri olan bir anahtar getirebilirsen o senin için cennetin kapısını açacaktır. Aksi takdirde ise açılmayacaktır."¹⁰¹

La îlahe illallah tevhid kelimesinin şartlarını maddeler halinde şu şekilde kısaca belirtebiliriz:

1-Mânâsını Bilmek: Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor: **"Bil ki Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilâh yoktur."** (47 Muhammed/19)

"O'nu bırakıp çağırdıkları kimselerin şefaât etme imkânları yoktur. Bilerek hak ile şahadet edenler müstesna." (43 Zuhruf/86)

"Allah, kendisinden başka ibadete layık ilâh olmadığına, adaleti ayakta tutarak şahitlik etti. Melekler ve ilim sahipleri de buna şahadet ettiler. O'ndan başka ibadete layık ilâh yoktur. O, Aziz'dir, Hâkim'dir." (3 Al-i İmran/18)

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Kim; La ilâhe illallah'ın mânâsını bilerek ölürse cennete girer."¹⁰²

İmam Nevevi bu hadisin şerhinde şöyle demektedir: "Ehl-i sünnetin mezhebine göre iki şahadet kelimesi ile kalbin Allah'ı bilmesi birbirine bağlıdır. Biri bulunur da diğeri olmazsa (yani ikrar veya bilgiden biri bulunmazsa) o imanın bir faydası yoktur."¹⁰³

Yine aynı şekilde İmam Kurtubi, Sahih-i Müslim üzerine yazmış olduğu "el-Müfhim Ala Sahih-i Müslim" isimli kitabında: "Sadece iki şahadet kelimesini sözle söylemek yeterli değildir" diye bir başlık

¹⁰¹ Buhari, Cenaiz, 3/109

¹⁰² Müslim

¹⁰³ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/166

atarak şöyle demiştir: "Aksine kesin olarak kalben iman etmesi gerekmektedir."¹⁰⁴

2-Şeksiz ve Şüphesiz Mânâsını Kabul Etmek: Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: "**Allah'a ve Resûlüne iman eden, sonra imanında asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihad eden kimseler ancak hakkıyla iman edenlerdir. Samimi olanlar da işte bunlardır.**" (49 Hucurat/15)

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "La ilahe illallah Muhammedun Resûlullah'a şehadet ederim. Şüphe etmeyerek Allah'a bu iki şehadetle kavuşan kul asla cennetten men olunmaz."¹⁰⁵

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Ey Eba Hureyre! Bu bostanın arkasında kalbi yakinen şeksiz inanarak La ilâhe illallah'a şehadet eden her kime rastlarsan onu cennet ile müjdele!"¹⁰⁶

İmam Nevevi, Müslim şerhinde Kadı İyaz'dan şu şekilde bir alıntı nakletmektedir:

"Bütün ehl-i sünnet mezhebine mensup selef-i salihin ile muhaddis, fukaha ve ehl-i sünnet olan Eş'arilere göre kalben gelen bir ihlâsla ve samimiyetle iki şehadet kelimesini söyleyen kimse cennete girecektir." İmam Nevevi bu açıklamanın son derece mükemmel ve yerinde olduğunu söylemektedir.¹⁰⁷

3-Bu Kelimenin Gerektirdiği Mânâyı Kalbiyle ve Diliyle Kabul Etmek: Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: "**Onlara 'La ilahe illallah' denildiği zaman kibirlenirlerdi. Deli olan bir şair için ilâhlarımızı mı terk edeceğiz derlerdi.**" (Saffat: 35-36)

4-Hareketlerim, Davranışlarım ve Yaşantısını La ilahe illallah'ın Mânâsına Uygun Düşecek Şekilde Düzenlemek: Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: "**Azab size gelmeden önce Rabbinize yönelin ve O 'na teslim olun. Sonra yardım da görmezsiniz.**" (39, Zümer/54)

¹⁰⁴ Said el-Kahtani, el-Vela Ve'l-Bera, sy: 40

¹⁰⁵ Müslim

¹⁰⁶ Müslim

¹⁰⁷ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/167

"İyilik yaparak kendisini Allah'a teslim eden ve İbrahim'in hanif dinine tâbi olandan din bakımından daha iyi kim olabilir? Allah İbrahim'i bir dost edinmişti." (4, Nisa/125)

"İyilik yaparak yüzünü Allah'a çeviren kimse muhakkak sapasağlam bir kulpa sarılmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a döner." (31, Lokman/22)

"Hayır! Rabbine andolsun ki aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem tayin etmedikçe iman etmiş olmazlar. Sonra haklarında verdiği hükümden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan kendilerini tamamen teslim etmedikçe iman etmiş olmazlar." (4, Nisa/65)

İbni Kesir bu ayetin tefsirinde şöyle diyor: "Allah (c.c) kendi şerefli mukaddes zatına yemin ederek buyuruyor ki, bütün işlerde Allah ve Resûlünü hakem tayin etmedikçe hiç kimse gerçekten iman etmiş olmaz. Onun verdiği hüküm gizli ve açık her zaman bağlanılması farz olan hak ve gerçektir. Bunun içindir ki Allah (c.c); 'Sonra aralarında verdiği hükümden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan kendilerini tamamen teslim etmedikçe iman etmiş olmazlar.' buyurmuştur."

Yani seni hakem tayin ettiklerinde gönüllü olarak sana itaat ederler. İçlerinde senin verdiği hükme karşı herhangi bir sıkıntı duymazlar. İç ve dışlarıyla bu hükme uyarlar. Bir karşı koyma, bir müdafaa ve münakaşa olmaksızın bütünüyle bu hükme teslim olurlar. Nitekim bir hadisi şerifte şöyle buyurulmuştur.

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki arzusu benim getirdiğime tâbi olmadıkça hiçbiriniz gerçekten iman etmiş olmazsınız."¹⁰⁸

5- Yalanlamayıp Kalbiyle ve Diliyle Tasdik Etmek: Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Bir kısım insanlar vardır ki: 'Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik' derler. Hâlbuki onlar mü'min değillerdir. Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatırlar. Fakat bunun farkında**

¹⁰⁸ İbni Kesir Tefsiri.

değillerdir. Onların kalplerinde hastalık vardır. Allah da onların hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylediklerinden dolayı onlar için can yakıcı bir azab vardır." (2, Bakara/8-10)

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Her kim La ilâhe illallah Muhammedun Resûlullah'a kalbiyle tasdik ederek şahadet ederse Allah (c.c) ona cehennemi haram kılar."¹⁰⁹

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Benim şefaati La ilâhe illallah, ihlâslı olarak ve kalbinde olanı lisanı tasdik ederek, lisanında olanı kalbi tasdik ederek söyleyen kimse içindir."¹¹⁰

6-İhlâslı Olmak: Yani yapılan bütün amelleri sadece Allah rızası için yapmak ve şirkten temizlenip uzak kalmak. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"İyi bilinmelidir ki halis din Allah'ındır. Allah'ı bırakıp O'ndan başka dostlar edinenler: 'Biz onlara ancak bizi daha çok Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz' derler. Muhakkak ki Allah aralarında ihtilaf ettikleri hususlarda hüküm verecektir. Şüphesiz ki Allah yalancı ve kâfir olan bir kimseyi hidayete erdirmez." (39, Zümer/3)

"Oysa onlar doğruya yönelip her türlü şirkten temizlenmiş olarak (yani ihlâslı olarak) Allah'ın dininde O'na kulluk etmek, namazı kılmak ve zekâtı vermekle emrolunmuşlardı. Dosdoğru olan din de budur." (98, Beyyine/5)

İmam el-Fadl İbn İyad diyor ki: "Allah rızası için, fakat Allah'ın istediği şekilde yapılmayan amelleri Allah (c.c) kabul etmez. Aynı şekilde Allah'ın istediği şekilde fakat Allah rızası için yapılmayan amelleri de Allah (c.c) kabul etmez. Allah (c.c) ancak kendi rızası gözetilerek ve Resûlullah'ın sünnetine uygun olarak yapılan amelleri kabul eder."

7-Tevhid Kelimesini Sevmek: Yani kişinin La İlahe İllallah kelimesini ve bu kelimeye şahitlik edenleri sevmesi, tevhide düşman

¹⁰⁹ Müttefekun Aleyh

¹¹⁰ Hakim

olanlara da buğzetmesi, onları düşman edinmesi ve dost edinmemesi gerekir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlardan bazıları Allah'tan başka varlıkları ona eş koşarlar. Onları Allah'ı sevdikleri gibi severler. Mü'minler ise en çok Allah'ı severler."(2, Bakara/165)

"Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah; onların yerine, kendisinin onları, onların da kendisini sevdiği, mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı ise güçlü ve şerefli olan, Allah yolunda cihad eden ve kınayanın kınamasından korkmayan bir kavim getirir, işte bu Allah'ın lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah geniş ihsan sahibidir. Her şeyi çok iyi bilendir."(5, Maide/54)

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Kimde şu üç şey bulunursa imanın tatlılığını tatmış olur: Allah ve Resûlü'nün kendisine her şeyden daha sevgili olması, bir kimseyi yalnız Allah için sevmesi ve Allah onu küfürden kurtardıktan sonra yine küfre dönmekten ateşe atılacakmışçasına korkması."¹¹¹

Şeyh Muhammed Sultan el-Hucendi "Cennetin Anahtarı La İlahe İllallah" isimli kitabında La İlahe İllallah kelimesinin faziletlerini zikrettikten sonra, La İlahe İllallah kelimesinin şartlarına dair şöyle demektedir:

"Ancak La İlahe illallah ile murad edilen onu sadece dil ile söylemek değildir. Hele mânâsından habersiz söylemek hiç değildir. Ancak La İlahe İllallah'ı ikrar etmekten kasıt onu kalben bilmek, ona bağlanmak, onu ve ehlini sevmek, ona muhalefet edenlere ve onun düşmanlarına karşı düşmanlık beslemektir. Kim La İlahe İllallah kelimesinin mânâsım bilerek ve sadece ona inanarak ikrar ederse (söylerse) İslâm dairesi içine girer, selamet yurdu cennet ehlinden olur. Ancak kim de La İlahe İllallah derken Allah'tan başka yaratıcı yoktur, Allah'tan başka Rabb yoktur, Allah'tan başka nızık verici yoktur, Allah vardır ve birdir gibi cümleleri kastederse, bu kelimeler onun Müslüman olması ve selamet yurdu ehlinden olması için yeterli

¹¹¹ Müttefekun Aleyh

değildir. Yukarıdaki kelimeler (Allah'tan başka yaratıcı yoktur, Allah'tan başka Rabb yoktur... vs) hiç şüphesiz doğru kelimelerdir. Ancak bu kelimeleri söylemekte müşrikler, mecusiler, hristiyanlar, yahudiler ve diğer insanlar ortakdır."¹¹²

La İlahe İllallahı Bozan Haller

İbadetlerin geçerli ve makbul olabilmesi için onları iptal eden hallerden uzak durulması gerektiği gibi, tevhidin de geçerli olabilmesi için onu bozan hallerden uzak durmak gereklidir. Nasıl ki abdesti, namazı ve orucu bozan haller varsa tevhid kelimesi La İlahe İllallah'ı da bozan birtakım haller vardır. İbadetler onları bozan hallerin mevcudiyetiyle iptal olurlar ve geçersiz sayılırlar. Özellikle tevhid kelimesini bozan halleri bilmek kişinin imanını muhafaza etmesi için gereken en önemli bilgilerdendir. Zira tevhidin iptali demek kişinin dünya ve ahirette ebedi olarak azaba maruz kalması demektir. Biz bu kitabımızın içerisinde aslen tevhid kelimesini iptal eden, sahibini mü'minler safından çıkarıp müşriklerin safına dâhil eden bir çok hususa ayrıntılı bir biçimde değindik. Ancak burada tevhidi bozan halleri kısaca başlıklar halinde sıralamakta fayda vardır:

1- Allah'a Ortak Koşmak¹¹³

Allah (c.c) şöyle buyuruyor: **"Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bundan başkasını dilediğine bağışlar."**(4, Nisa/116)

"Kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak ki Allah ona cenneti haram eder. Varacağı yer ateştir. Zulmedenlerin yardımcısı yoktur." (5, Maide/72)

2-Teşride Bulunmak

Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor: **"O, kendi hükmünde kimseyi ortak kabul etmez."** (18, Kehf/26)

¹¹² Muhammed Sultan el-Hucendi, Miftahul-Cenneh, sy: 38-39

¹¹³ Geniş bilgi için "Şirk Kavramı" başlığına bakınız.

"Yoksa onların, Allah'ın dinde izin vermediği şeyi kendilerine meşru kılacak ortakları mı vardır? Eğer azabın ertelenmesine dair kesin yargı sözü olmasaydı, aralarında hemen hüküm verilir, işleri bitirilirdi. Gerçekten zalimler için acı bir azab vardır." (42, Şura/21)

3-Allah'ın İndirdiği Hükümlerle Hükmetmemek

Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor: **"Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." (5, Maide/44)**

4-Tâğuta Muhakeme Olmak

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Şunları görmüyor musun? Kendilerinin sana indirilene ve sende önce indirilene inandıklarını ileri sürüyorlar da tâğuta inanmamaları kendilerine emrolunduğu halde, tâğüt önünde muhakemeleşmek istiyorlar. Şeytan da onları bir daha dönemeyecekleri kadar iyice sapıklığa düşürmek istiyor." (4, Nisa/60)**

5-Müşriklere İtaat Etmek

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Üzerlerine Allah'ın ismi anılmamış olanlardan yemeyin, çünkü onu yemek yoldan çıkmaktır. Şeytanlar, dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız, muhakkak ki, Allah'a ortak koşanlardan olursunuz." (6, En'am/121)**

"Gerçekten doğru yol kendilerine açıkça belli olduktan sonra gerisin geri küfre dönenlere şeytan, kötülüklerini güzel göstermiş ve onları uzun emellere düşürmüştür. Çünkü onlar Allah'ın indirdiğini beğenmeyen kimselere: 'Bazı işlerde biz size itaat edeceğiz.' demişlerdi. Oysa Allah onların gizlediklerini biliyordu." (47, Muhammed/25-26)

La İlahe İllallah tevhid kelimesini bozan bu hallerle ilgili kitabımızda bahsettiğimiz, hâkimiyet, Daru'n-Nedve, ibadet gibi

kavramlara bakabilirsiniz. O bölümlerde tevhidi bozan bu hallerle ilgili geniş açıklamalar verilmiştir.

6-Kâfir ve Müşrikleri Dost Edinmek

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Ey iman edenler, yahudileri de hıristiyanları da veliler edinmeyiniz. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. İçinizden kim onları veli edinirse, muhakkak o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez."** (5Maide/51)

Bu konu kitabımızın "Vela ve Bera Akidesi" bölümünde geniş bir şekilde ele alınmıştır.

7-Dinin Hükümlerim Hafife Almak

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Münafıklar, kalplerinde olanı kendilerine açıkça haber verecek bir surenin tepelerine indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: Siz alay edin bakalım! Şüphesiz Allah çekindiğinizi açığa çıkarandır. Andolsun onlara soracak olsan elbette şöyle diyeceklerdir: 'Biz sadece şakalaşıp eğleniyorduk.' De ki: Allah ile O'nun ayetleri ile ve Resûlü ile mi alay ediyordunuz? Özür dilemeyin. Siz iman ettikten sonra gerçekten kâfir oldunuz. İçinizden bir grubu affetsek bile, günahkâr kimseler oldukları için diğer grubu azablandıracağız."** (9, Tevbe/64-66)

Taberi ve başkaları Katade'den şöyle dediğini naklederler: "Resûlullah (s.a.v) Tebük gazvesinde yolda giderken münafıklardan bir kesim de önünde yol alıyorlar ve şöyle diyorlardı: 'Şu Şam saraylarını fethedecek ve Bizanslıların kalelerini zaptedecek kimseye bir bakın!' Allahu Teâlâ kalplerinde olanı ve aralarında konuştuklarını Resûlüne haber verince şöyle buyurdu: 'Şu önde gidenleri ben yanlarına gelinceye kadar alıkoyun.' Daha sonra yanlarına varıp: 'Siz şöyle şöyle dediniz' diye söyleyince yemin ederek: 'Biz ancak şakalaşıyor ve eğleniyorduk' dediler ve bununla söylediklerinde ciddi

olmadıklarını anlatmak istediler. Bunun üzerine Allahu Teâlâ bu ayetlerini indirdi."

Bu âyetler, Allah ile ayetleri ile ve Resûlü ile alay eden kimsenin, bunu oyun, eğlence ve şaka maksadıyla yapsa dahi küfre düştüğü hususunda açık bir nasıttır. Ümmet arasında küfür olan bir söz veya amel ile eğlenilmesinin küfür olduğu konusunda ihtilaf yoktur.

İbnu'l-Arabbi şöyle der: "Onların bu söyledikleri sözler ciddi de olabilirdi, şaka da olabilirdi. Ancak ne olursa olsun bu sözler küfürdür. Çünkü küfür sözleri şaka yolu ile söylemenin de küfür olduğu hususunda ümmet arasında görüş ayrılığı yoktur. Tahkik ve ilim, hakkın; şaka ve ciddiyetsizlik ise batıl ve cehaletin kardeşidir."¹¹⁴

Ebu Bekir el-Cassas şöyle der: "Bu, zorlanma olmaksızın küfür kelimesini söyleme konusunda ciddi kimse ile şaka yapan kimsenin arasında fark olmadığına delalet eder. Zira o münafıklar, söyledikleri sözün oyun amaçlı olduğunu söylemişlerdi. Allahu Teâlâ onların alay ederek küfre girdiklerini haber verdi. Hasan ve Katâde'den rivayet edildiğine göre onlar, 'Şu Şam saraylarını fethedecek ve Bizanslıların kalelerini zaptedecek kimseye bir bakın!' demişlerdi. Allahu Teâlâ, Resûlüne, onların bu sözlerini ve bu sözün ciddi ya da şaka olsun onları küfre düşürdüğünü bildirdi. Bu ayet aynı zamanda Allah'ın ayetleriyle ve dininin hükümlerinden bir hükümle alay eden kimsenin kâfir olduğuna da delalet eder."¹¹⁵

8-Söylediklerini Reddetmeksizin ve Yanlarından Uzaklaşmaksızın Din ile Alay Edenlerle Birlikte Oturmak

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"O, size Kitapta şunu indirdi: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz vakit onlar başka bir söze dalıncaya kadar yanlarında oturmayın. Çünkü o zaman siz de onlar gibi**

¹¹⁴ el-Ahkam, 2/976

¹¹⁵ Ahkamu'l-Kuran, 4/348

olursunuz. Doğrusu Allah münafıkları da kâfirleri de cehennem de biraraya toplayacaktır." (4, Nisa/140)

İbni Cerir et-Taberi (rahimehullah) şöyle der: "Allahu Teâlâ'nın ayetlerini inkâr eden ve onlarla alay eden kimseler ile oturur ve onların bu küfür ve alay etmelerini dinlerseniz, onların Allah'ın ayetlerini alaya alarak isyan etmeleri gibi bir suç ile Allah'a isyan etmiş olursunuz."

İbni Kesir (rahimehullah) şöyle der: "Size ulaştıktan sonra nehyedileni işlediğinizde, Allah'ın ayetlerinin küfredilip alaya alındığı, noksan görüldüğü bir yerde onlarla birlikte oturmaya razı olduğunuzda ve bu konuda onlara ses çıkarmadığınızda; onların içinde bulunduğu duruma onlarla birlikte siz de ortak olmuşsunuz, demektir. Bunun içindir ki Allahu Teâlâ, 'Çünkü o zaman siz de onlar gibi olursunuz' buyurmaktadır."

9-Kişinin Allah ile Arasına Aracılar Koyması, Onlara Dua Etmesi, Onlardan Medet ve Yardım Beklemesi

Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor: **"Bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye onlara ibadet ediyoruz"** derler. Doğrusu Allah ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah şüphesiz yalancı ve kâfir olan kimseyi doğru yola eristirmez." (39, Zümer/3)

"Onlar Allah'tan başka kendilerine fayda da zarar da veremeyen şeylere taparlar ve: 'Bunlar Allah katında şefaathçilerimizdir' derler. Ey Muhammedi De ki: 'Göklerde ve yerde Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz?' Allah onların ortak koşmalarından münezzeh ve yücedir. "(10, Yunus/18)

İbni Kesir (rahimehullah) şöyle der: "Allahu Teâlâ putlara ibadet eden müşriklerin, "Biz bunlara ancak bizleri Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz" dediklerini haber verir. Onlar kendi kanılarına göre melek şeklini verdikleri putlara yönelerek tapınmaktadırlar. Bu suretlere tapınmalarını meleklerle tapınma

derecesinde tutmaktadırlar. Güya onlar Allah katında kendilerine yalan olan dünya işlerinde, rızıklarında ve muzaffer kılınmalarında Allah katında kendilerine şefaathçi olacaklardır. Bu akideleri onları bu putlara tapınmaya sevk etmektedir. Ahiret yurduna gelince; onlar zaten ahiret gününü inkâr etmekteydiler. Zeyd bin Eslem ve İbn-i Zeyd'den naklen Katâde, Süddi ve Malik; 'Biz bunlara ancak bizleri Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz' ayetine dair şöyle demektedirler: "Onlar bize şefaath etsinler ve Allah katında derece bakımından bizi O'na yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz."

Beğavi şöyle der: "Katâde der ki: Onlara: Rabbiniz kim, sizi kim yarattı, yeri ve göğü kim yarattı? diye sorulduğunda 'Allah' diye cevap verirler. Yine onlara: O halde putlara ibadet etmenizin sebebi nedir, diye sorulduğunda 'Bizi Allah'a yaklaştırmaları için' diye cevap verirler."

Bilinmelidir ki La İlahe İllallah'ı bozan haller sadece bu saydıklarımızla sınırlı değildir. Ancak biz burada kısaca bu hallerin bugün insanlar arasında yayılmış olanlarına dikkat çekmek istedik.

Yazımızın girişinde de belirttiğimiz gibi bugün üzerinde yaşadığımız şu zamanda en büyük sapmalardan bir tanesi hiç şüphesiz tevhid kelimesi La İlahe İllallah üzerinde olmuştur. Bugün Allah'ın kitabını ve Resûlullah'ın (s.a.v) sünnetini kendi hevalarınca tahrif etmeyi adet haline getirmiş birtakım kimseler Resûlullah'tan (s.a.v) sahih olarak rivayet edilen bazı hadisleri dillerine dolayarak, La İlahe İllallah tevhid kelimesini sadece dille ifade edilen kuru bir söz haline getirmişlerdir. Bugün Mürcie'nin günümüzde temsilciliğine soyunan bazı kimseler Resûlullah'tan (s.a.v) "Kim La İlahe İllallah derse cennete girer" şeklinde nakledilen sahih senetli rivayeti delil kabul edilerek La İlahe İllallah diyen herkesin Müslüman olarak isimlendirileceğini iddia etmişlerdir. Bu kimselere göre bir kimsenin Müslüman olarak isimlendirilmesi sadece La İlahe İllallah tevhid kelimesini ikrar etmesine bağlı olup, bir kişi La İlahe İllallah dediği zaman ister içeriğinden tamamen habersiz olsun, isterse de La İlahe İllallah kelimesini bozan fiillerde bulunsun, tevhid kelimesini ikrar

ettiği için Müslüman olarak isimlendirilecektir. Allah'ın indirdiği hükümleri terk eden, kendi yanlarından kanun ve hüküm koyan tâğutlar bu kimselere göre La İlahe İllallah dedikleri için Müslümandırlar. Allah'ın indirdiği kitaba değil de beşerin koyduğu yasalara itaat eden toplumlar La İlahe İllallah dedikleri için Müslümandırlar. Yine bu kimselerce, La İlahe İllallah dediği halde Allah'ın indirdiklerini terk eden beşeri anayasaların sahiplerini ve onlara itaat eden cahil halk kitlelerini müşrik ve kâfir olarak isimlendiren davetçüer de harici ve tekfircidir. Muasır Mürcie'nin bu hususta en çok ileri sürdüğü delil Resûlullah'ın (s.a.v) "Kim La İlahe İllallah derse cennete girer" şeklinde rivayet edilen hadisidir.

Öncelikle belirtmekte fayda vardır ki; İslâm'ın esasları ve ibadet şekilleri hakkında hüküm belirtmek, nihai bir söz söyleyebilmek için öncelikle Kur'an, sünnet ve bu iki kaynağın ışığı altında ehl-i ilmin, selef âlimlerinin yorumları bir çerçevede değerlendirilmelidir. Sadece tek bir hadis ile bir değerlendirme yapmak ve bir sonuca gitmek kesinlikle meşru değildir. Öncelikle konu hakkında gelen sahih rivayetlerin değişik varyantları toplanmalı, genel olarak ele alınıp bir görüş belirtilmelidir. Üzerinde durduğumuz konu hakkında da sadece Resûlullah'tan nakledilen "Kim La İlahe İllallah derse cennete girer" şeklinde bir hadisi ele alıp fertleri ya da toplumları sadece mücerret bir şekilde anlamın bilmeden, gerekleri ile amel etmeden Müslüman olarak isimlendirmek asla mümkün değildir. Evet, Resûlullah (s.a.v) La İlahe İllallah tevhid kelimesini ikrar eden kimseleri cennetle müjdelemiştir. Ama bu konu hakkında gelen diğer rivayetleri ve bu rivayetlere dair hadis âlimlerinin ve fakihlerin görüşlerini bir kenara atarak "sadece La İlahe İllallah demesi kişinin Müslüman olarak isimlendirilmesi için yeterlidir" şeklinde bir vehimde bulunmak bizce büyük bir cehaletten başka bir şey değildir. Âlimler La İlahe İllallah kelimesi hakkında gelen rivayetleri yazımızın devamında da görüleceği üzere hep bir bütün olarak değerlendirmişlerdir. O halde bir kimsenin Müslüman olarak isimlendirilebilmesi için, bu kimsenin tevhid kelimesini söylerken hangi şartları da yerine getirmesi gerekli

olduğunu izah ederken, ehl-i ilmin bu değerlendirmelerini gözönünde tutmamız gerekmektedir. Bakınız İmam Nevevi, "Kim La İlahe İllallah derse..." şeklinde gelen rivayetler hakkında şu yorumu yapmaktadır:

"Said İbni Müseyyeb ve seleften bir grup 'Bu hadisler farzlar ve yasaklar nazil olmadan önceydi' demişlerdir. Bazıları 'Bu hadislerin mânâsı kapalıdır. Açıklamaya ve izah edilmeye muhtaçtırlar' demişlerdir. Bazı âlimler 'her kim şehadet getirir de onun hakkını ve farzlarını yerine getirirse' demişlerdir. Hasan el-Basri ise 'bu hadisler pişman olarak tevbe eden ve bu halde ölen kimse hakkındadır' demiştir." ¹¹⁶

Ebu Amr İbni Salah, sadece La İlahe İllallah demekle cennete girileceğini ifade eden hadisler hakkında şöyle demektedir:

"Bu hadislerin, zahiri mânâlarını tevil hususunda rivayetler ravilerden dolayı kusurlu ve eksik olabilir. Bununla beraber Resûlullah (s.a.v) putperest kâfirlere hitab ederken bir kısaltma yapmış olması da caizdir." ¹¹⁷

Genel olarak bu hadisler hakkında birçok tevil yapılmış ancak kesinlikle bugünün tahrifçileri gibi La İlahe İllallah kelimesi sadece kuru bir söylem olarak telakki edilmemiştir.

Bu konuda Resûlullah'tan sahih olarak nakledilen hadislerden bir tanesi de şu şekildedir:

"İnsanlarla Allah'tan başka ilâh yoktur deyinceye kadar savaşmakla emrolundum. Şimdi kim Allah'tan başka ilâh yoktur derse malım ve canını benden korumuş olur. Hakkıyla olması müstesna. Ve hesabı Allah'a kalmıştır." ¹¹⁸

Bu hadiste fertlerin ya da toplumların üzerlerinden kılıcın kaldırılması, mal ve can emniyetlerinin sağlanması bir başka ifadeyle insanların Müslüman olarak isimlendirilmeleri La İlahe İllallah kelimesini ikrar etmelerine, söylemelerine bağlanmıştır. Ancak burada Resûlullah (s.a.v)'m "Allah'tan başka ilâh yoktur deyinceye

¹¹⁶ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/167

¹¹⁷ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/168

¹¹⁸ Sahih-i Müslim, 2/8 Hadis No:32

kadar..." sözünden kasıt La ilâhe İllallah'ın mânâsını öğrenip söyleyinceye kadar demektir. Hadis'te geçen "deyinceye kadar..." kelimesinden kasıt, sadece telaffuz etmek değil, öğrenip söyleyinceye kadar demektir. Çünkü kavletmek (söylemek) bilerek söylemeyi gerektirir.

Bakınız bu hadis hakkında Müslim şârihlerinden Kadı İyaz şöyle demektedir:

"Mal ve can dokunulmazlığının La İlahe İllallah diyenlere mahsus oluşu imânâ icabetin ifadesidir. Bu sözle kastedilenler Arap müşrikleri olan putperestler ve bir Allah'ı tanımayanlardır. İlk defa İslâm'a davet olunanlar ve bu uğurda kendileri ile savaşılanlar bunlardır. La İlahe İllallah kelimesini telaffuz edenlere gelince; onların dokunulmazlığı için yalnız La İlahe İllallah demeleri kâfi değildir. Çünkü onlar bu kelimeyi küfür halinde iken söylemektedirler. Zaten Allah'ı birlemek onların itikadları cümlesindendir."¹¹⁹

Yine Müslim şârihlerinden Hattabi bu hadis üzerine şöyle demiştir:

"Malûmdur ki bununla kitap ehli ve putperestler kastedilmiştir. Çünkü kitap ehli olanlar Allah'tan başka ilâh yoktur derler de yine de tepelerinden kılıç inmez."¹²⁰

İmam Kurtubi Tevbe Suresi'nin 5. ayetinde geçen **"...O haram aylar çıkınca müşrikleri bulursanız öldürün"** ibaresini tefsir ederken bu hadisi zikrederek şöyle demektedir:

"Asıl kaide şudur: Öldürme eğer şirk sebebiyle söz konusu ise, şirkin son bulmasıyla öldürme fiilide ortadan kalkmaktadır. Tevbe Suresi'nin 5. ayeti kerimesi "tevbe ettim" diyen bir kimsenin fiilleri araştırma tevbenin hakiki bir tevbe olduğunu ortaya koyan hususları da eklemedikçe bu sözü ile yetinilmeyeceğine delildir."¹²¹

¹¹⁹ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/156

¹²⁰ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/156

¹²¹ El-Camiu Li Ahkâm, 8/135

Yine Ebu Bekir İbnül Arabbi Tevbe Suresi'nin 5. ayeti ile yukarıda zikrettiğimiz hadisi kastederek "Bu şekilde Kur'an ile Sünnet birbirini desteklemektedir" demektedir.

Görüleceği üzere kişinin La İlahe İllallah demesi ile birlikte şirk de tevbe etmesi gerekmektedir. Nitekim Tevbe Suresi'nde ifade edilen "(O müşrikler) **eğer tevbe ederlerse....**" ayetini müfessirlerin hemen hemen tamamı şirkten tevbe ederlerse şeklinde yorumlamışlardır. O halde La İlahe İllallah diyen bir kimsenin öncelikle üzerinde bulunduğu şirk fiillerini, şirk itikadını değiştirmesi, bundan beri olduğunu itiraf etmesi gerekmektedir. Nitekim Kadı İyaz'dan yaptığımız alıntı açık bir şekilde göstermektedir ki; La İlahe İllallah'ın ilk şartı ferdin üzerinde bulunduğu şirk itikadını reddetmesidir. Fertler ya da toplumlar La İlahe İllallah kelimesini zikretmelerine rağmen küfür ve şirk içerisinde iseler bu kelimeyi defalarca söylemeleri onları Müslüman kılmayacaktır. Şayet bir kimse Allah'ın varlığına iman etmeme ve Allah'ı inkâr etme gibi bir küfür inancına sahip ise öncelikle La İlahe İllallah diyerek bu inancından beri olduğunu itiraf etmesi gerekmektedir. Başka bir kimse, Allah ile kendisi arasına vasıtalara, vesileler koymak suretiyle bu vasıtaların kendisine fayda ve yarar verebileceğine inanıyorsa bu inancının aksini belirten bir söz sarfetmedikçe La İlahe İllallah demesi kendisine Müslüman ismini vermeyecektir. Yine aynı şekilde fertler ya da toplumlar günümüzde olduğu gibi Allah'ın yeryüzündeki hâkimiyeti noktasında O'na şirk koşuyorlar, Allah'tan başka hâkim ve otorite sahibi kabul ediyorlar, beşeri kaynaklı ideolojilere göre hayatlarını tanzim ediyorlarsa, bu şirk fiillerinden beri olmadıkça ya da beri olduklarını ikrar etmedikçe Müslüman olarak adlandırılmayacaklardır

Kısacası kişi La İlahe İllallah kelimesini söylemeden önce ne tür bir şirk ve küfür inancına sahip ise, La İlahe İllallah diyerek bu itikadını reddettiğini, sahip olduğu küfür ve şirk inancından beri olduğunu açık bir şekilde dile getirmesi gerekmektedir. Eğer bir kimse La İlahe İllallah demesine rağmen üzerinde şirk ve küfür itikadını bulunduruyorsa, lâfzî ve ameli olarak küfür ve şirk itikadına sahipse

La İlahe İllallah kelimesini günde binlerce kez ikrar etmesi, söylemesi hiçbir anlam ifade etmemektedir. Nitekim Kadı İyaz'ın "La İlahe İllallah kelimesini telaffuz edenlere gelince, onların dokunulmazlığı için yalnız La İlahe İllallah demeleri kâfi değildir. Çünkü onlar bu kelimeyi küfür halinde iken söylemektedirler" sözü ve Hattabi'nin "Çünkü ehl-i kitap olanlar Allah'tan başka ilâh yoktur derler de yine de tepelerinden kılıç inmez" sözü, bunu açıkça ortaya koymaktadır. Çünkü kitap ehli olan yahudi ve hristiyanlar La İlahe İllallah sözünü söylemelerine rağmen küfür ve şirk inancına sahip oldukları için Müslüman olarak isimlendirilmemişlerdir. Yine Hz. Ebu Bekir, La İlahe İllallah demelerine rağmen Beni Hanife kabilesi ile savaşmış, canlarını ve mallarını helal saymıştır. Aynı şekilde Hz. Ali La İlahe İllallah demelerine rağmen şirk ve küfürde aşırı giden bazı kimseleri yaktırmıştır. Bakınız kişinin Müslüman olabilmesi için bilinen şirk itikadını terk etmesine dair İmam Muhammed Hasan eş-Şeybani şöyle söylemektedir:

"Bir kimse İslâm'dan önceki inancını reddeden bir şey söylerse ona zahiren Müslüman hükmü verilir. Kalbindeki gerçek inancı öğrenmemiz mümkün değildir. Bu yüzden dili ile ikrar ettiği şeye göre muamele ederiz. Bu kimsenin İslâm'dan önceki inancına zıt bir şey ikrar etmesi eski inancını değiştirdiğini göstermektedir."¹²²

Sonuç olarak diyoruz ki, Allah'ın kulları üzerindeki yegâne hakkı, kulların Allah'ı tevhid etmeleri, La İlahe İllallah diyerek her türlü ilâhtan, yeryüzünde azgınlaşan tâğutlardan, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen zalimlerden beri olması ve sadece Allah'a ibadet etmesi, O'na yönelmesi ve itaat etmesidir. Kim ki bu şekilde Allah'ı birlerse kendisi için ebedi bir cennet vardır. Ancak kim de La İlahe İllallah dediği halde Allah'a şirk koşarsa, tevhid kelimesini bozan hallerden bir hal ile Allah'a kavuşursa o kişi için ancak ebedi bir cehennem vardır. Rabbimizden bizleri cehennem azabından korumasını dileriz. Allahumme Amin...

¹²² Şerh-I Siyerül-Kebir, 1/150

HÂKİMİYET KAVRAMI

"Hüküm ancak Allah'a aittir: O, size, kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler." (12, Yusuf/40)

Hâkimiyet kavramı "hekeme" fiilinden gelen masdar-ı sunaidir. Egemenlik, "yasama ve kanun çıkarma" gibi mânâlara gelir.

Son 20. ve 21. yüzyılda, İslâm ümmetinin zihinlerinde oluşan en büyük hastalıklardan bir tanesi de hiç şüphesiz hâkimiyet mefhumudur. Özellikle 1924'ten günümüze kadar tüm dünyada Allah'ın hâkimiyeti ve otoritesi, küfür ehli tarafından gaspedilmiştir. Yeryüzünün tamamında küfür ideolojileri, beşer kaynaklı kanun ve yasalar hâkimiyetini sürdürmektedir. Bununla beraber toplum içerisinde din adamı, âlim olarak kabul görmüş kimselerin büyük bir çoğunluğunun bu konuda kayıtsız kalmaları ve konuya dair vahyi gerçeklere kör ve sağır kesilerek, bilerek ya da bilmeyerek insanlardan hak olan gerçekleri gizlemeleri, ister istemez meselenin iyice girift bir hale gelmesine yol açmıştır. Artık durum öyle bir hale gelmiştir ki, Allahu Teâlâ'nın indirdiği vahyi bir kenara atarak, kendi heva ve heveslerinden hüküm çıkaran, kanun koyanların bu eylemleri bütünüyle meşru bir amel olarak telakki edilmeye başlamış, Allah'ın ilâhlığını gasbeden tâğutlar Müslüman olarak isimlendirilmişlerdir. Aynı şekilde mutlak olarak, bütünüyle Allah'ın indirdiği esaslara sırt çevirerek, beşeri ideolojilerle, insan mahsulü kanun ve yasalarla hükmeden hâkimlerin durumu, bu konuya dair ayetlerin açıklığına rağmen te'vil edilmiş, beşeri ideolojilerin hâkimlerinin kâfir olmadığı bilakis en fazla fasık olacakları iddia edilmiştir. Toplum içinde ilim sahibi olarak bilinen birçoğuna göre insanların hayatlarını demokrasi ile tanzim etmeleri, demokrasinin mabedleri olan parlamentolarda bulunan vekillerin Allah'ın kitabına muhalif kanun ve yasa çıkarmaları, idarecilerin, laikliğe bağlı kalacaklarına dair söz ve

yeminleri meşru ya da en fazla dinden çıkarmayan günah türünden bir fiil olarak isimlendirilmiştir.

İşin bundan daha üzücü tarafı ise, Allah'ın dininden başka bir din olan demokrasiyi reddetmek, hâkimiyeti sadece ve sadece Allahu Teâlâ'ya tahsis etmek, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenlerin kâfirler, zalimler ve de fasıklar olduğunu haykırmak, sapıklık, haricilik ve tekfircilik olarak addedilmiştir.

Biz inanıyoruz ki, şayet hâkimiyet mefhumu insanların kafalarında net bir biçimde aydınlığa kavuşursa birçok mesele kendiliğinden çözülecektir. Zira bugün yeryüzünün tamamında otoriteyi elinde bulunduran küfür ehlinin çirkin yüzünü kapatan en büyük maske, hâkimiyet mefhumuna dair toplumların cehaletidir. Bu nedenle özellikle konuya dair hak gerçekleri ortaya çıkarabilme adına ayetleri ve ayetlere ilişkin gerek selef gerekse muasır âlimlerimizin fetvalarını aktarmaya çalışacağız.

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Hüküm ancak Allah'a aittir: O, size, kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler." (12, Yusuf/40)

Bu ayetle alakalı olarak âlimler şunları aktarmaktadırlar:

Taberi: "Allah (c.c), yarattığı hiçbir varlığı hükmünde kendisine ortak kabul etmez. Bilakis kulları arasında tek başına hüküm verecek, onların işlerini düzenleyecek ve dilediği gibi tasarrufta bulunacak ancak O'dur."¹²³

İbn-i Kesir: "Sonra Yusuf arkadaşlarına hükmün, tasarrufun, dileme ve hükümranlığın bütünüyle Allah'a ait olduğunu haber vermiştir."¹²⁴

Begavi: "Hüküm vermek, emretmek ve yasaklamak ancak Allahu Teâlâ'ya ait bir haktır."¹²⁵

¹²³ Taberi Tefsiri: 8/212

¹²⁴ İbn-i Kesir Tefsiri: ?

¹²⁵ Begavi Tefsiri: 2/427

Şeyh Muhammed b. Emin eş-Şankıtı: "Yüce Allah (c.c), hüküm konusunda hiç kimsenin kendisine ortak olmasını asla kabul etmez. Hüküm sadece O'na aittir. O'ndan başka hiç kimsenin kesinlikle hüküm verme yetkisi yoktur. Helal, Allah (c.c)'ın helal kıldığı, haram, Allah (c.c)'ın haram kıldığıdır. Hak din, Allah (c.c)'ın koyduğu şeriattir. İhtilafı meselelerde sadece O'nun verdiği hüküm geçerlidir. Hükümden kasıt ise, Allah (c.c)'ın hüküm verdiği her meseledir. Teşri koyma meselesi ise buna öncelikle dâhildir."¹²⁶

Gerek Yusuf Suresi'nin 40. Ayeti, gerekse ayete dair âlimlerden yaptığımız nakiller açıkça ortaya koymaktadır ki, egemenlik, otorite ve hâkimiyet yetkisi bütünüyle Allah'ın elindedir. Zira hâkimiyet yetkisi ilâhlığın temel özelliklerindendir. Lakin günümüzde bu hak tamamen Allah'ın elinden gaspedilmiş ve insanlara verilmiştir. Sanki Allah ile mücadele edercesine **"Hüküm ancak Allah'a aittir"** ayeti "hâkimiyet kayıtsız şartsız mületindir" şeklinde değiştirilmiştir. Bunun doğal sonucu olarak ise insanların bir kısmı Allah'ın indirdiklerine sırt dönerek, vahyi esasları hiçe sayarak kendi nefsi arzularından kanun ve yasalar çıkarmaya başlamışlardır. İnsanların diğer bir kısmı ise bu sahte ilâhlara itaat ederek, onları desteklemektedirler. Hâlbuki Allahu Teâlâ'nın açık beyanıyla küfür kanunlarına itaat etmek ayan beyan bir küfürdür. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Üzerine Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanlardan yemeyin. Kuşkusuz bu büyük günahdır. Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz." (6, En'am Suresi/121)

Bu ayetin sebab-i nüzulü, müşriklerin eti yenilecek hayvanlar üzerine ortaya çeşitli şüpheler atmalarıdır. Bilindiği üzere dinimizce kendi kendisine bir hastalık, kaza sonucu ya da başka bir sebeple ölen hayvanların etlerinin yenilmesi haram kılınmıştır. Şer'i kesim yapılmadığı sürece hiçbir hayvanın etinin yenmesi caiz değildir. Bu hükme binaen müşrikler, şer'i kesim olmadan ölen hayvanların

¹²⁶ Edvaü'l-Beyan, 4/82

Allah'ın kılıcı ile öldürüldüğüne inanıyorlar ve "Muhammed Allah'ın kılıcı ile ölen bir hayvanın etini yemiyor da kendi kestiğini yiyor" şeklinde bir şüphe ortaya atmışlardır. İşte bunun üzerine bu ayet nazil olmuştur. Görüleceği üzere Allah'ın indirdiği hükme muhalif böyle bir durumda müşriklere itaat etmenin, insanı şirk ehlinden yapacağı ayetin ifadesinden açıkça anlaşılmaktadır. Özellikle ayetin Arapça orijinalinde "siz de müşriklerden olursunuz" ifadesinin "İnne" te'kid edatıyla başlaması, cevabın başında kasem bildiren "Lam" harfinin bulunması ve ismi fail kalıbının kullanılması tam anlamıyla te'kid üstüne te'kidir. Müfessirlerin çoğuna göre ayetin içerisinde "vallahı" şeklinde bir yemin mevcuttur. Sanki Allahu Teâlâ "Eğer sizler onlara itaat ederseniz, kesinlikle ve kesinlikle, mutlak surette, katiyen müşriklerden olursunuz" demektedir. Nitekim ayete dair âlimlerin ifadeleri de bunu açık bir şekilde teyid etmektedir.

"Süddi der ki: Müşrikler Müslümanlara 'Siz Allah'ın rızasına uyduğunuzu nasıl iddia ediyorsunuz! Allah'ın kestiğini yemiyorsunuz da kendi kestiğinizi yiyorsunuz' dediler. Bunun üzerine Allahu Teâlâ **'Eğer onlara itaat ederseniz...'** yani meytenin etinden yerseniz **'...Siz de onlar gibi müşrik olursunuz...'** buyurdu. Mücahid, Dehhak ve selef âlimlerinden birçoğu da böyle söylemiştir." ¹²⁷

Zeccac bu ayetin tefsirinde şöyle demiştir:

"Bu ifadede, Allah'ın haram kıldıklarından birini helal ya da helal kıldıklarından birini haram kabul eden her insanın, müşrik olduğuna dair bir delil vardır. Çünkü Allahu Teâlâ kendisi dışında bir başka hâkim kabul edeni müşrik saymıştır. İşte şirk budur." ¹²⁸

Seyyid Kutub bu ayeti tefsir ederken şöyle demiştir:

"Yani siz Allah'ın emrettiği hususlardan yüz çevirip, şeriatını terk edip başkalarının sözüne uyarsanız, Allah'ın hükmünün yerine başkalarının hükmüne koşarsanız, işte bu yaptığınız şirktir. Kim bir insanın kendisinden uydurduğu hükümlere itaat ederse, bu hüküm çok küçük ve basit bir meselede dahi olsa o şüphesiz müşriklerdendir.

¹²⁷ İbn-i Kesir Tefsiri: 6/2816

¹²⁸ Tefsiri Kebir, 10/152

Müslüman olup da böyle bir fiil işleyenler doğrudan doğruya İslâm'dan çıkıp şirke girmiş demektir. Ne kadar Kelime-i Şehadet getirirse getirsin fark etmez... Mademki o Allah'tan başkasının hükmüne uymakta, Allah'tan başkasının hükmüne itaat etmektedir, bu onun durumunu değiştirmez. Bu kesin hükümlerin ışığı altında bugün yeryüzündeki cemiyetlere göz attığımızda tamamen şirk ve cahiliyeden başka bir şey göremeyiz. Allah'ın koruduğu kitlelerden başka yığınlarca insanın şirk ve cahiliye bataklığı içinde yüzdüğünü müşahade ederiz. Allah'ın muhafaza ettiği kimseler yeryüzünde ilâhlık taslayan zalim putlara karşı gelirler, cebir hududu dışında kalan hiçbir halde onların hüküm ve şeriatına itibar etmezler."¹²⁹

Mevdudi ise bu ayete yaptığı tefsirde şöyle demektedir:

"Allah'ın ilâhlığını kabul etmekle birlikte, Allah'ın dininden yüz çevirenlerin hükümlerini ve buyruklarını izlemek de şirktir. Allah'ın birliğini kabul etmek, hayatın tüm alanında Allah'a itaat etmektir. Allah ile birlikte bir başkasına da itaat edilmesi gerektiğine inanan kimse inanç açısından şirke düşmüştür. Haram ve helal koyma yetkisini kendi üzerinde gören böyle kişilere, Allah'ın yol göstericiliğini hiçe sayarak itaat eden bir kimse de ameli açıdan şirke girmiştir."¹³⁰

İtaat konusunda diğer bir ayet ise Muhammed Suresi'nde geçmektedir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Gerçekten doğru yol kendilerine açıkça belli olduktan sonra gerisin geri küfre dönenlere şeytan, kötülüklerini güzel göstermiş ve onları uzun emellere düşürmüştür. Çünkü onlar Allah'ın indirdiğini beğenmeyen kimselere: 'Bazı işlerde biz size itaat edeceğiz.' demişlerdi. Oysa Allah onların gizlediklerini biliyordu." (47, Muhammed/25-26)

Allahu Teâlâ bazı kimseleri, Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayanlara karşı sadece dilleri ile itaat edeceklerini

¹²⁹ Fi Zilali'l-Kur'an Cilt: 5/415-416

¹³⁰ Mevdudi, Tefhimü'l-Kur'an, 1/589

söylemelerini, onların arkalarına dönmelerine yani, irtadat etmelerine bir sebep olarak göstermektedir. "Ayette geçen 'arkalarını döndüler' ifadesi, imam terk ederek küfre döndüler demektir."¹³¹

Ayette özellikle dikkat edilmesi gereken iki husus vardır. Bunlardan ilki; Allahu Teâlâ, bu kimselerin mürted oluşu sebebini yukarıda da belirttiğimiz gibi **"...Size ileride itaat edeceğiz"** demelerine bağlamıştır. Yani onları mürted yapan etken Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere bizzat itaat etmeleri değil, bilakis sadece **"ileride itaat edeceğiz"** demeleridir. Burada söz konusu kimseler daha itaat noktasında işin başındadırlar. İtaat etmemişler ancak itaat edeceklerini ikrar etmişlerdir. Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere sadece itaat sözü vermek, gelecek bir zamanda itaat etmeyi söylemek, sahibini mürted ve kâfir yaptığına göre onlara her konuda bizzat itaat eden kimselerin hali ne olur acaba? Ayete dair diğer bir husus ise; bu kimselerin dinden çıkmalarının sebebi, "bazı hususlarda itaat edeceğiz" demelerine bağlanmıştır. Onlar bütünüyle, hayatın her alanında değil sadece belirli bazı konularda itaat edeceklerini dile getirmişlerdir. Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayanlara sadece bazı hususlarda itaat sözü vermek dahi kişiyi İslâm milletinden çıkardığına göre aynı şekilde Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere hayatlarının bütün alanlarında itaat edenlerin hali ne olur acaba?

Bu ayetin tefsirinde, Şeyh Muhammed Emin Şankiti şöyle demektedir:

"Bu ayetler Allah'ın indirdiklerinden nefret edenlere itaat edip onların batıl düşüncelerine destekçi olanların kâfir olduklarını ifade etmektedir. Çağımızda bu ayetlerin ihtiva ettiği mânâ ve tehditleri bütün Müslümanların düşünmesi zorunludur. Zira kendini Müslüman zannedenlerin çoğu bu ayetlerin kapsamına girmektedirler. Çünkü doğudaki ve batıdaki tüm kâfirler Allah'ın, Hz. Muhammed (s.a.v)'e indirdiği kitaptan nefret etmektedirler. Kim bu kâfirlere ayetin ifade ettiği gibi 'bazı konularda size itaat ederim' derse, bu ayetlerin

¹³¹ İbn-i Kesir Tefsiri: 13/7307

tehdidinin altına girecektir. Tabii ki her konuda onlara itaat edenler daha çok bu ayetlerin mefhumuna girerler. Şu andaki beşeri sistemlere itaat edenler şüphesiz bu ayetin kapsamı altına girmektedirler. Dikkat! Dikkat! Bazı konularda size itaat ederim diyenlerden olma."¹³²

Şeyh Muhammed Emin Şankıti Kehf Suresi'nin 26. ayetine yaptığı tefsirde de şöyle demektedir:

"Kur'an'ı Kerim'in naslarından açıkça anlaşılmaktadır ki, şeytanın dostları vasıtası ile koydurduğu, İslâm şeriatına muhalif beşeri kanunlara tâbi olanların kâfir ve müşrik olduklarından ancak onlar gibi Allah'ın basiretlerini kör ettiği, vahyin nurundan kör olan kâfir ve müşrik kimseler şüphe ederler."¹³³

Bir başka ayette ise Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, Allah'tan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden de münezzehtir." (9, Tevbe/31)

Bu ayette Allahu Teâlâ ehl-i kitabın din adamlarını rabb edindiklerini bildirmektedir. Bilindiği gibi kitap ehli putperest bir topluluk olmayıp, Allah'tan başkasına secde etme, kurban kesme gibi fiili bir ibadet eylemi yöneltmemektedirler. Aynı şekilde din adamlarının gökyüzünü ve yeryüzünü yarattıklarına, semadan su indirdiklerine inanmamaktadırlar. O halde burada şöyle bir soru gündeme gelmektedir: Acaba kitap ehli olan kimseler din adamlarını nasıl rabb edindiler? Diğer bir ifadeyle hangi fiillerinden dolayı, Allahu Teâlâ onları böyle büyük bir suçla suçlamaktadır? Bu konuda en net bilgi bize hiç şüphesiz Resûlullah (s.a.v)'den gelmektedir. İbn-i Kesir bu ayetin tefsirinde şunları kaydetmiştir:

İmam Ahmed, Tirmizi ve İbn-i Cerir'in muhtelif kanallardan olmak üzere Adiyy b. Hatem (r.a)'den rivayet ettiklerine göre; Allah

¹³² Edvaü'l-Beyan, 3/383

¹³³ Edvaü'l-Beyan, 4/73-74

Resûlû'nün daveti ona ulaştığı zaman o Şam'a kaçmıştı. Adiyy, cahiliyye devrinde hristiyan olmuştu. Kız kardeşi ve kavminden bir grup esir edildiler. Sonra Allah Resûlü kız kardeşine ihsanda bulundu ve ona hediyeler verdi. O da kardeşine dönerek onu İslâm'a ve Allah Resûlû'nün yanına gelmeye teşvik etti. Adiyy Medine'ye geldi. Kabilesi Tayy içinde reis olup, babası Hatem et-Tai, cömertliği ile bilinen birisi idi. İnsanlar onun geldiğini haber verdiler. Adiyy, boynunda gümüşten bir haç olduğu halde Allah Resûlû'nün yanına girdi. Allah Resûlü **"Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini rabbler edindiler"** ayetini okudu. Adiyy b. Hatem der ki: Ben: "Onlar, din adamlarına ibadet etmediler" dedim. Resûlullah buna karşılık: "Evet, onlar onlara helali haram kırlarlar, haramı da helal kırlarlar. Onlar da kendilerine uydular. İşte onların onlara ibadeti budur." dedi.

Huzeyfe, İbn-i Abbas ve başkaları "Muhakkak ki, yahudi ve hristiyanlar din adamlarının helal ve haram kıldıkları şeylerde onlara tâbi olmuşlardır" demişlerdi. Süddi ise: "Onlar insanları nasihatçi kabul ettiler, Allah'ın kitabını ise terk edip arkalarına attılar." demiştir.¹³⁴

İbn-i Teymiyye Ebu'l-Bahteri'den bu ayet hakkında şu sözü rivayet etmektedir:

"Onlar din adamlarına namaz kılmadılar. Şayet din adamları onlara rükû ve secde etme şeklinde kendilerine ibadet etmelerini emretseydi ehl-i kitap din adamlarına bu noktada itaat etmezlerdi. Ancak Allahu Teâlâ'nın haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını da haram tanımaları hususunda kendileri ne itaat edilmesini emretmişlerdi, onlarda bu emre itaat ettiler. İşte onların din adamlarını rabb edinmeleri bu şekilde olmuştur."¹³⁵

Begavi, bu ayetin tefsirinde ehl-i kitabın, haham ve rahiplerine secde ve rükû şeklinde bir ibadetlerinin olmadığını söyleyenlere şöyle cevap vermektedir:

¹³⁴ İbni Kesir Tefsiri: 7/3456

¹³⁵ Mecmuu'l Fetava, 7/76

"Onlar Allah'a karşı gelerek din adamlarının helal gördüklerini helal, haram gördüklerini haram kabul ederek onlara itaat ettiler. İşte böylece rabb edindiler." ¹³⁶

Kurtubi şöyle demektedir:

"Bu buyruk ile ilgili Meani'l-Kur'an'a dair eser yazanlar derler ki: Onlar âlimlerini ve rahiplerini her hususta itaat ettiklerinden dolayı onları rabb konumuna çıkardılar." ¹³⁷

Aynı konuya dair İmam Kurtubi, Ali İmran Suresi'nin 64. ayetinin tefsirinde şöyle demektedir:

"Allah'tan başka birbirimizi rabbler edinmemek üzere..."

"Bu ayet; 'Allah (c.ç)'m haram kıldığını helal, helal kıldığını haram yapma konusunda birbirimize tâbi olmayalım' demektir. Bu ayetin mânâsı, **'Onlar, hahamlarını, rahiblerini ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka rabbler edindiler...'** ayetinin mânâsı gibidir. Bu ayet ise; 'Allah (c.c)'ın haram kıldığını helal, helal kıldığını haram yapan kimselere tabi olanlar, o kimseleri Rabb seviyesine çıkardılar' mânâsındadır." ¹³⁸

Fahreddin Razi tefsirinde şöyle demektedir:

"Müfessirlerden çoğu şöyle demişlerdir: Bu ayette yer alan rabblerden maksat, o yahudi ve hristiyanların âlim ve ruhbanlarının, âlemin ilâhları olduklarına inanmaları mânâsı olmayıp, aksine o ahbar ve ruhbanlarına her türlü emir ve yasaklarında itaat etmeleridir." ¹³⁹

Yine aynı ayetle ilgili Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"Çünkü onlar dini emirlerini âlim ve rahiplerinden alıyorlar, onlardan aldıkları emirlere itaat ediyorlar ve tâbi oluyorlar. İbadet ve itikat bir tarafa, böyle bir fiil bile failini müşrik yapmaya kâfidir. Allah'a ortak koşmak, sadece yasama hakkını Allah'tan başkasına

¹³⁶ Begavi Tefsiri: 3/285

¹³⁷ Kurtubi, el-Camiu Li Ahkam, 8/198

¹³⁸ Kurtubi, el'Camii Li'Ahkam

¹³⁹ Tefsiri Kebir, 11/485

vermekle de tahakkuk eder. Böyle bir fiil sahibini müşrik yapmaya kâfidir."¹⁴⁰

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler... İşte onlar kâfirlerin ta kendileridir." (5, Maide/44)

Allahu Teâlâ bu ayette ise; Allah'ın indirdiği hükümleri terk ederek, beşer mahsulü hükümlerle hükmedenlerin kâfir olduklarını bildirmektedir. Nitekim İmam Taberi'nin naklettiğine göre Alkame ve Mesruk İbn-i Mesud'a rüşvet hakkında sormuşlar, İbn-i Mes'ud bunun haram olduğunu söylemiştir. Bunun üzerinde hükümde rüşveti sormuşlar, İbn-i Mes'ud bunun ise küfür olduğunu belirtmiş ve bu ayeti okumuştur. Tâbiin'in büyük âlimlerinden Süddi ise "bilerek Allah'ın hükmünün dışında hüküm verenler kâfir olur" demiştir. İmam Taberi ise ayete dair ihtilaf arzeden görüşleri zikrettikten sonra "Allahu Teâlâ kendi kanunlarından hariç kanun yapanların kâfir olduğunu haber veriyor" demiştir.¹⁴¹

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa cahiliyye hükmünü mü arıyorlar? Kesinlikle bilen bir toplum için Allah'tan daha güzel hüküm veren kim olabilir?" (5 Maide/50)

Hafız İbni Kesir bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir:

"Allahu Teâlâ, her hayrı kapsayıcı, her şerri yasaklayıcı olan hükümlerinden yüz çevirip, bunun yerine cahiliyede olduğu gibi kişilerin görüşlerine, dalalet ve sapıklığı ihtiva eden değer yargılarına ya da çeşitli dinlerin karışımı ve beşeri görüşlerden meydana gelen Cengiz Han'ın vaaz ettiği Yes'ak gibi İslâm dışı hükümlere yönelenin imanını kabul etmiyor. Yes'ak; Cengiz Han'ın Kur'an, Tevrat, İncil ve kendi görüşlerine dayanarak ortaya koymuş olduğu kanunları ihtiva eden bir kitaptır. Cengiz Han öldükten sonra yerine geçen çocukları, İslâm'a girdikleri halde bu kitabı anayasa kitabı olarak görmeye devam ettiler. Allah'ın kitabı ve Resûlullah'ın sünnetini bir kenara

¹⁴⁰ Fi Zilali'l-Kur'an 7/264

¹⁴¹ Bkz. Taberi Tefsiri: 10/357

atarak bu kitaptaki hükümlerle Tatarlara hükmettiler. İşte böyle davranan kimseler kâfirdir. Bunlarla büyük küçük her meselede yalnız Allah'ın hükmüne dönünceye kadar savaşmak farzdır."¹⁴²

Görülebileceği üzere İbni Kesir çok açık bir ifade ile Allah'ın şeriatini kısmen dahi olsa bir kenara atarak, yeni kanun ve yasalar icad edenlerin küfrüne ve bunlarla büyük küçük her meselede Allah'ın indirdiği esaslara dönünceye kadar savaşılmasının farziyetine işaret etmiştir. Gerek ilk dönem âlimleri, gerekse müteahhir ulema arasında bu hususta en ufak bir ihtilaf olmamıştır. Yasama, kanun koyma yetkisi ancak Allah'ındır ve bu yetkiye yeltenenler apaçık kâfirdirler. Elbette bu noktadaki ittifak Kur'an'ı Kerim'in konuya dair kesin naslarından kaynaklanmaktadır. Allahu Teâlâ hâkimiyet mefhumunu, kitabında en ince detayına kadar izah etmiş ve bu noktada kapalı hiçbir şey bırakmamıştır.

İbni Kesir'in bu fetvası üzerine Said Havva şöyle demektedir:

"Allâme İbni Kesir'in söylediği bu fetvaya karşı çıkan hiçbir âlim tasavvur etmem. Biz aslen şunu açıkça söyleriz. Bir parti İslâm nizamını terk ederse ya da kendi tüzüğüne küfür maddelerini katarsa veya hangi hükümet 'La İlahe İllallah' kelimesine ters kanun ve düstur vaaz ederse, biz onlara kâfir deriz. Aynı şekilde kim de böyle bir hükümete yardım edip, onları kollarsa biz ona da kâfir deriz."¹⁴³

Şeyh Ahmed Şakir, Umdetu't-Tefsir isimli eserinde, İbni Kesir'in yukarıda geçen sözünü yorumlayarak şöyle demektedir:

"Bununla beraber, Müslümanların kendi ülkelerinde dinsiz, putperest Avrupa kanunlarından alınma bir kanunla hüküm vermeleri nasıl caiz olur? Hatta o öyle bir kanun ki içine istedikleri gibi bozup değiştirdikleri keyfi arzular, batıl görüşler dâhil olmuştur. Bunu ortaya koyan, koyduğu kanunun İslâm şeriatına uyup uymadığına hiç aldırmaz. Bu beşeri sistemlerin konumu güneş gibi açıktır. Küfrü nettir. Bunda kesinlikle hiçbir şüphe yoktur. İslâma mensup olan -kim

¹⁴² İbni Kesir: 5/2364

¹⁴³ El-Esasil fi't-Tefsir, Maide Suresi 50. ayetin tefsiri

olursa olsun- bir kimsenin bunlarla amel etmede yahut bunlara uymada yahut bunları kabul etmede hiçbir mazereti olamaz."¹⁴⁴

Şeyh Muhammed Hamid el-Faki, Fethu'l-Mecid'e yapmış olduğu haşiyede, İbni Kesir'in, Tatarlar'ın Yesak isimli kanunnameleri hakkındaki yukarıdaki sözü üzerine şöyle demektedir:

"İbni Kesir'in dediği gibi ya da bundan daha şerlisi, herhangi bir kimsenin kanlar, mallar ve ırzlar hakkında hükmüne başvurulacak kanunları yabancılardan alması ve bunu kendisi için apaçık olan Allah'ın Kitabı, Resûlullah'ın sünnetinin önüne geçirmesidir. Kesinlikle hiçbir şüphe yoktur ki, bu kimse kâfir ve mürteddir. Eğer bu amelinde ısrar ederse ve Allahu Teâlâ'nın indirdiği esaslarla hükmetmezse, kendisi ile isimlendirildiği hiçbir isim ona fayda vermez. Yine aynı şekilde zahiri olarak kendisinden sâdır olan namaz, oruç, hac gibi amellerden hiçbirisi de kendisine fayda vermez."¹⁴⁵

İbni Teymiyye şöyle söylemektedir: "Bir kimse, haram olduğu icma ile sabit olan bir şeyi helal yaparsa veya helal olduğunda icma olan bir şeyi haram yaparsa veya icmayla sabit olan Allah (c.c)'ın şeriatini değiştirirse bu kişi âlimlerin ittifakıyla kâfirdir."¹⁴⁶

İbni Teymiyye bir başka yerde şöyle söylemektedir: "Allahu Teâlâ'nın, resulleri vasıtasıyla gönderdiği emir ve yasakları iptal eden kişi, Müslümanların, yahudilerin ve hristiyanların ittifakıyla kâfirdir."¹⁴⁷

Allâme Takiyuddin Ebi Bekr bin Muhammed el-Huseyni el-Husni "Kifayetu'l-Ehyar" kitabında şöyle der: "Kim Kur'an'ı pislîğe atarsa ve ben Müslümanım' dese dahi kâfir olduğu gibi, aynı bu şekilde haram olan bir şeyi ameliyle helalleştiren kişi de kâfir olur. Kişinin haramla içli dışlı olması, o haramın helal ve meşru olmasına sebep olur. Bu durum da şeriatın yok olmasına sebep olur ki, böyle bir kimse Kur'an'ı pislîğe atan bir kimseden daha kâfirdir. Zira dini

¹⁴⁴ Umdetu't-Tefsir, 4/173

¹⁴⁵ Fethu'l-Mecid sy: 396

¹⁴⁶ Mecmuu'l Fetava, 3/267

¹⁴⁷ Mecmuu'l Fetava, 8/106

söndüren hali büyük bir delildir ki niyeti çok kötüdür, her ne kadar 'niyetim iyidir' dese de fayda vermez, bu açık bir konudur, şüphe yoktur."¹⁴⁸

Konuya dair diğer ayetlerde Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Şunları görmüyor musun? Kendilerinin sana indirilene ve senden önce indirilene inandıklarını ileri sürüyorlar da tâğuta inanmamaları kendilerine emrolunduğu halde, tâğut önünde muhakemeleşmek istiyorlar. Şeytan da onları bir daha dönemeyecekleri kadar iyice sapıklığa düşürmek istiyor." (4, Nisa/60)

"Hayır! Rabbine andolsun ki iş bildikleri gibi değil, onlar aralarında çıkan çekişmeli işlerde seni hakem yapıp sonra da senin verdiği hükme karşı içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olamazlar." (4, Nisa/65)

Bu iki ayet açık bir şekilde kulların Müslüman olabilmesi için bütün meselelerinde Allah'ın ve Resûlü'nün hükmüne dönmelerinin gerekliliğini belirtmekte bununla beraber ihtilâflı hususlarda Allah ve Resûlü'nün hükmünü terkederek tâğutların hükmü ile muhakeme olmak isteyenlerin imanlarını nefyetmektedir. Bu ayetlere ilişkin Şeyh Muhammed b. İbrahim şöyle demektedir: "Muhakkak ki Allahu Teâlâ, Resûlullah'ın getirmiş olduğu hükümlerin dışında başka bir hükme gitmek isteyen münafıkların imanını yok saymıştır. Ayette geçen "Yez'umune" kelimesi onların iman iddialarını bir yalanlamadır. Çünkü iman iddiası ile birlikte Resûlullah (s.a.v)'in getirdiği hükümlerin dışında başka bir otoritenin hakemliğine gitmek, bir kulun kalbinde asla bir araya gelmez. Bilakis bu iki durum birbirinin tam tersidir. Allahu Teâlâ, nefiy edatlarının tekrarıyla ve yemin ederek, aralarında çıkan tartışmalı durumlarda Resûlullah'ı hakem tayin etmedikleri sürece kişilerin iman sahibi olamayacaklarını üstüne basa basa vurgulamıştır. Yine Allahu Teâlâ, sadece Resûlullah (s.a.v)'i hakem tayin etmeyi yeterli görmemiş, buna ilaveten kişilerin

¹⁴⁸ Kifayetu'l-Ehyar: 382

nefislerinde en ufak bir darlık ve sıkıntı olmaması gerektiğim de eklemiştir."¹⁴⁹

Şevkani, Nisa Suresi'nin 60. ayetine dair şunları söylemektedir: "Burada Allah Resûlü'ne indirilen kitaba yani, Kur'an'ı Kerim'e ve daha önce indirilen kitaplara iman ettiğini iddia eden o kimselerin haline karşı bir şaşırma ve hayret vardır. Onlar bu iddialarını temelden bozan ve iptal eden bir şeyle gelmektedirler ki, o da tâğutun hükmünü istemeleridir. Hâlbuki Resûlullah'a indirilen de ve daha önce indirilenler de onu inkâr etmekle emrolunmuşlardı."¹⁵⁰

İbni Kesir ise şöyle demektedir: "Allahu Teâlâ, bu ayette, Resûlullah'a ve daha önce gelen peygamberlere inzal olunanlara iman ettiğini iddia etmekle birlikte, ihtilafların çözümünde Allah'ın kitabıyla, Resûlullah'ın sünnetinden başka şeyleri hakem kılmak isteyenleri kötölemekte ve onların bu davranışlarını hoş karşılamamaktadır."¹⁵¹

Yine İbn-i Kesir, Tarihinde ise şöyle demektedir: "Her kim mensuh (hükmü kaldırılmış) şeriatlere muhakeme olur, nebilerin sonuncusu Muhammed (s.a.v)'e inen şeriate muhakeme olmazsa, muhakkak kâfir olur. Durum böyleyken acaba İslâm şeriatini terk ederek Yesak'a muhakeme olan, Yesak'ın kanunlarını İslâm kanunlarından daha önde tutan kişinin durumu nasıl olur acaba? Bilinsin ki, böyle yapan kimse Müslümanların icmasıyla kâfirdir."¹⁵²

İbni Kesir'in bu yorumu üzerine Abdullah Azzam şöyle demektedir: "Âlimler bu konu üzerinde açık hüküm vermişlerdir. Hatta bazı âlimler 'Yesak kitabını eline alıp bu kitap ile hüküm verenler ve bu kitaba muhakeme olanlar muhakkak ki kafir olurlar' demişlerdir. Müslümanların Yesak mahkemesine gidenlerin küfrü hakkında şüpheleri yoktur."¹⁵³

¹⁴⁹ Tahkimu'l Kavanin, sy.6

¹⁵⁰ Fethu'l-Kadir, 1/482

¹⁵¹ İbni Kesir Tefsiri, 4/1275

¹⁵² El-Bidaye ve'n-Nihaye, 13/119

¹⁵³ Hâkimiyet Meffumu, sy: 14

İbni Kayyım bu konuda şöyle demektedir: "İslâm dininin önceki bütün dinleri neshettiği, Kur'an ve âlimlerin icmasıyla sabittir. Buna göre her kim Kur'an'a bağlanmayıp Tevrat ve İncil'e bağlanırsa, kâfir olur. Zira Allah (c.c), sadece İslâm şeriatine uyulmasını farz kılmıştır. Bu nedenle sadece İslâm şeriatinin haram kıldığı haram, farz kıldığı farzdır."¹⁵⁴

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Bununla beraber Allah ve Resûlü bir işe hükmettiği zaman, gerek mümin bir erkek ve gerekse mümin bir kadın için, o işlerinde başka bir tercih hakkı yoktur. Her kim de Allah ve Resulüne âsi olursa açık bir sapıklık etmiş olur."** (33, Ahzab/36)

Ayet açık bir şekilde hükmetme hakkının Allahu Teâlâ'ya ait olduğunu ve "ben Müslümanım" diyen bir kimsenin Allah ve Resûlü'nün hükmünden başka bir hükme gitmesinin, başka kanunlara boyun eğip itaat etmesinin kesinlikle söz konusu olamayacağını, böyle bir eylemde bulunanların ise her türlü dini görevlerini yerine getirseler dahi Müslümanlardan olamayacaklarını haber vermektedir. Nitekim aynı noktada diğer bir ayette ise Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Bir de 'Allah'a ve Resulüne inandık ve itaat ettik' diyorlar da, sonra bunun arkasından yan çiziyorlar; bunlar mümin değillerdir. Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Resulüne çağrıldıkları zaman, bakarsın ki, içlerinden birkısmı yüz çevirip dönerler." (24, Nur/47-48)

Konuya Dair Muasır Âlimlerin Fetvaları

Muhammed Emin Şankiti: "Kur'an'ı Kerim'in naslarından açıkça anlaşılmaktadır ki; şeytanın dostları vasıtası ile koydurduğu, İslâm şeriatına muhalif beşeri kanunlara tâbi olanların kâfir ve müşrik olduklarından, ancak onlar gibi Allah'ın basiretlerim kör ettiği, vahyin nurundan kör olan kâfir ve müşrik kimseler şüphe ederler."¹⁵⁵

¹⁵⁴ Ahkamu Ehlü'z-Zimme 1/259

¹⁵⁵ Muhammed Emin Şankiti, Edvau'l-Beyan, 4/73-74

"Resûlullah'ın getirdiği din ve şeriatın başkasına tâbi olan kişi, kendisini İslâm milletinden çıkaran apaçık bir küfür işlemiştir. İşte bu hüküm Kur'an'ın doğru yola ileten hükümlerindendir."¹⁵⁶

Abdullah Azzam: "Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyen, Allah'ın şeriatına ve Resûlullah'm sünnetine taban tabana zıt kanun koyan, o kanunu uygun gören, destekleyip imzalayan kimseler kesinlikle kâfir olurlar ve İslâm milletinden çıkarlar. Allah'ın indirdikleri dışında kanun yapmak insanı kesinlikle dinden çıkarır. İslâm'a zıt sadece tek bir kanunu dahi desteklemek, doğrulamak, imzalamak, parlamentonun hakkı değildir. Kim ki İslâm'a zıt sadece tek bir kanunu dahi uygun görürse -erkek ve kadın eşittir gibi- İslâm milletinden çıkar."¹⁵⁷

Ahmed Şakir: "Bu beşeri sistemlerin konumu güneş gibi açıktır. Küfrü nettir. Bunda kesinlikle hiçbir şüphe yoktur."¹⁵⁸

Mahmud Şakir: "Allah'ın şeriatına muhalif kanun koyanların küfründe zerre kadar şüphe yoktur."¹⁵⁹

Muhammed b. İbrahim: "Lanetli bir kanunun, apaçık Arapça bir dille, insanları uyarması için, Cebrail (a.s) tarafından Muhammed (s.a.v)'in kalbine indirilen (vahyin) yerine konulması, apaçık bir küfürdür... İman iddiası ile birlikte Resûlullah (s.a.v)'in getirdiği hükümlerin dışında başka bir otoritenin hakemliğine gitmek, bir kulun kalbinde asla bir araya gelmez. Bilakis bu iki durum birbirinin tam tersidir."¹⁶⁰

Mustafa Sabri Efendi: "Şayet devlet İslâm çizgisinden çıkarak 'dinin emirlerine itaat etmek hükümetin işi değildir. Bu ancak ümmetin işidir' denilirse bu durum dini devletten ayırmaktır. Böyle bir durumda devlet İslâm'dan irtidat etmiştir. Şayet ümmet böyle bir hükümetten razı olursa veya hükümet parlamentodan oluşacaksa ve toplumun vekâletini alarak kanun yapacaksa yani ümmet hükümetten

¹⁵⁶ Muhammed Emin Şankiti, Edvau'l-Beyan, 3/439

¹⁵⁷ Abdullah Azzam, Hâkimiyet Mefhumi

¹⁵⁸ Ahmed Şakir, Umdetü't-Tefsir 4/173

¹⁵⁹ Mahmud Şakir, Taberani Tefsirinin Haşiyesi, 1/34

¹⁶⁰ Tahkimu'l-Kavaniyn

razı olma durumunda ise ümmet de mürted olur. Bu durumda hem o hükümetin hem de o ümmetin üzerine şu ayet tatbik edilir:

'Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler... İşte onlar kâfirlerin ta kendileridir.'

Laiklik ilkesini kabul eden bir siyasi rejim İslâm hükümlerine başkaldırmış demektir. Dolayısıyla öncelikle bu hükümet irtidad etmiş, sonra da bu idareye itaat edenler tek tek mürtedleşmişlerdir. Siyasi idarede görev alanlar tek tek mürted hükmünü aldıkları (İslâm dininden çıktıkları) gibi bu hükümete itaat eden kitleler de irtidada düşmüş olurlar. Bu, kestirmeden toplu küfre giriş kadar daha korkunç bir olay tasavvur edilemez. Birimiz fert olarak İslâm'ın herhangi bir hükmünü kabul etmediğimiz, dinin sultasını reddettiğimiz, helal ve haramdan, emir ve nehiyden birini inkâr ettiğimiz takdirde küfre girmiş oluruz. Peki, toptan Allah'ın sultasını, emir ve nehiyelerini, helal ve harama ilişkin ölçülerini reddeden ve dolayısı ile kâfir olduğu şüphe götürmeyen bir idarenin üyeleri hakkındaki hükmünüz ne olacaktır? Cevap... Yalnızca mürted ve kâfir olmak değil midir?"¹⁶¹

Abdulkadir Udeh: "Çağımızda İslâm şariatını değil de, onun yerine insanların koymuş oldukları kanunları uygulamak, bugün küfrün en bariz örneklerindendir."¹⁶²

Ebu'l-Ala el-Mevdudi: "Tevbe Suresi'nin 31. Ayetin de geçen 'rabblar' ile kastedilenler; toplum tarafından mutlak olarak itaat edilip kanunlarına ittiba edilenlerdir."¹⁶³

Seyyid Kutub: "Bir kimsenin Allah'ın şariatını hükümsüz hale getirmesi, başka bir kaynağın hükümlerini tatbikata koyması yahut Allah'tan başka herhangi bir kimseye hâkimiyet hakkı tanıyarak onun bu konuda söz sahibi olduğunu kabul etmesi... Evet, sadece bu kadarı dahi bir kimsenin kâfir olması için yeterli bir fiildir. Bir kere daha tekrarlamış olalım. Hâkimiyet yetkisini kendi üzerinde gören bir kimse bu hareketinden dolayı Allah'ın dininden çıkmış olur. Aynı

¹⁶¹ Mustafa Sabri Efendi, Mevkîfü'l-Akıl. 4/280

¹⁶² Abdulkadir Udeh, Teşrii'l-Cinai, sy: 196

¹⁶³ Mevdudi, Dört Terim, sy: 69

şekilde hâkimiyet vasfına sahip olduğunu iddia eden kimsenin bu iddiasını kabul edenler de küfre girmişlerdir."¹⁶⁴

"Herhangi bir yerde ve herhangi bir zamanda bir takım idareciler ve din adamları, Allah'ın izin vermediği alanlarda kendi uydurdukları semboller adına yasalar, kanunlar, değer yargıları ve hareket biçimleri vaaz ediyorlarsa... İşte bunların hepsi içeriği ve görevi itibarı ile birer putturlar."¹⁶⁵

Muhammed Kutub: "İçki içmiş ve ağzından koku gelen bir kişiyi kadiya getirselere ve kadı da kişinin ailesinden rüşvet aldığından dolayı, üzerine şeriatin bilinen hükmünü uygulamazsa fasık olur. Ancak fişkindan dolayı kâfir olmaz. Fakat içki içmek suç değildir ya da suçtur; fakat had cezası uygulanmaz başka bir ceza uygulanır derse o zaman kâfir olur. İslâm milletinden çıkar. Zira Allah'ın kanunundan hariç kanun yapmıştır. Bu konuda tüm fukaha ittifak etmiştir. Acaba davetçiler Allah'ın hükümleri dışında kanun yapmanın imandan çıkardığını ve bu kanunlardan razı olmanın küfür olduğunu öğrenmediler mi?"¹⁶⁶

"Böyle parlamentolara girmek bazı kaymalara sebep olur. Davaya karşı büyük tehlike ifade eder. Öncelikle akideyi bozar. Bir Müslümanın dini ona 'Allah'ın şeriatı dışındaki tüm kanun ve yasaları reddet. Beşeri sistemlerin hepsi cahili sistemlerdir. Bu beşeri sistemleri kabul etme ve bunlara rıza gösterme' der. Buna rağmen bir Müslüman, Allah'ın şeriatını reddeden, kendi istekleri doğrultusunda kanun vaaz eden parlamentoda nasıl olurda onlarla oturur? Nasıl onlarla birlikte hükümet kurar? Bir Müslüman nasıl onların ilkelerini kabul ettiğine dair söz verir ve yemin eder? Hâlbuki Allahu Teâlâ kitabında şöyle buyurmaktadır:

"O (Allah), Kitap'ta size şöyle indirmiştir ki: Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, onlar bundan başka bir söze dalıncaya (konuya

¹⁶⁴ Seyyid Kutup, Fi Zilali'l-Kur'an Cilt: 8/403

¹⁶⁵ Seyyid Kutup, Fi Zilali'l-Kur'an Cilt: 9/89

¹⁶⁶ Keyfe Ned'un Nas, sy:38

geçinceye) **kadar kâfirlerle beraber oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Elbette Allah, münafıkları ve kâfirleri cehennemde bir araya getirecektir.**" (4, Nisa/140)

Bunların konuşması daima Allah'ın şeriatına muhaliftir. Zaten ondan başka konuşmaları ve çalışmaları yoktur. Ta ki kişi başka bir konuşmayı beklesin. Buna rağmen nasıl onlarla oturulur. Bazıları şöyle kendini kurtarmaya çalışırlar. 'Biz oraya gideriz. İslâm'ın sesini yüceltmek için, onları Allah'ın şeriatına göre hüküm vermeye çağırırız.' Kesinlikle bilinmelidir ki; bu gibi şeyler İslâm akidesine apaçık terstir."¹⁶⁷

Said Havva: "Şehadet kelimesini bozan hallederden bir tanesi de Allah'tan başkasına teşri, hâkimiyet, emretme ve nehteyme yetkisi vermektir. Çünkü Allahu Teâlâ Kur'an'da **'Hâkimiyet ancak Allah'ındır'** buyurmaktadır. Bu hususa öncelikle demokrasi girmektedir. Zira demokrasi parlamentolarda çoğunluğun heva ve hevesine dayalı bir şekilde kanun koymaktır ki, bu da doğrudan teşridir. Ve şirkin ta kendisidir."¹⁶⁸

Abdulaziz b. Baz: "Kim insanların kanun ve yasaları, Allah'ın kanun ve yasalarından daha üstün veya denktir derse o kâfir olur. Kim Allah'm hükümlerini terk edip yerine insanların kanun ve yasalarını tatbik ederse buna rağmen "Allah'ın hükümleri daha üstündür" dese bile küfürden kurtulamaz, kâfir olur."¹⁶⁹

Şüpheler ve Cevaplar

Burada zikrettiğimiz bu delillerin açıklığına rağmen insanlardan bir kısmı konu üzerinde fitne çıkarabilmek için ortaya devamlı surette şüphe atmaktadırlar. Bu çevrelerin en belirgin şüphelerinden bir tanesi İbni Abbas'tan nakledilen Maide Suresi'nin 44. ayetine dair şu rivayettir:

¹⁶⁷ Muhammed Kutub, Vakiuna el-Muasır, sy:423

¹⁶⁸ İslam, 83

¹⁶⁹ Abdulaziz bin Baz, Vücubı Tahkim Şeri'I sy:11

Hâkim, Sufyan b. Uyeyne, Hişam b. Huceyr el-Mekki, Tavus kanalıyla İbni Abbas'm şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Bu sizin bildiğiniz kişiyi İslâm milletinden çıkaran bir küfür değildir."

"Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir." (5, Maide Suresi /44)

"Bu küfrün dışında bir küfürdür."

Hâkim, bu rivayetin Buhari ve Müslim'in sıhhat şartlarına göre sahih olduğunu, ancak İmam Buhari ve Müslim'in bu rivayeti tahric etmediklerini söylemektedir. İbni Kesir de tefsirin de ayete dair görüşleri zikrederken bunu aktarmıştır.¹⁷⁰

Ortaya atılan bu şüpheyne dair Abdullah Azzam şöyle demektedir: "...Bundan dolayıdır ki tefsirleri okuduğun zaman İbni Abbas, İbni Mesud, Huzeyfe vs. gibi âlimlerin buna benzer (Maide/44) ayetleri tefsir ederken zulmeden hâkimlere hamlettiklerini görürsün. Ama Allah'ın şeriatını tümüyle reddetmek insanların kanlarıyla, ırzlarıyla ve mallarıyla ilgili konularda Can Anton, Napolyon vb. gibi kimselerin kanunlarıyla hükmetmek ve daha sonra Müslüman olduğunu iddia etmek sahabilerin zihninden kesinlikle geçmiyordu: Bu konu bu şekilde selef ve halef âlimlerinin zihinlerinde açıklığını kesinlikle korumuştur. Ta ki Napolyon askerlerinin topukları Ezher'in başına gelene kadar."¹⁷¹

Muhammed Kutup ortaya atılan bu şüpheyne karşılık şöyle cevap vermektedir: "İbni Abbas'm 'küfrün dışında bir küfür sözü' Allah'ın kanunlarından hariç kanun yapmak değildir. Ancak belli bir meselede şehvet, rüşvet veya hevai nefse dayanarak ya da cehalet ve tevilden dolayı Allah'ın hükmüyle hükmetmemektir. İçki içmiş ve ağzından koku gelen bir kişiyi kadıya getirirler kadı kişinin ehlinden aldığı rüşvetten dolayı bu kişiye hükmü icra etmezse fasık olur. Fakat 'içki içmek suç değildir' derse ya da 'suçtur fakat had uygulanmaz, başka bir ceza uygulanır' derse o zaman kâfir olur. Zira Allah'ın

¹⁷⁰ İbni Kesir Tefsiri: 5/2349

¹⁷¹ Hâkimiyet Mefhumu: 12

kanunundan hariç kanun yapmıştır. Bu konuda fukaha ittifak etmiştir."¹⁷²

Hâkimiyet meselesine dair ortaya atılan şüphelerden bir tanesi de Hz. Yusuf'un kıssasıdır. Bu şüpheyi ortaya atanlar şöyle demektedirler:

"Tâğuti sistem içerisinde onların kanunlarına göre görev almak, parlamentoda bulunmak ve bakanlık yapmak caizdir. Zira Hz. Yusuf kâfir hükümdarın emri altında maliye bakanlığı yapmıştır."

Öncelikle belirtmekte fayda vardır ki, Allah'ın göndermiş olduğu bir peygamberin, Allah'ın kendisine indirdiği şeriatı bırakıp, beşeri kanunlara tâbi olduğunu söylemek O'na karşı yapılan büyük bir iftiradır. Bakınız Ebu Basir bu konuda şöyle demektedir:

"Hz. Yusuf iki kere iftiraya uğramıştır. Bunlardan ilki sahlğında Melik'in hanımı ile zina yaptığına dair ortaya atılan iftiradır. İkincisi ise birincisinden daha büyük ve daha kötü bir iftiradır ki, bu iftirayı günümüzün şüpheçileri onun kâfir bir kralın yanında görev alarak Allah'ın indirdiği ile hükmetmediğini söyleyerek ortaya atmışlardır."¹⁷³

Biz bu şüpheyi gereken cevabı verme adına önce Yusuf Suresin de geçen konu ile ilgili ayetleri aktaracağız, sonra da bu ayetlere ilişkin müfessirlerin izahlarını alıntılatacağız. Dileyenin öğüt alması niyetiyle...

Allahu Tealâ buyuruyor ki:

"Kral dedi ki: -Onu bana getirin, onu kendime özel danışman edineyim. -Onunla konuşunca: -Bugün sen yanımızda yüksek makam sahibi ve güvenilir birisin- dedi. (Yusuf) -Beni ülkenin hazinelerine tayin et! Çünkü ben (onları) çok iyi korurum ve bu işi bilirim- dedi. Ve böylece Yusuf'a orada dilediği gibi hareket etmek üzere ülke içinde yetki verdik. Biz dilediğimiz kimseye rahmetimizi eriştiririz. Ve güzel davrananların mükâfatını zayi etmeyiz. İman edip de (kötülüklerden)

¹⁷² Keyfe ned-un-nas: 38

¹⁷³ Hukmu'l-İslam fi'd-Demokratiyye

sakınanlar için ahir et mükâfatı daha hayırlıdır." (12, Yusuf Suresi /54-57)

Ayetlerden anlaşılacağı üzere Mısır hükümdarı Hz. Yusuf'u zindandan çıkartarak yanına çağırmış, kendi yanında Hz. Yusuf'un önemli bir mevkiye sahip olduğunu "bugün sen yanımızda yüksek makam sahibi ve güvenilir birisin" diyerek ilan etmiştir. Bunun üzerine Hz. Yusuf Kral'dan Mısır'ın hazinelerinin başına, kendisinin yetkili tayin edilmesini istemiştir. Bu isteği yerine getirilen Hz. Yusuf, Mısır'da iktidar sahibi olmuştur. Ebu'l-Ala el-Mevdudi Hz. Yusufun aldığı göreve dair şöyle demektedir:

"Kur'an'ı kavramada tecrübesi olmayan bazı kimseler 55. ayette geçen -Beni ülkenin hazinelerine tayin et- ibaresini yanlış anlamışlar, bu yanlışla söz konusu memuriyetin bugünün maliye bakanı, hazine müsteşarı türünden bir memuriyet olduğu sonucuna varmışlardır. Aslında Hz. Yusufun memuriyeti bunlardan hiçbirisi değildi. Zira Kur'an'a ve diğer mukaddes kitaplara göre Hz. Yusuf'a tüm iktidar tevdi edilmiş ve bir yöneticinin tüm imtiyaz hakları verilmiştir. Ve buna bizzat Allahu Teâlâ -Ve böylece Yusuf'a orada dilediği gibi hareket etmek üzere ülke içinde yetki verdik- ayeti ile tanıklık etmektedir."¹⁷⁴

Hz. Yusuf'un bu yetkisinin içeriği ile ilgili İbni Abbas:

"...Yusuf tahta oturdu. Bütün hükümdarlar ona itaat etti. Diğer Mısır hükümdarı ise hanımlarının yanına gitti ve Mısır'ın yönetim işini Hz. Yusuf'a havale etti." derken İbni Zeyd de "Mısır hükümdarı bütün yetkisini Yusuf'a teslim etmiştir" demektedir.¹⁷⁵

Kurtubi ise **"Ve böylece Yusuf a orada dilediği gibi hareket etmek üzere ülke içinde yetki verdik"** ayetini "yani onu dilediğini gerçekleştirebilme iktidarına sahip kıldık." şeklinde yorumlamaktadır.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Ebu'l-Ala el-Mevdudi, Tefhimü'l-Kur'an 2/472

¹⁷⁵ Kurtubi, el-Camiu Li-Ahkam, 9/321

¹⁷⁶ Kurtubi, el-Camiu Li-Ahkam, 9/327

Açık bir şekilde görüleceği üzere Hz. Yusufun iktidara gelişi ve oradaki yetkileri ile bugünkü demokratik dinin parlamenterlerinin iktidarlari arasında zerre kadar bir benzerlik yoktur. Bilakis birçok noktada büyük farklılıklar vardır. Şöyleki: Hz. Yusuf görev aldığı zaman kendisine gayri İslâmi idarenin sahipleri tarafından asla bir şart koşulmadı. Ondan herhangi bir söz alınmadı ve Hz. Yusuf iktidara sahip olurken asla dininden zerre kadar dahi olsa taviz vermedi. Hz. Yusuf iktidara tam yetki ile gelmiş, asla kralın ilke ve inkılâplarına bağlı kalacağına dair şerefi ve namusu üzerine yemin etmemiştir. Hz. Yusuf iktidara geldiğinde beşer ürününün mahsulü olan kralın kanunlarıyla hükmetmemiştir. Hiçbir zaman kralın kanunlarına itaat edeceğini ikrar etmemiş, kralın hukukunun üstünlüğüne bağlı kalacağını kabullenmemiştir. Bilakis bizzat Hz. İbrahim'in şeriatı ile hükmetmiştir. Zira Allahu Teâlâ Yusuf Suresi'nin 76. ayette şöyle buyurmaktadır:

"İşte biz Yusuf a böyle bir tedbir öğrettik, yoksa kralın dinine (ceza hukukuna) göre kardeşini tutamayacaktı. Ancak Allah'ın dilemesi hariç. Biz kimi dilersek onu derecelerle yükseltiriz. Zira her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen birisi vardır."

Hz. Yusuf kardeşi Bünyamin'in hırsızlığını hileyle ispatlarken, Beni İsrail'in şeriatına göre kökleştirip almaktadır. Bu büyük delildir ki Hz. Yusuf beşer kanunlarına göre hayatını tanzim etmiyordu. Zira masumdu. Allah tarafından korunmaktaydı ve küfür siyasetinden uzaktı.

Yine burada şu ayete özellikle dikkat edilmelidir:

"Dediler ki: Ey Aziz! Gerçekten onun çok yaşlı bir babası var. Onun yerine bizim birimizi alıkoy. Zira biz seni, iyilik edenlerden görüyoruz." (12, Yusuf/78)

Bu ayette Hz. Yusufu "Aziz" diye hitap edilmektedir. Bu da göstermektedir ki, Hz. Yusuf Mısır'ın azizi olmuştur ve tüm kanunlar ondan sorulmaktadır. Bununla beraber İbni Abbas'm talebesi İmam Mücahid zamanın melikinin Müslüman olduğunu söylemektedir.

Burada Hz. Yusuf kıssasını tahrif ederek bugünkü şirk ve küfür fiillerine delil aramaya çalışanlara şu sorulan sormakta fayda vardır:

1-Hz. Yusuf iktidara sahip olurken; melikin dininin kurallarına göre mi iktidara gelmiştir?

2-Hz. Yusuf iktidara gelirken; iman ettiği esaslardan zerre kadar taviz vermiş midir?

3-Hz. Yusuf iktidar sahibi olurken; Allah'tan başkasının üzerine -mesela şerefi ve namusu üzerine- yemin etmiş midir?

4-Hz. Yusuf iktidar sahibi olurken; melikin hukukunun üstünlüğünü kabul ettiğini ikrar etmiş midir?

5-Hz. Yusuf iktidar sahibi olurken; melikin ilke ve inkılâplarına sıkı sıkıya bağlı kalacağını beyan etmiş midir?

6-Hz. Yusuf iktidar sahibi iken; Allah'ın indirdiği hükümleri bir kenara atarak kendi kafasından beşer ürünü olan yeni yeni kanunlar ihdas etmiş midir?

7-Hz. Yusuf iktidar sahibi iken; melikin kanunlarıyla mı hükmetmiştir yoksa Hz. İbrahim'in şeriatıyla mı hükmetmiştir?

8-Hz. Yusuf iktidar sahibi iken; Mısır'ın ekonomisini şeytanın ameli olan faiz ekonomisiyle mi yönetmiştir?

Aslında bu soruları uzatmak mümkündür. Ancak öğüt almak isteyenler için bu sorulara bile gerek yoktur. Allah'ın indirdikleri açık ve nettir. Hz. Yusuf Mısır hükümetinin başına tam yetki ile gelmiş ve bu yetki sürecinde asla Allah'ın indirdiklerinden başka hükümlerle hükmetmemiştir. Asla Allah'ın dinini bırakıp melikin dinine göre hareket etmemiştir.

Burada son olarak Mevdudi'nin konu ile ilgili şu mükemmel tespitlerine yer vermek istiyorum:

"Doğrusu bu ayeti böyle yorumlayanların Hz. Yusuf'un manevi şahsını olmayacak derecelere düşürmeleri tam bir saçmalaktır. Bu durumlarıyla kendileri, bozulma dönemlerinde yahudilerin geliştirdikleri zihniyetin bir benzerine saplanmış olmaktadırlar. Ahlâk ve maneviyatları düşmeye başladığında yahudiler kendi düşük karakterlerini, haklı göstermek ve daha da alçalmaya mazeret bulmak

için nebi ve velilerini düşük karakterli insanlar olarak resmetmeye başladılar. Aynı şekilde bugün gayrimüslim yönetimlerin altına giren kimileri, bu yönetime hizmet etmek istemişler fakat İslâm'ın talimatları ve Müslüman önderlerin tutumları karşısına dikilince utanıp sıkılmışlardır. Bu yüzden şuurlarını pasif hale getirmek suretiyle bu ayetlerin hakiki anlamlarından sarf-ı nazar ettiler ve bu ayetleri bir peygamberin gayriislâmi kanunlarla yönetilen bir ülkenin, gayrimüslim yöneticisine hizmet etmek azmiyle memuriyet peşine düştüğü şeklinde saptırdılar. Oysa Hz. Yusuf'un kıssası bize öyle bir hisse vermektedir ki; tekbir Müslümanın bile yalnız başına, imanı, aklı ve hikmetiyle tüm bir ülkede İslâmi bir inkılâp oluşturabileceğini, gerçek bir mü'minin ahlâk seciyesini gerektiği gibi kullanarak, bütün bir ülkeyi, ordusuz, cephanesiz ve donanmasız fethedebileceğini öğretmektedir."¹⁷⁷

Yine bugün birtakım insanlar batıl davalarına delil getirebilme adına Habeş kralı Necaşi'yi istismar etmektedirler. Bu şüpheyi ortaya atanlar şöyle demektedirler:

"Necaşi, Müslüman olduktan sonra, ölünceye kadar imanını gizlemiş ve Allah'ın indirdikleri ile hükmetmemiştir. Kâfir bir devletin idaresi Necaşi'nin elindedir. Buna rağmen Resûlullah (s.a.v) onu salih bir kul olarak vasıflandırmış, öldüğü zaman cenaze namazını kıldırmıştır. Bu sebeble aynen Necaşi gibi Müslüman olduğunu söyleyen ve kâfir devletlerin idare mekanizmasında bulunanlara kâfir diyerek onları tekfir etmek doğru değildir."

Necaşi meselesinde de, durum asla bu şüphecilerin dedikleri gibi değildir. Ben bu konuda âlimlerin naklettikleri bilgileri buraya alıntıladıktan sonra konuya dair yorumlarımı belirtmek istiyorum:

Necaşi'nin Müslüman olması ile ilgili Ebu Musa El'Eşari şöyle demektedir: Habeşistan sahibi Necaşi'yi şöyle derken işittim: "Ben şehadet ederim ki; Muhammed (s.a.v) Allah'ın resûlüdür. O, İsa'nın geleceğini müjdelediği kişidir. Eğer ben şu saltanatın başında

¹⁷⁷ Mevdudi, Tefhimü'l-Kur'an, 2/473

olmasaydım ve üzerimde insanlarla ilgili yük bulunmasaydı O'nun ayakkabılarını taşımak üzere hemen yanına giderdim."¹⁷⁸

Necaşi'nin cenaze namazının kılınması ile ilgili ise Buhari'de şu rivayet mevcuttur:

Cabir (r.a)'dan rivayetle; Necaşi vefat ettiği zaman Resûlullah (s.a.v): "Bugün salih bir kişi ölmüştür. Kalkınız kardeşiniz Ashame'ye cenaze namazı kılınız" demiştir.¹⁷⁹

Necaşi'nin kendisine gelen Müslümanları kabul edişi ile ilgili ise siyer kitaplarında şu rivayetler mevcuttur:

Necaşi kendisine gelen Mekke heyetlerini gönderdikten sonra Müslümanlara şöyle demiştir:

"Vallahi size karşı homurdanılsa dahi gidiniz. Benim topraklarımda sizler korunmuş bir haldesiniz. Sizi kötüleyenlerden karşılık alınacaktır. Size işkence etmem için bana dağlar kadar altın verilse dahi sizden bir adama dahi eziyet etmem."¹⁸⁰

Ümmü Seleme'den nakledildiğine göre o şöyle demiştir: "Habeş topraklarına ayak bastığımızda Necaşi'den güzel bir komşuluk gördük. Dinimizi yaşamada herhangi bir zorluk görmedik. Eziyet edilmeden ve hoş karşılamayacağımız bir şey işitmeden Allah'a kulluk görevimizi yerine getirdik."¹⁸¹

Bu konu ile ilgili eserlere bakıldığında görülecektir ki; Habeş kralı Necaşi'nin durumu hakkında birçok ihtilaf vardır. Hatta bazı siyer âlimleri iki tane Necaşi'den bile bahsetmektedirler. Bunlardan birincisi Müslümanların kendisine hicret ettikleri Necaşi, diğeri ise Resûlullah'ın Medine'de kendisine mektup yazarak İslâm'a davet ettiği Necaşi. Çünkü Müslümanların kendisine hicret ettikleri Necaşi'nin Cafer b. Ebu Talib vesilesi ile Müslüman olduğu yine aynı kaynaklarda mevcuttur. Eğer Müslümanların kendisine hicret ettikleri Necaşi İslâm'ı Cafer b. Ebu Talib vesilesi ile kabul etmişse, Resûlullah'ın

¹⁷⁸ Ebu Davud: 62/3205

¹⁷⁹ Buhari, 37/97, Müslim 952

¹⁸⁰ Siyeri İbn-i Hişam

¹⁸¹ Siyeri İbn-i Hişam

kendisine İslâm'ı davet etmek için elçi gönderdiği Necaşi kimdir? Hatta Resûlullah'ın hangi Necaşi'nin cenaze namazını kaldırdığı bile ihtilaflıdır.

Şimdi tüm bu ihtilaflar mevcut iken La İlahe İllallah tevhid akidesi ile doğrudan alakalı bir meselede siyerden getirilen bir delil nasıl kabul edilebilir? Zira iman ile ilgili meselelerde hadisleri bile bazı âlimler delil kabul etmemektedir. Buna rağmen siyer nasıl delil olabilir?

Ayrıca Müslümanların hicret ettiği Necaşi'nin Müslüman olduğuna, uzun süre Habeş kralı olarak kaldığına ve öldükten sonra Resûlullah'ın, bu kimsenin cenaze namazını kıldığına dair rivayetleri kesin ve doğru olarak kabul etsek bile durum bu şüphecilerin söyledikleri gibi değildir. Zira Necaşi'nin Allah'ın indirdiği ile hükmetmediğini söyleyenler öncelikle bu sözlerini sahih delillerle ispat etmek zorundadırlar. Şayet bu kimseler Necaşi'nin Allah'ın indirdiğine muhalif bir hükümle hükmettiğine dair bir delil getiremiyorlarsa -ki şu ana kadar yazılmış siyer kitaplarından böyle bir delil getirmeleri mümkün değildir- bu kimseler ancak Allah'ın dinini saptırmak için Resûlullah'ın salih bir kul olarak isimlendirdiği bir kimseye iftira atarak büyük bir zulüm işlemektedirler.

Yine bilinmelidir ki; Necaşi Müslüman olduğu zaman Allah'ın bugün indirdiği hükümler mevcut değildi. Peki böyle bir durum karşısında Necaşi'den nasıl Allah'ın indirdiği hükümler ile hükmetmesi beklenir? Bilakis Necaşi Allah'ın indirdiği adaletle hükmetme emrine göre insanları idare ediyordu. O gün Allah'ın idare sahipleri için tek verdiği hüküm bu idi. Yani insanları idare edenler adaletle hükmedecekler. Ve Necaşi de aynen bu hükmü uyguluyordu. Hatta o Müslüman olmadan önce bile adaletle hükmediyordu. Zira hicretten önce Resûlullah sahabilerine karşı Necaşi'yi "zalim olmayan bir kral" olarak vasıflandırıyor. Yine Necaşi'nin adaleti yukarıda alıntıladığımız rivayetlerden açıkça anlaşılmaktadır. Ayrıca Necaşi Habeş ülkesinin tek sahibi idi. Hz. Yusuf gibi dilediği şekilde hareket etme hakkına sahipti. Ve böyle bir hakkı ona birileri değil bizzat

kendisi tanımaktaydı. Eğer ülke içerisinde ondan daha yetkili birisi mevcut olsaydı, Mekke'li müşriklerin heyeti Necâşi ile değil de o daha yetkili kimse ile görüşürlerdi. Bu yetkilerle ülkenin idaresinde bulunan Necâşi'nin Allah'ın indirdiği hükümlere muhalif hükümlerle insanları idare ettiği nasıl düşünülebilir acaba? Hatta bazı rivayetlerde Necâşi Müslüman olduktan sonra İran kralına verdiği vergiyi bile artık vermediği zikredilmektedir. Böyle bir kimse nasıl Allah'ın adaletle hükmetme emrine muhalif bir durum içerisinde yer alabilir?

Sonuç olarak Necâşi meselesi de asla bu şüphecilerin dediği gibi değildir. Bugün yine birtakım çevreler asrımızda yaşayan bazı âlimlerin parlamentoda görev almanın caiz olduğunu söylediklerini delil olarak sunmaktadırlar. Yusuf el-Kardavi, Ramazan el-Buti gibi âlimlerin Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen devlet adamlarını Müslüman görmeleri, şirk parlamentolarında görev almaya cevaz vermeleri bu şüphecilerin dillerinde devamlı dolaşıp durmaktadır. Öncelikle şunu belirtmek isteriz ki, hak kişilere göre belirlenmez. Bilakis kişiler hak terazisine göre ölçülür. Âlimlerin sözü asıl itibarıyla hiçbir zaman bir delil değildir, bilakis delillendirilmeye muhtaçtır. Bu ismi anılan ya da anılmayan nice âlimlerin bu konuda muhalif fetva vermeleri, hiçbir zaman bu konudaki sahih düşüncüyü iptal etmeye yetmez. Allah'ın indirdiği ile hükmetmemek, Allah'ın indirdiklerini bir kenara bırakarak teşride bulunmak delaleti ve subuti kat'i delillerle küfürdür. Ve hiçbir âlimin sözü bu aslı ortadan kaldıramaz.

Yusuf El Kardavi "el-Hululu Mustevrada" isimli kitabının 77. sayfasında ve "Keyfe neteamelu maal Kur'an" isimli kitabında şu anki parlamentoları tamamen reddetmektedir. Hatta kendisinden Yahudilerin parlamentosuna girmeye dair fetva isteyen bazı çevreleri "Orada teşride bulunmaktadır ve oraya girmek Yahudilerin varlığını meşru görmektir" diyerek şiddetle reddetmiştir. Ancak kendisi bununla beraber beşeri kanunlarla hükmeden parlamentolara girmenin caiz olduğunu da defalarca söylemiştir.¹⁸²

¹⁸² Özellikle Türkiye'ye geldiğinde bizzat kendisi ile yaptığım görüşmede parlamentoda görev almanın caiz olduğunu söylemiştir.

Dr. Ramazan El Buti ise; "Fıkhus-sire" isimli kitabının "Siyasetu'l- Mufavede" bölümünde partileri dahi reddetmektedir. Yine "Kubra'l- Yakiniyyat" isimli kitabının hâkimiyet bahsinde "Allah'ın kanunlarını bırakıp yasmada bulunmanın küfür olduğunda icma vardır" demektedir. Ancak bununla beraber "el-cihad" ve "Maza kultu emame'l-Muluk ve'r-Ruesa" gibi kitaplarında beşeri parlamentolarda görev alan devlet başkanlarını Müslüman olarak isimlendirmekte, hatta bu devlet başkanlarını kâfir olarak niteleyip onlara karşı mücadele edenleri harbî olarak değerlendirmektedir.

Burada bize düşen hakkı kişilere göre belirlemeye çalışmak değil bilakis Allah'ın kitabı ve Resûlullah'ın sünnetine göre hakka tâbi olmaktır. Zira Allahu Teâlâ hangi konu olursa olsun ihtilaf halinde Allah'ın kitabına ve Resûl'ün sünnetine müracaat etmek, Allah'a ve ahiret gününe iman etmenin kesin bir şartıdır ve yine Allah'ın ve Resûl'ünün hükmünden yüz çevirmekte nifağın ta kendisidir:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygambere de itaat edin ve sizden olan emir sahibine de itaat edin. Eğer herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz; Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Resûlüne arz edin. Bu, daha iyidir ve sonuç bakımından da daha güzeldir." (4, Nisa/59)

"Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Resûlüne çağrıldıkları zaman, bakarsın ki, münafıklardan bir kısmı yüz çevirip geri dönerler." (24, Nur/48)

CAHİLİYE DEVRİ KAVRAMI

"Biz onlara (putlara) ancak bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz." (39, Zümer/3)

Bilinmesi gerekir ki, cahiliye devri insanları inanış ve düşünce bakımından çeşit çeşittirler. Cahiliye toplumunda hiçbir dine inanmayan ateist kimselerle karşılaşacağımız gibi, semavi kaynaklı bir dine iman ettiğini iddia eden kimselerle de karşılaşmak mümkündür. Bununla beraber cahiliye ehlinin, büyük bir kısmı ise resûllerin bi'setine (Allah tarafından gönderildiğine), kıyamet gününe ve o günde ceza ve mükafaat verileceğine inanmaktadırlar. Bunun en somut örneğini Resûlullah (s.a.v)'in gönderildiği Mekke toplumunda görmek mümkündür. Zira öncelikle Mekke toplumu Hz. İbrahim'in dini üzerinde idiler. Ancak Amr b. Luhay'm Şam'dan birtakım putlar (suretler) getirmesi ile dinlerinden sapmışlar ve putperest bir yaşam tarzı sergilemeye başlamışlardır.

Bu noktada bilinmesi gereken önemli husus ise Mekke ehli direkt olarak ibadet ettikleri putlarının gökyüzünü ve yeryüzünü yaratan, her şeye malik bir ilâh olduğunu iddia etmemişler; bilakis bu suret şeklindeki putlarının Allah'a çok yakın veli kullardan olduklarına inanmakta idiler. Bundan dolayı da Allah'tan bir şey isteyecekleri zaman bu putları vesile edinmekteydiler. Mekkeli müşriklerin bu iddialarını Allahu Teâlâ Kur'an'ı Kerim'de şu şekilde ifade etmektedir:

"Biz onlara (putlara) ancak bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz." (39, Zümer/3)

Cahiliye Ehlinde Hanif Dininin Kalıntıları

Cahiliye ehlinin büyük bir çoğunluğu Allah'ın varlığına inanan kimselerden oluşmaktaydı. Yaratılış konusunda Allah'ın ortağı olmadığına ve kadere, ahiret gününe, o günde ceza ve mükafaat verileceğine inanırlar, insanların kulluk yapmakla mükellef olduklarını, yaptıkları amellerden sorgulanacaklarını, hayır yapmışlarsa hayır, şer yapmışlarsa şer ile cezalandırılacaklarını

bilirlerdi. Melekleri "Hameletu'l-Arş", "Hafeze" ve "Mukarrabbın" olmak üzere kısımlara ayırıyorlardı. Kulların Allah'a karşı ibadet etmekle mükellef oldukları inançlarına binaen abdest ve gusül alırlar ve namaz kılarlardı. Ebu Zerr ve Kıs bin Saide el-Eyadi'nin cahiliye döneminde namaz kıldıkları sabittir. Misafirperverlik yapıp, fakirlere sahip çıkarlar, sıla-i rahimde (akraba ziyaretlerinde) bulunurlardı. Güneşin doğuşundan batışına kadar oruç tutarlardı. Aşure günlerinde oruç tutmak âdetleriydi. Zekât verip, itikâfa girerlerdi. Hatta Hz. Ömer (r.a) cahiliyye döneminde nezir yaptığı itikâfi hakkında nasıl bir tutum sergileyeceğini Resûlullah'a sormuştur.

Hz. Aişe (r.a) anlatıyor: "Dedim ki Ey Allah'ın Resûlü, İbnu Cüd'an câhiliye devrinde sıla-i rahimde bulunur, fakirlere yedirirdi. O bundan fayda görecekti mi?" Resûlullah (s.a.v) şu cevabı verdi: "(Hayır) iyiliklerin ona bir faydası olmayacaktır. Çünkü o bir gün bile 'Ya Rabbi kıyamet günü günahlarımı bağışla' dememiştir."¹⁸³

Cahiliye Arapları hac ibadetini yerine getirirler, haram ayların hürmetine inanırlardı. Kısas yaparlar, diyet verirlerdi. Zina ve hırsızlık gibi suçlara gereken cezaları uygularlardı. Hatta hırsızlık yapanların ellerini kesiyorlardı. Kişinin kendi annesiyle, kızıyla, halasıyla, teyzesiyle evlenmesini haram görüyorlardı. Üç talakla boşanıyolar, ihrama girip hac ve umre ibadetini yaptıktan sonra Safa ile Merve arasında yedi kere say yapıyorlardı. Ölülerini yıkayıp kefenliyorlar, üzerlerine cenaze namazı kılıp öyle defnediyorlardı. Misvak kullanıyorlar, koltuk altı ve diğer temizliklerini yerine getiriyorlar, Hz. İbrahim'in sünnetini ihya etme adına çocuklarını sünnet ettiriyorlardı.¹⁸⁴

Bütün bunlarla beraber cahiliye Arapları Daru'n-Nedve ismini verdikleri parlamentolarında belirledikleri kanunlarla toplumlarını yönetiyorlardı. Diğer bir anlamıyla insanların sevk ve idaresi için kanun yapıyor, yasalar belirliyor; yani ulûhiyet ve hâkimiyet hakkını

¹⁸³ Müslim, İman, 365 (214)

¹⁸⁴ Geniş bilgi için bkz. Ebu Fetih eş-Şehristani, Mevsuatul Milel ve Nihal sy. 240, Veliyyullah Dehlevi, Huccetullahi'l-Baliğa, 1/360

sadece Allah'a tahsis etmeyip kendileri üstleniyorlardı. İşte Arap Cahiliyesinin yukarıda anlattığımız tüm dini içerikli ibadetleri yerine getirmelerine rağmen, tevhid kelimesi La İlahe İllallah'ı kavlen dahi ikrar etmemeleri ve tevhid kelimesini ikrar ve tasdik eden kimselere karşı olmadık işkence ve eziyetleri yapmalarının altında yatan temel etkende bu husustur. Onlar bir taraftan kendilerini Hz. İbrahim'e nispet ediyorlar, Hz. İbrahim'in şeriatinden öğrendikleri dini ibadetleri yerine getiriyorlarken; diğer taraftan da yine Hz. İbrahim'in şeriatı üzerine gönderilmiş son resûl Hz. Muhammed'in (s.a.v) davet ettiği tevhid kelimesine karşı çok şiddetli bir tavır alıyorlardı. Rivayetlerde geçtiği üzere "sen bizi neye davet ediyorsun?" diye soran bir kimseye Resûlullah (s.a.v) "La İlahe İllallah'a davet ediyorum" cevabını vermiş, bunun üzerine karşısındaki şahıs, "Araplar bunu size asla bırakmazlar" cevabını vermiştir. Yine aynı şekilde Varaka b. Nevfel Resûlullah'ın başına gelenleri dinledikten sonra "Seni yurdundan kovarlarken keşke o zaman genç olsaydım ve size yardım edebilseydim" demiştir. Resûlullah (s.a.v) "Beni kovacaklar mı?" diye sorunca Varaka b. Nevfel "Evet... Senin davet ettiğin şeye davet eden herkes yurdundan kovulmuştur." cevabını vermiştir.

Son Resûl Muhammed'in (s.a.v) gönderilmiş olduğu Arap Cahiliyesinin gerek itikadi, gerekse ameli noktalarda inanç ve tutumlarını öğrendikten sonra açık bir şekilde görülmektedir ki, günümüzün toplumları birçok açıdan Arap cahiliyesine benzemektedirler. Günümüz toplumları da tıpkı Cahiliye ehli gibi genellikle namaz kılar, oruç tutar, ceza ve mükâfat gününe, cennete ve cehenneme inanmaktadırlar. Aynı şekilde vahyi esasların, Allahu Teâlâ'nın emirlerinin bir kısmını hayatlarına aktarırlar, bir kısmından da yüz çevirirler.

Bu noktada günümüz Cahiliyesi ile 14 asır öncesinin cahiliyesi arasında bir büyük benzerlik ise yönetim ve idare ile ilgili meselelerde kendini göstermektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi Arap Cahiliyesi Darü'n-Nedve isimli toplantı meclislerinde belirledikleri kurallar ışığında toplumlarının idaresini ve yönetimini sağlamakta idiler.

Darun'n-Nedve, Kureyş ileri gelenlerinden kırk yaşını geçen kimselerin toplanıp, Kureyşliler ile ilgili tüm kararların alındığı bir meclisti.¹⁸⁵ Tabii ki burada bu belirlenen kuralların, diğer bir ifade ile kanun ve yasaların Allah'ın şeriatinden kaynaklanmadığını belirtmeye gerek yoktur.

İşte bugün de, günümüz Cahiliyesi Allah'ın kitabını terk ederek çağdaş Daru'n-Nedveler de kendi zayıf akılları ile kanun ve yasalar çıkarmaktalar, insanların sevk ve idaresi için kurallar belirlemektedirler. Tıpkı bundan 14 asır öncesinin Cahiliyesi gibi bir taraftan Allahu Teâlâ'nın şeriatinden namaz, oruç, hac gibi bir takım ameli ibadetleri harfiyyen uygularlarken, diğer taraftan Allah'ın ulûhiyetüi, hâkimiyetini, otoritesini gasp ederek kendi hevalarından kanun ve yasa çıkarmaktadır, belirli seçim dönemlerinde yasama yetkisini insanlara vermektedirler.

Burada esefle belirtmek isterim ki, Arap Cahiliyesi ile günümüz cahiliye toplumları arasında önemli bir fark vardır. Arap cahiliyesinin ellerinin altında Allah tarafından gönderilmiş, toplumların sevk ve idare edecek bir kitapları, şeriatleri yoktu. Fakat asrımızın Cahiliye toplumunun elinde Allah tarafından gönderilmiş, ilk günkü gibi tazeliğini koruyan Kur'an-ı Kerim ve O'nu açıklayan hadisler mevcuttur. Ancak buna rağmen günümüz cahiliye mensupları Allah'ın kitabına sırt çevirmişler, tamamen beşer kaynaklı kanun ve yasalara yönelmişlerdir.

Elbette Arap Cahiliyesi ile günümüz Cahiliye ehli arasındaki tek fark bu değildir. Bu noktada diğer önemli bir fark üzerine Allâme Muhammed Kutub şöyle demektedir: "Asrımızın insanları ile Arap cahiliye toplumu arasındaki diğer fark ise şudur: Arap Cahiliye toplumu açık bir şekilde şirk fiillerini işliyorlar buna karşılık tevhid kelimesini, La İlahe İllallah'ı ikrar etmiyorlardı. Günümüz insanlarına gelince büyük bir kısmı dilleriyle La İlahe İllallah dedikleri halde şirkin bir kısmıyla ya da tamamı ile amel etmektedirler."¹⁸⁶

¹⁸⁵ Daha detaylı bilgi için Dara'n-Nedve başlığı altındaki izahlarımıza bakınız.

¹⁸⁶ Keyfe Ned'un Nas, sy.32

Bu hususta diğerk bir fark üzerine Muhammed Gazali şöyle demektedir: "Asrımızın insanları ile cahiliyye ehlini karşılaştırdığımızda inkârcılık noktasında büyük bir fark yoktur. Ancak günümüz insanları tevhid kelimesini şuuruzca, içeriğinden habersiz bir şekilde ikrar ederlerken, cahiliye Arapları bu kelimenin anlamını biliyor ancak ikrar etmiyorlardı."¹⁸⁷

Gerçekten bugün İslâm ümmeti ikinci gariplik dönemini yaşamaktadır. Sahih rivayetlerde de belirtildiğı üzere "İslâm garip olarak başlamış" ve sahabe döneminde birinci gariplik evresini geçirmiştir. Ancak o eşsiz nesil, bu garipliğın karanlıklarını Allah'ın izniyle yok etmiş, Kur'an'ın mesajının tüm dünyaya yayılmasını sağlamışlardır. Ancak şu anda İslâm ümmetinin üzerine büyük bir gariplik çökmüştür. Öyle bir garileşmedir ki bu, İslâm dini kendi taraftarları tarafından dahi bilinmemektedir. Bunun en somut örneğini Kur'an mesajının en önemli konularından birisi olan yasama ve hâkimiyet konusunda görebiliriz. Bugün bir muvahhid çıkıp Allah'ın indirdiğı hükümleri terk edenlerin, insanların kendilerince kanun ve yasa çıkarmalarının ve bu kanunlardan razı olanların açık bir şekilde şirke düştüğünü söylese birileri hemen çıkıp "günümüzde yaşayan büyük âlimler ve şeyhler böyle söylememektedirler" diyerek onu susturmaya çalışırlar. Hâlbı ki İslâm âlimleri bu noktada çok açık fetvalar vermişlerdir. Örnek olarak Hafız İbni Kesir şöyle söylemektedir:

"Kim neshedilmiş şeriatlara muhakeme olup Muhammed bin Abdullah (s.a.v)'a nazil olan şeriatı terk ederse muhakkak kâfir olur. Acaba bu 'yesak'¹⁸⁸ kanunlarına muhakeme olanların hükmü nice olur? Tüm Müslümanların icmasıyla bunun küfründe şüphe yoktur."¹⁸⁹

¹⁸⁷ Akidetül-Müslimin, sy.154

¹⁸⁸ Cengizhan'ın koyduğu kanunların toplandığı kitabın ismi

¹⁸⁹ el-Bidaye ve'n-Nihaye, 3/118

Allâme İmam Taberi tefsirinde şöyle der: "Allahu Teâlâ haber vermektedir ki, Allah'ın hükümlerini terk edip kendileri hüküm koyan kimseler kâfirdirler."¹⁹⁰

Yine aynı şekilde bir başka muvahhid "Kim küfür sözlerini ikrah hali olmadan diliyle ikrar ederse, bu ifade şaka ile dahi olsa kâfir olur. O halde bugün biz Müslümanlar mal ve mevkî uğruna kâfirlerin ilke ve inkılaplarını kabul ettiğimizi nasıl söyleriz!" dese, hemen sapıklıkla itham edilir. Hâlbü ki Kadı Ebu Bekir İbn'ul Arabbi, Ahkamu'l-Kur'an isimli tefsirinde Tevbe Suresi'nin 65. ayetinin tefsirinde şöyle demektedir:

"Onların söyledikleri ya ciddi veya şakadır. Ne şekilde olursa olsun, küfür kelimesini şakayla dahi olsa söylemek küfürdür. Bu konuda ümmet arasında hiçbir ihtilaf yoktur."¹⁹¹

Bu konuda Fetava-yı Hindiyeye'de şöyle geçmektedir: "Kişi diliyle küfür kelimesini zorlanmadan söylerse kalbi imanla mutmain olsa da yine kâfir olur. Allah katında da mümin değildir. Kadıhanda da böyledir."¹⁹²

Bugün tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir gariplik yaşanmaktadır ve bugünün garipliği bundan 14 asır önce Arap cahiliye döneminin garipliğinden daha zor, daha muammalıdır. Zira o zamanın cahiliyesi bugün olduğu gibi güçlü, intizamlı ve teşkilatlı değildi. Bugünün parlamentoları mesabesinde olan Daru'n-Nedve birkaç kabile reisinden oluşmaktaydı. İstihbaratları olmayıp, kabileleri güçsüzdü. Ancak günümüzün cahiliyesi devlet olarak gerçekten çok güçlüdür. Tüm şirk devletleri Müslümanlara karşı açık bir ittifak içinde olup, heran Müslümanları takip etmektedirler. Öyle ki, bugün Ortadoğu'da ABD'nin, İsrail'in ve Türkiye'nin istihbarat birimleri olan; CIA, Mossad ve MİT ajanları kurdukları şeytan üçgeniyle muvahhid avına çıkmışlardır.

¹⁹⁰ Taberi Tefsiri, 10/358

¹⁹¹ Kurtubi'den naklen. Bkz. Tevbe Suresi 65. ayetinin tefsiri

¹⁹² Feteva-yı Hindiyeye, 2/283

Devletler bazında yaşanan bu gariplikler, halklar bazında da mevcuttur. Günümüzün Cahiliye toplumları bir taraftan kendilerini Müslüman olarak adlandırıp, namaz kılıp oruç tutmaktadırlar. Diğer taraftan ise, beşer kaynaklı kanun ve yasalara tâbi olup, Allah'ın indirdiği kitabı bir kenara atarak kanun ve yasa çıkaran idarecileri desteklemektedirler. Hatta kimileri o kadar ileri gitmiştir ki, Müslüman olarak isimlendirdiği bir liderin peşinden gitmeyi ve onu desteklemeyi cihad olarak dahi isimlendirmektedirler. Elbette ki bu durumun en büyük sebeplerinden bir tanesi toplum içerisinde âlim olarak bilinen ancak vahyin nurundan uzak kimselerin fetvalarıdır. İster istemez bu durum bizlere şu hadisi hatırlatmaktadır:

Abdullah b. Ömer'den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelir ki mescidlerde toplanırlar fakat içinde bir mümin yoktur."

Hadisin şerhinde İmam Tahavi: "Allah bizi böyle bir zamandan muhafaza etsin" demektedir.¹⁹³

Burada şöyle bir soru sorabiliriz: Günümüzde bu şekilde bir Cahiliye yaşanırken, Allah'ın indirdiği hükümler tamamen terk edilip, beşer ürünü kanun ve yasaların otoriteleri hâkim iken, böyle bir topluma Allah'ın yardım etmesi söz konusu mudur?

Cevaben deriz ki: Allahu Teâlâ Bakara Suresi'nin 85. Ayetin de hem hastalığa işaret etmiş, hem de ilacını bildirmiştir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa siz Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Şu halde içinizden böyle yapanlar, netice olarak dünya hayatında perişanlıktan başka ne kazanırlar, kıyamet gününde de en şiddetli azaba uğratılırlar. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir."

¹⁹³ Müşkilu'l-Asar, 1/299, Hadis alimlerinin bir kısmı bu hadisin zayıf olduğunu söylemişlerdir. Ancak imam Tahavi bu hadisin metninin "İslam garip olarak başladı. Ve aynı şekilde yine bu garipliğe dönecektir." hadisi ile teyid edildiğini söylemektedir. Bilindiği üzere senet bakımından zayıf fakat metin bakımından sahih olan hadisler diğer hadislerle teyid edilebilmektedir. Geniş bilgi için Hadis Usulü kitaplarına bakılabilir.

Hastalık bellidir... Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını terk etmek, namaz, oruç, zekât gibi Allah'ın hükümlerinin bir kısmını hayatta tatbik ederken, Allah'ın indirdiği ile hükmetme, Allah'ın indirdiği ile muhakeme olma, teşri, yasama ve egemenlik hakkını ancak ve ancak Allah'a verme gibi hususlarda Kitabın diğer hükümlerinden yüz çevirmek... İşte hastalık budur. Ve bu hastalığın cezası da ayette çok çarpıcı bir biçimde bildirilmektedir:

"Şu halde içinizden, böyle yapanlar, netice olarak dünya hayatında perişanlıktan başka ne kazanırlar, kıyamet gününde de en şiddetli azaba uğratılırlar."

Yani böyle bir tutum sergilemeniz sonucunda dünya hayatınız her yönüyle zillete çevrilir. Ahirette ise sizin için elem verici bir azap vardır.

İbni Mace ve İmam Taberi'nin tahrir ettiği bir hadiste Allah Resûlü (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: "İçinizde beş unsur olunca ne yaparsınız? Bir kavimde fuhuş açıkça yapılırsa onların içinde taun (veba) vs. hastalıklar peyda olur. Bir kavim zekâtı vermezse yağmurdan mahrum olur, bir kavim tartılarında sahtekârlık yaparsa açlık ve sultanın zulmüne maruz kalır, amirleri Allah'ın hükmüyle hükmetmezlerse düşmanları üzerine musallat olur, bir kavim Allah'ın kitabını hayat nizamından uzaklaştırıp Resûlullah'ın sünnetiyle amel etmezse kendi aralarında belalarını bulur ve birbirlerini yerler."

H. Aişe'den (radıyallahu anha) merfu olarak rivayet edilen bir hadiste Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

"Allah (c.c) şöyle buyurmaktadır: İyiliği emredip kötülükten sakının. Bundan evvel dua etseniz duanıza icabet etmeyeceğim, ne isterseniz vermeyeceğim, yardım isterseniz yardım etmeyeceğim."

"Allah (c.c) Yuşa bin Nuh'a vahyederek şöyle buyurdu: Ben kavminin iyilerinden kırkbin kişiyi, kötülerinden de altmış bin kişiyi helak edeceğim. Yuşa dedi ki: Ya Rabbi! İyilerin suçu nedir. Allahu Teâlâ şöyle buyurdu: Onlar benim için kavimlerine bğzmediler ve onlarla beraber yeyip içtiler."

Tüm bu vahyi esasların ışığında diyoruz ki: Allah'm indirdiği ahkâma, Kur'an ve Sünnet'in hükümlerine sırt çevirerek hayatlarını beşeri ideolojilerle, insanların koymuş oldukları kanun ve yasalarla tanzim eden toplumlara Allahu Teâlâ kesinlikle yardım etmeyecektir. Nitekim bir başka ayette ise Allahu Teâlâ yardımını ancak toplumsal değişime, toplumların kendilerini hayır yönünde düzeltmelerine bağlamaktadır. Fertler ve toplumlar kendilerini değiştirmedeği sürece Allahu Teâlâ onların durumunu değiştirmeyecektir. Bu sabit bir ilkedir ve imtihanın kaçınılmaz sonucudur. Bunun aksi düşünülecek olursa o zaman imtihanın bir anlamı kalmayacaktır. Ve bilinmelidir ki, Allah'ın yardımı ve zaferi, Allah'ın kitabına bağlı, O'nun ahkâmını her türlü ahkâmdan üstün tutan toplumlara gelecektir. Hz. Ömer (radıyallahu anhu) Sa'd bin Ebi Vakkas'ı Kadisiye Savaşı'na gönderirken ona şöyle der:

"Ey Sa'd'ın anasının oğlu! Biz ehl-i küfürle savaşır ve onları yeneriz, zira biz Allah'ın ipine sarılmışız, onlar ise Allah'ın hudutlarına tecavüz ederler. Bundan dolayı Allah bize yardım eder ve biz onlara karşı galip geliriz. Fakat bizler de onlar gibi Allah'ın hudutlarına tecavüz edersek işte o zaman Allahu Teâlâ bizlerden yardımını keser ve onlar bizlere galip gelirler. Zira onlar malca ve sayıca bizden üstündürler."

Şu anda Filistin'de, Çeçenistan'da, Bosna'da, Filipinler'de, Afganistan'da, bugünlerde Irak'ta, Türkiye'de ve diğer yerlerde Müslümanların yenik bir durumda zulme uğramalarının tek sebebi hiç şüphesiz dinlerine gereken önemi vermemeleri, Allah'ın ahkâmına sıkı sıkıya sanlmamalarıdır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki; bugün bütünüyle çağdaş bir Cahiliye döneminde yaşamaktayız. Şirkin tüm çeşitleri bütün yeryüzünde hâkim olmuştur. Allah'ın indirdiği hükümlere bütünüyle sırt dönülmüş, beşer kaynaklı ideolojiler hâkim olmuştur. Böyle bir dönemde egemen cahiliyenin bertaraf edilmesi ancak sağlam bir akideye ve sağlam bir tevhid inancına sahip olmakla mümkündür. İslâm ümmetinin öncelikle kendi iç dünyalarında Allah'ın indirdiğini

hâkim kılmaları, sonra da en yakınlarından başlayarak tüm yeryüzünde vahyi esasların otoritesini hâkim kılmak için meşru bütün yollarla güç ve çaba sarf etmeleri temel görevleridir. Bunun için de yaşadığımız Cahiliyeyi ve cahiliye ehlini çok iyi tanımalı, bu cahiliyeye karşı nasıl bir savaş vereceğimizi en güzel örnek olan Peygamber Efendimizin (s.a.v) ve diğer davet önderlerinin öğretilerinden öğrenmelidir.

Sözümüzü Hz. Ömer'in (r.a) şu sözleriyle noktalıyoruz: "İslâmda cahiliyeyi iyi bilmeyen bir nesil yetişirse; İslâm'ın tüm kulpları tek tek kırılıp yok olur."

DARU'L-ERKAM VE DARU'N-NEDVE

"Bilinmelidir ki Daru'l-Erkam, Mekkeli müşriklerin parlamentosu konumunda olan Daru'n-Nedve'ye mukabil Müslümanların parlamentosudur. Vahiyle açılıp vahiyle kapanan bir merkezdir. Müslümanlar irşad, talim, terbiye gibi bütün siyasi ve idari faaliyetlerini Daru'l-Erkam'da sürdürürler."

Öncelikle konumuza Daru'l-Erkam'dan başlamak istiyoruz. Zira Daru'l-Erkam muvahhidlerin merkezi ve karargâhıdır. Ve bundan dolayıdır ki belirli bir şerefe ve üstünlüğe sahiptir.

Daru'l-Erkam asr-ı saadette, dinde âtıl, imanda batıl, ehl-i şirke karşı ilk muvahhid Müslümanların içinde toplanıp ders ve eğitim yaptıkları merkezin adıdır. Diğer bir ifadeyle, müstekbirlerin zulmünden dolayı mustazafların sığındıkları bir mekân olduğu gibi aynı zamanda bir irşad ve talim yeridir.¹⁹⁴

Daru'l-Erkam'ın bu şekilde isinlendirilmesinin ve böyle meşhur olmasının sebebi ise, sahabelerden Erkam b. Ebi Erkam el-Mahzuni'nin evi olmasından dolayıdır. Bu ev Safa tepesinin doğusunda bulunan, Beni Şeybe'nin evine bitişik bir evdir. İslâm davasını kolay ve seri bir şekilde yaymaya elverişli olması sebebiyle ya da Mekkeli müşriklerden gizlenmek amacıyla Resûlullah (s.a.v) böyle bir merkezi yeredinmiştir. Rivayetlerde Daru'l-Erkam'm risaletin beşinci senesinde tesis edildiği bildirilmektedir.¹⁹⁵

Bilinmelidir ki Daru'l-Erkam, Mekkeli müşriklerin parlamentosu konumunda olan Daru'n-Nedve'ye mukabil Müslümanların parlamentosudur. Vahiyle açılıp vahiyle kapanan bir merkezdir. Müslümanlar irşad, talim, terbiye gibi bütün siyasi ve idari faaliyetlerini Daru'l-Erkam'da sürdürürler. Tâğuti rejimleri yıkıp yerine Allahu Teâlâ'nın kitabının hâkim kılınması için faaliyet gösterilen bir merkezdir Daru'l-Erkam. Bundan dolayıdır ki,

¹⁹⁴ Fıkhu's Sire, 76

¹⁹⁵ İbni Hişam

Resûlullah (s.a.v) Daru'l-Erkam'ı kurarken müşriklerden ne izin almış ne de onların olur ve onayını istemiştir. Daru'l-Erkam'da faaliyetlerini kesinlikle müşriklerin belirlediği sınırlar içerisinde, onların kanun ve yasalarına uygun yapma girişiminde bulunmamıştır. Rabbinden aldığı vahyin sınırlarından hiç çıkmadan, zerre kadar taviz vermeden çalışmalarını yürütmüştür.

İşte Daru'l-Erkam yeryüzünün neresinde olursa olsun tüm zamanlara böyle tavizsiz bir şekilde Allah'ın dinini tüm yeryüzüne egemen kılmak isteyen muvahhidlerin kurduğu bir merkezdir. Bunun aksine bugün kendileri ne Müslüman ismini veren, ancak bununla beraber tâğutların ilke ve maddelerine göre çalışmalarını sürdüren, tâğutların emriyle oturup tâğutların emriyle kalkan kimselerin merkezleri açık bir şekilde Daru'l-Erkam vasfını kaybetmiştir. Bu yerler ismen Daru'l-Erkam olsa da cismen Daru'n-Nedve'nin ta kendisidir.

Daru'l-Erkam hakkında bu açıklamalardan sonra şimdi Daru'n-Nedve hakkında gerekli bilgileri verelim.

Halebî siyerinde Daru'n-Nedve 'yi şöyle tarif eder: "Daru'n-Nedve; şu anda haneffî makamının yanında kapısı mescid tarafına bakan, toplanmak için yapılmış bir yerdir. Kureyşliler tüm kararlarını orada alırlardı. Oraya ancak Kureyş kabilesine mensup insanlar girerlerdi. Onların da 40 yaşını doldurma şartı vardı. 40 yaşını doldurmayan kimseler Daru'n-Nedve'ye giremezlerdi."¹⁹⁶

Muhammed el-Hudayri ise Nuru'l-Yakin isimli kitabında, Daru'n-Nedve hakkında şunları söylemektedir: "Daru'n-Nedve, Kusay b. Kilab'ın evidir. Kureyşli müşrikler, tüm işlerini Daru'n-Nedve'de görüşürler, orada karar alınmayan hiçbir işi icra etmezlerdi."

Elmahlı Hamdi Yazır ise tefsirinde Alak suresinin 17. Ayetin de şöyle demektedir: "İslâm'dan önce Mekke'de kurulan, Kureyşlilerin toplandığı parlamento binasına Daru'n-Nedve denir. Nadi, o gibi yerlerde toplanan heyetin ismidir ki bizim meclis, mahfil, kongre, parlamento tabirleri gibidir."

¹⁹⁶ Siyer-i Halebi

Bu tanımlar ortaya koymaktadır ki; Daru'n-Nedve Kureyş'li müşriklerin "Hâkimiyet ve kanun koyma hakkı parlamenterlerin değil, kayıtsız şartsız Allah'ındır" ükesine karşı kurulan bir karargâhtır. Daru'n-Nedve Allah'ın şeriatının bir kenara atılıp heva ve hevese dayanan kanunların çıkarıldığı bir parlamentodur. Başka bir deyişle Daru'n-Nedve "hâkimiyet ancak milletindir" temel ilkesini şiar tutup, küfür hükümlerinin icra edildiği bir merkezdir. Binaenaleyh şu anda Allah'ın vahyine dayanmayıp, beşeri ideolojilere dayanan her devletin idare merkezi tıpkı Mekkeli müşriklerin Daru'n-Nedve'si gibidir.

Bundan 1400 yıl önce Mekke Cumhuriyeti'nde varlığını sürdüren Daru'n-Nedve'nin idare biçimi de demokrasi idi. Zira oraya ancak 40 yaşını doldurmuş kabile reisleri girebiliyordu. Bu kabile reisleri kendi kabilelerinin onayını alıyorlar, bu onay ile kabile temsilcisi olarak Daru'n-Nedve'de yer alıyorlardı. Bu haliyle 1400 yıl önce varlığını sürdüren Daru'n-Nedve bugünkü beşeri sistemlerin parlamentosu ile büyük benzerlik arz etmektedir.

Bugünkü parlamentolarla Daru'n-Nedve arasındaki bir büyük benzerlik ise şudur: Mekkeli müşrikler Daru'n-Nedve'de aldıkları kararlarla Müslümanlara karşı büyük bir savaş açmışlar, onlarla amansız bir mücadele vermişlerdir. Aynı şekilde bugün de tüm dünyada bulunan çağdaş Daru'n-Nedve'lerde Müslümanlara karşı büyük bir mücadele örneği sergilenmekte, insanlar sırf "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için eziyet görmektedirler.

Kesinlikle bilmek gerekir ki; bundan 1400 yıl önce varlığını sürdüren Daru'n-Nedve ile şu anki parlamentolar arasında hiçbir fark yoktur. Zira Daru'n-Nedve 'de kabile reisleri kendi isteklerine dayanan kanun ve hüküm çıkarıyorlar, bunlarla insanların idaresini yapıyorlar ve bu kanunları toplumlarının hayatlarına icra ediyorlardı. Zaten çağdaş parlamentolarda aynı minval üzere çalışmaktadır.

Mustafa Çelik bu konuda "Daru'l-Erkam Daru'n-Nedve Çarpışması" isimli eserinde şunları söylemektedir: "Bugün Daru'n-Nedve çağdaş parlamento türünden devam etmektedir. Her Müslüman bilmelidir ki; Daru'n-Nedve insanların hayatını cüce ilâhların

iradesine bağlayan parlamentodur. Kısaca Daru'n-Nedve insanların iradesinin Allah'ın iradesine tercih edildiği çağdaş müşriklerin bir parlamentosudur. Bu parlamentolarda Allah'ın nizamına ters kanunları uyduranların meydanlardaki 'Biz de Allah'a inanıyoruz' şeklindeki iddiaları, Mekke'de Daru'n-Nedve'de toplanan kabile tâğutlarının itikadlarının sınırını aşmaz. Sözün özü şudur ki, Daru'n-Nedve ile Daru'l-Erkam arasındaki çarpışma bugün de devam etmektedir. Bu çarpışma, Tevhid inancını insanların kalbine ve kafasına lisan-ı kaal ve lisanı hal ile yerleştirmeye çalışan eli silâhsız muvahhidlerle, inanç ve düşünce hürriyetini tanımayan anadan doğma eli dipçikli kanun koyucularının çarpışmasıdır."¹⁹⁷

Bu noktada şunu da belirtmekte fayda vardır. Resûllülâh (s.a.v) hayatının ne risalet öncesi döneminde, ne de risaletten sonraki döneminde kesinlikle bu Daru'n-Nedve'ye girmemiş, onların hiçbir ilke ve maddelerini kabul etmemiştir. Daru'n-Nedve'nin isteklerine karşı asla taviz vermemiş, onların isteklerini "Sizin dininiz size, benim dinim banadır" temel ilkesiyle karşılamıştır. Burada şöyle bir soru akla gelmektedir: Bugün Müslüman geçinen, kendilerini Müslüman olarak isimlendiren, çağdaş Daru'n-Nedve konumunda olan parlamentolara girip onların ükelerini kabul edenlerin bu Müslümanlık iddiaları ne kadar tutarlıdır? Bu konuda İslâm'ın hükmü nedir?

Şimdi kısaca, yukanda Daru'n-Nedve hakkında bilgi verdikten sonra, çağdaş Daru'n-Nedve konumundaki parlamentolarda milletvekili ya da bakan olarak görev almanın hükmü hakkında bilgi vermekte fayda vardır.

Şehid Abdullah Azzam, "Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen, Allah'ın şeriatına ve Resûlullah'ın sünnetine zıt bir kanun koyan, o kanunu uygun gören veya destekleyip imzalayan kimseler kâfir olurlar ve İslâm milletinden çıkarlar" dedikten sonra "Beşeri sistemlerin gölgesinde Parlamente Girenin Hükmü" konusuna

¹⁹⁷ Mustafa Çelik, Darul-Erkam Daru'n-Nedve Çarpışması, sy.85

değirmiştir. Bu konu son dönemde İslâm âlimlerine çok sorulduğu için konu hakkında müstakil bir bölüm açmayı uygun gördük.

Şehid Abdullah Azzam'a "Parlamentoya Girmenin Hükümü" soruldu ve o şöyle cevap verdi:

"Parlamento bakanlar kurulu tarafından çıkarılmış kanunları inceleyen bir mercidir. Allah'ın indirdikleri ile hükmetmeyen, Allah'ın şeriatına ve Resûlullah'ın sünnetine taban tabana zıt kanun koyan, o kanunu uygun gören, destekleyip imzalayan kimseler kesinlikle kâfir olurlar ve İslâm milletinden çıkarlar. Allah'ın indirdikleri dışında kanun yapmak insanı kesinlikle dinden çıkarır. İslâm'a zıt sadece tek bir kanunu dahi desteklemek, doğrulamak, imzalamak, parlamentonun hakkı değildir. Kim ki İslâm'a zıt sadece tek bir kanunu dahi uygun görürse -erkek ve kadın eşittir gibi- İslâm milletinden çıkar. İslâm'a zıt tek bir kanun dahi olsa tüm parlamenterlerin buna karşı çıkması üzerlerine vaciptir. Şayet o kanuna karşı çıkmayıp o kanunu uygun görürlerse kâfir olurlar. Ancak biz parlamentoya dinimizi ve davamızı anlatmak için girersek o zaman bir beis söz konusu değildir. Fakat bakanlar kuruluna girmek caiz değildir. Çünkü bakanlar kurulu kanunları çıkartan yerdir. Müslümanlar oraya giremez. Ama parlamento devleti gözeten bir yer olduğu için istediğini söyleyebilirsiniz. Ancak bakanlar kurulu böyle değildir.

(Not: Bu söylenen sözler arap ülkeleri içindir. T.C.'de durumlar farklı olduğu için bütün sözlerini bu memleketler için düşüneyiz)

Ama şayet Müslümanların maslahatı ve kâfir sistemleri durdurup karşı çıkmak için parlamentoya girseler bu konu Müslümanların genel maslahatına bağlıdır. Müslümanlar için hangisi güzel olursa onu yapması gerekir. Fakat bunu kesinlikle harama girmemek kaydıyla yapmalıdır.

Nevvap (vekil) kelimesi naibin çoğuludur. Bu kelime şu anda sanki musibet mânâsına gelen naibe kelimesinin çoğulu gibidir. Zira bugünkü vekiller, vekil değil tam bir musibettir. Ve şu anda bu parlamentolar tam bir oyuncak gibidir. Bizim için parlamentoya girip

onların rüşvetçi olduğunu ya da hırsız olduklarını, hain olduklarını açıklamamızda, şayet izin verilerse, bir beis yoktur.

Sonuçta bu benim görüşümdür. Ben vermiş olduğum bu fetvada doğru da olabilirim, yanlış da olabilirim. Şayet sözlerimde isabet ettimse bu Allah'tandır. Yanlış isem bu da şeytandandır. Allah'tan temennim bizlere hakkı bildirsın ve bizleri batıldan uzaklaştırsın."

Bu anlatılanlardan şunu özetleyebiliriz. Şehid Abdullah Azzam, bazı şartlar dâhilinde parlamentoya girmeyi caiz görmektedir. Bu şartlar şunlardır:

Beşeri sistemlere karşı olmak ve bunların küfrünü açığa çıkarmak için parlamentoya girmek. Şer'i bir maslahatı gözetmek. Mesela İslâm davasına yardım etmek, zulme karşı olmak, toplumun kanını emen hırsızları ve hainleri ortaya çıkarmak. Allah'ın kitabına ve Resûlün sünnetine zıt tek bir kanunu dahi desteklemeyip imzalamamak. Şayet Allah'm indirdiklerine zıt tek bir kanun dahi olsa kişi, İslâm dairesinden çıkar.

Şeyhu'l-İslâm Mustafa Sabri Efendi şöyle demektedir: "Din ile devlet işlerinin ayrılmasını yaygınlaştırmak isteyen devlet adamlarının ve yazarların bu düşüncesi, Kur'an ve sünnette açıklanan hükümlerin Allah tarafından gönderildiğine iman ilkesi ile bağdaşmaz. Aslında din ile devlet işlerini birbirinden ayırmak, dini ortadan kaldırma planından başka bir şey değildir. Batıdan gelen veya batı bağlılarının ortaya attıkları bid'atlerin hepsi İslâm'ı yıkmak, dini ortadan kaldırmak, Müslümanları İslâm'dan uzaklaştırmak içindir. Bu amaçla ortaya attıkları şeylerin en korkuncu ise din ile devlet işlerini birbirinden ayırmak anlamına gelen laikliktir.

Laiklik hükümet tarafından halkın dinine indirilmiş bir darbedir. Oysa devrimler âdet olduğu üzere halktan iktidara yöneliktir. Burada hükümetlerin halka rağmen, halkın aleyhinde devrim yaptığını görüyoruz.

Laiklik ilkesini kabul eden bir siyasi rejim İslâm hükümlerine başkaldırmış demektir. Dolayısıyla öncelikle bu hükümet irtidad etmiş, sonra da bu idareye itaat edenler tek tek mürtedleşmişlerdir.

Siyasi idarede görev alanlar tek tek mürted hükmünü aldıkları (İslâm dininden çıktıkları) gibi; bu hükümete itaat eden kitleler de irtidada düşmüş olurlar. Bu kestirmeden toplu küfre giriş kadar daha korkunç bir olay tasavvur edilemez.

Birimiz fert olarak İslâm'ın herhangi bir hükmünü kabul etmediğimiz, dinin sultasını reddettiğimiz, helal ve haramdan, emir ve nehiyden birini inkar ettiğimiz takdirde küfre girmiş oluruz. Peki toptan Allah'ın sultasını, emir ve nehiyelerini, helal ve harama ilişkin ölçülerini reddeden ve dolayısı ile kafir olduğu şüphe götürmeyen bir idarenin üyeleri hakkındaki hükmünüz ne olacaktır? Cevap... Yalnızca mürted ve kâfir olmak değil midir?¹⁹⁸

Muhammed Kutub şöyle söylemektedir: "Böyle parlamentolara girmek bazı kaymalara sebep olur. Davaya karşı büyük tehlike ifade eder. Öncelikle girmek akideyi bozar. Bir Müslümanın dini ona 'Allah'ın şeriatı dışındaki tüm kanun ve yasaları reddet. Beşeri sistemlerin hepsi cahili sistemlerdir. Bu beşeri sistemleri kabul etme ve bunlara rıza gösterme' der. Buna rağmen bir Müslüman, Allah'ın şeriatını reddeden, kendi istekleri doğrultusunda kanun vaaz eden parlamentoda nasıl olur da onlarla oturur? Nasıl onlarla birlikte hükümet kurar? Bir Müslüman nasıl onların ükelerini kabul ettiğine dair söz verir ve yemin eder? Hâlbuki Allahu Teâlâ kitabında şöyle buyurmaktadır:

"O (Allah), Kitap'ta size şöyle indirmiştir ki: Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, onlar bundan başka bir söze dalmcaya (konuya geçinceye) kadar kâfirlerle beraber oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Elbette Allah, münafıkları ve kâfirleri cehennemde bir araya getirecektir." (4, Nisa /140)

Bunların konuşması daima Allah'ın şeriatına muhaliftir. Zaten ondan başka konuşmaları ve çalışmaları yoktur. Ta ki kişi başka bir konuşmayı beklesin. Buna rağmen nasıl onlarla oturulur? Bazıları şöyle diyerek kendilerini kurtarmaya çalışırlar. 'Biz oraya gideriz.

¹⁹⁸ Mustafa Sabri Efendi, Mevkîfü'l-Akıl, 4/280

İslâm'm sesini yüceltmek için, onları Allah'ın şeriatına göre hüküm vermeye çağırırız.' Kesinlikle bilinmelidir ki; bu gibi şeyler İslâm akidesine apaçık terstir."¹⁹⁹

Aynı konu üzerine Abdu'l-Mun'im Mustafa Halime ise şöyle söylemektedir: "Asıl tehlike parlamentoya girmek değil, asıl tehlike bazı kaymalar ki bunlar İslâm'ın kabul etmediği akideyi bozan şeylerdir.

Birincisi: Parlamentoya giren milletvekili gayr-i islâmi sistemi koruyacağına söz verir ve yemin eder. Bu apaçık akideyi bozan bir konudur. Zira zorlama olmadan küfür maddelerini kabul etmek imanı bozar. Bu kişilerin suçu hayatını tanzim etmek için tâğutların mahkemesine başvuranlardan daha kötüdür. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Dinde zorlama yoktur. Doğruluk ile sapıklık birbirinden kesinlikle ayrılmıştır. Kim Tâğut'u, azgınlığı reddederek Allah'a inanırsa kopması sözkonusu olmayan, sapasağlam bir kulpa yapılmıştır. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi işitir, herşeyi bilir." (2, Bakara/256)

İkincisi: Parlamentoya giren kişi Allah'ın dinine düşmanlık eden parti ve şahısların meşruluğunu itiraf etmeye mecbur kalır. Hangi parti oy çokluğuna sahip olursa memleketi o idare eder. Tüzük ve düşünceleri ne olursa olsun fark etmez. O partinin meşruluğunu kabul etmeye mecbur kalır. Malum olduğu üzere bu kabullenmeler, imam bozar ve yok eder. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın adı anılarak kesilmeyen hayvanların etlerinden yemeyiniz. Çünkü bu, Allah'ın yolundan sapmaktır. Şeytanlar dostlarına sizinle tartışmalarını telkin ederler. Eğer onlara uyarsanız, şüphesiz siz de müşrik olursunuz." (6, En'am/121)

"Şüphesiz ki kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, ona arka dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir. Bunun sebebi; onların, Allah'ın indirdiğinden

¹⁹⁹ Muhammed Kutub, Vakiuna el-Muasır, sy:423

hoşlanmayanlara 'Bazı hususlarda size itaat edeceğiz' demeleridir. Oysa Allah, onların gizlediklerini biliyor." (47, Muhammed/25-26)

Üçüncüsü: Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen kâfir hâkimlere itaat etmektir ki, bu da vela ve bera akidesi ile resmen çelişmektedir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah'a ve ahir et gününe inanan bir kavmin; babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabbaları da olsa Allah'a ve Peygamberine düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedi kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş onlarda O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'ın taraftarlarıdır. Muhakkak ki başarıya ulaşacak olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır." (58, Mücadele/22)

"Ey müminler! Yahudileri ve hristiyanları dost edinmeyiniz. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse o onlardan olur. Hiç kuşkusuz Allah, zalimleri doğru yola iletmez." (5, Maide/51)

Dördüncüsü: Tüm yapılan kanunlar çoğunluğa bağlıdır. Yani çoğunluk ne derse o olur. Çoğunluk helali haram, haramı da helal kabul ederse çoğunluğun dediği haktır. Bu da apaçık bir şekilde İslâm akidesine terstir. Zira bu atmosferde şeriatın hükümleri ile tâğutun hükümleri aynı konuma girerler. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah ve Resûlü, bir işte hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadına, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur." (33, Ahzab/36)

Çoğunluğun dediği olur deyip de Allah'ın hükmünden yüz çevirmek açıkça insanları iman dairesinden çıkarır. Veleve ki bu suçu işleyen insanlar dilleriyle defalarca "ben Müslümanım" dese de fark etmez. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Bazı kimseler Allah'a ve Peygamber'e inandık ve direktiflerine uymayı kabul ettik' derler. Fakat bazıları bu sözlerinden sonra sırt çevirirler. Bunlar mü'min değildirler. Aralarındaki davalarda Allah'ın ve Peygamberin vereceği hükme uymaya çağırıldıklarında bir bölümünün bu çağrıya yüz çevirdiğini görürsün." (24, Nur/47- 48)²⁰⁰

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa onlar cahiliye hükmünümü istiyorlar? İyi anlayan bir topluma göre, hükümler Allah'tan daha güzel kim vardır?" (5, Maide/50)

Bu ayetin tefsirine geçmeden önce bir konu hakkında kısaca bilgi vermekte fayda vardır.

"Cengiz Han, Tatarların kralı Onkhan'ı yendikten sonra doğu ülkelerinde bir devlet kurdu ve bu devleti için kanunlar yaptı. Bu kanunları ise "Yasa" veya "Yes'ak" ismini verdiği bir kitapta topladı. Daha sonra ise bu kanunları çelik levhalara işleterek onları kavminin uyacağı bir şeriat haline getirdi. Kavmi de bunlara uydu. Cengiz Han hiçbir dine bağlı değildi."²⁰¹

Cengiz Han'ın bu kitabı hakkında el-Kal Kaşandi, Alaaddin el-Cuveyni'den şunları nakleder:

"Cengiz Han'ın ve kendisinden sonra çocuklarının bağlandığı din, Cengiz Han'ın koyduğu Yes'ak kanunlarıdır. Yes'ak ise, Cengiz Han'ın kendi kafasından uydurduğu kanunlardır. Bu Yes'ak içerisinde birtakım hükümler ve cezalar vardır. Bu hükümlerin çoğu İslâm şeriatına muhalif idi. Ancak çok az bir kısmı Hz. Muhammed (s.a.v)'in şeriatına uygundu. Cengiz Han koymuş olduğu bu kanunları "Büyük Yasa" olarak isimlendirdi ve bu kanunları bir kitapta topladı. Bu kanunları kendisinden sonra gelecek olan nesiller için miras olsun ve böylece her aile onları gerek kendileri öğrensin, gerekse çocuklarına öğretsin diye kendisine ait bir kasada saklanmasını emretti"²⁰²

²⁰⁰ Abdu'l-Münim Mustafa Halime, Hükmü'l İslam Fi Demokratiyye, sy: 92

²⁰¹ Markizi, el-Mevarid ve'l-İtibar, 2/120

²⁰² el-Kal Kaşandi, Tarihi Fatihi'l Alem, 1/62-63

Cengiz Han'ın Yes'ak ismini verdiği anayasasındaki bazı hükümler şöyledir:

- * İster evli olsun ister bekâr olsun zina eden öldürülür.
- * Lutiliğin (erkeğin erkekle ilişkisi) cezası ölümdür.
- * Bilerek yalan söyleyen, sihir yapan, insanların gizli hallerim araştıran öldürülür.

* Ticaret yapsın diye kendisine mal veruen kimse üç kere zarar ederse öldürülür.

Bu kısa açıklamalardan sonra Maide Suresi'nin 50. ayetinin tefsirine geçelim. Bu ayetin tefsiri hususunda büyük müfessir İbni Kesir şöyle demektedir:

"Allahu Teâlâ, her hayrı kapsayıcı, her şerri yasaklayıcı olan hükümlerinden yüz çevirip, bunun yerine cahiliyede olduğu gibi kişilerin görüşlerine, dalalet ve sapıklığı ihtiva eden değer yargılarına ya da çeşitli dinlerin karışımı ve beşeri görüşlerden meydana gelen Cengiz Han'ın vaaz ettiği yes'ak gibi İslâm dışı hükümlere yönelenin imanını kabul etmiyor. Yes'ak; Cengiz Han'ın Kur'an, Tevrat, İncil ve kendi görüşlerine dayanarak ortaya koymuş olduğu kanunları ihtiva eden bir kitaptır. Cengiz Han öldükten sonra yerine geçen çocukları islâm'a girdikleri halde bu kitabı anayasa kitabı olarak görmeye devam ettiler. Allah'ın kitabı ve Resûlullah'ın sünnetini bir kenara atarak bu kitaptaki hükümlerle Tatarlara hükmettiler. İşte böyle davranan kimseler kâfirdir. Bunlarla büyük küçük her meselede yalnız Allah'ın hükmüne dönünceye kadar savaşmak farzdır."²⁰³

İbni Kesir'in bu açıklaması üzerine Said Havva şöyle demektedir: "Allâme İbni Kesir'in söylediği bu fetvaya karşı çıkan hiçbir âlim tasavvur etmem. Biz aslen şunu açıkça söyleriz. Bir parti İslâm nizamını terk ederse ya da kendi tüzüğüne küfür maddelerini katarsa veya hangi hükümet La İlahe İllallah kelimesine ters kanun ve düstur vaaz ederse biz onlara kâfir deriz. Aynı şekilde kimde böyle hükümete yardım edip onları kollarsa biz ona da kâfir deriz."²⁰⁴

²⁰³ İbni Kesir Tefsiri, 2/67

²⁰⁴ Said Havva, el'Esasıl Fi'Tefsir, Maide Suresi 50. ayetin tefsiri.

Maide Suresi'nin 50. Ayetinin tefsirinde Seyyid Kutub şöyle demektedir: Cahiliyyenin anlamı bu ayette belirgin bir biçimde ortaya konuluyor. Cahiliyye -Allah'ın belirttiği, Kur'an'da ifade edildiği üzere insanların insanlar için hüküm belirlemesi, insanın insana köle kılınması, Allah'a kulluğun bırakılması, Allah'ın ilâhlığının reddedilmesi ve de buna karşılık, kimi insanların ilâh kabul edilmesi ve -Allah'a değil- onlara tapılmasıdır.

Olaya bu ayetin ışığında baktığımızda, cahiliyyenin tarihsel bir süreçten ibaret olmadığını görüyoruz. Cahiliyye, bir olgudur. Geçmişte yaşanmış olan bu olguyla, bugün de yarın da yine karşılaşılacaktır. Cahiliyyenin niteliği, İslâm'la çelişme, İslâm'a karşı değildir.

Nerede ve hangi zamanda olursa olsun eğer insanlar, tek bir konuda bile ödün vermeksizin Allah'ın şeriatına göre hükmediyorlarsa, bu şeriatı benimsiyor ve ona gerçek anlamda teslim oluyorlarsa, Allah'ın dinine mensup olmuş demektirler. Yok, eğer beşer aklın ürünü olan bir şeriat, bir öğretiyeye göre hüküm veriyorlarsa -hangi şekilde olursa olsun- söz konusu öğretiyeyi benimsiyorlarsa, onlar cahiliyye sınıfındadırlar. Onlar, öğretisi doğrultusunda hüküm verdikleri kişinin dinini benimsemiş durumdadırlar, Allah'ın dinini değil! Allah'ın hükmünü istemeyen, cahiliyye hükmünü istiyor demektir. Allah'ın şeriatını reddeden, cahiliyye düzenini kabul ediyor, cahiliyyeyi yaşıyor demektir.

Bu, yolların ayrılış noktasıdır. Allah bu noktada, insanlardan iyice düşünmelerini istiyor. Gerisi insanlara kalmıştır. Diledikleri yolu seçmekte özgürdürler.

Ardından Allah bu tür insanlara, cahiliyye düzenini istemelerinden ötürü kınayıcı bir soru yöneltmektedir. Yine bu soru, Allah'ın hükmünün daha üstün olduğunu vurgulamaya yöneliktir:

"Kesin inançlılara göre Allah'ın düzeninden, Allah'ın verdiği hükümden daha iyisi düşünülebilir mi hiç?"

Evet! Allah'tan daha iyi hüküm koyabilecek olan kim vardır?

İnsanlar için Allah'ın şeriatından ve hükmünden daha iyi bir şeriat ve hüküm belirleyebileceği iddiasında bulunmaya kim kalkışabilir?

Böylesi büyük bir iddiaya kalkıştığında, bunu hangi gerekçeyle açıklayabilir? Bu iddiaya kalkışan, insanları, onların yaratıcısından daha iyi tanıdığını söyleyebilir mi? İnsanlara karşı, onların Rabbinden daha hoşgörülü olduğunu ileri sürebilir mi? İnsanlar için en uygun olanı, onların yararını Allah'tan daha iyi gözetiyorum diyebilir mi? Nihai şeriatını gönderen, son peygamberini gönderen, onu peygamberlerin sonuncusu, getirdiği mesajı kitapların sonuncusu kılan, İslâm şeriatını kıyamete dek geçerli olarak niteleyen Allah'ın, durumların değişebileceğini, yeni ihtiyaçların ortaya çıkacağını, farklı şartlar söz konusu olabileceğini bilemediğini iddia edebilir mi? Bir insan, Allah tüm bunları bilemediği için şeriatında belirtmemiştir, ancak bugün işte tüm bunlar bizler tarafından kavranmıştır diyebilir mi?

Allah'ın şeriatını hayattan koparan, onun yerine cahiliyye şeriatını, cahiliyye hükmünü ikame eden, kendi keyfi arzusunu ya da herhangi bir halkın veya neslin keyfi arzularını Allah'ın şeriatından, Allah'ın hükmünden üstün tutan kimseler, bu tür sözler söyleme cüretim nasıl gösterebiliyorlar?

Özellikle de kendini Müslüman olarak adlandıran bir insan, bu türden sözler edebilir mi?

İçinde bulunduğumuz şartlarmış! Durum çok değişmişmiş! İnsanların istememesiymiş! Düşmanlardan çekinmemiz gerekirmiş! Allah Müslümanlardan kendi aralarında şeriatını yürürlüğe koymalarını, Kur'an doğrultusunda hayat sürmelerini, onlardan kimi insanların kendilerini indirdiği şeriatından ufaklık bir noktada bile şaşırtmalarından sakınmalarını isterken, daha sonra olup bitecek herşeyi bilmiyor muydu?

Beklenmedik ihtiyaçlar, yenilenen şartlar ve görmezlikten gelinemeyecek durumları, Allah'ın şeriatı ihata edemeyecek denli eksikmiş! Bu nasıl iddia edilebilir? Şeriatından ödün verilmemesi için

bu denli kesin bir ifade kullanan ve insanları özenle uyaran Allah, tüm bunların olacağını bilmiyor muydu?

Bu konuda, Müslüman olmayan bir kimse dilediğince konuşabilir. Ama Müslüman olan ya da Müslüman olduğunu iddia eden bir kimse bu türden sözler edebilir mi? Bu türden sözler edebiliyorsa onun İslâm'la artık ne ilgisi kalmıştır? Tüm bunlardan sonra, onda İslâm'ın en ufak bir izi görülebilir mi?

Bu, tam bir yol ayrımıdır. Kişi seçimini yapmak zorundadır. Seçimini yapmışsa artık tartışmanın gereği yoktur. Ya İslâm, ya cahiliyye! Ya iman, ya küfür. Ya Allah'ın hükmü ya cahiliyye düzeni.

Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler, kâfirlerin, zalimlerin, fasıkların ta kendileridirler. Yönetilenlere karşı Allah'ın hükmüyle hükmetmeyenler, kesinlikle mümin değildirler.²⁰⁵

Seyyid Kutub bir başka yerde de şöyle demektedir: "Hâkimiyet; insanları kul edinme hakkı ve onlara kanunlar koyma yetkisi... İşte bunlar ilâhlığın temel özelliklerindendir. Allah'a inanmış birisi bunları kendisi için iddia edemeyeceği gibi, başkasının iddiasını da doğrulayamaz. Hâkimiyet hakkı, insanları kendisinin koyacağı kanuna boyun eğdirme hakkıdır. Burada söz sahibi olduğunu iddia edenler ilâhlık iddia etmektedirler."²⁰⁶

Abdulaziz b. Baz şöyle demektedir: "Kim insanların kanun ve yasaları, Allah'ın kanun ve yasalarından daha üstün veya denktir derse o kâfir olur. Kim Allah'ın hükümlerini terk edip yerine insanların kanun ve yasalarını tatbik ederse buna rağmen Allah'ın hükümleri daha üstündür dese bile küfürden kurtulamaz. Kâfir olur."²⁰⁷

Fıkıh usulü üzerine güzel ve önemli çalışmaları olan Abdülkerim Zeydan hüküm koyma ve kanun çıkarma noktasında şunları söylemektedir: "Tüm Müslümanlar icma etmişler ki; kanun koyucu tek Allah'tır. Allahu Teâlâ En'am Suresi'nin 57. ayetinde idare ve hükmün ancak kendisine ait olduğunu belirtmektedir. Bu esasa

²⁰⁵ Fi Zilali'l-Kur'an

²⁰⁶ Seyyid Kutub, İslam Düşüncesi, sy. 11

²⁰⁷ Abdulaziz bin Baz, Vücubu Tahkim Şer'i sy:11

dayanarak diyoruz ki; Allah'ın şeriatından hariç yasama yapmak küfürdür. Çünkü Allah'tan hariç hiç kimsenin kanun koyma yetkisi yoktur."²⁰⁸

Ahmed Şakir şöyle demektedir: "Bu beşeri sistemlerin konumu güneş gibi açıktır. Küfrü nettir. Bunda kesinlikle hiçbir şüphe yoktur."²⁰⁹

Mahmud Şakir şöyle demektedir: "Allah'ın şeriatına ters kanun koyanların küfründe zerre kadar şüphe yoktur."²¹⁰

Abdulkadir Udeh şöyle demektedir: "Çağımızda İslâmı şeriatını değil de, onun yerine insanların koymuş oldukları kanunları uygulamak, bugün küfrün en bariz örneklerindendir."²¹¹

Said Havva şöyle demektedir: "Yasama yetkisini Allah'tan başkalarına vermek şehadeti bozar. Yani kanun yapma yetkisini Allah'tan alıp insanlara veren kimseler dilleri ile ne kadar La İlahe İllallah deseler de boştur. Bu kimseler bu hareketleriyle dinden çıkmış olurlar."²¹²

Bununla birlikte bu beşeri sistemlere ve sahiplerine itaat etmek de aynı şekilde Allah'ın kitabında şirk bir fiil olarak tanımlanmakta, böyle bir suça iştirak edenler ise müşrik olarak isimlendirilmektedir. Bilindiği üzere bu beşeri sistemlerin sahiplerine oy vermek onlara itaat edileceğine dair peşinen söz vermekten başka bir şey değildir. Bakınız bu konuda Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Üzerine Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanlardan yemeyin. Kuşkusuz bu büyük günahdır. Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlardan (müşriklerden) olursunuz." (6, En'am suresi /121)

Bu ayetin tefsiri üzerine Seyyid Kutub şöyle demektedir:

²⁰⁸ Abdülkerim Zeydan, el-Veciz fi Usulü Fıkıh, sy: 69

²⁰⁹ Ahmed Şakir, Umdetü't-Tefsir 4/173

²¹⁰ Mahmud Şakir, Taberani Tefsirinin Haşiyesi, 1/34

²¹¹ Abdulkadir Udeh, Teşrii'l-Cinai, sy: 196

²¹² Said Havva, İslam, sy: 83

"...Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz."

"Yani siz, Allahu Teâlâ'nın size emrettiği hususlardan yüz çevirip, şeriatını terk edip, başkasının sözüne uyarsanız, Allah'ın hükmünün yerine başkasının hükmüne koşarsanız... İşte bu yaptığınız şirk olur. Her kim bir insanın kendisinden uydurduğu hükümlere itaat ederse, bu hüküm çok küçük bir mesele de dahi olsa o şüphesiz müşriklerdendir. Müslüman olup da böyle bir fiil yapan kimse İslâm'dan çıkıp doğrudan doğruya şirke girmiş demektir. Ne kadar kelime-i şهادet getirirse getirsin, ne kadar dili ile 'ben Müslümanım' desin fark etmez. Madem ki o Allah'tan başkasının hükmüne uymakta, Allah'tan başkasının hükmüne itaat etmektedir, dili ile 'ben Müslümanım' demesi onun durumunu değiştirmez. Bu kesin hükmün ışığı altında bugün yeryüzündeki cemiyetlere baktığımız zaman tamamen şirk ve cahiliyyeden başka bir şey göremeyiz. Allah'ın koruduğu kitlelerden başka yığınlarca insanın şirk ve cahiliyye bataklığı içerisinde yüzdüğüne şahit oluruz. Allah'ın muhafaza ettiği insanlar yeryüzünde ilâhlık taslayan zalim putlara karşı gelir, zorlama dışında kalan hiçbir konuda onların hüküm ve şeriatına itaat etmezler."²¹³

Mevdudi ise bu ayete yaptığı tefsir de şöyle demektedir:

"Allah'ın ilâhlığını kabul etmekle birlikte, Allah'ın dininden yüz çevirenlerin hükümlerini ve buyruklarını uygulamak da şirktir. Allah'ın birliğini kabul etmek, hayalın tüm alanında Allah'a itaat etmektir. Allah ile birlikte bir başkasına da itaat edilmesi gerektiğine inanan kimse, inanç açısından şirke düşmüştür. Haram ve helal koyma yetkisini kendi üzerinde gören böyle kişilere, Allah'ın yol göstericiliğini hiçe sayarak itaat eden bir kimse de ameli açıdan şirke girmiştir."²¹⁴

İbni Kesir Tarihinde bu konu hakkında şöyle söylemektedir: "Kim kaldırılmış şeriatlara muhakeme olup, Muhammed b. Abdullah

²¹³ Seyyid Kutub, Fi Zilali'l-Kur'an, 5/416

²¹⁴ Mevdudi, Tefhim'ul-Kur'an, 1/589

(s.a.v)'a nazil olan şeriatı terk ederse muhakkak kâfir olur. Acaba bu Yes'ak kanunlarına muhakeme olanın hükmü nice olur? Tüm Müslümanların icması ile bunun küfründe şüphe yoktur."²¹⁵

İbni Kesir'in bu yorumu üzerine Abdullah Azzam şöyle demektedir:

"Âlimler bu konu üzerinde açık hüküm vermişlerdir. Hatta bazı âlimler Yes'ak kitabını eline alıp bu kitap ile hüküm verenler ve bu kitaba muhakeme olanlar muhakkak ki kâfir olurlar demişlerdir. Müslümanların Yes'ak mahkemesine gidenlerin küfrü hakkında şüpheleri yoktur."²¹⁶

Seyyid Kutub, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen idareleri ve bunların kanunlarını birer put olarak isimlendirdikten sonra bu konu üzerine şunları söylemektedir:

"Dilleri ile Allah'tan başka ilâh olmadığı ve Muhammed'in (s.a.v) Allah'ın kulu ve resûlü olduğunu söyleyip, ferdi davranışlarda, arınma, evlenme, boşanma ve miras gibi konularda Allah'ın vahyine tâbi oldukları için kendilerini Müslüman diye isimlendirenler, bununla beraber bunun dışındaki konularda Allah'ın kitabına göre şekillenmemiş kanun ve nizamlara itaat edenler... Allah kitabında izin vermediği halde Allah'ın kitabına muhalif olan yasalara ve kanunlara itaat edenler... İsteyerek veya istemeyerek bu çağdaş putlarının kendilerinden istedikleri görevleri yerine getirme noktasında tüm değerlerini feda edenler.... Bu kutsal değerleri ile çağdaş tâğutların istekleri çeliştiği zaman, Allah'ın emirlerini kulak arkası yapıp bu çağdaş tâğutların emirlerini yerine getirenler... Evet, kendilerini Müslüman ve Allah'ın dinine mensup zannedip de tüm bu fiilleri yapanlar, kafalarını yastıklarından kaldırıp bir an önce uyanmak ve ne kadar büyük bir şirk bataklığının içinde olduklarını görmek zorundadırlar.

Şirk ve müşriklik, rabblik noktasında Allah'tan başka bir rabbin yaratan, rızık veren, öldüren vb. varlığına inanmakla ortaya çıkmaz.

²¹⁵ İbni Kesir, el-Bidaye, 13/118

²¹⁶ Abdullah Azzam, Hakimiyyet Mefhumi, sy: 14

Allah ile beraber veya; Allah'ın dışında başka rabblerin hâkimiyetine inanmak da şirkin en bariz örneklerindendir.

O halde yeryüzünün doğusunda ve batısında yaşayan tüm insanlar, yaşantılarında yetkiyi kime verdiklerine, kime uyduklarına, kime itaat edip kime boyun eğdiklerine, kimin emrine uyup sözünü dinlediklerine bir baksınlar... Şayet tüm bu konularda sadece Allah'a itaat ediyorsa Allah'ın kendisinden razı olduğu dine, İslâm'a mensupturlar. Yok, şayet bu konularda Allah'tan başkasına tâbi oluyorlarsa (Allah korusun) onlar tâbi oldukları tâğutların dinine mensupturlar."²¹⁷

Allahu Teâlâ başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır: **"Şüphesiz ki, kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, arkalarına dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir. Bunun sebebi; onların, Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara; -bazı hususlarda size ileride itaat edeceğimiz- demeleridir. Oysa Allah, onların gizlediklerini biliyor."** (47, Muhammed/25-26)

İşte bu ayet günümüzde bu parlamenterlere oy verenlerin durumunu ne güzel ortaya koymaktadır. Zira bu ayette Allahu Teâlâ dinden çıkıp mürted olanların dinden çıkışlarının sebebinin onların Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere "bazı hususlarda size ileride itaat edeceğiz" demelerine bağlamıştır.

Evet... Allahu Teâlâ bu ayetinde günümüzde, seçimlerde sandık başına giderek Allah'ın hâkimiyet yetkisini gasb eden kimselere oy atmak suretiyle onlara yetki verenlerin durumunu ne kadar güzel bir şekilde ortaya koymuştur. Bu ayette dikkat edilmesi gereken iki husus vardır:

1-Allahu Teâlâ bu ayette bu kimselerin mürted oluş sebebinin yukarıda da belirttiğimiz gibi "... Size ileride itaat edeceğiz" demelerine bağlamıştır. Yani onları mürted yapan etken Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere bizzat itaat etmeleri değil, sadece "ileride itaat edeceğiz" demeleridir. Allah'ın indirdiğini hoş

²¹⁷ Seyyid Kutub, Fi Zilali'l-Kur'an, 9/89

karşılamaayan kimselere sadece itaat sözü vermek, sahibini mürted ve kâfir yaptığına göre onlara her konuda bizzat itaat eden kimselerin hali ne olur acaba?

2-Yine bu ayette dinden çıkış bu kimselerin **"bazı hususlarda itaat edeceğiz"** demelerine bağlanmıştır. Yani yüce Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayanlara sadece bazı hususlarda itaat sözü vermek dahi kişiyi İslâm milletinden çıkarmaktadır. Aynı şekil de Allah'ın indirdiğini hoş karşılamayan kimselere hayatlarının bütün alanlarında itaat edenlerin hali ne olur acaba?

Bakınız bu ayetin tefsirinde Şeyh Muhammed Emin Şankıtı ne demektedir:

"Bu ayetler Allah'ın indirdiklerinden nefret edenlere itaat edip onların batıl düşüncelerine destekçi olanların kâfir olduklarını ifade etmektedir. Çağımızda bu ayetlerin ihtiva ettiği mânâ ve tehditleri bütün Müslümanların düşünmesi zorunludur. Zira kendini Müslüman zannedenlerin çoğu bu ayetlerin kapsamına girmektedirler. Çünkü doğudaki ve batıdaki tüm kâfirler Allah'ın, Hz. Muhammed (s.a.v)'e indirdiği kitaptan nefret etmektedirler. Kim bu kâfirlere ayetin ifade ettiği gibi 'bazı konularda size itaat ederim' derse bu ayetlerin tehdidinin altına girecektir. Tabii ki her konuda onlara itaat edenler daha çok bu ayetlerin mefhumuna girerler. Şu andaki beşeri sistemlere itaat edenler şüphesiz bu ayetin kapsamı altına girmektedirler. Dikkat et! Bazı konularda size itaat ederim diyenlerden olma!"²¹⁸

Şeyh Muhammed Emin Şankıtı Kehf Suresi'nin 26. ayetine yaptığı tefsirde ise şöyle demektedir: "Kur'an'ı Kerim'in naslarından açıkça anlaşılmaktadır ki, şeytanın dostları vasıtası ile koydurduğu, İslâm şeriatına muhalif beşeri kanunlara tâbi olanların kâfir ve müşrik olduklarından ancak onlar gibi Allah'ın basiretlerini kör ettiği, vahyin nurundan kör olan kâfir ve müşrik kimseler şüphe ederler."²¹⁹

²¹⁸ Şeyh Muhammed Emin Şankıtı, Edvâü'l-Beyan, 3/383

²¹⁹ Şeyh Muhammed Emin Şankıtı, Edvâü'l-Beyan, 4/73-74

Yine Şeyh Muhammed Emin Şankiti İsra Suresi'nin 9. ayetine yaptığı tefsirde ise şöyle demektedir: "Resûlullah (s.a.v)'ın getirdiği din ve şeriattan başkasına tâbi olan kişi, kendisini İslâm milletinden çıkaran apaçık bir küfür işlemiştir. İşte bu hüküm Kur'an'ın doğru yola ileten hükümlerindendir."²²⁰

IRKÇILIK KAVRAMI

"Ey insanlar, gerçekten, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır." (Hucurat 13)

İrk kelimesi Arapça'da "kök, yaprağın sapı, nesep" gibi anlamlara gelmektedir.²²¹ Günümüzde aralarında kan bağı bulunan, aynı soydan gelen büyük insan toplulukları ırk kelimesiyle ifade edilmektedir. "Maddi ve manevi açılardan milletin ve ülkesinin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma anlayışına ırkçılık denir."

İslâm Ansiklopedisi'nde ırkçılık şu şekilde tarif edilmektedir:

"Sosyal grupların kalıtımla geçen bedenî özellikler sebebiyle farklılaştığını ve bu farklılıkların onlar arasındaki statü ve ilişkinin belirleyici olması gerektiğini iddia eden akıma ırkçılık denir."²²²

İrkçilik kavim birlikteliği üzerine kurulu olan bir dostluktur... Kavim bağları, ırk, tarih, dil, ortak maslahatlar ve toprak unsurları üzerine kurulmuştur. Arap kavmiyetçiliği, Fransız kavmiyetçiliği, Türk kavmiyetçiliği ve günümüzde bütün bir dünyada yaygın olan diğer kavmiyetçilikler bu kabildendir.

İrkçilik üzerine kurulan dostluk bağları, bütün anlamıyla din ve akide unsurlarını yok etmektedir. Kavmiyetçilik ve kavmiyetçilerin anlayışına göre, her ikisi de tek bir kavimden oldukları sürece, yahudi,

²²⁰ Şeyh Muhammed Emin Şankiti, Edvau'l-Beyan, 3/439

²²¹ Lisanu'l-Arap

²²² Büyük Türkçe Sözlük, Kara Hasanoğlu

mecusi ve sapık kavimler gibi küfür ve şirk ümmetleri ile muvahhid Müslümanlar arasında hiçbir fark yoktur... Bunun yanın da, aynı kavmin evlatlarından olan inkâra müşrik ve kâfire verilen hak ve dostluklar, aynı kavimden olmayan takva sahibi bir Müslümânâ verilmemektedir.

Misal olarak, Arap kavminden olan inkârcı müşrik bir kişiye verilen hak ve dostluklar, Arap kavminden olmayan Pakistanlı muvahhid bir Müslümânâ verilmemektedir.

Bu sebeple günümüzde yaygın olan bu mânâsı ile kavmiyetçilik küfürdür. Çünkü bu mânâsı ile kavmiyetçilik, Allahu Teâlâ'nın haram kıldığı helal, helal kıldığını ise haram kılmaktadır... Bu, İslâm'ın şiddetle sakındırdığı cahiliyye bağnazlığındandır. Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

"Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır." (49, Hucurat/13)

Resûlullah'tan (s.a.v) rivayet edilen hadislerde şöyle geçer: "Allah, sizden cahiliyyenin kirini ve atalarla övünmeyi giderdi. Artık o sakınan bir mü'min ya da mutsuz bir günahkârdır. Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız, Âdem de topraktan yaratılmıştır. Kavimleriyle övünen kimseleri bırakınız, onlar ancak Cehennem kömürüdür; ya da Allah onları iğrenç kokan şeyleri burnu ile itekleyerek götüren bokböceklerinden daha alçak kılacaktır."²²³

"Kim cahiliyye davasına çağırırsa, şüphesiz o kimse cehennem leşidir -yani cehennem topluluğundandır-. Bir adam dedi ki: Ya Resûlallah, ya o kimse namaz kılıyor ve oruç tutuyorsa (ne dersin)?" Resûlullah (s.a.v): 'Namaz kılıyor ve oruç tutuyor olsa da (aynıdır). Sizi Müslümanlar, mü'minler ve Allah'ın kulları diye isimlendiren Allah'a dua edin.' Buyurdu."²²⁴

²²³ Ahmed ve diğerleri tahrir etmişlerdir. Sahihu'l-Cami, 1787

²²⁴ Sahihu't-Terğib ve't-Terhib, 553

"Cahiliye davasına çağıran bizden değildir."²²⁵ İslâm davası dışındaki her dava, cahiliye davasıdır... Din, akide, takva ve salih amel bağı dışındaki bütün bağlar da, kendisinden uzak durulması ve kurtulunması gereken kötü cahiliye bağlarıdır.

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurur: "Sizden olan dostlarım, nerede ve kim olursa olsun, müttakilerinizdir."²²⁶ Yani, hangi ırktan, kavimden ya da hangi memleketten olursa olsun... Nerede yaşıyor olursa olsun... Nebi'ye ve mü'minlere sevgili olanlar ancak salih müttakilerdir. Bu, hiçbir kimseye ayırım yapılmayan hak olan mizandır. Bunun dışındaki bütün mizanlar ise batıldır.

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurur: "Arabın aceme, acemin araba, beyazın siyaha, siyahın da beyaza takva dışında herhangi bir üstünlüğü yoktur. İnsanlar Âdem'dendir, Âdem ise topraktır."²²⁷

Aslında ırkçılık hastalığı devr-i saadetten önce Cahiliye döneminde mevcut olan bir hastalıktı. Öyle ki o devrin insanları devamlı surette "Zalim de olsa mazlum da olsa kardeşine yardım et" cümlesini tekrar eder dururlardı. Bununla birlikte bugün kendilerini Müslüman olarak isimlendirenlerin birçoğu aynı hastalığa yakalanmış durumdadırlar. Ancak kesinlikle bilinmelidir ki, İslâm akîde bağından başka hiçbir bağı itibara almamıştır. İster kan bağı, ister diğer bağlar hiç fark etmez... Tevhid akidesi üzerine olanlar hangi vatandan, hangi millettten ve hangi ırktan olurlarsa olsunlar kardeşirler. Ve yine aynı şekilde bir Müslüman için vatani, ırkı, rengi, toprağı aynı dahi olsa Müslüman olmayan kimseler düşmandır, kendilerine karşı dostlukta bulunulmaması gereken kâfirlerdendirler. Allahu Teâlâ hayat projemiz olan kitabında şöyle buyurmaktadır:

"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir milletin, babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabağları da olsa Allah'a ve Resûlüne düşman olanlarla dostluk ettiğini görmezsiniz. Onlar o kimselerdir ki Allah kalplerine iman yazmış ve onları kendinden

²²⁵ Sahihu Süneni Nesâî, 1756

²²⁶ İbn-i Ebi Asım, Es-Sunne de tahrir etmiştir.

²²⁷ Ahmed, Müsnedin de tahrir etmiştir. Hadis Sahihtir.

bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'ın hizbi (dininin yardımcıları)dir. İyi bil ki, kurtuluşa ulaşacak olanlar, Allah'ın hizbidir." (58, Mücadele/22)

Ayetten açık bir şekilde anlaşılacağı üzere, Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir mü'minin, aynı kandan, aynı ırktan, aynı kavimden ve hatta aynı babadan bile olsa bir kâfiri sevmesi ve ona dostlukta bulunması kesinlikle mümkün değildir. Bu ayetin tefsirinde Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"Bu, Allah'ın taraftarları ile şeytanın taraftarları arasındaki en belirgin farktır. Belirginlik kazanan safların kesin hatlarla, ayrılmasıdır. Her çeşit engelin ve her tür bağın ortadan kaldırılarak tek kulpa, tek bağa bağlanmasıdır.

'Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kavmin Allah'a ve Peygamberine düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin.'

Çünkü yüce Allah bir insana iki kalp vermemiştir. Ve bir insan bir kalpte iki zıt sevgiyi yerleştiremez. Hem Allah ve Peygamber sevgisi hem de Allah'a ve Peygamberine düşman olanların sevgisi... Bu kalp ya imanlı olacaktır ya da imansız! Bunların her ikisini birleştirmek ise mümkün değildir.

'İsterse babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabağları olsun farketmez.'

Kan ve yakınlık bağları, iman bağı ile çeliştiklerinde kopuverirler. İki sancak, yani Allah'ın sancağı ile şeytanın sancağı arasında bir çekişme ve düşmanlık yoksa bu bağları birlikte gözetmek mümkündür. Allah taraftarları ile şeytan taraftarları arasında bir savaşın olmadığı sıralarda müşrik olan anne-babaya iyi davranmak emredilen bir davranıştır. Fakat aralarında mücadele, sürtüşme, düşmanlık ve savaş varsa bu durumda tek olan kulpla ve tek olan bağla ilgisi olmayan bütün bağlar kopar. Nitekim Ebu Ubeyde, Bedir savaşında babasını öldürmüştü. Ebu Bekir Sıddık oğlu Abdurrahman'ı öldürmeye kalkışmıştı. Mus'ab bin Umeyr, kardeşi Ubeyd bin Umeyr'i

öldürmüştü. Hz. Ömer, Hz. Hamza, Hz. Ali, Ubeyde ve Haris yakınlarını ve akrabalarını öldürmüşlerdi. Kan ve yakınlık bağlarından soyutlanarak din ve inanç bağına sarılmışlardı. İşte bu, Allah'ın ölçüsünde bağların ve değerlerin yükselebileceği en yüksek noktaydı.

'İşte Allah'ın kalplerine imanı kazıdığı kimseler bunlardır.'

İman Allah'ın eliyle onların kalplerine yerleştirilmiş, Rahman'ın sağ eliyle gönüllerine yazılmıştır. Artık bu imanın silinmesi ve çözülmesinden söz edilemez. Körelmesi ve kapanması yoktur onun!

"Ve onları katından bir ruh ile desteklemiştir." Onların bu kadar keskin bir iradeye ulaşmaları ancak Allah'tan bir ruh ile mümkün olabilir. Kalplerinin bu nur ile aydınlanması, onların güç ve ışık kaynağı olan ve onları gücün ve ışığın kaynağına kavuşturan bu ruh ile ancak mümkündür.

'Onları altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Onlar orada ebedi kalacaklardır'. Dünyada her türlü bağdan ve her türlü ilişkiden soyutlanmalarının, dünyanın geçici her şeyini kalplerinden söküp atmalarının karşılığı olarak.

'Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan.' Apaydınlık, huzur ve rahat veren bu tablo, müminlerin halini yüksek ve üstün bir konumda, sevinç ve hoşnutluğun egemen olduğu bir havada canlandırıyor. Rabbleri onlardan razı, onlar da Rabblerinden razıdır. Her şeyden kopmuşlar, kendilerini O'na bağlamışlar. O da onları himayesine kabul etmiş, cennetlerinde onlara geniş imkânlar sağlamış ve onlardan razı olduğunu kendilerine hissettirmiştir. Böylece onlar da hoşnut olmuşlardır. İçleri bu yakınlık ile huzura kavuşmuş, sevince boğulmuş ve doyuma ulaşmıştır.

'İşte bunlar Allah taraftarlarıdır.' Allah'ın cemaatidir onlar. Allah'ın sancağı altında toplanmışlardır. O'nun önderliği ile hareket ederler. O'nun yolunda yürürler. O'nun sistemini egemen kılarlar. O'nun yeryüzündeki kazasını ve kaderini gerçekleştirmek için çalışırlar. Onlar da Allah'ın kaderinden biridirler. Çünkü **'Hiç şüphesiz Allah taraftarları kurtulanların kendileridir.'** Allah'ın seçkin yardımcıları kurtulamayacak da kim kurtulacak?

Böylece insanlık iki ayrı gruba ayrılmaktadır: Allah taraftarları ve şeytan taraftarları. Bütün insanlar iki ayrı sancak altında toplanmaktadır. Hak sancağı ve batıl sancağı. Buna göre insan, ya Allah taraftarı olup hak sancağı altındadır. Ya da şeytan taraftarı olup batıl sancağı altındadır. Bunlar iki ayrı çizgi, iki ayrı gruptur. Öyle kesin hatlarla birbirinden ayrılmışlardır ki, asla barışmazlar ve asla esneklik göstermezler!

Akrabbalık ve hısımlık yok. Aile ve yakınlık yok, vatan ve millet yok, tutkunluk ve ulusçuluk yok, sadece akide... Yalnız ve yalnız akide. Kim Allah taraftarlarına katılır, hak sancağı altında durursa, o ve bu sancağın altında duran herkes Allah yolunda kardeştir. Renkleri farklı, vatanları farklı, milletleri farklı, aileleri farklıdır. Allah taraftarlarını oluşturan temel bağları ayrıdır. Burada bütün farklılıklar, bir olan Allah'ın sancağı altında erir gider. Kim de şeytanın egemenliğine girer, batıl sancağının altında yer alırsa artık hiçbir bağ onu Allah taraftarlarına bağlayamaz. Ne ülke, ne ırk, ne vatan ne renk, ne soy bağı, ne akrabalık, ne hısımlık... Bütün bu bağları ayakta tutan baştaki bağ kopmuş olur. Onun kopması ile diğer bağların tümü de kendiliğinden çözülür.

Bu ayet-i kerimede Müslüman topluluk içinde kan bağlarını, yakınlık, dostluk ve çıkarını gözetenlerin bulunduğu, onların içindeki hastalıklar tedavi edilmekle, birlikte imanın ölçüsü bu kadar kesin bir biçimde ve tamamen ayrı bir şekilde ortaya konmaktadır. Aynı zamanda Müslüman topluluk içinde kendilerini Allah'a adayan, samimi bir şekilde O'na bağlanan ve burada dikkat çekilen makama yükselen bir kesimin de bulunduğu ifade edilmektedir.

Bu tablo, Allah'ın İslâm ümmetini koruyup gözettiğini tasvir ederek başlayan bu sureyi en güzel bir şekilde sona erdiriyor. Nitekim surenin başında Hz. Peygamber'e (s.a.v) kendisi ve eşinin meselesini tartışan fakir kadının sözlerini yüce Allah'ın işittiği dile getirilmiştir.

İslâm ümmetini bu kadar güzel bir biçimde koruyup-gözeten Allah'a bu ümmetin bağlanması, bu korumanın en doğal karşılığıdır. Allah'ın taraftarları ile şeytan taraftarlarının kesin hatlarla ayrılması

doğaldı. Yüce Allah'ın evrensel görevi için seçtiği ve bu konuda görevlendiği ümmete bundan başkası yakışmazdı zaten."²²⁸

Bu ayetin tefsirinde Kurtubi şu bilgileri vermektedir: Süddî dedi ki; "Bu, Abdullah b. Ubeyy'in oğlu Abdullah hakkında inmiştir. Bir gün Resûlullah (s.a.v)'ın yanında oturdu. Resûlullah bir su içti. Ona; 'Allah aşkına ey Allah'ın Resûlü! Şu içtiğin sudan bir miktar arttır, onu gidip babama içireyim. Belki onunla Allah kalbini temizler.' Bunun üzerine Peygamber Efendimiz ona biraz arttırdı. Abdullah da bu artanı babasına götürdü. Babası kendisine: 'Bu da ne?' diye sorunca, oğlu: 'Peygamber (s.a.v)'m içtiği sudan bir artıktır. Sen içesin diye bunu sana getirdim, belki bununla Allah senin kalbim arındırır', dedi. Babası ona: 'Bunun yerine niye bana annenin sidiğini getirmedi? O bundan daha temizdir', dedi. Oğlu bu işe kızdı ve Peygamber (s.a.v)'a gelerek: 'Ey Allah'ın Resûlü' dedi, 'babamı öldürmeye bana izin vermez misin?' Resûlullah (s.a.v): 'Hayır, ona yumuşak davran ve ona iyilik yap' dedi.

İbn Cüreyc dedi ki: Bana anlatıldığına göre Ebû Kuhafe, Resûlullah (s.a.v)'a dil uzattı. Oğlu Ebû Bekir ona öyle bir tokat indirdi ki bunun sebebiyle yüzü üzere yıkıldı. Sonra Resûlullah (s.a.v)'a gelip, durumu ona aktardı. Resûlullah: 'Böyle bir şey yaptın mı?' dedi. 'Bir daha bunu yapma.' Ebû Bekir dedi ki: 'Seni hak ile peygamber gönderen adına yemin ederim ki, eğer kılıcım bana yakın olsaydı, onu öldürecektim.'

İbn Mesud dedi ki: Âyet Ebû Ubeyde b. el-Cerrah hakkında inmiştir. Babası Abdullah b. el-Cerrah'ı Uhud günü öldürdü. Bedir günü öldürdüğü de söylenmiştir. el-Cerrah, Ebû Ubeyde'nin üzerine gidiyor, Ebû Ubeyde ondan kaçıyordu. Üzerine çokça gelmeye başlayınca, Ebû Ubeyde de onu öldürdü. Babasını öldürünce, yüce Allah da: **"Allah'a ve ahiret gününe inanan hiçbir kavmin..."** âyetini indirdi.

"Yahut oğulları" buyruğu ile kastedilen Ebû Bekir'dir. Oğlu Abdullah'ı Bedir günü teke tek çarpışmaya çağırmıştı. Resûlullah (s.a.v)'de şöyle buyurmuştu: "Ey Ebû Bekir, bırak da seninle

²²⁸ Fi Zilali'l-Kur'an

birliktelikten istifade edelim. Senin benim için gören gözüm, işiten kulağım konumunda olduğunu bilmez misin?"

"Yahut kardeşleri" buyruğu ile Mus'ab b. Umeyr kastedilmektedir. O Bedir günü kardeşi Ubeyd b. Umeyr'i öldürmüştü.

"Yahut soydaşları" buyruğu ile de Ömer bin el-Hattab kastedilmektedir. O da dayısı el-Âs b. Hişam b. el-Muğire'yi Bedir günü öldürmüştü. Ali ve Hamza ise Bedir gününde Utbe, Şeybe ve el-Velid'i öldürdüler.

Bu buyruğuyla yüce Allah imanının -akraba olsalar dahi-kâfirlerin veli edinilmesi ile bozulacağını açıklamaktadır."²²⁹

Yukarıda yapmış olduğumuz alıntılardan anlaşılacağı üzere ilk İslâm toplumunun arasındaki bağ bütünüyle akide bağıdır. Onlar aynı akideye sahip olmadıkları için babalarına, kardeşlerine, çocuklarına ve akrabağlarına karşı dostluk kurmadıkları gibi, Allah ve Rasulü'nün düşmanı oldukları için onlarla savaşmışlardır. İşte İslâm bayrağının yücelmesi ve yükselmesi böyle bir imânâ sahip o yüce ve seçkin sahabe neslinin eliyle olmuştur.

Ancak bugün durum öyle bir hal almıştır ki, insanlar bir taraftan kendilerini Allah'ın dinine nispet ederlerken, bir taraftan da kokuşmuş ırkçılık davasını gütmektedirler. Allah'ın indirdiği hükümlerin kaldırdığı, beşeri ideolojilerin hâkim olduğu toprak parçası bu kimselerin vatani, Allah'ın dininden tamamen uzak yaşayan kimseler ise aynı ırktan oldukları için bu kimselerin kardeşleridir. Bir taraftan "bizler de Müslümanız" derken, diğer taraftan Allah'ın dinine her yönden saldırılan toprak parçasını koruma adına "ya sev ya terk et" diyerek, ehl-i imânâ hücum ederler. Beni İsrail'in kalbine buzağı sevgisi nasıl konmuşsa bunlarında kanlarına, damarlarına ırkçılık pislği sirayet etmiştir. Şehid Abdullah Azzam bu pis hastalık hakkında şöyle demektedir:

"İlk İslâm toplumunu birleştiren bağ, toprak ya da akrabağlık bağı olmayıp akide bağıydı. Bu toplum aslında daha önce çöküntü içinde olup, ırkçılık bataklığında boğulan bir toplum idi. Arapların bu

²²⁹ el-Camiu Li'Ahkam

ırkçılık inancında çok ileri gittiklerini en güzel bir şekilde Dureyt b. Summe'nin şu sözü açıklamaktadır:

'Ben ancak ve ancak Guziye kabilesindenim. O saparsa ben de saparım. Şayet o doğru yolda olursa ben de doğru yola gelirim.'

Allah Resûlü işte böyle bir toplumu kurtarıp, onları dinin zirvesine çıkarmıştır. Dolayısı ile bu toplum nefsi ve şahsi çıkarlardan tamamen kurtulduktan sonra tüm âleme önder olmuştur. İslâm toplumunda tüm esaslar sevgi, saygı ve yardımlaşma esası üzerine kurulmuştur. Bunların hepsi de kelime-i tevhide bağlanmıştır. Kim bu tevhid kelimesine bağlanırsa ben ondanım, o da bendendir. İşte bu bağ yeterlidir. Başka bir bağa gerek yoktur. Onun pasaportunun rengi benim pasaportumun rengine benzemese, ya da onun teninin rengi benim tenimin rengine benzemese bile durum böyledir, değişmez.

Allah düşmanları vela ve bera akidesinin Müslümanların toplanmasına ve kuvvet bulmasına vesile teşkil ettiğini görünce Müslümanları renk, ırk, yer ve cins bakımından bölmek istediler. Böylece pis koku veren ırkçılık ortaya çıktı. Müslümanlar bu ırkçılık çamurunda boğulmuş ve böylece ümmet paramparça olmuştur. İslâmî hareketler bu toplumu içine düştüğü bataklıktan çıkarmak için gayret etseler, bu dinin zirvesine ulaştırmak ve toplumlarının İslâm'ın güzel kokularını koklaması için uğraşsalar da bu insanların o zirveye ulaşmaya artık güçleri kalmamıştır. Dolayısıyla İslâm davasının davetçilerinin çoğu bu ırkçılıktan etkilenmiştir. Bakıyorsun ki adam Mısırlıdır. Sadece Mısır'daki İslâmî hareketi desteklemektedir. Diğer yerlerdeki İslâmî davalarla alakası yoktur. Diğer İslâmî şehirlerdeki davetçileri de bununla kıyaslayabiliriz.

Şüphesiz vela ve bera akidesi Müslümanların çoğunun zihninde tam bir açıklığa kavuşmamıştır. Şayet biz yeryüzünde Allah'ın dinini hâkim kılmak istiyorsak tüm ırkçılık ve vatancılık bağlarından kurtulmamız gereklidir. Biz bu dini hak ve üstün kılmak için hangi

toplumda olursa olsun, pasaportun rengini unutmamız gereklidir. Bilinmelidir ki, Allah için sevgi açıktır ve kayıtsızdır."²³⁰

İrkçılık hakkında Said Havva şöyle demektedir: "La İlahe İllallah'ı bozan hallerden bir tanesi de kavmiyetçilik ve ırkçılık için çalışıp, bunu tek hedef haline getirmektir. Yani kişi kavmiyetçilik için çalışır, kavmiyetçilik için konuşur ve hatta herkesi bu şekilde çalışmaya davet eder. İşte böyle bir çalışma açık ve net bir şekilde şirktir. Zira Allahu Teâlâ bizleri emrine itaat etmek ve kendisi için mücadele vermek için yaratmıştır. Dolayısıyla bizler Allah için çalışırsak kavmimiz için de çalışmış oluruz. Ancak kavmimiz kâfir ise, o halde kavmimizin lehinde değil bilakis onun aleyhinde çalışırız. Zira Müslümanın çalışması kavminin maslahatı için değil bilakis Allah'm emirleri doğrultusunda olmalıdır.

La İlahe İllallah'ı bozan haberden bir diğeri de vatancılıktır ki bu da şirktir. Zira Müslümanın vatani için çalışması tek bir şarta bağlıdır ki o da vatanının İslâm diyarı olmasıdır. Ancak kişinin vatani üzerinde Allah'ın hâkimiyetinin olduğu bir vatan değilse, böyle bir vatanın maslahatı için çalışmak La İlahe İllallah'ı bozar ve sahibini müşrik yapar."²³¹

Bilinmesi gerekir ki, Avrupa'da kilise ve Kayser imparatorlarının topluma yaptıkları zulüm neticesinde ırkçılık hastalığı çıkmıştır. Çünkü toplum bunların zulmünden kurtulmak için tek çareyi ırkçılıkta bulmuştur. Dolayısıyla her kavim kendi ırkının galibiyeti ve diğer ırkların mağlubiyeti için çalışmaya başlamıştır. Sonuçta ise, aslan payı güçlü ırkın olurken, zayıf ırk ise, ezilmeye mahkûm oldu. Bundan dolayı Amerikalılar, İngilizler, Almanlar, Fransızlar vatandaşlarının hukukuna riayet ederlerken, kendi ırkından olmayan kimseleri sömürüp, onların bütün kutsal değerlerini hiçe saymaktadırlar.

İrkçılığın İslâm âlemine girişi ise Turancılık safsatasıyla başlamıştır. Sömürgeci devletler İslâm toplumunun servetini elinden

²³⁰ Hakimiyet Mefhumu

²³¹ İslam, sy: 82

alabilmek için Turancılığı hilafetin merkezi olan Osmanlı'da yaymaya başladılar. Daha sonra ise, Arapçılık, Kürtçülük ve diğer ırkçılık çeşitlerini İslâm topraklarında yaymaya başladılar. Böylece insanları ırkçılık adı altında birbirine düşürerek, darmadağın ettiler.

İrkçılığın en belirgin özelliği, kişinin kendi ırkını diğer ırklardan üstün tutması ve akide ayrımı yapmadan sadece kendi ırkından olmasından dolayı kişileri dost tutması, başka ırktan olanlara ise düşman olmasıdır.

Müslümanların birbirinden koparak ümmet mefhumunu kaybetmelerinin, Cahiliye kalıntılarının dirilip Allah'ın hükmünün yeryüzünden silinmesinin en temel sebeplerinden bir tanesi hiç şüphesiz ırkçılık hastalığının yaygınlaşmasıdır. İşte bundan dolayı Resûlullah (s.a.v) bu hastalığı şiddetle kınayarak şöyle buyurmaktadır:

"İrkçılığa çağırın, onun için savaşın, onun için buğzeden bizden değildir."

Sonuç olarak diyoruz ki; ırkçılık İslâm'da olmayan cahili bir hastalıktır. Nasıl ki bir Müslüman La İlahe İllallah diyerek tüm tâğutları ve şeytanî düzenleri inkâr ediyorsa, aynı şekilde ırkçılık mikrobunu da red ve inkâr etmesi tevhid kelimesinin gereklerindendir. Bu konu her kesimden insanın özellikle dikkat etmesi gereken önemli bir konudur.

VATAN KAVRAMI

“İman edenler Allah yolunda savaşırlar; inkâr edenler ise tâğut yolunda savaşırlar; öyleyse şeytanın dostlarıyla savaşın. Hiç şüphesiz, şeytanın hileli düzeni pek zayıftır.” (4, Nisa/76)

Bugün üzerinde bütünüyle hatalı bir anlayışın egemen olduğu kavramlardan bir tanesi de vatan kavramıdır. Bu yanlış ve hatalı anlayışın neticesinde vatan denildiği zaman ilk akla gelen; insanın üzerinde doğup büyüdüğü toprak parçasıdır.²³² Fakat bununla beraber Kur'ani gerçekler İslâm ümmeti için vatan kavramını üzerinde doğup büyümeye bağlamamış, bilakis Allah'ın dininin hâkim olduğu toprak parçasını Müslümanın vatanı olarak bildirmiştir. Hangi toprak parçası olursa olsun, hangi dilden konuşulursa konuşulsun, hangi renkten olursa olsun... Allah'ın hükümlerinin tatbik edildiği, tevhid bayrağının dalgalandığı her toprak parçası Müslümanın vatanıdır. Ve böyle bir toprak parçasını korumak, muhafaza etmek için kişinin canıyla ve malıyla mücadele etmesi, üzerine kesin bir farzdır. Hatta bu farziyetten ziyade imanın bir gereğidir. Bununla beraber şayet Müslümanın doğup büyüdüğü, üzerinde yaşadığı, akrabağlarının, aşiretinin bulunduğu toprak parçasında Allah'ın hükümleri kaldırılmış, İslâm ahkâmı yok edilmiş, yerine beşeri kanunlar ihdas edilmişse böyle bir toprak parçası kesinlikle Müslümanın vatanı değildir. Ye böyle bir toprak parçasını korumak ve muhafaza etmek de kesinlikle Müslümanın üzerine vacip değildir. Bilakis beşeri sistemleri muhafaza etmek, İslâm ahkâmına dayanmayan ideolojilerin uğrunda savaş vermek küfrün ta kendisidir. Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

²³² Mehmet Doğan, Büyük Türkçe Sözlük

"İman edenler Allah yolunda, kâfirlerse tâğut uğrunda savaşır. O halde şeytanın dostlarıyla savaşınız. Çünkü şeytanın hilesi-düzeni zayıftır." (4, Nisa/76)

İslâm'a göre vatan, İslâm otoritesinin ve hükümlerinin uygulandığı yerdir. Nerede İslâm otoritesi bulunuyor, hükümleri ve akidesi uygulanıyorsa orası İslâm memleketidir. İslâm akidesi, bu memleketten bütün bir yeryüzüne yayılır... Orada İslâm'ın kontrolü vardır ve İslâm'ın kelimesi en yücedir... Her neresi olursa olsun, bu özellikleri taşıdığı zaman, İslâm'ın ve Müslümanların vatani hüvviyetini alır.

Bu vatanın otorite ve hükümlerine boyun eğen ve itaat eden her insan, İslâm fıkının açık olan kurallarının ışığında kendisine bir takım hak ve görevlerin verildiği bir vatandaş konumundadır.

Yukarıda anılan özellikleriyle bu vatan, dillerinin, renklerinin ve uluslarının farklılığına rağmen, dünyadaki her Müslümanın vatanıdır... Onların bütün hak ve görevleri orada geçerlidir!

Gerek maddi ve gerekse manevi olan tehdit ve tehlikelere karşı değerli olan bütün her şeyin feda edilerek savunulması gereken vatan; ancak bu niteliklere sahip olan vatanıdır. Bu tehlikenin ve tehdidin, İslâm akidesi ve ahkâmının talimatlarına uymaktan yüz çeviren mürted gruplar vasıtası ile içeriden gelmesi veya İslâm vatanının selametini ve güvenliğini hedef edinen herhangi bir düşman grubu vasıtası ile dışarıdan gelmesi arasında hiçbir fark yoktur.

Bugün içinde yaşadığımız şu dönemde öyle bir karmaşa hâkim olmuştur ki, üzerinde yaşadığımız toprak parçasında Allah'ın dini bütünüyle terk edilmiş, Kur'an rafa kaldırılmış ve yerine beşeri ideolojiler hâkim olmuştur. Böyle bir toprak parçası, böyle bir vatan kesinlikle Müslümanların vatani değildir. Bakınız bu hususta Seyyid Kutub şu mükemmel tespitleri yapmaktadır:

"Hz. Muhammed (s.a.v) ile amcası Ebu Leheb, yine amcazadesi Amr b. Hişam (Ebu Cehil) arasındaki bağ kopunca, muhacirler ev ve halkları ile akrabalarına karşı savaş açıp onlarla Bedir günü bilfiil çarpışınca, işte o zaman, inanç bağı muhacirler ile Medine

Müslümanlarını birbirine bağlayarak, onları aynı evin halkı ve kardeş haline getirdi. İnanç birliği sayesinde kabile, milliyet ve yurt taassubu ortadan kalkarak Müslüman Araplarla kardeşleri Bizans asıllı Suheyb, Habeş asıllı Bilal ile İran asıllı Selman arasında birlik ve kaynaşma meydana geldi.

Allah Resûlü onlara: "Bu çeşit asabiyetleri bırakın, çünkü onlar kokuşturucu kavramlardır", diye buyurdu. Yine onlara "Asabiyet uğruna savaşan bizden değildir. Asabiyet uğruna ölen bizden değildir" diye buyurdu.

Böylece bu kokuşmuş kavramın fonksiyonu sona erdi... Kan asabiyetinin fonksiyonu. Öldü o nara... Milliyet narası... Silindi o leke... Kavmiyet lekesi... Böylece insanlık, kan ve et kokusundan uzak, çamur ve toprak lekesinden sıyrılmış olarak yüce ufukların temiz havasını teneffüs etme imkânına kavuştu.

O günden beri hiçbir zaman Müslümanın yurdu belirli bir toprak parçası olmamıştır. Onun yurdu dar'ul-islâm olagelmıştır. Üzerinde inancının yürürlükte olduğu ve tek Allah'ın şeriatının egemen olduğu yurt. Sinesine sığındığı, savunduğu, korunması için uğruna şehid olduğu yurt... Orası İslâm'ı din olarak kabul eden ve aynı zamanda O'nun şeriatını şariat edinen herkes için bir darul-İslâm'dır. Orası aynı zamanda Müslüman olmasa bile İslâmiyeti sosyal düzen olarak tanıyan herkesin vatanıdır. Dar'ul-İslâm'da yaşayan ehl-i kitap gibi.

Gerek Müslümânâ göre gerekse anlaşmalı zımmiye göre İslâm'ın egemenliği altında bulunmayan ve üzerinde onun şeriatının yürürlükte olmadığı her toprak parçası Dar'ul-Harptir. Doğum yeri de olsa, kan ve soyca bağlı da olsa, Müslüman böyle bir toprak parçasına karşı savaşır. İşte Peygamberimiz bu şekilde doğum yeri olduğu halde ailesi, aşireti, evi, sahibilerin geride bıraktıkları ev ve malları orada bulunduğu halde Mekke'ye karşı savaşmıştır. Bu şehir, İslâm'a boyun eğinceye ve içinde onun şeriatı yürürlüğe girinceye kadar ne kendisi, ne de ümmeti için İslâm yurdu olmuştur.

İşte İslâm budur. Yalnız bu... İslâm ne sadece bir sözdür, ne İslâm yaftası takman ve İslâm ünvanı taşıyan bir ülkede doğmak ve ne de ana babası Müslüman olan bir ailenin soyca varisi olmaktır. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Hayır, hayır! Rabbine andolsun ki, onlar aralarında çıkan anlaşmazlıklarda senin hakemliğine başvurmadıkça sonra da vereceğin karara, gönüllerinde hiçbir burukluk duymaksızın, kesin bir teslimiyetle uymadıkça mümin olamazlar." (4, Nisa/65)

İşte İslâm sadece budur. Ve sırf böyle bir ülke İslâm yurdudur. Ne toprak parçası ve milliyet taassubu, ne soy ve akrabaçlık taassubu ne de kabilecilik ve aşiretçilik taassubu...

İslâm bakışlarını semaya çevirebilsinler diye insanları toprak bağımlılıklarından kurtarmıştır. Onları kan kösteğinden de kurtarmıştır. Hayvanlara ait bir köstekten yüceliklere yücelebilsinler diye...

Müslümanın özlemini çektiği ve yabancılara karşı savunduğu vatan, bir toprak parçası değildir. Müslümanların benimsediği milliyet herhangi bir egemenliğin milliyeti değildir. Müslümanın bağrına sığındığı ve dışarıya karşı savunduğu aşiret de kan akrabaçlığı değildir. Müslümanın iftihar duyup altında şehit olacağı bayrağı bir kavmin bayrağı değildir. Müslümanın sevinç duyacağı ve karşılaştığında Allah'a şükredeceği zafer herhangi bir ordunun galibiyeti değildir. Onun zaferi Allah'ın tarif ettiği gibidir.

"Allah'ın yardımı ve fethi geldiğinde... İnsanların dalga dalga Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde... Rabbini överek teşbih et, O'ndan mağfiret dile. Çünkü O tevbeleri kabul edendir." (Nasr Suresi)

Bu zafer başka sancaklar altında değil, inanç sancağı altında kazandan zaferdir. Başka amaçlar uğruna değil, Allah'ın dininin, O'nun şeriatının zaferi için girilen bir cihaddır. Başka yurt için değil, belirtilen şartları taşıyan İslâm Yurdunun korunması uğrına verilen bir cihad. Ne ganimet ne de şöhret için... Ne belirli bir toprağı, ne de

bir kavmi korumak için. Ne aile ve çocuk savunması için, ne de yalnız onları Allah'ın dinine belirecek bir fitneye karşı korumak için...

Rivayet edildiğine göre Ebu Musa şöyle der: Resûlullah'a "kahramanlık uğruna mı, asabiyet uğruna mı yoksa gösteriş uğruna mı savaşı kimse şehid olur?" diye sordular. Resûlullah şu cevabı verdi:

"Sadece Allah'ın sözü yüce olsun diye savaşan kimse Allah'ın yolundadır."

Sadece bu durumda şehid olunur. Yoksa tek amaç olan Allah'tan başka herhangi bir amaç uğruna girilen savaşta ölümler değil!

Müslümânâ inancı yüzünden savaş açılan, dinin alıkoymadığı, şeriatın uygulanmasına engel olunan her yer daru'l-harptir. İsterse ailesi, aşireti, kavmi, malı ve ticaret müessesesi orada bulunsun. Buna karşılık inancının geçerli olduğu şeriatının yürürlükte tutulduğu her yer islâm yurtdur. Ailesi, aşireti, kavmi orada oturmasa ve ticari müessesesi orada bulunmasa bile...

Vatan; inancın, hayat tarzının ve Allah'tan gelen şeriatın egemen olduğu bir yurttur. İnsana yaraşan vatanın mânâsı budur. Milliyet, inanç ve hayat tarzıdır. İnsanlara yaraşan, bağ ve birleşme gerekçesi budur.

Aşiret, kabile, kavim, milliyet, renk ve toprak asabiyeti basit ve geri kalmışlık alameti olan bir asabiyettir. İnsanlığın manevi çöküntü dönemlerinde tanıdığı bir cahiliye taassubudur. Bu tiksindirici ve iğrenç niteliğinden dolayı Resûlullah (s.a.v) onu "kokuşmuş" diye vasıflandırmıştır.

Yahudiler kavim ve milliyet olarak Allah'ın halkı olduklarını ileri sürünce, ulu Allah bu iddialarını reddederek birbirini peşi sıra gelip geçen nesillere kavim, müliyet ve yurt farklılıklarına rağmen değer ölçüsü olarak sadece imanı göstermiştir. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"Onlar size; Yahudi veya hristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız" dediler. Onlara de ki; 'Hayır, biz İbrahim'in dosdoğru dinine uyarız. O müşriklerden değildi.' Onlara deyin ki; "Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilene; Musa'ya ve İsa'ya verilene ve diğer

peygamberlere Rabbleri tarafından verilene inanırız. Onlar arasında ayırım yapmayız. Biz Allah'a teslim olanlarız. Eğer onlar sizin inandıklarınızın aynısına inanırlarsa doğru yolu bulmuş olurlar. Eğer bu inanca arka dönerlerse mutlaka çatışmaya ve çıkmaza düşerler. Onlara karşı Allah sana yetecektir. O iştir ve bilendir. Bu din, Allah'ın verdiği bir renktir. Kim Allah'tan daha iyi bir renk verebilir? Biz yalnız O'na kulluk ederiz." (2, Bakara/135-138)

Gerçekten Allah tarafından seçilmiş halka gelince, o milliyet, kavim, renk ve yurt ayrılığına rağmen Allah'ın sancağı altında bir araya gelen Müslüman ümmettir. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Siz insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten sakındırır ve Allah'a inanırsınız." (3, Ali İmran/110)

Dilimlerinden birinin başında Arap asıllı Ebu Bekir'in, öbürünün başında Habeş asıllı Bilal'in, diğerinin önünde Bizans asıllı Suheyb'in, bir başkasının önünde İran asıllı Selman'ın ve diğer değerli kardeşlerinin bulunduğu ve birbiri peşi sıra gelen nesiller boyunca bu parlak uygulamayı devam ettiren bir ümmet bu.

Orada milliyet, inanç; vatan Daru'l-İslâm (İslâm yurdu); egemen güç, sadece Allah ve temel yasa da Kur'an'dır. İşte bu şekilde bir inanç, Allah yoluna davet edenlerin gönüllerine bu haliyle egemen olmalıdır. Bu düşünce o kadar açık olmalıdır ki, içine hiçbir yabancı cahiliyye unsuru karışmamalı, ona hiçbir gizli şirk çeşidi sızmamalıdır. Ne toprak şirki, ne müliyet şirki, ne kavmiyet şirki, ne soy şirki ve ne de yalan akrabağlık menfaatleri şirki... Bunların tümünü Yüce Allah terazinin bir kefesine koyarak aynı ayette açıklamakta ve iman ile onun gereklerini de öbür kefeye koyarak tercih hakkını insanlara bırakmaktadır. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"De ki: "Eğer babalarınızı, evlâtlarınızı, kardeşlerinizi, eşlerinizi, hısım-akrabbanızı, kazandığınız malları, bozulmasından korktuğunuz ticareti ve hoşunuza giden evleri, konakları Allah'tan, Peygamber'den ve Allah yolunda cihad

etmekten daha çok seviyorsanız; Allah emrini gerçekleştirmeye, yapacağını yapıncaya kadar bekleyiniz. Allah yoldan çıkmışlar güruhunu doğru yola iletmez." (9, Tevbe/24)

Bunun gibi, Allah yoluna davet edenlerin kalplerinde cahiliyyenin ve İslâm'ın gerçek vasfı, İslâm yurdu ile harp yurdunun niteliği konusunda birtakım sathi şüpheler ve yanılgılar bulunmamalıdır. Onların düşüncelerine ve kesin inançlarına bu noktalardan birçok sızma olabilir. Allah'ın egemenliğini tanımayan ve onun şeriatinin uygulanmadığı hiçbir yerde İslâm yoktur. Yaşama tarzı ile ve hukuk sistemi ile İslâm'ın yürürlükte olduğu yer dışında hiçbir yer İslâm yurdu değildir. İmanın ötesinde sırf küfür vardır. İslâm'ın ötesindeki her şey Cahiliye dir. Haktan sonra sapıklıktan başka bir şey yoktur."²³³

²³³ Yoldaki işaretler

DARU'L-İSLÂM VE DARU'L-HARB

"Fıkhi ihtilafları gündemde tutan ve Mekke ile Medine'nin konumlarını tespit edemeyen bazıları, üzerinde yaşadığımız Türkiye'nin Daru'l-İslâm olduğunu, bazıları ise daru'l-harp olduğunu iddia ederek konu hakkında birçok karışıklığa yol açmaktadırlar."

"Dar" kavramı üzerine selef ve halef âlimlerinin birçok görüşü vardır. Ancak yazımızın hemen girişinde belirtmekte fayda vardır ki, İslâm âlimlerinin nakillerini bütünüyle uzun uzadıya aktarmak aslen bize pek bir fayda sağlamayacaktır. Zira mürted olan ya da Müslümanlara karşı harp eden kâfirlerin kanları ve malları nerede olsa helaldir. Bu hususta üzerinde yaşanan toprak parçasının daru'l-harp ya da Daru'l-İslâm olmasında bir fark yoktur. Bakınız İmam Şevkani şöyle demektedir:

"Bilinmesi gerekir ki, darul-harp ya da darul-İslâm bahsinin pek bir faydası yoktur. Zira kâfirin malı ve kanı her halükârda helaldir."²³⁴

Ancak bugün günümüzde heva ehlinde birtakım kimseler üzerinde yaşadıkları küfürle beslenen, şirke sulanan tâğuti sistemleri halk gözünde meşrulaştırabilmek için, dine karşı din siyasetini kullanarak "dar" kavramı hakkında birçok şüphe tohumları ekmektedirler. Bu amaçla bizler bu kavram hakkında âlimlerin sözlerini burada açıklamak istiyoruz.

Daru'l-harp ve Daru'l-İslâm kavramlarına dair Bedaiu's-Senai'de şunlar geçmektedir: "Ashabımız daru'l-küfürde İslâm ahkâmının uygulanmasıyla o yerin daru'l-İslâm'a dönüşeceği hususunda ittifak etmişlerdir. Ancak burada ihtilaf konusu daru'l-İslâm'ın nasıl daru'l- küfre dönüşeceği. Ebu Hanife daru'l-İslâm'ın daru'l-küfre dönüşebilmesi için üç şart getirmiştir. Bunlardan ilki küfür ahkâmının zuhur etmesidir. İkincisi, daru'l-küfre bitişik olması,

²³⁴ Seylu'l-Cerrar, 4/575

üçüncüsü ise Müslümanların o yerde emanda (emniyette) olmamasıdır. İmam Ebu Yusuf ve Muhammed ise, daru'l-İslâm'da küfür ahkâmının zuhuru ile birlikte o yerin daru'l-harb'e dönüşeceğini söylemişlerdir."²³⁵

İbn-i Abidin "Haşiye"sinde şöyle demektedir: "Ehl-i harb memleketimizi işgal ederse, ya da bir beldenin halkı mürted olup küfür ahkâmını icra ederlerse veya ehl-i zimmet ahdini bozarsa bu suretle de daru'l-İslâm daru'l-harb'e ancak bu üç şartla dönüşür. Ancak Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e göre bir şartla olur ki o da küfür ahkâmının zuhur etmesidir. Kıyasa yakın olan görüş de budur."²³⁶

İmam Şevkani şöyle der: "Bir yerin daru'l-İslâm veya daru'l-harp olmasının ölçüsü; orada icra edilen ahkâmlardır. Şayet emir ve nehiy yetkisi Müslümanların elinde ise o yer daru'l-İslâm'dır. Aksi takdirde ise daru'l-küfürdür."²³⁷

Abdulvehhab Hallah şöyle der: "Daru'l-İslâm, İslâm ahkâmının icra edildiği yerdir. Ve orada yaşayan Müslümanlar eman içerisinde olmalıdır. Daru'l-harp ise İslâm ahkâmının icra edilmediği yerdir. Orada yaşayan Müslümanlar eman içinde değildirler."²³⁸

Vehbe Zuhayli şöyle der: "Bir diyarın konumunu anlamak için ölçü olarak bakılması gereken husus, o diyarda uygulanan ahkâmdır. Şayet uygulanan hükümler İslâm'ın hükümleri ise o yer daru'l-İslâm'dır. Şayet uygulanan hükümler İslâm ahkâmı değilse o yer daru'l- harptir."²³⁹

Alimlere göre daru'l-İslâm, Müslümanların hâkim olduğu, şeriatin hükümlerinin tatbik edildiği yerdir. Bir beldenin hâkimi Müslümanlar ise ve orada İslâm ahkâmı tatbik ediliyorsa, orada yaşayan insanların hiçbirisi Müslüman dahi olmasa orası yine daru'l-İslâm'dır. Bu aktardıklarımız mezhep imamları arasında ihtilafsız

²³⁵ Badayiu's-Senai, 7/130

²³⁶ İbn-i Abidin, 3/390

²³⁷ Seylu'l-Cerrar, 4/575

²³⁸ es-Siyasetu'l-Şer'iyye, 69

²³⁹ Asaru'l-Harb

kabul edilen hususlardır. Şafilere de buraya kadar zikrettiğimiz şartlara hiçbir itirazları olmamıştır.

Daru'l-harp ise; İslâm ahkâmının icra edilmediği tüm beldelerdir. Bu beldelerde Müslümanlar hâkim değildir. Dolayısıyla daru'l-harpte İslâm ahkâmı icra edilirse o yer doğrudan daru'l-İslâm'a dönüşür. Daru'l-İslâm'da ise küfür ahkâmı icra edilirse o yer daru'l-harbe dönüşür. İmam Ebu Yusuf, Muhammed b. Hasan ve Zeydiye mezhebinin âlimleri de bu görüştedirler.²⁴⁰

Şafii ulemasından Abdulkadir el-Bağdadi şöyle der: "Zimmilerin Müslümanları baskı altına alamadıkları, İslâm davetçilerinin bir zorlama, bir tehlike ve cizye olmaksızın İslâm davetini izhar ettikleri her belde daru'l-İslâm'dır. Ama içerisindeki durumlar bu şartların tersi ise, o zaman o belde daru'l-küfürdür."²⁴¹

İmam Nevevi şöyle der: "Daru'l-harp üç kısımdır.

1- Müslümanların meskûn bulundukları yerler.

2- Müslümanların fethedip, gayri Müslim ahaliyi cizye karşılığında iskân ettikleri yerler.

3- Başlangıçta Müslümanların meskûn bulundukları fakat daha sonra gayri Müslimlerin istila ve hâkimiyeti altına geçen yerlerdir. Ancak ben bazı müteahhirin âlimlerin şunu zikrettiklerini gördüm. Şayet (bu üçüncü kısımda) zikredilenlerin içinde Müslümanlar, şeriatle hükmetmekten men olunmuyorlarsa, orası daru'l-İslâm'dır. Yok, Müslümanlar şeriat hükümlerinden men olunuyorsa o belde daru'l- küfürdür."²⁴²

Allame İbni Müflih şöyle der: "Müslümanların ahkâmının galip olduğu her belde daru'l-İslâm'dır. Yine ahkamu'l-küffarın galip olduğu her belde de darul küfürdür. Bu ikisinin dışında ise bir 'dar' kavramı yoktur."²⁴³

²⁴⁰ Mecmuatu'l-Fıkhiyye, 50-51

²⁴¹ Kitabu Usul-ud Din, el-Bağdadi

²⁴² Ravdatu-u Talibiyn, İmam Nevevi,

²⁴³ Kitabu Adabu's-Şer'iyye

Aslen bu konuda kaynaklardan çokça nakilde bulunmakta pek bir fayda yoktur. Zira bu meselede âlimler arasında birçok ihtilaf vardır. Bu konuyu kapsamlı bir şekilde bilmek için, en güzel mihenk ve vazgeçilmez ölçü Mekke ve Medine'nin konumlarıdır. Mekke ve Medine'nin konumunu iyi bilen bir kişi hangi bölgenin daru'l-İslâm, hangi bölgenin daru'l-küfür olduğunu rahatlıkla tespit edebilir. Böylece mezheplerin ihtilaflarından kurtulup, meselenin hakikatini kavrar.

Dikkat edilirse Resûlullah'ın hicretinden önce, gerek Mekke gerekse diğer beldeler darul-küfürdü. Bû konuda hiç kimsenin şüphesi yoktur. Allah Resûlü ve Müslümanların Medine'ye hicret etmeleri ve orada İslâm devletini kurmaları sonucu Medine daru'l-İslâm olmuştur. Dolayısıyla şunu diyebiliriz ki, Mekke gibi şirk ahkâmının icra edildiği her yer daru'l-küfürdür. Medine gibi İslâm ahkâmının hâkim olduğu her yer ise daru'l-İslâm'dır. Bu söylediklerimizin her Müslüman için bir mihenk taşı olması gerekir. Aksi takdirde hak ile batıl denizleri birbirine karışır.

Fikhi ihtilafları gündemde tutan ve Mekke ile Medine'nin konumlarını tespit edemeyen bazıları, üzerinde yaşadığımız Türkiye'nin daru'l-İslâm olduğunu, bazdan ise daru'l-harp olduğunu iddia ederek konu hakkında birçok karışıklığa yol açmaktadırlar.

Bazı kimseler özellikle Şafii ulemesının sözlerini kendilerine delil tutarak şöyle derler: "Bir yer şayet daru'l-İslâm ise, tekrar daru'l-harbe dönüşmez. Ya da İslâm'ın şiarları mevcutsa, o yer daru'l-İslâm'dır." Bu kimseler böyle sözlerle üzerinde yaşadığımız küfür ve şirk diyarını daru'l-İslâm gibi göstermektedirler. Ancak bilinmesi gerekir ki bu tip söylemler Mekke ve Medine'nin konumuna apaçık bir şekilde ters düşmektedirler. Zira Mekke şirk ahkâmı hâkim olmadan önce Hz. İbrahim döneminde daru'l-İslâm idi. Fakat küfür ahkâmının icra edilmesiyle daru'l-küfre dönüşmüştür. Bir de Allah Resûlünün Mekke'den hicret etmesinden önce sahabe tarafından İslâm'ın birçok emri uygulanmakta idi. Ancak buna rağmen Mekke yine de daru'l-küfür idi.

Özellikle bugün bazı kimseler bu işi sulandırarak iyice aşırı gitmişler; Türkiye'nin daha önce İslâm devleti olduğunu, Şafilerin fetvasına göre bir beldenin İslâm beldesi olduktan sonra tekrar daru'l-harbe dönüşmeyeceğini, bundan dolayı şu anda da bu toprakların daru'l-İslâm olduğunu iddia ederler. Elbette bu görüşlerine göre bu şirk diyarını koruyup kollamak her Müslümanın üzerine vaciptir. Bilhassa bu devletin yıkılması ve tarihe gömülmesi için çalışmak ise büyük bir fitneciliktir.

Bu tip sözlerle İmam Şafii ve ashabının fetvalarını kendi çıkarları uğruna kullanarak tâğuti ve Nemrudi devletlerini savunmaktadırlar. Aslında bilinmesi gerekir ki, değil Şafii uleması, İslâm tevhidinden haberdar olan bir çocuk dahi İslâm'a savaş açan bu beldenin daru'l-küfür olduğunu idrak etmekten aciz değildir. Şafilere, böyle şeriat düşmanlığı ile aşılanmış, laiklik ve demokrasi ile beslenmiş bir devlete İslâm devleti demelerinden tenzih ve takdis ederiz. Şafilerin "bir yer daru'l-İslâm olduktan sonra artık daru'l-küfür olmaz" sözünden maksatları ise, her ne kadar küfür ehli bir yeri işgal ederse, o yer yine de Müslümanların mülkü olduğudur. Mülk kâfirlerin istilasıyla Müslümanların elinden çıkmaz. Bu hiçbir zaman o yerde küfür ahkâmını icra eden, laikliği din olarak benimseyen bir devletin İslâm devleti olduğu demek değildir. Şafilerin bu fetvalarında gözetilen amaç ise ehl-i küfre karşı bir savaş teşvikidir. Çünkü yer Müslümanlarıdır.

Şu hususu iyice bilmek gerekir ki, İmam Şafii'nin aslen "Bir yer daru'l-İslâm olduktan sonra artık daru'l-küfür olmaz" şeklinde bir fetvası yoktur. Zira el-Umm isimli kitabında İmam Şafii, bizzat bu sözün tersini söylemektedir. Bu fetvayı zikreden İbni Hacer el-Heytemi'dir ki, o Şafii'yi yanlış anladığı için böyle bir söz söylemiştir. Bu hata konusunda, Arap diyarlarında geniş çaplı bir doktora çalışması dahi yazılmıştır.

Burada şöyle komik bir durum söz konusudur. Aslen Türkiye Cumhuriyeti'ne daru'l-İslâm diyenler Allah'ın dinine göre büyük bir suç işledikleri gibi, kendi devletlerinin kanunlarına göre de bir suç

işlemektedirler. Çünkü çağdaş (!), laik, demokratik T.C'ne İslâm devleti ya da şariat devleti demek onu gericilikle suçlamaktır ki, bu da kendi yasalarına göre büyük bir suç unsurudur.

Yapılan araştırmalara göre dünya üzerinde yaklaşık 200'e yakın devlet bulunmaktadır. Bunlardan ikisi hariç diğerlerinin hepsi bir din üzerinedirler. Kimisi Yahudi kimisi ise hristiyan vs... ancak Fransa ve Türkiye bu devletler içinde dinsiz iki devlettir. Zira Fransa 1789'da ihtilalden sonra katolikliği bırakıp laikliği benimsemiştir. Türkiye ise, 1924'te İslâm ve Hilafet devletini bırakıp laikliği benimsemiştir. Hal böyle iken nasıl böyle bir devlete İslâm devleti denilebilir! Bu resmen Türkiye Cumhuriyeti'ne bir iftiradır.. Bu devlete İslâm devleti diyen belam çeteleri hakkında mevcut kanun ve yasaların uygulanıp onların cezalandırılması gerekir. Fakat mevcut sistemin sahipleri bunu asla uygulamazlar. Çünkü bu çeşit fetvalar onların hâkimiyeti ve varlıkları için büyük ehemmiyet taşımaktadır.

Burada diğer bir husus ise ehl-i küfür tarafından istila edilen toprakların daru'l-harp diyerek hemen terk edilmemesi gerektiğidir. Zira küfür ehli tarafından işgal edilmiş toprakları onların elinden almak için büyük bir mücadele vermek tüm Müslümanlar üzerine vaciptir. Bununla beraber küfür ahkâmının icra edildiği toprakları İslâm beldesi olarak isimlendirip, bu devletleri canlarıyla ve mallarıyla koruyanlar büyük bir dalalet içindedirler.

Bu cehalet bataklığına gömülmüş kimselerin daru'l-İslâm ve daru'l-harp konusunda ortaya attıkları şüphelerden bir tanesi de onların şu sözleridir: "Bir diyarda ezan okunması, namaz kılınması serbest ise ve ibadet yerleri herkese açıksa böyle beldeler daru'l-küfür değil, bilakis daru'l-İslâm'dır. Bundan dolayı içinde yaşadığımız ülke de daru'l-İslâm'dır. Çünkü bu topraklar üstünde ezan okunması serbesttir. Camiler açıktır ve herkes dininin gereklerini özgür bir şekilde yerine getirmektedir."

Bu tip gayri İslâmi fikirler ortaya atan kimselere öncelikle şunu sorarız: Acaba bugün dünyanın neresinde ezan okunması yasaktır? Avrupa'nın tüm devletlerinde ezanın açıktan okunması serbesttir.

Hatta Avrupa devletlerinde kişiler istedikleri gibi giyinip, istedikleri gibi davette bulunabilmektedirler. Şayet bir belde üzerinde ezanın okunması orasının İslâm beldesi olduğunun alâmeti ise; o halde dünyanın hemen hemen bütün devletleri İslâm devleti ve bütün toprakları İslâm beldesidir. Çünkü bugün hemen hemen dünyanın her yerinde ezanın okunması serbesttir ve camiler açıktır. Elbette bunun tek sebebi ise, ne okunan ezanların ne de açık olan camilerin beşeri ideolojilere bir zararı olmamasıdır.

ŞEHİD KAVRAMI

"Allah yolunda öldürülenlere sakın 'ölüler' demeyin. Tersine onlar diridirler, ama siz farkında değilsiniz." (2, Bakara Süresi/154)

Bugün zalim tâğuti güçler tarafından en çok istismar edilen kavramlardan bir tanesi de hiç şüphesiz şehid kavramıdır. Bir taraftan İslâma ve İslâmî değerlere savaş açan zorba diktatörler, diğer taraftan halklarının dini duygularını istismar ederek İslâmî kavramları kendi lehlerinde kullanmaktan geri durmamışlardır. Elbette bu istismarın en önemli sebeplerinden birisi de kendi saltanatlarını koruyabilme arzusudur. Biz burada bir taraftan İslâma ve İslâmî değerlere savaş açan diğer taraftan da Kur'anî kavramları istismar eden Firavunların böyle bir tutum sergilemelerinin sebepleri ve sonuçları üzerinde durmaktan ziyade, bu istismarın önüne geçebilme adına Kur'anî bir kavram olan şehidlik kavramı hakkında hak olan bilgileri vermeye çalışacağız.

Şehid kelimesi "Şehede" fiilinden bir sıfat olup, "Allah yolunda ruhun bedenden ayrılması" demektir.

Allah yolunda kişinin canını seve seve feda etme ameliyesine "şehadet" denilmesinin sebebi hakkında İslâm âlimleri farklı görüşler bildirmişlerdir. Âlimlerden bir kısmı Allah katında hem diri hem de şahid olduğu için bu ismin verildiğini söylemişler; bir kısmı ise rahmet meleklerinin şehidlerin ölümünde hazır olmalarından dolayı bu ismin verildiğini söylemişlerdir.²⁴⁴

Yine İslâm âlimleri şehidliği üç kısımda incelemişlerdir: Bunlardan ilki; hem dünya hem de ahiret şehididirler. Kâfirlerle savaşırken muharebe meydanında ölen kimseler bu birinci

²⁴⁴ İbni Abidin, Muğni'l-Muhtaç

kısımdadırlar. Dünya da cenazeleri yıkanmaz, üzerlerine cenaze namazı kılınmaz. Ahirette ise şehid ecri alırlar.

İkinci grup şehidler, ahiret şehididirler. Deprem altında, boğularak ya da malını müdafaa uğrunda ölenlerdir. Ahirette şehid hükmündedirler lakin dünya da cenazeleri yıkanır, üzerlerine namaz kılınır.

Üçüncü grup şehidler ise, Allah rızası için değil nefsi arzuları için ya da riyakârlık ve şöhret için savaşanlardır. Bu kimseler dünya şehididirler. Sadece dünyada şehid muamelesi görürler, cenazeleri yıkanmaz ve namazları kılınmaz. Ancak ahirette bunların şehadetten hiçbir nasipleri yoktur.

Cumhur âlimlere göre şehidin cenazesi yıkanmaz ve üzerine cenaze namazı kılınmaz. Hanefi mezhebine göre ise, namazları kılınır ama yıkanmazlar.

Şehadet ve şehidlik hakkında bu kısa bilgilerden sonra şehidin Allah katındaki değeri ve şehadetin fazileti üzerine durmakta fayda vardır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah yolunda öldürülenlere sakın 'ölüler' demeyin. Tersine onlar diridirler, ama siz farkında değilsiniz." (2, Bakara Suresi /154)

Bu ayetin tefsirinde yazdıklarının her kelimesini yaşantısıyla ortaya koyan şehid Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"Bu hakk-batıl savaşında şehid düşecek erler olacaktır. Allah yolunun şehitleri... Aziz ve sevgili ölümler... Onurlu ve tertemiz ölümler... Gerçekten Allah yolunda cihada çıkanlar; bu savaşta canlarını feda edenler en şerefli kalplilerin, en arı ruhluların ve temiz vicdanlıların oluşturduğu bir kafiledir. Allah yolunda öldürülen bu seçkin öncüler aslında ölü değildirler, diridirler. Bu yüzden onlardan 'ölüler' diye söz etmek doğru değildir. Onlan ne somut olarak ve ne de duygusal plânda ölü saymak yerinde değildir. Dudaklarımızdan ve filimizden rastgele dökülen basmakalıp bir kelime ile onlara 'ölü' demek caiz değildir. Onlar bizzat yüce Allah'ın şahitliği ile "canlı"dırlar. O halde mutlaka yaşıyorlardır.

Onlar zahirde, gözün gördüğüne göre öldürler. Fakat ölümün ve hayatın mahiyetlerini bu sathi (yüzeysel) ve zahiri bakış belirleyemez. Hayatta olmanın, diriliğin başta gelen belirtisi etkinlik, büyüme-gelişme ve sürekliliktir. Ölümün başta gelen belirtisi ise pasiflik, durgunluk-donukluk ve kesintidir. Allah yolunda Öldürülenlerin, uğrunda öldürüldükleri hakk davayı destekleme konusundaki etkinlikleri belirgin bir etkinliktir. Uğrunda can verdikleri düşünce onların kanları ile sulanarak süreklilik kazanır. Bu fedakâr insanlar ölümü seçmekle kendilerinden sonra gelecek olanları güçlü ve devamlı bir etki altında bırakırlar. Buna göre şehitler; hayatı değiştirme ve yönlendirme konusunda aktif, sürükleyici ve etkin birer unsur olmakta devam ederler ki, hayatta olmanın başta gelen niteliği budur. Bu açıdan onlar her şeyden önce insanların dünyasında geçerli olan bu objektif bakış açısı yönünden yaşıyorlar, diridirler.

Sonra onlar Rabbleri katında da diridirler. Bu dirilik ya anlattığımız itibarladır veya ne olduğunu bilmediğimiz başka bir itibarladır. Yüce Allah'ın **"Onlar diridirler, fakat siz farkında değilsiniz"** buyruğu ile onların yaşamakta olduklarını bildirmesi, bu konuda bizim için yeterlidir. Çünkü sözkonusu hayatın mahiyeti, sınırlı ve yetersiz insan idrakinin ötesinde ve üzerindedir. Fakat onların diri oldukları kesindir.

Onlar yaşıyorlar!.. Diri oldukları için öbür ölümler gibi yıkanmazlar. Şehit düşerken giydikleri elbiseler aynı zamanda kefenleri olur. Çünkü yıkamak, ölmüş cesedi temizlemek içindir. Oysa onlar yaşadıklarına göre temizdirler, ölüm kirliliği üzerlerine bulaşmamıştır. Dünyadaki kıyafetleri, aynı zamanda mezarındaki elbiseleridir. Çünkü halâ hayattadırlar.

Onlar yaşıyorlar... Bu yüzden öldürülmeleri ailelerine, dostlarına ve arkadaşlarına ağır gelmez. Onlar yaşıyorlar!.. Ailelerinin, dostlarının ve arkadaşlarının hayatlarına katılmakta devam ediyorlar. Yaşıyorlar!.. Bu yüzden arkada bıraktıkları kalplere, ayrılıkları zor gelmez; bu olayı fazla büyütmezler; bu yüce fedakârlık onlara yılgınlık aşılamaz.

Sonra onlar diri olmalarının yanında, Rabbleri katında itibarlı birer konuk olarak ağırlanırlar, orada en üstün ve en bol mükâfatlar ile ödüllendirilirler. Nitekim Müslim'de yer alan bir hadise göre, Peygamberimiz şöyle buyuruyor: "Şehidlerin ruhları, yeşil bir kuş halinde, Cennet'te diledikleri gibi gezerler. Sonra, Arş'ın altına asılmış olan kendilerine yaklaşırlar. Rabbleri onlara muttali olur ve buyurur: 'Ne istiyorsunuz?' Onlar derler ki: 'Ey Rabbimiz, ne arayalım? Sen bize hiçbir kuluna nasib olmayan şeyler bahşettin.' Sonra yüce Allah onlara yine aynı soruyu tekrarlar. İsteksiz bırakılmayacaklarını görünce derler ki: 'Ey Rabbimiz, bizi tekrar dünyaya döndürüp, ölünceye kadar senin yolunda cihad ettirmeni istiyoruz.' Rabbleri de: 'Ben onların bir daha dünyaya döndürülmeyeceklerini yazdım' buyurur.²⁴⁵

Şehidliğin ve şehadetin faziletine dair Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

- Hz. Enes (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki:

"Cennete giren hiç kimse dünyaya geri dönmek istemez, yeryüzünde olan her şey orada vardır. Ancak şehid böyle değil. O, mazhar olduğu ikramlar sebebiyle yeryüzüne dönüp on kere şehit olmayı temenni eder."²⁴⁶

Ebu Katâde (r.a) anlatıyor: "Bir adam sordu:

'Ey Allah'ın Resulü, Allah yolunda öldürüldüğüm takdirde, bütün hatalarım örtülecek mi?'

Resûlullah (s.a.v):

Evet, sen sabreder, mükâfaat bekler, geri kaçmadan ileri atılır vaziyette olduğun halde öldürülürsen!' diye cevap verdi. Ve adama sordu: 'Nasıl sormuştun?'

Adam sorusunu aynen yeniledi. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v) sözlerini şöyle tamamladı:

²⁴⁵ Fi Zilali'l-Kur'an; 1/285

²⁴⁶ Buharî, Cihâd 5, 21; Müslim, İmâret 108, 109, (1877); Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 13, (1643)

'Evet, (kul) borcu hariç, bütün günahların affedilecek. Zira Cebrâil bu hususu bana haber verdi! '"²⁴⁷

Râşid İbnu Sa'd, ashaba mensup birinden naklen anlatıyor: "Bir zât Resûlullah'a gelip: 'Ey Alah'ın Resûlü, niye şehid dışında kalan mü'minler kabirde imtihan edilirler?' diye sordu. Resûlullah şu cevabı verdi: 'Şehidin ölüm anında tepesinin üstünde kılıç parıltısını hissetmesi imtihan olarak ona kâfidir.'"²⁴⁸

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Şehidin ölüm (darbesinden) duyduğu ızdırabı sizden birinin çimdikten duyduğu ızdırıp kadardır."²⁴⁹

Burada önemle üzerinde durulması gereken diğer bir husus ise şudur: Acaba her savaştta ölen şehid midir? Bakınız bu konuda da Seyyid Kutub şöyle demektedir:

Fakat bu yaşayan şehidler acaba kimlerdir? Onlar "Allah yolunda" öldürülen kimselerdir. Sadece Allah yolunda! Allah'tan başka hiçbir hedefe, hiçbir gayeye, hiçbir cazibeye içinde yer vermeksizin... Sırf yüce Allah'ın indirdiği bu gerçek uğruna. Sırf yüce Allah'ın yasallaştırdığı bu sosyal düzen uğruna... Sırf O'nun seçtiği bu din uğruna.... Sadece bu yolda öldürülenler... Başka herhangi bir yolda, başka herhangi bir yafta altında ya da bu amaca başka bir hedef veya başka bir yafta ortak ederek öldürülenler hep!.. Gerek Kur'an, gerek hadisler bu noktayı ısrarla vurgulamaktadır. Ta ki, vicdanlarda en ufak bir şüphe, en zayıf bir kuşku kırıntısı kalmasın, vicdanlarda sadece Allah kalsın diye.

Nitekim sahabilerden Ebu Musa Eşarî (Allah ondan razı olsun) şöyle eliyor: "Bir defasında Peygamberimize adamın birinin kahramanlığını kanıtlamak için, ötekinin kabile taassubu uğruna ve bir başkasının da gösteriş içinde savaştığı, bunların hangisinin Allah yolunda olduğu soruldu. Peygamberimiz bu soruya karşılık: 'Kim

²⁴⁷ Müslim, İmâret 117, (1885); Muvatta, Cihad 31, (2,461); Nesâî, Cihâd 32, (2,33)

²⁴⁸ Nesâî, Cenâiz 112

²⁴⁹ Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 216, (1668)

Allah'ın sözü yücelsin diye savaşıyorsa o Allah yolundadır' buyurdu."²⁵⁰

Yine sahabilerden Hz. Ebu Hureyre'nin (Allah ondan razı olsun) b dirdiğine göre; "Adamın biri bir gün Peygamberimize: 'Ya Res lullah, birisi dünya metai elde etmek için Allah yolunda cihad etmek istiyor, hakkında ne buyurursunuz?' diye sordu. Peygamberimiz, adama 'Ona hiçbir sevap yok' diye cevap verdi. Adam aynı soruyu    kere tekrarladı. Peygamberimiz de her defasında kendisine 'Ona hiçbir sevap yok' kar lığını verdi."²⁵¹

Öte yandan yine Hz. Ebu Hureyre'nin bildirdiğine göre Peygamberimiz şöyle buyuruyor:

"Allah yolunda cihad etmek amacı ile sefere çıkan kimse hakkında yüce Allah 'Eğer o kulumu, sırf cihad amacı ve bana olan imanı ile peygamberlerime inanmış olması sefere çıkarmış ise kendisini ya Cennet'e koyacağım veya kazanmış olduğu sevap ve ganimetle birlikte ayrıldığı evine d nd recek im kesindir' diye güvence veriyor.

Muhammed'in nefsinin kudret elinde tutan Allah adına yemin ederek söylüyorum ki, Allah yolunda savaşırken yaralanan kimse, kıyamet günü, Allah'ın huzuruna yaralandığı günkü hali ile benzi kan renginde misk gibi koku salarak gelir.

Muhammed'in nefsinin kudret elinde tutan Allah adına yemin ederek söylüyorum ki, Müslümanları sıkıntıya sokacağımı bilmesem Allah yolunda savaşmaya giden bir tek seriyeden bile geri kalmazdım. Fakat benim Müslümanları te hizatlandırarak imk nım olmadığı gibi onlar da kendi imk nları ile te hizatlanarak benim pe imden gelemiyorlar, o zaman da bana katılmamak a ırlarına gidiyor. Muhammed'in nefsinin kudret elinde tutan Allah adına yemin ederek söylüyorum ki, Allah yolunda sava ıp öldükten sonra dirilerek bir

²⁵⁰ Buhari, Müslim, İmam-ı Malik

²⁵¹ Ebu Davud

daha savaşıp ölmeyi ve yeniden dirildikten sonra bir kere daha savaşıp ölmeyi isterdim."²⁵²

İşte şehidler bunlardır! Yani sırf Allah yolunda cihad. amacı ile sefere çıkanlar... Allah yolunda savaşmaktan, O'na karşı besledikleri imandan ve O'nun peygamberlerini onaylamaktan başka hiçbir niyetin sefere çıkarmadığı kimseler... İşte bu yüzden Peygamberimiz (salât ve selâm üzerine olsun) İran asıllı bir gencin, İranlılığı anılsın diye savaşmasını, cihad meydanında ırkı ile övünmesini kınamıştır.

Abdurrahman b. Ebu Ukbe'nin anlattığına göre, İran asıllı bir azadlı olan babası şöyle diyor; "Peygamberimiz ile birlikte Uhud savaşına katıldım. Müşriklerden birini öldürdüm. Arkasından Alın şunu, ben İranlı falanım' diye nara attım. Bunun üzerine Peygamberimiz bana dönerek; 'Ben falanca Ensar'lı gencim deseydin ya! Çünkü bir kavmin yeğeni de onlardandır, bir kavmin kölesi de onlardandır' buyurdu."²⁵³

Görüldüğü gibi Peygamberimiz (salât ve selâm üzerine olsun) muhacirlere yardımcı olmaktan başka bir sıfatla övünmekten (bilindiği gibi Ensar aslında bu anlama gelir) ve bu dini desteklemekten başka bir hafta, bir slogan altında savaşmaktan hoşlanmıyor. İşte cihad budur. Yalnız bu uğurda savaşan şehid olur ve yalnız bu şehidler ölmez, yaşamaya devam ederler.²⁵⁴

Bilinmelidir ki şehidler ancak Allah'ın kelimesinin yücelmesi, şirkin kökten silinip tevhid bayrağının dalgalanması uğrunda ölenlerdir. Beşeri ideolojilerin, Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyen idarelerin bayrağı altında yapılan bir savaş ne İslâm savaşdır, ne de bu uğurda ölen kimseler şehiddirler. Zira şehadet Kur'anî bir kavram olup, İslâm dinine has bir terimdir.

Şu bir gerçektir ki, girişte de belirttiğimiz gibi son zamanlarda İslâm'a savaş açmış, İslâm'a ve İslâmî değerlere her daim düşmanlık yapan tâğuti güçler tarafından en çok istismar edilen kavramlardan

²⁵² Buhari, Müslim, İmam-ı Malik

²⁵³ Ebu Davud

²⁵⁴ Fi Zilali'l-Kur'an; 1/287, 31/2728

bir tanesi hiç şüphesiz şehid kavramıdır. Tarih boyunca firavnî sistemlerin uşaklarının en önemli görevlerinden bir tanesi kendi batıl rejimlerini ayakta tutabilme adına toplumlarının dini duygularını sömürmek ve istismar etmek olmuştur. Bir taraftan İslâm'ın emri olan tesettüre savaş açan bu batıl sistemler, diğer taraftan kendi saltanatlarının ikamesi için ölenleri İslâmî bir kavramla vasıflandırarak şehid diye isimlendirmektedirler.

Aslında bu ikiyüzlülük tarih boyunca tüm zalim diktatörlerin ortak tavrıdır. Tarih boyunca tüm tâğuti güçler, zorba diktatörler bir taraftan bütün hayatlarını İslâm'a ve İslâmî değerlere karşı savaşmaya adanırken, diğer taraftan da halklarının dini duygularını istismar etmekten geri durmamışlar ve tam bir münafıklık örneği sergilemişlerdir. Bunun en çarpıcı örneğini şuan İslâm toprakları olarak isimlendirilen birçok ülkede görmekteyiz. Zamanımızın bu tâğutları bir taraftan Allah'ın apaçık haramlarını toplumlarına mübahlaştırmışlar, Allah'ın indirdiği hükümleri bir kenara atarak kendi yanlarından uydurdıkları kanunlarla insanları sevk ve idare etmeye başlamışlar, demokrasi denilen küfür dinini allayıp pullayıp insanlara güzel göstermeye çalışmışlar, kendileri ne karşı mücadele eden muvahhidleri ya zindanlara atmışlar ya da öldürmüşler, diğer taraftan ise kendi çıkarları uğruna olduğu sürece İslâm'a ve İslâmî değerlere bağlı olduklarını göstermeye çalışmışlardır. Ve münafıklığın en belirginleştiği nokta ise işte şehid ve şehadet kavramı üzerinde olmuştur. Bütünyle İslâma saldıran bu zorba tâğutların, kendi batıl dinlerinin ayakta kalması için mücadele edip bu uğurda ölenleri Kur'anî bir terimle şehid olarak isimlendirmeleri bu ikiyüzlülüğün en belirgin halidir.

Sonuç olarak, şehidlik Kur'anî bir kavramdır ve sadece Allah'ın dininin yücelmesi, tevhid bayrağının dalgalanması için mücadele eden ve bu uğurda ölen kimselere mahsustur. Bunun haricinde Allah'ın dinine düşman kesilmiş, hayat nizamı olan Kur'an'ı bir kenara atarak kendi anayasalarını kutsal kitap edinmiş sistemlerin elemanlarını ve

muhafızlarını bu uğurda öldükleri takdirde şehid diye adlandırmak İslâmî hiçbir temele dayanmayan münafıkça bir tutumdur.

CİHAD KAVRAMI

"Ey iman edenler, sizi acı bir azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi size? Allah'a ve Resûlüne iman edip mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz; eğer bilerseniz bu sizin için çok hayırlıdır." (61, Saff/10-11)

Cihad kelimesi lügatte "mücadele, meşakkat, zorluk, güç, kişinin bütün güç ve kuvvetini harekete geçirmesi" gibi anlamlara gelmektedir.²⁵⁵

Hanefi âlimleri ıstılâhi olarak cihad kavramını şöyle tanımlamaktadırlar: "İnsanları İslâm dinine davet etmek ve kabul etmeyen kimselerle mal ve can ile savaşmaktır."²⁵⁶ İbni Abidin bu tanımı biraz daha geniş tutarak Allah yolunda kâfirlerle savaşmak ve kişinin Müslümanlara malıyla canıyla, fikirleriyle destek vermesi, onların sayısını artırmasıdır demiştir.²⁵⁷

Hanefi mezhebi dışında kalan âlimlerde cihad kavramını ıstılâhi olarak buna yakın ifadelerle tanımlamaktadırlar. Mesela şafiler şöyle bir tanım getirmektedirler: "Cihad İslâm'ın zafer kazanması için kâfirlerle savaşmaktır."²⁵⁸

Bilinmelidir ki, İslâm'da cihadın çok önemli ve ayrı bir yeri vardır. Zira İslâm'ın yeryüzünde izzeti ve şerefi cihad ahkâmının uygulanmasına bağlıdır. Cihad İslâm kalesini koruyan, Müslümanların mallarını, ırzlarını, kanlarını muhafaza altında tutan bir surdur. Gücün,

²⁵⁵ Muhtaru's-Sıhah sy:132, Müfredat sy:138

²⁵⁶ el-Bedayi 7/97, Fethul Kadir 4/276

²⁵⁷ İbni Abidin 3/336

²⁵⁸ Asaru'l-Harb, 31

şeref ve üstünlüğün tek yoludur. Burada sayamayacağımız pek çok faydasından dolayı Kur'an ve sünnette cihad amelinin faziletine dair birçok ayet ve hadis mevcuttur. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın yolunda hakkıyla cihad edin." (22, Hacc/78)

"Allah, müminlerden, canlarını ve mallarını, kendilerine cennet vermek üzere satın almıştır: Allah yolunda çarpışacaklar da öldürecekler ve öldürülecekler. Bu, Tevrat'ta da, İnil'de de Kur'ân'da da Allah'ın kendi üzerine yüklediği bir ahittir. Allah'tan ziyade ahidine riayet edecek kim vardır? O halde yaptığımız alış-veriş ahdinden dolayı size müjdelersiniz! Ve işte o büyük kurtuluş budur." (9, Tevbe/111)

"Ey iman edenler, sizi acı bir azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi size? Allah'a ve Resulüne iman edip mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz; eğer bilerseniz bu sizin için çok hayırlıdır." (61, Saff/10-11)

Ayetlerde olduğu gibi birçok hadisi şerifte de cihadın üstünlüğüne ve onun Allah katındaki amellerin en faziletlisi olduğuna değinilmiştir. Resûlullah'a (s.a.v) "En faziletli amel hangisidir?" diye sorulunca O: "Allah ve Resûlüne iman etmektir" buyurmuş; "sonra hangisi faziletlidir?" diye sorulmuş, "Allah yolunda cihad etmektir" buyurmuş; "sonra hangisi faziletlidir?" diye sorulunca "kabul olunan haçtır" buyurmuştur.²⁵⁹

Cihadın bu derece faziletinden dolayıdır ki Resûlullah (s.a.v), Allah yolunda şehid olmayı temenni ederek şöyle buyurmuştur:

"Muhammed'in cam elinde olan Allah'a yemin ederim ki; Allah yolunda gaza etmeyi ve öldürülmeyi, sonra tekrar gaza edip öldürülmeyi, sonra tekrar gaza edip öldürülmeyi temenni ediyorum."²⁶⁰

Üzülerek belirtmek isterim ki; bugün İslâm ümmeti dünyanın her yerinde mazlum bir halde ezilmekte, esir edilmekte, işkence görmekte, zulme maruz kalmakta ve öldürülmektedir. İslâm toprakları

²⁵⁹ Buhari ve Müslim Enes bin Malikten rivayet etmişlerdir.

²⁶⁰ Buhari ve Müslim Ebu Hureyre'den rivayet etmişlerdir.

bütünöyle laikler, siyonistler ve faşistler tarafından işgal edilmiştir. İslâm ümmetinin elinde bir karış dahi toprağı kalmamış, bütün yer altı kaynakları kâfirlerin kontrolüne geçmiştir. Bir taraftan siyonist yahudiler Filistin'i ele geçirmişler, Filistin halkına zulmetmektedirler; diğer taraftan büyük şeytan ABD Afganistan'a ve Irak'a girmiş, çocuk-çocuk demeden insanlara zulmetmekte ve öldürmektedir. Resûlullah'ın buyurduğu gibi küfür artık tek bir millet olarak, dünyanın bütün yüzeyinde İslâm'a, İslâmi değerlere ve Müslümanlara saldırmaktadır. Üzücü olan bir nokta ise, haçlı kâfirlerine karşı direnen mücahidler tüm dünya yüzeyinde terörist olarak suçlanmaktadırlar. Ve bütün bu acı durumun en büyük sebebi de Müslümanların cihad ahkâmından habersiz olmaları ve cihadı terk etmeleridir. İslâm ümmeti cihad gibi zirve olan bir ameli terketmenin karşılığını bugün çok ağır bir şekilde ödemektedir.

Cihadın Kısımları

İslâm âlimleri cihadı beş ayrı kısımda incelemişlerdir:

Birinci Kısım: İlim ve ta'lim cihadıdır. Hiç şüphesiz bu, cihadın en önemli adımlarından bir tanesidir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Her kabileden bir taife toplansa da dinde fıkıh tahsil etseler ve kavimleri döndükleri zaman onları korkutsalardı ya. Olur ki Allah'ın azabından sakınırlar." (9, Tevbe/122)

Bu ayetin tefsirinde İmam Kurtubi, "Bu ayeti kerime ilim talebinin vucubu hususunda asli bir delildir" diyerek ayetin tefsirinde ilme ve onun faziletine dair uzun uzun açıklamalarda bulunmuştur.

Resûlullah (s.a.v) ilim elde etmek hakkında şöyle buyurmaktadır: "Dünya ve içindekiler hepsi mel'undur. Ancak Allah'ın zikri, onu öğreten ve öğrenen hariç."²⁶¹

Yine bir başka rivayette şöyle buyrulmaktadır:

²⁶¹ Tirmizi

Kesîr İbn Kays (r.a) anlatıyor: Ben Dımışk (Şam) Camii'nde Ebû'd- Derdâ'nın yanında oturuyordum. Bir adam geldi ve: "Ey Ebû'd- Derdâ, Peygamberimizden rivayet ettiğini duyduğum bir hadisi şerif için Peygamberimizin şehri olan Medine-i Münevvere'den geldim" dedi. Ebû'd-Derdâ, geliş amacının bu olup olmadığını öğrenmek için ona:

- Şam'a bir ticaret için gelmedin mi? diye sordu. Adam:
- Hayır, öyle bir iş için gelmiş değilim, dedi. Ebû Derda:
- Hadis öğrenmekten başka bir iş için de mi gelmedin? diye

sordu. Adam:

-Hayır, (rivayet ettiğini duyduğum hadisi şerifi senden dinlemekten başka bir iş için gelmedim) dedi. Bunun üzerine Ebû Derdâ:

- Ben Allah'ın Peygamberinden işittim şöyle buyurmuştu:

"Her Kim bir yola girer ve onda ilim isterse, Ahali onun için cennete giden bir yolu kolaylaştırır. Melekler ilim öğrenenlere, yaptıklarından hoşlandıkları için, kanatlarını gererler. Göklerde ve yerde olanlar, hatta sudaki balıklar ilim öğrenen kimseye Allah'tan yardım ve bağış dilerler. İlim sahibinin Âbid'ten (ibadet edenden) üstünlüğü, ay'ın diğer yıldızlardan üstünlüğü gibidir. Âlimler, peygamberlerin varisleridir. Peygamberler ne dinar ne de dirhem miras bıraktılar, ancak ilim miras bıraktılar. Şu halde o ilmi alan büyük bir pay almış demektir."²⁶²

İlmin bu şekilde ehemmiyetinden dolayı İmam Buhari, Sahih'inde imandan sonra hemen ilim konusuna girmiş ve "ilim söz ve amelden önce" diye bir bab açmıştır.²⁶³

Bugün gerçekten İslâm ümmetinin en önemli ihtiyaçlarından bir tanesi ilim öğrenmek ve öğretmektir. Zira bugün ümmetin üzerinde bulunduğu bu korkunç durumun en büyük sebeplerinden bir tanesi hiç şüphesiz cehaletin yaygınlaşması, insanların ilimden, onu öğrenmek ve öğretmekten uzak kalmalarıdır. İlmin azalması ve

²⁶² Ebû Davut, İlm, 1; Tirmizi, İlm,19; İbn Mace, Mukaddime, 17

²⁶³ Buhari, 10. Bab

cehaletin yaygınlaşması ister istemez ümmetin büyük bir karanlık içinde kalmasına yol açmıştır. Bununla beraber ilmi tahsil edip gerektiği şekliyle öğrenmeden öğretmeye kalkmak da çok büyük bir cinayettir. Zira İslâm düşüncesinin insanlar tarafından yanlış ve hatalı anlaşılmasının temel sebebi; insanların ilmi tahsil etmeden öğretmeye kalkışmalarıdır. O halde burada şuurlu Müslümanlara düşen en önemli vazife, cihad ahkâmının faziletine binaen, öncelikle Allah'ın ayetlerini, Resûlullah'ın sünnetini en iyi şekilde öğrenmeleri, bu hususta gereken ilmi tahsil etmeleri ve daha sonra da bunu en güzel şekilde insanlara öğretmeleridir. İşte bu cihadın birinci kısmını oluşturmaktadır.

İkinci Kısım: Tebliğ cihadıdır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey Peygamber! Sana Rabbinden her indirilene tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan onun elçiliğini yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Emin ol, Allah, kâfirleri muratlarına erdirmeyecektir." (5, Maide/67)

Resûlullah (s.a.v) Veda Haccı'nda şöyle demiştir:

"...Burada bulunan bulunmayana "ulaştırırsın. Çünkü burada bulunan bu bilgiyi, kendinden daha iyi kavrayan birine ulaştırabilir..."²⁶⁴

"Allah'a yemin ederim ki ya iyiliği emreder kötülükten de nehyedersiniz; ya da Allah başınıza öyle bir azab indirir ki, o zaman Allah'a dua edersiniz de dualarınız kabul olunmaz."²⁶⁵

İlim sahibi kimselerin kendilerinde mevcut ilmi insanlara ulaştırmaları, onlara öğretmeleri, toplumları ilimleriyle irşad etmeleri cihadın en önemli kısımlarından bir tanesidir. Zira ancak bu şeldde İslâm davası yayılma zemini bulacak, yeni yeni fertlerle bu dava güçlenecektir. Bunun ötesinde ilmin başı olan tevhid ilmini insanlara anlatmak, fertleri ve toplumları buna davet etmek, tevhid ümiyle kuşanan herkesin üzerine apaçık bir gereklilik olduğu aşîkârdır.

²⁶⁴ Buhari

²⁶⁵ Müslim

Burada hemen hatırlatılması gereken husus ise, tebliğ cihadına çıkan bir ferdin öncelikle kuşanması gereken birtakım silâhlarının olduğudur. Bu silâhlarla kuşanmayan ferdin her an esir düşmesi söz konusudur.

Bu silâhlardan ilki, yukarıda da belirttiğimiz gibi öncelikle ilimden haberdar olmasıdır. İnsanlara İslâm'ı tebliğ etmek, iyiliği emretmek ve kötülükten de nehyetmek öncelikle ciddi bir ilmi tedrisattan sonra gelmelidir. Zira tebliğ insanlara Allah'ın hüccetim ikame etmektir. Bu hüccetin ikamesi ise ancak basiret üzere ve ilmi donanımla olmalıdır.

Bununla birlikte bir tebliğcinin en önemli silâhlarından bir tanesi de tebliğ ettiği gerçekleri diliyle değil bütün organlarıyla yaşaması olmalıdır. Bu açıdan çevresindeki insanlara yaşantısıyla örneklik teşkil etmeli ve bunun için de öncelikle Resûlullah'ın (s.a.v) ahlâkıyla ahlâklanması gerekmektedir. Sözünde doğru, toplum içerisinde güvenilir ve emin, sabır, metanet hilim ve tevazuu sahibi bir kimse olmalı, söz ve fiillerinde hikmet sınırları içinde davranmaya azami gayret göstermelidir.

Üçüncü Kısım: Mal ile cihad etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Ey iman edenler, sizi acı bir azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi size? Allah'a ve Resûlüne iman edip mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz; eğer bilerseniz bu sizin için çok hayırlıdır."** (61, Saff/10-11)

Cihad ile ilgili ayetlere bakıldığı zaman Tevbe Suresi'nin 111. ayeti hariç diğer bütün ayetlerde önce mal ile, daha sonra da can ile cihad geçmektedir. Bu hiç şüphesiz apaçık bir debidir ki, cihad için gerekli mali hazırlığı yapmak da cihadın en önemli kısımlarından bir tanesidir.

Bugün Müslümanların mali açıdan eksik olmaları sonucunda, gerek önce zikrettiğimiz öğrenme ve öğretme cihadından geri kalmaları; gerekse de ileride zikredeceğimiz cihadın diğer kısımlarından geri kalmaları mal ile cihadın önemini açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bu yüzden Müslümanların özellikle

içlerinden bir kesimin bu hususa dikkat etmesi, mali açıdan güçlenmek için gerekli meşru yollara başvurusu ve de bununla Allah yolunda cihad etmesi en önemli görevlerin başında gelmektedir.

Dördüncü Kısım: Siyasi cihaddır. Hiç şüphesiz siyaset de bir cihaddır. Ancak malûm olduğu üzere siyaset ya adalet üzerine ya da zulüm üzerine bina edilir. Bizim bu dördüncü kısımda zikrettiğimiz siyaset adalet üzerine bina edilen siyasettir. Siyaset en geniş anlamıyla toplumu idare etmek demektir ve bu idare tarzı Allah ve Resûlü'nün indirdiği hükümlerle olursa bu "adil siyaset" olarak isimlendirilir. Bununla birlikte şayet bu idare, günümüzde olduğu gibi, Allah'ın indirdiği hükümleri terk etmek ve beşer ürünü kanunlarla hükmetmek şeklinde yapılırsa bu da zulüm üzere kurulmuş bir siyasettir. İslâm'ın, fertlerinden istediği ise beşeri ideolojileri, insan ürünü kanunları yeryüzünden bütünüyle silmek için uğraş vermesi ve yerine Allah'm indirdiği hükümler üzerine bina edilmiş bir siyaseti hayata geçirmek için cihad etmesidir. Ancak esefle belirtmekte fayda vardır ki, bugün siyaset denilince ilk akla gelen bir taraftan küfür ideolojileri ile hayatı tanzim etmek, diğer taraftan da Allah'm dininden dem vurmak anlaşılmaktadır.

Beşinci Kısım: Bu beşinci ve son kısım kâfirlerle bilfiil savaşmaktır. Genel olarak Kur'an'ı Kerim'de ve hadislerde geçen cihad kavramı bu kısma girmektedir. Bilinmelidir ki, İslâm düşmanlarıyla savaşarak yeryüzünde Allah'ın indirdiği hükümlerin hâkim kılınması her Müslüman üzerine farzdır. Konuya girişte de belirttiğimiz gibi şayet kâfirlerle büfiü savaş terk edürse bu, İslâm ümmetinin bütünüyle kendisini yok etmesi demektir. Can, ırz, mal kaybının tek sebebi işte bugün kâfirlerle topyekûn olarak savaşın terkedilmesinden kaynaklanmaktadır. Bugün yeryüzünde Müslümanların camileri kapatılmış, ibadet yerleri yıkılmış, bütün varlıkları gaspedilmiş, ırz ve namus güvenlikleri kalmamıştır. Müslümanlar yeryüzünün hemen hemen her yerinde mustazaf konumuna düşmüşlerdir. Bugün büyük şeytan ABD'nin gerek Afganistan'da gerekse Irak'ta yapmış olduğu cinayetler; yine aynı şekilde İsrail'in mazlum Filistin halkının bütün

kutsallarına el uzatması Müslümanların kâfirlerle birfiil savaşmayı terketmesinden kaynaklanmaktadır. Gerek Kur'an'da gerekse de hadislerde kâfirlerle savaşmanın farziyetine, bu yönde her türlü hazırlığın yapılmasına apaçık delalet eden, kâfirlerle savaşmak şeklinde somutlaşan cihadın bu beşinci kısmının terkedilmesi halinde Müslümanların neler kaybedeceğini uzun uzun açıklayan birçok delil mevcuttur.

Cihadın kısımlarını bu şekilde kısaca açıkladıktan sonra burada değinilmesi gereken diğer bir konu ise farziyet açısından cihadın kısımlarıdır ki, İslâm âlimleri bu hususta cihad kavramını farz-ı ayn ve farz-ı kifaye olmak üzere iki kısımda incelemişlerdir. Farz-ı kifaye olan cihad, en öz anlamıyla İslâm ordusu tarafından Müslümanların topraklarının korunması ya da genişletilmesi amacıyla gerçekleştirilen cihaddır. Ordu haricindeki diğer Müslümanlara cihadın bu kısmı farz değildir. Bununla birlikte İslâm devletinin halifesi genel olarak cihad çağrısında bulunduğu zaman kâfirlerle savaşmak bütün Müslümanların üzerine farz-ı ayn olur. Günümüzde olduğu gibi Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmeden bir devletin olmadığı durumlarda ise cihad bütün Müslümanların üzerine farz-ı ayn hükmündedir. Müslümanların bir kısmının yerine getirmesiyle diğerlerinin üzerinden bu görevin düşmesi kesinlikle söz konusu değildir. Bütün Müslümanlar güçleri ve konumları nispetince farz-ı ayn olan bu cihadı yerine getirmekle mükelleftirler. Bu mükellefiyetten geri durmak ise nifak alametlerinden bir alamettir.

Burada hatırlatılması gereken diğer bir husus ise cihad ahkâmı yerine getirilmeden önce riayet edilmesi gereken şartlardır:

1-Cihad amelinin ilk ve en önemli adımı, cihad için gerekli hazırlığın yapılmasıdır. Gerek imani, gerek nefsi, gerekse de mali yönden olsun Müslüman bireyin cihad ahkâmını hakkıyla yerine getirebilmesi için öncelikle üzerine vacip olan gerekli hazırlıkları yaparak işe koyulması en önemli görevlerindendir. Zira unutulmamalıdır ki, bir vacibin kendisi ile tamamlandığı her şey

vaciptir. Nitekim cihad ahkâmının icra edilebilmesi için gerekli hazırlığın yapılmasına dair Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey inananlar! Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanlarınızı ve bunların dışında Allah'ın bilip sizin bilmediklerinizi yıldırma üzere kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Allah yolunda sarfettiğiniz her şey size haksızlık yapılmadan, tamamen ödenecektir." (8, Enfal/60)

2-Bu noktada diğer bir şart ise savaş olmaması için öncelikle sulhu aramaktır. Zira sulh yapma imkânı varken savaşılmaması ve sulh aranması Allahu Teâlâ'nın kesin bir emridir.

"Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yaş ve Allah'a güven. O, şüphesiz işitiyor ve bilir." (8, Enfal/61)

3-Cihad ahkâmının yerine getirilmesi için yapılması gereken diğer bir şart ise, nefsi dünyevi kirlilerden uzak tutmak, ihlâs sahibi olmak ve sadece Allah'ın kelimesinin yücelmesi için cihad etmektir. Zira cihadın esas gayesi yeryüzünde fitnenin kalmaması ve Allah'ın nizamının hâkim kılınmasıdır. Nitekim Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kim Allah'ın kelimesinin yücelmesi için savaşırsa, onun savaşı Allah yolundadır."

Bu hadisten anlaşılmaktadır ki, vatancılık, ırkçılık, ya da bir başka amaçla yapılan savaşlar kesinlikle Allah yolunda bir cihad değildir.

Cihadın Mertebeleri

Cihad ahkâmının dört mertebesi vardır. Bunlar kısaca şu şekildedir.

Birincisi; nefis ile yapılan cihaddır. Nefisle cihad yapmak kişinin nefsini İslâm ahkâmı üzerine terbiye etmesi, nefsini dünyevî isteklere karşı armdırmasıdır. Bu cihad ahkâmının ilk mertebesidir.

İkincisi; şeytan ile yapılan cihaddır. Şeytanın vesveselerine karşı aldanmamak, Allah ve Resûlü'nün emir ve nehiyleri doğrultusunda bir hayat sürmektir.

Üçüncüsü; münafıklarla cihad etmektir. Allahu Teâlâ Kur'an'da 750 ayetten fazla münafıkların sıfatlarından bahsetmekte, onların Müslümanları davalarından alıkoyduklarını bildirmektedir. Dolayısıyla Müslüman bir kimse münafıklara karşı son derece dikkatli olmalıdır. Özellikle asrımızın münafıklarına karşı çok daha dikkatli olmak gerekir. Zira daha önce münafıklar mahkûm bir durumda idiler. Ancak bugünün münafıkları hâkimdirler. Önceki münafıklar zayıf güçsüzdürler, şu anki münafıklar ise güçlü ve kuvvetlidirler.

Dördüncüsü; kâfirlerle cihad etmektir. Kâfirlerle cihad zaman ve mekâna göre değişir. Şayet Müslümanlar güçlü ise bilfiil karşılık vererek kâfirlerle cihad ederler. Aksi takdirde ise tebliğ mangaları kurup izzetli bir direnişte bulunurlar.

Özellikle şunu bilmek gerekir ki, şu anda bazı bölgelerde vurma kırma türünde yapılacak bir cihad anlayışı Müslümanlara büyük zarar verebilir. Zira her şey tâgutların elindedir. Her an Müslümanlar yok edebilirler. Bugün bazı cemaatlere yaptıkları gibi güzel taraflarını kötü gösterip, terörist ilan edebilirler.

Şu an durumumuzun Mekke devri gibi olduğunu unutmayalım. O devirde Müslümanların izlediği metodu bizim de izlememiz gerek. Aksi takdirde zararı kârından kat kat fazladır. O dönemin Müslümanlarının gördüğü çilenin bizi de beklediğini unutmayalım. Hatta bize yapılanı daha fazla olacağını bilmemiz gerek. Zira o dönemde Ebu Cehillerin, Ebu Velidlerin istihbaratı pek kuvvetli değildi. Şu an tüm dünya kefereleri birleşmiş tek aile olmuşlar.

Cihadın Engelleri

Kur'an'ı mektebinde cihad kavramı çok değerli ve ehemmiyetli bir ibadettir. Hatta Allah Resûlü cihadı tüm ibadetlerin zirvesinde değerlendirmiştir. Zira cihadsız bir din anlayışı İslâm'ın yok olması demektir. Cihadın terk edilmesi sonucu yeryüzü fesatla dolacak, kuvvetli olan zayıf olam ezecek, zengin olan fakirin malını gasbedecektir. Cihad ameli ise, tüm bu fitneleri yok edip, adalet üzere hükmeden İslâm devletinin kurulması için bir alettir. Cihad ahkami

sonucu kurulacak İslâm devleti, tüm dünyaya rahmet ve adalet saçacak, kâfir-Müslüman ayırt etmeden adaleti ikame edecektir. Hatta bu devlette hayvanların hakkına dahi riayet edilmek zorundadır. Nitekim Buhari'de geçtiği üzere Resûlullah (s.a.v) bir kediyi aç bırakan kadının cehenneme gireceğini söylerek İslâm'da hayvanların dahi belirli hakları olduğunu vurgulamıştır. Dolayısıyla İslâmi bir devletin varlığı tüm yeryüzünü huzurlu ve güven içerisinde yaşanan bir hayata sevkedecektir. İslâm devletinde hayvanların bile hakkına riayet edilmekteydi.

Fakat İslâmın âleme rahmet ışığını görmemezlikten gelen bazı yarasa beyinliler, İslâm'ın nurunu söndürmek için cihadı toplumların gözündeki kötüleyip vahşi bir hareket olarak gösterirler. Cihad denildiğinde ilk akla gelen bir terör hareketidir. İşin asıl üzücü yanı ise, bugün kendini Müslüman olarak isimlendirenlerin birçoğu da cihad karşıtı bu naralara kanmaktadırlar. Şu günlerde Fethullah Gülen isimli bir hocaefendi oturduğu rahat koltuğundan "Dünyada en çok nefret ettiğim insan Usame b. Ladin'dir" demektedir. Nitekim hocaefendinin bu sözü gazetelerde manşet dahi olmuştur. Acaba bu hocaefendi neden kendisine hiçbir zararı dahi dokunmayan ve kendisinden oldukça uzak bir diyarda hayat sürdüren bir kişiden bu kadar rahatsız olmaktadır?

Bunun cevabı bellidir. Zira Usame b. Ladin bugün dünya Müslümanlarına cihad ruhunu aşılama, mutlak küfre karşı büyük bir kıyam sergilemektedir. Dünyayı kendi tekelinde gören, insanları suçlu, suçsuz; büyük, küçük; erkek, kadın demeden öldüren, hapseden, zulmeden, yeryüzündeki bütün yer altı zenginliklerine sahip olma arzusuyla Müslümanların topraklarını ve yer altı zenginliklerini ellerinden gaspeden büyük şeytan ABD'ye karşı tüm insanlığı savaşa, cihada çağırılmaktadır. Buna karşılık hocaefendi ise, rahat, sıcak villasında, sinekkaydı traşıyla Bediuzzaman Said Nursi'nin takipçisi olduğunu iddia etmektedir. Acaba üstad Said Nursi, bu hocaefendi gibi rahat bir hayat sürerek Müslümanların aleyhinde mi çalışmakta idi?

Bildiğim kadarıyla Üstad Said Nursi, bir zindandan diğer zindana atılarak ömrünü geçirmiştir.

Diğer taraftan sofilere gelince durum yine aynıdır. Onlar da cihad ahkâmını terörizm olarak isimlendirmektedirler. Yaşanmış şu olay bugün sufi hareketinin en başında bulunan bir şeyhin dahi cihad ahkâmından ne kadar habersiz olduğunu göstermektedir.

Bir gün cihad ahkâmını hakkıyla kavramış iki genç muvahhid Menzil tarikatının lideri olan Muhammed Raşid'e giderek onu cihad etmeye çağırırlar. Şeyh Raşid onları dinledikten sonra: "Allah Kur'an'da kendi elimizle kendimizi tehlikeye atmamamız gerektiğini söylüyor. Siz bu ayete muhalif hareket ediyorsunuz" der. Buna karşılık gençler şeyhin ayeti yanlış anladığını, bu ayetin özellikle dünyanın peşinden koşarak, cihadı terk etmek suretiyle kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın anlamına geldiğini söylerler ve bütün tefsir kitaplarında geçen meşhur Ebu Eyyüb el-Ensari'nin bu ayete dair anlattıklarını şeyhin kendisine izah ederler. Buna karşılık şeyh efendi hemen "siz fitnecisiniz" diyerek kızar ve gençleri kovar.

İşte bugün peşinden binlerce insanı sürükleyen hoca efendilerin ve şeyhlerin durumu! Bunlar cehaletleriyle İslâm'ın temeli olan cihad ahkâmını dahi tahrif etmişlerdir. İşte böyle toplumun önünde hoca efendi, şeyh olarak bilinen kimseler dahi böyle büyük bir cehalet içindelerken, toplumların bizzat kendilerinin de cihad ahkâmına dair büyük bir cehalet içinde kalmalarını çok görmemek gerekir.

Cihadın Hedefi

Cihadın hedefi insanları öldürmek değil; bilakis diriltmektir. Yeryüzünün bütününe Allah'ın hükmünü hâkim kılarak, insanı insanca bir yaşama sevketmektir. Bu mübarek ve kutsal davaya bütün Müslümanların sahip çıkması gerekmektedir. Her Müslümanın öncelikle tebliğ vazifesini üstlenerek bu davaya hizmet etmesi öncelikli görevidir. Tebliğ görevi, sadece âlimlere, hocalara mahsus,

bir görev değildir. Bilakis her Müslüman bildiği kadarını tebliğ etmekle mükelleftir.

Şu olay, cihadın hedefini ne güzel anlatmaktadır. Farşlıların komutanı olan Rüstem, Rebi b. Amre'ye: "Niçin buraya geldiniz?" diye sorar. Rebi ona cevaben şöyle der: "İnsanları kendileri gibi insanların kulluğundan kurtarıp, dünyanın darlığından rahatlığa, batıl dinlerin zulmünden İslâm'ın adaletine ulaştırmak için geldik."

Cihad ahkâmının hedefini en güzel anlatan hadislerden bir tanesi de şudur. Resûluüh (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kim Allah'ın kelimesinin üstün olması için savaşırsa, işte o Allah yolundadır."

İşte cihadın hedefi budur. Allah'ın ahkâmının en üstün olması ve bunun sonucunda da insanların, kendileri gibi insanların kulluğundan kurtularak sadece ve sadece Âlemlerin Rabbine kul olmaları.

Cihad ahkâmın hedeflerini maddeler halinde şu şekilde sıralamak mümkündür.

1-Yeryüzünde Allah'ın nizamını hâkim kılmak, beşeri ideolojileri yok etmek, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen kâfirleri Allah'ın hükmünü tatbik etmeye çağırarak ve böylece yeryüzünün bütününde fitnenin yok edilmesi.

2-Cihad ahkâmının hedeflerinden bir tanesi de düşmanları püskürtmektir. Şayet şu an ABD'nin Afganistan'a, Irak'a saldırması, Yahudilerin Filistin'i işgal etmesi, Rusların Çeçenistan'ı her gün bombalaması gibi bir durum söz konusu olduğu zaman; işte böyle bir durumda bütün Müslümanların diğer Müslümanlara yardım etmesi farzdır. Yine zalimlerin mazlumlara zulmetmesi durumunda da Müslümanların mazlumlara yardım etmeleri farzdır. Zira mazluma dini sorulmaz. Aynı şekilde ehl-i küfür bir İslâm beldeğine saldırarak o beldeyi daru'l-küfüre çevirdikleri zaman da bütün Müslümanların küfür ehline karşı savaşmaları farzdır. İşte bugün laikler ve demokratlar tarafından işgal edilen bütün beldelerde bu işgalcilere karşı durmaksızın cihad etmek farzdır.

Sonuç olarak İslâm davetçileri, davetlerinin karşısında duran her türlü güce karşı cihad etmek zorundadırlar. Özellikle bugün davet erleri, tebliğ vazifelerine Allahu Teâlâ'nın onları vasıflandırdığı şu ayette olduğu gibi büyük önem vermelidirler:

"Siz insanlar için çıkmış hayırlı bir ümmetsiniz marufu emreder, münkerden nehy edersiniz." (3, Al-i İmran/110)

İşte marufun her türlüünü emretmek ve münkerin her türlüünü nehyetmek suretiyle gerçekleşecek olan tebliğ vazifesi bugün en hayırlı ümmet vasfını üzerinde taşımayı amaç edinen bütün Müslümanlara farzdır. Tebliğden sonra isteyen Müslüman kalır, isteyense kafir....

3-Cihadın bir diğer hedefi de Allah yolunda şehadeti arzulamaktır. Zira şehadet Allah katında yüksek bir derecedir. Ancak bu büyük dereceye herkes ulaşamaz. Ancak ihlâs ile daima şehadeti arzulayan kimse ancak bu dereceye ulaşabilir. Resûlullah (s.a.v) buyurur ki; "Cennete giren hiç kimse dünyaya geri dönmek istemez. Yeryüzünde olan her şey orada vardır. Ancak şehid böyle değildir. O, sahip olduğu ikramlar sebebiyle yeryüzüne dönüp -onlarca kez- şehid olmayı temenni eder."²⁶⁶

4-Cihad ahkâmının bir diğer hedefi ise sadık olan kimselerle yalancıların birbirinden ayrılmasıdır. Zira şehadeti arzulayan bir kimsenin tek hedefi insanları küfür karanlığından kurtarıp İslâm'ın nuruna kavuşturmadır. Tabii ki bu da bedelsiz olmaz. Şehid ise, kanını, terini, gözyaşını dökerek bu hedefini, bu iddiasını doğrulamaktadır. Aksi takdirde herkes doğrulardan olduğunu iddia edecek, buna karşılık saflar karışacaktır. Bunun için şehidlik insanların birbirini tanıması için bir elektir.

İşte davalarında doğrulardan olduğunu ortaya koyma adına sahabiler birçok eziyet ve işkenceye maruz kalmıştır. Bedir, Uhud, Huneyn gibi savaşlarda yüzlerce şehid vermişlerdir. Ve sonuçta yalancılarla doğrular birbirinden ayrılmıştır.

²⁶⁶ Buhari (3/208), Müslim (13/24) ve Tirmizi (1640) Enes bin Malik'ten rivayet etmişlerdir. Lafız Buhari'ye aittir.

Cihadı Terk Etmenin Zararları

Bugün Müslümanlar cihad ibadetini terk ettiklerinden dolayı dünya bütünüyle müstekbirlerin eline geçmiştir. Bugün dünyanın zulüm ve fesadla kaplı olmasının, kâfirlerin yeryüzünü kan gölüne çevirmelerinin, Müslümanların evlerine kadar girmelerinin en büyük sebebi hiç şüphesiz Müslümanların cihad ibadetinden yıllardır geri durmalarıdır. Bununla beraber cihad ibadetinin terk edilmesi birçok manevi hastalığa da sebep olmuştur. Cihad ibadetini terk etmenin zararlarını şu şekilde sıralayabiliriz.

1-Cihad ibadetinin terk edilmesi sonucu küfür her yere hâkim olmuştur. Bugün dünya küfür ideolojileri olan demokrasi ve laikliğin işgali altına girmiştir. Tarihte görülmeyen şirk çeşitlerini yaşadığımız toplumlar da görmek mümkündür. Tâğutlar İslâm topraklarında kendi kanunlarını hüküm sürmekteler, insanları kendi uydurdukları kanunlarla idare etmeye çalışmaktadırlar. Allah'ın şeriatı tamamen yeryüzünden silinmiş, Kur'an'ı bir defter mesabesine getirilmiştir. İnsanlar artık Âlemlerin Rabbi'ne değil, birbirilerine ibadet etmektedirler. İşte tüm bu karanlığın tek sebebi cihad ibadetinin terk edilmesidir.

2-Hz. Ömer ne güzel söylemiştir: "Allah (c.c) bizleri İslâm'la şereflendirdi, şayet izzeti başka yerde ararsak Allah bizi âlemde rezil kılar."

İşte asrımızın Müslümanları Allah'ın kitabına, Resûlullah'ın sünnetine sahip çıkmadıklarından dolayı hilafet makamından düşerek zelil oldular. İzzeti yanlış yerde aradıklarından dolayı zilletin dibini boyladılar; ekonomi, siyaset, sosyal hayat ve diğer konularda zillete düştüler. Tabii bu zillet sadece dünya hayatı ile sınırlı değildir. Ahirette daha şiddetli bir aşağılık ve azab vardır. İşte hem dünya da hem de ahirette bu alçalmışlığın tek sebebi cihad ibadetinin terk edilmesidir. Resûlullah'ın şu hadisi, içinde bulunduğumuz durumu ne güzel açıklamaktadır: İbni Ömer Resûlullah'tan (s.a.v) şöyle işittiğini rivayet etmiştir: "İnsanlar cimrilik yaparken, faizle alışveriş yaparken,

ineklerin kuyruğuna yapışırken, Allah yolunda cihadı terk ederken Allah onların başına öyle bir bela getirir ki dinlerine geri dönmedikleri sürece o belayı kaldırmaz."²⁶⁷

3-Cihad ibadetini terk etmenin bir diğer zararı ise Müslümanların hürriyetlerini bütünüyle yitirmeleri, maddi ve manevi değerlerini kaybetmeleri, hayvandan farkı olmayan bir hayat sürdürmeleri olmuştur. İzzet ve şeref şu an ayaklar altındadır. Müslümanlar ruhen, bedenlen, siyaseten tamamen kökleşmişlerdir. Ümitsizlik son derece hâkim... Davayı iyi öğrenip toplumu aydınlatan çağrıcılar son derece azınlıkta... Daha da üzücü olan gece gündüz demeden okuyan dahi İslâm'ı yanlış tasavvur etmekte...

Bunun neticesinde ise, Allah'ın dinini diğer milletlere tebliğ etmekle mükellef olan Müslümanlar, yaşantılarıyla insanların İslâm'a girmesini dahi engellemektedirler.

Müsteşrikler Ezher Üniversitesine geldikleri zaman Mısır âlimlerinden M. Abduh onlara şöyle demiştir: "Sizi İslâm'a davet etmeden önce şunu bilmenizi isterim. İslâm güç ve kuvvettir. Bizim toplumumuz ise son derece zayıf ve güçsüzdür. İslâm ilim ve bilimdir. Bizim toplum son derece cahil ve kültürsüzdür. Bizim İslâm'la alakamız sadece dildedir. Artık Müslüman olup olmamak sizin tercihinizdir." Allahu Teâlâ ne güzel buyurmaktadır:

"Ey Rabbimiz! Bizi o küfür edenlere fitne yapma. Bizi bağışla ey Rabbimiz! Çünkü sen yegâne güçlüsün, hikmet sahibisin." (60, Mümtahine/5)

Yardımanın Sebepleri

Allah Teâlâ insanlar kendi nefislerini değiştirmedikleri sürece onları zorla değiştirerek, onlara yardım etmez. Zira böyle bir durumda imtihanın hiçbir anlamı kalmayacaktır. Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

²⁶⁷ Müsned

"Gerçek şu ki; insanlar kendi iç dünyalarını (ve hallerini) değiştirmedikçe, Allah onların durumlarını değiştirmez." (13, Radd/11)

Bundan dolayı İslâm âlimleri yardım kapısını açan anahtarı vasıflarını şöyle sıralamışlardır:

1-Tüm şüpheler ve belalara karşı sarsılmayan hakiki bir imânâ sahip olmak. Rabbimiz hayat rehberimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Muhakkak ki Allah iman edenleri müdafaa edecektir. Çünkü Allah hiçbir haini, nankörü sevmez." (22, Hac/38)

2-Allah'ın kanunlarını yeryüzünden kaldırıp, beşeri kanunlarla hükmeden, Müslümanları hor ve hakir görüp onlara zulmeden kâfirlere karşı ilmî, iktisadî, teknolojik ve buna benzer alanlarda bütün imkân ve güç nispetince hazırlık yapmak. Rabbimiz yüce kitabında şöyle buyurmaktadır:

"Siz de düşmanlarınıza karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve süvari atı hazırlayın. Bununla hem Allah'ın düşmanını hem de kendi düşmanınızı korkutunuz." (8, Enfal/ 60)

3-Akıllı, zeki ve uyanık olmak, Resûlullah'ın "Mü'min bir yılanın deliğinden iki kere ısırılmaz" düsturu gereğince hareket etmek, bir an için dahi olsa gaflete kapılmamak. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kâfirler arzu ederler ki siz silâhlarınızdan ve eşyalanızdan gafil bulunasınız da size ansızın bir baskın yapsınlar..." (4, Nisa/102)

4-Müslüman mazlumun sahibi zalimin ise baş düşmanıdır. Başka bir deyimle Müslüman bir şahsiyet, mustazaf, kimsesiz, çaresiz kimselere karşı bütün gücü ile yardım etmeye çalışandır. Bununla beraber kâfirlere karşı ise son derece izzet sahibi, alnı açık ve başı diktir. Nerede ve ne şekilde olursa olsun yardım isteyen her mustazafa el uzatıp yardımına koşmak bir Müslümanm vazifesidir. Ve Allah'ın yardımı da böyle bir Müslümânâ ulaşacaktır. Bakınız Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler size ne oldu ki Allah yolunda seferber olun denilince yere ağırlaştınız? Yoksa ahiretten vazgeçip dünya hayatına mı razı oldunuz? Fakat ahiretin yanında o dünya hayatının zevki pek az bir şeydir." (9, Tevbe/38)

5-Yardımanın diğer bir sebebi ise tek saf olmak, bir binanın tuğlaları gibi saf tutmaktır. Zira bugün tüm yeryüzünde insanlar büyük bir zulüm içerisinde. Demokrasi ve laikliğin bataklığında boğulan toplumlar kendileri için bir kurtarıcı aramaktadırlar. Böyle bir zamanda Müslümanların bütün ihtilafları bir kenara bırakarak tek bir vücut gibi hareket etmeleri gerekmektedir. Ancak bu şekilde Allah'ın yardımına ve özellikle de sevgisine mazhar olabürler. Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Muhakkak ki Allah kendi yolunda kenetlenmiş bir bina gibi saf olarak çarpışanları sever." (61, Saf/4)

6-Allah'ın yardımına mazhar olabilmek için diğer bir şart ise makbul bir amel ile hareket etmektir. Kişinin amelinin Allah katında makbul olabilmesi içinse iki şart vardır. Bunlardan birincisi yapılan amelin Allah'ın kitabına ve Resûl'ünün sünnetine uygun olması; ikincisi ise ihlâs üzere olmasıdır. Kişinin yaptığı amel, şeriatın prensiplerine uymadığı sürece boştur ve kendisinden reddedilir. Şayet kişinin ameli Kur'an ve sünnete uygunsa ancak Allah rızası için değilse, kişinin amelinde ihlâs yoksa bu da o ameli iptal edecektir. Bundan dolayı davada Kur'an ve sünnete tâbi olmak ve ihlâs olmadan yardıma mazhar olmak kesinlikle mümkün değildir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kim iyilik yaparak kendini Allah'a teslim ederse onun ecri Rabbinin katındadır. Böylelere hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar." (2, Bakara/112)

7-Yardımanın diğer bir sebebi ise sabırdır. Nefse hoş gelmeyen zorluklara, şeytanın vesveselerine, ehl-i küfrün eziyet ve işkencelerine karşı sabır silâhı ile silâhlanmak yardımın en büyük sebeplerindendir. Zira sabırsız ve sebatsız hiçbir toplum tarihte çığır açamamıştır. Bakınız Rabbimiz bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Sabredin ve sabır yarışında düşmanlarınızı geçin, rabitali bulunun. Hem Allah'tan korkun ki felah bulasınız." (2, Al-i İmran/200)

Bazı Şüphelere Cevaplar

1-Allah'ın kitabından habersiz, müsteşriklerin kırıntılarıyla beslenen bazı kendini bilmezler, İslâm'ın zorla ve kılıç zoruyla topluma kabul ettirildiği iddiasında bulunurlar. Bu tip şüpheler atarak toplumları İslâm'dan uzaklaştırmaya çalışırlar.

Biz cevaben deriz ki; İslâm'ın berraklığı güneş gibi ortadadır. Bu berraklığı ve nuru yarasalar göremiyorsa güneşin ne suçu vardır? Zira Allahu Teâlâ apaçık olarak şöyle buyurmaktadır: **"Dinde zorlama yoktur."** (2, Bakara/256) Yani hiç kimse dine girmesi için zorlanamaz.

İslâm tarihinde Müslümanlar kâfirlerden cizye alarak onları korumuşlardır. Bu, onların iftiralarına açık bir reddiyedir. Yine İslâm tarihinde yapılan savaşlar hep zulüm ve işkenceler neticesinde yapılmıştır. Şunu hatırlatmakta fayda vardır: İslâm dini merhalelere göre tavır almıştır. Kâfirlerin işkence, zulüm ve baskısının olmadığı bir dönemde yumuşak söz ve hikmet ile davet üslûbunu seçmiştir.

"Rabbin yolunda hikmetle ve güzel nasihatle davet et, onlarla en güzel bir suretle mücadele yap..." (16, Nahl/125)

Fakat ne zaman kâfirler savaşa başvurmuşlar, işte İslâm da onlara aynı metotla başvurmuştur.

"Ey Peygamber! Müminleri savaşa teşvik et. Sizden sabırlı yirmi kişi bulunursa iki yüz kişiye galebe çalarlar..." (8, Enfal/65)

Bununla birlikte itidali elden bırakmamıştır...

"Sizinle harp edenlerle Allah yolunda çarpışın, ama aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez" (2, Bakara/190)

2-Bazı kimseler tebliğ ve irşad görevinin sadece âlimlere mahsus olduğunu iddia ederek şüphe atarlar. **"Siz insanlar için çıkmış hayırlı bir ümmetsiniz; marufu emreder, münker den nehy edersiniz."** (3, Al-i İmran/110) ayetini delil olarak getirerek, din

adamı olmayan kimselerin din adına konuşma hakkının olmadığını iddia ederler.

Cevaben deriz ki: İslâm'da din adamları diye özel bir sınıf yoktur. Zira her mü'min bir din adamıdır. Din adamı kelimesi Hıristiyanlıktan İslâm âlemine ithal edilmiştir. Bununla beraber herkesin öğrendiği kadarıyla tebliğ görevini yapması gerekir. Zira Allah Resûlü şöyle buyurmaktadır: "Benden bir ayet dahi olsa öğrenin ve tebliğ edin."²⁶⁸

Bu hadisten açıkça anlaşıldığı gibi herkes tebliğ yapmaya mükelleftir. İslâm belli kişilerin tekelinde değildir.

Delil olarak sundukları ayete gelince; bu ayette geçen "min" harfi hakkında İslâm âlimleri, bunun çoğul ifade ettiğini söylemişlerdir. Ancak İmam Zemahşeri ise "min" harfinin "bazı" mânâsına geldiğini söylemiştir. O halde bu ayetten anlaşılabilecek olan, ilmi meseleleri âlimlerin tebliğ etmeleri, genel meseleleri ise her Müslümanın tebliğ etmesi gerektiğidir.

Sonuç

Üzülerek diyorum; mübarek cihad kavramı da öteki islâmi kavramlar gibi tahrife uğramıştır. Gerek toplum tarafından gerekse de kendisini davetçi olarak vasıflandıran kimseler tarafından yanlış anlaşılmıştır.

Davetçilerin birçoğuna göre cihad sadece kıtaldır. Çoğuna gelince cihadı vurma, kırma diye anlarlar. Kendini bu dava uğrunda yetiştirmek, malını bu yolda vermek, davetçileri eğitmek, bu davayı üstlenecek ve öncülük yapacak ehl-i sünni yetiştirmek gerektiğini bilen ve anlayan Müslümânâ çok az rastlanılır.

Şunu bilmekte fayda vardır ki, Allah Resûlü'nün hayatında İslâm davasının merhaleleri dört kısma bölünür: İlk merhale tebliğ ve teşkilatın gizli oluşudur. Bu merhale üç sene devam etmiştir. İkinci merhale tebliğ açık, teşkilat gizlidir; bu merhalede tebliğ sırf dille

²⁶⁸ Müslim

yapılmış, hicrete kadar böylece devam etmiştir. Üçüncü merhale davaya karşı gelenlere karşı cihad yapılmıştır. Bu Hudeybiye anlaşmasına kadar devam etmiştir. Dördüncü merhale tebliğ açıktır, davaya karşı gelenin haddi bildirilir. İnsanlar üç durumla karşı karşıyadır. Ya Müslüman olurlar, ya cizye verirler, ya da kendileri ile savaşırlar. Bu merhalelerde çağrıcı bir Müslüman için büyük dersler mevcuttur. Zira Müslüman, davasını zaman ve zemine göre ayarlar. Mesela Müslümanlar azınlıkta olduğu an davayı da teşkilatı da gizleyebilir. Güçlü ve kuvvetli olduğu an da ona göre hareket edebilirler. Aksi takdirde Müslümanlar terörist durumuna girerler. Düşmanları da haklı durumda kalırlar. Bu hikmetten dolayı Sümeyye ve Yasir şehid olduğunda Allah Resûlü: "Sabredin ey Yasir ailesi" demiştir. Zira şayet Mekke ortamında sahabe, Mekke şirk devletine vursalardı, onların sonu gelirdi. Dolayısıyla müşrikler istedikleri hedefe rahatlıkla ulaşabilirlerdi. Bundan dolayı diyorum ki Türkiye gibi şirk devletlerinde Müslümanlar zayıf olduğu için bilfiil vurma hareketine teşebbüs etmemeleri gerekir. İzzetli bir mazlumiyet içinde sahabe gibi gece gündüz demeden tâğutların küfür ve zulümlerini anlatmalıdırlar.

Aslen bir yeni dikilen fidanı herkes rahatlıkla kökünden çekebilir. Ama üzerinden seneler geçmiş bir ağacı ise kepçeler zorla kökünden kazıyabilir. Hakeza şu anda Müslümanların hali de böyledir. Zira her yerde müstekbirler Müslümanların zaafiyet halinde harekete geçmesini ve çatışma haline girmesini son derece isterler ki güçlenmeden kökünü kurutsunlar. Müslümanın böyle bir atmosferde çok uyanık davranması gerek ta ki çalışmanın semeresini alsın.

Başka bir taraftan müstekbirler mustazafları davasından uzaklaştırmak için bazı tavizlerde bulunurlar. Orta bir yolu arayıp uzlaşmaya çalışırlar. Mesela müstekbirler toplumun sibobunu indirmek için namaz, oruç, hac gibi ibadetleri serbest bırakırlar, kendi düzenini meşru göstermek için diyanet teşkilatını kurabilirler. Sonra televizyonlara çıkıp "camiler açık namaz serbest" deyip toplumu borçlu çıkarırlar. Böyle bir, atmosferde muvahhid bir Müslüman bu tip

hilelere kanmamalıdır. Zira aynısı Allah Resûlune de yapılmıştır. Resûlullah'a bazen liderlik, bazen mal ve mülk teklif edilmiş ve davasından vazgeçmesi için birçok teklif sunulmuştur. Ancak Allah Resûlü tüm bu uzlaşma çabalarına karşılık şöyle demiştir: "Güneşi sağ elime, ayı sol elime verseniz de davamdan vazgeçmem!"

Böyle bir ortamda her muvahhid Müslümanın böyle bir tavır takınması gerekir. Aksi takdirde bir çayla, birkaç kuruşla kişiyi satın alabilirler. Müslüman şundan da haberdar olmalı ki dinde pazarlık olmaz. Uzlaşma Allah'ın kanununda yoktur. Mesela müstekbirler Müslümanlara "biz size namaz, oruç, hacc gibi ibadetleri serbest kılarız, siz de kanun yapmakta ve diğer hayat alanında bize itaat edin, devletimize destek olun, en azından sükût edin" deyip uzlaşmaya çalışsalar Müslüman kesinlikle kabul edemez.

Sonuç olarak; yapmamız gereken, sahabiler nasıl senelerce durdurak bilmeden senelerce tevhidi anlatarak tâğutların maskelerini indirmişlerse; bizler de bu şekilde hareket etmediğimiz sürece başarıya ulaşamayız. Kâfirin küfrünü öğrenerek, hayatımızı bunun tebliğine adanmalı, neticeyi ise Allah'a havale etmeliyiz.

EZAN KAVRAMI

Allahu Ekber
Eşhedü Enla İlahe İllallah
Eşhedü Enne Muhammeden Resûlullah
Hayye ale's-Salah
Hayye ale'l-Felah
Allahu Ekber
La İlahe İllallah

Ezan, kelime olarak "duyurma, bildirme" mânasına gelen "Ezen" kökünden gelir ve esas itibariyle dinletmek demektir. Şer'î ıstılâh olarak, "hususî lafızlarla namaz vaktini bildirmek, duyurmak" mânasına gelir. Kurtubî ve başkaları: "Ezan, kelimelerin azlığına rağmen itikadla ilgili bütün meseleleri içine alır" der ve şunları söyler: "... Allah'ın büyüklüğünü ifadeyle başlar. Bu ise Allah'ın varlığını ve kemalini içerir. Sonra tevhidi beyan eder, şırla reddeder. Sonra Muhammedi risaleti teyid eder. Sonra, şehadetten sonra hususî ibadete çağırır. Zaten şehadetsiz ibadet büninemez. Soma felaha yani kurtuluşa davet eder ki, bu da ebedî bekadır. Şu halde, burada âhiret hayatına işaret vardır. Sonra tekbir ve tevhid kelimeleri, ehemmiyetine binaen takviye için tekrar edümiştir."²⁶⁹

Ezanın kelimeleri ve kısa mânâsı şu şekildedir:

Allahu Ekber (4 Kere): Allah her şeyden büyüktür ve bütün eksikliklerden münezzehtir.

Eşhedü en La İlehe İllallah (2 kere): Ben bilir ve şahitlikte bulunurum ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh, egemen güç, otorite sahibi yoktur. Ben şahitlik ederim ki, Allah'tan başka bütün ilâhları, otorite sahiplerini, beşeri ideolojileri reddediyorum.

²⁶⁹ el-Camiu Li'Ahkam

Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah (2 Kere): Ben bilir ve şahitlikte bulunurum ki, Muhammed (s.a.v) Allah'ın resûlüdür. Benim önderim ve hayatımın bütününde tâbi olduğum, itaat ettiğim imamımdır.

Hayye ale's-Salah (2 Kere): Haydi buyurun namaza!

Hayye ale'l-Felah (2 Kere): Haydi buyurun kurtuluşa!

Allahu Ekber (2 Kere): Allah her şeyden büyüktür ve bütün eksikliklerden münezzehtir.

La İlahe İtallah (1 Kere): Allah'tan başka hiçbir kanun koyucu, otorite sahibi, sığınılan, güvenilen, sevgi duyulan ve ibadete layık bir ilâh yoktur.

Bilinmelidir ki ezan, büyük bir fazilete sahip amellerdendir. Zira yukarıda Kurtubi'den yapmış olduğumuz alıntıdan da anlaşılacağı üzere; tevhidle başlar ve yine tevhid ile biter. Tüm insanlık için çok mühim mesajlar taşımaktadır. Günde beş vakit müezzinler Allahu Teâlâ'nın her şeyden büyük olduğunu, Allah'ın kendisine yakıştırılan bütün eksik sıfatlardan münezzehe olduğunu, her şeyin sahibinin ve malikinin yüce Allah olduğunu, O'ndan başka üstün bir güç, sığınılacak, tapınılacak, otorite sahibi hiçbir ilâh olmadığını söylerler. Yegâne kanun koyucu, hüküm sahibi O'dur. Mutlak egemenlik kayıtsız ve şartsız O'na aittir. Muhammed (s.a.v) O'nun resûlü ve kendisi ile hükmolunması için gönderdiği şeriatinin tebliğcisidir. İşte bu muazzam mesajları barındırması sebebiyle ezanın dinimizde ayrı bir yeri ve fazileti vardır. Nitekim ezanın faziletine dair Resûlullah'tan birçok hadis rivayet edilmiştir. İşte onlardan bazıları...

Hiz. Ebû Hureyre (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki: "İnsanlar, eğer ezan okumak ile namazın ilk safında yer almada ne (gibi bir hayır ve bereket) olduğunu bilseler, sonra da bunu elde etmek için kur'a çekmekten başka çare kalmasaydı, mutlaka kur'aya başvurulardı."²⁷⁰

Ebû Hureyre (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki: "Namaz için ezan okunduğu zaman şeytan oradan sesli sesli

²⁷⁰ Buhârî, Ezân: 9, 32, Şehâdât: 30; Müslim, Salât: 129, (437); Tirmizî, Salât: 166

yellenerek uzaklaşır, ezanı duyamayacağı yere kadar kaçır. Ezan bitince geri gelir. İkamete başlanınca yine uzaklaşır, ikamet bitince geri dönüp kişi ile kalbinin arasına girer ve "şunu hatırla, bunu düşün" diye alklında daha önce hiç olmayan şeylerle vesvese verir. Öyle ki (buna kapılan) kişi kaç rekât kıldığını bilemeyecek hale gelir. "²⁷¹

Ebû Hureyre (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (s.a.v) ile beraberdik. Bilâl (r.a) kalkıp ezan okudu. (Ezanı bitirip) susunca, Aleyhissalâtu Vesselâm: 'Kim bunun mislini kesin bir inançla söylerse cennete girer' buyurdu."²⁷²

Bilindiği üzere T.C. batı hukuku ile idare edilen, demokratik, laik bir ülkedir. İslâmi esaslarla hiçbir ilgisi olmadığı gibi, İslâm'dan ve İslâmi değerlerden oldukça rahatsız olan, bunun için tâ cumhuriyetin ilk kuruluşundan bu yana, İslâmi görülen tüm değerlere savaş açan bir yapıya sahiptir.

T.C. kuruluşundan beri, kimi zaman gerçek İslâm âlimlerini darağaçlarında sallandırmış, kimi zaman da Kur'an'ı Kerimleri toplatıp eşeklere yükleterek dağlarda yaktırmış; samanlıklarda Kur'an öğreten âlimleri jandarma dipçikleri altında işkenceye tâbi tutmuş, Kur'an'ı ve İslâmi değerleri yasakladığına dair kanunlar, tüzükler çıkarmıştır. Yani laik, demokratik T.C. için İslâmi değerler, yıllar boyunca, en büyük düşman olarak görülmüştür. 1924'te hilafetin kaldırılıp yerine laik bir sistemin kurulmasından soma ve bilhassa Halk Partisinin iktidara gelmesiyle camiler ahırlara çevrilirken, ezanlar da Türkçe okutulmaya başlanmıştır.

Bugün laik sistem aynı ilk kurulduğu günkü gibi İslâm'a ve İslâmî değerlere karşı düşmanlığını aynı hızıyla sürdürmektedir. Bu düşmanlık sonucunda laik sistem, Yüce Allah'ın haram kıldığını serbest, Allah'ın helal kıldığını da yasaklamıştır. Bunlardan birkaç örnek; İslâm'da zina, en büyük günahlardan biri olduğundan dolayı haram edilmişken, laik sistem kendi eliyle kadınların birçoğunu, ruhsatlı fahişeler olarak piyasaya sürmüş, genelev ve pavyonlarda

²⁷¹ Buhârî, Ezân, 4, Müslim, Salât: 19, (389)

²⁷² Nesai Ezan: 34 (2,24)

pazarlayarak zinayı serbest bırakmıştır. Hatta bu sektörden vergi alarak onları teşvik etmiş, vergi rekortmenlerini bu sektörden çıkartmıştır. Faizle iştigal etmenin Allah'a ve Resûlüne savaş ilan etmek olduğunu ve faizcilerin ebediyen cehennemde kalacaklarını bildiren Kur'ani gerçeğe rağmen, demokratik T.C. laiklik adına, Allah'ın haram ettiği bu çirkin ve sömürüye dayalı fiili serbest bırakmış, teşvik etmiş ve ekonominin temeli olarak kabul etmiştir. Yine şeytan (aleyhillane)'nin pislği olarak bildirilen kumar ve içki, laik sistem tarafından genç beyinlerin uyuşturulması için üretilmiş, cazip hale getirilerek piyasaya sürülmüştür. Tesettürün İslâm'da çok önemli bir yeri vardır, kadına kişilik kazandıran, zinaya giden yolları kapatan, çıplaklık kültürüne ve kadını teşhire engel olan, en önemlisi de Yüce Allah'ın emri olan bir fiildir. Laik rejim, laiklik adına Allah'ın emrettiği bu fiile de savaş açmış, okullara, iş yerlerine tesettürlüleri almamıştır. Her fırsatta tesettürü kötüleyerek kadının mahrem yerlerini, daha doğrusu kadının bizzat kendisini; tv, radyo, basın yayın organlarında, sokakta teşhir etmiş, eski cahiliyye dönemlerinde olduğu gibi kadını meydana atmıştır.

Evet, laiklik adına, bir taraftan İslâmi esaslara savaş açan demokratik T.C. diğer taraftan günde beş vakit muazzam akidevi mesajlar içeren ezanı serbest bırakmış, günde beş vakit olarak kiraladığı müezzinleri vasıtasıyla camilerden bu mükemmel mesajların haykırılmasına izin vermiştir. İlk dönemde Türkçe okuttuğu ezanın neden Adnan Menderes hükümetiyle Arapça okunmasına müsaade etmiştir? Acaba İslâm'ın can düşmanı olan laik sistem neden din adamı kisvesi altında kiralık görevliler tayin ediyor? Neden bir zamanlar toplatıp eşeklere yükleterek dağlarda yaktırdığı Kur'an'ı Kerimleri, şimdi Kur'an kurslarında, daha önce jandarmaya dipçiklettiği kişilerin çocuklarına, torunlarına öğretiyor? Acaba sistemin sahiplerinin mantığında ya da sistemin kendisinde bir değişildik mi meydana geldi? Yoksa Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmeden İslâmi hükümetler mi kuruldu? Yoksa T.C pişman olup, kendine, tarihine ve kültürüne dönmek, şer'i esaslara mı sarılmak

istiyor? Bugün şer'i esasların hâkimiyeti için çalışan, Allah'ın dinini yüceltmek için uğraş veren Müslümanlar zindanlara atılırken T.C neden kurduğu Diyanet İşleri Teşküatı sayesinde camileri açık tutmakta, kiraladığı müftü ve vaizlere dünya kadar para vermektedir?

Tüm bu soruların altında iki cevap yatmaktadır. Bu cevaplardan ilkini laik sistemin kurucuları ve düşünürleri, çok açık bir şekilde vermektedirler. Hem de yazılı olarak, hiç kimseden çekinmeden, baskı altında kalmadan...

Allah'ın dinine verdiği zararlarla övünen, İslâm dinine düşmanlığı ile meşhur olan Cemal Bayar, "Ben de Yazdım" adlı eserinde; İmam Hatip Okullarını, Kur'an Kurslarını niçin açtıklarını, ezanı neden Arapça okuttuklarını çok açık bir ifade ile ortaya koyuyor. Bayar, İsmet İnönü'nün düştüğü hataya düşmeyerek, İslâmi değerlere sahip olduklarını zanneden halka, açıktan açığa düşmanlık yapmıyor, Kur'an'ı Kerimleri toplatıp yaktırmıyor, ezanı Türkçe okutmuyordu. Bilakis İmam Hatip okulları açtırıyor, Kur'an Kurslarına izin veriyor, ezanı Arapça okutuyordu. Adı geçen eserinde bütün bu yaptıkları işlerle devrim bahçesini suladığını ifade ediyordu:

"Bir barajın önünde biriken sular alt kanallardan tahliye edilmezse nasıl ki bendini yıkacaksa, İslâmi birikimin de bu küçük işlerle deşarz edilmemesi halinde Atatürk devrimlerini yerle bir edecektir."²⁷³

Özet olarak yukarıda ifade edildiği gibi, Bayar ve DP (Demokrat Parti) İslâm'ın ya da halkın yararına değil, Atatürk devrimleri yararına ezanı Arapça okutuyor, İmam Hatip okulları açtırıyordu. Bu yapılanlara inandığını söyleyen halkın, laik sisteme itaat ve sadakatini artırmaya çalışıyorlardı.

Diğer taraftan ise, İslâmî konularda büyük bir cehaletin hâkim olması ve İslâmî kavramların bütünüyle asıl anlamlarını yitirmeleri neticesinde artık camiler camiliğini, ezanlar da gerçek anlamlarını tamamen kaybetmişlerdir. Çünkü İslâm'ın sembolü ezan, tüm beşeri

²⁷³ "Ben de Yazdım" isimli kitabından...

sistemlerin tarihe gömülmesi için bir çağrıdır. Camiler ise Allah'ın dininin yüceltilmesi için bir parlamento ve istişare yeridir.

Acaba bugün T.C'nin kiralık müezzinleri okudukları ezanın mânâsını büip bunu insanlara camilerde anlatmaya kalksalar ne olur acaba? Kemalist-laik sistem acaba bu müezzinlere maaş mı verir, yoksa onları direk zindana mı atar...?

İşte tüm bu soruların asıl cevabı çok açık ve bellidir. Ezan ve diğer İslâmi kavramlar bugün gerçek anlamlarını yitirmişler, insanların zihinlerinde hiçbir şey ifade etmez olmuşlardır. Bunun için ezanın günde defalarca aleni olarak okutulmasında laik sistem için hiçbir zarar yoktur. Bununla birlikte laik sistem bu cehaleti istismar etmiş ve bununla cahil halk kitlelerini kandırmıştır. Bugün üzerinde yaşamaya mahkûm edüğümüz laik sistemin mürted bir sistem olduğunu söyleyen bir davetçiye karşı "daha ne istiyorsunuz, günde beş vakit ezan okunuyor, Camilerin kapıları sonuna kadar açık" gibi sözler, bu hususta laik sistemin ne kadar başarılı olduğunu apaçık bir şekilde ortaya koymaktadır. Laik sistemin tebaası olan halk, İslâmi esasları net olarak bilmediğinden, yapılanları kendi yararına zannetmiş, bu yapılanların niçin yapıldığını, kimlerin bundan yararlandığını hala anlayamamıştır. Aşağıda anlatacağımız şu hikâye bugün ezanın gerçek anlamını ne şekilde yitirdiğinin en açık göstergesidir.

İngilizler 1856 yılında Hindistan'ı işgal ettikleri zaman, bir İngiliz komutan şehirde gezerken birdenbire bazı sesler işitir. Komutanın işittiği ses müezzinlerin minarelerden okudukları ezan sesleridir. Komutan panikleyerek hemen yanındakilere sorar: "Bu gürültü ve bağırma nedendir?" Orada bulunanlar bunun müezzin olduğunu ve Müslümanları namaza çağırdığını söylediklerinde İngiliz komutan tekrar sorar: "Bunun bizim hâkimiyetimize bir zararı var mıdır?" Orada bulunanlar, "Hayır efendim. Bunun sizin hâkimiyetinize hiçbir zararı olmaz, bilakis birçok faydası bile olabilir" deyince komutan hemen "o halde emrediyorum size. Bundan sonra birkaç kişi beraber bağırın" der.

Üzülerek belirtmeliyiz ki, bugün Türkiye'de de okunan ezanların laik Kemalist sisteme hiçbir zararı yoktur. Bilakis bu ezanlar laik sistemin hayatiyetim sürdürmesi için çok büyük bir öneme sahiptirler.

ÂLİM KAVRAMI

"Deki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olurmu? Ancak temiz akıl sahibi olanlar anlar." (39, Zümer /11)

Aslen İslâm dini ilme ve âlimlere çok değer vermiş, ilmi ve âlimleri sevmeyi dini bir borç olarak telakki etmiş, âlimlerin diğer insanlardan kat kat üstün olduğunu bildirmiştir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Size: 'Meclislerde yer açın.' denilince yer açın ki Allah da size genişlik versin. Size 'Kalkın.' denilince de kalkın ki Allah sizden inananları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberi olandır." (58, Mücadele/11)

"De ki: 'Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?'Ancak temiz akıl sahibi olanlar anlar." (39, Zümer/11)

Resûlullah (s.a.v) hadislerinde gerek ilmin gerekse âlimlerin üstünlüğüne dair çok defa değinmiştir:

"İlim tahsil etmek maksadıyla bir yola giden kimseye Allah Teâlâ, cennet yollarından birini açar. Melekler, ilim tahsil edene karşı memnuniyetleri ve tevâzûları sebebiyle kanatlarını yere sererler.

Göklerde ve yerde olan her şey, hatta su içindeki balıklar, âlim için Allah'tan rahmet diler. Âlimin, ibadet eden kimseye üstünlüğü, ondördündeki dolunayın görünen diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Âlimler, peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler ne altın ne de

gümüş bırakmışlardır; onlar miras olarak sadece ilim bırakmışlardır. Kim ilmi almışsa büyük ve değerli bir şey almış demektir."²⁷⁴

"Kim ilim tahsil etmek için (evinden veya yerleşim yerinden) çıkarsa, geri dönünceye kadar o kişi Allah yolundadır."²⁷⁵

"Âlimler peygamberlerin varisleridir."²⁷⁶

Meşhur bir sözde şöyle geçmektedir: "Ya âlim ol, ya talebe ol, ya dinleyen ol, ya da âlimleri sevenlerden ol. Bunların dışında beşinci bir şey olma, yoksa helake gidersin."²⁷⁷

Selef âlimlerinden bazıları bu sözün hikmetini şöyle açıklamışlardır: "Şüphesiz ilim, ilim ehlini sevmezse onların yok olmasını ister. Kim de ilim ehlinin yok olmasını isterse, yeryüzünde Allah'ın nurunun sönmesini ve fişkın yayılmasını istemektedir ki bu apaçık bir helaktır."

Allâme Ali el-Kari şöyle nakletmektedir: "Kim sebepsiz yere bir âlime buğzederse onun küfre girmesinden korkulur."²⁷⁸

Bu kısa açıklamalardan sonra şu sorulara cevap aramakta fayda vardır. Acaba Allah ve Resûlü tarafından büyük övgülere mazhar olan âlimler kimlerdir? Acaba bütün ömürlerini Arap dili üzerine sarf ve nahiv ilimleriyle geçiren, buna karşılık tevhidden, Allah'ın dininden bihaber, küfür ile İslâm'ı birbirinden ayırt etme kapasitesine dahi sahip olmayanlar ya da belam misali bütün bilgilerini laik demokrat düzenlerin bekası için harcayanlar, beşer ideolojilerini reddetmeyip onlara itaat edenler Allah'ın kitabında övgüyle bahsettiği âlimlerden midir? Alahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun." (21, Enbiya/7)

Acaba İslâm şuurundan habersiz, tâğutların tuğyanını tanımayıp onları kollayanlar, kendisine bilmediklerimizi soracağımız ehl-i zikirden sayılırlar mı?

²⁷⁴ Ebû Dâvud, İlm 1; Tirmizî, İlm 19, hadis no: 2822; İbn Mâce, Mukaddime 17, hadis no: 223

²⁷⁵ Tirmizî, İlm, 2

²⁷⁶ Tirmizî

²⁷⁷ Taberani, Bezzar

²⁷⁸ Fıkhu'l-Ekber Şerhi

Cevap olarak derim ki: Kur'an'ı Kerim'de otuz ayetten fazla yerde âlimlerden bahsedilmektedir. Yine birçok hadisi şerifte ilmin ve âlimlerin fazileti belirtilmektedir. Ve Allahu Teâlâ apaçık olarak âlimi şöyle tarif etmektedir:

"Kulları içinde Allah'tan ancak âlimler korkar." (35, Fatır/28)

Rebii b. Enes bu ayete dayanarak şöyle demektedir: "Allah'tan hakkıyla korkmayanlar âlim değildirler."

İbni Abbas âlimi şöyle tarif etmektedir: "Allah'ın murad ettiği âlim, Allah'a zerre kadar şirk koşmayıp helali helal, haramı da haram olarak bilen, Allah'ın emirlerini yerine getiren ve yaptıklarının hesabını da bir gün Allah'a vereceğine inanan kimsedir."

İmam Malik şöyle demektedir: "İlim çok hadis ve rivayet ezberlemek değildir. İlim Allah'tan hakkıyla korkmaktır ki bu Allah tarafından kalbe atılmış bir nurdur."

Bu alıntılardan açıkça anlaşılmaktadır ki, Allah'tan korkmadan beşeri ideolojilerin resmi köleliğini yapanlar hiçbir zaman ne ümmeti temsil ederler, ne de Allah'ın Kur'an'da ve Resûlullah'ın (s.a.v) sünnetinde zikrettiği âlimlerdendir. Asrımızda laik ve demokrat devletlerin emriyle hareket eden belami teşkilatların mensupları kesinlikle ne âlim sıfatına haizdirler, ne de ümmeti temsil edebilirler. Aslen böyle kimselere soru sormak bile haramdır. Zira bunlar tâğuti düzenlerin emriyle hareket ettikleri için, tâğutların heva ve heveslerine göre Allah'ın dinini tevil baltasıyla tahrif etmektedirler. Böyle kimselerin bizzat kendileri hastadır ve tedaviye muhtaçtırlar. Nasıl başkalarını tedavi edebilirler ki...? İşin diğer bir boyutu da aslında tüm tâğutlar varlıklarını böyle belamı sıfatlı kimselere borçludurlar. Bakınız İmam Gazali şöyle demektedir:

"Zalimlerin saltanatına bağlı kadılarla içli dışlı olmak haramdır. Zira bunlar zalimlerin haram malını alıp, onların gücüne güç katarlar. Ve insanları ilim kisvesi altında zalimlerin etrafında toplarlar. Zaten

toplumları zalimlerin düzenlerine kul ve köle yapanlar bu kimselerdir."²⁷⁹

Hasan el-Basri'ye bir soru sorulur. Hasan el-Basri soruya cevap verdikten sonra karşıdaki şahıs "ama bizim âlimler böyle cevap vermiyorlar" der. Bunun üzerine Hasan el-Basri şöyle der: "Âlim gece ibadet eden, gündüzlerini oruçlu geçiren, zühde bürünmüş, taviz vermeden Allah'ın hikmetini yayan kimsedir. İşte 'Allah bir kimsenin hayrını murad ederse onu dinde fakih kılar' hadisinde kastedilen kişiler bu vasıflara sahip âlimlerdir. Bu vasıflara sahip olmayanlar ise mağrurlardandır."²⁸⁰

Bu sözden anlaşılacağı üzere âlim; her daim iyiliği emreden, kötülüklerden sakındıran kimsedir. Beşer ürünü kanunların küfrünü anlatan, Allah'ın hükmünü bir kenara bırakarak teşride, yaşamada bulunan sahte rabblerin küfrünü ve şirkini bilip bunu insanlara açıklayandır. Kişi aksi takdirde ne kadar Arapça bilirse bilsin âlim değil bilakis okumuş cahillerdendir. Aslen gayri İslâmi düzenlere bağlanıp küfrü İslâm olarak insanlara sunanlar, vaaz ve nasihatlerinde insanlara tevhidi, küfrü ve şirki anlatmayıp, orman haftasından, çiçek yetiştirmenin faziletinden bahseden, Allah'ın arzında ilâhlık taslayanlara karşı kıyama kalkmayıp, üzerinde yaşadığı Allah'ın indirdiği ile hükmedilmeyen vatana bağlılığı savunanlar... Bunlar kesinlikle âlim değil bilakis din hırsızlarıdır. Bakınız bu hususta tâbiinin önde âlimlerinden Said ibni Müseyyeb şöyle demektedir: "Siz âlim geçinenlerin devletle içli dışlı olduklarını görürseniz onlardan korkun. Zira onlar dinin hırsızlarıdır."

Hal böyleyken bu tip insanlara din adına bir şey sormak şöyle dursun, özellikle dini onlardan muhafaza etmek gerekmektedir.

Şunu belirtmekte fayda vardır ki, bugün ilim adı altında tam bir cehalet yaşanmaktadır. Öyle ki bazı kimseler, ilim tahsili denildiğinde sadece Arapça dil kaidelerini öğrenmeyi, nahiv ve sarf ilimleri ile uğraşmayı anlamaktadırlar. Öyle ki, bütün ömürlerini sadece Arap dili

²⁷⁹ İhya-u Ulumiddin, "Helal ve Haram kitabı"

²⁸⁰ Muğni'l-Muhtaç,

üzerine ihtisas ederek geçirirler. Ne Kur'anî ilimlerden, ne hadis ilimlerinden, ne usul ilminden haberdardırlar. Daha da kötüsü sahih bir tevhid inancına dahi sahip değildirler. İnsanlara Allah'ın dinini, tâğutlardan beri olmayı, onlara itaat etmemeyi anlatmak şöyle dursun; kendileri bile bu konulardan habersizdirler. Bilakis Allah'ın dinini tahrif ederek, devlet yöneticilerine itaat etmenin vacip olduğunu, İslâm'a ve Müslümanlara yakın olan partilerin desteklenmesi gerektiğini anlatır dururlar. Buna karşılık hakiki tevhidi bilince sahip Müslümanları ise radikal, tekfirci ve harici olarak isimlendirirler. İşte böyle kimseler ne Allah'ın kitabından ne de Resûlullah'ın (s.a.v) hadislerinde övgüyle bahsettiği âlimlerden değildirler. Bakınız Râgıb el-İsfehani, Müfredât'ında ilmi şu şekilde tanımlamaktadır: "İlim, amelî-dinî yükümlülöklere vukuftur ki, ancak bunların yerine getirilmesi ile tam olur."²⁸¹

Bilinmelidir ki en büyük dini yükümlölük tâğutları inkâr etmek, onlara itaat etmemektir. Ve âlim de hayatının hiçbir alanında tâğutlara itaat etmeyen, onlara karşı red tavrı gösteren kimsedir. Ama ne yazık ki günümüzün sözde âlimleri, bırakın tâğutları reddetmeyi, onların saltanatlarının kökleşmesi için vahyi gerçekleri tahrif ederek gerçeklerin üstünü örterler. Bakınız İmam Nevevi şöyle demektedir: "Âlim, şer'i ilimlerin sahibine denilir. Kur'an okutan, nahiv, rüya tabiri ilimleri, astronomi, matematik, mühendislik gibi ilimlere sahip ya da sarf, meani, beyan gibi ilimleri bilen kişilere âlim denilmez."²⁸²

Sayet Arapça ilminde mütehassıs olmak âlim olmak için kâfi gelseydi, o zaman Arap diyarlarında Arapça konuşan herkesi âlim olarak isimlendirmek gerekecekti. Yine aynı şekilde özellikle Mekke müşrikleri bütünüyle âlimler topluluğı olarak karşımıza çıkacaktı. Zira bilindiğı üzere Bedir savaşından sonra müşriklerden esir düşenler, fıdye olarak Müslümanlardan on kişiye okuma ve yazma öğreteceklerdi. Acaba bu ortamda Müslümanlara Arapça okuma ve

²⁸¹ Müfredat, sy:93

²⁸² Muğni'l-Muhtaç, "Vasiyet bahsi"

yazmasını öğreten müşriklerin âlim olarak Müslümanların da cahil olarak mı vasıflandırılması gerekir?

Sonuç olarak şunu diyebiliriz ki, nasıl ki üzerinde yaşadığımız şu topraklar İslâm diyarı olmaktan çıkıp, tâğutların diyarı haline geldiyse, nasıl daru'l-İslâm tahrif edilerek daru'l-harbe inkılâb etmişse, birçok Kur'anî kavram da asli mânâsından bütünüyle uzaklaştırılarak tahrif edilmiştir.

İslâm tarihi boyunca Müslümanlara öncülük yapan, ümmete rehber olan, toplumları küfrün karanlığından İslâm'ın nuruna çıkarmak için mücadele eden kimselere âlim demliyordu. Fakat son zamanlarda İslâm'ın siyasetinden ve hakikatinden habersiz olan cahil toplumların hocalarına âlim denilmeye başlandı. Bu şekilde âlim geçinen kimseler ise, bilerek ya da bilmeyerek beşeri ideolojilerin varlığı ve kök salması için uğraşıp durdular. Şer'i ilimleri bilmenin aleti olan sarf ve nahiv üminde ilerleyerek, kendilerini topluma âlim olarak tanıttılar. İster istemez cahil halk da bunlara uyarak, dininden saptı, tâğutlara kulluk eder hale geldi. Bakınız İmam Gazali şöyle demektedir:

"Tahrif edilen beş kavramdan birisi de ilimdir. Önceden selef döneminde Allah'ı, O'nun ayetlerini ve sıfatlarını bilen kimselere âlim deniliyordu. Hatta Hz. Ömer vefat ettiği zaman İbni Mes'ud; 'Vallahi bugün ilmin onda dokuzu toprak altına gömüldü' demiştir. Fakat daha sonraları, bu kavram tahrif edilip bazı ihtilaf meselelerinde hasımları ile mücadele edenlere tahsis edildi, bu kimselere âlim denildi. Bu şekilde bir mücadele sergilemeyenler ise âlim sayılmadı. Ancak ilmin faziletinden bahseden ayet ve hadislerin çoğu Allah'ı, Allah'ın ahkâmını ve sıfatlarını bilen kimseleri âlim olarak isimlendirmektedir. Aslen şer'i ilimlerden habersiz olup hasımları ile mücadele edenler ne tefsir, ne hadis ne mezhep ilimlerini bilmektedirler. İşte bu metod ilim talebelerinin çoğunluğunu helake götürmektedir."²⁸³

İmam Gazali'nin bu sözünden açıkça anlaşılmaktadır ki, o dönemde dahi tahrif edilen kavramların başında ilim ve âlim

²⁸³ İhya-u Ulumiddin, "İlim Kitabı"

kavramları gelmektedir. Zira âlim vasfını hak etmeyen kişilere bu sıfat verilmekte idi. Şayet bu büyük İslâm âlimi şu zamanımızı görseydi ne derdi acaba? Bugün tahrif edilen kavramların sadece beş şeyden ibaret olmadığını, bilakis belki tahrif edilmeyen beş kavram kaldığını, Allah'ın dininin bütünüyle tevil baltası ile budandığını görseydi ne derdi acaba?

Hz. Ali şöyle demiştir: "İki kısım insan belimi kırmıştır. (İslâm'ı yok etmişlerdir.) Birincisi Allah'ın hudutlarını aşarak âlim geçinen kimseler, ikincisi ise cehaletle ibadet edenlerdir."

Rabbani âlimlerin sıfatlarından bazıları şunlardır:

1-Rabbani âlim; ilmi, dünyalık elde etme adına tahsil etmez. Zira Resûlullah (s.a.v) şöyle buyur: "Kim Allah'ın razı olduğu ilmi dünyayı kazanmak için okursa kıyamet gününde cennetin kokusunu alamaz."

2-Zahiri ve batini sözü ile özü arasında bir muhalefet yoktur.

3-Ahreti kazandıran ilimlere düşkündür.

4-Şatafatlı bir hayata düşkün değildir. Bilakis her konuda iktisatlı davranır.

5-Yöneticülerle içli dışlı olmazlar. Şirk düzeninin hâkim olduğu bir toplumda, bütün ömrünü toplumun şirkten kurtulması, Müslümanların şirk bulaşıklarından zarar görmemesi adına feda eder.

6-Hal ve hareketlerinden Allah (c.c)'tan korktuğu bellidir. Rabbani vakarlarını devamlı korurlar. Gereksiz konularda konuşmazlar. Dünya ve ahiretlerini ilgilendirmeyen tartışmalara girmezler.

7-Fetva vermede çok titiz davranırlar. Söyledikleri her sözü Kur'an ve sünnetten bir delil üzere söylerler. Zira onlar fetva vermenin can vermekten daha zor olduğunu bilirler.

8-Bid'atlerden kaçınarak selefi salihin gibi yaşamaya özen gösterirler.

Buna karşılık fasık âlimlerin sıfatlarını da şu şekilde sıralamak mümkündür:

1-İlmi öğrenirken ve öğretirken güttükleri gaye dünyalıktır. Bu yüzden tağuti sistemlerin rızalarını kazanabilme adına ilim tahsil eder ya da öğretirler. Tağuti sistemlerde aldıkları dünyalık uğruna da hak ile batılı birbirine karşılaştırırlar.

2-Hiçbir zaman özleri ile sözleri birbirini tutmaz. Allâme ibni Kayyim bu tip alimleri şöyle tarif etmektedir. "Onlar cennetin kapılarının üzerinde oturarak insanları sözleri ile cennete, amelleriyle de cehenneme davet ederler.

3-Devlet adamlarına yakındırlar. Müslüman ya da kafir fark etmeksizin devlet adamlarına yakınlık gösterirler.

4-Bütün hal ve hareketlerinde kibirlidirler. Onları gören herkes kendisini zalim bir sultanın yanında hisseder.

5-Tağutların arzularına uygun bir din anlayışı geliştirirler ve bunu topluma kabul ettirmek için her türlü tevili yaparlar.

6-Gündemleri devamlı dünya üzerinedir.

7-Topluma öncelikli verilmesi gereken tevhid akidesinden bahsettiklerini hiçbir zaman göremezsin. Hiçbir oturumlarında ya da vaazlarında Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenlerin kafir, zalim ve fasık olarak isimlendirildiklerini, zalimlere meyletmemek gerektiğini, zalimlere meyledenlerin İslam dininden çıktıkların dile getirmezler. Kendileri ne tağutlar tarafından verilmiş görevleri yerine getirmekten başka yaptıkları hiçbir icraâtleri yoktur.

Resulullah (s.a.v) bu tip kimseler hakkında şöyle buyurmuştur: "Deccalden daha da tehlikeli olanlar saptırcı din adamlarıdır."

İmam Gazali bu hadise dair şöyle demektedir. "Deccalin fitnesi bu sarıklı, cübbeli saptırcılar kadar değildir. Zira deccalin konumu açıktır. Fakat bu saptırcılar dine karşı dini kullanırlar. İslam kisvesi altında dinin hakikatini tahrif ederler."²⁸⁴

²⁸⁴ İhya-u Ulumiddin

TEVİL KAVRAMI

Fıkıh usûlü âlimlerinin ıstılâhında "tevil" açık mânâdan tercih edilen mânâyâ çevrilen bir kavramdır. Öyle bir delile dayanır ki tercih edilen mânâ açık mânâyâ daha galip gelir.

Tevil "evvele" fiilinin mastarı olup dönmek mânâsına gelmektedir.

Fıkıh usûlü âlimlerinin ıstılâhında ise "tevil" açık mânâdan, tercih edilen mânâyâ çevrilen bir kavramdır. Öyle bir delile dayanır ki tercih edilen mânâ açık mânâyâ daha galip gelir.²⁸⁵

Tevil iki kısma ayrılır. Sahih tevil ve batıl tevil. Sahih tevilin sahih olması için bazı şartlar gereklidir. Zira bu şartlardan birisi olmazsa tevil batıla dönüşür ve kabul edilmez.

1. Tevil edilen lafzın teville elverişli olması gerekir. Yani delaleti zannî olması gerekir. Müfesser veya muhkem naslarda tevil geçerli değildir. Zira tevil içtihadı kabul eden yerlerde olur, delaleti kat'i olan naslarda tevil yoluna başvurmak caiz değildir.

2. Tevilin sahih ve kuvvetli bir delile dayanması gerekir. Böylece lafzı zahir mânâsından başka mânâyâ çevrilebilsin. Zira asıl zahirle amel etmektir. Mesela bir hadiste Allah Resûlü (s.a.v): "Ölü, ehlinin ağlamasından dolayı cezalandırılır." diye buyurmuştur. Hz. Aişe (radiyallahu anha): "Kimse kimsenin günahından dolayı sorguya çekilmez." ayetine dayanarak bu hadisi kabul etmemiştir.

3. Tevil yapan kişi ictihad ehliyetine sahip bir kimse olmalıdır. Yaptığı tevilin Arap lügatine ve şer'i örf ve âdetlere uygun olması lazımdır.

4. Tevil kat'i nasslara muhalif olmamalıdır.

5. Tevil yoluna gitmeyi gerektiren mutlak bir durumun olması gerekir. Mesela nassın zahirinin dinin zaruri olarak bilinmesi gereken

²⁸⁵ Bkz. Gazali, el-Mustasfa: 1/387, Amidi, el-İhkam 2/135, Cürcani Tahrifat.

esaslarını ya da bir başka nassın zahirine muhalif olması gerekir ki tevil yoluna başvurulsun ve muhalefet ortadan kaldırılsın.

Batıllığı Kesin Olan Tevillere Misaller

1. İslâm'a göre imama itaat etmek vacip, imama karşı çıkmak ise Kur'an ve sünnetin açık nassları gereği haramdır. İslâm âlimleri ittifaken şöyle demektedirler: "Kim bir teville dayanarak imama karşı gelirse o kişi ya da kişiler asi sayılırlar. Tevilleri batıldır. Onları öncelikle imama itaate çağırarak ve şüphelerini def etmek gereklidir. Şayet imama itaat etmezlerse bu kimselerle savaşılar. Hz. Ali'nin haricilerle savaşıması bunun en güzel örneklerindendir.

2. Resûlullah'm vefatından sonra bazı Arap kabileleri **"Mallarından bir sadaka al ki, bununla kendilerini temizleyip arındırması olasıdır. Onlara dua et. Senin duan şüphesiz onlara huzur ve güvendir. Allah hakkıyla işitendir, bilendir."** (9, Tevbe/103) ayetine dayanarak zekâtın Resûlullah'a verilmesi gerektiğini, Resûlullah öldüğü için de zekât vermeyeceklerini iddia etmişlerdi. Bilindiği üzere zekâtın vacip olduğu Kur'an ve sünnetin açık nassları ile sabittir. Hz. Ebu Bekir böyle bir teville zekât vermeyen kişilerle savaşmış, onların mallarını ganimet olarak almıştır. İşte bu olay da batıl teville bir örnektir.

3. İlk muhacirlerden bir sahabe içki içmiş ve Hz. Ömer (r.a) ona kırk değnek vurulmasını emretmiştir. Sahabe: "Bana vuramazsınız, aramızda Allah'ın kitabı var" der. Hz. Ömer (r.a): "Hangi kitap içki içen bir kimseye had uygulanmasını diyor?" deyince, sahabe de şu ayeti delil gösterir: **"İman edip salih amel işleyenler, Allah'tan korktukları, imanlarında sebat ettikleri, salih amel işlemeye devam ettikleri, sonra Allah'tan sakındıkları, imanlarından ayrılmadıkları, yine Allah'tan korktukları ve iyilikte bulundukları müddetçe, daha önce tattıklarından dolayı kendilerine bir günah yoktur. Allah iyilikte bulunanları sever."** (5, Maide/93)

Daha sonra ise şöyle der: "Ben bu ayetin mefhumunun altına giriyorum. Zira ben iman etmiş, salih ameller işlemiş, Resûlullah (s.a.v) ile beraber Bedir, Uhud, Hendek vs. savaşlarda beraber olmuşum ve bu ayetten anlaşılır ki kim böyle yaparsa içki ona helaldir." Hz. Ömer (r.a): "Bunun cevabını verin" dedi. İbni Abbas (r.a) "Bu ayet içki haram olmadan evvel içki içen sahabeler hakkında inmiştir. Senin tevilin batıldır." Deyince, Hz. Ömer (r.a), "doğru söyledin. Fakat bunun hakkında görüşünüz nedir?" diye sorar. Hz. Ali (r.a): "İçki içen sarhoş olur, sarhoş olunca saçmalar, saçmaladığı zaman iftira eder, iftira edenin hakkı 80 değnektir." der. Hz. Ömer (r.a) bu fetvadan sonra o kişiye 80 değnek vurulmasını emreder.

Başka bir rivayette de Şam'da bazı kişiler içki içmişler ve helal olduğunu iddia etmişler ve Maide Suresi'nin 93. ayetini kendileri için delil olarak getirmişlerdir. Yine Hz. Ömer'in damadı Kudame bin Mazun da bu ayete dayanarak içki içmiştir. Hz. Ömer (r.a) hepsine had uygulamış ve tevillerini batıl olarak nitelemiştir. Zira haramlılığı Kitap, sünnet ve icma ile sabit olan bir şeyi bazı ayetleri tevil ederek helalleştirmek kesinlikle mümkün değildir. Tüm bu teviller batıldır ve yapanın yüzüne çarpılır.

Tevil kavramı bugün en çok tevil edilen, diğer bir anlamıyla, tahrif edilen bir kavramdır. Zira bugün tevil ile tahrif tamamen birbirine karışmış, tevilin yerini tahrif almıştır. Her kesim kendi heva ve hevesine uygun görüşlerin doğru olduğunu isbat sadedinde ayetlere sarılmıştır ve bu ayetleri kendi istedikleri gibi tevil etmeye kalkışmışlardır. Allahu Teâlâ'nın kitabı lâfzen korunmuş olduğu için bu alanda istedikleri gibi hareket edemeyen batıl ehli, ayetlerin mânâlarına yönelmişler, bu mânâları istedikleri gibi tevil ederek kendi batıl fikirlerini bununla delillendirmeye çalışmışlardır. Artık durum öyle bir hal almıştır ki, her önüne gelen tevil kapısını çalarak Allah'ın ayetlerini istedikleri yöne çekmektedir.

Burada konumuz gereği günümüzde tevil yoluyla tahrif edilmiş birkaç hususu dile getirmekte fayda vardır.

Öncelikle şu gerçeği hatırlatmakta fayda vardır ki, bugün tevil silâhına sarılıp Allah'ın kitabını ve Resulullah'ın (s.a.v) hadislerini tahrif eden kesimlerin başında muasır Mürcie ehli gelmektedir. Bilinmelidir ki bu Mürcie fikri kanser hastalığı gibidir. Zira bunların tahrifleri neticesinde insanların kafasında küfür ile iman denizleri tamamen birbirine karışmıştır. Muasır Mürcie'nin tevil yoluyla tahrif ettiği nasların başında Maide Suresi'nin 44. ayet, gelmektedir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir."

Bugün Mürcie ehli bu ayetlerin Müslümanları kapsamadığını, Yahudi ve Hristiyanları kapsadığını, bundan dolayı beşeri kanunlarla hükmeden hâkimlerin bu ayetin kapsamına girmediğini iddia etmektedirler. Kimileri Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen, buna karşılık tamamen beşeri kanunlarla hükmeden hâkimin, Allah'ın kitabını yalanlamadığı ve hükmettiği beşeri kanunların doğruluğuna inanmadığı takdirde kâfir olmayacağını söylemektedir. Kimileri ise beşeri kanunlarla hükmeden hâkimin bu hükümleri Allah'ın indirdiği hükümlerden üstün tutuyorsa kâfir olacağını, ancak Allah'ın hükümlerinin daha üstün olduğuna inanıyorsa kafir olmayacağını iddia etmektedir.

Aslında burada bu iddialarda bulunan kimselere hemen şu soruyu yöneltmekte fayda vardır: Acaba bugün hangi hâkime ya da parlamentere "siz Allah'ın indirdiği hükümleri mi yoksa kendi çıkardığınız kanunları mı üstün görüyorsunuz?" diye bir soru yöneltebilirsiniz? Ne zaman bir hâkime gidip de "sen bu hükmettiğin kanunları Allah'ın kanunlarından daha üstün mü tutuyorsun, yoksa Allah'ın kanunlarının mı daha üstün olduğuna inanıyorsun" diyebilirsiniz? Farzı misal böyle bir soru yöneltseniz bile hangi idareci ya da hâkim size toplumun gözü önünde "ben Allah'ın indirdiği hükümleri hor ve hakir görüyorum. Bizim koyduğumuz kanun ve yasalar Allah'ın indirdiği hükümlerden daha üstündürler" diye cevap verir? Hangi hâkim size, "ben hükmettiğim kanunların Allah'ın

indirdiği hükümlerden daha güzel olduğunu düşünüyorum" diye cevap verir?

Aslında mesele gayet açıktır. Dinin bu husustaki kesin kuralı; amel ile söz çakıştığı zaman söze değil amele bakılmasıdır. Kişinin bizzat ortaya koyduğu fiiller sözlerini yalanlıyorsa, bu durumda kişinin sözü değil ameli itibara alınır. Biz bu ayete yapılan şüphelere "Hâkimiyet Kavramı" başlıklı bölümümüzde gerekli cevapları verdiğimiz için burada bunların tekrarına gerek duymuyoruz. Bu konuyu burada zikretmemizin sebebi ise ayetin tevil silâhıyla nasıl tahrif edildiğini tekrar hatırlatmaktır.

Bugün en çok tahrif edilen ayetlerden bir tanesi de Bakara Suresi'nin 195. ayetidir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Allah yolunda mal harcamın da kendinizi ellerinizle tehlikeye atmayın ve güzel hareket edin. Çünkü Allah güzellik ve iyilik edenleri sever." (2, Bakara /195)

Bugün birtakım kimseler dava ehline karşı bu ayeti kullanarak şöyle demektedirler: "Sizler nasıl kendi elinizle kendinizi tehlikeye atıyorsunuz. Hâlbuki Allahu Teâlâ bunu açıkça yasaklamıştır. Sizler devlete karşı gelerek kendinizi çok büyük bir tehlike ile yüzyüze bırakıyorsunuz." İşte bu gibi sözlerle suskunluğu ve zilleti meşru göstermeye çalışmaktadırlar.

Hâlbuki Ebu Davud, Nesai, Tirmizi, Eşlem Ebi İmran'dan şöyle rivayet etmişlerdir: Ebu İmran der İd: "Rum şehrinde idik. Karşımıza Rumlardan oldukça kalabalık bir saf çıkardılar. Müslümanlardan da onlar gibi veya daha da fazla bir kalabalık karşlarına çıktı. O sırada Mısır'dan gelen askerlerin başında Ukbe b. Âmir, genel komutan da Fudâle b. Ubeyd idi. Müslümanlardan bir kişi Rumların (Bizanslıların) safına bir hamle yaptı ve onların arasına kadar girdi. Herkes yüksek sesle bağırıp: "Sübhaneallah", dedi. "Bu adam kendi elleriyle kendisini tehlikeye atıyor." Ebû Eyyûb el-Ensarî kalkıp şöyle dedi: "Ey insanlar! Sizler bu âyet-i kerimeyi bu şekilde anlıyorsunuz. Hâlbuki bu âyet-i kerime biz ensar hakkında nazil olmuştur. Allah İslâm'ı kuvvetlendirip İslâm'ın yardımcıları çoğalınca, birbirimize gizlice Rasûlüah (s.a.v)'ın

aramızda olmadığı bir sırada şöyle dedik: 'Mallarımız sahipsiz kaldı, Allah da İslâm'ı güçlendirmiş bulunuyor. İslâm'ın yardımcıları çoğalmış bulunuyor. Mallarımızın başında dursak ve onlardan kaybolanı ıslah edip yoluna koysak nasıl olur?' Bunun üzerine yüce Allah Peygamberine bizim aramızda söylediğimizi reddetmek üzere: 'Allah yolunda infak edin, kendi ellerinizle tehlikeye atılmayınız' buyruğunu indirdi. Buna göre tehlike, mallarımızın başında durmak, onları yoluna koymaya çalışmak ve gazayı terk etmemiz diye açıklanmış oldu."²⁸⁶

Resûlullah'ın (s.a.v) hadislerinden en çok tahrif edilen hadis ise şüphesiz "Kim Lailâhe illallah derse cennete girer" hadisidir. Bu ve buna benzer hadisler İslâm'ın temelini oluşturmalarına rağmen yine de tevil baltasından kurtulamamıştır. Muasır Müreie'nin temsilcileri bu gibi hadislerle dayanarak İslâmın temelini yıktılar. Zira durum onların dediği gibi bu hadisin zahirine göre olursa İslâm sadece birkaç kelimeden ibaret olur. İslâm'ın hâkimiyeti için yapılan cihada ihtiyaç kalmaz. Çünkü rahat yol varken zor yola ne ihtiyaç var ki? Böylece mürcie kafalılar İslâm'ı birkaç sözden ibaretmiş gibi gösterdiler. Neticede küfür bayrağı İslâm topraklarında dalgalanmaya başladı, küfür kanunları hâkim oldu. Hâlbuki İslâm âlimleri bu hadislerin tevilini kitaplarında çok açık bir şekilde açıklamışlardır.

Vehb bin Münebbih kendisine "La İlahe İllallah cennetin anahtarı değil midir?" diye soran bir kimseye şu cevabı vermiştir:

"Elbette öyledir. Ancak o açacak anahtarın dişleri var ise... Bilindiği gibi hiçbir anahtar dişsiz değildir. Şayet sen dişleri olan bir anahtar getirebilirsen o senin için cennetin kapısını açacaktır. Aksi takdirde ise açılmayacaktır."²⁸⁷

İmam Nevevi, "Kim La İlahe İllallah derse..." şeklinde gelen rivayetler hakkında şu yorumu yapmaktadır:

"Said İbni Müseyyeb ve seleften bir grup 'Bu hadisler farzlar ve yasaklar nazil olmadan önce idi' demişlerdir. Bazıları 'Bu hadislerin

²⁸⁶ Kurtubi, el-Camiu li Ahkam

²⁸⁷ Buhari, Cenaiz, 3/109

mânâsı kapalıdır. Açıklamaya ve izah edilmeye muhtaçtırlar' demişlerdir. Bazı âlimler "her kim şehadet getirirde onun hakkını ve farzlarını yerine getirirse' demişlerdir. Hasan el-Basri ise bu hadisler pişman olarak tevbe eden ve bu halde ölen kimse hakkındadır' demiştir."²⁸⁸

Ebu Amr İbni Salah, sadece La İlahe İllallah demekle cennete girileceğini ifade eden hadisler hakkında şöyle demektedir:

"Bu hadislerin, zahiri mânâlarını tevil hususunda rivayetler, ravilerden dolayı kusurlu ve eksik olabilir. Bununla beraber Resûlullah (s.a.v) putperest kâfirlere hitap ederken bir kısaltma yapmış olması da caizdir."²⁸⁹

Müslim şârihlerinden Kadı İyaz "İnsanlarla Allah'tan başka ilâh yoktur deyinceye kadar savaşmakla emrolundum. Şimdi Kim Allah'tan başka ilâh yoktur derse malını ve canını benden korumuş olur. Hakkıyla olması müstesna. Ve hesabı Allah'a kalmıştır."²⁹⁰ hadisinin şerhinde şöyle demektedir:

"Mal ve can dokunulmazlığının La İlahe İllallah diyenlere mahsus oluşu imânâ icabetin ifadesidir. Bu sözle kastedilenler Arap müşrikleri olan putperestler ve bir Allah'ı tanımayanlardır. İlk defa İslâm'a davet olunanlar ve bu uğurda kendileri ile harb edilenler bunlardır. La İlahe İllallah kelimesini telaffuz edenlere gelince onların dokunulmazlığı için yalnız La İlahe İllallah demeleri kâfi değildir. Çünkü onlar bu kelimeyi küfür hafinde iken söylemektedirler. Zaten Allah'ı birlemek onların itikadları cümlesindendir."²⁹¹

Yine Müslim şârihlerinden Hattabi, bu hadis üzerine şöyle demiştir: "Malûmdur ki bununla ehl-i kitap değil putperestler kastedilmiştir. Çünkü ehl-i kitap olanlar Allah'tan başka ilâh yoktur derler de yine de tepelerinden kılıç inmez."²⁹²

²⁸⁸ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/167

²⁸⁹ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/168

²⁹⁰ Sahih-i Müslim Şerhi 2/8, Hadis No:32

²⁹¹ İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/156

²⁹² İmam Nevevi, Sahih-i Müslim Şerhi 2/156

Genel olarak bu hadisler hakkında birçok tevil yapılmış, ancak kesinlikle bugünün tahrifçileri gibi La İlahe İllallah kelimesi sadece kuru bir söylem olarak telakki edilmemiştir.

Günümüzde tevil baltasıyla tahrif edilen ayet ve hadislerle dair verdiğimiz bu örneklerden sonra şunu belirtmek isteriz ki, İslâm'da hiçbir şey ölçüsüz değildir. Tevilin de İslâm nezdinde bir ölçüsü vardır. Şayet bu ölçüler dâhilinde tevil yapılmazsa yapılan tevil tahriften öteye gitmez. Bundan dolayıdır ki İslâm âlimleri Mutezilenin, Haricilerin ve diğer bid'at fırkalarının tevillerini kabul edip, onları tekfir etmemişlerdir. Fakat Mucessime, Müşebbihe, Bahaiyye ve Kadiyanilerin tevillerini kabul etmeyip tahrif diye nitelemişlerdir ve onları tekfir etmişlerdir.

Şunu bilmekte fayda vardır ki tarih boyunca hiç kimse bir delile dayanmadan hareket etmemiştir. Herkesin kendisine göre doğru ya da yanlış bir delili mevcuttur. Yahudiler "Ey İsrailoğullan! Sizi âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın" ayetini kendilerine delil getirerek kendilerinin en üstün ırk olduklarını iddia etmişlerdir. Hristiyanlar "İsa, Meryem'e atılan bir kelimedir" ayetini kendilerince delil getirerek Hz. İsa'nın ulûhiyetini ispat etmeye çalışmışlardır.

Burada şunu belirtmekte fayda vardır: Batıl tevil ya cehaletten ya da nefse uymaktan kaynaklanır. Cehalet sahibi kimseler şayet ihlâs üzere hareket ediyorlarsa bu hatalarından dönebilirler. Zira kendileri ne yaptıkları tevilin batıl olduğu ilmi bir izah ile açıklandığı zaman, ihlâs doğruya dönmeyi gerekli kılar. Ancak heva ve heveslerine tâbi olarak tevil hastalığına kapılıp, vahyi esasları tahrif edenlere ne kadar delil getirsen de fayda etmez. Bugün beşeri sistemlerin küfrünü gizleyip ayetleri tahrif edenlerin durumu ne yazık ki bu şekildedir.

Burada konuyu kapatmadan önce tevil ile ilgili olarak şu kaideleri hatırlatmakta fayda vardır:

- 1) Mutlakı mutlak olarak almak gerekir.
- 2) Haberleri zahiri üzerine almak gerekir.
- 3) Kelamı mecazla değil hakiki anlamına hamletmek gerek.

Ancak karine olduğu zaman mecaz anlamı alınır.

4) Umumu umum olarak almak gerek.

5) Nas ve zahir ayetler tevil edilebilir, Muhkem ve mufesser ayetler tevil edilemezler. Hatta Zahiri âlimleri tevil için Kur'an, sünnet ve icmadan bir delil olması gerektiğini söylerler. Fakat ehl-i sünnet âlimlerinin geneli, belirttiğimiz şartlar dâhilinde, tevili kabul ederler.

Allah'tan bizleri tevil adı altında tahrifte bulunanlardan eylemesini dileriz... Allahumme Amin...

MASLAHAT KAVRAMI

"Bugün size dininizi ikmal ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'ı beğendim" (5, Maide /3)

Maslahat kelimesi "salaha" fiilinden bir masdar olup, lügatte "menfaat ve iyiliğe vasıta olan her şey" demektir. İstilahta ise genel olarak "menfaatin temini, mefsedetini ise def'i" olarak tarif edilmektedir.²⁹³ Daha geniş bir tanımla maslahat, "hükümün kendisine bağlanması ve üzerine hüküm bina edilmesi, insanlara bir fayda sağlayan veya onlardan bir zararı gideren, bununla beraber muteber veya geçersiz sayıldığına dair bir delil bulunmayan durum ve gerekçelerdir."²⁹⁴

İmam Gazali maslahatta asıl gayenin, şeriatın insanların dinlerini, canlarını, mallarını, akıllarını ve nesillerini muhafaza altına alma esası olduğunu belirterek; "Bu beş şeyi muhafaza eden her şey maslahattır. Aksi ise mefsedetini ta kendisidir "²⁹⁵ demektedir.

Maslahat, İslâm hukuk ilminin en tartışmalı delillerinden bir tanesidir. Her ne kadar usûl âlimlerinin birçoğu maslahat delilini sadece Maliki âlimlerinin hüccet olarak kabul ettiklerini söylediler de, diğer imamlarda maslahatla amel etmişler ve bu prensip üzerine hüküm bina etmişlerdir. Burada günümüz açısından bizi ilgilendiren en önemli husus ise, maslahat delilini geçerli bir hüccet sayan âlimlerin hiçbir kayıt ve şarta tâbi tutmaksızın maslahata göre hüküm vermemeleri, aksine bunun için birtakım şartlar öne sürmeleridir. Öyle ki, bu şartlardan bir tanesi dahi bulunmadığı takdirde maslahata

²⁹³ Gazali, el-Mustasfa, 2/139

²⁹⁴ Amidi, İhkam 302, Abdülkerim Zeydan, Usulü Fıkıh sy: 109

²⁹⁵ Gazali, el-Mustasfa, 2/139

binaen hüküm vermemişlerdir. Bu şartları kısaca şu şekilde özetleyebiliriz.

Fıkıh usûlü âlimleri maslahat prensibi ile delil getirebilmek için ilk şart olarak maslahatın Kur'an ve sünnetin hükümlerine uygun olmasını, şeriatın hiçbir aslına ve yine kendisi ile istinbatta bulunulan icma ve kıyas gibi diğer delillere muhalif olmamasını şart koşmuşlardır. Bu, âlimler tarafından ittifakla kabul edilmiş mukarrer bir şarttır. Maslahatın diğer bir şartı ise şudur: Ortaya konulan maslahat akıl sahiplerince kabul edilen, akıl ile anlaşılır cinsten olmalı, sonuçta hâsıl olacak maslahat, vehmi olmayıp hakiki olmalıdır. Sadece insanlann bir kısmım değil umumunu kapsamalıdır.

Maslahat kavramı hakkında bu özet bilgilerden sonra, bugün yaşadığımız zamanda birtakım insanlann maslahat ile amel edebilme adına ortaya attıktan düşüncelerin ne kadar ilimden ve hikmetten uzak olduğu apaçık bir şekilde anlaşılmaktadır. Zira bugün Mürcie rüzgârından etkilenen birtakım kimseler, maslahat gereği demokratik seçimlere katılmayı, Müslümanların menfaati adına partiler kurup, şirkin mabedleri olan parlamentolarda yer almayı ya da Müslümanlara en yakın bir demokratik partilerin desteklenmesi gerektiğini, her ne kadar böyle durumlarda şirk ve küfür amelleri işlense de maslahata binaen yapılan bu fiillerin meşru olduğunu devamlı surette dile getirmektedirler. Yukanda maslahat kavramına dair bütün fıkıh usûlü kitaplarında karşılaşılabileceğimiz ve İslâm âlimleri tarafından ittifakla kabul edilmiş şartları okuduğumuz zaman, bu tip iddiaların bütünüyle kendisinde hiçbir doğru yönün olmadığı iddialar oldukları apaçık görülmektedir. Zira öncelikle bütün maslahatlar İslâm'ın kendisinde toplanmıştır. Bu tip söylemlerle İslâm'ın dışında maslahat arayanlar, Allah'ın kendisinden razı olduğu tek din olan İslâm'ı bırakıp, demokratik dinin gerekleriyle amel edenler, bu tavırlarıyla sanki İslâm'ın eksik olduğunu, tamamlanmadığını söylemektedirler ki, böyle bir söylem de küfrün bizzat kendisidir. Zira Allahu Teâlâ: **"Bugün size dininizi ikmal ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak**

İslâm'ı beğendim" (5, Maide/3) buyurarak, bu dinin tamamlandığını, bütün maslahatları kapsadığını, İslâm'ın dışında bütün beşeri ideolojilerin ya da diğer bir anlamıyla dinlerin, mefsetetin kendisi olduğunu söylemektedir. Dolayısıyla İslâm dışında herhangi bir dinin içinde maslahat aramak, o dinin benimsenmesidir ki, bu da sahibini İslâm dininden çıkaran apaçık bir durumdur. Allah'ın dinini bırakıp beşeri ideolojilerde maslahat aramanın tehlikesine dair Seyyid Kutub şöyle demektedir:

"Burada şöyle bir soru sorulabilir: 'İnsanların pratiğini belirleyecek olan onların yararı değil midir?' İslâm'ın kendi kendisine sorup cevap verdiği soruya tekrar dönelim...

'Siz mi bilirsiniz, yoksa Allah'mı?'

Bilen Allah'tır, siz bilmezsiniz. İnsanoğlunun yararı Allah'ın indirdiği ve Allah Resûlü'nün tebliğ ettiği şeriatin güvencesi altındadır. Günün birinde insanlar yararlarını Allah'ın indirdiği şeriata çıkmakta görürlerse, her şeyden önce onlar bu kanaatlerinde yanılığa düşmekte ve saplantılarına kapılmaktadırlar. Nitekim Allahu Teâlâ bir başka ayette şöyle buyurmaktadır:

"Onlar ancak zanna ve nefislerinin arzusuna uyuyorlar. Hâlbuki kendilerine Rabbleri tarafından yol gösterici gelmiştir. Yoksa insan, her arzu ettiği şeye sahip mi olacaktır? Ahiret de dünya da Allah'ındır." (53, Necm/ 23-25)

Böyle kimseler aynı zamanda kâfirdirler de. Zira hiç kimse Allah'ın şeriatine ters düşen şahsi görüşünün yararlı olduğunu iddia ettikten sonra, bir saniye dahi bu dinde kalamayacağı gibi bu dinin mensubu da sayılamaz."²⁹⁶

Bugün gerçekten üzerinde yaşadığımız coğrafyada, en çok dile getirilen şüphelerden bir tanesi İslâm'ın ve Müslümanların maslahatı için demokratik dinin gereklerine göre hareket edebileceğimiz iddiasıdır. Demokrasi havariliğine soyunan sözde âlimlerin dillerine doladıkları ve devamlı onunla zikir ettikleri bu şüphe, birçok cahil insanın da kanmasına neden olmaktadır. Bugün İslâm adına ortaya

²⁹⁶ Yoldaki İşaretler, sy:65

çıkan herkes "Meydanı kâfirlere mi bırakalım? Müslümanlara en yakın partiyi neden desteklemeyelim? Sandıktan İslâm düşmanları galip çıksa daha mı iyi olacak?" şeklinde dile getirdikleri sözlerin temelinde, Allah'ın dinini dünyevi arzuları için satan kimselerin yönlendirmeleri yatmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi maslahat gereği ortaya atılacak bir fikrin öncelikle Kur'an ve sünnetin temel esaslarına aykırı olmaması gerekirken, onların maslahat olarak ileri sürdükleri şey öncelikle İslâm'ın ve tevhidin aslını bozan şirkin ta kendisidir. İlim ehli âlimler, maslahatın ilk ve en önemli şartı olarak ortaya konulacak maslahatın, dinin hiçbir aslına muhalif olmamasını dile getirirlerken, "onlar şirk dinini maslahat olarak insanlara sunmaya çalışmaktadırlar. Kendisinde hiçbir şer'i esasın bulunmadığı bir maslahatın insanlara yarar getirmesi ve onlardan zararı def etmesi nasıl mümkün olur?

Bilinmelidir ki, insanlığın maslahatı ancak ve ancak Kur'an ve sünnettedir. Hiç kimsenin Allah'ın kitabının dışında bir maslahat aramaya hakkı yoktur. Allahu Teâlâ'nın insanlar için gözetdiği maslahatların en büyüğü, en önemlisi ve en yücesi tâğutları reddetmek, Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyen kâfirlerden beri olmak, sadece ve sadece Allah'ın hükümleri ile hükmetmek ve yine O'nun hükümleriyle muhakeme olmaktır. İnsanlığın maslahatı ancak bu asla, bu temel esasa sarılmakla mümkündür. Bunun tersi bir hareket ise, yani Allah'ın dinini bırakıp şirk ve küfür dini olan demokrasi ile hareket etmek, insanlar üzerindeki bütün menfaatleri yok eden, bununla birlikte her türlü zararı insanlığın başına musallat eden bir tavidir.

Burada ayrıca maslahat gereği demokrasi ile amel etmenin caiz olduğunu söyleyen demokrasi havarilerine şu soruyu yöneltmekte fayda vardır: "Acaba demokrasinin köşklerinde görev alan vekiller maslahatları neye göre belirleyeceklerdir? Yani Müslümanların faydasını, onlardan zararı def etmeyi belirlerken eüerindeki asıl ölçü ne olacaktır? Maslahatı belirleyen esâs ölçü Allah'ın muhkem hükümleri mi olacaktır, yoksa maslahatları demokratların kutsal kitabı anayasalar mı belirleyecektir? Onlar kesinlikle "Bizler bütün

maslahatları Allah'ın kitabına göre belirleyeceğiz" şeklinde bir iddiada bulunamazlar. Zira böyle bir iddia vakıdan çok uzak olması nedeniyle saçma olacaktır. Çünkü bizler biliyoruz ki demokrasi dininde Allah'ın muhkem nasslarının hiçbir değeri yoktur. Demokrasilerde esas olan, insanların otoritesi ve hâkimiyetidir. Şer'i hükümlerin demokratik dinde asla bir söz hakkı mevcut değildir. Demokratların ortaya koyacakları her bir hüküm, insanlar tarafından yazılmış kutsal kitap anayasaya muhalif olamaz. Diğer taraftan maslahatın diğer bir şartı da, belirttiğimiz gibi bütün selim akıl sahipleri tarafından kabul edilir olması, sadece insanların bir kısmını değil bütünü kapsamasıdır. Sonuçta meydana çıkacak maslahat, vehmi olmayıp hakiki olmalıdır

Bugün yaşadığımız ülkede Müslümanların maslahatı gereği parlamentoya gönderilen vekillerin Müslümanlara fayda mı sağladığı, yoksa zarar mı verdiği çok ciddi bir şekilde tartışılmaktadır. Ve bu tartışmalar böyle bir maslahat düşüncesini batıl kılmaktadır. Zira böyle bir maslahat iddiası tüm akliselim kimseler tarafından kabul görmemektedir. Bununla beraber aslen İslâm'a yakın olduğu zannedilen, Müslümanlara faydasının olacağı düşünülen partilerin bugün İslâm'a ve Müslümanlara verdiği açık zararlar ortada iken, böyle bir maslahat düşüncesi ortaya atmak, ancak ya akli melekeleri eksik ya da Allah'ın tertemiz dinini bulandırmak isteyen kimselerden ortaya çıkan bir düşüncedir. Bugün zaman zaman davanın süratle yayılmasını isteyen davetçiler, davanın maslahatı adına küfürle ve kâfirlerle uzlaşma yoluna meyletmektedirler. Ancak unutulmaması gerekir ki, davanın maslahatı ancak ve ancak Allah'ın ipine, sağlam kulpuna sarılmakla, Resûlullah'ın (s.a.v) metoduna sınıksız bağlanmakla mümkündür. Şeytanın insanlara sağdan yaklaşması da tam bu noktada başlamaktadır. Zira şeytan ve dostlarının, davetçileri saptırmak için en çok kullandıkları hileli yol budur. Bunun için biz tüm davetçilerden, "davanın maslahatı" tabirini defterlerinden çıkarmalarını tavsiye ederiz. Çünkü şeytan ve dostları devamlı surette davetçilerden kendileri ile uzlaşmalarını istemektedirler. Orta yolda

anlaşmak, karşılıklı anlayış ve hoşgörü içinde hareket etmek... Hâlbuki Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Onlar isterler ki, sen yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar." (68, Kalem/9)

Sonuç olarak davetçiler taviz versin, davalarında geri adım atsinlar ki böylece her bir geri adım hemen peşi sıra ikinci bir gerileyişi beraberinde getirecektir. Üzülerek belirtmekte fayda vardır ki, yaşadığımız şu zamanda ve şu toplumda Allah'ın şeriatı kaldırıldığı gibi birçok İslâmi kavram da tahrif ve istismara uğramıştır. Ve bu tahriften en çok nasiplenene kavramlardan bir tanesi de maslahat kavramı olmuştur. Zira toplumda maslahat denilince ilk akla gelen, Müslümanların menfaati için küfürle uzlaşmak, İslâm dışı dinlerin prensiplerine göre hareket etmek anlaşılmaktadır. Maslahat gereği, küfür parlamentolarında yer almak, Allah'ın indirdiği ile hükmetmemek, Allah'tan başkasına ibadet etmek, Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenleri desteklemek ve onlara itaat etmek iddiası herkes tarafından dillendirilmektedir. Ancak demokrasi dininin müntesiplerinin bu tip iddialar ortaya atmaları, bu tip söylemleri dillerine dolamaları gayet normaldir. Onlara göre insan başıboş yaratılmış bir varlıktan başka bir şey değildir. Demokrasi dinine göre insanlar kendi keyfi arzularınca, kendi belirledikleri menfaatleri temin etme ve yine kendi belirledikleri kötülükleri defetme adına kıt akılları ile her türlü amelde bulunabilirler. Demokratlar kendi dinleri gereğince insanlığın menfaatinin ancak ve ancak demokrasi ile amel etmekte olduğunu iddia edebilirler. Ancak biz Müslümanlar için ya da kendisini İslâm'a nispet eden kimseler için durum hiç de böyle değildir. Bizler için en büyük maslahat Allahu Teâlâ'nın bizim için seçtiği ve razı olduğu dine sınıksız sarılmaktır. Allahu Teâlâ'nın asla kendisinden razı olmadığı dinlerde ise bizler için zerre kadar da olsa bir maslahat yoktur.

İKRAH KAVRAMI

"Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan müstesna olmak üzere, kim imandan sonra Allah'ı tanımaz ve fakat küfre göğüs açarsa, işte Allah'ın gazabı onların üzerinedir ve onlar için çok büyük bir azap davardır." (16, Nahl / 106)

Bugün ikrah kavramı ve bu kavrama dair tasarruflar noktasında insanlar üç gruba bölünmüşlerdir. İnsanlardan bir kısmı her türlü baskıyı ve zorlamayı ikrah sınırlarına sokarak büyük bir yanılğıya düşmüşlerdir. Öyle ki birkaç kuruş dünyevi menfaat adına her türlü küfür söz ve amellerinin işlenmesine ikrah adı altında ruhsat vermektedirler. Diğer taraftan bazı kimseler ise, ikrah kavramını tamamen kendi düşüncelerine göre şekillendirmeye kalkmışlar, kendi kanaatlerine göre her ihtilafı iman küfür meselesine dayandırmışlar ve Müslümanları tekfir etmişlerdir. Vasat ümmet olma özelliğini kaybetmeyenler ise bu hususta islâm âlimlerinin sözlerine değer vermişler ve ikrah hakkındaki görüş ve tutumlarını buna göre şekillendirmişlerdir.

Bununla beraber elbette herkes kendisinin hak yolda, doğru görüş üzerinde olduğunu iddia etmektedir. O halde burada ikrah kavramı hakkında islâm âlimlerinin sözlerine ve tanımlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

İkrah kelimesi sözlükte "meşakkat ve zorlama" demektir. Bir şeyden ikrah etmek demek, o şeyi sevmemek, ya da bir kimseyi sevmediğı ve hoşlanmadığı şeye zorlamak demektir.²⁹⁷

İbni Hacer ikrahı istilâhi olarak şöyle tarif etmektedir: "İkrah kişiyi istemediğı şeye zorlamaktır."²⁹⁸

²⁹⁷ Bkz. Lisamü'l-Arap 13/534, Misbahu'l-Münir 2/643, el-Mucemu'l-Vasit 2/191

²⁹⁸ Fethu'l-Bari 12/311

Şafii ulemasından allâme Şarkavi ise aynı anlamda "ikrah kişiyi zorla bir işe yönlendirmektir" demektedir. Hanefi âlimlerinden Alaaddin el-Buhari ise şöyle demektedir:

"İkrah kişiyi korkutmak ve istemediği şeye zorlamaktır. Korkudan dolayı kişi öyle bir hale gelir ki, artık rızası yok olma durumundadır."²⁹⁹

Vehbe Zuhayli bu hususta şunları kaydetmektedir: "İkrah bir kimseyi razı olmadığı ve kendi iradesi ile başbaşa bırakıldığı zaman yapmayı seçmeyeceği bir işi yapmak zorunda bırakmaktır." Serahsi el-Mebhut isimli eserinde ikrahı şöyle tarif etmektedir: "Kişinin başkası sebebiyle yapmış olduğu ve bununla rızasının ortadan kaldırıldığı ve seçme imkânının (ihtiyarının) yok olduğu fiillerdir. Rızadan maksat, yapılan işin rahatlıkla ve arzu duyularak yapılmasıdır. Seçme imkânından (ihtiyar) maksat ise, bir şeyin yapılmasını terk edilmesine tercih etmek veya bunun aksini yapmak demektir."³⁰⁰

İkrahın Kısımları

Usûl ve fıkıh âlimlerinin cumhuru ikrahı; mülci (kâmil) ve gayri mülci (nakıs) olmak üzere iki kısma ayırmışlardır. İkrah-ı mülci, "kişinin güç ve seçme hakkını tamamıyla ortadan kaldıran zorlama" demektir. Kişinin nefesine yahut da azalarından herhangi birisine gelebilecek bir zarar ile tehdit edilmesi halinde söz konusudur. Diğer bir deyişle mülci ikrah, ölüm, bir organın kesilmesi ya da şiddetli bir dövme ile meydana gelen ikrahtır.

Gayri mülci ikrah ise, dövme ya da hapsetme gibi sadece gam ve elemi gerektiren şeylerle vuku bulan bir ikrahtır. Hapsetmek, bağlamak, dövmek ya da malın bir kısmını telef etmek gibi tehditlerle meydana gelir.³⁰¹

Hanefi âlimleri buna ek olarak üçüncü bir ikrah çeşidi getirmişlerdir. Rızanın bütünüyle ortadan kalktığı, ancak ihtiyarın

²⁹⁹ Keşfu'l-Esrar, 4/382

³⁰⁰ İslam Fıkhi 6/481

³⁰¹ Fetava-yı Hindiyye 10/270, el-Bedayi 1/175, İbn-i Abidin, 5/109

ortadan kalkmadığı, kişinin kardeşi, kız kardeşi ya da yakın akrabasından birisine yönelik hapsedme ve buna benzer bir şeyle tehdit edilmesine "edebi ikrah" demişlerdir. Hanefilere göre böyle bir zorlama kıyasen değil, istihsanen şer'i bir ikrahtır. Zira kişinin akrabalarından birisine yönelik tehdit, kişiyi hüznlendirmekte ve sanki kişinin kendi üzerinde bir zorlama oluşturmaktadır.³⁰²

Burada hemen belirtmekte fayda vardır ki, edebi ikrah ayrımını Hanefi âlimlerinden sadece bir kısmı yapmaktadırlar. Hanefilerin cumhuru ve diğer mezhep âlimleri böyle bir ayırmada bulunmamışlar, böyle bir zorlama türünü ilk iki kısma sokmuşlardır.³⁰³

Cumhur ulemaya göre ikrah iki kısmı iken, Şafii âlimleri böyle bir taksimde bulunmamışlar ve ikrahı sadece mülci olmak üzere tek kısımda incelemişler, mülci olmayan ikrahı ise ikrah olarak isimlendirmemişlerdir. Şafiiler bu hususta şöyle demektedirler:

"İkrah ileri derecede dövmek, uzun süre hapsedmek, malı telef etmek gibi şeylerle korkutmakla meydana gelir. İnsanların durumlarındaki değişikliklere göre böyle bir ikrahın etkisi de değişik olur."³⁰⁴

İmam Şafi el-Umm isimli eserinde ikrahı şöyle tarif etmektedir: "Kişi öyle bir kimsenin eline düşer ki, artık ondan yakasını kurtaramaz. Bu durumda vurmak, hapsedmek, malı telef etmek gibi korku ve mahzurlar hâsıl olur. Bu da insanların durumlarına göre değişir. Şerefli bir insanın halk arasında şerefini ve büyüklüğünü düşürecek sözlere maruz kalması bir tehdit sayılmaktadır. Bazı insanların ise halk arasında hafife alınması onlar için bir tehdit değildir. Mürüvvet ve makam sahibi bir kimseye küçük bir tokat vurmak bazen tehdit sayılırken, bazı insanlara tokat atmak tehdit sayılmaz.. Malın telef edilmesiyle tehdit etmek kişiyi sıkıntıya sokmaktır. Bu bakımdan mal hususunda zengine yapılan tehditle,

³⁰² Serahsi, el-Mebsut 24/144, Zekerıyya el-Berdisi, Bahsu'l-İkrah sy:372, El'ikrah ve eseruhu fi-t Tasarrufat li İsa Şekre sy:60

³⁰³ Keşful Esrar, 4/393, El-İkrah ve eseruhu fi-t Tasarrufat li İsa Şekre sy:61

³⁰⁴ Tuhfetu-u Tullab li Ensari, 272

fakire yapılan tehdit bir değildir. Kişinin nefesine yönelik tehditle babası, dedesi, kardeşleri ve buna benzer akrabalarına yönelik tehdit arasında fark yoktur."³⁰⁵

İkrahın Şartları

Malûm olduğu üzere her türlü ikrah iddiası sahibinden kabul edilecek değildir. Bunun için islâm âlimleri ikrah kavramına birtakım şartlar getirmişlerdir. Bu şartları şu şekilde sıralayabiliriz:

1-Tehdit eden kişi tehdidini yerine getirecek güçte olmalıdır. Şayet tehdit eden kişi bu tehdidini yerine getirecek bir güce sahip değilse, tehdit boşa gider. Çünkü bir kimseye bir işi zorla yaptırabilmek, yapılan tehdidi yerine getirmek için güçlü olmayı zorunlu kılmaktadır.

2-Tehdit edilen kişinin, zorlandığı işi yapmadığı takdirde tehdit sahibinin tehdidini yerine getireceğine kalben inanması gerekmektedir.

3-Tehdit edilen kişinin kaçmaktan, karşı koymaktan ve yardım talebinde bulunmaktan aciz olması gerekmektedir.

4-Yapılan tehdit canın, malın, azaların telef edilmesi, anne, baba, eş, kardeş gibi yakın akrabanın hapsedilmesi gibi kişinin rızasını bütünüyle ortadan kaldıran bir tehdit olması gerekir.

5-Zorlanan kişi üzerinde zorlandığı fiili yapan bir kimse olmamalıdır. Yani başkası tarafından içki içmeye zorlanan kimse içki içen birisi olmamalıdır. Yine zina etmeye zorlanan kişi zina eden bir kimse olmamalıdır.

6-Yapılması istenilen şey, tehdit edilen şeyden tehlike itibarıyla daha ileri derecede olması gerekir. Şöyle ki, bir kimse bir başkasının malını telef etmekle zorlansa ve bunu yapmadığı takdirde kendisine bir tokat atılacağı tehdidi ile zorlansa böyle bir durumda ikrah geçerli olmaz.

³⁰⁵ Büyük Şafii Fıkıhı 4/70

7-Yapılması için zorlandığı fiilin, kendisi ile tehdit edildiği işten kurtulmayı sağlaması gerekir. Şöyle ki bir kimse bir başkasına "ya sen kendini öldür ya da ben seni öldürürüm" derse, cumhura göre böyle bir tehdit ikrah sayılmaz. Tercih edilen görüşe göre Hanbelî âlimleri de bu durumu ikrah saymamışlardır. Çünkü kişinin kendisini öldürmesi yapılan tehditten kurtulmasına sebep teşkil etmez. Böyle bir durumda zorlanan kimsenin zorlandığı işi bizzat kendisinin yapmaya kalkışması sahih olmaz.

8-Tehdit edenin tehdidini acilen yerine getirecek olması gerekir. Eğer tehdit edilen şey gelecek zamanda vukû bulacaksa, bu durumda ikrah sahih değildir. Çünkü böyle bir gecikme durumunda başkasından yardım istemek yahut da devletin otoritesine sığınmak suretiyle tehdit edildiği işten kurtulma imkânı vardır.

İkrahın acil olması Hanefi, Şafii ve bazı Hanbelî âlimlerinin görüşüdür. Malikiler ise şöyle demektedir: "Kendisiyle tehdit edildiği şeyin acil olması şart değildir. Önemli olan halen korkunun mevcut olmasıdır ve şart da budur."

İbni Hacer el-Askalânî ikrahın şartlarını anlatırken şöyle demektedir: "Tehdit edilen şeyin acil olması şarttır. Şayet acil olmazsa, zorlayan 'bu işi yapmadığın takdirde seni yarın döverim' derse bu ikrah sayılmaz. Ancak zorlayan tehdidini çok yakın bir zamanda yapacağını söylerse ya da bunu âdet edinmişse, tehdit ettiği zaman mutlaka tehdidini yerine getiriyorsa bu durumda ikrahın acil olması şartı yoktur."³⁰⁶

İbni Abidin ise şöyle demektedir: "Kişi gelecekte telef edilecek bir şeyle tehdit edilse ve zannı galibince zorlayan şahsın tehdidini yerine getireceğini düşünse bu durumda da yine mülci ikrah olur."³⁰⁷

9-Zorlanan kimsenin, zorlandığı şeyden başkasını yapmak ya da daha fazlasını ve azmı yapmak suretiyle muhalefet etmemesi de ikrahın bir diğer şartıdır. Şayet zorlanan kimsenin zorlandığı şeyden bir başkasını yapması ya da daha azını ve çoğunu yapması durumu söz

³⁰⁶ Fethul Bari, 14/322

³⁰⁷ İbni Abidin, 14/352

konusu ise bu durumda zorlanan kimse yaptığı bu fiili kendi isteğiyle yapıyor demektir. Bu durumda ikrah sahih değildir. Bu Şafii ve Maliki âlimlerinin görüşüdür. Şayet bir kişi bir başkasını karısını boşamak üzere zorlasa, fakat o kimse evini satsa ya da o kişi karısını bir rici talakla boşamak yerine üç talakla boşarsa, yine karısını üç talakla boşamak üzere zorlansa, fakat karısını tek talakla boşarsa bütün bu üç durumda da Şafii ve Maliki âlimlerine göre ikrah sahih olmaz. Hanefi ve Hanbelî âlimleri ise şöyle demektedirler:

Kişinin ikrah edildiği şeyden daha azını yapmak suretiyle muhalefeti, kişiyi ihtiyar sahibi olmaksızın mükreh yapar. Fazlasını ya da ikrah edildiği şeyden başkasını yapmak ise onu mükreh olmaktan çıkarır. Şafii ve Maliki âlimlerinin söylediği gibi bu kişi ihtiyar sahibi bir kimse olur.

Şafiiler, yapılması için ikrah olunan şeyin tek bir şey olmak suretiyle tayin edilmesini şart koşmuşlardır. Bir kimse falan hanımını boşamak üzere ikrah edilse, bu bir ikrah sayılır. Ancak iki hanımından birisini boşamaya yahut Zeyd veya Amr'dan birisini öldürmeye ikrah edilecek olsa bu ikrah sayılmaz.

Fakat Hanefi, Maliki ve Hanbelî âlimleri böyle bir şart koşmamışlardır. Bir kişi iki hanımından birisini boşamak üzere ikrah edilse, o da bunlardan birisini boşayacak olsa o kişi mükreh olur.

10-Kendisi ile tehdit edildiği için mükrih için kendisinin bir hakkı veya kendisinin bir görevi olmayan bir şeyi elde etmesine yol açacak bir hak olmaması gerekir. Eğer ikrah olunduğu şey mükrih için, kendisi için hak olmayan şeye ve kendisi için gerekmeyen bir şeye ulaşmak için bir araç olarak kullanılacak olursa; kocanın hanımını eğer kendisinde bulunan alacağından ibra etmeyecek -boşamakla tehdit etmesi halinde olduğu gibi- olursa bu ikrah olmaz. Bazıları da "bu bir ikrah kabul edilir. Çünkü koca karısının efendisidir. Dolayısıyla onun tarafından ikrah gerçekleşir" demişlerdir.

Bu Şafiilerin müteahhir âlimlere göre şarttır. Hanbeliler de bu konuda onlarla aynı görüştedirler. İmam Ahmed ise böyle bir şart

öngörmemiştir. Ona göre ikrah kendisi ile tehdit olunan şey, mükrihin bir hakkı ile dahi olsa gerçekleşir.³⁰⁸

Hissi Tasarruflarda (Fiili veya Maddi Vakialarda) İkrahin Etkisi

Yapmak veya yapmamak konusunda zorlamanın söz konusu olduğu iş ya hissi ya da şer'i bir iştir. Yapması için zorlandığı iş her iki durumda ya muayyendir veya o konuda muhayyer bırakılmıştır.

Muhayyer ve hissi tasarruflara iki hüküm bağlıdır. Bunlardan birisi, ahiret ile diğeri de dünya ile alâkalıdır. Yapılması için ikrah olduğu hissi tasarruflardaki ahirete dair hükümler, tasarrufun türüne göre farklılık arzeder. Hissi tasarruf da mübah hakkında ruhsat bulunan ve haram olmak üzere üç türdür.

a- İkrah yoluyla hissi ve mübah tasarruf: Meyte (leş), kan, domuz eti yemek, şarap içmektir. Bunun hükmü ikrahin türüne göre farklılık arzeder. Şayet ikrah öldürmekle yahut bir organı kesmek vb. şeylerle korkutmak halinde olduğu gibi mülci veya tam bir ikrah olursa bu fiiller mübah olur. Çünkü yüce Allah bu fiilleri zaruret halinde mübah kılmış ve şöyle buyurmuştur:

"Niçin Allah'ın adı anılarak kesilen hayvanların etlerinden yemiyorsunuz? Oysa Allah çaresizlik sonucu yemek zorunda kaldıklarınız dışında, size haram kıldığı etleri ayrıntılı biçimde açıkladı. Birçokları bilmeden keyfi arzularına uyarak insanları yoldan çıkarırlar. Hiç kuşkusuz Rabbin sınırı aşanları herkesten iyi bilir."(6, En'am/119)

Şayet ikrah altında bulunan kimse öldürülünceye kadar bunları almamakta direnecek olursa, bundan dolayı ahirette sorumlu olur. Çünkü onun böyle bir karşı koyması kendi canını tehlikeye atmasıdır. Yüce Allah ise **"Sakın kendinizi, kendi ellerinizle tehlikeye atmayın,"** (2, Bakara/195) buyurmaktadır.

³⁰⁸ Vehbe Zuhayli, İslam Fıkıh Ans. 6/480-484

Şayet ikrah az miktarda dövmek ve hapsetmekle tehdit etmek gibi eksik ikrah olursa bu gibi şeyleri yapmak mübah olmaz. Ve bu konuda ruhsat da bulunmaz. Hatta bunları yapacak olursa günahkâr dahi olur. Çünkü böyle bir durumda onun Allah'ın hakkını kendi nefsinin hakkından önce tutması vaciptir.

b- İkraha ile kendisine ruhsat verilen hissi tasarruf:

Kalbi iman ile dopdolu olmakla birlikte sadece dil ile küfür sözü söylemek yahut Hz. Muhammed (s.a.v)'e kötü söz söylemek veya Müslümanm malını telef etmek gibi işlerdir. Bu gibi davranışlar mübah olmaz. Ancak tam ikrah halinde bunları yapmaya ruhsat vardır. Eğer ikrah altında bulundurulmuş kişi öldürülünceye kadar bunları yapmayacak olursa cihad ecri gibi ecir alır. Çünkü bunların haram olması bu işi yapanlardan sakıt olmaz. Şayet ikrah eksik olursa kesinlikle bunları yapmaya ruhsat yoktur. Ve bunları yapanın küfrüne hükmedilir. İsterse kalbi iman ile dolu olsun. Hanefi âlimleri ile Maliki âlimlerinin görüşü budur. Buna göre böyle bir tasarrufa ancak mülci ikrah halinde ruhsat verilir.

Şafii, Hanbeli ve Zahirî âlimleri noksan ikrah halinde küfür sözünü dil ile telaffuz etmeye ruhsat vermişlerdir. Çünkü İslâm'ın başlangıcında kâfir olmak için yapılan ikrah olaylarının birçoğu nakıs ikrah türünden idi. O takdirde iki görüşten daha tercihe şayan olanı budur.

Tam ikrah halinde küfür sözünü dil ile söylemenin ruhsatı yüce Allah'ın şu buyruğu ile sabittir.

"Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan müstesna olmak üzere, kim imandan sonra Allah'ı tanımaz ve fakat küfre göğüs açarsa, işte Allah'ın gazabı onların üzerinedir ve onlar için çok büyük bir azab da vardır." (16, Nahl/106)

Bu, cumhurun ve Zahirîlerin görüşüdür. Malikîler ise ancak öldürmekle tehdit şeklindeki ikrah halinde dü ile küfür sözü söylemeyi mübah kabul ederler. Bu organın kesilmesi tehdidinde bulunarak yapılan ikrahı, dil ile küfür sözü söylemeyi mübah kılan bir

sebepler olarak kabul etmezler. Dikkat edilecek olursa küfür sözü söylemekten kaçınmak daha faziletlidir.

Müseylime'nin bazı gözcüleri, Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) ashabından iki kişiyi yakalayıp Müseylime'nin yanına götürdüler. Onlardan birisine: "Sen Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şahidlik eder misin?" diye sordu, o, "evet" dedi. Bu sefer: "Peki, benim de Allah'ın Resûlü olduğuma şahidlik eder misin?" diye sorunca, adamın yine: "Evet" demesi üzerine onu serbest bıraktı. Diğerine de: "Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şahidlik eder misin?" diye sordu o; "Evet" dedi. Bu sefer: "Peki, benim de Allah'ın Resûlü olduğuma şahidlik eder misin?", diye sorunca adam: "Ben sağırım, kulaklarım işitmiyor", dedi. Müseylime bunu önüne alarak boynunu vurdu.

Kurtulan kişi, Peygamber (s.a.v)'in yanına varıp: "Helak oldum", dedi. Hz. Peygamber: "Seni helak eden nedir?" diye sorunca, başından geçenleri anlattı. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Senin arkadaşın sağlam olan yolu seçti. Sen de ruhsat yolunu seçtin. Şu anda halin ne ise olsun." Adam: "Şehadet ederim ki sen Allah'ın Resûlüsün", dedi. Hz. Peygamber de: "Şu anda sen, ne üzere isen öylesin" diye buyurdu.

İkrah halinde Resûlullah'a sövmenin ruhsat olmasına gelince bu caizdir. Çünkü rivayete göre Ammar b. Yasir'i kâfirler Muhammed'e (s.a.v) sövmesi için zorlamışlar, sonra Resûlullah'ın yanına geri dönmüş ve Peygamberin: "Ne haber Ey Ammar?" diye sorması üzerine "Haberler kötü ey Allah'ın Resûlü! Sana sövmedikçe beni bırakmadılar" demiştir. Bunun üzerine Resûlullah ona "tekrar işkence yapmaya dönerlerse sen de aynısını yap" buyurmuştur.³⁰⁹

Küfre zorlamanın dünyevi hükümlere tesirine gelince; küfre zorlanan kişi küfür kelimesini söylerse bile onun küfrüne hükmedilmez. Ona mürted muamalesi yapılmaz. İmam Şafii "Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlanan müstesna olmak üzere, kim imandan sonra Allah'ı tanımaz ve fakat küfre göğüs açarsa, işte

³⁰⁹ Nasburraye 4/158

Allah'ın gazabı onların üzerinedir ve onlar için çok büyük bir azab da vardır." ayeti hakkında şunları söylemiştir:

"Küfür kelimesini söyleyenin karısının boş olması, kanının helal olması, malının ganimet olması gibi birtakım hükümleri vardır. Allahu Teâlâ küfre zorlanan kişiden düşürünce küfrün diğer hükümleri de düşer. Çünkü en büyük hüküm düşünce ondan daha küçük olanlar da hayli hayli düşer."³¹⁰

c-Zorlanmaya rağmen yerine getirilmesi mübah veya ruhsatlı olmayan hissi tasarruflar: Bazı tasarruflar vardır ki, haramlıkları şer'an sabit, aklen de mahsurludur. Bu yüzden bu tür tasarruflar ne mübahdır ne de bunları işlemeye ruhsat verilmiştir.

1-Bir Müslümanı haksız yere öldürmek: Bu tasarruflardan biri, bir Müslümanı haksız yere öldürmektir. Çünkü bir Müslümanı öldürmek şüphesiz haramdır. Zaruret nedeniyle mübah olmadığı gibi böyle bir tasarrufa ruhsat da verilmez. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz saydığı cana kıymayınız." (6, En'am/151)

"Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilâh bulunmadığına ve benim de Allah'ın elçisi olduğuma şehadet eden bir Müslümanın kanı şu üç durum hariç kesinlikle haramdır: Evli olduğu halde zina eden, haksız yere bir Müslümanı öldüren, İslâm dinini terk edip mürted olan."

Haram olması bakımından bir Müslümanın azasını kesmek de Müslümanı öldürmek gibidir. Bir Müslümanı helak edecek veya şiddetli bir eziyete sebep olacak darbenin de durumu böyledir. Zira bu saldırganlıktır ve haramdır.

Bu bakımdan yukarıdaki sözü edilen işlerden birini yapmaya zorlanan kişi bunu yaparsa günahkâr olur. Fakihler bu hususta ittifak etmişlerdir. Bu zorlamanın tam bir zorlama veya nakıs bir zorlama olması hükmü değiştirmez. Haksız yere bir Müslümanı öldürmenin

³¹⁰ el-Umm, 3/209

dünyevi hükmüne gelince; kişi bir Müslümanı öldürmeye zorlanır da öldürürse, fakihler yanındaki en sahih görüşe göre, hem zorlayan hem de zorlanan kişiye kısas uygulanır. Çünkü zorlayan kişi bir Müslümanın öldürülmesine sebep olmuş, zorlanan da bilfiil öldürmüştür. Öldürmeye sebep olmakta bilfiil öldürmek gibidir. Dolayısıyla zorlayan kişi de zorlanan kişi de öldürülür. Bu bir kişiyi öldürmeye zorlamanın ve öldürmenin ne kadar korkunç bir iş olduğunu katillere göstermek içindir. Hanefi âlimlerine göre sadece zorlayana kısas uygulanır.

2-Zina: Zina, işlenmesi hiçbir durumda mübah ve ruhsatı olmayan haramlardandır. Çünkü tüm semavi dinlerde zina haram kılınmıştır. Akıl da zinanın çirkinliği hususunda dinlerle beraberdir. Allah şöyle buyuruyor:

"Sakın zinaya yaklaşmayınız. Çünkü o iğrenç bir kötülük ve kötü sonuçlu bir yoldur." (17, İsra/32)

Bu bakımdan zina etmeye zorlanan kişinin zina etmesine ruhsat verilmemiştir. Zina etmeye zorlanan kişinin erkek veya kadın olması durumu değiştirmez. Eğer kişi zina ederse günahkâr olur. Ve Allah katında sorumlu olur. Zina etmeye zorlanan ve zina eden kişinin cezasına gelice; fakihler zina etmeye zorlanan kişiye had uygulanmaz demişlerdir. Bu hususta erkek ile kadın arasında fark yoktur. Çünkü zorlama nedeniyle burada şüphe vardır. Hadler ise şüphe olduğunda düşer.³¹¹

Bu söylediğimiz Şaffilerin görüşüdür. Şayet erkek tam veya noksan ikrah ile zinada bulunmak üzere zorlanacak olursa Hanbelîler de tercih edilen görüşe göre ona had uygulanması vaciptir. Hanefiler ise, tam ikrah halinde haddi vacip görmezken, eksik ikrah halinde vacip görürler. Malikiler ise eğer erkek ve kadın zina etmek üzere zorlanmışlarsa had vaciptir derler.

³¹¹ el-Bedayi 7/177, İbni Abidin 5/92

İkrahta Söz ve Fiil Arasında Fark Varmıdır?

Bu konuda İmam Kurtubi şöyle demektedir: "Bazı âlimler ikrah ancak söz ile olur, fiil ile olmaz demişlerdir. Hasan el-Basri, Evzai ve Suhnun bu görüştedir. Bu âlimlere göre putlara tapmak, Allah'tan başkası için secdeye gitmek, Kâbe'den başka bir yöne namaz kılmak, bir Müslümanı öldürüp malını yemek, zina yapmak gibi durumlarda ikrah yoktur.

Bazı âlimler ise ikrahi hem sözde hem de fiilde geçerli kabul etmişlerdir. Bu görüşte olanlar Hz. Ömer, İmam Mekhul, İmam Malik ve Irak ehli bazı âlimlerden nakledilmiştir.

İbni Recep el-Hanbelî şöyle demektedir: "İçki içmeye ve buna benzer haram fiilleri yapmaya zorlanan kimse hakkında iki görüş vardır: Âlimlerin bir kısmına göre böyle bir durumda kişi ikrah altındadır ve ruhsat sahibidir. Bu görüş cumhurun görüşüdür. İmam Şafii, İmam Ebu Hanife ve İmam Ahmed b. Hanbel'in meşhur görüşü budur. Ayriyeten Hz. Ömer, İmam Mekhul ve Mesruk'dan rivayet edilmiştir. İkinci bir görüşe göre ise, bu durumda kişi zorlandığı haramları yapmaya ruhsat sahibi değildir. İbni Abbas, Ebu Aliye, Ebu Şesa, Rebii b. Enes, Dahhak ve bir rivayette Âhmed b. Hanbel'in görüşü budur."³¹²

Aslen sahih olan görüş, ikrahta söz ile fiil arasında bir ayranın olmamasıdır. Zira Nahl Suresi'nin 106. ayetinde ifade umum gelmektedir. Bu ayet üzerine Şevkani şöyle söylemektedir:

"Hasan el-Basri, Evzai, bir rivayete göre Şafii ve Suhnun ikrahın ancak sözle olacağını, Allah'tan başkasına secde etmek gibi fiili durumlarda ikrah olmayacağını söylemişlerdir. Fakat bu görüş ayetin zahirine muhaliftir. Çünkü ayet umumu ifade etmektedir ve söz ile fiil arasında bir fark gözetmemektedir. İkraha sadece söz ve fiildir, fiillerde ikrah olmaz diyenlerin hiçbir delili yoktur. Ayetin sebab-i nuzulünün hususi olması ise hükmün umumi olmasına engel değildir."³¹³

³¹² Camiu'l Ulumi ve-1 Hikem, sy:355

³¹³ Fethul Kadir 3/197

İbni Hacer, ikrahın şartlarını anlattıktan sonra şöyle demektedir: "İkrahın söz ya da fiil ile olması arasında cumhur ulemaya göre hiçbir fark yoktur."³¹⁴

Seyyid Sabık ikrahı taksim ederek şöyle demektedir:

"İkrah söze zorlama ve fiile zorlama olmak üzere ikiye ayrılır. Söze zorlama hiçbir şeyi gerekli kılmaz. Çünkü zorlanan mükellef değildir. Eğer küfür bir söz söylerse bu yüzden sorumlu tutulmaz. Bir kimseye iftirada bulunsa had uygulanmaz, ikrarda bulunsa ikrarı geçerli sayılmaz. Fiilde zorlamaya gelince; bu da ikiye ayrılır.

1-Zarurette mübah olan şeylere zorlama: Şarap içmek, leş, kan veya domuz eti yemek gibi...

2-Zarurette mübah olmayan şeylere zorlama: Öldürmek, yaralamak, malı telef etmek, zina etmek gibi."³¹⁵

Zorlanma Anında Küfür Sözü Söylememek Azimettir

Burada bir hususu belirtmekte fayda vardır. İkrah halinde her ne kadar küfür kelimesini söylemek caiz dahi olsa, buna karşı direnmek, küfür kelimesini telaffuz etmemek, Allah katında büyük ecir kazandıracak bir ameldir. İbni Hacer el-Askalani şöyle demektedir: "Âlimler icma etmişlerdir ki; kim küfre zorlanır da buna rağmen küfür kelimesini söylemeyerek ölümü tercih ederse, Allah katında ruhsatla amel etmeyi seçen kimseden daha çok ecir sahibi olur."³¹⁶

Kadı Ebu Bekir İbnu'l-Arabî şöyle demektedir: "Âlimlere göre ikrah anında küfrü kabul etmek her ne kadar caiz olsa da, belaya karşı ölene kadar direnmek daha çok faziletlidir. Bu konuda hiçbir ihtilaf yoktur ve ölen kimse de şehid olur."³¹⁷

Bu konuda Seyyid Sabık şöyle demektedir: "Zorlama anında küfür kelimesini söylemek ruhsat olunca azimet ve işkenceye karşı sabır yolunu tutmak daha faziletlidir. Bu Yasir ve Sümeyye'nin yaptığı

³¹⁴ Fethu'l-Bari, 14/317

³¹⁵ Fıkhu's Sünne, 3/246

³¹⁶ Fethu'l-Bari, 14/317

³¹⁷ Ahkamul Kur'an, 3/1179

gibi ölümle sonuçlanacak olsa bile durum değişmemektedir. Bu kesinlikle canı tehlikeye atmak değildir. Aksine âlimlerin açıkça belirttiği gibi savaşta ölmek gibidir. İbni Ebi Şeybe'nin Hasan'dan ve Abdurrezzak'ın Tefsirinde Ma'merden rivayetine göre; Müseylime'nin bazı gözcüleri, Peygamber (s.a.v)'ın ashabından iki kişiyi yakalayıp Müseylime'nin yanına götürdüler. Onlardan birisine: Sen Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şahidlik eder misin diye sordu, o, evet dedi. Bu sefer: Peki, benim de Allah'ın resûlü olduğuma şahidlik eder misin diye sorunca, adamın yine: Evet demesi üzerine onu serbest bıraktı. Diğerine de: Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şahidlik eder misin diye sordu o; Evet dedi. Bu sefer: Peki, benim de Allah'ın resûlü olduğuma şahidlik eder misin, diye sorunca adam: Ben sağırım, kulaklarım işitmiyor, dedi. Müseylime bunu önüne alarak boynunu vurdu.

Kurtulan kişi, Peygamber (s.a.v)'ın yanına gelip: Helak oldum, dedi. Hz. Peygamber: "Seni helak eden nedir?" diye sorunca, başından geçenleri anlattı. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Senin arkadaşın sağlam olan yolu seçti. Sen de ruhsat yolunu seçtin. Şu anda halin ne ise osun." Adam: Şehadet ederim ki sen Allah'ın Resûlüsün, dedi. Hz. Peygamber de: "Şu anda sen, ne üzere isen öylesin" diye buyurdu.³¹⁸

Burada hatırlatılması gereken diğer bir husus ise şudur: Bazı kimseler ikrah kavramının yeniden ele alınması gerektiğini iddia ederler. Zira bu kimselere göre âlimlerin ikrah hakkındaki tanımları asrımızı bağlamaz ve onlar kendi dönemlerine göre konuşmuşlardır. Fakat bu kimseler şunu bilmiyorlar ki: âlimlerin icmamdan başka bir yola sarılmak sapıklıktır. İlim ehli her ne kadar birçok hususta ihtilaf etmişlerse dahi, yine birçok sınırdan ittifak halindedirler. Âlimlerin ittifak ettiği sınırlarda durmak bizim için en uygun olanıdır.

Son olarak özellikle hatırlatmak istediğim bir noktada şudur: Üstat Abdülkerim Zeydan Usûlü'l-Fıkıh'ında şöyle der: "Ruhsat fertleri bağlar, ümmeti bağlamaz. Bunun içindir ki, ümmet zalim sultandan

³¹⁸ Fıkhu's Sünne, 3/246

korktuğu için iyiliği emretmeyi ve münkerden nehyetmeyi terk edemez. Yine aynı şekilde küfre itaat ikrah dâhilinde dahi olsa ümmet tarafından yapılamaz. Fakat fertler ikrah dâhilinde yapabilir."

SABIR KAVRAMI

"Fakat kim sabreder, affederse şüphesiz bu, çok önemli işlerdendir." (42, Şura / 43)

Sabır kelimesi sözlükte: "dayanma, tahammül göstermenin yanında, akıl ve şeriatın gerektirdiği şeylere nefsi vakfetmek, hasretmek, musibet anında kendini tutmak (zıddı umutsuzluk, endişe); harp esnasında cesur olmak (zıddı korkaklık); güç ve sıkıntılı anlarda gönül ferahlığı (zıddı sıkıntı, daralma); sözü gizleme (zıddı ifşâ etmek)" gibi anlamlara gelir.³¹⁹

İstilahî olarak ise sabır; "İslâm'ın emir ve yasaklarını tatbik ederken ve imtihan özelliği olan musibetler karşısında yılgınlık göstermeyip direnmek, cesaret ve dayanıklılık göstermek" demektir. Sabır, hak yolda yaşamanın bedeli olan zorluklara göğüs germek, hedefe ulaşmak konusunda direnç, ahlâkî disiplin ve nefsi kontrol altında tutmaktır.

Kur'an'ı Kerim'in en önemli kavramlarından birisi olan sabır kavramı, Kur'an'da 104 ayette geçmektedir. Allahu Tealâ bu ayetlerde sabrı emretmiş, sabredenleri övmüş, kendisinin sabredenlerle beraber olduğunu ve sabredenleri sevdiğini bildirmiş, sabrın hayırlı sonuçlara vesile olduğunu söyleyerek sabredenlerin en güzel mükâfat ile mükâfatlandırılacaklarını açıklamıştır. İşte bu ayetlerden bazıları...

"Ey iman edenler, sabır ve namazla (Allah'tan) yardım dileyin. Allah sabredenlerle beraberdir." (2, Bakara/153)

"Allah sabredenleri sever." (3, Âl-i İmran/146)

³¹⁹ Râgıb el-İsfahanî, el-Müfredât, "Sabr maddesi"

"Sabrederseniz, andolsun bu, sabredenler için daha hayırlıdır." (16, Nahl/126)

"Fakat kim sabreder, affederse şüphesiz. bu, çok önemli işlerdendir." (42, Şûrâ/ 43)

"...Onlar sabredenler ve Rabblerine tevekkül edenlerdir." (16, Nahl/42)

Resûlullah'ın (s.a.v) hadislerinde de sabır kavramının büyük bir ehemmiyeti haiz olduğunu görmekteyiz:

"...Kim sabretmek isterse, Allah ona sabır verir. Hiç kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ihsanda bulunulmamıştır."³²⁰

"İştittiği şeyin verdiği eziyete Aziz ve Celil olan Allah'tan daha sabırlı kimse yoktur. Çünkü O'na şirk koşulur, çocuğu var denilir, ama O yine de onlara âfiyet ve rızık vermeye devam eder."³²¹

"Mü'minin işi tuhaftır, her işi hayırdır. Bu, yalnız mü'mine vergidir/özüdür. Sevindirici bir işle karşılaşsa şükreder, o iş kendisi hakkında hayırlı olur. Üzücü bir işle karşılaşsa sabreder, kendisi için hayırlı olur."³²²

"Hiç kimseye sabırdan daha hayırlı bir mükâfat verilmemiştir."³²³

Sabır kavramının Kur'an'ı Kerim'de geçen anlamlarına genel olarak baktığımızda, apaçık olarak sabrın direnmek ve sebat göstermek olduğu karşımıza çıkmaktadır. Kişinin gözünü, kulağını ve avretini haramdan muhafaza etmesi, dünya malına kul, köle olmaması, kızgın ve sinirli davranmaması, aceleci olmaması, ibadetleri yerine getirmede gevşek davranmaması, cihaddan kaçmaması, cimrilikten uzak durarak infakta bulunması, cehaletten sakınıp ilme sarılması gibi fiillerin hepsi, diğer bir ifadeyle sabır olarak isimlendirilebilir. Bundan

³²⁰ Buhârî, Rikak 20, 8/124; Müslim, Zekât 124, Hadis no: 1053,2/729

³²¹ Müslim, Sıfatu' 1-Münâfikîn 49, Hadis no: 2804, 4/2160; Buhârî, Edeb 71, 8/31, Tevhid 3,9/141

³²² Müslim, Züh'd 64; Dârimî, Rikak 61; Ahmed bin Hanbel, Müsned V/24

³²³ Müslim, Zekât 124; Buhârî, Rikak 20, Zekât 50; Ebû Dâvud, Zekât 28; Tirmizî, Birr 77

dolayı İslâm dinine sabır dinidir demek yerinde bir söz olacaktır. Zira İslâm emir ve nehiylerden oluşmaktadır. Malûmdur ki emirlere sarılmak ve nehiylerden kaçınmak ancak güçlü bir sabırla mümkündür.

Müslümanların, İslâm'ı yaşama ve Kur'an'ı anlama konusunda büyük ihmal ve gafletlerinden dolayı nice Kur'anî kavramlar gibi sabır kavramı da çarpıtılarak tahrife uğramış, istismar edilmiştir. Bugün sabır denilince; zillate rıza göstermek, korkaklık, âcizlik, uyuşukluk anlaşılmaktadır. Allah'ın dinine karşı yapılan haince saldırılar karşısında susmak sabır olarak telakki edilmiştir. İslâm'ı, İslâmî değerleri, ümmetin şerefini, hatta Müslüman bir kişi olarak kendi şahsiyetimizi korumaya çalışmak fitne, bu konularda duyarsız kalmaksa sabır olarak takdim edilmektedir. Bugün, sabır, hâkim güçler karşısında kişinin hakkını korumaması, hatta hakkından vazgeçmesi olarak anlaşılmaktadır. Bu anlayış, birtakım zorbaların servet ve güçlerini kullanarak toplum üzerinde otorite kurmalarına, insanlar üzerinde söz sahibi olmalarına, onların ekonomik güçlerini sömürürken, düşünce hürriyetlerini de ellerinden alarak, kendileri ne kul ve köle haline getirmelerine sebebiyet vermiştir. Ezilen, sömürülen ve güçsüzleştirilen bu insanlar, kendileri ne yapılan bunca kötülük karşısında susmayı tercih ederlerken, bunu bir sabır anlayışı içerisinde yapmışlar, böylece istikbârın oluşmasına ve müstekbirlerin zulümlerinin devamına (bilerek veya bilmeyerek) yardımcı olmuşlardır.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de sabır kavramı hâlâ yanlış anlaşılmaya devam etmekte ve bu sebeple tâğutlar yeryüzünde istikbar/sömürü özelliklerini, fesat ve zulümlerini devam ettirmektedirler. Tâğutların ve tâğûtî sistemlerin yok olabilmesi, ancak sabrın Kur'an çerçevesinde anlaşılabilmesi ve sabrı kuşanan mücadele erlerinin çoğalabilmesiyle mümkün olacaktır.

Bilinmelidir ki, sabır bir direniştir. Zorluğa, güçlüklerle, imkânsızlıklara, darlıklara, felâketlere, sınanmalara, Allah yolunda çekilen çile ve sıkıntılara, amellerin getirdiği yüklere, nefsinin

arzularına karşı bir direniştir. Sabır, pasif bir durgunluk, sessiz bir şekilde bekleme, hele hele her şeye katlanma, zillete boyun eğip razı olma hiç değildir. Sabır aktif bir direnmedir. Nefsinin kötü isteklerini yerine getirmemek tek başına sabır değildir. Günah işlemenin çok uygun olduğu bir ortamda nefsinin kötü isteklerine direnip, ona hayırlı amelleri işletmek, onun kötü isteklerinin yerine ona ma'ruf (iyi) olan şeyleri yaptırmaktır sabır.

Kur'an'da sabır, mü'minlerin en önemli sıfatlarından biri olarak ve daha çok cihadla ve Allah yolunda dayanmak ahlâkı ile beraber geçmektedir. İman edip, imanlarını her türlü güçlüğüne rağmen koruyanlar, imanlarını korumada dirençli bir sabır gösterenler Rabbimizin övdüğü güzel insanlardır.

İslâm âlimleri sabrı üç kısımda incelemişlerdir: İlk olarak Allah'ın emirlerine karşı sabretmek, ikinci olarak Allah'ın nehiylerine karşı sabretmek ve üçüncü olarak da musibet ve belalara karşı sabretmektir.

İnsan yaratılış gereği şehvet duygusuyla meleklerden, akıyla da hayvanlardan farklı kılınmıştır. Bilindiği üzere melekler şehvete sahip olmamalarına rağmen akıl fonksiyonuna sahip varlıklardır. Hayvanlar ise akıl fonksiyonuna sahip olmayıp şehvet duygularına sahiptirler. Şayet insanda sabır ve akıl unsuru galip gelir ve şehvet duygularını yenerse o kişi meleklerden üstün bir konuma gelir. İnsan şehvet duygusuna sahip olmakla birlikte Allah'ın kitabına, Resûlullah'ın sünnetine sınıksız sarılarak sabrederse meleklerden daha üstün bir konumda olur. Buna karşılık akıl fonksiyonuna sahip olmakla birlikte sabredip, direnmez ve şehvetine yenik düşerse bu durumda da hayvanların mesabesine ve hatta hayvanlardan da daha aşağı bir konuma düşer. Kısacası insan, iman tarlasında sabır ağacını dikip takva suyuyla nefsini sularsa tüm varlıklardan üstün bir konuma gelir.

Bazı âlimler sabr-ı mezmum ve mahmud olmak üzere iki kısımda incelemişlerdir. Sabr-ı mezmum; kişinin Allah'ın emirlerinden yüz çevirmesi ve bu hususta Allah'a karşı direnmesi, yani diğer bir ifadeyle sabır göstermesidir. Sabr-ı mahmud ise; kişinin Allah'ın emir

ve nehiylerini yerine getirmek için hiç durmaksızın gayret göstermesi, sebat ederek direnmesidir. Böyle bir sabır anlayışının kişiyi kuşatması, elbette onu övülen en yüksek makama çıkaracaktır.

Gerek Resûlullah'ın (s.a.v) sireti, gerekse bizden önce yaşamış tüm Müslümanların hayat hikâyeleri dikkatli bir şekilde incelendiği zaman görülecektir ki, İslâm'ın galibiyeti ancak sabırla mümkündür. Resûlullah'ın eliyle yetişmiş o eşsiz sahabe neslinin dünyanın dört bir tarafına La İlahe İllallah sancağını dikmelerindeki en önemli sır sabırdır. Ancak ne zaman ki İslâm ümmeti sabrı bırakarak nefesine ve şehvetine yenik düşmüş, işte o zaman düşmanları tarafından yenilmeye mahkûm olmuştur.

Sabra dair İmam Gazali şöyle demektedir: "Dinî güç ile şehvî güç arasında amansız bir savaş vardır. Savaş alanı ise insanın kalbidir. Din gücünün yardımcıları meleklerdir, şehvî gücün yardımcıları ise şeytanlardır. Sabır demek din gücünün şehvî güçlere karşı direnmesidir. Bu arada eğer dini güç sebat edip şehvî gücü yenerse o zaman Hizbüllah Hizbuşşeytan'a galip gelmiş demektir. Dolayısıyla sabreden kişi kurtulmuşlardan olur, aksi takdirde sabretmeyip şehvî güce yenilen kişi Hizbuşşeytan'ın tâbilerinden olur."³²⁴

Bilinmelidir ki sabır dünyevî ve uhrevî bir zarurettir. İlim talebi, nefis terbiyesi, cihad, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i an'ü-münker vs. gibi tüm fiiller sabırla ikame edilir. Sabır kişinin cehennemden uzak kalmasına ve cennete girmesine vesile olan en büyük amellerden birisi olması hasebiyle genelde tüm insanlar için, özelde ise Müslümanlar için zaruri bir ameldir.

Sabır bütün zorlukların anahtarıdır. Sabır Hizbullah ile Hizbuşşeytan arasında devam eden savaşın ismidir. Kurtuluşun tek pahası sabırdır, bu paha ödenmediği müddetçe kurtuluştan bahsetmek sadece boş bir laftır. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece 'iman ettik' demeleriyle bırakılvereceklerini mi sandılar? Andolsun ki, Biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmiştizdir. Elbet Allah,

³²⁴ İhya-u Ulumiddin.

doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır." (29, Ankebut/2-3)

Sabır gibi çok önemli vurgulan taşıyan bu âyetin tefsirinde Seyyid Kutub şunları söylemektedir:

"Şüphesiz ki iman, sadece dille söylenen bir söz değildir. Bilâkis kendine has sorumlulukları olan bir gerçek, kendine has ağırlıkları olan bir emanet, sabrı gerektiren bir cihad ve tahammülü icab ettiren bir çaba işidir. Bunun için insanların sadece 'inandık' demeleriyle imanî meseleleri bitmez. Fitnelere mâruz kalsalar da inançlarında direnip her türlü imtihandan başardı ve hâlis kalple çıkmadıkça, iman görevleri bitmiş sayılmaz. Nasıl ki altın ocakta eritilerek içindeki çeşitli maddelerin karışımı temizlenir ve ona sonradan girmiş olan unsurlar arıtılırsa, fitneler/imtihanlar da gönlülerin temizlenip arınması hususunda aynı rolü oynarlar."³²⁵

Bilinmesi gerekir ki, insan ve cin şeytanları Müslümanları yoldan çıkarmak için devamlı surette iki önemli silâha başvurmuşlardır. Bunlardan ilki şehvet silâhı, ikincisi ise şüphe silâhıdır. Müslüman bir kimsenin ise bu savaştan galip çıkması için şeytanların şehvet silâhına karşı sabır silâhı ile karşılık vermesi gerekmektedir. İnsan ve cin şeytanlarının ortaya attığı şüphelere karşı ise Müslümanın kesin bir inanç elde etmesi, bu uğurda kalbinde büyük bir sabır taşıması gerekmektedir.

Sonuç olarak kurtuluşun tek anahtarı sabırdadır. Nasıl ki, Hz. Musa Firavun'a karşı, Hz. Yakup oğlunun kaybolmasına karşı, Hz. Yusuf zindana karşı, Hz. Eyyub amansız hastalığına karşı, Hz. Muhammed (s.a.v) müşriklerin ve ehl-i kitabın inkârda directmelerine ve incitici sözlerine karşı büyük bir sabırla hareket ettilerse, dünyada ve ahirette ebedi saadete ulaşabilmek için bizlerin de sabırdan başka gireceğimiz bir yolumuz yoktur. Allahu Teâlâ'nın, **"Ey iman edenler! Sabırlı olun ve sabrınızda ısrarlı olun"** (3, Âl-i İmran/200) emri gereği sabretmekte direnmeliyiz.

³²⁵ Fi Zilali'l-Kur'an

"Ey Rabbimiz! Üzerlerimize sabır yağdır, ayaklarımızı sabit tut ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et!" (2, Bakara/250)

ZİKİR KAVRAMI

"Beni zikredin; Ben de sizi zikredeyim. Bana şükredin; sakın nankörlük etmeyin." (2, Bakara /152)

Zikir lugavi olarak; "anmak, bir şeyi muhafaza etmek" demektir. Unutmanın zıddıdır. İnsanın sahip olduğu bir bilgiyi muhafaza etmesi için devamlı olarak onu kavli ya da kalbi olarak anmasıdır. Istilâhta ise, "gafletten kurtulup kişinin diliyle, uzuvlarıyla ve kalbiyle devamlı surette Allah ile beraber olmasıdır."

Zikir kavramı Kur'an'ın en önemli kavramlarından biridir. Aynı kökten gelen kelimelerle birlikte Kur'an'ı Kerim'de 292 ayette geçmektedir. 37 yerde ise emir kipinde gelmektedir. Çünkü zikir ruhun gıdasıdır. Nasıl ki, yemek ve içmek bedenın gıdası ise, aynı şekilde ruhun gıdası da zikirdir. Gıdasız kalan bir ruh ise elbette ölmeye mahkûmdur.

Zikir, imanın en büyük alâmetlerinden bir tanesidir. Kişiyi cehennem ateşinden kurtaran bir belge, şeytani güçlerden koruyan bir kaledir. Zikir kalbin mutmain olmasıdır, ihlas ve irfandır. Kalbi bütün dert ve kederden temizleyen, Allah rızasına kavuşturan, sahibinden insan ve cin şeytanlarını uzaklaştıran, bedeni ve kalbi güçlü kılan bir ameldir. Çünkü **"...kalpler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur."** (13, Rad/28) Ataullah el-İskenderî zikir hakkında şöyle demektedir: "Nasıl ki ateş her şeyi yakıp yok ediyorsa, zikir de bütün günahları yok eder, karanlıkları aydınlatır."

Tüm bu öneme sahip olmasından dolayı Allahu Tealâ kitabında açık bir şekilde zikir amelini emretmiştir: **"Beni zikredin; Ben de sizi zikredeyim. Bana şükredin; sakın nankörlük yapmayın!"** (2, Bakara/152)

"Ey iman edenler; çokça zikretmek suretiyle Allah'ı zikredin!" (33, Ahzâb/41)

Bu emirlerle beraber zikir, kurtuluş ve günahların kefareti için bir vesiledir: **"Ey iman edenler, düşman bir grupla karşılaştınız mı sebat edin ve Allah'ı çok zikredin ki başarıya erişesiniz."** (8, Enfâl/45)

"Onlar (takvâ sahipleri), bir kötülük yaptıklarında, ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı zikredip/hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tevbe-istiğfâr ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar işledikleri kötülüklerde bile bile ısrar etmezler." (3, Âl-i İmrân/135)

Allahu Tealâ kendisini zikredenleri övmüş, dünyada ve ahirette onları büyük mükâfatlarla mükâfatlandıracağını vadedmiştir.

"Mü'minler, ancak, Allah zikredildiği/anıldığı zaman yürekleri titreyen, kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğunda imanlarını artıran ve yalnız Rabblerine dayanıp güvenen kimselerdir." (8, Enfâl/2)

"..Allah'ı çokça zikreden erkekler ve zikreden kadınlar; (işte) Allah, bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır." (33, Ahzâb/35)

Birçok hadisi şerifte de Allah'ı zikredenlerin büyük övgüye mazhar oldukları bildirilmiş, zikir kavramının önemi üzerinde durulmuştur. Nitekim kudsi bir hadiste şöyle buyrulmuştur:

"Allah (c.c) şöyle buyurmuştur: 'Ben kulumun Beni sandığı gibiyim ve Bana dua ettiği, Beni zikrettiği zaman onunla beraberim. Kim Beni kendi nefsinde zikrederse (içinden geçirirse), Ben de onu kendi nefsimde zikrederim (içimden geçiririm). Kim Beni kalabalıkta, bir cemaat içinde zikrederse, Ben de onu, ondan daha hayırlı bir cemaat içinde zikrederim. O, Bana bir karış yaklaşırsa Ben ona bir ârşın (adım) yaklaşırim. O Bana bir arşın yaklaşırsa, Ben ona bir kulaç yaklaşırim. O Bana yürüyerek gelirse Ben ona koşarak giderim. Kim

Bana şirk koşmaksızın yeryüzü dolusu günahla gelse, Ben de onu bir o kadar mağfiretle karşılarım."³²⁶

Yine bir başka hadisi şerifte Resûlühlah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

"İçerisinde Allah zikredilen evlerin misali ile içerisinde Allah zikredilmeyen evlerin misali, diri ile ölü'nün misali gibidir."³²⁷

Resûlullah (s.a.v) özellikle sahabesini Allah'ın zikri ile meşgul olmaya çağırmış, Allah'ı zikredenlerin ne büyük nimetler içerisinde olduklarını haber vermiş ve Allah'ın zikrinden uzak kalanları ise kötülemiştir. İşte bu hadislerinden bazıları.

"Allah'ı unutarak lüzumsuz konuşmalara dalmayın. Çünkü Allah hatırlanıp zikredilmeden yapılan uzunca konuşmalar, kalbi katılaştırır. Allah'tan en uzak olan kimse, kalbi katı olandır."³²⁸

"Bir topluluk Allah'ı zikretmek üzere oturlarsa, melekler onları kuşatır, rahmet onları kaplar, üzerlerine sekine (huzur, feyiz) iner ve Allah onları yanındakilere (meleklerle) zikreder."³²⁹

"Kim bir yere oturur ve orada Allah'ı zikretmez (ve hiç zikretmeden kalkar) ise Allah'tan ona bir noksanlık vardır. Kim bir yere yatar, orada Allah'ı zikretmezse, ona Allah'tan bir noksanlık vardır. Kim bir müddet yürür ve bu esnada Allah'ı zikretmezse, Allah'tan ona bir noksanlık vardır."³³⁰

"Bir cemaat bir yerde oturur fakat orada Allah'ı zikretmez ve peygamberlere salât okumazlarsa, üzerlerine bir ceza vardır. (Allah) Dilerse onlara azab eder; dilerse mağfiret eder."³³¹

Üzülerek belirtmek istiyorum ki, bugün diğer tüm islâmi kavramlar gibi zikir kavramı da tahrife ve istismara uğramıştır. Bugün tasavvuf adı altında cemaatleşenlere baktığımızda zikrin sadece birkaç kelimeyi devamlı surette tekrar etmekten öteye gitmediğini

³²⁶ Buhârî, Tevhid 15,35,50; Müslim, Zikir 2, Hadis no: 2675

³²⁷ Buhârî, Deavat 66; Müslim, Hadis no: 779

³²⁸ Tirmizî, Zühhd 62

³²⁹ Müslim Zikir 25,30, Hadis no:2689,2700

³³⁰ Ebû Dâvud, Edeb 31, 107, hadis no: 4856, 5059; Tirmizî, Deavât 8, 3377

³³¹ Tirmizî, Deavât 8, hadis no: 3377

görmekteyiz. Bununla beraber bu zikir meclislerinde yapılanların bütünüyle Resûlullah'ın (s.a.v) sünnetinden uzak, tamamen bid'at ve hurafelerle dolu olduğunu görürüz. Bilinmelidir ki, zikir kesinlikle ağza birkaç kelimeyi alıp, onları devamlı surette tekrar etmek değildir. Bakınız İmam Nevevi şöyle demektedir: "Bilinmelidir ki zikir, sadece teşbih, tehlil, tahmit ve tekbirle sınırlı değildir. Allah için çalışan herkes ehli zikir kavramına girmektedir. Nitekim Said ibni Cübeyr de bunu ifade etmiştir."³³² Aynı hususa dair Şeyh et-Tahanevî el-Hindi şöyle demektedir: "Allah kelimesinin binlerce kere tekrarlanmasıyla Allah'ı zikrettiklerini zannedenler şunu çok iyi bilmelidirler ki, onlar zikrin hakikatini değil sadece şeklini yerine getirmektedirler. Zira zikir, sahibinin bütün amellerini güzelleştirir. Fakat bu zikir şekliyle yetinenleri görürüz ki, bunların ahiret için hiçbir salih amelleri yoktur."

Yukarıda da söylediğimiz gibi bugün bazı çevreler, başını sallayarak, yerlerinde hoplayıp zıplayarak, raks ederek birtakım kelimeleri telaffuz ederek Allah'ı zikrettiklerim zannetmektedirler. Halbuki tüm İslâm âlimleri bu şekilde yapılan fiillerin kesinlikle İslâm dairesi içerisinde olmadığını özellikle vurgulamışlardır. İmam Ebu Bekr et-Tarsusî'ye Allah'ı zikretme adına vecde gelmek, raksetmek, ayakta hoplayıp zıplamak hakkında sorulunca o şöyle demiştir: "Raks ve vecde gelmeye gelince bunu, ilk olarak ortaya atanlar, Samirî'nin adamlarıdır. Sâmirî, onlara ses çıkaran bir ceset halinde buzağıyı yapınca, onlar vecde gelerek etrafında kalkıp raksetmeye koyuldular. İşte bu, kâfirlerin dinidir; buzağıya ibadet edenlerin yoludur."³³³

Bu çevrelere baktığınız zaman, bunların aynı zamanda tâğuti sistemlere karşı büyük bir dostluk beslediklerini görürüz. Aslında çağdaşlık ve uygarlık naraları atan demokratik sistemlerin kendilerinden tamamen nefret ettikleri bu tarikat ve cemaatlara karşı ses çıkarmamasının, onlara yönelik hiçbir yaptırımında bulunmamasının altında da bu gerçek yatmaktadır. Zira bugün bu

³³² el-Ezkar sy:20

³³³ İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an

tarikatların çoğu, tâğuti sistemlere karşı kul ve köle olmuş durumdadırlar. Hangi efendi kendisine kulluktan asla yüz çevirmeyen, kendisine her daim itaat eden kölesine karşı kötü davranır ki!

Bazı çevrelerin zikir kavramını bu denli yozlaştırmasına rağmen, kendilerini ehl-i tevhid olarak isimlendiren, tâğutu inkâr edip Allah'a iman ettiğini söyleyen birtakım çevreler de Allah'ın zikrinden bütünüyle gafil durumdadırlar. İslâmi hareket adı altında hareket eden bu kimseler, maneviyattan tamamen habersiz, zikrullahtan bütünüyle uzaktırlar. Bunun için de bu tip hareketlerin ömrü çok kısa sürmektedir. Zira yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'ın zikrinden uzak bir yaşam, susuz kalmış bir beden gibidir. Kuruyup yok olmaya elbette mahkûmdur. Allah kendi zikrinden uzak bir hareketi kesinlikle yardımıyla desteklemeyecektir. Bu tip çalışmalar Allah'ın rahmet ve bereketinden uzak kalacakları için elbette bitip yok olmaya mahkûm olacaklardır.

Şu anda İslâm ümmetinin bu kötü gidişatının en önemli sebeplerinden bir tanesi hiç şüphesiz Müslümanların Allah'ın zikrini terk etmeleridir. Ehl-i küfrün hâkim olup ehl-i imanın yenik, Müslümanların her yerde zelil ve perişan olması, büyük şeytan Amerika'nın Afganistan ve Irak'ı, Ruslar'ın Çeçenistan'ı işgal etmeleri, çoluk-çocuk demeden mazlumlara zulmetmeleri, Allah'ın kitabının yeryüzünden tamamen kaldırılıp beşeri ideolojilerin hâkim olmasının altında yatan en büyük etken, Müslümanların Allah'ın zikrinden fersah fersah uzaklaşmalarıdır. Zira Allahu Teâlâ, kendi zikrinden yüz çevirenlerin dar, sıkıntılı bir hayata maruz kalacaklarını, şeytanların onlara dostluk ve arkadaşlık yapacaklarını, ziyana uğrayacaklarını, apaçık bir şekilde ayetlerinde bildirmiş ve özellikle de münafıkları Allah'ın zikri ile çok az meşgul olan kimseler olarak tanıtmıştır.

"Kim Benim zikrimden yüz çevirirse, şüphesiz onun için dar bir geçim vardır. Biz onu, kıyamet günü kör olarak haşrederiz." (20, Tâhâ/124)

"Kim Rahmân'ı zikretmekten gafil olursa, yanından ayrılmayan bir şeytanı ona musallat ederiz. Şüphesiz bu

şeytanlar, onları doğru yoldan alıkoyarlar da onlar, kendilerinin hidâyette/doğru yolda olduklarını zannederler. O şeytan dostu kimse, en sonunda Bize gelince arkadaşına: 'Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı, ne kötü arkadaşmışsın!' der." (43, Zuhruf/36- 38)

"Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Hâlbuki Allah, onların oyunlarını başlarına geçirecektir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar. Allah'ı pek az zikrederler." (4/Nisa, 144)

"Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı zikretmekten alıkoymasın." (63, Münâfikun/9)

"Allah'ın, göğsünü İslâm'a açtığı kimse, Rabbinden gelen bir nur üzerinde değil midir? Kalpleri Allah'ın zikrine karşı katılmış olanlara yazıklar olsun! Bunlar apaçık bir sapıklık içindedir." (39, Zümer/22)

Sonuç olarak, İslâm ümmetinin fertlerine nasihatimiz; bütün boş ve faydasız şeyleri hemen bir kenara atarak Allah'ın zikrine yapışmalarıdır. Ancak bu şekilde kurtuluş için bir adım atılmış olunur. Bundan hariç kurtuluş ümidi ise kesinlikle yoktur.

"İman edenlerin Allah'ı zikretme ve O'ndan inen hak/gerçek için kalplerinin saygıyla yumuşaması zamanı daha gelmedi mi?..." (57, Hadid/16)

ÜMMET KAVRAMI

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeye çalışır ve Allah'a inanırsınız."
(3, Ali İmran /110)

Ümmet kelimesi sözlükte, "cemaat, yol, din, nesil ve topluluk" anlamlarına gelmektedir. Kavram olarak ümmet kelimesi, gerek kendi tercihleri gerekse de bir zorunluluk sonucu, belirli bir zaman diliminde yaşayan kimseler anlamına geldiği gibi, belirli bir tarih diliminde yaşayan ya da belirli bir dine inanan topluluklara verilen isimdir. Tarih boyunca belirli bir akideye sahip kimseler bir ümmettirler.

Hz. Âdem'den Resûlullah'a (s.a.v) kadar İslâm akidesine inanan kimselerin hepsi tek bir ümmettir. Fakat bu ümmetin ortak noktası ne aynı zamanda yaşamaları ne de aynı ırktan gelmeleridir. Allah'ın hükmü hangi zeminde hâkim ise, bu ümmetin vatanı o bölgedir. İslâm akidesine inanan kimselerin ümmet olma vasfı aynı akide üzerinde birleşmelerinden başka bir şey değildir. Zira ümmeti ümmet yapan asıl nokta, ırk, renk, dil ve cins birleşmesi değil, akide birleşmesidir.

Kur'an-ı Kerim'de Ümmet Kavramı

Kur'an-ı Kerim'de ümmet kavramı şu anlamlara gelmektedir:

İnsan Topluluğu/Cemaat: **"İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten men eden bir ümmet (topluluk) bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır."** (3, Ali İmran/104)

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeğe çalışır ve Allah'a inanırsınız."
(3, Ali İmran/110)

Hayvan Topluluğu: **"Yeryüzünde yürüyen hiçbir hayvan ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi birer ümmet**

olmasınlar. Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmamışızdır, sonra hepsi Rabblerinin huzurunda toplanırlar." (6, En'am/38)

Şeriat: "Ve işte bu sizin ümmetiniz bir tek ümmet ve Ben de sizin Rabbinizim. Öyle ise Benden sakının." (23, Mü'minun/52)

"Hayır, onlar sadece: 'Biz babalarımızı bu din üzerinde bulduk, biz de onların izinde gidiyoruz.' dediler." (43, Zühruf/22)

Önder/İmam: "Şüphesiz İbrahim Allah'a itaat eden, Hakk'a yönelen bir önderdi. Ve hiçbir zaman müşriklerden olmadı. Allah'ın nimetlerine şükredendi. Allah onu seçmiş ve doğru yola iletmişti." (16, Nahl/120-121)

Zaman: "Ve eğer bunlardan bir kısmının göreceği azabı ümmete (belli bir zaman kadar) erteleyecek olursak, o zaman da 'onu engelleyen nedir ki?' diyecekler." (11, Hud/8)

Hadislerde Ümmet Kavramı

"Bu ümmet (Muhammed ümmeti), diğer ümmetlere karşı üstün kılındı."³³⁴

"...Siz sonuncu ümmetsiniz. Siz ümmetlerin en hayırlısı ve Allah yanında en değerli olanısınız."³³⁵

"Ümmetimden bir grup, hak için muzaffer şekilde mücâdeleye kıyâmet gününe kadar devam edecektir..."³³⁶

"Karıncâ, ümmetlerden biridir."³³⁷

"Ümmetim yağmur gibidir; evveli mi, sonu mu daha hayırlıdır, bilinemez."³³⁸

Ümmet kavramının asıl unsurları, yer-zaman ve din bağıdır, yer ümmetin üzerinde yaşadığı ülke, toprak parçasıdır. Zaman, ümmetin beraberce yaşadığı çağ ya da zaman dilimidir. Din ise ümmetin fertlerinin inandığı ve hayatlarına uyguladıkları yaşam sistemidir. Bu üç bağ ve özellikle din bağı, ümmet topluluğunu oluşturan kişileri

³³⁴ Ahmed bin Hanbel, 5/383

³³⁵ Tirmizi, İbni Mace Züh'd:34

³³⁶ Müslim, İman 247

³³⁷ Müslim, Selâm 148

³³⁸ Tirmizi, Hadis no: 2873

birbirine bağlar. Belli bir inanç, ideal, ülkü ve dünya görüşü etrafında birleşen topluluklar birer 'ümme't oluştururlar. Ancak, İslâm kültüründe 'ümme't kavramı daha çok İslâm'a gönül vermiş Müslüman toplumu ifade eder. Dünyadaki bütün Müslümanlar bu topluluğun gönüllü üyeleridir. Onların imamı/önderi Hz. Muhammed (s.a.v), Kitapları Kur'ân-ı Kerim, ülkeleri İslâm'ı yaşayabildikleri, hayata hâkim kılabilirdikleri her yer, hedefleri ise İslâm'ın gerçek uygulayıcıları olarak diğer insanlar üzerine Hakk'ın şahitleri olmak ve dünya imtihanını kazanmaktır. İslâm ümmeti, siyasî yönden güç sahibi olduğu yerlere İslâm diyarı (Dâru'l-İslâm) adını verir, İslâm'ın bütün yönleriyle böyle yerlerde yaşanabileceğini bilir.

Üzülerek belirtmekte fayda vardır ki, bugün İslâm ümmeti bütünüyle parçalanmış durumdadır. Üzerinde beraberce yaşadıkları bir karış toprak parçasına dahi sahip değildir bugün İslâm ümmeti. Müslüman fertlerin üzerinde yaşadıkları toprak parçaları bütünüyle kâfirlerin ve mürtecilerin kontrolü altına geçmiştir. Müslümanlar arasında ne bir inanç birliği, ne de ortak hareket etme fikri kalmıştır.

İslâm Ümmetinin Görevi

Bu açıklamalardan sonra artık bu ümmetin, İslâm ümmetinin konumu ve görevlerine geçebiliriz. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Böylece sizi insanlara şahid olmanız için vasat (orta, âdil, dengeli) bir ümmet yaptık. Rasûl de size şahiddir. Biz Rasûl'e uyanı, ökçesi üzerinde geriye dönenden ayıralım diye yöneldiğini kible yaptık." (2, Bakara/143)

Allahu Teâlâ Müslümanları şahid, yani hakka, hidayete tanıklık ve örneklik yapan bir ümmet olarak vasfetmektedir. Aynı zamanda bu ümmet vasat bir ümmettir. Bu ümmetin vasat olması ve üzerinde bulunduğu yola şahitlik yapmasının gereği ise bir başka ayette şu şekilde açıklanmaktadır:

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeğe çalışır ve Allah'a inanırsınız." (3, Ali İmran/110)

İslâm ümmetinin temel vasfı iyiliği emretmesi, insanları hayra davet etmesi bununla birlikte her nevi münkerden/kötülükten alıkoymak için bütün gücü ile uğraş vermesidir. İslâm ümmetini **"İnsanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmet"** kılan temel vasıf işte budur. Tebliğ, davet, irşad, iyüğü emretmek ve kötülükten nehyetmek gibi temel görevlerinden uzak bir ümmetini İslâm ümmeti olarak isimlendirilmesi ise asla söz konusu değildir. Balanız bu ayetin tefsirinde Seyyid Kutub şunları söylemektedir:

"Bu Müslüman cemaatin, kendi gerçeğini ve değerini bilmeleri için idrak etmeleri gereken şey budur... Aynı zamanda bu cemaat öncü ve önder olarak çıkarılmıştır. Yüce Allah, yeryüzü önderliğinin, iyiliğin emrinde olmasını diler, kötülüğün değil. Bu yüzden Müslüman ümmetin kendi dışındaki cahiliyyeye mensup milletlere herhangi bir konuda başvurması, konumuna uygun bir davranış değildir. Ancak diğer milletler Müslümanın akidesine başvurabilirler. Bunlar aynı zamanda yanlarında var olan İslâm'daki sağlam inanç, düşünce sistemi, ahlâk, marifet ve ilim gibi şeylerden yararlanabilirler. Bu yararlandırma Müslümânâ, bulunduğu konumun ve varlık gayesinin yüklediği bir görevdir. Onun görevi sürekli önde bulunmak ve daima önderlik makamında olmaktır. Bu makamda bulunabilmek için bazı gerekler vardır. Öncelikle iddia ile verilmez, aynı zamanda ehli olunmadıkça da teslim edilmez. Müslüman cemaat ise gerek itikadi düşüncesi, gerekse sosyal düzeniyle bu makama layıktır. Ancak bu görevini sürdürebilmesi ve hilâfet görevinin hakkını verebilmesi için ilmi ilerleme ve yeryüzünün imarı konusunda da ehli olmalıdır. Bu ümmetin, doğrultusunda hareket ettiği ilâhi metod, ondan çok şey istemektedir. Eğer Müslüman ona uyup icaplarını yerine getirerek, gereklerini ve yükümlülüklerini idrak ederse bu inanç Müslüman cemaati her alanda ileriye götürmektedir.

Bu konumun başta gelen gereklerinden biri; beşer hayatının şer ve fesattan korunması ile iyiliği emr ve kötülüğü nehy görevini yerine getirebilmesi için, kendisine özgü bir kuvvetinin bulunmasıdır. Evet, bu ümmet insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmettir. Bu özellik

güzel davranmaktan ve sevmekten kaynaklanmadığı gibi tesadüf eseri verilmiş herhangi bir değeri olmayan bir şey de değildir. Aynı zamanda **"Biz Allah'ın çocukları ve sevenleriyiz"** diyen ehl-i kitabın dediği gibi özellikleri ve yücelikleri dağıtmak da değildir. Asla ,yüce Allah bütün bunlardan münezzehtir. Bu din, iyilik ve kötülüğün sınırlarını belirleyen, imanla beraber beşer hayatını, kötülükten koruyup iyilik üzere ikame etmek için uygun bir pratiktir.

"...İyiliği emreder kötülükten sakındırırsınız. Ve Allah'a inanırsınız."

Bu, hayırlı ümmetin, yükümlülükleri ve bu yükümlülüklerin ötesindeki zorluklar ve yolundaki dikenlerle beraber yükselmesidir. Bu, kötülüğe saldırıp, iyiliği teşvik etmek ve toplumu fesat etkenlerinden korumaktır. Bütün bunlar zor ve meşakkatli işler olmakla beraber salih bir toplum kurmak, korumak ve yüce Allah'ın dilediği hayât tarzını gerçekleştirmek için zaruridir.

Şüphesiz, değerler için sağlıklı bir ölçü koymak ve iyilikle kötülüğe sağlıklı bir tanım getirmek için Allah'a iman gereklidir. Ayrıca bu konuda toplumun uyum içinde olması da yeterli değildir. Çünkü fesât o derece yaygınlaşır ki, ölçüleri bozup toplumu yanıltabilir. O halde hayr, şerr, üstünlük, alçaklık, iyilik ve kötülük hakkında insanlardan herhangi bir neslin üzerinde ittifak ettiği kuralın dışında, bir temele dayanan değişmez bir ölçüye dönmek kaçınılmazdır. İman insanın kendisine varlık ve yaratamayla olan ilişkileri konusu ile varlığının gayesi ve bu evrendeki gerçek konumu hakkında sağlıklı bir düşünce yerleştirmekle bu ölçüyü gerçekleştirir. İşte bu genel ölçüden ahlâki kurallar doğar. Çünkü Allah'ın rızasını celbetmek ve O'nun gazabından sakınmak duygusu insanı bu kuralları gerçekleştirmeye sevkeder. Aynı şekilde Allah'ın vicdanlar üzerindeki egemenliği ve O'nun şeriatının toplum üzerindeki hâkimiyeti bu kuralları koruma düşüncesini güçlendirir. Sonra, iyiliği emredip kötülükten nehyederek hayra çağıranların bu meşakkatli yolda yürümeleri ve zorluklara güç yetirebilmeleri için kuvvetli bir imânâ sahip olmaları kaçınılmazdır. Çünkü bütün dehşet ve azametiyle

kötülüğün tâğutu, bütün edepsizliği ve şiddetiyle şehvetin tâğutu ve habis ruhların alçaklığı, gayretlerin isteksizliği ve arzuların ağırlığıyla karşılaşacaklardır. Bunlara karşılık azıkları sadece imandır. Bütün cephaneleri imandır ve destekleri yalnızca Allah'tır. Çünkü iman azığından başka bütün azıklar tükenir, iman cephanesinden başka bütün cephaneler patlar ve Allah'ın desteğinden başka bütün destekler yıkılır.

Müslüman cemaate, kendi içinde hayra çağıran, iyüğü emredip kötülüğü nehyeden bir grup oluşturmaları görevi veriliyor. Burada ise yüce Allah Müslümanların tümünü insanlık cemiyetinde tanınmalarını sağlayan bu yüce esasları yaygınlaştırmadıkları sürece gerçek anlamda varolamayacaklarını anlamasını sağlamak için bu sıfatlarla nitelendiriyor. Ortada iki durum var: Ya Allah'a imanla beraber hayra çağırıp, iyiliği emr ve kötülüğü nehyedecekler ki, ancak bu durumda gerçek anlamda varlıkları söz konusu olabilir ve Müslüman ismini hak edebilirler. Ya da bunlardan hiçbirini yerine getirmeyecekler ve bu durumda da varlıkları söz konusu olamayacağı gibi Müslüman sıfatına da lâıyk olmayacaklardır.

Kur'an-ı Kerim'in birçok yerinde bu hakikat yerleştirilir. Ayrıca aşağıda bazısını aktaracağımız Resûlullah'm birçok sahih emir ve direktifleri mevcuttur:

Ebu Said el-Hudri'den, Resûlullah'ın (s.a.v) şöyle dediğini işittim: "Sizden biriniz bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin, şayet buna gücü yetmezse diliyle değiştirsin, ona da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu ise imanın en zayıfıdır."³³⁹

İbni Mes'ud, Resûlullah'ın (s.a.v) şöyle buyurduğunu rivayet eder: "İsrailoğulları günaha dalınca âlimleri onları nehyettiler; fakat onlar dinlemediler. Âlimler de onlarla düşüp kalktılar ve yiyip içtiler. Allah da bazısının kalbini bazısına çarptı. Davut'un, Süleyman'ın ve Meryem oğlu İsa'nın dilinden onlara lanet etti." -Sonra Resûlullah oturup şöyle dedi "Hayır nefsim elinde olana yemin ederim ki; siz

³³⁹ Müslim

onları hakka döndürünceye kadar uğraşırsınız' Yani şefkat gösterir, çevirirsiniz."³⁴⁰

Huzeyfe'nin rivayetine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Nefsim elinde olana yemin ederim ki ya iyiliği emreder, kötülüğü nehyedersiniz ya da Allah üzerinize azabımı gönderir de dua edersiniz ama duanızı kabul etmez."³⁴¹

İrs İbni Umeyr el-Kindi'den rivayetle, Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Yeryüzünde hata işlendiğini görüp de nehyedenler onu görmemiş gibidirler. Görmeyip de rıza gösterenler görmüş gibidirler."³⁴²

Bunlardan başka daha birçok hadis... Hepsi de Müslüman toplumda bu özelliğin temel oluşunu ve gerekliliğini yerleştiriyor. Ayrıca Kur'an ayetlerinin yanında bu hadisler, değerini ve hakikatini bilemediğimiz geniş ve planlı bir eğitim ve yöneltmenin unsurlarını içermektedir."³⁴³

Seyyid Kutub'un bu mükemmel izahlarından sonra diyebiliriz ki, bugün bizlere düşen, hakiki anlamıyla bir ümmet olabilme savaşı vermektir. Bunun için öncelikle ümmet arasında mevcut fikri ihtilafları giderebilme adına ilme sarılmak, tedris ettiğimiz ilimle amel etmek ve ümmeti ümmet yapan bütün unsurlara tekrar kavuşabilmek için yeryüzünden şirki bütünüyle kaldırıp yerine La İlahe İllallah bayrağı dalgalandırana dek bütün gücümüzle mücadele etmemizdir. İşte böyle bir çalışmayla İslâm ümmetinin temel görevini yerine getirebiliriz ve gerçek anlamıyla bir ümmet olabiliriz.

³⁴⁰ Ebu Davud ve Tirmizi

³⁴¹ Tirmizi

³⁴² Ebu Davud

³⁴³ Fi Zilali'l Kur'an

TASAVVUF KAVRAMI

Tasavvufun bugün Allah'ın kitabı ve Resûlü'nün sünnetine göre arındırılması gerekmektedir. Zira hakkın mihenki ve doğrunun şaşmaz ölçüsü Allah'ın kitabı ve Resûlü'nün sünnetidir.

Tasavvuf "tesevvefa" fiilinden bir mastardır. Bu kelimenin kaynağı hakkında birçok farklı görüş vardır. Kimi âlimlere göre "yün" anlamına gelen suf kelimesinden türemiştir. Sufilerin giydikleri elbiseler suftan yani yünden olduğu için sufi adım almışlardır. Kimi âlimlere göre de Medine'de bulunan ashabı suffice'den ya da birinci saftan alınmadır. Ebu Said el-Kazzaz'a göre sufi, "Rabbine karşı kalbini saf bir şekilde nurla dolduran kimsedir. Sufi, Allah'ın zikriyle lezzetin içine girendir." Ebu Muhammed el-Cerir'e göre ise "tasavvuf; güzel ahlâkla donanmak, bütün kötü huylan ise terk etmektir."

İslâm âlimleri genel olarak tasavvufu şöyle tanımlarlar: "İslâm tasavvufu ilâhi emirleri kişinin hayatına tatbik etmesi, nehiylerden sakınması, bununla birlikte, sünnet-i seniyyeye bütünüyle tâbi olmasıdır. Kişinin İslâm şeriatını gücü miktarınca hâkim kılmak için çalışması, kalbini bütün kötülüklerden tasfiye etmesi, nefsin terbiye etmesi, ahlâkını düzeltmesi, şeriatın adabına riayet etmesi, insanlarla iyi geçinmesi, takva ve ihlâsla donanması, zühte sarılması, helalden yiyerek, haramdan kaçınması ve nefsin arzularına itaat etmemesidir."

Tasavvufun gayesi ise, görünmeyen gizli hastalıklardan kalbini temizleyip, Allah'ın rızasına kavuşma temennisidir. Diğer bir ifadeyle tasavvufun gayesi nefs-i emmareyi tevriye edip, kalp hastalıklarından kalbini temizlemesiyle birlikte, güzel ahlâk ile ahlâklanmak, ihlâs ve takva ile ibadete yönelmektir.

Evet, İslâm'ın istediği tasavvuf işte budur. Fakat ne yazık ki tarihin akışı ile tasavvuf kavramı darbe üzerine darbe görüp tahrif edilmiş, toplumun malım ellerinden almak için tahrifçilerin ellerinde bir maşa haline dönmüştür. Aynı zamanda sufi tarikatlara Hint, Fars ve Yunan felsefeleri ve hurafeleri girmiş, insanların Allah'ın rızasına

kavuşması yerine, hak yoldan çıkmalarına sebep olmuştur. İmam Kuşeyri risalesinde bu tahrifi şöyle anlatmaktadır:

"Bilinmelidir ki, bu taifenin muhakkiklerinden çoğu yok olup gitmiştir. Zamanımızda bu taifenin eserinden başka hiçbir şey kalmamıştır. Şair şöyle demektedir:

Çadırlar onların çadırlarına benzer,

Fakat kabilenin kadınları aynı kadınlar değiller.

Böylece tarikat kökten silinmiştir. Zira topluma hak yolu gösteren büyük âlimler ölüp gitmişler, takva sahipleri ise çok azalmıştır. Tamah ve hırs galip gelmiş, şeriatın hürmeti kalplerden silinmiş, dine saygı kalmamıştır."³⁴⁴

İmam Kuşeyri zamanında hal böyle idi. Acaba çağımızda tasavvufun ve tasavvufçuların hali nasıldır? Üzülererek ifade ediyorum ki, asrımızda tasavvufçu denildiği zaman, inzavaya çekilmiş, sosyal hayattan uzak, eline tesbih alarak, köşeye çekilerek ruhbanca bir hayat tarzını benimsemiş, cihad ruhundan mahrum, hatta cihadı fitne olarak gören akla gelir. Daha üzücüsü de, sufi sabah akşam çektiği La İlahe İllallah'ın mânâsını, dahi bilmemektedir. Bugün gördüğümüz üzere sufilerin çoğunluğu çağdaş Daru'n-Nedve mesabesinde olan parlamentolarda, kendi heva ve heveslerine göre kanun ve yasa koyan parlamenterlere itaat etmektedirler. Sufilerin çoğunluğuna göre kim La ilahe illallah derse artık ne yaparsa yapsın Müslümandır. Hiçbir ameli imarına zarar vermez. Diğer bir ifadeyle bugün birçok sufide mürcie düşüncesi hâkim olmuştur. Dolayısıyla günümüz sufilerine göre parlamentoda kanun vaaz eden, demokrasi ve laikliğe göre hayatını tanzim eden parlamenterler La İlahe illallah dedikeri için Müslüman konumundadırlar. Beşeri parlamentolarda Allah'ın hâkimiyet yetkisini gaspeden bu kimselerin kâfir ve müşrik olduğunu söyleyen davetçiler ise günümüz sufilerine göre tekfirci, fitneci ve de sapıktırlar. Bundan dolayı içinde yaşadığımız şu zamanda sufilerin çoğunluğu demokrasilerin vazgeçilmez unsuru olan partilerden

³⁴⁴ Risaletul-Kuşeyriye

birisine bağılıdırlar. Hatta sağcı partiler genelde sufilerin destekleri ile ayakta durmaktadırlar.

Şimdi yeri gelmişken burada bu sufilere sormak gerekir: Acaba sağcı ya da solcu demeden bütün partiler demokrasi ile hareket ederek, bu batıl nizamı ayakta tutmak için çalışmıyorlar mı? Hepsi laikliğin ilkelerine göre hareket etmiyorlar mı? Laiklerin izni olmadan hiçbir şey yapabilirler mi? Kanunlarını ve hayatlarını laiklerin ilke ve inkılaplarına göre tanzim etmiyorlar mı? Acaba bu laiklik ilkesine göre kurulan ve demokrasinin vazgeçilmez birer unsuru olan partilerin Allah'ın dini ile ilişkileri nasıldır? Demokrasi ile hareket eden, Allah'ın indirdiği şeriatı bir kenara bırakarak kendilerinden uydurdıkları kanunlarla toplumları sevk ve idare eden bu partiler bütünüyle küfür partileri değil midir? Bakınız tasavvuf büyüklerinden Ebu Yezid Tayfur bin İsa el-Bestami şöyle demektedir:

"Allah'ın şeriatının hudutlarını muhafaza ve müdafaa ettiğini görmediğiniz sürece bir kişi keramet olarak havada uça bile ona inanmayın."

Tasavvufun büyüklerinden İmam Sehl b. Abdullah et-Tüsteri şöyle demektedir: "Tarikatımızın esasları yedidir. Allah'ın kitabına sımsıkı sarılmak, sünnete tâbi olmak, helalden yemek, zulmü engellemek, günahlardan uzaklaşmak, tevbe etmek ve hakları ödemektir."

Bu imamların sözlerinden açıkça anlaşılmaktadır ki, Allah'ın indirdiği hükümlere uygun olmayan, ona hizmet etmeyen, şeriatın hudutlarını muhafaza ve müdafaa etmeyen tarikat ve tarikatçılar, Kur'an ve sünnete aykırı hareket ettikleri için İslâm nezdinde gerçek tasavvufla ilgileri yoktur. Zira gerçek tarikat şeriatın hadimi olmalıdır. Hadim mahduma muhalefet ederse, kabule şayan değildir. Bakınız tasavvufun büyük âlimlerinden Şeyh Nakşibendî lakabıyla tanınan Bahaaddin Muhammed el-Buhari hem Allah'ın indirdiği hükümlerle

hem de beşeri sistemlerle amel edilir diyen kimsenin küfrüne dair bir risale yazmıştır.³⁴⁵

Son dönemde laik demokratlar tarafından şehid edilen Emiru'l-Mücahidîn Şeyh Said Efendi, 1925 tarihinde Ergani kazasının Piran köyü caminde, tüm Müslümanları mutlak küfre karşı uyararak ve birliğe çağırarak şöyle haykırmaktadır:

"Medreseler kapatıldı. Din ve vakıflar bakanlığı kaldırıldı. Ve din mektebi milli eğitime bağlandı. Gazetelerde birtakım dinsiz yazarlar dine hakaret etmeye, Peygamberimize dil uzatmaya cüret ediyorlar. Ben bugün elimden gelse, bizzat savaşa başlar ve dini yükseltmeye gayret ederdim."³⁴⁶

"Kurulduğu günden beri din-i mübin-i Ahmedinin temellerini yıkmaya çalışan Türk Cumhuriyeti Reisi Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Kur'an'ın ahkâmına aykırı hareket ederek, Allah ve Peygamberi inkâr ettikleri ve halifeyi İslâm'ı sürdürükleri için gayri-meşru olan bu idarenin yıkılmasının bütün Müslümanlar üzerine farz olduğunu, Cumhuriyetin başında bulunanların ve Cumhuriyete tâbi olanların mal ve canlarının şeriatın hükümlerine göre helal olduğu..."³⁴⁷

Dikkat edilmelidir ki, Şeyh Bahaaddin "hem şeraitle, hem de beşeri sistemlerle amel edilir diyen kimseler kâfir olur" demektedir. Şeyh Said ise beşeri ideolojilere itaat eden kimselerin malları ve canları Müslümanlara haram değildir demektedir. Acaba bu değerli İslâm âlimleri çağımızın tasavvufçularını görselerdi ne derlerdi acaba? Zira bugün gerek şeyhlerin gerekse de müridlerin çoğunluğu laik, demokratik, gayri İslâmî parlamentolara teşri, yasama hakkını vererek onları veli tayin etmektedirler.

Üzülerek ifade etmek isterim ki, bugün özellikle Doğu Anadolu'daki şeyhlerin birçoğu beşeri sistemlerle amel eden

³⁴⁵ Kadı Beyzavi üzerinde Şihab Haşiyesi, 8/29

³⁴⁶ Yakın Tarih Şehidler Albümü, sy: 263

³⁴⁷ M. Şerif Fırat, Doğu İlleri ve Varto Tarihi, sy: 170

parlamentoda vekillik yapmaktadırlar. Herhangi bir partiye bağlanıp hayatlarını demokrasiye göre tanzim etmektedirler. Hatta Anadolu'da Nakşî tarikatından olanların çoğu asker kökenli albaylara bağlıdırlar.

Gerçekten Allah'ın dinini hakkıyla yaşayan, Allah'ın şeriatını en üstün tutan büyük İslâm âlimleri ve sufileri günümüzün sufilerini görselerdi ne derlerdi acaba? Gerçekten geçmişte yaşamış bu büyük İslâm âlimleri mi hakkıyla tasavvufa sarılmışlardır; yoksa günümüzde beşeri sistemlere kulluk ve kölelik yapan bu sözde sufiler mi?

Burada şunu belirtmekte fayda vardır ki; son dönemin çağdaş tasavvufçular, cihad ahkâmını da tahrif etmişlerdir. Ehl-i küfre karşı cihaddan bütünüyle uzaktırlar. Hatta cihad hakkında inen tüm ayetleri nefisle cihad olarak tevil ederler. Nefisle mücadelede cihad-ı ekber (en büyük cihad) derler. Zira Allah Resûlü bir savaştan dönerken "küçük cihaddan büyük cihada döndük" buyurmuştur. Bu rivayeti kendileri ne delil olarak getirerek, hem cihaddan kaçarlar hem de cihad edenleri kötülerler. Hâlbuki İbni Hacer el-Askalani, "Tesda'idu'l-Kavs" isimli kitabında bu rivayete dair şöyle demektedir:

"İnsanların dilinde hadis diye dolaşan bu söz, aslında İbrahim b. Able'nin sözüdür. Zeynuddin el-İraki ve Beyhaki, Cabir'den zayıf bir senetle rivayet etmişlerdir."

İbni Teymiye bu rivayet hakkında şöyle der: "Tebük gazvesinden döndükten sonra Resûlullah'ın 'küçük cihaddan büyük cihada döndük' diye söylediği rivayet edilen sözün aslı yoktur. Ve Resûlullah'ın sözlerini, fiillerini bilenler bu sözü rivayet etmemişlerdir. Kâfirlerle cihad etmek amellerin en büyüğüdür. Müslümanın Allah için yaptığı en faziletli ameldir. Çünkü yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

"Müminlerden özür sahibi olmaksızın oturanlarla Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler eşit olamazlar. Allah, mallarıyla, canlarıyla cihad edenleri, derece itibarıyla, oturanlardan üstün kıldı. Allah onların hepsine de cenneti vaad

etmiştir. Bununla beraber Allah mücahitleri oturanlardan pek büyük bir mükâfatla üstün kılmıştır." (4, Nisa/95)³⁴⁸

Aslen bu rivayet cihadın üstünlüğünü anlatan ayetlere nasıl muhalif ise, birçok sahih hadise de muhaliftir. Örneğin İmam Buhari ve Müslim şöyle rivayet etmişlerdir:

"Bir adam Resûllah'a 'cihada denk bir amel söyle' dedi. Resûlullah 'buna gücün yetmez deyince' adam 'olsun yine de söyle' dedi. Bunun üzerine Resûlullah; 'mücahit cihada çıktığı andan itibaren mescide girip aralıksız, oruç tutup, namaz kılabilir misin?' dedi."

İslâm tasavvufunda olmadığı halde sonradan ortaya çıkan kötü şeylerden birisi de günümüz tasavvufunda yer eden şu sözdür: "Mürid şeyhin önünde gassalın önündeki cenaze gibi olmalıdır."

Bu konuda Mehmed Zahid Koktu şöyle demektedir: "Mürid şeyhin önünde yıkayanın önündeki ölü gibi olmalıdır ki, şeyh müridini istediği gibi hareket ettirebilsin. Kalbinde şeyhin fiillerine dair kesinlikle bir itiraz olmamalıdır. Şeyhe itiraz çok çirkin bir şeydir. İtirazcı kesinlikle mazur görülmez."³⁴⁹

Bu, köleliğin son noktası değil midir? Bundan daha ileri bir kölelik düşünülebilir mi? Hâlbuki Allahu Teâlâ, insanları sadece kendisine kul ve köle olsunlar diye yaratmıştır. Nitekim Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (51, Zariyat/56)

Yahudi ve Hıristiyanların sapmasına sebep olan husus bu çeşit kör bir taklid idi. Bakınız Rabbimiz hayat rehberimiz ve yaşam kılavuzumuz Kur'an'ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, Allah'tan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden de münezzehtir." (9, Tevbe/31)

³⁴⁸ İbni Teymiyye, el-Furkan, 44

³⁴⁹ Tasavvuf Ahlak, 2/218

İmam Alûsi bu ayetin tefsirinde şöyle demektedir: "Müfessirlerin çoğundan nakledildiğine göre din adamlarının yaratıcı olduklarına inanmıyorlardı. Bilakis onlara emir ve nehiy konusunda itaat ediyorlardı."

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: "Size iki şey bıraktım. Onlara yapıştığınız sürece dalalete girmezsiniz. Allah'ın kitabı ve benim sünnetimdir."³⁵⁰

Dikkat edilirse, Resûlullah (s.a.v) bizlere tek ölçü, mihenk taşı olarak Kur'an ve sünneti bırakmıştır. Günümüzün sofilerinde olduğu gibi ne bir âlimi, ne de bir şeyhi kayıtsız ve şartsız kendisine bağlanacağımız önder olarak göstermemiştir.

Günümüzün tasavvufunda mevcut en çirkin tahriflerden bir tanesi de onların şu sözüdür: "İşlerinizde bir zorluğa düştüğünüz zaman kabir ehlinden yardım isteyiniz."

Muasır sufiler, bu cümleyi bir hadis olarak telakki edip, kabirlerden tevessül eder, ölmüş kimselerin ruhanîyetlerinden istimdatta bulunurlar. Hâlbuki bu söz hiçbir sahih hadis kitabında olmadığı gibi, ümmetin selefi de böyle bir söz kullanmamışlardır. Bununla birlikte yapılan bu amel Kur'an ve sünnete apaçık muhalif amellerdendir. Bakınız İmam Birgivi şöyle demektedir:

"Şeriate en uzak olan bid'at, insanların çoğunun yaptıkları gibi ölülerden muradın husulü için yardım istemektir. Bu hal puta tapmak gibidir. Ölülerden medet bekleme fiili bir benzeyiş değil bilakis fiili bir putperestlik ve müşrikliktir."³⁵¹

Allahu Teâlâ Kur'an'ı Kerim'de birçok ayette bizlerden önce yaşayan Müslümanlara dua etmemizi emretmektedir. Onlardan istimdatta bulunmamızı değil... Bugün ise günümüz tasavvufçuları duayı tam tersine çevirerek bizden öncekilere dua etme yerine onlardan yardım beklemekte ve böylece tevhidden sapmaktadırlar:

³⁵⁰ Müslim

³⁵¹ Bu ifade Ercüment Özkan'm Tasavvuf ve İslam, Sy:102

"Onlardan sonra gelenler derler ki: Rabbimiz, bizi ve bizden önce inanan kardeşlerimizi bağışla, kalplerimizde inananlara karşı bir kin bırakma! Rabbimiz! Sen çok şefkatli, çok merhametlisin!" (59, Haşır/10)

Günümüz tasavvufunda söylenilen şu sözler de İslâm akidesine muhalif sözlerdendir:

Cennet cennet dedikleri
Birkaç köşkle birkaç huri
İsteyene ver onları
Bana seni gerek seni

Bu ve buna benzer sözleri toplantılarında, sohbetlerinde devamlı surette terennüm edip duran sufiler aslen bu tip sözleri söylemenin ne büyük tehlikeler arzettiğini bilmezler. Bakınız İmam Ebu's-Suud Efendi'ye bu konuda şöyle bir soru sorulmaktadır:

"Bir zaviyenin mescidinde bazı istekli kişiler toplanıp çeşitli nağmelerle kelime-i tevhid çekerler, daha sonra 'Sen bir ulu sultansın, canlar içinde cansın, çünkü seni kapın kapalı olarak değil, açık olarak gördüm' derler ya da, 'Cennet cennet dedikleri, birkaç köşkle birkaç huri, isteyene ver onları, bana seni gerek seni' derler, göğüslerini döğerek garip hallere girerler. O esnada mahalle halkından bazı kimseler zaviyenin şeyhine 'bu garip halleri neden yaptırıyorsun?' dediklerinde, zaviyenin şeyhi 'ben insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler diye yarattım' ayetini okursa, şer'an ne lazım gelir?"

Ebu's-Suud Efendi şöyle cevap verir: "Yukarıda adı geçen kişiler, hal ve sözleriyle yüksek derecede haddi aşmakla beraber, cennet hakkında söyledikleri sözlerden dolayı küfre girdikleri açıktır. Öldürülmeleri mübahtır. Şeyhleri olan dinsize gelince, bu yapılan şeylerden dolayı kendisine soru soranlara 'bu söz ve fiillere ne lazım gelir?' dediği için küfre girmekle birlikte, işlenilen bu suçları ibadet olarak göstererek ayeti bu fiillere delil olarak getirmekle tekrar kâfir olur. Bu yaptıklarından tevbe etmezlerse, öldürülmeleri vaciptir."³⁵²

³⁵² Şeyhul-İslam Ebu's-Suud Efendi'nin Fetvaları, sy: 87

Son dönemin tasavvufçularının şu cümleyi de çoğu zaman tekrar edip durduklarına şahit oluruz: "Benim şeyhim kişinin gece yatakta kaç kere sağa ve sola döndüğünü dahi bilir."

Bu sözün ne kadar fasit ve dalalet dolu olduğu ortadadır. Allah Resûlü dahi münafıkların kalplerinden geçirdiklerini bilmiyordu. Allahu Tealâ şöyle buyurmaktadır:

"Hem çevrenizdeki bedevilerden münafıklar var, hem de Medine halkından münafıklıkta ısrar edenler var. Sen onları bilmezsin. Onları biz biliriz. Biz onları iki kere azaba uğratacağız. Daha sonra da büyük bir azaba itilecekler." (9, Tevbe/101)

Hâlbuki son dönem tasavvufunun ileri gelenlerinden M. Zahit Koktu, İslâm Akaidi isimli kitabında bir kimseyi küfre sokan söz ve fiillerden bahsederken şöyle demektedir:

"Gaybı bildiğini iddia eden kimseyi tasdik eden, ben çalınan malları bilirim, bana cinler haber verir diyen ve onun bu sözünü tasdik edenler kâfir olurlar. Zira gaybı ne bir insan ne de bir cin bilir. Ancak Cenabı Hak bilir."³⁵³

Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **"Gaybın anahtarları O'nun katındadır, onları O'ndan başkası bilmez, karada ve denizde olanları O bilir ve bir yaprak düşmez ki, onu O bilmesin; ne toprağın karanlıklarında bir tane, ne de kuru ve yaş hiçbir şey yoktur ki, o her şeyi açıklayan Kitap'ta bulunmasın."** (6, En'am/59)

Ayetten apaçık olarak anlaşılacağı üzere, mutlak olarak gaybı bilme iddiası ilâhlık iddiasıdır. Zira gaybı bildiğini iddia eden bir kimse yalnızca Allah'a ait olan bu sıfatı kendi üzerinde görmektedir.

Son dönemin sufileri, veli ve evliya kavramlarını da tahrif etmişlerdir. Zira onlara göre veli ve evliya, benliğini Allah'ta yok etmek suretiyle birtakım mucizeler, harikulade haller göstererek üstün vasıflara sahip olan kimselerdir. Hâlbuki Allahu Teâlâ velilerini şöyle tarif etmektedir:

³⁵³ Şeyhul-İslam Ebu's-Suud Efendi'nin Fetvaları, sy: 134

"Açın gözünüzü! Allah'ın dostları üzerine ne korku vardır, ne de onlar mahzun olurlar. Onlar ki, iman etmişler ve Allah'a karşı gelmekten sakınmışlardır." (10, Yunus / 61-62)

Ayetten açıkça anlaşılacağı üzere Allah'ın velüeri O'na hakkıyla iman eden ve takva sahibi kimselerdir. Takva sahiplerini ise Allahu Tealâ şöyle vasıflandırmaktadır:

"Onlar ki gaybe iman edip namazı dürüst kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (Allah yolunda) harcarlar. Ve onlar ki hem sana indirilene iman ederler, hem senden önce indirilene. Ahirete de bunlar kesinlikle iman ederler." (2, Bakara/3-4)

Aslen İslâm ıstılâhında veli, yalnızca Allah'ı razı etmeye yönelik O'nun belirlediği inanç esaslarına sahip olan, Allah'ı razı etmek adına marufu emredip, münkerden sakındıran kimsedir. Yukarıda verdiğimiz Yunus Suresi'nin ayetinden de anlaşılacağı üzere velilik iki sıfatla mümkündür. Bunlardan ilki Allah'a hakkıyla iman etmek ikincisi ise takva sahibi olmaktır. Dolayısıyla kişi Allah'ın öngördüğü sıfatları haiz değilse onun veliliğinden bahsetmek mümkün değildir. Buna karşılık günümüzün tasavvufçularma baktığımız zaman sahih bir İslâm akidesini görmek mümkün değildir. Zira bugünün şeyleri ve mutasavvıfları, beşeri ideolojilere itaat eden, onları reddetmek yerine destekleyen, Allah'ın nizamına muhalif kanun ve yasa çıkaran parlamentoların varlığını meşru gören kimselerdir. Bu sıfatlara sahip bir kimsenin sahih bir itikada sahip olduğundan ve dolayısıyla Allah'ın veli kulu olduğundan bahsetmek kesinlikle mümkün değildir. Bunlar evliyaullah değil bilakis evliyaüşeytandır.

İlk dönem tasavvufunda olmadığı halde daha sonra tasavvufa sokulan sözlerden bazıları da şunlardır:

"Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır."

"Şeyhin tarikatından bir başka tarikat seçen, onun gösterdiği yoldan değil bir başka yoldan giden kişi dinden çıkmış gibi olacaktır."³⁵⁴

"Kemal sıfatlarla muttasılım ve noksan sıfatlardan münezzehim."³⁵⁵

"Ene Allah, mafil cubbeti illallah" Yani ben Allah'ım cübbemin içinde Allah'tan başka hiçbir şey yoktur.³⁵⁶

"İnsan hakkın kendisidir. Zat, sıfat, arş, kürsi, kalem, melek, cin, gökler, yıldızlar, yer ve içindekiler ne varsa hepsi insanın kendisidir. Hakkın kendisi odur, kadim ve hadis olan da odur."³⁵⁷

Yine tasavvufun önde gelen Kişilerinden kabul edilen İbni Arabi, Firavun'un mü'min bir kimse olduğunu iddia etmektedir.³⁵⁸

Bunun İbni Arabi tarafından söylenilmesi pek garipsenecek bir şey değildir. Zira İbn-i Arabi'ye göre her şey Allah'tır. Örnek olarak yine o şöyle demektedir: "Arif Allah'ı her şeyde gören, belki her şeyin kendisi olarak görendir."³⁵⁹

Bugün birtakım kimseler yukarıda verdiğimiz bu ve buna benzer birçok sözün apaçık küfrünü gördükleri için tevil yoluna gitmektedirler. Aslında bu sözler ne kadar İslâm'a ters ise, bunları tevil etmeye kalkmak da aynı şekilde İslâm'a terstir. Zira iman ehli bir kimsenin yapması gereken, bu sözleri tevil baltasıyla tedavi etmeye çalışmak değil, bilakis bu ve buna benzer sözleri bütünüyle reddetmektir. Yahudiler **"Üzeyir Allah'ın oğludur"** dedikleri zaman, onların sözlerini tevil etmeden onların bu sözleriyle şirke girdiklerini ve müşrik olduklarını söyleriz. Acaba neden kendilerini ehl-i tasavvuftan sayan bir kimsenin "ben Allah'ım, Allah her şeydir, cübbemin içinde ancak Allah vardır" gibi sözlerini zahiri üzere alınmaz ve tevil baltasıyla düzeltilmeye çalışılır? Hâlbuki İslâm'da esas

³⁵⁴ Şarani, Letaifu'l-Minen 2/103

³⁵⁵ Ebu Yezid el-Bestami

³⁵⁶ Hallac-ı Mansur

³⁵⁷ Sadrettin Konevi, Meratibu'l-Vucud

³⁵⁸ Fususu'l-Hikem, 1/212

³⁵⁹ Fususu'l-Hikem, Bali Şerhi 374

olan söz ve amelleri zahiri üzerine kabul etmektir. Acaba bu ve buna benzer lafızlar sahabe döneminde söylense idi ne olurdu? Bunlara sahabe nasıl karşılık verirdi? Aslında bu ve buna benzer sözleri tevil etmenin küfrü gerektirmediğini iddia etmek, Hallac-ı Mansur'un katline fetva veren birçok âlimi yalanlamaktan başka bir şey değildir.

Tasavvufa Vasat Bir Bakış

Tarihin akışıyla tasavvuf üzerinde farklı yorumlar gelişmiştir. Müslümanlardan bir grup, tasavvufu bugün bütünüyle reddetmektedir. Zira açıkça söylemek gerekirse bugün tasavvuf, geçtiğimiz sayfalarda da zikrettiğimiz gibi, İslâm dininden oldukça uzaklaşmıştır. Buna paralel olarak birçok Müslüman bugün tasavvuf kelimesini dahi inkâr etmiş, bid'at görmüştür. Özellikle günümüz tasavvufunun zikrettiğimiz sapıklıklarını dile getirerek tasavvufu aslen bu şekilde zannedip, bunun yeni bir din olduğunu dahi iddia etmişlerdir. Tasavvufun içeriğini ve mahiyetini bid'at gördükleri gibi, yukarıda da söylediğimiz gibi, kelimesini dahi bid'at olarak isimlendirmişlerdir. Hâlbuki tasavvuf ilmi, Kur'an mektebinden alınan bir ilimdir. Tıpkı diğer şer'î ilimler sarf, nahiv, fıkıh usulü gibi tasavvuf da bir ilimdir. İsmi tasavvuf olması ya da bir başka şey olması önemli değildir. Zira isimler üzerinde durmak anlamsızdır.

Bazıları ise, tasavvuf konusunda aşırıya kaçarak, günümüzde mevcut tasavvufu bütünüyle kabul etmişler, şeyhlerini masum birer kişilik olarak telakki etmişler ve buna paralel olarak şeyhin her sözünü Kuran ve sünnet gibi uyulması vacip bir şey görmüşlerdir. Şayet şeyhin sözlerine itiraz edecek olursan Allah korusun dinden bile çıkma ihtimalin vardır...!!! Öyle ki, bu kimselere göre şeyh Allah'ın kitabından bir ayeti tahrif etse dahi şeyhin sözü doğrudur. Çünkü tasavvufta şu an hâkim olan inanç müridin şeyhin önünde, gassalin önündeki cenaze gibi olmasıdır. Bundan dolayıdır ki, bugünün şeyhleri laiklikle yatan demokrasi ile kalkan partileri, Allah'ın indirdiği hükümleri değiştiren liderleri destekledikleri için müridleri de desteklemektedirler. Buna karşılık yine körü körüne şeyhlerine

bağlandıkları için Allah'ın indirdiği hükümlere bağlı, Allah'ın kitabından Resûlü'nün sünnetinden ayrılmayan Müslümanları sapıklıkla itham etmektedirler. Aslında durumu bu olan kimselere dinin hakikatlerini anlatmak da çoğu zaman fayda vermemektedir. Zira bu kimseler akıllarını ve beyinlerini şeyhe kiralayarak onun haram gördüğünü haram, onun helal gördüğünü helal kabul etmişler, din adına şeyhi tek ölçü telakki etmişlerdir. Bu halleriyle de Yahudi ve Hıristiyanların durumuna düşmüşlerdir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Onlar, Allah'dan başka bilginlerini ve rahiplerini de kendilerine Rabb edindiler, Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden de münezzehtir." (9, Tevbe/31)

Bugün çağdaş tasavvufçularda cihad ruhu da bütünüyle kaybolmuştur. Hatta cihaddan bahseden Müslümanlar teröristlikle dahi suçlanmaktadır. Her biri ellerinde bir tesbih ile bir köşeye çekilerek, mânâsını, ve içeriğini bilmeden birtakım kelimeleri tekrar edip durmakla cihad yaptıklarını zannederler. Hatta bu yaptıklarının en büyük cihad olduğuna dair hadisten delil bile getirmeye çalışırlar.

Aslında bu sapıklıklarından dolayıdır ki, tâğuti rejimler bunlardan oldukça hoşnutturlar. Zira bir taraftan bu kimselerin hem düşünce olarak hem de amel olarak tâğutlara yönelik hiçbir zararları yoktur, diğer taraftan ise özellikle sistemin sağ partilerim destekledikleri için tâğuti sisteme büyük yararları vardır.

Tasavvuf konusunda bizim görebildiğimiz kadarıyla vasatça bakış ise şu şekilde olmalıdır. Bilindiği üzere tasavvufa kısmi olarak Yunan felsefesi, İran hurafesi ve Hindistan safsataları karışmıştır. Tasavvufu bütünüyle reddetmek ya da olduğu gibi kabullenmek yerine Kur'an ve sünnet ölçüşünce tasfiye etmek gerekir. Dolayısıyla Kur'an ve sünnetin ruhuna uygun olan tasavvuf makbul bir tasavvuf olarak elimizde kahr. Hatta buna İslâm'ın ta kendisidir demek bile yerinde olacaktır.

Aslen İslâm tarihine bakıldığı zaman içerisinde tasavvufun bulunmadığı bir hareket görmek kesinlikle mümkün değildir. Zira maneviyattan yoksun bir hareketin ilerlemesi ve güçlenmesi mümkün değildir. Maneviyatı olmayan bir hareket ruhsuz bir beden gibidir ve tasavvuf da İslâm dininin maneviyatının kendisidir. Şu anda İslâm davasının sadece dilde dolanıp, boğazdan aşağı inmemesinin altında yatan temel etken de bu maneviyatsızlıktır.

Çağımızda madde ve şehvetin hâkim olması bir gerçektir. Dolayısıyla insanların çoğu maneviyattan uzaklaşmışlar, maddenin ve şehvi isteklerini esiri olmuşlardır. İnsanların bütün çabaları sadece maddiyat kaygısı ve şehvi isteklerinin tatmin düşüncesidir. Böyle bir dönemde İslâm erlerinin öncelikle yapmaları gereken asıl husus ise, vücudun başkenti mesabesinde olan kalplerine önem vermeleri, kendilerini kalbi hastalıklardan kurtarmalarıdır. Kalbi hastalıkların tek ilacı ise, maneviyata yönelmek ve Allah'ın zikri ile beraber olmaktır. Tabii ki bu da Kur'an ve sünnet çerçevesinde hakiki tasavvufun getirdiği esaslara tâbi olmakla mümkündür. Çağımızda başarı sağlayan hareketlere bakıldığı zaman bu hareketlerin cihad ahkâmını Allah'ın zikri ile beraber yürüttüklerine şahit oluruz.

Sonuç olarak şunu demek isteriz ki, tasavvufun bugün Allah'ın kitabı ve Resulünün sünnetine göre arındırılması gerekmektedir. Zira hakkın mihenki ve doğrunun şaşmaz ölçüsü Allah'ın kitabı ve Resulünün sünnetidir. Nitekim tasavvufun büyük âlimlerinden Ebu Süleyman ed-Daremi şöyle demektedir: "Kalbimde bazı noktalar olur ki, iki şahit olmadığı müddetçe bunları kabul etmem mümkün değildir. Bu şahitler Kur'an ve sünnettir. Zira Kur'an ve sünnetin dışında hiçbir şey masum değildir."

Bizlerin muvahhid ve vasat bir Müslüman olarak bugünkü tasavvufu bütünüyle kabul etmemiz kesinlikle mümkün değildir. Bununla beraber tasavvufu tümüyle reddetmek de doğru değildir. Açıkça söylemek gerekirse gerçek tasavvuf ne tasavvuf münkirlerinin bütünüyle inkâr ettikleri gibi, ne de aşırı sufilerin kabullendikleri gibidir. Gerçek tasavvuf Kur'an ve sünnet ışığında kişinin maneviyata

önem vermesi, kalbini hastalıklardan temizlemesidir. Tasavvuf büyüklerinin şu sözleriyle konumuzu kapatmak istiyoruz.

İmam-ı Rabbânî'nin yanına birisi gelir, İbni Arabî'nin Futuhatu'l- Mekkiyye isimli kitabından bir şeyler nakleder. İmam-ı Rabbani şöyle der: "Allah bizleri futuhat-u medeniye ile futuhat-u mekkiyeden zengin kılmıştır."

Bir başka kimse İbni Arabî'nin Fususu'l-Hikem'den birtakım sözlerini aktarınca İmam Rabbani şöyle demiştir: "Allah nusus ile bizleri fusustan zengin kılmıştır."

Cüneyd-i Bağdadi şöyle demektedir: "İnsanlar üzerine Allah Resûlü'nün yolundan hariç tüm yollar kapalıdır."

BİD'AT KAVRAMI

"Peygamber size ne verdiyse onu alın. Size neyi yasakladıysa ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir." (59, Haşr suresi/8)

Bid'at kelimesi sözlükte "Bedee" fiilinden gelmektedir. Mânâsı ise "sonradan meydana gelen" demektir. Dini bir terim olarak ise bid'at kavramı "sünnete muhalif olan şeyler" demektir.

Lügat olarak bid'at; vacip, mendup, haram, mekruh, mübah olmak üzere beş kısma ayrılmaktadır.

İbni Hacer el-Askalâni lügavi olarak bid'ati iki kısma ayırarak şöyle demektedir: "Şayet bid'at İslâm'ın genel kaidelerine uyarsa 'güzel bid'at' diye isimlendirilir. Hz. Ömer (r.a)'ın cemaatle kılınan teravih namazını bid'at olarak isimlendirmesi gibi. Fakat bid'at İslâmın genel kaidelerine ters düşerse 'kabili bid'at' (çirkin) diye isimlendirilir."³⁶⁰

Bununla beraber İmam Şevkani, İbni Recep el-Hanbelî, Abdullah Derraz gibi birçok âlim bid'atin bu kısımlara ayrılmasına karşı çıkmışlardır. Zira selef âlimleri döneminde bid'at denildiği zaman sünnete muhalif şeyler anlaşılmaktadır ki, Resûlullah'ın (s.a.v) hadisinde geçen "Her bid'at sapkınlıktır" ifadesindeki bid'at ile kast olunan da budur.

Allahu Teâlâ kitabında şöyle buyurmaktadır: **"Peygamber size ne verdiyse onu alın. Size neyi yasakladıysa ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir."** (59, Haşr Suresi/8)

"(Ey müminler!) Peygamberin davetini, aranızdan bazınızın bazınıza daveti gibi zannetmeyin. İçinizden, birini siper ederek sıvışıp gidenleri muhakkak ki Allah bilmektedir. Bu sebeple, O'nun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden

³⁶⁰ Fethul Bari.

veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar." (24, Nur Suresi/63)

"Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek vardır." (33, Ahzab Suresi/21)

"Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım. Size din olarak İslâmı beğendim." (5, Maide Suresi /3)

Bu mânâda birçok ayet mevcuttur. Ayetlerden açıkça anlaşılan Müslüman bir kula düşen vazifenin bütünüyle Resûlullah'a (s.a.v) tâbi olması, O'ndan gelen her şeyi olduğu gibi kabullenip hayatına geçirmesidir. Allah'a ve ahiret gününe iman ettiğim iddia eden bir kimse için en güzel örnek Resûlullah (s.a.v) şahsındadır. Ve Allahu Teâlâ dinini tamamlamış ve din olarak İslâm'dan razı olmuştur.

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: "Her kim bizim bu işimizde (dinimizde) olmayan bir şey uydurursa, o uydurduğu şey reddolunmuştur."³⁶¹

"Benim sünnetimden ve benden sonraki hidayet üzere olan raşid halifelerimin sünnetinden ayrılmayınız. Ona sımsıkı bağlanınız. Sonradan ortaya atılan bid'atlerden sakınınız. Çünkü her sonradan ortaya atılan şey bid'attir ve her bid'at sapkınlıktır."

"Sözlerin en iyisi Allah'ın kitabıdır. Yolların en hayırlısı Muhammed (s.a.v)'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya atılanlardır ve her bid'at sapkınlıktır."

Bu mânâda birçok hadis mevcuttur. Yine aynı şekilde Resûlullah'ın ashabından ve daha sonra gelen selef-i salihinden bid'atlerden sakındırma ve onlardan korkutmaya dair birçok söz nakledilmiştir. Bu tip eylemler dinde bir ziyadeliik, Allah'ın izin vermediği bir tutumdur. Dinlerine ilaveler yapmaları açısından Yahudi ve Hıristiyanlara benzemek ve yine aynı şekilde Allahu Teâlâ'nın izin vermediği noktalarda dinlerinde uydurmada bulundukları için onlara

³⁶¹ Buhari, İ'tisam 5, Müslim, Akdiye 18 (1718)

özenmekten ibarettir. Çünkü böyle işlerde bulunmanın anlamı İslâm dinini eksik olarak nitelendirmek ve onu kemale ermemiş bir din olmakla suçlamaktır. Ve bunda büyük bir fesat, çirkin bir kötülük, Allahu Teâlâ'nın "**Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim...**" ayetine karşı gelme ve Resûlullah'ın (s.a.v) bid'atlerden sakındıran hadislerine karşı açık bir muhalefet söz konusudur.

İslâm âlimleri içeriğine göre bid'atleri; akidede bid'at, ibadetlerde bid'at ve âdetlerde bid'at olmak üzere üç kısımda incelemiştir.

Akidede Bid'at: Akidede bid'atlerin en büyüğü günümüzde Allah'ın hükümlerin kaldırılıp yerine beşer ürünü kanunların icra edilmesidir. Demokrasi, kapitalizm, sosyalizm gibi tüm beşer ürünü yönetim biçimleri akidede bid'at kavramı içine girmektedir. Bilindiği üzere akidede bid'at, sahibini İslâm milletinden çıkarmaktadır.

Yine Kur'an'ın mahlûk olduğu iddiası da akidevi bir bid'attir. Bundan dolayı ehl-i sünnet âlimlerinin bazıları mutezileyi bu görüşlerinden dolayı tekfir etmişlerdir. İtikaden en çirkin ve hatta sahibini küfre götüren en çirkin bid'atlerden bir tanesi de, vahdet-i vücud, hulul ve ittihad bid'atleridir.

Akidede bid'atin en çok görüldüğü alan sıfatlar meselesidir. Bilindiği üzere selef âlimleri sıfatlar konusunda teville gitmemişler, sıfatları tevil ederek bu hususta sınırları geniş tutmamışlardır. Ancak daha sonraki âlimlerden bir kısmı sıfatlar konusunda teville giderek Allah'ın elini kudret, vechini zat, istivayı istila olarak tevil etmişlerdir. İşte bunların hepsi akidede birer bid'attir. Ancak bu kimseleri direkt olarak sapkınlıkla itham edemeyiz. Zira tevilleri Arapça dil kaidelerine uygundur.

İbadette Bid'at: Bugün yaşadığımız şu zamanda insanların ibadetleri bütünüyle sünnetten uzak ve bid'atlerle doludur. Recep ayının başında 12 rekât namaz kılmak, Şaban ayının on beşinde 100 rekât namaz kılmak, cuma ve cumartesi günlerine mahsus oruç tutmak gibi amellerin hepsi ibadette bid'ate örneklerdir. Yine bazı tarikatlarda işlenen rabbita fiili de bu kabildendir.

Bilinmelidir ki, ne Resûlullah (s.a.v)'in, ne de bir başkasının doğum gününü kutlamak kesinlikle caiz değildir. Çünkü böyle bir fiil dinde sonradan uydurulmuş bid'atlerdendir. Ne Resûlullah (s.a.v), ne raşid halifeler, ne diğer sahabeler, ne de Resûlullah'ın ashabına güzellekle tâbi olan, en hayırlı dönemlerde yaşayan³⁶² kimseler (Allah hepsinden razı olsun), insanlar arasında sünneti en iyi bilen, Resûlullah'ı hakkıyla seven, O'nun şeriatına başkalarından daha fazla uyan insanlar olmalarına rağmen, böyle kutlamalarda bulunmamışlardır.

Bilindiği üzere Resûlullah (s.a.v), peygamberlerin en faziletlisi, sonuncusu, tebliğ ve nasihat bakımından onların en mükemmelidir. Şayet bu tip doğum günlerini kutlamak Allahu Teâlâ'nın razı olduğu, dinden bir parça olsaydı öncelikle Resûlullah (s.a.v) bunu ümmetine açıklar ve hayatında tatbik ederdi. Sonra da Resûlullah (s.a.v)'in ashabı bu tip şeyleri yaparlardı. Bunlardan hiçbiri olmadığına göre bu tip fiillerin İslâm'da asla bir yerinin olmadığı açık bir şekilde anlaşılır. Hatta bu gibi şeyler Resûlullah (s.a.v)'in ümmetini sakındırdığı sonradan uydurulmuş şeylerdir.

Bununla beraber İsra ve Miraç olayları, Allahu Teâlâ'nın Resûlü Muhammed (s.a.v)'in doğruluğuna ve O'nun Allah katındaki mevkiinin yüceliğine delalet eden Allahu Teâlâ'nın büyük alametlerinden bir tanesidir. Aynı şekilde Allahu Teâlâ'nın üstün kudretinin ve bütün yarattıklarına karşı O'nun yüceliğinin delillerindendir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kulu Muhammed'i geceleyin, Mescid-i Haram'dan kendisine bazı âyetlerimizi göstermek için, etrafını mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah, her türlü noksan

³⁶² Burada "İnsanların en hayırlıları benim asrımda yaşayanlardır. Sonra bunları takip edenlerdir, sonra da bunları takip edenlerdir." hadisine işaret edilmiştir. Bu hadis Buhari ve Müslim'in Sahihlerinde geçmektedir

sıfatlardan münezzehtir. Şüphesiz ki her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla gören O'dur" (17, İsrâ/1)

Tevatüren gelen haberlere göre, Resûlullah (s.a.v)'in semaya çıkarıldığı, kendisine göklerin kapılarının açıldığı, hatta yedi kat semadan öteye geçtiği, orada Rabbinin istediği şekilde O'nunla konuştuğu, beş vakit namazın kendisine farz kılındığı, namazın beş vakit farz kılınmasından önce ilk olarak elli vakit farz kılındığı ancak Resûlullah (s.a.v)'in durmadan bu vakitlerin azaltılmasını niyaz etmesi üzerine Yüce Rabbimizin namazları farz olarak beş vakite indirdiği, ancak ecrini elli vaktin ecri yaptığı Resûlullah (s.a.v) tarafından haber verilmiştir. Çünkü her iyilik on katıyla mükâfatlandırılmaktadır.

İsrâ ve Miraç olayının gerçekleştiği bu olayın şaban ayında mı yoksa başka bir ayda mı gerçekleştiği sahih hadislerde belirtilmemiştir. Bu gecenin tesbiti hakkında rivayet edilen hadislerin tamamı, hadis âlimlerine göre Resûlullah (s.a.v.)'den sahih bir yolla nakledilmemiştir. Bu gecenin insanlara unutturulmasında hiç şüphesiz Allahu Teâlâ'nın büyük bir hikmeti mevcuttur. Şayet İsrâ ve Miraç olayının gerçekleştiği gece bilinseydi dahi ibadetlerden her hangi birini bu geceye tahsis etmek ve bu geceyi kutlamak Müslümanlar için caiz olmazdı. Çünkü gerek Resûluüah (s.a.v), gerekse O'nun ashâbı ne bu geceyi kutlamışlar, ne de bu geceye has bir ibadette bulunmuşlardır. Şayet bu geceyi kutlamak meşru bir mesele olsaydı, öncelikle Resûlullah (s.a.v) ya sözlü olarak bunu ümmetine açıklardı, ya da fiili olarak bizzat kendisi yapardı. Resûlullah (s.a.v)'in buna dair bir hareketi ya da sözü olsaydı mutlak surette bilinir ve meşhur olurdu ve sahabe de bizlere bunu naklederdi. Çünkü onlar ümmetin muhtaç olduğu her şeyi nebilerinden nakletmişler ve asla dinde aşırılığa gitmemişlerdir. Bununla beraber onlar, her hayra en önce koşan kimselerdir. Bu geceyi kutlamak meşru olsaydı bunu öncelikle onlar yaparlardı.

Şaban ayının onbeşinci gecesinde kılınan namaz ile ilgili olarak Hafız İbni Recep "Letaifu'l-Mearif" isimli eserinde şöyle demektedir:

"Şaban'ın on beşinci gecesine, Halid b. Ma'dan, Mekhul, Lokman b. Amir ve bunun gibi Şam ehlinden olan Tabiin'in bir kısmı hürmet göstermişler ve bu gecede ibadet etmeye gayret etmişlerdir. Bu geceye hürmet etmeyi ve diğer gecelerden üstün tutmayı insanlar bu tabiilerden almışlardır. Hatta bu hususta kendileri ne israiliyyata dair haberlerin ulaştığı dahi söylenmiştir. Şam ehlinden olan bu tabiilerin yaptıkları haberi diğer beldelerde duyulunca, insanlar konu üzerinde ihtilafa düşmüşlerdir. İnsanlardan bir kısmı onların rivayetlerini kabul etmişler, Şaban ayının on beşinci gecesine hürmet hususunda onlara uymuşlardır. Basra halkının abidleri ve diğerlerinden bir grup insan da onlara uymuştur. Hicaz âlimlerinin çoğu ise bunu çirkin görmüşlerdir. Ata ve İbni Ebi Müleyke bunu çirkin gören âlimlerdendir. Abdurrahman b. Zeyd b. Elsem bunu Medine ehlinin fakihlerinden nakletmiştir. Aynı zamanda bu görüş İmam Malik'in, ashabının ve diğer Medinelî âlimlerin görüşü olup bunların bid'at olduğunu söylemişlerdir."

Allâme Şevkani "el-Fevaidu'l-Mecmua" isimli eserinde, "Kim Şaban ayının on beşinci gecesinde yüz rekât namaz kılar da her rekâtında fatiha ve on kere İhlâs Suresini okursa Allahu Teâlâ onun her ihtiyacını giderir." hadisi üzerine şöyle söylemektedir:

"Bu hadis mevzudur. Zerre kadar temyiz kabiliyeti olan bir kişinin bu geceyi ihya edenlerin nail olacağı sevaplara dair rivayet edilen sözlerin mevzu olduğuna dair şüphesi olmaz. Senet ricalleri zikredilmemiştir, meçhuldürler. Birinci ve ikinci tarikle rivayet edümiş olup hepsi mevzudur ve ravileri meçhuldür."

Âdette Bid'at: Salih kişilerin mezarının üstüne cami yapmak, ya da Camileri nakşetmek, süslemek, pis kokuyla camiye gitmek, hutbeyi çokça uzatmak, Cuma namazından önce selat okumak, kabirler üzerinde kubbeler yapmak, ölüleri camide defnetmek, kabirleri kireçlemek veya üzerinde bir şeyler yazmak, mezarın etrafında dönüp tavaf ettikten soma öpmek, mezarın toprağını şifa niyetiyle yemek ya da kabir üzerinde oturup yatmak, haftalarca kabir başında bekleyip Kur'an okumak, cenaze üzerine sesli bağırarak,

mezarları mermer gibi pahalı şeylerle yapmak, taziye için belli bir evde oturup Kur'an okumak veya kişi öldükten sonra üç gün veya yedi gün veya kırk gün yemek hazırlamak, mezarların başında ışık yakmak, çocuklarına gayri İslâmi isimleri takmak, kadın erkek tokalaşması, Kur'an'ı okurken haddinden fazla uzatıp çekmek, mânâsı bilinmeyen nüshalar yapmak gibi birçok örnek âdette bid'at örneklerindendir. Yine zamanı boş şeylerle geçirerek zaman katili olmak, dinde taassupçuluk yaparak Müslümanlar arasına tefrika sokmak, kerameti inkar etmek, ilham ve keşifle amel etmeye çalışmak, sakalı traş ederek Amerikan traşı olmak gibi ameller de bid'attir.

Müslüman bir kimsenin tüm bu bid'atlerden ve bu bid'atleri işleyen bid'atçilerden uzak durması gerekmektedir. Zira bid'at, hiçbir delile dayanmadan helali haram, haramı da helal yapmaktır ki, bu bir nev'i yasamada bulunmaktır. İşte bundan dolayı İmam Malik, "Kim İslâm'da bir bid'at çıkarırsa ve bunun güzelliğini iddia ederse, Resûlullah'ın risaletine hiyanet etmiştir" demektedir.

Malum son dönemlerde İslâmi çevrelerde bid'at kavramı oldukça istismar edilmektedir. Kimi çevreler cehaletlerinden dolayı bid'at kavramının sınırlarını oldukça daraltmışlar ve her gördükleri şeye bid'at demişlerdir. Bu kimselere göre bazı zamanlarda ictihadlar bile bid'at olabilmektedir. Bazıları ise niyetinin Allah rızası için olduğunu dile getirerek bid'at fabrikası haline gelmişlerdir. Gece ve gündüz her amelleri bid'attir. Böyle bir ortamda davetçiye düşen ise vasat olmak ve ümin çerçevesinde konuya yaklaşmaktır. Ancak böylelikle dosdoğru yola tâbi olmak mümkün olur.

Hasılı kelâm, bid'at lügat anlamında "yeni olan şey" demektir. Istilahta ise alimler ikiye bölünmüşler; İmam Şafii, İz bin Abdusselam, Nevevi, Malikilerden Karrafi ve Zerkani, Hanelilerden İbnu Abidin, Hanbelilerden İbnu'l Cevzi, Zahirilerden İbni Hazm bid'atı şöyle tarif ederler:

"Bid'at, Kur'an ve sünnette bulunmayan ister ibadet ister adetlerde olan kötü ve gayri kötü sonradan olandır."

Hatta İz bin Abusselam bid'ati vacip, haram, mekruh, mendup ve helal diye taksim eder. Delil olarak Hz. Ömer (r.a)'ın "bu ne güzel bid'attir." sözünü getirirler.

Fakat İmam Malik, Şatibi, Tartusi, Hanefilerden İmam Şimini, Şafiilerden Beyhaki, İbnu Hacer Askalani ve Heytemi, Hanbelîlerden İbnu Recep ve İbnu Teymiyye şöyle derler: "Bid'at ister adet ister ibadetlerde olsun hepsi sapıklıktır." Tarifi şöyledir: Şeriate benzeyen dinde yeni olmuş bir yol olup fakat şeriat değildir. Delilleri ise Maide Suresi'nin 3. Ayeti ve bu hadistir.

Böylece bazı âlimler bid'at kavramına geniş bakmış, bazıları da darlaştırmıştır. Fakat muhakkik âlimlerden Hafız İbni Recep Hanbelî "Camiul Ulum vel Hikem" adlı kitabında bu hadisi şerh ederken şöyle der: "Bu hadis de ümmetin yeni şeylere ittiba etmesinden sakındırma vardır. Fakat buraaki bid'atten murat ve maksat İslâm şeraitinde aslı olmayan yeni şeyler demektir."

Fakat şeriatte aslı ve kökü olan yeni şeyler ise şer'i bid'at değildir. Olursa ancak lügavi bid'at olur. Dolayısıyla Allah Resulü (s.a.v)'ın bu hadisi evrensel kelimelerdendir. Her şeyi kapsar dinin asıllarından bir asıldır. Bid'ati güzel gösteren bazı selef âlimlerinin konuşmalarına dair şu örnek verilebilir. Hz. Ömer (r.a)'ın "bu ne güzel bid'attir." Sözü Hz. Osman (r.a)'ın ikinci ezanı fazlalaştırması... bunların hepsi lügavi bid'ati kastetmiştir.

İmam Nevevi bu hadisin şerhinde şöyle der: "Bu hadisin umumu tahsis edilmiştir. Tüm bid'atlerden kasıt çoğunluğudur."

Binaen aleyh diyorum ki: Hafız ibni Receb'in söylediği gibi söylemezsek o zaman nice maslahatı mürseleyi bid'at saymamız lazımdır. Bu da açık yanlıştır. Zira maslahatı mürselenin İslam usulüne ters olmaması lazımdır. Aklen illeti bilinen muamelat konularda olmalıdır. Bid'at ise tam tersinedir. Şunu iyi bilelimki akidede ve ibadette olduğu gibi haram ve küfre götürücü bid'atlerde vardır. Mesela kişi kendi kendi fiilini yaratır demek bu akidevi bid'attir. Tüm seneyi oruç tutarak geçirmek bu ibadette bid'attir. Allah (c.c)'ın

kanunlarını bir tarafa atıp parlamenterlere kanun ve yasama hakkı vermek de küfre ve şirke götürücü bid'attir.

VELA ve BERA KAVRAMI

"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri veli edinmesinler. Kim böyle yaparsa Allah ile dostluğu kalmaz. Ancak onlardan korunma gayesiyle sakınmanız müstesnadır. Allah size kendisinden korkmanızı emrediyor ve dönüş Allah'adır." (3, Ali İmran /28)

Lügatte 'muvâlât' kelimesi 'yakınlık' anlamındadır. Yine 'iki şeyin arasının ayrılmaması, birbirini takip etmesi' anlamına da gelir. Örneğin abdest amellerinde muvâlât kelimesi kullanılır. Yani abdest alırken yapılanların arasını ayırmadan peşpeşe yıkamak demektir.

Muvâlât (dostluk) kelimesinin aslı, 'yakınlık ve takip etme'dir. Zıddı ise Muâdât (düşmanlık)'tır. Bu da; 'uzak ve karşı olma' anlamına gelir.

Veli kelimesi şu anlamlara gelir: 'Yardımcı, destek, müttefik, seven, arkadaş, soyca yakın olan, köle azad eden, azad edilen köle ve bir işi üstlenen kimse'; örneğin veliyyu'l-emr, kadının nikâhta velisi ve yetimin velisi gibi.

Ferrâ' şöyle der: "Velî ve mevlâ kelimeleri Arapçada aynıdır."³⁶³

"Fılan kişi filanı veli edindi" dediğimizde, bu; ona tâbi oldu, itaat etti, yakınlaştı ve ona yardım etti anlamındadır.³⁶⁴

Şer'i istilâhta ise muvâlât kelimesi, birçok anlamda kullanılır. Kastedilen şey, sözün akışına göre anlaşılır. Muvâlât kelimesinin şer'i anlamlarının tümü lügat anlamına dönüktür. O da yakınlık anlamıdır. Bunlardan bazıları şöyledir:

³⁶³ Lisânu'l-Arap; 15/408.

³⁶⁴ Bkz. Lisânu'l-Arap; İbni Manzur, 15/406-410

1-Yardım anlamında dostluk: Bu; Kitap ve Sünnet'te geçen muvâlât kelimesinin anlamlarının en belirgin olanıdır:

"Onların Allah'ın dışında kendilerine yardım edecek velileri yoktur. " (42, Şûrâ/46) âyeti delildir ki; dost yardımcıdır ve dostluk da şüphesiz yardımdır.

2-İtaat ve tâbi olma anlamındaki dostluk: "Rabbinizden size indirilene uyun, O'ndan başka velilere uymayın." (7, Âraf/3) âyeti delildir ki; bir kimseye tâbi olan onu veli edinmiş olur.

Allah'tan başkasına ibadet de buna girer. Sa'leb şöyle demiştir: "Allah'tan başka bir şeye ibadet eden herkes o ibadet ettiği şeyi veli edinmiştir."³⁶⁵

3-Sevgi ve muhabbet anlamında dostluk: "Ey iman edenler, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanlara karşı sevgi yönelterek onları veliler edinmeyin..." (60, Mümtehine/1) Burada sevgi, dostluktan (muvâlâtтан) sayılmıştır.

4-Kardeşlik anlamındaki dostluk: Muhacir ve Ensar birbirlerine mirasçı olmaktaydılar. Ta ki bu, miras için kan bağının olması gerektiği hükmü ile neshedilinceye kadar. İşte bu dostluk şu âyette geçen dostluktur:

"Gerçek şu ki; iman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenler ile (hicret edenleri) barındıranlar ve yardım edenler; işte birbirlerinin velisi bunlardır. iman edip hicret etmeyenler; onlar hicret edinceye kadar sizin onlarla hiçbir şeyle velâyetiniz yoktur. Ama din konusunda sizden yardım isterlerse yardım sizin üzerinize bir yükümlülüktür. Ancak sizlerle onlar arasında bir anlaşma bulunan topluluğun aleyhine değil. Allah yapmakta olduklarınızı görendir." (8, Enfâl/72)

5-Soy velâyeti: Bunlar akrabalardan olan bir gruptur. Daha önceki âyette geçtiği gibi bu, veraseti gerektirir.³⁶⁶ Resûlullah şöyle

³⁶⁵ A.g.e: 15/411.

³⁶⁶ Enfal: 75 ve Ahzab: 6.

der: "Mirasları hak edenlere ulaştırın. Eğer kalırsa bu soyca en yakın olan erkeğedir."

Akrabbalık velâyeti haksız yere öldürülen kişinin kanı konusunda da velâyettir: **"Kim mazlum olarak öldürülmüşse, onun velisine yetki vermişsiniz..."**(17, İsra/33)

Şer'an vacip olan muvâlât (dostluk) Müslümanın tüm bu hasletleri Allah'a, Resûlüne ve müminlere yöneltmesidir. Allahu Teâlâ şöyle der:

"Kim Allah'ı, Resûlünü ve müminleri veli edinirse (dost edinirse) hiç şüphe yok galip gelecek olanlar Allah'ın taraftarlarıdır." (5, Maide/56)

Şer'an haram olan muvâlât (dostluk) ise; Müslümanın bunlardan birisini kâfirlere yöneltmesidir. Allahu Teâlâ şöyle der: **"Ey iman edenler, benim de düşmanım sizin de düşmanınız olanları dostlar edinmeyiniz."**(60, Mümtehine/1)

Müslümanlarla müşrikler arasındaki dostluk, kitap, sünnet ve icma ile yasaklanmıştır. Allahu Teâlâ, bu yasaklama ile ilgili olarak şöyle buyurur:

"Ey iman edenler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri veli (dost) edinmeyin." (4, Nisa/144)

"Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri veli edinmesinler. Kim böyle yaparsa Allah ile dostluğu kalmaz. Ancak onlardan korunma gayesiyle sakınma(nız) müstesnadır. Allah sizi kendisinden korkmanızı emrediyor ve dönüş Allah'adır." (3, Al-i İmran/28)

Müslümanların, birbirlerini dost edinmeleri ise vaciptir. Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

"Mü'min erkeklerle mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. Bunlar iyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeye çalışırlar." (9, Tevbe/71)

"Mü'minler ancak kardeşlerdir." (49, Hucurat/10)

"Kim Allah'ı, Resûlünü ve mü'minleri veli edinirse, şüphe yok ki hizbullah, galip olacakların ta kendileridir." (5, Maide/56)

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurur:

"Müslüman, Müslümanın kardeşidir, ona haksızlık yapmaz, onu düşmânâ teslim etmez."³⁶⁷

Müslümanın Müslümanı zalimlerin zulmüne bırakması ve ona yardım etmemesi caiz değildir.

Müşrik kâfirlere, dil ile ve diğer kuvvet unsurları ile Müslümanlara karşı açıkça destek olmak, kişiyi dinden çıkaran büyük bir küfürdür. Bunun delilleri ise şu ayettir.

"Ey iman edenler, yahudileri de hristiyanları da veliler edinmeyiniz. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. İçinizden kim onları veli edinirse, muhakkak o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez." (5, Maide/51)

Ayette, kâfirleri dost edinenin, kâfirlerden olduğu bildirilmektedir. Kurtubi (rahimehullah) şöyle der: "Allahu Teâlâ'nın '**içinizden kim onları veli edinirse**' buyruğu, kim onlara Müslümanlar aleyhine destek verirse, "**muhakkak o da onlardandır**" demektir. Allahu Teâlâ bu ayetle, böylesinin hükmünün onların hükmü gibi olacağını beyan etmektedir. Müşrikleri dost ve veli edinmenin küfür olduğuna dair Kur'an'ı Kerim'de birçok nas vardır. Biz burada bunun delillerini uzun uzun ortaya koymanın gerekli olmadığını inanıyoruz. Zira İbni Hazm'ın da dediği gibi Allahu Teâlâ'nın, '**içinizden kim onları veli edinirse, muhakkak o da onlardandır**' (5, Maide/51) ayeti, kâfirlere dostlukta bulunan kişinin zahiri durumuna göre kâfir olduğunu belirtmektedir. Bu, iki Müslümanın dahi ihtilaf etmeyeceği bir haktır."³⁶⁸

Velanın Hudutları

İslâm âlimleri müşriklere karşı dostluk göstermeyi üç kısma bölmüşlerdir.

1-Hem zahiri hem de batini anlamda onlarla uyum içerisinde olan ve onların dediklerini yapan, onlara meyledip onları gönülden

³⁶⁷ Muttefekun Aleyh

³⁶⁸ el-Muhalla, 33/12

seven bir kimse İslâm'dan çıkmış ve kâfir olmuştur. İkrâh altında olsun ya da olmasın durum değişmez. Çünkü o her bakımdan kâfir ve müşriklere benzemekte ve onlarla uyum içinde hareket etmektedir. Allahu Teâlâ böyle kimseler hakkında şöyle buyurmaktadır:

"Kalbi iman ile sükûnet bulduğu halde (dinden dönmeye) zorlananlar dışında, her kim imanından sonra küfre kalbini açarsa, mutlaka onların üzerine Allah'tan bir gazab gelir ve kendilerine çok büyük bir azab vardır." (16, Nahl/106)

2-Görünürde müşriklere karşıymış gibi durup, kalben onları seven kimse de kâfirdir. Bu kimse görünürde İslâm ile amel ettiğinden dolayı malını ve canını güvenceye almıştır ancak aslen münafıktır.

3-Kalben onlara karşı olmakla birlikte görünürde onlardanmış gibi davranan kimseler. Bunlar için iki durum söz konusudur:

a-Kişinin işkenceye tâbi tutulması ya da ölümle tehdit edilmesi halinde, ikrah altında zahiren kafir ve müşriklere karşı muvafakat etmesi caizdir. Ancak görünürde böyle davranırken kalbinin imanla dolu olması ve ellerinden kurtulduğu anda imanını açıklaması gerekir. Nitekim aynı durum Ammar b. Yasir'in başına gelmişti. Bunun üzerine şu ayet nazil oldu:

"Kalbi iman ile sükûnet bulduğu halde (dinden dönmeye) zorlananlar dışında, her kim imanından sonra küfre kalbini açarsa, mutlaka onların üzerine Allah'tan bir gazab gelir ve kendilerine çok büyük bir azab vardır." (16, Nahl/106)

Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin ve onu her kim yaparsa Allah'tan ilişkisi kesilmiş olur, ancak onlardan bir korunma yapmanız başkadır. Bununla beraber Allah sizi kendisinden korunmanız hususunda uyarır. Nihayet gidiş Allah'adır." (3, Ali İmran/28)

b-Kalben onlara karşı olmakla birlikte geçerli bir ikrah söz konusu olmadığı halde, böyle yapan kimse de mürteddir. Müşrik ve kâfirlere karşı içten içe nefret duyması, onları sevmemesi kendisine bir yarar sağlamaz. Allah böyle kimseler hakkında şöyle buyuruyor:

"Bu (azab) şundan dolayıdır ki, onlar, dünya hayatını sevmiş ve onu ahirete tercih etmişlerdir. Allah da kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez." (16, Nahl/107)

Dostluğun, velayetin hususlarından bir tanesi hiç şüphesiz itaat etmektir. Allahu Teâlâ müşriklere yönelik bir itaati velayetin içinde değerlendirerek şöyle buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilenlerden herhangi bir gruba uyarmanız, imanınızdan sonra sizi döndürüp kâfir yaparlar." (3 Ali İmran/100)

"Üzerlerine Allah'ın ismi anılmamış olanlardan yemeyin, çünkü onu yemek yoldan çıkmaktır. Şeytanlar, dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarmanız, muhakkak ki, Allah'a ortak koşanlardan olursunuz." (6, En'am/121)

Bu ayetin tefsirinde Seyyid Kutub şöyle demektedir: Bu dinde hâkimiyet, itaat ve tâbi olma konusunda gösterilen kesinliği ve açıklığı iyice kavrayabilmemiz için **"Eğer onlara uyarmanız, muhakkak ki, Allah'a ortak koşanlardan olursunuz"** ayeti üzerinde biraz duralım.

Bir Müslümanın Allah'ın şeriatından kaynaklanmaksızın, hâkimiyeti tek başına O'na özgü kılmaya dayanmaksızın herhangi bir insanın koyduğu en ufak bir hükme uyması... Bu ufak noktada Müslümanın ona uyması, kendisini Allah'a teslim olmuşluktan (Müslümanlıktan) çıkarıp O'na ortak koşmuşluk (müşriklik) konumuna getireceğini Kur'an ayeti kesin ve net bir şekilde ifade etmektedir. Bu konuda İbn-i Kesir şöyle diyor:

Yüce Allah'ın şu sözüne gelince: 'Eğer onlara uyarmanız şüphesiz siz de müşrik olursunuz.' Yani siz Allah'ın size emrettiği şeylerden ve sizin için belirlediği şeriatından sapıp, ondan başkasının sözüne uyarmanız ve başkasını O'na tercih ederseniz bu şırıktır. Tıpkı şu sözünde belirlediği gibi:

"Din bilginlerini ve ruhbanlarını Allah'dan başka Rabbler edindiler." (9, Tevbe/31)

Tirmizi ayetin tefsirinde Adiy b. Hatem'den şöyle rivayet etmektedir; Adiy, Resûlullah'a şöyle dediğini anlatır:

-Ya Resûlallah! Onlar din bilginlerine ve ruhbanlarına ibadet etmiyorlar, dedim. Resûlullah:

-Evet, ibadet ediyorlar. Din bilginleri ve ruhbanlar haram şeyleri onlara helâl, helâl şeyleri de haram kıldılar. Onlar da bunlara uydular. İşte bu durum sonucu, onlara ibadet ediyorlar demektir, buyurdu.

Aynı şekilde İbni Kesir, '**Din bilginlerini ve ruhbanlarını Allah'tan başka rabbler edindiler**' ayeti hakkında Süddi'den şu sözleri nakleder:

"Adamların öğütlerine uyup Allah'ın kitabını kulak ardı ettiler, bu yüzden yüce Allah, 'Oysa bir tek ilâh kulluk etmekten başka bir şeyle emrolunmamışlardı' buyurmuştur. Yani haram kıldığı şey haram olan, helâl kıldığı şey helâl olan, şeriatına uyulan ve hükmü uygulanan bir tek ilâh..."

Bunlar Süddi'nin dedikleri, onlar da İbni Kesir'in... Her ikisi de Kur'an ayetinin ve aynı şekilde Peygamber'in tefsirinin kesin, net ve açıldığına dayanarak; küçük bir ayrıntıda da olsa, bir insanın kendi kendine koyduğu bir şeriata uymasının açık ve kesin bir şekilde müşrik olmasına sebep olacağını belirtmektedir. Şayet bu adam Müslüman olur da böyle bir davranışta bulunursa, İslâm'dan çıkıp, şirke girmiş demektir. Allah'tan başkasına başvurduğu, O'ndan başkasına itaat ettiği sürece diliyle, 'Allah'tan başka ilâh bulunmadığına tanıklık ederim = Eşhedû en lâ ilâhe illallah' demesinin hiçbir değeri yoktur.

Bu kesin açıklamaların ışığında yeryüzünün bugünkü durumuna baktığımızda, Cahiliye ve şirk tarafından sanıldığını görürüz. İlâhlık özelliklerini iddia eden yeryüzü rabblerine karşı çıkıp da zorlama sınırları dışında, onların hiçbir yasalarını ve hükümlerini

kabul etmeyen, Allah'ın koruduğu kimselerin dışında, Cahiliye ve şirkten başka bir şey bulunmadığını anlarız."³⁶⁹

Allah'ı Teâlâ yine bir başka ayette şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki, kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, arkalarına dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir. Bunun sebebi; onların, Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara; -bazı hususlarda size ileride itaat edeceğimiz demeleridir. Oysa Allah, onların gizlediklerini biliyor." (47, Muhammed/25-26)

Bakınız bu ayetin tefsirinde Şeyh Muhammed Emin Şankiti ne demektedir: "Bu ayetler Allah'ın indirdiklerinden nefret edenlere itaat edip, onların batıl düşüncelerine destekçi olanların kâfir olduklarını ifade etmektedir. Çağımızda bu ayetlerin ihtiva ettiği mânâ ve tehditleri bütün Müslümanların düşünmesi zorunludur. Zira kendini Müslüman zannedenlerin çoğu bu ayetlerin kapsamına girmektedirler. Çünkü doğudaki ve batıdaki tüm kâfirler Allah'ın, Muhammed (s.a.v)'e indirdiği kitaptan nefret etmektedirler. Kim bu kâfirlere ayetin ifade ettiği gibi bazı konularda size itaat ederim' derse bu ayetlerin tehdidinin altına girecektir. Tabii ki her konuda onlara itaat edenler daha çok bu ayetlerin mefhumuna girerler. Şu andaki beşeri sistemlere itaat edenler şüphesiz bu ayetin kapsamı altına girmektedirler. Dikkat! Dikkat! Bazı konularda size itaat ederim diyenlerden olma!"³⁷⁰

Şeyh Muhammed Emin Şankiti, Kehf Suresi'nin 26. ayetine yaptığı tefsirde ise şöyle demektedir: "Kur'an'ı Kerim'in naslarından açıkça anlaşılmaktadır ki, şeytanın dostları vasıtası ile koydurduğu, İslâm şeriatına muhalif beşeri kanunlara tâbi olanların kâfir ve müşrik olduklarından ancak onlar gibi Allah'ın basiretlerini kör ettiği, vahyin nurundan kör olan kâfir ve müşrik kimseler şüphe ederler."³⁷¹

³⁶⁹ Fi Zilali'l-Kur'an

³⁷⁰ Muhammed Emin Şankiti, Edvaü'l-Beyan, 3/383

³⁷¹ Muhammed Emin Şankiti, Edvaü'l-Beyan, 4/73-74

Yine Şeyh Muhammed Emin Şankıtı, İsra Suresi'nin 9. ayetine yaptığı tefsirde ise şöyle demektedir: "Resûlullah'ın getirdiği din ve şeriattan başkasına tâbi olan kişi, kendisini İslâm milletinden çıkaran apaçık bir küfür işlemiştir. İşte bu hüküm Kur'an'ın doğru yola ileten hükümlerindendir."³⁷²

Allahu Teâlâ bir başka ayette şöyle buyurmaktadır: **"Allah size Kitab (Kur'an)da: Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, başka bir söze geçmedikleri müddetçe, o kâfirlerle oturmayın. Aksi halde siz de onlar gibi olursunuz' diye hüküm indirdi. Muhakkak ki Allah, münafıkların ve kâfirlerin hepsini cehennemde toplayacaktır."** (4, Nisa/140)

Bu ayetin tefsirinde Fahreddin Razi şöyle demektedir: "Ey Münafıklar! Küfür konusunda siz de o papazlar gibisiniz. Ehl-i ilim der ki: Bu ayet delalet eder ki, kim küfre rıza gösterirse kâfir olur. Kim ki bir münkeri görüp, razı olup, yapanlarla içli dışlı olursa o münkeri işlemese dahi o günahla onlarla müsterektir. Zira Allahu Teâlâ ayette - misil- kelimesini zikretmiştir."³⁷³

Yine aynı ayete ilişkin Muhammed Kutub şöyle demektedir: "Böyle parlamentolara girmek bazı kaymalara sebep olur. Davaya karşı büyük tehlike ifade eder. Öncelikle böyle parlamentolara girmek akideyi bozar. Bir Müslümanın dini ona 'Allah'ın şeriatı dışındaki tüm kanun ve yasaları reddet. Beşeri sistemlerin hepsi cahili sistemlerdir. Bu beşeri sistemleri kabul etme ve bunlara rıza gösterme' der. Buna rağmen bir Müslüman, Allah'ın şeriatını reddeden, kendi istekleri doğrultusunda kanun vaaz eden parlamentoda nasıl olur da onlarla oturur? Nasıl onlarla birlikte hükümet kurar? Bir Müslüman nasıl onların ilkelerini kabul ettiğine dair söz verir ve yemin eder?"³⁷⁴

Vela kavramına dair bu açıklamalardan sonra, bera kavramı hakkında da bilgi vermek yerinde olacaktır. Bera kavramı hakkında İbnu'l Arabbi şöyle demektedir:

³⁷² Muhammed Emin Şankıtı, Edvaü'l-Beyan, 3/439

³⁷³ Mefatihul Gayb

³⁷⁴ Muhammed Kutub, Vakiuna el-Muasır, sy:423

"Kişi bir şeyden kurtulunca 'beri oldu' denilir. Nitekim bu kelime korunup uzak kalmak mânâlarına geldiği gibi; mazur görmek, mazeret göstermek, bahane bulmak, özür, mazur olmak, uyarmak gibi mânâlara da gelir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Allah ve Rasüllünden kendileri ile anlaşma yaptığınız müşriklere bir (beraet) ihtardır." (9, Tevbe/1)

Dikkat edilirse bu ayette beraet kelimesi uyarı, ikaz ve ihtar anlamlarına gelmektedir.

El-Bera kavramı istilâhta ise "değişik şekillerdeki uyarı ve ikazdan sonra uzaklaşmak, kurtulmak ve düşmanlık" anlamlarına gelmektedir.³⁷⁵

Bu tanımlardan sonra bera kavramı hakkında sözü Abdullah Azzam'a bırakarak onun şu mükemmel tespitlerini aktarmak istiyorum:

"Vela ve beranın dostluk ve arınmak anlamı, La İlahe İllallah'ın mânâsının ta kendisidir. La İlahe İllallah kelimesinin anlamı ancak vela ve bera akidesi ile tahakkuk eder. Şer'i ıstılaha göre vela ve beranın anlamı; Allah için sevmek, Allah için buğzetmek, her Müslümanı sevip yardım etmek, İslâm ve İslâm memleketini savunmak için canını ve kanını seve seve vermek, kâfirlere düşmanlık ve buğzetmek, onlardan biri gibi olup onlara benzememek ve fikri, kültürel, askeri alanlarda onlarla savaşmaktır. Bundan dolayı Müslümanlığını iddia edip de Müslümanların acılarını paylaşmayan, sevdiklerini sevmeyen, buğzettiklerine buğzetmeyenin dininde şüphe, akidesinde ise karışıklık vardır. Bazen bu tip bir iddia, davranış sahibini İslâm'dan bile çıkarabilir. Allah Resûlü (s.a.v) döneminde Medine-i Münevvere'nin toplumunda bu akidenin eserleri güneş gibi açığa çıkmıştır. Mesela savaş meydanında Allah rızasını kazanmak için, bazı sahabeler müşrik olan babalarını ve müşrik kardeşlerini öldürüyorlardı. Allahu Teâlâ kitabında buyuruyor ki:

"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir milletin, babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa Allah'a ve Resulüne

³⁷⁵ Said el-Kahtani, Vela ve Bera 1/113-114

düşman olanlarla dostluk ettiğini görmezsiniz. Onlar o kimselerdir ki Allah kalplerine iman yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'ın hizbi (dininin yardımcıları)dir. İyi bil ki, kurtuluşa ulaşacak olanlar, Allah'ın hizbidir."

Yukarıda geçen ayet-i kerime Bedir meydanında müşrik babasını öldüren Ebu Ubeyde hakkında inmiştir. Bu olay Allah Resûlü'nün yanında yetişen toplumun ne büyük bir yüceliğe sahip olduğunun göstergesidir. Muhaysa b. Mes'ud, Beni Kureyza'nın lideri olan İbni Şeybe'yi öldürdüğünde büyük kardeşi -ki kâfir bir kimseydi- "Ey Muhaysa! Senin kalbin ne kadar sert ve katıdır." Dedi. Muhaysa ona şöyle cevap verdi: "Onu öldürmemi emreden zat seni de öldürmemi emrederse bil ki, mutlaka seni de öldürürüm." Yani onu öldürmemi emreden Allah'ın Resûlü idi. Şayet seni de öldürmemi emretseydi, mutlaka bundan kaçınmazdım.

İlk İslâm toplumunu birleştiren bağ, toprak ya da akrabbalık bağı değildi. Bu toplumun birbirlerine bağlanma noktası ancak akide idi. Bu toplum aslında daha önce çöküntü içinde ve ırkçılık engelinde boğulan bir toplum idi. Arapların bu ırkçılık noktasında çok ileri gittiklerini en güzel bir şekilde Dureyt b. Summe'nin şu sözü açıklamaktadır:

"Ben ancak ve ancak Guziye kabilesindenim. O saparsa ben de saparım. Şayet o doğru yolda olursa ben de doğru yola gelirim."

Allah Resûlü işte böyle bir toplumu kurtarıp, onları dinin zirvesine çıkarmıştır. Dolayısı ile bu toplum nefsi ve şahsi çıkarlardan tamamen kurtulduktan sonra tüm âleme önder olmuştur. İslâm toplumunda tüm esaslar sevgi, saygı ve yardımlaşma esası üzerine kurulmuştur. Bunların hepsi de kelime-i tevhide bağlanmıştır. Kim bu tevhid kelimesine bağlanırsa ben ondanım, o da bendendir. İşte bu bağ yeterlidir. Başka bir bağa gerek yoktur. Onun pasaportunun rengi

benim pasaportumun rengine benzemese, ya da onun teninin rengi benim tenimin rengine benzemese bile durum böyledir, değişmez.

İslâm toplumunda bağlantı kaynağı imandır. İrtibat sebebi ise takvadır. Hedef cennettir. Gaye ise Allah rızasıdır. Mus'ab b. Umeyr, Abdurrahman b. Avf'ın elinde esir olan kâfir kardeşinin yanından geçerken "esirin ellerim iyice bağlayın" demiştir. Esir olan kardeşi "niye böyle söylüyorsun kardeşim?" dediği zaman Mus'ab ona şöyle cevap vermiştir: "Seni esir alan benim kardeşimdir. Sen ise benim kardeşim değilsin."

Allah düşmanları vela ve bera akidesinin Müslümanların toplanmasına ve kudret bulmasına vesile teşkil ettiğini görünce Müslümanları renk, ırk, yer ve cins bakımından bölmek istediler. Böylece pis koku veren ırkçılık ortaya çıktı. Müslümanlar bu ırkçılık çamurunda boğulmuş ve böylece ümmet paramparça olmuştur. İslâmî hareketler bu toplumu içine düştüğü bataklıktan çıkarmak için gayret etseler; bu dinin zirvesine ulaştırmak ve toplumlarının İslâm'ın güzel kokularını koklaması için uğraşsalar da bu insanların o zirveye ulaşmaya artık güçleri kalmamıştır. Dolayısıyla İslâm davasının davetçilerinin çoğu bu ırkçılıktan etkilenmiştir. Bakıyorsun ki adam Mısırlıdır. Sadece Mısır'daki İslâmî hareketi desteklemektedir. Diğer yerlerdeki İslâmî davalarla alakası yoktur. Diğer İslâmî şehirlerdeki davetçileri de bununla kıyaslayabiliriz.

Şüphesiz vela ve bera akidesi Müslümanların çoğunun zihninde tam bir açıklığa kavuşmamıştır. Şayet biz yeryüzünde Allah'ın dinini hâkim kılmak istiyorsak, tüm ırkçılık ve vatancılık bağlarından kurtulmamız gereklidir. Biz bu dini hak kılmak için hangi toplumda olursa olsun, pasaportun rengini unutmamız gereklidir. Bilinmelidir ki, Allah için sevgi açıktır ve kayıtsızdır.

"İbrahim'de ve onunla beraber bulunanlarda sizin için güzel bir misal vardır, onlar kavimlerine demişlerdi ki: 'Biz sizden ve sizin Allah'tan başka taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz bir tek Allah'a inanıncaya kadar sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve nefret belirmiştir.' Yalnız

İbrahim'in babasına: 'Senin için mağfiret dileyeceğim, fakat senin için Allah'tan (gelecek) hiçbir şeyi (önlemeye) gücüm yetmez.' demesi hariç. Rabbimiz! Yalnız sana dayandık, sana yöneldik. Dönüşümüz de ancak sanadır.' (60, Mümtehine/4)

Vela ve bera akidesi Allah ve Allah'ın sevdiği şeyleri sevmek, Allah'ın buğzettiği her şeye karşı buğz etmek demektir. İbni Teymiyye şöyle demektir:

"Kalplerin imanın lezzetine tam olarak ulaşması Allah'a yaklaşmakla olur. Allah'ın sevgisi ancak Allah'ın dışındaki tüm sevgilerden yüz çevirmekle olur. Bu da La İlahe İllallah'ın hakikatidir. La İlahe İllallah ise, Hz. İbrahim ve tüm peygamberlerin dinidir. İkinci şık olan Muhammedun Resûlullah'ın mânâsı ise, Allah Resûlü'nün emrettiği şeylerde O'na itaat edip, nehyettiği şeylerden kaçınmaktır. Sahih bir hadiste şöyle buyrulmaktadır:

"Şüphesiz Allah'ın kulları içinde bazı kullar vardır ki, bunlar peygamberler ve şehidler olmadıkları halde Allah katında yüce bir makama sahiptirler. Bundan dolayı kıyamet gününde peygamberler ve şehidler bunlara gıpta ile bakarlar."

Sahabeler; "Bunların kim olduğunu bize haber verir misiniz Ya Resûlullah?" dediler. Allah Resûlü onlara, "Bunlar öyle kimselerdir ki, aralarında akrabalık bağı ve mal alışverişi olmaksızın birbirilerini Allah için sevenlerdir. Vallahi onların yüzleri nurdur. Onlar nur üzerindedirler. İnsanlar korktuğu zaman onlar korkmazlar ve insanlar üzüntülü oldukları zaman onlar üzülmezler" dedi ve şu ayeti okudu:

"Açın gözünüzü! Allah'ın dostları üzerine ne korku vardır, ne de onlar mahzun olurlar." (10, Yunus/62)

Başka bir hadisi şerifte şöyle buyrulmuştur: "İmanın en sağlam kulpu Allah için sevmek ve Allah için buğz etmektir."

Yine bir kudsi hadiste şöyle buyrulmaktadır: "Benim için birbirine nasihat edenlere sevgim haktır. Ve Benim için birbirlerine ihsan edenlere sevgim haktır. Birbirlerini sevenler nurdan yapılmış minberler üzerindedirler. Allah katında yüce bir makama sahip

olduklarından dolayı peygamberler, şehidler ve sıddıklar onlara gıpta ile bakarlar."

Kâfirlerle beraber olmamaya, onlara düşman olup karşı gelmeye teşvik eden birçok eser vardır. Bu kitapların bazılarında "kim bir müşrikle bir araya gelirse ve onun yanında durursa şüphesiz o da onun gibidir" denilmektedir. İbni Hazm: "şayet küfrünü ilan etmiş bir kâfir, İslâm memleketini ele geçirirse ve bu kâfir Allah'ın dininden başka bir din ilan edip memleketi tek başına idare etmeye başlasa, bununla beraber Müslümanların durumunda hiçbir değişme yok ise, bu kâfirle beraber durup ona yardım edenler her ne kadar Müslüman olduklarını iddia etselerde kâfirdirler" demektedir.

Vela ve bera akidesi demek, Müslüman hak üzerinde olduğu müddetçe nerede olursa olsun, onunla birlikte olup ona yardım etmektir. Burada Müslümanların zihninde bu akidenin netleşmediğini ifade eden birçok misal vardır. Bu misallerden bazıları, insanların vatan, ırk, cins, laiklik bayrağı ve parolası altında toplanmasıdır. Fakat biz açıkça diyoruz ki; Kim ki gayri islâmi şiarlar altında toplanıp onu savunursa ve bu bilmediği halde de olsa dinden çıkar. Hangi isim altında olursa olsun gayri islâmi şiarlarla beraber olup onları savunup, müdafaa edersen Allah'ın dininden çıkarsın. Bunun için sığındığın sancağa ve savunduğun topluma iyice dikkat et ve tanı. Allah'ın şu sözüne dikkat et... Hz. Nuh, oğlunun kurtuluşunu Allah'tan talep ederken, Allahu Teâlâ da O'nun oğlu ile arasında bağ kalmadığını bildirmektedir:

"Allah; 'Ey Nuh! O kesinlikle senin ehlin (âilen)'den değildir. Çünkü o salih olmayan bir amelin sahibidir. Hakkında bilgin olmayan bir şeyi benden isteme! Ben, seni, cahillerden olmaktan sakındırırım' dedi." (11, Hud/46)

Sonra şuna dikkat et... Hz. Nuh yaptığı hatadan tevbe etmektedir:

"Nuh: 'Ey Rabbim! Ben bilmediğim bir şeyi istemiş olmaktan dolayı Sana sığınırım. Sen beni bağışlamazsan, bana

merhamet etmezsen ben hüsrana uğrayanlardan olurum' dedi."
(11, Hud/47)

-Siz vela ve bera akidesini iyice tanınamıyorsunuz... "Allah göktedir, eli elimize benzemez, istivâ, Allah'ın arşın üzerinde oluşu malûmdur, keyfiyeti meçhuldür, ona iman etmek vaciptir. Bundan soru sormak bid'attir..." Evet, siz sadece bunları biliyorsunuz. Akide sadece bunlardan ibaret değildir ki... Bunları sadece bir oturuşta ezberleyebiliriz. Fakat vela ve bera insanların pahalı hayatlarını Allah yolunda harcamasını istiyor. Kanını vermek ve tüm dünya önünde mücadele etmek gibi... Bu da ulûhiyet tevhidinin bir gereğidir ki tüm peygamberler bunu ilan etmek için gönderilmiştir.

İman ancak Allah için sevmek ve Allah için buğzetmektir. Kim Allah için severse, Allah için buğzederse, Allah için verirse ve Allah için men ederse, Allah'ın sevgisine nail olur. Zaten Allah'ın sevgisi ancak bunlarla olur. Kur'andaki ayetler İslâm'ın beş rûknundan daha fazla vela ve bera akidesinden, Müslümanları sevmek, kâfirlere düşman olmaktan bahsetmektedir. Vela ve bera akidesini iyice bilmen gerekmektedir. Ve yine şunu bilmen gerekiyor ki, bazı şahıslar veya bir şahıs bile ümmeti satabilir. Bundan dolayıdır ki âlimler, İslâm devletinin başkanının müctehid, muttaki bir zat olup en azından ictihad ehlinde kırk kişi tarafından seçilmesini ve ehl-i hal ve'l-akdin ona beyat etmesini şart koşmuşlardır.

Vela ve bera akidesi, La ilahe İllallah'ın bizden ilk isteklerinden ve ayrılmaz gereklerindendir. La İlahe İllallah kelimesi kalplerde yerleştikten sonra pratiğe dönüşmesi lazımdır. La İlahe İllallah akidesinin meyvesi ise, severken Allah için sevmek ve buğzederken Allah için buğzetmektir. Allah'ın dostlarını sevmek, Allah'ın düşmanlarına düşman olmak ve canını Allah yolunda feda etmektir. İbni Teymiye diyor ki:

"La İlahe İllallah kelimesi, Allah için sevmeyi, Allah için buğzetmeyi, Allah için dost olmayı, Allah için düşmanlık yapmayı, Allah'ın sevdiklerini sevmeyi, Allah'ın buğzettiklerine buğzetmeyi,

nerede olursa olsun Müslümanlara dost olmayı, akraba dahi olsalar kâfirlere düşman olmayı istemektedir."

Taberani hasen bir isnadla Resûlullah'tan (s.a.v) şöyle rivayet etmektedir:

"İmanın en sağlam kulpu Allah için dost olmak ve Allah için buğzetmektir."

Allah dostluğuna nail olmak Allah için buğzetmekle olur. Bu konuda İbni Cerir et-Taberi, İbni Abbas'tan şöyle rivayet etmektedir:

"Kim ki, Allah için sever, Allah için buğzederse, Allah için dost olup, Allah için düşman olursa, ancak bunlar ile Allah'ın dostluğuna nail olur. Kişi böyle yapmadığı müddetçe ne kadar namaz kılsa ve oruç tutsa da imanın tadını bulamaz."

Şeyh Hamad b. Ali b. Atik şöyle demektedir: "Tevhid konusundan sonra vela ve bera delilleri kadar hiçbir delil Kur'an'da geçmemiştir."

İbni Ömer'den rivayet edilir ki: "Kim müşriklerin diyarında bina yapıp, nevrüz ve mihrican bayramlarına katılır, kendini onlara benzetirse ve bu hal üzere iken ölürse kıyamet günü onlarla haşrolunacaktır."

Bu söz üzerine İbni Teymiye şöyle demektedir: "Bu fetvanın zahirine göre, kişi nevrüz ve mihrican bayramına katılırsa kâfir olur."

Bundan dolayıdır ki, vela ve bera akidesine iman etmek senden Allah'ın ordusuna girmem, Allah'ın dostlarını sevmeni, onlarla beraber yaşamam, onların diyarını müdafaa etmeni, Müslümanların ırzlarını, mallarını ve kanlarını korumak için Allah yolunda cihad etmeni, kâfirlerden ve onlarla beraber yaşamaktan nefret etmeni istemektedir.

Önceden söylediğimiz gibi coğrafi hudutlardan, cins, renk, ırk, aşiret gibi şeylerden vazgeçmek gereklidir. Yem başında toplanmış hayvanlar gibi toplanmayalım. Birbirimizin pasaport renklerini unutmamız gerekmektedir. Ve bizi birbirimize bağlayan bağların derelerle, lehçelerle, kavmiyetle sınırlandırılmış yer olmaması lazımdır. Çünkü aramızdaki tek bağ iman ve akide bağıdır. Irkçıların

önderleri kendileri ne Müslüman ismini verseler de, vela ve bera akidesine sahip olanların ırkçılık gibi bir inanca sahip olması mümkün değildir. Acaba ırkçıların liderleri Hristiyan olsa nasıl olur.

Vela ve bera akidesine inananların masonlara, ABD'ye, Rusya'ya ve Allah dostlarına düşman olan şeytani düzenlere dost olmaları nasıl mümkündür?

Muvahhid bir Müslümanın Osmanlı Devleti'nin düşmanı olan İngiliz devleti için casusluk yapması mümkün müdür?

Vela ve bera akidesi örnek sahabileri ortaya çıkarmıştır. Bu hayal değildir. Bunun misallerini önceden vermiştir. Uhud gününde Saad b. Ebi Vakkas'ın dediklerini hiç unutmayacağız. O şöyle demiştir: "Bende Utbe b. Ebi Vakkas'ı öldürme hırsı kadar hiçbir adamı öldürme hırsı olmamıştır."

Vela ve bera akidesi nerede, Afganistan cihadına ve devletine karşı olan devletler nerede...?

Biz bu devletlerin, Afganistan cihadına ve devletine karşı olmalarını garipse miyoruz. Çünkü bu devletlerin davranışları tamamen menfaatleri üzerinedir. Zira Üstad Saad b. Cem'a İngiliz Dışişleri bakanına "biz hak taraftarlarıyız" dediğinde İngiliz Dışişleri bakanı şöyle demiştir: "Siyaset hak ve batıl dinlemez. Siyaset maslahatlara ve manfaatlara dayanır."

İşte bu beşeri sistemlerin mantığı, gerek bu dinin mantığına ve gerekse de vela ve bera akidesine göre kurulacak İslâm devletinin mantığına ne kadar da terstir!

İTAAT KAVRAMI

"Şüphesiz kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra gerisin geri dönenleri şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır. İşte böyle, çünkü gerçekten onlar Allah'ın indirdiğini çirkin karşılayanlara dediler ki; 'Size bazı işlerde itaat edeceğiz' oysa Allah sakladıkları şeyleri biliyor." (47, Muhammed/25-26)

İtaat sözlükte "tâbi olmak" demektir. İstilahta ise "emir olunanı yerine getirip, nehiy olunandan sakınmak" anlamına gelir.

Büyük İslam âlimleri itaati genel olarak iyi ve kötü diye ikiye ayırmışlardır. İyi itaat; Allah (c.c)'a, peygamberine (s.a.v) ve O'na itaat eden emir ve âlimlere edilen itaattir. Kötü itaat ise; şeytana, kötülüğü emreden nefse ve -parlamentarler gibi- kendi heva ve hevesine göre kanun vaaz edenlere yapılan itaattir.

Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:

"Şüphesiz kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra gerisin geri dönenleri şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır, işte böyle, çünkü gerçekten onlar Allah'ın indirdiğini çirkin karşılayanlara dediler ki; 'Size bazı işlerde itaat edeceğiz' oysa Allah sakladıkları şeyleri biliyor." (47, Muhammed/25-26)

Allâme Şenkitî bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Her Müslüman bu ayetlerin muhtevasını düşünmelidir. Zira kendini İslam'a nispet eden insanların çoğunluğu bu ayetlerin tehdidi altındadır. Çünkü doğu ve batı kâfirleri Hz. Peygambere gelen Kur'an'a inanmazlar. Dolayısıyla bu kâfirlere itaat edenler bazı konularda da olsa bu ayetlerin tehdidi altına girerler. Her konuda kâfirlere itaat edenler ise bu ayetin muhtevasına girmeye daha da layıktırlar. Çağımızda beşeri kanunlara itaat edenler kesinlikle bu ayetin muhtevasma girerler" ³⁷⁶

³⁷⁶ Edvau'l-Beyan 7/391

Bu kısa girişten sonra şunu iyi bilmeliyiz ki, kâfirlere itaat dört kısmı ayrışır:

1-Küfre girdiren itaat. Bir kişinin hakka uyup-uymadığına bakmaksızın sırf konumundan dolayı başka birisine itaat etmesini buna örnek verebiliriz. Malumdur ki böyle bir itaatin ancak ve ancak Allah (c.c)'a yapılması gerekir. Bu konuya aşağıdaki ayetler açıkça delalet etmektedir:

"Onlar, Allah'ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini rabbler (ilahlar) edindiler ve Meryem oğlu Mesih'i de... Oysa onlar, tek olan bir ilah'a ibadet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden yücedir." (9, Tevbe/31)

"Üzerinde Allah'ın isminin anılmadığı şeyi yemeyin; çünkü bu fisktir (yoldan çıkıştır). Gerçekten şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına gizli çağrılarda bulunurlar. Eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz." (6, En'am/121)

"Şüphesiz kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra gerisin geri dönenleri şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır. İşte böyle, çünkü gerçekten onlar Allah'ın indirdiğini çirkin karşılayanlar 'Size bazı işlerde itaat edeceğiz' dediler. Oysa Allah sakladıkları şeyleri biliyor." (47, Muhammed/25-26)

2-Kişiyi günaha düşüren itaat. Bu da günahlar konusunda bir kişinin kâfirlere itaat etmesi sureti ile olur. Tabii ki burada haram olan bir şeyi helal görmemesi şarttır; aksi takdirde kâfir olur.

3-Helal olan itaat. Buna da -kırmızı ışıktaki durmak gibi- helal ve caiz olup, şeraite ters düşmeyen konularda idari kanunlara itaat etmeyi örnek olarak gösterebiliriz.

4-Vacip olan itaat. Bu da doğruluğa ve emanete sahip çıkmayı emrettiğinde kâfir bir kişiye itaat etmek gibi durumlarda olur. Böylesi bir durumda o kişiye uymak vaciptir.

İtaatin bu kısımlarını bilmeden "kâfire itaat etmek küfürdür" demek büyük bir felakettir; çağdaş haricilik mantığıdır.

İtaat kavramı değişik kiplerde Kur'an da 128 kere geçmektedir. İtaat, ibadet kavramından daha kapsamlı bir kavramdır. Zira ibadet kavramı içerisinde ta'zim ve yüceltme saklıdır; fakat itaat öyle değildir. Bunun için İslam âlimleri itaati dört kısma bölmüşlerdir.

Bilmeliyiz ki, dünyadaki varlıklar dört kısma ayrılır: Birincisi cansız nesne olan toprak, ikincisi bitkiler, üçüncüsü hayvanlar, dördüncüsü insanlar ve cinler. Dikkat ederseniz toprak bitkilere hizmet eder. Zira o olmazsa bitkiler yeşermez. Toprak ile bitki birleşerek üstleri olan hayvanlara hizmet ederler. Zira bu ikisi olmasaydı hayvanların varlığından bahsetmek mümkün olmazdı. Sonra bu üçü birleşerek insanlara ve cinlere hizmet etmektedirler. İnsanları ve cinleri ise Allah (c.c) kendine ibadet etsinler diye yaratmıştır. Bu hakikate işaret ederek Kur'an şöyle der:

"Ben, cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (51, Zariyat/56)

Dolayısıyla Allah ve resulüne itaat dünya ve ahretin izzeti olduğu gibi aynı zamanda müminin vazgeçilmez bir şiarıdır da. Bundan dolayı Ebu'd-Derda (r.a.); "Allah ve Resulüne itaat olmadığı müddetçe İslam'ın varlığından bahsedilmez" demiştir.

Kur'an, Müslümanların ibret almaları için peygamberlerin Allah'ın emrine nasıl itaat ettiklerini haber verir. Bu mühim noktadan dolayı gerek sahabiler, gerek tabiînler, gerekse âlim ve mücahitler İslam'ın yücelmesi için her şeylerini feda edip Allah ve resulüne itaat etmişlerdi. Sözde İslam'dan bahsedip, özde İslam'ı yaşamayanları münafık ilan edip gerektiğinde de onlara cihad ilan etmişlerdi. Onlar, Allah'ı sevme iddiasının O'nun peygamberine itaatten geçtiğini iyi bilirlerdi. Son dönemde ne yazık ki itaat kavramı da istismara ve tahrife uğramaktan kendisini kurtaramamıştır. Yüce Allah **"Onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşriklerden olursunuz."** (6, En'am/121) diye buyurduğu halde çağdaş mürcieler "Allah ve

peygambere inanan bir kişi ne kadar küfre itaat ederse etsin imanına zarar gelmez" derler.

Çağdaş hariciler ise itaatin taksimini bilmeden küfre itaat eden herkesi kâfir ilan ederler. Bundan dolayı da tağutlardan görev alan herkesi istisnasız tekfir etmektedirler. Hatta onlardan bazıları orman bekçilerini ve çöpçüleri dahi tekfir etmişlerdir. Oysa itaatin çeşitleri olduğu gibi tağuttan görev almanın da çeşitleri vardır. Nitekim muhakkik İslam âlimleri bazı görevleri küfür, bazılarını haram, bazılarını da caiz diye taksim etmişlerdir.³⁷⁷

Allah (c.c), dinini güzel bir şekilde anlamayı bizlere nasip etsin ve hepimizi bu gafletten uyandırсын. (Âmin)

³⁷⁷ Geniş bilgi için Alaaddin Palevî'nin "Mühim Soruların Cevabı" adlı eserine bakabilirsiniz.

TAKVA KAVRAMI

"Muhakkak ki Allah takva ehliyle beraberdir." (16, Nahl/128)

Takva sözlükte "sakinmak" demektir. İstilahta ise "kişiyi Allah'ın emirlerini yerine getirmeye sevk eden ve nehiylerden uzak tutan" bir özelliktir.

Takva, Allah'tan Allah'a sığınmaktır. Allah'a karşı yapılan isyandan, onun itaatine sığınmaktır. O'nun gazabından O'nun rızasına sığınmaktır. O'nun azabından O'nun rahmetine sığınmaktır.

Aslen takva tüm dert ve zorlukların çaresidir. Üzüntülü olan kişilerin, zulme uğramışların, dünya ve ahirette rahatlık isteyenlerin, psikolojisi bozulmuş sıkıntılı insanların kurtuluşlu ve tek çaresi yine takvadır.

Bunun için takva tüm dertlerin devasıdır. Rabbimiz (c.c) Kur'an'ı Kerim de şöyle buyurur: **"Haberiniz olsun ki; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur."** (13, Ra'd/28)

Takva, insanın dünya sevgisinin kalbinde değil cebinde olmasıdır. Takva, kalbim sebeplere değil, sebeplerin yaratıcısına bağlamaktır.

Takva, dünyayı ahirete merdiven kılmaktır.

Takva, isteklerini İslam'a tâbi kılp, İslam'ı nefesine tâbi kılmamaktır.

Hz. Ali'ye "takva nedir?" diye sormuşlar. Cevaben şöyle demiş: "Takva, az rızıkla iktifa etmek, Allah'tan korkup ölüme hazırlanmak ve Kur'an'la amel etmektir."

Muhakkik İslam âlimleri takvayı üç kısımda incelemişlerdir:

- 1- Şirki ve küfrü tanıyıp ondan sakınmak,
- 2- Haramın kısımlarını bilip ona yaklaşmamak,
- 3- Şüpheli şeylerden kaçınmak.

Takvanın meyveleri ise şunlardır:

1-Allah katında büyük değer kazanmak. Allah (c.c) şöyle buyurur:

"Takvalı olan müminler için müjde vardır" (10, Yunus/64)

Ebu'l-Hasan Zincânî şöyle der: "Kimin sermayesi takva olursa, diller onun kârını anlatamaz."

2-Allah tarafından yardım görmek. Yüce Allah şöyle buyurur: **"Muhakkak Allah takva ehliyle beraberdir."** (16, Nahl/128)

3-Allah tarafından ilme mazhar olmak. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Allah'tan korkun, Allah size öğretir. Allah her şeyi bilendir."** (2, Bakara/282)

4-Günahların affedilmesi. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Allah'tan korkun, muhakkak Allah bağışlayıcı ve rahmetlidir."** (8, Enfâl/69)

5-İşlerin rahatlığa kavuşması. Yüce Allah şöyle buyuruyor: **"Kim Allah'tan korkarsa Allah onun işini kolaylaştırır."** (65, Tâlak/4)

6-Zorluktan ve kederden kurtuluş. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona bir kurtuluş gösterir."** (65, Tâlak/2)

7-Rızkın genişlemesi. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Kim Allah'tan korkarsa Allah ona bir kurtuluş gösterir ve onu ummadığı yerden rızıklandırır."** (65, Tâlak/3)

8-Ahirette azaptan kurtuluş. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Herkes cehenneme varid olur. Bu rabbinin gerekli gördüğüdür. Sonra takva ehlini kurtarırsınız."** (19, Meryem/71-72)

9-Allah'ın sevgisine hak kazanmak. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Muhakkak ki, Allah muttakileri sever."** (9, Tevbe/4)

10-Muttakilerin ebedi cennete kalmaları, korku ve üzüntüden emin olmaları. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Kim takvalı olup ıslah edici olursa onlar üzerine korku yoktur ve onlar üzülmezler."** (7, Araf/35)

11-Allah'ın velileri ehl-i takvadır. Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Ancak takva ehli Allah'ın velileridir. Fakat onların çoğu bilmezler."** (8, Enfal/34)

Hâsılı kelim, takva büyük bir hazinedir. Dünya ve ahretin hayırlarını toplayan bir haslettir. Tüm ibadetlerin ve kulluğun gayesi ve amacıdır. Fakat ne yazık ki son dönemlerde bu mühim kavram da tahrif edilen kavramlar kervanına katılmış ve istismara uğramıştır. Bazılarına göre takva; ruhbanlar gibi bir köşeye çekilip suya sabuna dokunmadan, birkaç tespih çekmeyle yetinmek, şirk ve tağutun mahiyetini bümenden "Allah vardır, peygamber haktır" diyen herkesi Müslüman kabul ederek onları kardeş bilmektir. Yine onlar, insanlar Allah'a ne kadar şirk koşarlarsa koşsunlar yinede imanlarına zarar gelmez demelerinin yanı sıra tağutları tanıyıp, reddeden Müslümanlara da bunlar 'takvadan nasibini almamış birer fitnecidir' derler. Mevcut düzenin sahipleri de bu takva tasavvurunu destekleyip hakiki Müslümanları terörist diye nitelendirirler. Nitekim istiklal mahkemesi hâkimi, mahkemede Şeyh Said'e yönelip "hani siz şeyh idiniz, hani siz takva ve irfanla uğraşırdınız; bu fitne ve terör havasını neden estirirsiniz? Siz şeyh ve sofi değil misiniz?" diye azarlamıştır.

Bazıları da vaktini ve nakdini İslam'a vermeden, ilim ve irfanla uğraşmadan, edep ve terbiyeden nasibini almadan, şu kâfir bu Müslüman diye Dabbetü'l-Arz görevini üstlenmişler ve bunu da takva diye değerlendirmişlerdir. Hatta onlara göre takva: Konuşup yapmamak, İslam'dan dem vurup yaşamamak demektir.

Bunlar takvayı yaşamayıp, yanlış yorumladıkları için iddia ettikleri dava boğazdan aşağıya geçmediği gibi, kimseye de etkin ve yetkin olamamaktadırlar. Ne güzel söylemişler; "Takvasız bir dava ruhsuz bir bedene benzer."

Allah (c.c) hepimizi gafletten uyandırсын.

TAKİYYE KAVRAMI

"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri veliler edinmesinler. Kim böyle yaparsa, Allah'la hiçbir alakası kalmaz. Ancak onlardan korunma gayesiyle sakınma(nız) başka. Allah, sizi kendisinden sakındırır. Varış Allah'adır." (3, Ali İmran/28)

Takiyye sözlükte "korku" demektir. İstilahta ise "zalim ve müşriklere karşı diliyle mudaratta bulunup malına, ırzına ve nefesine karışmalarını engellemektir."

Yüce Allah şöyle buyurur: **"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri veliler edinmesinler. Kim böyle yaparsa, Allah'la hiçbir alakası kalmaz. Ancak onlardan korunma gayesiyle sakınma(nız) başka. Allah, sizi kendisinden sakındırır. Varış Allah'adır."** (3, Ali İmran/28)

Allah Resulü (s.a.v) 'Mümin nefsini zelil etmemelidir' diye buyurdu. Oradakiler 'Mümin nasıl nefsini zelil kılar?' diye sordular. Rasûlullah (s.a.v) 'Çekemediği belayı üstlenmesiyle' diye cevap verdi.³⁷⁸

Allâme Serahsî, "takiyye" kavramını şöyle tanımlar. "Kendini korumak için inanmadığı bir şeyi söylemek veya yapmaktır."³⁷⁹

Allâme İbn-i Hacer el-Askalani ise şöyle der; "Takiyye, korkudan dolayı inandığını başkalarına söylememesidir."³⁸⁰

Takiyenin Şartları

1-Kaçıp gidilecek bir yerin olmaması. Yani hicret yerinin, emin ve güvenilir bir yerin bulunmaması.

Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Ey iman eden kullarım, şüphesiz benim arzım geniştir; artık yalnızca bana ibadet edin."** (29, Ankebut/56)

³⁷⁸ Tirmizi

³⁷⁹ el-Mebsut 24/25

³⁸⁰ Fetul-Bari 12/314

2-Zararı kendinden def edecek kadar takiyye yapılabilir. Mesela zarar iki cümleyle def edilebiliyorsa kişi iki cümleden fazla konuşma hakkına sahip değildir.

3-Takiyyeyi gerektiren korku kat'i olmalıdır. Yani kesin olmayan ve zanna dayalı olan korkular takiyyeyi gerektirmez.

4-Eğer küfür kelimesini söylerse kurtulmalıdır. Aksi takdirde takiyye geçerli değildir.

5-Tehdit edilen şeye katlanması zor olmalıdır. Mesela ölüm, yaralama, şiddetli darp ve zindana atılma gibi zorluklar... Fakat azıcık aç bırakmak, ve hafifçe vurmak takiyye sayılmaz.

Şunu iyi bilelim ki, takiyye; ya ikrahla birlikte yapılır veya ikrahsız yapılır. Eğer ikrahla birlikte olursa ikrahın şartları gözetilmelidir. Ama ikrahsız olursa, yani kuru bir tehdit veya kuru bir korkutma ise böyle durumlarda küfür sözü söylemek veya küfür fiili yapmak caiz değildir. Böyle durumlarda küfür sözü söylenmez, küfür fiili yapılmaz. Aksi takdirde kişi küfre düşer; takiyye yaptım deyip kendisini kurtaramaz. Tüm mutemet İslam müçtehitleri bu konuda ittifak halindedirler.

Burada şunu da hatırlatmalıyız ki, takiyyeye mecbur kalan bir Müslümanın şunlara riayet emesi gerekmektedir:

1-Takiyye yerine tevriyeyi kullanmalıdır.

2-Takiye deyip tağutlara kulluk yapmamalı, bilakis mecburiyeti kadar takiyyeyi kullanmalıdır.

3-Daima yaptığı şeyin haram olduğunu unutmamalıdır. Fakat eğer helalmiş gibi davranır ve istediğini istediği gibi yaparsa takiyye onu küfürden koruyamaz.

İmam Ahmed b. Hanbel'e sorulmuş: "Acaba âlim bir kişi takiye ile amel edebilir mi?" diye. İmam cevaben: "Âlim takiyye ile amel ederse, cahil de zaten cehaleti sebebiyle susmaktadır. O halde hak ne zaman ortaya çıkacak?" buyurmuştur.³⁸¹

³⁸¹ El-Behru'l-Muhit, 4242

Velhâsılı, takiyye kavramı da nice İslami kavramlarda olduğu gibi tahrife uğramış, asıl manasından uzaklaştırılıp, nifak kelimesinin anlamıyla eş manada kullanılır olmuştur.

Çağımızda nice cemaatler, parti başkanları, parlamenterler her türlü şirki ve küfrü işleyip, soma da "takiyye yapıyorum" derler. Takiyyeyi kirli çamaşırlarını temizlemek için, sabun gibi kullanırlar. Böylece münafıklığı ve takiyyeyi birbirine karıştırırlar. Yaptıkları şirkin caiz olduğunu sanırlar. Hâlbuki hiçbir müctehid İslam âlimi böyle düşünmemiştir. Hatta Şia âlimleri bile takiyyeyi bunlar gibi değerlendirmemişlerdir. Mesela Şia âlimi Ali Kur'ânî'nin, "Tedvinu'l-Kur'an" kitabının 48. sayfasına bakıldığında "Şialarda takiyyeyi Ehl-i Sünnet âlimleri gibi tarif ederler" dediği görülecektir.

Fakat ne yazık ki bunlar Şiaları bile sollamış ve hak ile batılı tamamen birbirine karıştırmışlardır.³⁸²

³⁸² el-Mevsuatu'l-Fıkhiyyetu'l-Kuveyytiyye adlı kitabın Takiyye maddesine bakılabilir.

MESCİT KAVRAMI

"Mescitler/camiler Allah'ındır. Öyleyse oralarda Allah'ın yanı sıra başkasına yalvarmayınız." (72,Cin/18)

Mescitler, içerisinde Yüce Allah'a ibadet edilen binalardır. Mescitler, Müslümanların yetişmesi için büyük bir role sahiptir. Bunun içindir ki, Hz. Peygamber (s.a.v)'in hicret ettikten sonraki ilk işi mescit inşa ettirmek olmuştur. Bu nedenle mescit; her zaman ve her mekânda İslam'ın şiarı olmuştur. Tarih boyunca Müslümanlar mescitlerde toplanır, orada ibadet ederler, Allah'ın kelamı olan Kur'an'ı okur, ilim halkaları kurar ve şûrayı toplayarak mühim müşkülâtları orada halletmeye çalışırlardı. İslam kadıları/yargıçları hükümlerini genelde mescitte verirdi. Müftü fetvasını ifta ederdi. Kısacası, siyasi, sosyal, dini ve dünyevi tüm konuların ve vecibelerin kararı mescitte alınırdı.

Allâme İbn-i Teymiyye mescidin vazifelerini şöyle sıralamaktadır:

"Mescit, Hz. Peygamber (s.a.v) döneminde imamların ve ümmetin toplanma yeri idi. Hz. Peygamber (s.a.v), içinde namaz kılma, zikretme, ders okutma, hutbe verme gibi bir takma amaçlarla mescidini takva üzerine bina etmişti. Ve yine mescitte siyaset, ordu bayraklarını bağlama ve başkan seçme gibi işlerde yapılırdı."³⁸³

İslam'ın istediği mescidin vazifeleri şunlar olmalıdır:

- 1-Müslümanın ilim ve bilimini yükseltebileceği bir kütüphane,
- 2-Namaz eda etme yeri olduğu gibi, Müslümanların kendi meselelerini hallettikleri bir şura merkezi,
- 3-Hem zikir, hem de Daru'l-İfta/fetva verme yeri,
- 4-Hem Kur'an okuma, hem de hüküm ve yeri,
- 5-Hem itikâf yeri, hem de öğrenme ve öğretme yeri,

³⁸³ el-Mecmuul Fetava 39/35

6-Hem evlenme yeri, hem de misafir ve ziyaretçileri karşılama yeri...

Kısacası mescit İslam tarihinde çağımızın diliyle Müslümanlar için bir parlamento mesabesinde idi; zira Hz. Peygamber (s.a.v), kendi döneminde dini konuları mescitte ele aldığı gibi, siyasi konuları da mescitte tatbik ederdi. Din ve siyaseti hiçbir zaman birbirinden ayırt etmezdi. Bunun için mescit, peygamber döneminde hem dava hem de devlet merkezi idi. Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer ve diğer halifeler hilafet ilanından sonra ki ilk hutbelerini mescitte vermişlerdi. Bu mescit tasavvuru İslam tarihi boyunca Müslümanlar tarafından muhafaza edilmiştir. Ancak son dönemde beşerî kanunların hâkim olmasıyla İslamî camianın çoğu bu tasavvuru unutmuşlar ve "Siyaset mescitte yapılmaz, din ayrı, siyaset ayrıdır" demeye başlamışlardır.

Beşerî kanunların sahipleri olan liderler siyaseti mescitlerde yasakladıkları gibi mescitleri kendi istekleri doğrultusunda kullanmaya başlamışlardır. Devlet başkanlarının kendi şirk düzenlerini topluma kabullendirmek için binlerce cami ve mescit inşa ettirdikleri herkesin malumudur. Bu Camilerin hedefi İslam'a hizmetten öte resmi düzene hizmet etmek olmuştur. Zira yaşadığımız coğrafya üzerinde sayıları sekiz binden fazla olan camilerde zerre kadar İslam'ın hakikatleri anlatılmamaktadır. Tevhid akidesinden bahsetmek kesinlikle yasaktır. Üzülerek söylemem gerekir ki, kendileri ne hoca denilen cami görevlileri İslam'ı Hz. Peygamber (s.a.v) gibi anlatmak yerine, sırf ay sonundaki maaşlarını düşünür olmuşlardır.

Okudukları hutbeler dahi kendisine "Diyanet" denilen, hakikatte ise bir hiyanet teşkilatı olan müesseseye mensup bir kadro tarafından hazırlanmaktadır. Hutbelerde genellikle çiçek yetiştirmek, ağaç dikmek, ormanları muhafaza etmek ve trafik kurallarına uymak gibi konulardan bahsederler. "Hoca" diye isimlendirilen namaz kıldırma memurları, suya-sabuna dokunmadan resmi düzenin kanunlarının 657. maddesine son derece bağlıdırlar. Camileri bir ibadet yeri olmaktan öte resmi bir kurumu andırır. Bu camilerde

tevhidi, ilimi ve irfanı anlatmak yerine sadece namaz adı altında birkaç ibadetle yetinirler. Bazen de Regaip Kandili gibi bidat olan gecelerde bir araya gelirler. Böylece nice İslami kavramı tahrif ettikleri gibi mescit ve cami kavramını da asıl amacından saptırırlar.

Mevcut düzenin sahte ilahları, nice İslami kavramları kendi istekleri doğrultusunda istismar ettikleri gibi, "mescit" ve "cami" kavramlarını da sırf düzenlerinin bekası için istismar etmişler ve buraları batıl düzenlerinin ayakta kalması için tıpkı tuğla arasına konulan harç misali bir malzeme olarak kullanmışlardır.

EHL-İ SÜNNET KAVRAMI

"Gelecekte bu ümmet heva ve nefis hususunda yetmiş üç fırkaya bölünecektir." (es-Sunne, İbn-i Ebi Asım)

Ehl-i Sünnet demek, Hz. Peygamber (s.a.v)'i adım adım takip edip sahabîlerinin izledikleri metodu hayatında tatbik etmektir. Yani onların inandığı gibi inanmak, onların yaşadığı gibi yaşamaktır.

Genel olarak Ehl-i Sünnet iki taifedir. Birinci taife; Kur'an ve Sünnetin naslarını tevîl etmeden teşbîh ve ta'tile girmeden kabul etmektir. Bu taifeye 'Selef Taifesi' denilmektedir. İkinci taife ise; Maturidiler ve Eşarilerdir. Bu iki grup genelde sıfatları tafsilli bir şekilde tevîl ederler. Bu iki gruba da 'Halef Taifesi' denilmektedir. Mesela Kur'an-ı Kerim'de geçen 'yed/el' ifadesi selefe göre Allah (c.c)'a layık olduğu veçhiyle "el" demektir. Fakat halefe göre "yed" ifadesi "Allah (c.c)'ın gücü ve kudreti" demektir.

Aslen Ehl-i Sünnetin ilk çıkışı tarihsel olarak sahabe döneminde olmuştur. Fakat belli bir fırkanın ismi olarak çıkması Hz. Ali ve Muaviye döneminde vuku bulmuştur. Daha sonra bu, lakap (yani Ehl-i Sünnet lakabı), Hz. Ali'den başka halife kabul etmeyen Rafizi Şialara karşı kullanılmıştır.

Ebu Nasr el-Vailî Ehl-i Sünneti şöyle tanımlar: "Ehl-i Sünnet; Selefi Salihin, Hz. Peygamber (s.a.v) ve sahabeden getirdikleri akide üzere sabit kalan bir taifedir. Bu fırkayı öteki fırkalardan ayıran özellik, bidat işlemeyip heva ve nefislerine tabi olmamalarıdır. Hadiste bu özellik açıkça geçmektedir:

"Gelecekte bu ümmet heva ve nefis hususunda yetmiş üç fırkaya bölünecektir." ³⁸⁴

³⁸⁴ es-Sunne, İbn-i Ebi Asım

Ehl-i Sünnet Akidesinin Özellikleri

1-İnsanları insanlara kulluktan kurtarıp, tek olan Allah (c.c)'a kul yapmaktır.

2-Hurafe ve sapıklığa karşı savaşılmıştır.

3-İnsana, varlık ve hayata dair doğru bir fikir vermektir.

4-Fıtrat dini olduğu için fıtrata ters olan her şeyi reddetmektir.

5-Sahih mantık ve selim akla tamamen uygun olmaktadır.

6-Sahabeye tabi olup aleyhinde konuşmamaktır.

7-Hz. Peygamber (s.a.v)'in sünnetini kabul edip, ona tabi olmaktadır.

8-Kaderin hayrına ve şerrine inanmaktır.

9-Kur'an'ın Allah (c.c)'m kelamı olup, mahlûk olmadığına inanmaktır.

10-Kıyamet gününde Rabbini kendi gözleriyle göreceğine inanmaktır.

11-Kıyamet gününde amelleri tartan mizanın varlığına inanmaktır.

12-Kıyamet gününde tercüman olmadan Allah (c.c) ile konuşulacağına inanmaktır.

13-Kıyamet gününde Hz. Peygamber (s.a.v)'e özel bir havuz olduğuna ve ümmetinin o havuzdan içeceğine inanmaktır.

14-Kabir sorgusuna, isimleri "Münker" ve "Nekir" olan meleklerin soru soracağına ve gereken cevap verilmediğinde azap görüleceğine inanmaktır.

15-Allah (c.c)'in kıyamet gününde Hz. Peygamber (s.a.v)'e şefaet hakkı vereceğine ve Hz. Peygamber (s.a.v)'in cehenneme müstahak olan nice Müslümanlara Allah (c.c)'ın izniyle şefaet edeceğine inanmaktır.

16-Kıyamete yakın Deccal'in çıkacağına ve Hz. İsa'nın onu öldüreceğine inanmaktır.

17-İmanın hem söz, hem amelden ibaret olduğunu ve arttığını kabul ettiği gibi azaldığını da kabul etmektir.

18-Hz. Peygamber (s.a.v)'den sonraki halifeleri; Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali olarak sırasıyla kabul etmektir.

19-Müslüman olan emire itaat etmenin vacipliğine, başkaldırmanın ise caiz olmadığına inanmaktır. Ancak mürted olursa veya münkeri açıkça desteklerse o zaman başkaldırmanın gerekliliğine inanmaktır.

20-Ganimet ve zekâtı taksim etmenin, had cezalarını uygulamanın halifeye ait görevler olduğuna inanmaktır.

21-Tevbe eden kişinin günahlarını Yüce Allah'ın dilerse affedeceğine dilerse de affetmeyeceğine inanmaktır.

22-Küfür üzere ölen kişinin bağışlanmayacağına, aksine azap göreceğine inanmaktır.

23-Evli olup da zina eden kişinin recm edileceğine; evli değilse yüz değnek vurulacağına inanmaktır.

24-Sahabeyi kötüleyen ve küfredenin bidat ehli olduğuna inanmaktır.

25-Cennet ve cehennem el an yaratılmış olduğuna inanmaktır.

26-Müslüman biri öldüğünde günahı olsun-olmasın cenaze namazının kılınacağını kabul etmektir.

Kısacası, Ehl-i Sünnet, Hz. Peygamber (s.a.v)'in ve sahabilerinin inandığı gibi inanır, onlar gibi küfre karşı tavır takınır, onlar gibi İslam'ı yaşar, onlar gibi siyaset izler ve ölene kadar onlar gibi Kur'an ve sünnete bağlı kalır.

Fakat ne yazık ki tağuti düzenlerin müntesipleri bu kavramı da tahrif edip kendi kötü emelleri uğrunda kullanmaktadırlar. Örneğin içinde yaşadığımız bu coğrafyada "Ehl-i Sünnet" denildiğinde 'vatan, millet, Sakarya' deyip tağuti güçlere yılmaz bekçilik yapanlar akla gelir.

Ve yine Ehl-i Sünnet denildiğinde 'Diyanet' adı altında kurulmuş, gece gündüz tağutları öven, onlara toz kondurmayan, farklı

düşünen mü'minleri kötüleyip, onları fitneci ilan eden, minber ve mihrapta Allah'ın dinini anlatma yerine trafik kurallarını anlatan, orman haftalarından bahseden ve dini ticaret vasıtası haline getirmiş olan belami teşkilatın 'namaz kıldırma memurları' anlaşılır.

Yine bu diyarlarda "Ehl-i Sünnet" denildiğinde akla kanun ve yasama hakkını şirk fabrikası mesabesinde olan meclislerde görev yapan parlamenterlere veren ve mevcut kanunları ve mevcut düzeni muhafaza etmek için var gücüyle çalışan vatan sevdalısı kimseler akla gelir. Onlar kendi kanunlarına itaat etmeyen, yasama, yürütme ve yargı hakkını onlara vermeyen hakiki Sünnet ehli Müslümanları ya Vehhabî, ya terörist, ya gerici-yobaz, ya da vatana ihanet eden sapık kimseler olarak adlandırırlar. Bununla da kalmayıp böylesi Müslümanlara "Bunlar hain ve nankördürler. Hem devletimizin ekmeğini yiyip, suyunu içip, havasını soluyorlar hem de düzenimizi kabul etmezler" derler. Hâlbuki vergileri toplayıp zorla milletin malını yiyenler onların ta kendileridir. Nitekim oturdukları evler, bindikleri arabalar, aldıkları maaşlar, kullandıkları elektrikler, içtikleri sular evet, bunların hepsi fakir fukaranın cebinden çıkmaktadır.

Acaba kim kimi sömürmektedir? Ehl-i Sünnet bu mudur? Kan emiciler kimlerdir? Biz mi onlar mı? Düşünün ve akledin...

CUMA KAVRAMI

"Ey mü'minler, Cuma günü namaza çağrıldığınızda Allah'ın zikrine koşun" (62, Cuma/9)

Allah (c.c), Cuma konusunda Kur'an-ı Kerimde şöyle buyurmaktadır:

"Ey mü'minler, Cuma günü namaza çağrıldığınızda Allah'ın zikrine koşun." (62, Cuma/9)

Allah Resulu (s.a.v) de şöyle buyurur: "Kim tembellik yapıp üç cumayı terk ederse Allah (c.c) onun kalbini mühürler."³⁸⁵

Hanefi âlimleri Cuma namazının sıhhati için şu şartları öngörmüşlerdir:

1-Cuma namazının kılındığı yer şehir olmalıdır. Dolayısıyla köylerde, çadırların kurulduğu kamp türü yerlerde, gemi ve uçaklarda olmaz.

2-Sultan veya naibinin izni gerekmektedir. Eğer bunlar olmazsa Müslümanlar aralarından birini seçip cumayı kıldırırlar.³⁸⁶

3-Cuma namazı öğle vaktinde kılınmalıdır.

4-Hutbe okunmalıdır.

5-Hutbe namazdan evvel okunmalıdır.

6-Cemaat en az üç kişiden oluşmalıdır.

7-Genel izin olmalıdır. Dolayısıyla cuma hapishane gibi yerlerde olmaz.

Allame İbn-i Abidin kendi şerhinde şöyle der: "Valisi kâfirler tarafından tayin edilmiş herhangi bir şehirde hem Cuma hem de bayram namazları kılmak caizdir. Kâfirlerin istilasına uğramış beldelede Müslümanlar hem Cuma hem bayram namazı kılabilirler. Kadı Müslümanların rızasıyla kadı sayılır. Dolayısıyla Müslümanlar kendilerini idare eden bir Müslüman valiyi aramalıdır.³⁸⁷

³⁸⁵ Tirmizi

³⁸⁶ İbni Abidin, 1/536

³⁸⁷ İbni Abidin, 5/369

Şunu iyi bilelim ki cumhur ulema Hanefilerin bu şartlarından bir, iki ve yedinci maddeyi zayıf görüp böyle bir şart koşmamışlardır. Aksine küfür diyarında Müslümanlar kendi aralarından bir imam seçip Cuma ve bayram namazlarını kılmalıdır. Aksi takdirde günaha girerler, Allah'ın emrine ters iş işlemiş olurlar ve Resulullah'ın tehdidi ile yüz yüze kalırlar.

Yani âlimlerin çoğunluğuna göre küfrün hâkim olduğu beldelerde Müslümanlar gizlice bazı evlerde toplanıp Cuma ve bayram namazlarını kılmalıdır. Ancak Müslümanların toplanması büyük bir tehlikeye sebep olarsa o zaman mazurdurlar. Fırsat bulduklarında bu farzı eda etmelidirler.

"el-Mevsuatu'l-Fıkhiyyetu'l-Kuveyytiyye" kitabının Cuma namazı bahsinde şöyle geçer:

"Cuma namazı, Hz. Peygamber (s.a.v) Medine'ye hicret ederken farz kılınmıştır. Hafız İbn-i Hacer, âlimlerin çoğunun Cuma namazının Medine'de farz olduğu inancında olduklarını söylemiştir. Zaten Cuma ayetinin de Medine'de inmesi bu düşüncüyü güçlendirir. Şeyh Ebu Hamid, Cuma namazının Mekke'de farz olduğunu söylemişse de bu görüş gariptir. Fakat Hz. Peygamber (s.a.v) Medine'ye hicret ederken Beni Salim b. Avf kabilesinde bir dere de Cuma namazını kıldırırken ittifak mevcuttur. Hz. Peygamber (s.a.v) hicret etmeden evvel Esad b. Zürrare'ye "Medine'de insanları toplayın, Cuma namazım kıldırın" emri de sabittir.

Birinci rivayeti destekleyenler, 'Cuma namazı Medine'de farz olmuştur' derler. İkinci rivayeti destekleyenler ise, 'Cuma namazı Mekke'de farz olmuştur, ama Müslümanların sayılarının az olması, Cuma'nın aşikâr kılınma gereğine karşılık hicretten önceki sıkıntıların artması ve bu sıkıntılar akabinde gizlenme ihtiyacı sebebiyle Hz. Peygamber bunu Medine'ye tehir etmişti' derler.

Cumanın Sıhhati Ve Vucubunun Şartları

1-Cuma kılman yer şehir olmalıdır. Cumhur bu şartı kabul etmez. Bu, Hanefilere ait bir şarttır.

2-Sultanın izni olmalıdır. Bu şartta Hanefilere aittir, cumhur bunu kabul etmez.

3-Öğle vakti olmalıdır. Hanbeliler hariç Cumhur bu şartı kabul eder.

Cumanın Vucub Şartları

1-Şehirde ikamet etmelidir. Yolculuk halinde olunmamalıdır.

2-Erkek olmalıdır.

3-Hasta olmamalıdır.

4-Hür olmalıdır.

5-İhtiyar ve sakat olmamalıdır.

Cumanın Sıhhat Şartları

1-Namazdan evvel hutbe okunmalıdır.

2-Cemaatle kılınmalıdır. Cemaat, Hanefilere göre üç, Şafii ve Hanbelî mezhebine göre kırk, Malikilere göre ise on iki kişi olmalıdır.³⁸⁸

Üzülerek belirtmeliyim ki; nice kavramlar gibi Cuma kavramı da ifrat ve tefrit arasında tahrife uğramıştır. Bazılarına göre küfrün hâkim olduğu yerlerde Cuma namazı kılınmaz, kılınması mutlaka haramdır. Müctehid âlimlerin içtihadına başvurmadan böyle bir aşırılığa saplanmışlardır. Bazıları da nerde, hangi şartlarda, kimin arkasında olursa olsun fark etmez, Cuma mutlaka kılınmalıdır derler. Bu tefritçi grup da Hanefi mezhebinin iyi bilmediği için böylesi bir yanılsa saplanmışlardır. Saplanmakla da kalmayıp Hanefi mezhebinin taklid eden ve tağutların görevlendirdiği imamlar arkasında Cuma namazı kılmayan Müslümanları da durmadan eleştirirler. Hâlbuki Hanefi mezhebine göre Cumanın şartlarından bir şart dahi mevcut olmasa Cumanın farziyeti düşer. Zira şartın yokluğu meşrutun da yokluğu demektir.

³⁸⁸ Bu hususta "el-Mevsuatu'l-Fikhiyyetu'l-Kuveyytiyye" adlı kitaba bakılabilir.

İmam Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve nice Hanefi kadıları Kur'an mahlûktur diyen Cehmîlerin ve Rafızîlerin arkasında namaz kılmayı caiz görmemişlerdi.

Acaba tağutu reddetmeyen, hiç durmadan onları meşrulaştırıp öven, bu namaz kıldırma memurlarım görselerdi ne derlerdi?³⁸⁹

KÜFÜR VE TEKFİR KAVRAMI

"Kim imanı küfre değişirse muhakkak o dosdoğru yoldan sapmış olur." (2, Bakara/108)

Küfür; sözlükte gizlemek demektir. İstilahta ise imanın zıddıdır.

Küfrün Kısımları:

Küfrün birçok kısmı vardır. Bunlar başlıca şunlardır:

1-Yalanlama Küfrü (Küfrü't-Tekzib): Küfrün bu çeşidi, Allah'ın haber verdiği şeylerin aksini savunmakla meydana gelir. Örneğin, ahiretin var olduğunu Allah Teâlâ Kur'an'da açıkça ifade etmiştir. Bu hakikatin yok olduğunu söylemek veya "Böyle bir şey olamaz" demek onu yalanlamaktır ve tekzib küfrüne girer. Aynı şekilde Allah'ın haram veya helal laldığı bir şeyin aksini iddia etmekte bu kabildendir. Yalanlama küfrüne şu ayeti örnek verebiliriz:

"Allah'a karşı yalan uyduran veya kendisine hak gelmişken onu yalanlayandan daha zalim kimdir? Cehennem de kâfirler için bir yer mi yok?" (Ankebut, 68)

2-Kibirlenme Küfrü (Küfrü'l-İstikbâr): Bu, Allah ve Rasûlünün söylediklerinin hak olduğunu bilmekle beraber kibirlendiği ve gurura kapıldığı için hakkı kabule yanaşmayan kimselerin küfrüdür.

"Onlar şöyle dediler: Sana düşük seviyeli kimseler tabi olup dururken, biz sana iman eder miyiz hiç?" (Şuara, 111)

Şeytanın küfrü de bu kısım içerisinde değerlendirilir.

³⁸⁹ Konuyla ilgili "Muhtasarı'l-Uluvv" adlı esere müracaat edilebilir. Bkz. sf.158.

"Hani biz meleklere: 'Âdem'e secde edin' demiştik de, şeytan hariç hepsi secde ettiler. O reddetti, kibirlendi ve kâfirlerden oldu." (Bakara, 34)

3-Şek ve Şüphe Küfrü (Küfrü's-Şekki ve'r-Rayb): Allah'ın buyurduğu ve Rasûllah'ın getirdiği şeylerin doğruluğunda şüphe etmek veya tereddüt geçirmek küfrün bu kısmında değerlendirilir. Rabbimiz şöyle buyurur:

"Derken kendine zulmederek bağına girdi ve şöyle dedi: 'Bunun sonsuza değin yok olacağını sanmıyorum. Kıyametin kopacağını da zannetmiyorum. Şayet Rabbime döndürülsem bile andolsun bundan daha iyi bir sonuç bulurum.' Arkadaşı, ona cevap, vererek: 'Seni topraktan, sonra bir damla meniden yaratan, sonra da seni (eksiksiz) bir insan şeklinde düzenleyen Allah'ı inkâr mı ediyorsun?' dedi." (Kehf, 35-37)

Onlara peygamberleri mucizeler getirdiler de onlar (öfkeden parmaklarını ısırarak için) ellerini ağızlarına götürüp, **"Biz sizinle gönderileni inkâr ediyoruz. Bizi çağırdığınız şeyden de derin bir şüphe içindeyiz" dediler.**" (İbrahim, 9)

4-Yüz Çevirme Küfrü (Küfrü'l-İ'râz): Hakkı küçük görerek veya basite alarak öğrenmemek, gereğince amel etmemek ve ona teslim olmamak küfrün bu çeşidine dâhildir. Bu da üçe ayrılır.

a-Kalben yüz çevirme

b-Söz ile yüz çevirme

c-Davranışlarla yüz çevirme

"Kâfirler uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmiş olanlardır." (Ahkâf, 3)

Buna göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in Rabbinden getirdiklerinden, "ben ona uymam, onu yapamam" ya da "benim buna ihtiyacım yoktur" demek sureti ile yüz çeviren yahut hakkı işittiği vakit onu işitmemek için kendisi konuşmaya başlayan ya da parmakları ile kulaklarını tıkayan kimse gibi, fiiliyle buna karşı çıkan ya da hakkın zikredildiği yerlerden kaçan yahut hakkı işitmekle birlikte kalbini ona iman etmekten başka tarafa döndüren, organlarını

da gereğince amel etmekten uzak tutan ve bunu haktan hoşlanmadığı için yapan bir kimse de hakta yüz çevirmek sureti ile küfreden bir kâfirdir.

5-Münafıklık Küfrü (Küfrü'n-Nifâk): Bu da kalben İslâm'ın öğretilerini inkâr etmekle birlikte zahiren ona tabi olan kimselerin küfrüdür. Böyleleri dilleri ile İslâm'a bağlılıklarını söylerken aynı zamanda kalplerinden ona buğzeder ve nefretle onu inkâr ederler.

"İnsanlardan bazıları vardır ki, iman etmedikleri halde 'Biz Allah'a ve ahret gününe iman ettik' derler." (Bakara, 8)

6-Taklit Küfrü (Küfrü't-Taklîd): Kişinin küfrün önder ve liderlerinin yolunu takip ederek düşmüş olduğu küfür çeşidi bu kısma dâhildir.

"Gerçekten Allah, kâfirleri lanetlemiş ve onlar için çılgın bir ateş hazırlamıştır. (...) "Ve dediler ki: Rabbimiz, gerçekten biz, efendilerimize ve büyüklerimize itaat ettik, böylece onlar bizi yoldan saptırmış oldular." (Ahzab, 64-67)

7-Sövme ve Alay Etme Küfrü (Küfrü's-Sebb ve'l-İstihzâ): Alay etmek, kâfirlere hoş görünmek, tartışma sonucu, öfke halinde veya bunlara benzer durumlarda İslâm'ın mukaddes addettiği şeylerden birisine hakaret etmek veya bunlardan birisi ile alay etmek küfrün bu kısmına girer.

"Andolsun, onlara (Tebük gazvesine giderken söyledikleri o alaylı sözleri) soracak olsan, elbette şöyle diyeceklerdir: "Biz lafa dalmış şakalaşıyorduk." De ki: "Allah ile O'nun ayetleri ile ve Rasûlü ile mi alay ediyorsunuz? Özür dilemeyin. Siz iman ettikten sonra gerçekten kâfir oldunuz..." (Tevbe, 65, 66)

8-Buğuz ve Nefret Etme Küfrü (Küfrü'l-Buğd): Bu da İslam dininden, onun ahkâmından veya Allah'ın indirdiği şeylerden hoşlanmamak ve bunlardan nefret etmek sureti ile olur. Rabbimiz şöyle buyurur:

"Bunun sebebi, onların Allah'ın indirdiğini kerih görmeleri/beğenmemeleridir. Allah ta onların amellerini boşa çıkarmıştır." (Muhammed, 9)

Kâfirlerin Türleri

İslam şeriatının nazarında kâfirler iki kısma ayrılırlar.

Birincisi: Asli kâfirlerdir. Dehriiler, mecusiler, putperestler, kitap ehli ve zamanımızda demokratlar ve liberaller gibi.

İkincisi: Dinden dönmüş mürtedlerdir. Malumdur ki irtidat; itikat, söz ya da fiille olur. Mesela ikrah olmadan kişi küfür sözü söyler veya küfür ameli işlerse tüm İslam âlimlerinin nezdinde mürted olur.

Şunu iyi bilmeliyiz ki, namaz nasıl farz ise, aynı şekilde kendi hevalarına göre kanun koyan tağutları ve onları koruyup kollayan yardımcılarını tekfir etmek de farzdır. Onun içindir ki, İslam âlimleri kâfire kâfir demeyenlerin veya kâfirin metodunu doğru görenlerin ya da onun küfründe şüpheye düşenlerin kâfir olacağını söylemişlerdir.

Günümüzde Kur'an'a dayanmadan yasa çıkaranların ve onları destekleyenlerin küfrü güneş gibi açık olduğu için her Müslüman onları tekfir etmeli ve onların küfre girmiş olduklarını söylemelidir. Aksi takdirde Allah ve Resulu'nü yalanlamış olacağı için kendisi küfre girer.

Tabii ki, bu noktada dikkat edilmesi gereken bazı ince ayrıntılar vardır. Dinde bazı meseleler derin ve incedir. Bir takım hafi meseleler vardır. Böylesi konularda bir Müslüman hemen tekfir yoluna gitmemelidir. Bilakis ehli olan İslam âlimlerini toplayıp o konuları Kur'an ve sünnet laboratuvarında tahlil etmelidirler. Bunun için allame İbn-i Teymiyye şöyle der:

"Bir kişinin mürtedliğine hüküm verecek kimsenin alimlerin mezheplerini bilen ve tekfirda acele etmeyen alimler olması gerekmektedir. Dolayısıyla cahiller İslam âlimlerini tekfir etmemelidir. Aksi takdirde büyük bir kötülüğe sebep olurlar."³⁹⁰

Özellikle de bir konuda büyük İslam âlimleri ihtilafa girmişlerse o zaman Müslümanlar birbirlerini tekfir etmekten son derece uzak durmalıdırlar. Zira bu konu tekfirin sahası üzerinde icma edilmiş

³⁹⁰ Mevsuatu Fıkhu İbn Teymiyye Riddet Mad.

konulardandır. Tüm âlimler bu konuda ittifak etmişlerdir. Allah Resulu (s.a.v) şöyle buyurur; "Kişi kardeşine kâfir derse o ikisinden birisine döner"³⁹¹

"Din konusunda ileri gitmeyin. Çünkü öncekilerin helaki dinde ileri gitmelerinden olmuştur. "³⁹²

"Ümmetimden iki sınıf insan şefaata nail olamaz: Zalim başkanlar ve aşırıya kaçanlar/ifratçılar."³⁹³

Allame Şevkanî şöyle der: "Bilinmelidir ki, Müslüman bir şahsiyetin dinden çıktığına ve küfre girdiğine hüküm vermeye kalkışmak -elinde güneşten daha açık bir delil olmadıkça- Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir kul için münasip bir şey değildir."³⁹⁴

Hasılı kelim, muvahhid Müslümanlar her konuda olduğu gibi tekfir konusunda da ifrat ve tefrite girmeden orta bir metod izlemelidirler. Yani eğer bir kimsenin tekfirinde ulema ittifak etmişse her Müslüman o kişiyi tekfir etmelidir. Aynı şekilde bir mesele hakkında alimler küfür hükmü vermiş ve bu noktada görüş birliği sağlamışlarsa o zaman her müslümanın o meseleye küfür gözüyle bakması gerekmektedir. Ama eğer muteber âlimler bir meselenin hükmünde ihtilafa girmişlerse, bir Müslüman kendisi gibi düşünmeyenleri tekfir edemez, etmemelidir.

Ne kadar üzücüdür ki; son dönemde içinde yaşadığımız toplumun fertleri küfür ve tekfir konusunda ya ifrata ya da tefrite gitmektedirler. Bazılarında 'fikrine uymayan veya senin küfür dediğine küfür demeyeni tekfir edebilirsin' tasavvuru hâkimdir. Bazılarına göre de küfür inkârdan ibarettir. Onlar: "Allah (c.c)'ın varlığına inanıp Peygamber'in (s.a.v) hak olduğunu açıklayan herkes Müslümandır; ne yaparsa yapsın tekfir edilmez. Ancak Allah (c.c)'ı inkâr ederse veya Peygamber (s.a.v)'i reddederse o zaman kâfir olur ve tekfir edilir" derler.

³⁹¹ Buhari

³⁹² Nesai

³⁹³ Taberani

³⁹⁴ Şevkanî, "es-Seylül'l-Cerrâr ala Hadâiki'l-Ezhâr", 4/578.

Oysa küfür, kalbî inkârdan oluştuğu gibi bazen de elfaz-ı küfür ve efal-i küfürden de oluşur. İnkâr da küfrün bir kısmıdır, ama küfrün tam tarifi değildir. Çünkü nice efal-i ve elfaz-ı küfrü işleyen biri için inkârına bakılmaksızın küfür hükmü verilmiştir. Onun için Bakara Suresinin 256. ayetinde geçen küfür lafzını sadece 'inkâr' diye meallendirenler Kur'an'a büyük iftirada bulunmuşlardır.

Malum, İslam'da her şeyin efradına cami ağyarına mani tarifi olduğu gibi, tekfirinde efradına cami ağyarına mani tarifi vardır. Onun için bu hududu aşan ya ifrat yada tefrit çukuruna düşer. Nitekim İslam âlimleri tekfir konusunda ümmetin ifrat ve tefrite girmemesi için şu kaideleri koymuşlardır:

1-Kati bir iman ancak kati bir küfürle yok olur. Yani zanni delillerle bir Müslüman tekfir edilmez.

2-Kim muteber deliller olmadan bir Müslümanı tekfir ederse küfre girer. Ne yazık ki tekfircilerin çoğu bu tehlikeye girmektedirler.

3-Kim helali haram, haramı helal yaparsa küfre girer. Yani şu zamanda olduğu gibi yasama yapanlar ve bu yasama hakkını Allah'tan başkasına verenler küfre girer.

4-Genel tekfir tayinî tekfiri gerektirmez. Mesela kim küfür lafzını söylerse küfre girer; fakat küfrü telaffuz eden bir Müslümanı hemen tekfir edemeyiz. Tekfirin manisi olabilir. Müslüman kişi bu sözü ikrah altında söylemiş olabilir, hata yapmış olabilir, yeni Müslüman olmuş olabilir, küfre sebep olan konu İslam'ın derin ve ince konulardan birisi olup kişi bilmemezliğinden dolayı özürlü olabilir.

5-Küfre rıza küfürdür. Yani kişi yaptığı küfürden razı olursa küfre girer. Fakat küfür sözü söyleyen bir kâfirin yanında oturursa, küfrüne razı olmadığı müddetçe küfre girmez.

ŞEFAAT KAVRAMI

"Onun izni olmadan kimse şefaati edemez." (2, Bakara/253)

Şefaati sözlükte yardım istemektir. İstilahta ise günahı affetmesi için Allah'a yalvarıp dua etmektir. Şefaati hem kitapta hem de sünnette sabit olan bir konudur.

Allah (c.c) şöyle buyurur: **"Onun izni olmadan kimse şefaati edemez."** (2, Bakara/253)

Allah Resulu (s.a.v) de şöyle buyurur: "Benim şefaatiüm ümmetimden büyük günah işleyenler içindir."³⁹⁵

Bilinmelidir ki, şefaatin bazı kısımları vardır. Peygamberlere tanınmış bir özellik olduğu gibi melekler ve salih insanlarda şefaati edebileceklerdir. Fakat en büyük şefaati hakkı sahih hadislerde sabit olduğu gibi sadece son peygamber Hz. Muhammed'e (s.a.v) özgüdür.

Ancak eski ve çağdaş kafalı bazı mütezileler büyük şefaati hariç tüm şefaati çeşitlerini inkâr etmişlerdir.

Kur'an'ın tümüne bakıldığında görülür ki bazı ayetler şefaati reddeder, bazıları da ispat eder. Mesela Bakara 48, 254, Mümin 18, İnfitar 19 gibi ayetler şefaati reddeder. Fakat Taha 109, Enbiya 28, Bakara 255 gibi ayetlerde şefaati ispat eder. Malum olduğu üzere böylesi ayetlerle karşı karşıya kalan bir Müslümanın vazgeçilmez görevi; müteşabihi muhkemlere, mutlakı mukayede, umumu hassa döndürmesidir. Yani şefaati reddeden ayetlerin siyak ve sibakına bakılırsa görülür ki, bu ayetler müşrikler hakkındadır. Şefaati ispat eden ayetler incelendiğinde de bunların Müslümanlar hakkında olduğu anlaşılır. Aksi takdirde ayetler arasında çelişki ve zıtlığın var olduğu anlaşılır ki bu da Kur'an'ın ruhuna terstir.

Allame Taftazanî "Şerhu'l-Mekasid" adlı eserinde şöyle der: **"Fakat onlara şefaatiçilerin şefaati fayda vermeyecektir."** (74,

³⁹⁵ Tirmizi

Müddesir/48) Bu son ayetten anlaşılır ki, müşriklerin dışında kalan günahkâr Müslümanlar şefaâtçilerin şefaatinde faydalanırlar. Zira eğer şefaatin kimseye faydası olmasaydı müşriklerin tahsisinde bir fayda olmazdı."

Şunu da bilelim ki, Şefaât Allah'ın (c.c) izni olmadan yapılamaz. Kim olursa olsun fark etmez. Mutlak mülkün sahibi yüce Allah'tır. İsteddiğine izin verir, istemediğine vermez. Yani şefaatin kapısı herkese açık değildir. Çünkü müşrikler şefaatten mahrumdur. Ayet ve hadislerle sabittir ki, şefaât günahkâr Müslümanlar içindir. Fakat şefaati bekleyenler her an korku içindedirler. Adeta 'Bana şefaât edecek yok mu? Şayet şefaât ederse şefaati kabul olunur mu? Yoksa şefaate nail olamadan zebaniler tarafından cehenneme atılır mıyım?' diye kara kara düşünür. Binaenaleyh, istediği günahı yapıp gelecekte bana salih kimseler şefaât eder deyip rahatça yaşayanlar, açıkça bir sapıklık içindedirler. Çünkü bu düşünce Cahiliye döneminde yaşayan müşrik ve Hıristiyanların düşüncesi idi. Muvahhid bir Müslüman kesinlikle böyle bir şefaât inancına sahip olamaz. Müslüman, hakiki bir imana ve salih bir amele dayanıp Allah'ın rahmetini beklemelidir.

İMAN KAVRAMI

"İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah 'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah'ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakiler ancak onlardır!" (2, Bakara/177)

İman kelimesi sözlükte emniyet ve tasdik demektir. İstilahta ise tevhid kelimesi ile aynı manadadır. Yani İslam kalple tasdik, dil ile ikrar, uzuvlarla amel etmektir. İmam Şafi şöyle der: "Sahabe ve tabiinden ta bize kadar gelen bilgilere göre imanın söz, amel ve niyet olduğunda icma sabittir. İmam Ahmed'de bu noktada İmam Şafi'ye yalan cümleler söylemektedir."³⁹⁶

Allah Resulu (s.a.v) şöyle buyurur: "İman yetmiş (veya altmış) küsür şubedir. Bunların en üstünü La İlahe İllallah, en düşüğü ise eza veren şeyleri yoldan uzaklaştırmaktır. Hayâ da imanın bir parçasıdır."³⁹⁷

Hasan Basri şöyle der: "İman kuru bir iddiadan ibaret değildir. Bilakis iman kalplerde yerleşen ve amellerin kendisini tasdik ettiği şeydir."³⁹⁸

İmanın Rukunları: İmanın rükünleri malum olduğu üzere 6 tanedir.

1-Allah'a (c.c) iman. Yani Allah'ı (c.c) şirk çeşitlerinden arındırıp rububiyet, ulûhiyet ve isim-sıfat tevhidinde Onu birlemektir. Aksi takdirde iman diye bir şey kalmaz. Mesela yasama hakkını

³⁹⁶ Usulu İtikad ehli Sunne Lalekai 5/956

³⁹⁷ Müslim

³⁹⁸ el-İbane, İbni Bate 2/805

kendisi gibi aciz olan birine veren bir kimse her ne kadar Allah'ın varlığına inansa da imanım bozmuş olur.

2-Meleklerin varlığına inanmaktır.

3-Semavi tüm kitaplara inanmaktır. Hayatın Allah'ın (c.c) kitabı olan Kur'an'a göre tanzim etmektir.

4-Tüm peygamberlere inanmaktır. Hayatını Hz. Muhammed'in (s.a.v) metoduna göre tertip etmektir.

5-Kıyamet gününe inanmaktır. O günde hesap vermeye hazırlanmaktır.

6-Kadere inanıp zerreden mecere kadar her şeyin Allah'ın (c.c.) emrinde olduğuna inanmaktır.

Şunu iyi bilelim ki iman Müslümanın hayatında en büyük nimettir. Onsuz bir hayat zillet ve rezaletin ta kendisidir. Çünkü iman kişilere şahsiyet, toplumlara izzet, devletlere kuvvettir. Hakiki iman kişilere saadeti kazandırdığı gibi, hakikati haykırmak için kainata meydan okutturur. Bu hakiki imanın lezzetini bilenler ancak onunla yaşayanlardır. Onun için muvahhid bir Müslüman zindanı medrese-i yusufiye, sürgünü seyahat, davası uğrunda ölmeyi en büyük rütbe olarak görür. Bundan dolayı imandan mahrum olan bir toplum insanlığın başına bela olduğu gibi tarih sayfasından silinmeye de mahkumdur. Fakat ehli iman dünya ve ahirette Allah katında büyük bir rütbeye sahiptir. Allah her an onlara yardım eder, hem sever hem de sevdendir. Kısacası iman emin ve emanın sigortası olduğu gibi, iman ehli de toplumlar için güvencenin simgesidirler.

İmanı Bozan Unsurlar

Bilinmelidir ki şirkin ve küfrün bölümleri olduğu gibi imanın da bölümleri vardır. Fakat bazı konular imanı kökten silerler. Mesela kişi alem kadimdir derse, haram olan bir şeye helal derse, Allah (c.c)'ın hakkı olan yasama hakkını parlamenterlere verse, İslam şeriatı her zamana uymaz, bu zaman için geçerli değildir derse, cennet cehennem olmadiğına inanırsa, din ve devlet işleri ayrılmalıdır derse, Allah (c.c)'ın hükümlerine kafa tutarsa, Allah (c.c)'a ve

Resulullah (s.a.v)'a küfrederse, "İslam'dan dolayı insanlar geri kalmışlar" derse, muvahhid Müslümanlara "gerici" derse, cennet birkaç huri birkaç kuştan ibaret deyip küçümserse, "ben peygamberim" derse, kâfirlerin küfrünü destekleyip güçlendirirse, küfrü açık olan kâfirlere kâfir demezse, kâfirlerin metodunu doğru bulup benimserse, ırkçılık için çarpışıp ölürse, Allah (c.c)'ın şeriatı için değil de İslam'ı olmayan vatanı için çarpışıp ölürse, Allah (c.c)'m izni olmadan başkalarına itaat ederse, zorlama olmadan tağutların mahkemelerine başvurursa, İslam'ın şiarlarını sevmezse, demokrasiyi ve laikliği benimseyip demokrat olduğunu söylerse, tevhid anlatıldığı zaman rahatsız olursa, Allah (c.c)'ın hükümlerine dayanmadan hüküm verirse... işte böylesi durumlarda kişi kesinlikle küfre girer.³⁹⁹

Üzülerek belirtmeliyim ki, birçok İslami kavramın tahrif edilip istismar edildiği gibi iman kavramı da tahrif edilip ve istismara uğramıştır. Çünkü toplumun çoğu iman tasdiktir demektedir. Dolayısıyla tasdiği sağlam olan her ne kadar küfür işleyip küfür sözü söylerse söylesin onlara göre hiçbir zararı yoktur. Bazıları da iman hem tasdik hem de ikrardan ibarettir; kişi ne kadar elfaz-ı küfrü, efal-ı küfrü, efkâr-ı küfrü işlese de ikrar ve tasdik sağlam olduktan sonra imana zarar vermez, derler. Hâlbuki İslam âlimlerinin cumhuruna göre iman söz itikat ve amelden ibarettir. Nasıl ki abdest bazı durumlarda bozuluyorsa aynı şekilde iman da bazı konulardan dolayı bozulur, bundan dolayı kişi ebediyen cehenneme girer.

Aslen âlemi İslam'ı küfür âlemine çeviren, Müslümanları zelil kâfirleri aziz kılan, ehli imanı bölük pörçük eden dış ve iç unsurlar değildir. Bu noktada asıl rolü oynayan iman gibi esas kavramların içinin boşaltılması ve bizim de bunun ruhunu kaybetmemizdir.

Bu gün Müslümanlar esas ve temel kavramların mefhumunu kaybederken aynı zaman da devletlerini, vatanlarını, izzet ve

³⁹⁹ Geniş bilgi için kendi eserimiz olan 'Men Yekfur ve Lem Yeşur' adlı kitabımıza bakılabilir.

şereflerini de kaybettiler. Bunun için tek kurtuluş Allah (c.c)'a ve onun mübarek kanunlarına dönüp gerçek manada Allah'a teslim olmaktır.

İbn-i Abbas (r.a) şöyle der: "Bir toplum Allah (c.c)'ın kitabını bırakırsa, Allah (c.c) o topluma ceza olarak onları birbirine düşürür, onlarda birbirlerini yerler."

Zillete düşmemizin en önemli sebebi; kesinlikle akidemize gereken önemi vermememizdir; değilse zilletin hakiki müsebbibi - birilerinin iddia ettiği gibi- Siyonistler, Faşistler veya PKK'lılar değildir.

AHLAK KAVRAMI

"Nuh dedi ki: Rabbim! Yeryüzünde hiçbir kâfir bırakma. Doğrusu sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar, sadece ahlâksız ve çok inkârcıdan başkasını doğurup yetiştirmezler." (71, Nuh/26-27)

Ahlak demek, huy veya yaratılıştan gelen özellik, karakter, yapı, mizaç demektir. Eğer bu özellikten güzel fiiller oluşursa güzel ahlak, aksi takdirde kötü ahlak denilir.⁴⁰⁰

Allah (c.c) Hz. Peygamber (s.a.v) hakkında şöyle der: **"Muhakkak ki sen büyük bir ahlak üzeresin."** (68, Kalem/4)

Sad b. Ebi Huşam, Hz.Peygamber'in (s.a.v) ahlakı nasıldı diye Hz. Ayşe'ye sorduğunda 'Onun ahlakı Kur'an idi' cevabını almıştır.⁴⁰¹ Yani Hz. Aişe Hz. Peygamber'in ahlakının Kur'an'ın kanunlarını hayatına tatbik etmesi olduğunu ifade etmiştir. Dolayısıyla güzel ahlakın vazgeçilmez ölçüsü Kur'an'ın içeriğidir. Kim Kur'an'm emrlerine itaat edip, men ettiklerinden kaçınırsa, onun ahlakı güzeldir. Aksi takdirde ahlakı kötüdür. Her ne kadar insanlık hukukundan bahsedip, insanlarla iyi geçinirse de fark etmez. Zira Allah (c.c)'ın belirlediği ölçüden başka ölçü belirlemek tahribatın ta kendisidir.

Allah (c.c) hayat ölçümüz olan Kur'an'da şöyle buyurur:

"De ki; eğer siz Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayandır, esirgeyendir." (3, Al'i İmran/31)

Allah Resulu (s.a.v) şöyle buyurur: "Sizden en çok sevdiğim ve kıyamet gününde bana en yalan olan güzel ahlak sahibi olandır. Ve sizden en çok nefret ettiğim kıyamet gününde benden en uzak olacak

⁴⁰⁰ "et-Tarifat", Curcani.

⁴⁰¹ Buhari

olan faydasız konuşan, kibirlenip konuşma esnasında edebiyat parçalayandır."⁴⁰²

İslam âlimleri güzel ahlakın dört rükün üzere bina edildiğini ifade etmektedirler:

Birincisi: Sabırdır. Zira sabırlı olan kişi sinirlendiğinde kendini tutabildiği gibi kimseye eziyet etmez, acele etmez, her konuda yumuşak davranır.

İkincisi: İffetir. Zira iffetli olan kişi kötü söz ve fiillerden sakındığı gibi aynı zamanda utanç sahibidir de. Malum, utanmak; kişiyi yalandan, cimrilikten, gıybet ve fuhşiyattan arındırır.

Üçüncüsü: Cesaret ve şecaattir. Zira şecaatli olan kişi izzetli olduğu gibi cömert de olur.

Dördüncüsü: Adalettir. Adaletli olan kişi zulüm yapmadığı gibi her konuda dengeyi sağlayıp ifrat ve tefrite de kaymaz.

Sonuç olarak, akidesi sağlam olması şartıyla bu dört rükün kimde toplanırsa o kişi güzel ahlaka sahiptir. Kıyamet gününde Hz. Peygamber'e (s.a.v) en çok yakın olacak kâmil insanlardandır. Fakat eğer bu dört rükünden biri olmaz veya akidesi Kur'an ve Sünnete uymazsa, büyüklere saygı küçüklere sevgi gösterse de, topluma iyi davranıp zulmetmese de bunun ahlakının iyi olmadığına tüm âlimler ittifak etmişlerdir.

Güzel ahlak dört rükün üzere bina edildiği gibi, kötü ahlakta dört rükün üzere bina edilmiştir:

Birincisi: Cehalettir. Cehalet -özellikle de cehli mürekkep olduğu zaman- güzelleri kötü, kötüleri de güzel gösterir. Aynı şekilde kâmil olanı eksik, eksik olanı da kâmil gösterir.

İkincisi: Zulümdür. Zulüm kişiyi Allah (c.c)'ın rızasından uzaklaştırıp toplumda adeta bir canavar haline dönüştürür.

Üçüncüsü: Şehvetir. Zira şehvetperest olan bir insan cimri, haris ve bencil olduğu gibi, aynı zamanda namus düşmanı bir kurt mesabesinde. İnsanlığın zirvesini bırakıp, hayvanlığın çukuruna

⁴⁰² Tirmizi

yuvarlanmışır. Şahsiyetini kaybettiğı gibi her an her şeyi yapabilecek bir konuma gelmiştir.

Dördüncüsü: Öfkelenmektir. Zira öfke insanı kin, haset ve kibre sevk eder. Aynı zamanda düşmanlık ve ahmaklığa da götürdüğü malumdur. Onun için öfkeli insandan rahmet ve adalet beklenmediğı gibi saldırısından da emin olunmaz. Çünkü öfkeli insan dengeyi kayıp etmiş hak ile batılı birbirine karıştıran bir çocuk karakterini taşımaktadır.

Hâsılı kelim, güzel ahlak, kişinin Allah (c.c)'ın, Allah'lığını bilip yasama hakkını ona vererek tek ona kulluk yapmasıdır. Aynı zamanda kendi peygamberini iyi tanıyıp onun gibi yaşamasıdır. Mesela Hz. Peygamebr (s.a.v) putlara karşı nasıl bir tavır takınmışsa, hayatında nasıl bir tevazuuyla yaşamışsa, insanları nasıl mudare etmişse, kötülüğe karşı nasıl iyilikle muamele etmişse, topluma karşı nasıl güler yüzlü olmuşsa, her şeyde ciddi olup nasıl riyakârlık yapmamışsa, Allah (c.c) yolunda nasıl infak edip, fakir fukaraya nasıl sahip çıkmışsa, azınlıkla yetinip nasıl kimseye dalkavukluk yapmamışsa, nasıl iyiliğe karşı iyilikle karşılık vermişse Müslüman da aynısını yapmalıdır. Çünkü Allah (c.c) peygamberini insanlığa ve güzel ahlaka ölçü olsun diye göndermiştir. Onun için Hz. Peygamber "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim" buyurmuştur.

Fakat ne yazık ki, nice İslami kavramın tahrif edüdüğü gibi İslam'ın esası olan güzel ahlak kavramı da tahrife uğramış ve kötü emellerle istismar edilmiştir. Toplumumuzda genel olarak en çok dalkavukluk yapan ve en çok yağ çekenlere "güzel ahlak sahibi" denilmektedir. Böyle bir kişinin akidesi doğru mudur, namazı doğru dürüst kılar mı, orucunu tam tutar mı, Allah (c.c)'m emirlerine uyup nehyettiklerinden sakınır mı? Bunlara hiç bakılmaz. İnsanlar genelde tağutun safına girip onun kanununa göre hayatını tazim ederek 'her sakala göre tarak vuran' kimselere güzel ahlaklı derler. Fakat tağutların kanunlarını reddedip tevhide çağırınları 'sert mizaçlı, kötü huylu' diye nitelendirirler.

Bundan daha enteresan olanı ise, insanların resmi düzenin sahiplerine vergi vermeden fuhuş yapan kadın ve erkeklere kötü huylu diyerek ahlak polislerine (!) onları şikâyet etmeleridir. Onlar eğer vergilerini vermeden bu işi yaparlarsa o zaman cezaya çarptırılırlar; ama eğer fuhuş yapan vergisini verip de bu işi yaparsa o zaman resmi düzen sahipleri ona sahip çıkıp 'alan memnun satan memnun' diyerek ahlak polisiyle beraber bu işe destek verirler. Hatta bu işi rahat ve huzurlu bir şekilde yapabilmeleri için onlara sıcak ve konforlu ortamlar hazırlarlar!

Sonuç olarak, tağutlara göre kanunlarına uyan ne yaparsa yapsın güzel ahlaklı kabul edilir. Fakat kanunlarına uymayan -kim olursa olsun- kötü ahlaklı, terörist, gerici, yobaz, çağdışı kabul edilir. Bu durum karşısında diyecek tek bir sözümüz vardır; o da: La Havle Ve La Kuvvete İlla Billah...

EVLİYA KAVRAMI

"Haberiniz olsun ki, Allah 'ın dostlarına korku yoktur, onlar hiç üzülmeyeceklerdir de. Onlar Allah'a inanmış ve kötülüklerden sakınmışlardır. Onlar için dünya hayatında da ahirette de müjde vardır. Allah 'ın verdiği sözlerin değişmesi söz konusu değildir. Büyük kurtuluş, büyük başarı işte budur." (10,Yunus/62-64)

"Evliya" veli kelimesinin cemisidir. Sözlükte yakınlık manasındadır. İstalahta ise Allah (c.c)'ın sıfatını bilip daima emirlerine itaat ederek münker ve günahdan kaçana denir.⁴⁰³

Aslen Rabbimiz (c.c) kendi kitabında evliya tarifini kimsenin tarifine muhtaç bırakmayacak kadar net açıklamıştır:

"Haberiniz olsun ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur, onlar hiç üzülmeyeceklerdir de. Onlar Allah'a inanmış ve kötülüklerden sakınmışlardır. Onlar için dünya hayatında da ahirette de müjde vardır. Allah'ın verdiği sözlerin değişmesi söz konusu değildir. Büyük kurtuluş, büyük başarı işte budur." (10,Yunus/62-64)

Şunu iyi bilmeliyiz ki; dünyada yaşayan insanlar "Hizbullah ve Hizbu's-şeytan" diye ikiye bölündüğü gibi evliyalar da "Evliyau'r-Rahman" ve "Evliyau's-Şeytan" diye de ikiye ayrılırlar. Bu fırkalar arasında dağlar kadar fark vardır. Zira "Evliyau'r-Rahman" demek, şirk koşmayan, beşeri ideolojilere itaat etmeyi reddeden, Allah (c.c)'ın sevmediği tağut ve destekçilerini sevmeyen, ateşten kaçtığı gibi küfürden ve küfür ehlinde kaçan, yapabildiği kadar Allah (c.c)'ın emirlerine itaat edip nehyettiklerinden sakınan, O'nun (c.c) rızasını kazanmak için vaktini ve naktini veren, bilfiil İslam'ı yaşayıp insanlığa

⁴⁰³ "et-Tarifat", Curcani.

rahmet sembolü olan, doğru yolu gösteren, kimsenin mal ve ırzında gözü olmayan, gece ruhban gündüz fursan (süvari) olan, tağuti düzen ve muntesiplerinden şiddetle nefret edip onlara hayat hakkı tanımayan, tevhidin yılmaz bekçisi, yeryüzünde yürüyen iki ayaklı Kur'an'lardır.

Fakat "Evliyau'ş-Şeytan" ise hevasına göre yasama yapan, yaptıran, heva ve hevesine köle olan, sözüyle İslam'dan dem vurup hayatını beşer kanunlarına göre tanzim eden, tağuti sistemleri ve muntesiplerini koruyan, kollayan, kraldan çok kralcı kesilip tağut ordusunu öven, onu savunan, biraz teşbih çekip birkaç rekât namazla tağuti düzenin şeytanlarına toz kondurmayan, hâkim düzenin caiz gördüğü ibadetleri yapıp tağutu reddeden Müslümanları fitneci, tekfirci ve terörist bilen; küfür ve şirk çeşitlerini bilmediği gibi çağdaş müşriklerden uzaklaşmaksızın var gücüyle onların Müslüman olduğunu savunan, bir taraftan namaz kılıp oruç tutarken diğer taraftan yasama, yargı ve yürütme hakkını mevcut tağutlara verendir.

Evliyaların en faziletlisi peygamberlerdir. Peygamberlerin en faziletlieleri ise "Ulu'l-Azm" olan Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa ve Hz. Muhammed (s.a.v)'dir. "Ulu'l-Azm"m en faziletlisi ise tüm Müslümanların ittifakıyla Hz. Muhammed (s.a.v)'dir. Bu peygamberler zincirini takip edip onların izledikleri metodu izleyen her Müslüman da şüphesiz Evliyaullahtandır. Allah (c.c) kendi hududunu aşanları sevmediği gibi evliyalarını sevmeyenleri de sevmez. Böyleleri için çok şiddetli tehditler varit olmuştur. Allah Resulu (s.a.v) şöyle buyurur:

"Allah (c.c) buyurur ki, kim velime savaş açarsa bana karşı savaş açmış olur."⁴⁰⁴

Malumdur ki kim Allah (c.c)'a karşı savaş açarsa dünyadaki mağlubiyeti kesin olduğu gibi ahiret hayatı da tamamen harap olur.

Burada dikkat edilmesi gereken bir husus daha vardır: Genel olarak toplumda veli denildiğinde günah işlemeyen, yeryüzünün tasarrufunu elinde bulunduran, ne isterse Allah (c.c) tarafından kendisine verilen, istediği kerameti gösterebilen, havada uçan, suda

⁴⁰⁴ Buhari

yürüyen insan portresi çıkar karşımıza. Halbuki veli hakiki iman ehli olup şirkten, haramdan ve şüpheli şeylerden sakınan, Kur'an ve Sünnetin direktiflerinden çıkmamaya gayret gösteren, mütevazi bir kuldur. Bu kulda bazen keramet görüldüğü gibi bazen hatada görülebilir. Allah (c.c) tarafından duası bazen kabul edildiği gibi bazen de reddedilir. Zira Allah (c.c) mutlak egemenliğe sahip olduğu için kimsenin duasını ve istediğini kabul etmeye mecbur değildir. Allah (c.c) fasık ve müşrikleri veli tutmadığı gibi onlara keramet de vermez. Çünkü keramet dedelerden alınan verasetle değil, hakiki iman ve salih amellerle olur. Dolayısıyla karnını şişleyen, ateş yiyen veya ateş üzerinde oynayanlar ehli kerametten değil, ehli ihanettendir. Onların yaptıkları keramet olmaktan öte birer istidractır. Çünkü en büyük keramet hakiki iman ve sahih akidedir. Akidesi sahih olmayan, Kur'an ve Sünnete göre hayatını tanzim etmeyen, havada uçup deniz üzerinde yürüse dahi tevhide göre hayatlarını düzenlemeyenler hiçbir zaman veli olamazlar. Bunların İslam nazarında miskale zerra değerleri yoktur.

Keramet ve istidrac arasında fark vardır. Bu farkı en iyi şekilde ortaya koyan tek mizan Kur'an ve Sünnettir. Eğer kişinin yaptığı fiil veya söz bu ölçülere uyuyorsa kabuldür. Aksi takdirde tarihin çöplüğüne atılacaktır. Muteber tüm İslam âlimleri bu konuda ittifak halindedir.

Fakat çok üzücüdür ki son dönemlerde "veli" ve "evliya" kavramları da delilere "veli" velilere de "deli" dedirtecek kadar tahrif edilmiştir. Öyle ki evliya denildiğinde suya-sabuna dokunmayan, tağutlara yasama hakkı veren, onları Müslüman gösteren, yapabildiği kadar koruyup kollayan, eline 99luk tesbihini alıp zaviyede inzivaya çekilen, meydanda cirit atan, sistemlere karşı suspus kalan, onların devletlerini var gücüyle destekleyen ve onların gücüne güç katanlar anlaşılır. Mesela Yunanlılara karşı Kıbrıs'ta yaşanan evliya kerametlerini anlatarak 'Kıbrıs'ı evliyalardan kazandı' diye öve öve bitiremezler.

Aslen bu tip insanlara tağutlar tarafından madalya takılması gerekir. Zira tağutlar din ve devletin birbirinden ayrılmasını istiyor, bu evliya geçinenler de buna çok iyi katkı sağlıyorlar. Tağutlar din adını kullanarak kurdukları düzeni meşrulaştırmak istiyor, bu evliya geçinenlerde aynısını yapıyorlar. Tağutlar toplumu din adıyla uyuşturup kendi istekleri doğrultusunda kullanmak istiyor, bu evliya geçinenler de toplumu din adıyla uyuşturup düzen dinine göre yönlendirme yapıyorlar. Tağutlar toplum kendilerinin hakiki yüzlerini görmesin diye topçu veya popçu üretirken, bu evliya geçinenler de insanları keşf, zevk vesaire hurafelerle uğraştırıp toplumun tuğyanı tanıyıp reddetmekten alıkoyarlar. Tağutlar toplumu cihad ve hakiki imandan alıkoyarlar, evliya geçinen bu insanlarda bu noktada onlara yardımcı olurlar.

Velhasıl, tağutlar, toplumun bir dine muhtaç olduğunu iyi bilirler. Eğer böylesi bir atmosferde toplum batıl bir dinle uğraşmazsa hak dine döner ki, bu da tağutların sonu demektir. Bundan dolayı çağdaş tağutlar hakiki dini durdurmak için alternatif olarak akidesiz, cihadsız ve tevhitsiz bir din anlayışını hâkim kılmak isterler. Bunu da yaygın hale getirebilmek için sözüm ona evliyaları kullanırlar. Bu evliyalar (!) hiçbir zaman vela, bera, cihad, sahih akide, tağutların mahiyeti ve benzeri temel kavramları ne öğrenir ne de öğretirler. Vaiz kürsüsünde, hatip hutbesinde, nasihlerde radyo ve televizyonlarda tağutların izin verdikleri ölçüde İslam'ı anlatırlar ve hiçbir zaman onların resmi dinlerinin dışına çıkmazlar.

İÇİNDEKİLER

HUTBETÜ'L HACE	3
İKİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ	4
BİRİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ	7
İLAH KAVRAMI	11
RABB KAVRAMI	22
İBADET KAVRAMI	31
ŞİRK KAVRAMI	39
İSLÂM KAVRAMI	48
DİN KAVRAMI	62
SİYASET KAVRAMI	75
DEMOKRASİ KAVRAMI	80
LAİKLİK KAVRAMI	88
TÂGUT KAVRAMI	107
LA İLAHE İLLALLAH KAVRAMI	115
HÂKİMİYET KAVRAMI	140
CAHİLİYE DEVRİ KAVRAMI	169
DARU'L-ERKAM VE DARU'N-NEDVE	179
IRKÇILIK KAVRAMI	198
VATAN KAVRAMI	209
DARU'L-İSLÂM VE DARU'L-HARB	216
ŞEHİD KAVRAMI	223

CİHAD KAVRAMI	231
EZAN KAVRAMI	253
ÂLİM KAVRAMI	259
TEVİL KAVRAMI	267
MASLAHAT KAVRAMI	276
İKRAH KAVRAMI	282
SABIR KAVRAMI	296
ZİKİR KAVRAMI	302
ÜMMET KAVRAMI	308
TASAVVUF KAVRAMI	315
BİD'AT KAVRAMI	330
VELA VE BERA KAVRAMI	338
İTAAT KAVRAMI	355
TAKVA KAVRAMI	359
TAKİYYE KAVRAMI	362
MESCİT KAVRAMI	365
EHL-İ SÜNNET KAVRAMI	368
CUMA KAVRAMI	372
ŞEFAAT KAVRAMI	381
İMAN KAVRAMI	383
AHLAK KAVRAMI	387
EVLİYA KAVRAMI	391